

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

103'üncü Birleşim 15 Haziran 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	182
II.- GELEN KÂĞITLAR	187
III.- YOKLAMALAR	231,232,263,265,318,319
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	188
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>188:191</i>
1.- Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'in, Kayseri'de yapılan yatırımlar ile Kayseri turizmine ilişkin gündem dışı konuşması	188:189
2.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'ın yeniden il oluşunun yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	189:190
3.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, bisikletli ölümlerine ilişkin gündem dışı konuşması	190:191

V.- AÇIKLAMALAR

191,199,201,215,216,222,
223,228,232,234,237,270,
290,313

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, yargı emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	191:192
2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	192
3.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 52'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması	192
4.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Türk doktorlarına ve sağlık çalışanlarına ilişkin açıklaması	192
5.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Jandarma Genel Komutanlığının 183'üncü kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması	192:193
6.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Jandarma Genel Komutanlığının 183'üncü kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması	193
7.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir-Dursunbey kara yolunda meydana gelen ölümlü kazalara ilişkin açıklaması	193
8.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Alan ve Çardak Yaylalarının yol sorunu ile Altınözü'nün Keskincik köyüne bağlı Tüleyceği çiftliğindeki içme suyu sorununa ilişkin açıklaması	193
9.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in spor tesisleri konusundaki eksikliğine ilişkin açıklaması	194
10.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, iktidarın Venezuela ve Sudan'da tarım yapmaya çalışmasına ilişkin açıklaması	194
11.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Cumhurbaşkanının açıkladığı buğday alım fiyatına ilişkin açıklaması	194
12.- Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın, Aksaray'ın vilayet oluşunun 33'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması	194:195
13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Aksu Çayı'ndaki kirliliğe ilişkin açıklaması	195
14.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, gelir vergisi tarifesinde yapılması gereken düzenlemeye ilişkin açıklaması	195
15.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türk Kızılay teşkilatının 154'üncü kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması	195
16.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'daki tarım işçilerinin şiddetli yağmur nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması	196
17.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'deki akaryakıt zamlarının yurttaşların seyahat özgürlüğünü kısıtladığına ilişkin açıklaması	196
18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gençlerin sorunlarına ilişkin açıklaması	196
19.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkale'de yaşanan aşırı yağış ve dolu sebebiyle çiftçinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması	196:197

- 20.- İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un, HDP milletvekillerinin teröristbaşı için yapmaya kalktığı yasa dışı yürüyüşe ilişkin açıklaması 197
- 21.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, Görele Devlet Hastanesindeki doktor eksikliğine ilişkin açıklaması 197
- 22.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, polis istifa ve intiharlarına ilişkin açıklaması 197:198
- 23.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklamasındaki ve Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 199
- 24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, AK PARTİ Grup Başkan Vekili olan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Peyami Safa'nın 61'inci ölüm yıl dönümüne, maruz kaldığımız kitlesel göç dalgasının Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının bilinçli politik tercihlerinin doğal bir sonucu olduğuna, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı mayıs ayı Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi'ne, çiftçilerin beklentilerine ve Cumhurbaşkanı ile İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in Türk Hava Yollarının ismine yönelik açıklamalarına ilişkin açıklaması 201:202
- 25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilliği görevini üstlenen Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine, Yunanistan'ın ülkemizi hedef alan provokasyonlarına, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne ve Şuşa Beyannamesi'nin imzalanmasının 1'inci yıl dönümüne, Türkiye ile Azerbaycan arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkilerine ve Peyami Safa'nın vefatının 61'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 202:203
- 26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Süryanilerin anması Sayfo'nun 107'nci yıl dönümüne, Diyarbakır Adliyesinde ifadeleri alınmaya başlanan 20 gazeteciye, 15-16 Haziran direnişinin yıl dönümüne, iş cinayetlerine, işsizliğe, emekçilerin taleplerine, Tahir Elçi'nin katledildiği davanın bugün Amed'de yapılan duruşmasına, enflasyon farkından ayrı olarak bütün emekliler ve kamu emekçilerine en az yüzde 30 zam yapılması gerektiğine, asgari ücret zammını 2023 Ocak ayına bırakmanın büyük bir zulüm olduğuna ve Grup Başkan Vekilliği görevine başlayan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 203:205
- 27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'a yeni görevinde başarılar dilediğine, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Tahir Elçi cinayetinin Diyarbakır Adliyesindeki yargılamasına, Enis Berberoğlu'nun tutuklanması sonucu 15 Haziranda başlatılan adalet yürüyüşüne, İzmir'in efsanevi Belediye Başkanı Ahmet Piriştina'nın ölümünün 18'inci yıl dönümüne, 15-16 Haziran 1970 büyük işçi direnişine, Erdal İnönü'nün eşi Sevinç İnönü'nün İstanbul'da VIP salonundan geçirilmemesine ve İçişleri Bakanının Jandarma teşkilatının 183'üncü kuruluş yıl dönümünde yaptığı konuşmaya ilişkin açıklaması 205:207

- 28.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, AK PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevine seçilmesi nedeniyle Cumhurbaşkanına, AK PARTİ MYK üyelerine, Grup Başkanına ve milletvekillerine, kendisini tebrik eden Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'a, Grup Başkan Vekillerine ve milletvekillerine teşekkür ettiğine; Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Şuşa Beyannamesi'nin imzalanmasının yıl dönümüne, ülkemizin farklı bölgelerinde etkili olan yoğun yağışlara, dün hizmete alınan TÜRKSAT 5B uydusuna, uzaydaki uydularımıza, Karadeniz gazı ve Filyos Doğal Gaz İşleme Tesisine, Türkiye'nin 7'nci nesil sondaj gemisi Abdülhamit Han'a ve sporcularımızın başarılarına ilişkin açıklaması 207:208
- 29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 208:209
- 30.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 209
- 31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve Mecliste üstünde etiketi olmayan tıbbi ve ispençiyari müstahzaratlara ilişkin açıklaması 209:210
- 32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 215
- 33.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Antalya Milletvekili Mustafa Köse'nin İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 215:216
- 34.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ve Adanalı çiftçilerin sağanak yağış nedeniyle yaşadıkları mağduriyete ilişkin açıklaması 216
- 35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Büyükşehir Belediyesindeki ihalelerde neler döndüğünü öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 216
- 36.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'ta yaşanan sel felaketine ilişkin açıklaması 216:217
- 37.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 222
- 38.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, tarımda yaşanan krize ilişkin açıklaması 223
- 39.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, çiftçilerimiz maliyetlere yetişemediği için tarlasını ekemezken yeni Tarım Bakanının dışarıda arazi kovaladığına ilişkin açıklaması 223
- 40.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, KTÜ mezunu gelir uzmanı ve yardımcıları ile meslektaşlarının taleplerine ilişkin açıklaması 223

41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şehit olan Jandarma Kıdemli Üstçavuş Güngör Genç'er'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması	223
42.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	228
43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	228:229
44.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 12 Haziranda İstanbul Esenyurt'ta bir düğünde yapılan tutuklamalara ilişkin açıklaması	232:233
45.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	233
46.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Türkiye'ye gelen gurbetçilerin yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması	233
47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilmesi gerektiğine ve Başkanlığın tutumunun bu yönde olmaması hâlinde usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması	234
48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın tutumunda değişiklik olmadığı yönündeki açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	237:238
49.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	238
50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	238
51.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, bal üreticilerinin şeker ihtiyacına ilişkin açıklaması	238:239
52.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, Şanlıurfa'daki sağlık hizmetlerinin eksikliğine ilişkin açıklaması	239
53.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, ülkenin ağır bir krizin pençesinde olduğuna ilişkin açıklaması	239
54.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, emeklilerin haklı taleplerine ilişkin açıklaması	239
55.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 337 S. Sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	270
56.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 337 S. Sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	271

57.- Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	271
58.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	290
59.- Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın, Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	290:291
60.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	291
61.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş'taki bir sığınmacı kampında çıkan olaylara ilişkin açıklaması	313

VI.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

198,199,221,229,289

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması	198:199
2.- İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması	199:200
3.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması	200
4.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması	221:222
5.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine satışmaları nedeniyle konuşması	229
6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması	229:231
7.- Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın, Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması	289:290

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

199

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, AK PARTİ Grup Başkan Vekilliğine seçilen ve bugün ilk kez görev yapan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine ilişkin konuşması	199

VIII.- ÖNERİLER

211,216,217,222,224,231,232

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

211:215,216,217:221,222,

224:228,231,232

1.- İYİ Parti Grubunun, Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve arkadaşları tarafından, Akdeniz Üniversitesinde okuyan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlarda yaşayan öğrenci intihar vakalarının sebeplerinin araştırılması amacıyla 15/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

211:215,216

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından Saros Körfezi'ndeki BOTAŞ projesinin insanlara ve doğaya verdiği zararların araştırılması amacıyla 15/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

217:221,222

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, karşılıksız çek keşide etmek sebebiyle hapis cezası alan kişilerin durumlarının tespit edilmesi ve ortaya çıkabilecek sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 8/4/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2759) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

224:228,231,232

IX.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

233

A) ÖNERGELER

233

1.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, (2/1511) esas numaralı 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/173)

233

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

234,240,265,271,291,313

A) KANUN TEKLİFLERİ

234,240:263,265:270,

271:289,291:313,313:318

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337)

234,240:263,265:270,

271:289,291:313,313:318

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

234

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesi hakkında

234:237

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

320

1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, artan kira fiyatlarına ve alınan önlemlere,

- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'da yer altı sularında meydana gelen kirliliğe,

- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2018-2022 yılları arasında Bakanlığın Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında gerçekleştirdiği ihalelere,

İlişkin soruları ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/64631), (7/64633), (7/64642)

320:326

2.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Salda Gölü koruma projesi kapsamında yürütülen çalışmalara,

- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir'e bağlı Anafartalar Caddesi'nde yapımına başlanan alışveriş merkezine,

- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına,

- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Yozgat ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Zonguldak ilinde arazi satın alan yabancı gerçek ya da tüzel kişi sayısına ve satın aldıkları arazi miktarına,

Adıyaman ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Kayseri ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Zonguldak ilinde yer alan ve üzerinde ipotek bulunan tarım arazilerine,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Altınordu ilçesinde bulunan Delikkaya köyündeki heyelan tehdidinde,

- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Artvin ilinde son beş yılda yabancılara yapılan konut satışlarına,

Rize ilinde son beş yılda yabancılara yapılan konut satışlarına,

- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, 2021 yılında Eskişehir'de verilen maden ruhsatlarına,

İlişkin soruları ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/64636), (7/64639), (7/64641), (7/64797), (7/64802), (7/64803), (7/64804), (7/64805), (7/64806), (7/64807), (7/64809), (7/64810), (7/65223)

327:354

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk, Kırıkkale'de yaşanan aşırı yağışlara,

Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, Balıkesir'e İstiklal Madalyası verilmesine,

Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu, küresel krize,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, Türkiye'nin terörle haklı mücadelesine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, sağlık camiasıyla ilgili yasal düzenlemeye veteriner hekimlerin de dâhil edilmesi gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, altın fiyatlarındaki artışa,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, İBB'ye bağlı Ağaç AŞ'de çalışan işçilerin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Kadıköy'deki yürüyüşe katılan sözde milletvekili görünümü bir teröristin Türk polisine attığı yumruğu şiddetle ve nefretle lanetlediğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Zonguldak Filyos'ta düzenlenen Karadeniz Gazı Denize İlk Boru İndirme ve Kaynak Töreni'ne,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik sınavlarına,

Kayseri Milletvekili Dursun Atas, memurlara verilen yol harcırahlarının güncellenmesi gerektiğine,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, Hatay'ın bağımsızlık anlaşmalarının TBMM'de onaylanmasının yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, Şile Bezi Kırsal Kadın Kooperatifine gerçekleştirdikleri ziyarete,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Jandarma teşkilatının kuruluşunun 183'üncü yıl dönümüne,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Rusya'nın Tataristan bölgesinde çalışan 2.160 vatandaşımızın yaşadığı mağduriyete,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, 11 Haziran 2022 günü şehit olan askerlerimize ve sözde milletvekili, özde Kandil'in vekilinin kahraman polisimize müdahalesine,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, kan bağışının önemine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Türk vatandaşlığıyla ilgili Kenya'da bir internet sitesinde çıkan ilana,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, hava kirliliğine karşı herkesin bilinçli olmasının önemine,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, fındık taban fiyatının bir an önce açıklanması gerektiğine,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, muhalefete ayrı, sarayın başkanlarına ayrı hukuk işletilmesine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Jandarma teşkilatının kuruluşunun 183'üncü yıl dönümüne, 14 Haziran Dünya Gönüllü Kan Bağışçıları Günü'ne ve 4'üncü sondaj gemisine,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, üreticiden tüketiciye doğrudan satış yapılabilecek bir sistemin kurulması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan askerlere, Ankara'da etkili olan sağanak yağış sonrası meydana gelen afette hayatını kaybeden vatandaşlarımıza, Dündar Taşer'in vefatının 50'nci yıl dönümüne, Cemil Meriç'in vefatının 35'inci yıl dönümüne, Jandarma Genel Komutanlığının 183'üncü kuruluş yıl dönümüne, hayatını kaybeden Profesör Doktor Şennur Şenel'e, 2021-2022 Basketbol Süper Ligi'ni şampiyon olarak tamamlayan Fenerbahçe Beko Erkek Basketbol Takımı'nı kutladığına, Para Yüzme Dünya Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Sümeyye Boyacı'yı tebrik ettiğine, İstanbul Kadıköy Serasker Caddesi'nde yapılan yürüyüşe, İYİ Parti olarak Türkiye'yi bu karanlık günlere ve karanlık girdaplara çekmek isteyenlere fırsat vermeyeceklerinin bilinmesi gerektiğine ve AK PARTİ iktidarının ayrıştırma ve kutuplaştırma siyasetiyle yoksulluğu yönetmeye talip olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 11 ve 13 Haziranda Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan askerlere, şehit Korucubaşı Abdurrahman Avcı'ya, hayatını kaybeden Profesör Doktor Şennur Şenel'e, Dündar Taşer'in vefatının 50'nci yıl dönümüne ve millî sporcularımızın başarılarına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Şenyaşar ailesinin Şanlıurfa Adliyesi önünde başlattıkları adalet nöbetine, 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Günü'ne, iktidarın gençlerin festivalini, müziğini, ifade özgürlüğünü engellemekle meşgul olacağına Akdeniz Üniversitesinde okuyan öğrencilerin şaibeli intiharlarına dair bir şey söylemesi gerektiğine ve HDP'nin kutuplaşmaya ve tecride karşı olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan askerlere, hafta sonu Ankara'da yağış sonucunda yaşamlarını yitiren vatandaşlara, CHP Mamak İlçe Gençlik Kolları Başkan Yardımcısı İlkyay Yiğit'in vefatından dolayı CHP'ye taziyede bulunan tüm siyasi partilere teşekkürlerini sunduğuna, Profesör Doktor Şennur Şenel'in vefatına, iklim krizinin hafife alınmaması gerektiğine, Jandarma teşkilatının 183'üncü kuruluş yıl dönümüne, Gezi olaylarında yaşamını yitiren Ethem Sarısülük'ün 9'uncu ölüm yıl dönümüne, iktidarın halkın sorunlarına ne kadar yabancı olduğuna ve Recep Tayyip Erdoğan'ın KYK yurtlarıyla ilgili yaptığı açıklamaya,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Pençe-Kilit Operasyonu'nda şehit olan askerlere, Ankara'da sağanak yağış münasebetiyle oluşan selde hayatını kaybeden vatandaşlara, Profesör Doktor Şennur Şenel'in vefatına, Cumhurbaşkanının ilan ettiği Mayıs 2022 itibarıyla ihracat rakamlarına, Zonguldak Filyos'ta düzenlenen Karadeniz Gazı Denize İlk Boru İndirme ve Kaynak Töreni'ne, TÜRKSAT 5B uydusunun faaliyete geçirilmesine, toplumun tüm kesimlerinin alım gücünü artıracaklarına ve terörü ve teröristi övmeye ve onların nam ve hesabına kamu görevlilerine müdahalede bulunmaya dönük yaklaşımları lanetlemek gerektiğine,

İlşkin birer açıklamada bulundular.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Gürcistan Cumhurbaşkanı Salome Zurbişvili'nin davetiyle 16-18 Haziran 2022 tarihlerinde düzenlenecek olan "Çatışma, Barış ve Güvenlikte Liderler"

konulu Tiflis Uluslararası Kadın Konferansı'na İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın katılmasına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, akaryakıtta gelen zamlar nedeniyle ulaşım sektöründeki firmaların yaşadığı sorunlara,

Mersin Milletvekili Rıdvan Turan, 4 Haziran 2022 Cuma günü Haymana'daki dolu ve sel felaketinden etkilenen çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir, iktidarın uyguladığı yanlış sağlık politikalarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 20/5/2022 tarihinde Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve arkadaşları tarafından, TMSF'ye devredilen şirketlerin faaliyetlerine yönelik çeşitli iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 14/6/2022 tarihinde Van Milletvekili Tayyip Temel ve arkadaşları tarafından, basın özgürlüğü üzerindeki baskılar nedeniyle yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (19253 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 14/6/2022 tarihinde Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak tarafından, son dönemde Akdeniz Üniversitesi kampüsündeki Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlarda yaşanan şüpheli öğrenci ölümlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3494 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 14 Haziran 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 337 ve 338 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 337 ve 338 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, İstanbul Milletvekili İffet Polat'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili İffet Polat'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir'de sağanak yağışlar sonucu zarar gören çiftçilerin mağduriyetinin bir an önce giderilmesi gerektiğine,

Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu, Çanakkale'nin Çan Belediye Başkanının görevden uzaklaştırılmasına,

Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık, AKP'nin tarım politikasına,

Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Niğde’de yaşanan afet nedeniyle çiftçilerin uğradıkları zararın sigorta aranmadan karşılanması gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Gaziantep’in ekonomik sorunlarına,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Çanakkale’nin Çan Belediye Başkanının görevden uzaklaştırılmasının hukuksuzluk olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs, Trabzon’un Maçka ilçesi Bahçekaya Mahallesi’nde ikamet eden vatandaşların yaşadığı yol ve su sıkıntılarına,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyon Jeotermal Anonim Şirketine atanacak genel müdüre,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu’nun AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, TÜRK SAT 5B Uydusu Hizmete Alma Töreni’nde Cumhurbaşkanının yaptığı açıklamalara,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey’in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, (2/1511) esas numaralı 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesinin görüşmeleri tamamlandı, oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamalarda toplantı yeter sayısı bulunamadı.

Yapılan yoklamalar sonucunda toplantı yeter sayısı bulunmadığından, alınan karar gereğince, 15 Haziran 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 19.29'da birleşime son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Emine Sare AYDIN

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 173

15 Haziran 2022 Çarşamba
Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri
(Milletlerarası Andlaşma)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2022) (Gelen evrak numarası: 1033097)

2.- Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920’de Paris’te İmzalanan Antlaşmaya Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2022) (Gelen evrak numarası: 1033102)

15 Haziran 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Kayseri’de yapılan yatırımlar ile Kayseri turizmi hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Hülya Nergis’e aittir.

Buyurun Sayın Nergis. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kayseri Milletvekili Hülya Nergis’in, Kayseri’de yapılan yatırımlar ile Kayseri turizmine ilişkin gündem dışı konuşması

HÜLYA NERGİS (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kayseri ilimizdeki yatırımlar, kültürel ve turistik değerler hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım.

1,5 milyon nüfusa ve altı bin yıllık medeniyet tarihine sahip olan şehrimizde, 2021 İSO verilerine göre, Türkiye’nin ilk 500 sanayi kuruluşu arasında 18 firmanın yer alması ticaretin merkezi olan Kayseri’nin göğsünü kabartan, gurur verici bir gelişme olmuştur. Listeye girmeyi başaran firmalarımızı huzurunuzda tebrik etmek istiyorum.

Kayseri’de sanayi, savunma, gıda, tarım, enerjiyle birlikte yüzde 31’lik mobilya, yüzde 80’lik çelik kapı sektöründeki payıyla yerli ve millî üretimde büyümeye katkı sağlayan tüm sanayici ve yatırımcılarımız çalışmalarıyla bize umut vermektedirler ve güç vermektedirler.

Kayseri’imiz, sadece ticaretiyle ünlü olmaktan öte, Hitit, Asur, Roma, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi’nin bütün izlerinin görülebileceği bir turizm şehridir aynı zamanda.

Kayseri denince akla her mevsim zirvesi bembeyaz olan Erciyes Dağı gelir; yüksek kar kalitesiyle dünyanın sayılı yerlerindendir. Beyaz eğlenceyi unutulmaz bir kış tatiline çevirmek isteyenler için Alpler standardında, 112 kilometre uzunluğunda 41 farklı kayak pistiyle, 14 konaklama tesisiyle hizmet veren Erciyes Dağı’mız, kış turizmi, dağ tırmanışı, yayla turizmi, irtifa kamplarıyla yılın her döneminde hizmet vermekte ve ziyaretçi akınına uğramaktadır. Sezon boyunca 2 milyon ziyaretçiye hizmet vererek şehir ekonomisine 100 milyon dolarlık bir katkı sağlamaktadır.

UNESCO 2020 Dünya Mirası Geçici Listesi’ne alınmış olan Koramaz Vadimiz, içerisinde barındırdığı kilise, arkeolojik alan, fosil, yer altı şehriyle, farklı kültürel varlıklarıyla, doğasıyla bölgenin tabiat harikalarındandır. Kültepe (Kaniş Karum) Ören Yeri, dünyaca tanınmış bir açık hava müzesi olup Anadolu’ya ticaret maksadıyla gelen Asurlu tacirler tarafından iskân olunmuştur. Kaniş’in çivi yazılı tabletleri Anadolu’nun en eski yazılı belgelerindendir. Yeşilhisar ilçemize bağlı Soğanlı Ören Yeri, Roma döneminden itibaren yerleşim alanı olarak kullanılmış, Kapadokya’nın başkentliğini yapmış, içerisinde 50’ye yakın kaya kilisesi ve mağara barındıran, sıcak hava balon turizminin de yapıldığı bir yerdir.

Son zamanlarda Kayseri tarihine ışık tutacak olan kalıntı ve buluntular gün yüzüne çıkmaya başlamıştır. İncesu ilçemize bağlı Örenşehir’de ortaya çıkarılan yazıtlarda Bizans İmparatorluğu coğrafyasındaki kentlerin tanımlandığı Tabula Imperii Byzantini’deki kayıtlara göre araştırmacılar tarafından İncesu’daki antik yerleşimin isminin “Sadakome” olabileceği düşünülmektedir. Milattan sonra 2’nci yüzyıla kadar uzandığı düşünülen ve Anadolu’da Geç Antik Çağ’dan en iyi korunmuş örnek kabul edilen yazık saray, bulguları açığa çıkarıldığı takdirde tarihe daha fazla ışık tutacaktır. Geçmiş

milattan sonra 3'üncü yüzyıla dayanan Kayseri Kalesi, Hititlerden bu yana Kayseri'nin ilk çağlarına ışık tutan Kayseri Etnografya Müzesi, Millî Mücadele, Selçuklu Uygarlığı Müzelerimiz şehrimizin tarihini yansıtan önemli mekânlardır.

Kayseri'den söz ederken; Mevlâna'ya hocalık yapan Seyyid Burhaneddin Hazretleri, Hunat Hatun Külliyesi, Kurşunlu Ahmet Paşa Camisi, geçmişte farklı kültürlerin de temsiliyetini gösteren Surp Krikor Kilisesi, tarihî Talas Yaman Dede Camisi, Talas Amerikan Koleji, tarihî Germir Mahallesi, Endürlük Kilisesi, Tomarza Kilisesi, Meryem Ana Kilisesi gibi eserlerin yanında, 15'inci yüzyılda yapılan Kapalı Çarşı bedesten ve hanlarını görmek gerekir.

Sultansazlığı, 301 farklı kuş türü, 400'e yakın bitki örüsüyle doğa tutkunlarını beklemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜLYA NERGİS (Devamla) – Yahyalı Kapuzbaşı Şelaleleri Türkiye'nin en yüksek, dünyanın 2'nci en yüksek şelalesidir; buradan Aladağlar Millî Parkı'na dâhil olarak benzersiz bir doğa harikası ve doyumsuz manzaralarıyla aynı zamanda rafting tutkunlarına hitap etmektedir.

USHAŞ protokolüyle sağlık altyapısında atılan adamlar sayesinde sağlık turizminde de şehrimiz iddia sahibidir.

Tabii ki söz konusu Kayseri olunca sucuk, pastırma, Kayseri mantısı, Çerkez peyniri, kendine has mutfak kültürüyle gastronomi şehrimizde tescillenmiş 11 coğrafi işaretli ürünümüz mevcuttur. Kayseri'nin farklı lezzetlerini tatmak, tarihî, doğal güzelliklerini görmek için herkesi Kayseri'ye bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Aksaray'ın yeniden il oluşunun yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel'e aittir.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

2.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Aksaray'ın yeniden il oluşunun yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

AYHAN EREL (Aksaray)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Aksaray'ımızın yeniden il oluşunun 33'üncü yıl dönümü vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Başta çok kıymetli Aksaraylı hemşehrilerim olmak üzere hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'ye kurulduğu günden bugüne en yüksek desteği veren Aksaray'a bugüne kadar AK PARTİ tarafından verilen sözlerin hiçbirisi maalesef yerine getirilmedi. Aksaray'da 1994 yılında ihalesi yapılan, 1998'de temeli atılan, yüzde 70'i tamamlanan 75'inci Yıl Havaalanı AK PARTİ iktidarıyla birlikte 2002 yılında Hükûmetin yatırım programından çıkarılarak kaderine terk edildi ve defalarca sözü verilen Aksaray Havaalanı'nın yapımı bir türlü gerçekleştirilmedi. En son olarak da AK PARTİ milletvekilimiz uçuş okulu ve havalimanı olarak kullanıma açılacağını söyledi ama o da AK PARTİ'nin uçağı gibi havada kaldı.

Aksaray ile Ulukışla arasında 86 kilometrelik bir demir yoluyla Aksaray, İskenderun ve Mersin Limanı'na bağlanacak ve organize sanayinin ufku ve önü açılacaktı ama Sayın Cumhurbaşkanının Aksaray'a her geldiğinde verdiği söz maalesef bir türlü gerçekleştirilmedi. Yine seçim zamanı Aksaray'a gelen AK PARTİ'nin bakanları, Meclis Başkanları hep bu sözü verdiler ama maalesef bu söz, dediğim gibi, yerine getirilemedi. Yaklaşık bir buçuk yıl önce Ankara-Niğde Otobanı açılışında haklı olarak bir vatandaşımız Ulaştırma Bakanı'na demir yolunu sorduğunda aynen şöyle bir cevap aldı: “Aksaray'a tren getirirsek uzaya da yol isteyeceksiniz.” Böyle bir ciddiyet olmaz. Seçim zamanı geldiğinde Aksaraylılar kimi uzaya gönderecek, kimi yaya bırakacak hep birlikte göreceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aksaray, Türkiye'de tarımın en önemli merkezlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Çiftçilerimiz, tarımsal amaçlı kullanmak üzere hazine'den arazi kiralamıştı fakat daha sonra gerçekleştirilen toplulaştırma kararıyla birlikte ecrimisil ödedikleri, kırk yıldır ekip biçtikleri, taşını temizledikleri tarlalar çiftçilerimizin elinden alındı. Çiftçilerimiz, ekip biçtikleri arazileri satın almak veya tekrar kiralamak istediklerinde karşılarında bir muhatap bulamadılar. Tarım

merkezi Aksaraylı çiftçilerimiz tarım reformu kapsamında gerçekleştirilen uygulamalardan dolayı mağdur olmuşlardır.

Aksaray’da tarımsal sulamada büyük sorunlar yaşanmaktadır, hem elektriğin pahalı olması hem de Aksaray’da yer altı sularının tükenmiş olması tarımda en büyük sorundur. Çekilen yer altı sularının yerine Tuz Gölü’nün tuzlu suları gelmektedir ve Aksaray toprakları tuzlaşarak çoraklaşma tehdidi ve tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Bir an önce Kızılırmak suyunun Aksaray ovasına getirilerek bu sorunun çözülmesi gerekmektedir. Yirmi yıl önce söz verildiği hâlde hâlâ Aksaray içilebilir bir suya kavuşmamıştır.

Hayvancılıkta Türkiye ekonomisine büyük katma değer sağlayan Aksaray’da yem ve diğer girdilerin fiyatının artmasıyla et, süt fiyatları eriyip gitmiştir. Günümüzde bir torba yemin 400 liraya çıktığını gördüğümüzde verilen bedellerin çok az olduğu anlaşılabacaktır.

Aksaray’da neredeyse her gün kazaların meydana geldiği ve onlarca cana mal olan ve Aksaraylıların artık “ölüm yolu” diye adlandırdığı, Aksaray-Ortaköy arasında 50 kilometrelik bir yol hâlâ daha gerçekleştirilmedi. Bu yol yılan hikâyesine döndü. Ortaköylü hemşehrilerimiz artık bu yolun yapılmasını veya bu vaatten, taahhütten vazgeçilmesini söylüyorlar. Maalesef, diğer vaatler gibi bu da askıda kalmıştır.

450 bine yaklaşan nüfusuyla bugüne kadar Konya, Ankara, Kayseri yollarında perişan olan hasta ve hasta yakınlarımız doktor eksikliği nedeniyle randevu alamamakta, derdine derman bulamamakta, çile çekmeye devam etmektedir. Hastanemizdeki doktor ve diğer personel eksikliğinin bir an önce giderilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Selçuklu Sultanı Kılıç Arslan tarafından “iyilerin yurdu, salihlerin yurdu” anlamına gelen “Şehr-i Süleha” adı verilen, her köşe başında bir evliyanın nazarı ve nefesi olan Aksaray’ımızın il oluşunun 33’üncü yılını kutluyor, hemşehrilerimize sağlık, mutluluk ve huzur içerisinde nice seneler diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) – Özellikle basın mensuplarının da bilgisi olsun; Konya Aksaray, Niğde Aksaray, İstanbul Aksaray değil, Türkiye’nin 68’nci vilayeti, 68 plakalı il Aksaray; bundan sonra böyle biline.

Çok değerli Aksaraylı hemşehrilerim, sabrınız bitti ama çok az kaldı. İYİ Parti iktidarında bunları yapmak taahhüdümüz değil devletin sizlere bir namus borcudur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, bisikletli ölümleriyle ilgili söz isteyen Bartın Milletvekili Sayın Aysu Bankoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- *Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu’nun, bisikletli ölümlerine ilişkin gündem dışı konuşması*

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu kürsüde bisiklet meselesini fırsat buldukça dile getiriyorum çünkü bisiklet herhangi bir taşıt ya da spor dalı değil aslında medeniyetle ilişkin de bir gösterge. Bisikletli ulaşım oranı, gelişmiş ülkelerde yüzde 40’ın üzerindeyken ülkemizde yüzde 1’in altında ve ülkemizde bisikletlilere saygı duyulmuyor, hakları gasbediliyor. Bisikletli ölümüne neden olanlar cezalandırılmak şöyle dursun, âdeta ödüllendiriliyorlar ve her sene yaklaşık 150 pedaldaşımız trafikte hayatını kaybediyor. Suçlu bulunan sürücülerin yüzde 80’ine yakını alkol ve uyuşturucu etkisinde ve hız limitini aşmış durumda; buna rağmen taksirle adam öldürmekten yargılanıyorlar, birçoğu da aldıkları cezaların yarısını bile yatmadan serbest bırakılıyor. Bisikletlileri korumak, gazeteciler eşliğinde Mecliste bisiklet sürmekle olmuyor değerli milletvekilleri. Bisiklet yollarını yaygınlaştırmaz, bisiklet için bütçe ayırmaz, bisikleti temel eğitim müfredatına sokmazsanız, trafik kurallarına bile isteye uymamaya “taksir” deyip bisikletli ölümlerine sadece “kaza” dersiniz bu ölümleri durduramazsınız.

Bakın, geçtiğimiz günlerde ÇADOSK ekibinden, 2 çocuk babası, jeoloji mühendisi pedaldaşımız Murat Albayrak’ı kaybettik trafikte. Murat kurallara uygun bir şekilde yolun sağından gidiyordu ama

arkasındaki taksi Murat'a koruması gereken takip mesafesini korumayarak çarptı. Necati Kaan Şahin 2021'de hız limitini aşan alkollü sürücü yüzünden hayatını kaybetti. Kaan daha 20 yaşındaydı, YKS Türkiye 1'inciliği vardı. Yüzde 100 suçlu bulunan sürücü taksirle yargılandı ve dört ay sonra serbest bırakıldı. Söyler misiniz bana nerede adalet? 36 yaşında, 1 çocuk annesi, profesyonel bisikletçi Zeynep Aslan'a arkadaşan çarparak ölümüne sebep olan sürücü iyi hâl indirimi aldı. Daha 19 yaşındaki Umut Gündüz'ü de yine hız limitini aşan alkollü sürücü yüzünden kaybettik. Üstelik bu kişi arkasından çarptığı Umut'u orada öylece bırakıp kaçmasına rağmen iyi hâl indiriminden yararlanarak dört ay sonra serbest bırakıldı ama acılı baba Menderes Bey'e dava hâkimine hakaretten dava açıldı.

Değerli milletvekilleri, bir an olsun kendinizi bu insanların yerine koyun; geride kalan çocuklarını bir düşünün, kendinizi 20 yaşında Kaan'ı, 19 yaşında Umut'u kaybeden acılı ailelerin yerine koyun. Sizin çocuğunuzu elinizden alanlar dört ay sonra sokakta ellerini kollarını sallayarak doluşsaydı acaba siz ne hissederdiniz? Bunlar kaza değil cinayettir ve doğru adımları atarsak ancak bu cinayetleri önleyebiliriz.

Bakın, bisikletli hakları bakımından mevzuatımız eksik; bisikletli haklarını tanımlayan, hak ihlallerinin cezalarını ortaya koyan bir mevzuatımız yok. Okullarda, sürücü eğitimlerinde bisiklete ilişkin neredeyse hiçbir şey öğretilmiyor değerli milletvekilleri. Sürücülerin birçoğu bisikletin trafikte bir ulaşım aracı olduğunun bile farkında değil; bisikletli kazalarının yüzde 99'u da işte bu yüzden sürücü hatası. Birçok insan için bisiklet ne yazık ki hâlâ karne hediyesinden ibaret. Uygulamada etkinlik, caydırıcılık yok; birinin hayatına mal olabileceğini bile isteye, ne olursa olsun diyerek kurallara aykırı araba kullananların dört ay gibi bir sürede serbest bırakılması kabul edilebilir bir şey değildir değerli milletvekilleri. Bisikletliye çarpıp kaçan sürücülerin iyi hâl alması adil bir şey değildir; bu şekilde caydırıcılık sağlanamaz. Bir sürücü, trafikteki bisikletlinin hakları olduğunu bilmek zorunda, park ettiği yerde sol kapıyı açarken bisikletli geliyor mu diye bakmalı. Bisiklet yoluna park eden, bisiklet yolunda piknik yapan insanlar bunun yasak olduğunu anlamalı ve bunun için denetim yapılmalı.

Şimdi, imar görmemiş alanlarda bisiklet yolu yapılmasını öngören İmar Kanunu değişikliği var ama yeterli değil. Bu düzenleme, bir kere, kentsel dönüşüm yerlerinde ya da eski yerleşim yerlerinde bisiklet yollarının ne olacağı konusunu açıkta bırakıyor; kaldı ki 2009'da yürürlüğe girmiş bu düzenlemenin uygulanması da doğru düzgün denetlenmiyor. Belediyelerin bisikletleri koyduğu sokaklarda bisiklet yolu yok, bazı yerlerde bisiklet yolları olur olmadık yerlerde kesiliveriyor. Şimdi, bisiklet yolundaki çalışmalar da Bakanlıkların çalışmaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Bisiklet konusundaki çalışmalar da münferit kalıyor. Bisikletlilere ayrılan bütçe neredeyse sıfır. Bisiklet ulaşım aracıysa eğer, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının sürece acilen dâhil olması ve bisiklete ilişkin bütçe ve projelendirme yapması gerekiyor.

Bakın, bisikletliler trafikte bu kadar can kaybederken Meclis olarak bu duruma ses çıkarmamamız doğru olmaz, burada böylece oturamayız. Aksi takdirde, caydırıcılığı olmayan cezalarla insan hayatının bu kadar ucuz olduğu bir ülkede hiçbirimiz güvende olamayız değerli milletvekilleri.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Barut...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, yargı emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, tek adam rejimi ülkemizde adalet sistemimizi de âdeta felç etti. Yargı emekçilerinin çalışma hayatı da kabusa döndü. Artan iş yükü, mobbing, keyfî soruşturmalar ve mesai kavramı gözetmeksizin çalışmaya zorlanan yargı emekçileri zorda. Enflasyon canavarı ve bitmeyen zamlar maaşları kuşa çevirdi. Ayrımsız tüm yargı emekçilerinin insanca yaşayacakları bir ücret almaları sağlanmalıdır; ekonomik kayıpları giderilmeli, özlük hakları iyileştirilmelidir. Adliyelerde ayrımsız herkese mesai ücreti ödenmeli, ücret farklılıkları kaldırılmalı ve

adaletsizlik önlenmelidir. Ulaşım ücretleri her ilde verilmeli, yeterli personel istihdamı yapılmalıdır. Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarıyla kurum içinden atamalara devam edilmelidir; mülakat değil liyakat esas alınmalıdır. Yargı hizmetleri sınıfı oluşturulmalı, kadro ve unvanlar yeniden tanımlanmalıdır, cinsiyetçi iş bölümü yapılmamalıdır. Zorluk içerisinde görev yapan emekçilerimizin sesini duyun.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çiftçilerimiz feryat ediyor, “Yandık, bittik.” diyor. Çiftçilerimiz, bu yıl tüm zamanların en yüksek seviyesini gören tarımsal girdi maliyetleriyle mücadele ederek üretim yapmakta. Mazot, gübre, elektrik fiyatlarındaki yüzde 300'lere varan artışların yaşandığı ülkemizde çiftçilerin üretimine gerekli desteğin bir an önce sağlanması adına bu girdi maliyetlerinin en azından yüzde 50 oranında desteklenmesi gerek. Ziraat odalarına, sulama birliklerine, bankalara borcu olan çiftçilerimiz ne yapacağını şaşırmış durumda. Köylü, çiftçi, üretici tohumda, gübrede, ilaçta, mazotta artan girdi maliyetleri yüzünden üretemez hâle geldi. Çiftçilerimize, köylümize, üreticimize ne kadar destek olursak ülkeye ve millete o kadar yatırım yapmış oluruz, boş arazilerimiz ekilmiş olur. Artan maliyetlerin düşürülmesi, mazot ve gübre desteğinin bir an önce artırılması gerek. İçinde bulunduğumuz bu zor dönemde tarım desteklerinin artırılması ve bu konuda üreticilerimiz lehine gerekli düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesi gerek diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çepni...

3.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 52'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 52'nci yılındayız. 1970'te TBMM'de sendikal örgütlenmeyi hedef alan düzenlemelere işçilerin yanıtı DİSK öncülüğünde direniş oldu; İstanbul, Gebze ve İzmir'te yüz binlerce işçi sokaklara aktı. Panikleyen iktidar sıkıyönetim ilan etti, işçileri gözaltına aldı, işinden attı tıpkı bugün yapıldığı gibi. Kavel'den 15-16 Hazirana, TARİŞ'ten 89 bahar eylemlerine, oradan Gezi'ye; zulmün, sömürünün olduğu her yerde isyan meşrudur. 15-16 Haziran yol göstermeye devam ediyor. Selam olsun “Gücümüz birliğimizdir.” diyenlere, selam olsun direnen işçi sınıfına!

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

4.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Türk doktorlarına ve sağlık çalışanlarına ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hekimlerimiz başta olmak üzere, sağlık çalışanlarımızın ne kadar başarılı, özverili ve fedakâr oldukları iki buçuk yıllık coronavirus mücadelesinde görülmüştür. Dünya Sağlık Örgütü bu mücadeleyi gıptayla seyretmiştir. Bugün, birçok farklı ülkede Türk doktorlarına büyük bir talep vardır. Üstelik sağlık turizminde dünyanın en iyisiyiz, dolayısıyla sağlık ordumuzla gurur duyuyoruz. Doktorlar kendi canına kastedeni bile tedavi etmeye yemin etmiş kutsal bir mesleğin mensubudur. Ne yaparsak yapalım hekimlerimizin maddi ve manevi olarak haklarını ödeyemeyiz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak her şartta ve koşulda sağlık çalışanlarımızın ve hekimlerimizin yanındayız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

5.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Jandarma Genel Komutanlığının 183'üncü kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milletimizin ve devletimizin huzuru için zaman ve mekân mefhumu olmaksızın fedakârca hizmet veren, bu uğurda hayatlarını hiçe sayarak görevlerini ifa eden Jandarma teşkilatımız, kuruluş tarihinden bugüne kadar gurur kaynağımız olmuştur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün “bir kanun ordusu” olarak

ifade ettikleri Jandarma teşkilatı gücünü yasadan, manevi desteğini Türk milletinden, korkusuzca görev ifa ederken azmini yititlerimizin gönlünden almaktadır. Ülkemiz ve milletimize karşı yapılan emperyalist hesapların içerideki iş birlikçilerine karşı, gelişen teknolojisi ve istikrarlı duruşuyla diğer güvenlik güçlerimizle birlikte tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızla iş birliğiyle ilelebet yaşayacaktır. Türk devletinin gücü Jandarma teşkilatımızın 183'üncü kuruluş yıl dönümünü kutluyor, aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle, kahraman gazilerimizi şükranla anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

6.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Jandarma Genel Komutanlığının 183'üncü kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Devletimizin en köklü ve deneyimli kurumları arasında olan Jandarma Genel Komutanlığı, aziz milletimizin huzuru ve güvenliği için gece gündüz demeden fedakârca görev yapmaktadır. Ülkemizin bölünmez bütünlüğünün korunmasında, kamu düzeninin tesis edilmesinde diğer kolluk birimlerimizle iş birliği içinde üstlendiği tüm görevleri başarıyla yerine getirmektedir. Yine, terörle mücadelede asayişe, düzensiz göçle mücadelede trafik güvenliğine kadar geniş bir sahada eğitilmiş, disiplinli, donanımlı personeliyle halkımızın gönlünde taht kurmuştur; suça ve suçluya da göz açtırmamaktadır. Bu düşüncelerle, Jandarma Genel Komutanlığının 183'üncü kuruluş yıl dönümünde aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyor, görevlerini başarıyla sürdüren Jandarma Genel Komutanlığı personeline sevgi ve saygılarımı sunarak Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

7.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir-Dursunbey kara yolunda meydana gelen ölümlü kazalara ilişkin açıklaması

FKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

11 Haziran Cumartesi günü Balıkesir Kepsut-Dursunbey kara yolunda meydana gelen trafik kazasında 8 vatandaşımız vefat etmiş, 3'ü ağır olmak üzere 10 vatandaşımız yaralanmıştır. Vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorum; yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Ulaştırma Bakanlığının 18 Kasım 2021 tarihindeki Plan Bütçe Komisyonundaki görüşmelerinde Dursunbey-Balıkesir yolunun 77 kilometresinden 53 kilometresinin tamamlandığı, 18 kilometresinde ise bölünmüş yol çalışmasının devam ettiği belirtilmişti. Hâlen bu yolda herhangi bir çalışma yoktur ve sürekli şekilde ölümlü kazalar meydana gelmektedir.

Buradan Ulaştırma Bakanlığına seslenmek istiyorum: Hiç olmazsa bu 18 kilometrelik yolu bir an önce tamamlayın ve bu ölümlü kazalardan kurtaralım. Bu isteği, Balıkesir halkı adına buradan dile getirmek istiyorum ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

8.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Alan ve Çardak Yaylalarının yol sorunu ile Altınözü'nün Keskincik köyüne bağlı Tüleyceği çiftliğindeki içme suyu sorununa ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Kırıkhan ve Hassa ilçelerimizde on binlerce vatandaşımız yayla hazırlığına başladı. Alan ve Çardak Yaylalarımızda yaz aylarını geçirecek vatandaşlarımızın en büyük çilesi yayla yollarının durumu. Orta büyüklükteki bir ilçe nüfusu kadar vatandaşımızın yaşadığı bu yaylaların, Ceylanlı köyü ile Alan Yaylası arasındaki, Dedemli köyü ile Çardak Yaylası arasındaki bağlantı yollarının acil yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, Altınözü'nün Keskincik köyüne bağlı Tüleyceği çiftliğinde yaşayan vatandaşlarımız, yıllardır içme suyundan mahrum bir şekilde yaşamlarını sürdürmektedirler; traktörlerin arkasına bağladıkları tankerlerle köyün dışından içme sularını taşımaktadırlar. Vatandaşlar, Büyükşehir Belediyesinden içme suyu sorununu çözmesini istediklerinde ise “Para yok.” cevabını almaktadırlar. EXPO olunca milyonlar var, Tüleyceği “içme suyu” deyince para yok; EXPO’da her akşam sanatçılara milyonlar öde, Alan ve Çardak Yaylalarına yol için “Para yok.” de.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

9.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in spor tesisleri konusundaki eksikliğine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Kırşehir, diğer kamu yatırımlarında olduğu gibi spor tesisleri konusunda da çevre illere göre önemli ölçüde geride kalmıştır. Örneğin, kent merkezinde bulunan ve her seçim öncesi AKP'li siyasetçilerce yenisinin yapılacağı vaadi verilen, elli yıllık Aşıkpaşa Kapalı Spor Salonu'nun miadı artık dolmuş; spor müsabakaları, idmanlar ve diğer etkinlikler için kullanılamayacak duruma gelmiştir.

Bakınız, elimde görmüş olduğunuz fotoğrafta da açık bir şekilde belli olmaktadır ki kolonlar yılların verdiği aşınım sonucu oldukça yıpranmıştır ve büyük tehlike oluşturmaktadır. Bunu tadilat, güçlendirme ve benzeri adlar altında telafi etmeye çalışmak büyük risktir. Bir an önce bu tadilat işlemlerinden vazgeçilmesi ve Kırşehir'e yakışan, Kırşehirlilerin hak ettiği modern bir kapalı spor salonunun yapılması gerekmektedir. Kimsenin, kullanılamayacak hâle gelmiş bir yapıya “üç beş yıl daha idare etsin” mantığıyla devletin on milyarlarca lirasını boşa harcamaya hakkı yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

10.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, iktidarın Venezuela ve Sudan'da tarım yapmaya çalışmasına ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İktidar, Türkiye'de tarımın sorunlarıyla, çiftçilerle uğraşmayı bıraktı, şimdi de Venezuela'dan tarım arazisi kiralamaya hazırlanıyor; daha önce Sudan'da böyle bir girişim başlatmış ancak fiyaskoyla sonuçlanmıştı. Ne hikmetse bir tek Türkiye'deki çiftçinin, tarımla uğraşanın sorununu çözmeyp, gidip dünyanın bir tarafındaki yerlerde tarım yapmaya çalışıyor.

Bakın, son yirmi yılda 4,8 milyon hektar alan tarımdan uzaklaştı, çiftçilerin girdi maliyetleri her gün artıyor, bu gece yarısından sonra mazot 30 liraya yaklaşıyor. Bir traktörü tarlaya çıkarıp sürmek -şu anda buğdayın hasat zamanı geliyor- 100 dönümlük bir yerde biçerdöveri çalıştırmak için 45 bin liraya yakın mazot harcıyorsunuz ancak Tarım Bakanlığı ve Hükümet işi gücü bırakmış Venezuela'da, Sudan'da tarım yapmaya çalışıyor.

Çiftçimiz, köylümüz bunun hesabını ilk gelecek seçimde -ister kasımda, ister haziranda- soracaktır diyorum; Hükümete de kendi çiftçinize bakın diyorum.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

11.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Cumhurbaşkanının açıkladığı buğday alım fiyatına ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz hafta, AKP'li Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan buğday alım fiyatını duyurdu. Erdoğan “Buğdaya 6.050 lira alım, 1.000 lira prim bedeli olmak üzere toplam 7.050 lira ödeme yapılacaktır.” dedi, “Arpa alım fiyatı ise 5.500 lira, 500 lira prim bedeliyle 6.000 lira olacak.” diye açıkladı. Bu açıklanan fiyatlar çiftçinin yüzünü güldürmemiştir. Maliyetler 7.000 lirayı aşmışken, her geçen gün mazota, gübreye, suya, elektriğe zam gelirken maliyetin altında fiyat açıklanmıştır. Bu fiyatlar çiftçinin ekim yapmayı bırakmasına yol açacak, geçen yıl zaten 3,8 milyon ton olan ekmeklik buğday ithalatını artıracak; yine Türk çiftçisi kaybedecektir. Bu yüzden, buğday fiyatı prim hariç 8.000 bin liranın üstünde, arpa fiyatı ise prim hariç 7.000 liranın üstünde olacak şekilde yeniden düzenlenmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaşlı...

12.- Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın, Aksaray'ın vilayet oluşunun 33'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Aksaray'ımızın vilayet oluşunun 33'üncü yıl dönümü. Aksaray'ımız Anadolu coğrafyasında kültürel bir hazine ve medeniyetlerin en önemli iz düşümlerinden biri olma özelliğini geçmişten

günümüze sürdürmüştür. Başta İhlara ve Manastır Vadileri olmak üzere, organize sanayimizde 300'ün üzerinde fabrikasıyla birlikte gelişen sanayi, tarım, ticaret ve turizm potansiyeliyle ülkemizin en zinde şehirlerinden biri olan Aksaray, Anadolu'nun parlayan yıldızıdır.

Aksaray'ın vilayet olmasında ve gelişmesinde emeği geçen organize ve orta ölçekli sanayisiyle, esnafıyla, çiftçisiyle birlik, beraberlik içinde Anadolu'nun özü Aksaray için gönül birliğiyle çalışan Valimizi; il, ilçe, belde, belediye başkanlarımızı; muhtarlarımızı, sivil toplum kuruluşlarımızı, bürokratlarımızı ve bütün hemşehrilerimizi saygıyla sevgiyle, samimiyetle selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

13.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Aksu Çayı'ndaki kirliliğe ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, su kirliliği en önemli çevre kirliliği sorunlarından biridir. Tüm canlılar için ve insan için su temel ihtiyaçtır. Suyun miktarının yanında niteliği de çok önemlidir. Su sağlıklı olmalıdır. Su kimyasal ve biyolojik olarak kirlenmemelidir. Suları, en çok arıtma tesisi olmayan sanayi kuruluşları ve şehirlerin kanalizasyonları kirlenmektedir. Biyolojik ve tam arıtma yapılmadan kanalizasyon atıkları su kaynaklarına verilmemelidir, aksi davranışlara en ağır ceza ve yaptırımlar uygulanmalıdır. Şehrim Kahramanmaraş, şehrin merkezinden geçen Aksu Çayı etrafındaki sanayi kuruluşları tarafından aşırı derecede kirlenmektedir. Aksu Çayı bölgesine yapılması planlanan ortak arıtma tesisinin yapılması hayati öneme sahiptir, yapılmasını ve bir an önce faaliyete geçmesini bekliyoruz.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

14.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, gelir vergisi tarifesinde yapılması gereken düzenlemeye ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, yüksek enflasyon doğal olarak 1 lirayı 3 lira, 3 lirayı 10 lira yaptı; ücretlere de etiketlere de yansıdı, matrahlar arttı. 2022 yılı gelir vergisi tarifesine ise değişmedi; yine 32 bin liraya kadar yüzde 15, sonra yüzde 20, sonra 27, 35 ve 40. Bu tabloya göre ücretliler için ikinci aydan itibaren üst vergi limitlerine giriyor, memura yüzde 30 zam verip yüzde 40 vergiyle çoğunu geri alıyorsunuz. Matrah üzerinden vergi veren işletmeler de aynı, direkt yüzde 15 yerine yüzde 20'den vergi dilimine giriyorlar. Bu vergi dilimlerini de aynı oranda düzenlemeniz gerekmiyor mu? Hani zamma “zam” demiyorsunuz da “fiyatlarda güncelleme” diyorsunuz ya, bu tabloda da bir güncelleme yapsanız diyorum yoksa ücretlilere az da olsa yaptığınız zammın hiçbir kıymeti kalmıyor, esnafı da daha fazla vergi yükü altına sokuyorsunuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

15.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türk Kızılay teşkilatının 154'üncü kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'de ve dünyada insani yardım hizmetlerinde merhamet ve şefkat elini uzatmakta model olan, insanların en zor anlarında yanında olan saygın kuruluşumuz Türk Kızılay teşkilatımızın 154'üncü kuruluş yıl dönümünü kutluyorum.

Türk Kızılay, yüz elli dört yıldır yurt içinde ve yurt dışında yardım ve hizmetleri karşılıksız yapan, kamu yararına çalışan, millî, gönüllü bir sosyal hizmet kuruluşumuzdur. Medeniyetimizin yardımseverlik, merhamet, şefkat ve dayanışma hasletlerinin sembolü Türk Kızılay teşkilatının amacı afetlerde ve olağan dönemde ihtiyaç sahiplerine yardım sağlamak, toplumda yardımlaşmayı geliştirmek ve güvenli kan teminini gerçekleştirmektir.

Millî gururumuz Türk Kızılayın gücünü aziz milletimizin yardım ve desteklerinden aldığını bir kez daha hatırlatıyor, kuruluş yıl dönümü vesilesiyle tüm çalışanlarını ve gönüllülerini tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Peköz...

16.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, Adana'daki tarım işçilerinin şiddetli yağmur nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederim Başkan.

İki gün önce Adana'da yağın şiddetli yağmur nedeniyle tarım işçilerinin yaşadığı çadırlar yaşanamaz hâle gelmiş, bütün eşyaları kullanılamaz duruma gelmiştir. Daha önceki benzer durumlarda hiçbir yardım yapılmamış, yaşadıkları sorunlarla tarım çalışanları baş başa bırakılmıştır. Acilen yardım ulaştırılması gerekiyor. Tarım Bakanı başta olmak üzere, ilgili kurumları duyarlı davranmaya ve acilen yardım ulaştırmaya çağırıyorum.

BAŞKAN – Sayın Işık...

17.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'deki akaryakıt zamlarının yurttaşların seyahat özgürlüğünü kısıtladığına ilişkin açıklaması

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'deki akaryakıt zamları yurttaşların seyahat özgürlüğünü kısıtlıyor. Bir yıl içinde benzin ve mazotun yüzde 275 zamlanması tüm araçlarda biletleri fahiş oranda yükseltmiştir. Toplu taşıma esnafı da halk da kan ağlıyor. İnsanlar taziyelerine, bayramlarına, işlerine gidemez hâle gelmiştir.

Van-Ankara otobüs biletleri 450 TL'den, uçak biletleri ise 900 TL'den başlıyor. Bir öğrenci, bir çiftçi, bir hasta yakını bu biletleri nasıl alabilir? Van da dâhil birçok ilde direkt uçak seferleri tek sefere indirilmiş ya da sadece aktarmalı uçuşlar vardır. Birçok ile aktarmalı gitmek zorunda kalan yurttaşlar bu fahiş fiyatları ödemekte güçlük çekiyor. Türk Hava Yollarının adıyla, markasıyla gündemi işgal edenler halkın gerçek gündemi olan ulaşım sorununu görmezden geliyorlar. Bu iş öyle Van'a 70 araçlık konvoyla gelip yalan yanlış konuşmalarla çözülmez. İktidar ve yandaşları uçuyor olabilir ama Van uçamıyor.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gençlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde genç işsizliği artmaktadır. Gençler sürekli ve düzenli iş bulamamaktadır, eğitim dönemlerinde kullandıkları kredileri de ödemede zorlanmaktadır. Hâlen 5 milyon gencin Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne toplam kredi borçları 6 milyon lira seviyesindedir. Borcunu ödeyemediği için icralık olan 400 bin genç bulunmaktadır. Üniversite mezunlarının iki yıl içinde kredilerini ödememeleri hâlinde ÜFE oranında işleyen faize bir de gecikme faizi işletilmektedir, ana borç kısa sürede katlanmaktadır. Borcu bulunan gençlerin faizleri silinmelidir. Anapara ödemeleri sürekli bir işe girdikten sonra makul taksitlere bölünmelidir. 2022 yılı öğretim döneminde başka illerde üniversite kazanacak olan öğrencilerin yurt sorunu yaşayacağı bugünden görülmektedir. Öğrencilerin yurt yetersizliğinde kira yardımı yapılmalı ve öğrencilere o anlamda mağduriyet yaşatılmamalıdır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Önal...

19.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkale'de yaşanan aşırı yağış ve dolu sebebiyle çiftçinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Son günlerde Kırıkkale'de yaşanan aşırı yağış ve dolu sebebiyle çiftçimiz, tarihinin en kötü doğal afetiyle karşı karşıya kalmıştır. Tarımda girdi maliyetlerinin yüksekliği çiftçimizi ekim yapmakta zorlarken bir de doğal afet yaşanmasıyla çiftçimiz bitme noktasına gelmiştir. Bahşılı'da Karaahmetli başta olmak üzere Sarıkayalar ve Küçük Sarıkayalar köyleri; Keskin'de Cankurtaran, Esatmüminli, Eminefendi, Kurşunkaya, Hacıaliobası ve Çalış köyleri; Karakeçili merkez; Sulakyurt merkez, Akkuyu, İmamoğluçeşmesi, Ağaylı, Sarıkızlı, Alişeyhli, Farashlı, Yeniceli, Çevrimli, Sofularçiftliği köyleri; Delice Halitli, Tavaözü ve Tekkeköy köyleri; Yahşihan'da Kılıçlar köyü doğal afet yaşayarak büyük zarar görmüştür. Sadece çiftçilerimizin borçlarının ertelenmesi çözüm değildir. Çözüm, çiftçimizin borçlarının faiziyle birlikte silinmesi ve Kırıkkale'nin doğal afet bölgesi ilan edilmesidir. Doğal afetten

etkilenen tüm çiftçilerimizin -ÇKS belgesi bulunsun bulunmasın, tarım sigortası olsun olmasın- tüm maddi zararlarının Tarım Bakanlığınca karşılanmasını bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özsoy...

20.- *İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un, HDP milletvekillerinin teröristbaşı için yapmaya kalktığı yasa dışı yürüyüşe ilişkin açıklaması*

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz gün HDP milletvekilleri, teröristbaşı için, utanmadan, sıkılmadan, maalesef, yasa dışı bir yürüyüş yapmaya kalktılar. “Milletin vekiliyim.” diye dolaşıp devletin imkânlarından faydalananacısın, bu devletten maaş alıp bu ülkeyi bölmeye çalışan teröristler için yürüyüş yapacaksın. Böyle bir hainliğe bulaşanların bu şerefli Meclisin çatısı altında yeri yoktur. Ayrıca, kendini bilmez hadsizin bir tanesi Türkiye Cumhuriyeti’nin şerefli polisine saldırma edepsizliğini gösterdi.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Boş konuşuyorsun.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Bu alçaklığı yapana ve destekleyenlere söyleyeceğimiz tek söz: Askerimize ve polisimize uzanan eller kırılsın.

BAŞKAN – Sayın Tıǧlı...

21.- *Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, Görele Devlet Hastanesindeki doktor eksikliğine ilişkin açıklaması*

NECATİ TİĞLİ (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

İktidarın sağlık politikası hekimleri tehdit etme ve ülkeyi terk etmeleri konusunda oldukça başarılı. Giresun’da Görele Devlet Hastanesinde doktor eksikliği nedeniyle tedavi olamayan yurttaşlar hastane önünde eylem yapmaya başladı. Hastalar hastanelerde sağlıklı bulamadıkları için başka illere ve büyük şehirlere gitmek zorunda kalıyor. Ama AKP Giresun temsilcileri her yıl Giresun ilini kanser tedavi üssü yapmaktan bahsediyor, sağlık personeli ve doktor müjdesi veriyor.

Sağlık Bakanı 25 soru önergemin sadece 1’ine cevap vermiş. Siz, Giresun ilinin problemlerini görmezden geldiğiniz müddetçe çözüm üretemezsiniz; hiçbir şey yapmıyorsanız yerel basına üç beş ayda bir sağlıkla ilgili müjde veren milletvekillerinizi uyarın. Yani anlayacağınız hastane olsa doktor yok, doktor olsa cihaz yok, cihaz olsa bizim sorularımızı anlayacak Bakan yok.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

22.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’in, polis istifa ve intiharlarına ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Resmî kaynaklara göre, son on yılda istifa eden polis sayısı 3.109 yani neredeyse her gün 1 polisimiz istifa etmiştir. Ayrıca, 2021 yılında 109, 2022 yılının ilk beş ayında ise 25 polisimiz intihar etmiştir. Son olarak geçen hafta, Şırnak’ta görev yapan Özel Harekât Polisi Alparslan Soylu kendisine ağır hakaretler ve küfürler ederek mobbing yapan polis müdürlerinin ismini vererek intihar etti. Notundaki “Yaratan Rabb’imiz intihar eden beni ve cümlesini affetsin, dua edin. Ben aç susuz yaşarım ama onuruma, şerefime yapılan aşağılamayla yaşayamam.” ifadeleri üzerinde ciddiyetle durulmalıdır. Kaybettiğimiz tüm polislerimize Allah’tan rahmet, ailelerine sabır ve polis teşkilatımıza başsağlığı diliyorum.

Konuyu siyasetin dışında değerlendiriyor, ilgililerin gerekli hassasiyeti göstermelerini bekliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hatip kaçıyor, kaçmasın, otursun; cevap vereceğim.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Yo, kaçmıyorum, bak, buradayız. Biz hiçbir yerden kaçmayız, buradayız. Kaçacak bir şey yok, yaptığınızı iyi biliyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmada bulundu doğrudan, “alçaklık” “elleri kırılacak” falan, bir şeyler söyledi; sataşmadan söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Size söylemedi ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizim bileşenimizin Eş Genel Başkanına söyledi.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Yani size söylemedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Olur mu ya, “vekil” diyor.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teröre ve teröre destek verenlere, teröristlere dedi yani niye üzerinize alınıyorsunuz?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – En çok destek veren sizsiniz, siz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne alakası var, vekilden söz ediyor ya.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, karşılıklı konuşmayalım lütfen.

Buyurun, evet, sataştı ve iki dakika söz veriyorum size.

Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, milletvekili büyük bir hadsizlikle bugünkü hakaret görevini devralmış, herhâlde özel görevlendirildi. Polise “şerefsiz” diyen sizin vekiller, polise tokat atan sizin vekiller. 40 vekilin katıldığı toplantıya ilişkin biz bütün açıklamalarımızı yaptık; burada görselleri de gösterdik, videoları da gösterdik, fotoğrafları da gösterdik ama belli ki yeni bir kurgu içindesiniz. İktidar grubunun bugünkü görevlisi sizsiniz, aldık mesajı.

Şunu söyleyelim: Hem polise tokat atan hem çoklu maaş alan hem bu ülkeden paraları alıp yurt dışına kaçırın hem kendisi dışındaki herkesi terörist ilan eden; rantıyla, şatafatıyla, lüksüyle bütün dünyaya meydan okuyan bir iktidar bize nasıl laf söyler, bilmiyorum. Biz, dün, polise yumruk meselesinde, sizin partinizin sicilinin burada -yüzde 10- küçük bir bölümünü açıkladık. Hiç kimse polisi tabii ki dövmemeli, bu konuda bir tartışma yok ama polis de milletvekili dâhil hiçbir vatandaş dövmemez, görevini kötüye kullanamaz ama ben burada polisleri sorumlu görmüyorum. Polislerin en üstündeki İçişleri Bakanı, kendilerine kanunsuz emir veriyor; evet, kanunsuz emir veriyor ve o polislerle de polis memurlarına da suç işletiyor aslında. Bu nedenle bir siyasi olarak muhatabımız, kolluk gücü memurları değil, bu ülkede İçişleri Bakanlığı görevini yürüten zattır. Bu nedenle size cevabım da budur. Kimsenin kolunu kırma haddiniz de yok, hakkınız da yok. Gelin, delilleri, görselleri, videoları yüğünüz varsa beraber konuşalım. (HDP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, şimdi...

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sayın Başkanım, sataşma var.

BAŞKAN – Nasıl bir sataşma var size?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – “Bugün siz hakaret için görevlendirilmişsiniz.” dedi bana.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Niye? Hiç hakaret yok ki. Ne hakareti?

BAŞKAN – “Grup adına görevlendirilmişsin.” dedi. Bu bir hakaret değil ki.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Hakaret etti, “Siz görevlendirilmişsiniz.” diyerek şahsıma sataştı.

BAŞKAN – E, bu bir hakaret değil ki şimdi.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – E, ne var bunda?

HÜDA KAYA (İstanbul) – E, görevlisiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – E, ne var, görevlendirilmişsiniz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Partiniz görevlendirdiği zaman hakaret mi oluyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Her gün metin geliyor ellerine, aynı metni okuyorlar.

BAŞKAN – Ya, bir müsaade edin.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Direkt bana “Haddiniz değil.” dedi.

BAŞKAN – Bir saniye, bir müsaade et.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, haddin değil tabii ki.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Direkt bana sataştı, olur mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Tamam, bir müsaade et. Müsaade et de ben sana söz vereyim.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Haddin mi yani?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sana sormuyorum haddimi, senin de haddin değil, sen karışma.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kolunu kırmak haddiniz mi sizin? Tabii ki haddin değil, oturacaksın yerine.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Başkanım, bana hitaben konuştu hanımefendi zaten.

BAŞKAN – Ya, anladım sevgili kardeşim, bir müsaade et diyorum. Bir saniye müsaade et. Yeni Grup Başkan Vekilinizi tebrik edeyim, kutlayayım, ondan sonra da söz vereyim, konuşmak istiyor.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, AK PARTİ Grup Başkan Vekilliğine seçilen ve bugün ilk kez görev yapan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Evet, AK PARTİ Grup Başkan Vekilliğine seçilen ve bugün ilk kez görev yapan Bartın Milletvekili Sayın Yılmaz Tunç'u tebrik ediyor, başarılar diliyorum.

Evet, şimdi, buyurun Sayın Tunç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın yaptığı açıklamasındaki ve Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, öncelikle, tebriklerinizden dolayı sağ olun. Bu yüce çatı altında milletimizin bizden beklediği yasama faaliyetlerini, milli iradenin tecelligâhı yüce Mecliste hep birlikte milletimiz için faydalı çalışmalarını gerçekleştireceğimize inanıyorum.

Tabii, hemen bir sataşmayla başlamak istemezdik. Sayın milletvekilimizin kısa sözü üzerine HDP Grup Başkan Vekilinin sataşma nedeniyle bir söz alması oldu ve sonunda da şöyle dedi: “Görüntüler var, bunlar incelenecek.” Bu görüntüler milletimizin gözü önünde cereyan etti ve gerekli soruşturmalar da yapıldı. Elbette ki bir milletvekilinin bu tür bir arbeye içerisinde olmasını hiçbirimiz kabul edemeyiz, bu manzaraların olmaması gerekir ama maalesef, ülkemizde bu manzaralar gerçekleşiyor. Tabii, gerekli soruşturmalar gerçekleştirilecektir. Bir terör örgütü, elebaşı hakkında bir gösteri yürüyüşüne elbette ki demokratik hukuk devletinde müsaade edilemez ancak oradaki görüntülerin, oradaki manzaranın neye tekabül ettiğini elbette ki yapılacak olan incelemeler bize gösterecektir, o incelemeler sonucunda da gerekli kararlar verilecektir diyorum.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Size gösterilen kısımlarını görebildiniz, gerçeği tümünden göremediniz maalesef.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Beştaş...

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Başkanım, o, grup adına söz, benimle ilgili bir şey söylemedi Sayın Başkan.

BAŞKAN - Yerinizden mi, buradan mı?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Yerimden değil, iki dakikanın yarısını bana sataşarak geçirdi.

BAŞKAN – Peki, peki, buyurun.

Yeni bir sataşmaya mahal vermeyin lütfen.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; tabii, burada “O görüntüler nedir, ne değildir, bunlar incelenir.” diyor Sayın Grup Başkan Vekili ama o görüntülerin oluşması zaten

bizim itirazımız. Yani bu ülkede bir teröristbaşına özgürlük için yürünmesi bizim kabul edebileceğimiz bir şey değil ve “Türkiye Cumhuriyeti’nin milletvekiliyim.” diyen birisinin de o yürüyüşte bulunması bizim kabul edeceğimiz bir şey değil.

KEMAL PEKÖZ (Adana) - Yasalarımıza uyun dedik, mevcut yasalara uyun dedik biz.

EYÜP ÖZSOY (Devamla) – O sebeple, burada tutup “Efendim, bu görüntülere bakalım.” deyip... O görüntüler ne olursa olsun o yürüyüşü meşrulaştıramazsınız; bu, birincisi.

İkincisi, ben milletim tarafından görevlendirildim ve hadsizlik yapanlara haddini bildirmek üzere görevlendirildim ama sizin kimler tarafından görevlendirildiğinizi de bu millet çok iyi biliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hadi oradan be! Hadi oradan!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen hadi oradan!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Terbiyesiz!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Terbiyesiz sensin!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sen sus Zülfü, sen sus; sen arada bir konuş, öyle her zaman konuşma.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Gazel okuma, otur yerine, hariçten gazel okuma!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

3.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Özsoy’u, hatibin sicili de var ama sonra açıklarız.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Ne açıklayacaksan açıkla! Benim sicilim temiz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Kendisi “Namussuz!” tartışmasında bizzat AKP’li Başkan Vekili tarafından uyarı cezası da almıştı.

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Teröre destek verenlere ben gerekeni söyledim, yine söylerim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sus, dinle! Sus, dinle! Ben seni dinledim, sus, dinle!

BAŞKAN – Sayın Beştaş, Genel Kurula hitap edin.

Sayın Özsoy, lütfen...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen dinlesin.

Elimde Anayasa Mahkemesi kararı var bu konuda, Sırrı Süreyya Önder’in başvurusu, başka kararlar da var. “Sayın Öcalan” demek ve bu konuda talepte bulunmak kesinlikle suç değildir, ihlal kabul edilemez.

İkincisi, İçişleri Bakanlığının yönetmeliği var, 24 Mayıs 2022’de Danıştayın iptal kararı üzerine çıkarılmış, diyor ki: ‘Vatandaşların günlük yaşamını zorlaştırmayacak’ ibaresi ‘Günlük yaşamı aşırı ve kullanılamaz derecede zorlaştırmayacak’ ibaresi lehe düzeltilmiş 2911’de.

Gemlik yürüyüşü açık, şeffaf, legal çağrılarla tecrit işkencesine... “İşkence” diyorum, uluslararası hukuk tarafından işkence olduğu kabul edilmiş; tartışma dışı. Buna karşı bir talep, savaşa karşı bir talep; suç işlendiğini iddia ederek bu suçun ortadan kaldırılmasını, tecridin kaldırılmasını, savaş politikasının sonlandırılmasını içeren bir talepten söz ediyoruz. Sizin “elebaşı” diye ifade ettiğiniz Abdullah Öcalan iki yıl boyunca, 2013-2015 yılları arasında çözüm sürecinin başmüzakerecisi idi. Büyük laflar etmeyin. Yarın yine bu çözüm sürecine bu ülkenin ihtiyacı olacak. Biz hakikaten bu ülkede çözümünü, hak ve özgürlükleri, demokrasiyi savunduğumuz için bunları yapıyoruz ve taleplerimizi yüksek sesle ifade ediyoruz.

Hatibin söylediği diğer sözlerle cevap vermeye gerek duymuyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Beştaş.

Şimdi, Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Grup Başkan Vekilleri, lütfen sisteme girer misiniz. Bunu “Sisteme girmeyen Grup Başkan Vekillerinin söz talebi yoktur.” diye düşüneceğim.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Müsavat Dervişoğlu...

Buyurun Sayın Dervişoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, AK PARTİ Grup Başkan Vekili olan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'ne, Peyami Safa'nın 61'inci ölüm yıl dönümüne, maruz kaldığımız kitlesel göç dalgasının Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının bilinçli politik tercihlerinin doğal bir sonucu olduğuna, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı mayıs ayı Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi'ne, çiftçilerin beklentilerine ve Cumhurbaşkanı ile İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in Türk Hava Yollarının ismine yönelik açıklamalarına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Teşekkür ederim uyarınız için efendim ama girmiştim, kendiliğinden iptal olmuş, mazeret olsun diye söylemiyorum.

BAŞKAN - Peki.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Çok teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Yılmaz Tunç -önemli hizmetlerine geçmişte de şahidiz- Türkiye Büyük Millet Meclisinde partisinin Grup Başkan Vekili oldu, yeni görevinde başarılar diliyorum. Diler ve umarım ki birlikte güzel günler geçiririz. Zaten tarzı, üslubu hepimizin de malumudur. Varlıklarıyla zaten Türkiye Büyük Millet Meclisi için de bir kazançtır, yeni sıfatını tebrik ediyorum.

Bugün, Azerbaycan'ın 1991 bir yılında ilan ettiği tam bağımsızlık gününü temsil eden Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'nü idrak ediyoruz. Dost ve kardeş Azerbaycan'ın Millî Kurtuluş Günü'nü en içten duygularıyla kutluyorum. “Tek millet, iki devlet” anlayışla kurulan ebedî beraberliğimiz daim olsun inşallah. Azerbaycan halkının bağımsızlık ve hürriyeti de kutlu olsun.

Türk edebiyatının önemli bir değeri olan Peyami Safa'nın 61'inci ölüm yıl dönümü. Kazandırdığı birçok eserle edebiyat dünyamıza zenginlik katan değerli fikir insanı merhum Peyami Safa'yı vefatının seneidevriyesinde rahmetle yâd ediyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türk milletinin canıyla ve kanıyla inşa ettiği cumhuriyetin bir kişinin aklına, tercihlerine ve isteklerine teslim edildiği Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ağır bedellerini her alanda ödemeye devam ediyoruz. Devlet, kurumları ve gelenekleriyle güçlenir ve yaşar.

Devletimizin hafızasını, kurumlarını ve geleneklerini yok sayan siyasi iktidar, dış politikayı milletimizin ön savunma cephesi ve istikbalinin teminatı olarak değil, kendi siyasi ajandasının bir uzantısı olarak görmektedir. “Suriye meselesi bizim iç meselemizdir.” diyerek içselleştirdiğiniz, Türkiye'yi hesapsızca Orta Doğu'daki iç savaşlara taraf hâline getirdiğiniz dış politika yolculuğunun sonunda memleketimizi dünyanın mülteci kampı hâline getirdiniz. Bugün Birleşmiş Milletlere göre Türkiye dünyada en fazla sığınmacı barındıran ülke konumundaysa ve milletimiz demografik bir tehditle karşı karşıya bulunuyorsa bunun müsebbibi ve sorumlusu doğrudan doğruya Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve onun maceraperest politikalarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Maruz kaldığımız kitlesel göç dalgası, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının bilinçli politik tercihlerinin doğal bir sonucudur. İYİ Parti olarak bu konuda ortaya koyduğumuz tavır ve irade son derece nettir. Türkiye, Orta Doğu bataklığına mahkûm olacak ve öyle anılacak bir ülke değildir ve olmamalıdır; Türkiye, Avrupa Birliğinin mülteci ve sığınmacı barajı hiç değildir. Türk milletinin varlığı, refahı ve istikbali için sığınmacıların geri dönüşü ve kaçak göçmenlerin sınır dışı edilmesi uluslararası hukuktan doğan doğal bir hakkımızdır. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin altını çizdiği gibi, İYİ Partinin iktidar olacağı yakın gelecekte sığınmacı sorunu mutlak suretle çözülecektir, sizler de muhalefet sıralarından izleyeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın milletvekilleri, Türkiye İstatistik Kurumu mayıs ayına ilişkin Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi'ni açıkladı. Açıklanan verilere göre, mayısta bir önceki aya kıyasla yüzde 16, geçen yılın aynı ayına kıyasla ise yüzde 155 artış gerçekleşmiştir. Yıllık artışın en yüksek olduğu ürünler arasında yüzde 274'le lifli bitkiler, yüzde 230'la sebze ve kavun,

karpuz yer almaktadır. TÜİK verilerine göre bile çiftçinin maliyeti yıllık bazda bazı ürünlerde 3 kat, genel ortalama da ise en az 2 kat artış göstermiştir. Hükûmetin verdiği desteklerin yetersiz kalması, döviz kurunun yükselmesi, ham madde fiyatlarındaki artış ve girdi maliyetlerinin yükselmesiyle birlikte çiftçimiz maliyetini bile karşılayamaz hâle gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çiftçiler maliyet artışları sebebiyle zorlanmakta, geçimlerini sağlayacak kadar bile para kazanamamaktadırlar. Her fırsatta dile getirdiğimiz çiftçi sorunlarını TÜİK resmî rakamlarla gün yüzüne çıkardı. Artık güneşi balçıkla sıvayamıyor, gerçekleri de saklayamıyorsunuz. Çiftçilerin üretim yaparken karşılaştıkları en büyük sorunun yüksek tarımsal girdi maliyetleri olduğunu bir kez daha ifade ediyorum. Hayal anlatmayı bırakın ve artık bu gerçekle yüzleşmeye çalışın.

Çiftçilerimizin beklentisi, gübre, tohum, ilaç, yem, mazot gibi temel girdi maliyetlerinin indirilmesidir; sulama faaliyetleriyle birlikte gelen yüksek elektrik faturalarına da bir çare bulunmasıdır.

İYİ Parti olarak tarımsal kalkınmanın önemini bir kere daha hatırlatıyor, çiftçilerimizin desteklenmesi gerektiğini ısrarla dile getirmeye devam edeceğimizi de buradan ilan ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çiftçilerimiz müsterih olsunlar; sandık geliyor, az kaldı. İYİ Parti iktidarında liyakatlı kadrolarımız ve planlı tarım politikalarımızla üretimi ve çiftçimizi destekleyecek ve kırsal kalkınmayı mutlaka sağlayacağız.

Saygıdeğer milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanı dün yaptığı konuşmada “Turkish Airlines” diye bilinen hava yolu şirketimizin artık “Türkiye Hava Yolları” olarak anılacağını ifade etmişti. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in “Türkiye” değil “Türk Hava Yolları” vurgusu üzerine Sayın Erdoğan bugünkü grup toplantısında markanın isminin artık “Türk Hava Yolları” olarak kullanılacağını açıkladı. Sayın Genel Başkanımızın uyarısının dikkate alınması ve yanlıştan dönülmesi memnuniyet vericidir. Sizlere tavsiyemiz, diğer uyarılarımıza ve eleştirilerimize de kulak vermenizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Son kez mikrofonu açıyorum, buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim.

İYİ Parti olarak milletimizden aldığımız güçle ilkeli ve etkili muhalefet anlayışımızı sürdürmeye devam edeceğiz. Sevdamız Türkiye; kaygımız, Türk milletinin istikbali ve istiklalidir. Herkes emin olsun ki bu karanlık tünelden çıkmaya ve aydınlık ufuklarla buluşmaya az kalmıştır. Kendinizi İYİ Parti iktidarına alıştırın, muhalefet de çok kötü bir şey değil.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, müsamahanıza teşekkür ediyorum efendim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay’da.

Buyurun Sayın Akçay.

25.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilliği görevini üstlenen Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’u tebrik ettiğine, Yunanistan’ın ülkemizi hedef alan provokasyonlarına, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü’ne ve Şuşa Beyannamesi’nin imzalanmasının 1’inci yıl dönümüne, Türkiye ile Azerbaycan arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkilerine ve Peyami Safa’nın vefatının 61’inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilliği görevini bugün fiilen Genel Kurulumuzda üstlenen kıymetli arkadaşımız, muhterem kardeşim Sayın Yılmaz Tunç’u üstlendiği bu yeni görevi için tebrik ediyoruz ve başarılar diliyoruz.

Sayın Başkan, Yunanistan ülkemizi hedef alan provokasyonlarını inatla sürdürmektedir. Yunanistan, geçmişten bugüne Ege Adaları’nın gayriaskerî statüsünü ihlal etmekte, uluslararası hukuku çiğneyerek

Türkiye'nin egemenliğini tehdit etmektedir. Yunanistan'ın Ege ve Doğu Akdeniz'deki mütecaviz eylem ve söylemlerinin teşvikçisi, Amerika Birleşik Devletleri ve bazı Batılı ülkelerdir. Yunanistan, kuruluşundan bu yana emperyalist devletlerin piyonluğunu yapan devletimsi bir yapıdır. Sınırlarımızın yanı başında olan Girit ve Dedeoğlu başta olmak üzere, Yunanistan'ın muhtelif bölgelerinde ABD'ye ait askerî üsler kurulması bunun en açık göstergesidir. Avrupa Parlamentosu 2021 Yılı Türkiye Raporu'yla, Türkiye'nin Ege, Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'la ilgili tezlerini inkâr etmiş, Yunanistan'ın saldırgan tutumuna kol kanat germiştir. Yunanistan, Doğu Akdeniz'de ve Ege'de gerilimi tırmandıran mütecaviz tutumlarından vazgeçmeli, Türkiye'nin uluslararası hukuktan kaynaklanan meşru haklarını kabullenmelidir.

Sayın Başkan, bugün, dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın bağımsızlık mücadelesinin en önemli köşe taşlarından biri olan Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü ve aynı zamanda Şuşa Beyannamesi'nin imzalanmasının da 1'inci yıl dönümüdür. Azerbaycan, tarih boyunca varlığını ve birliğini müdafaa etmek, bağımsızlığını korumak için mücadele etmiş ve büyük bedeller ödemiştir. 10 Kasım 2020'de kazanılan zafer ve işgalden kurtarılan vatan toprakları bunun en son örneğidir.

Azerbaycan'ın sevinci sevincimiz, kederi kederimizdir. Türkiye-Azerbaycan arasındaki bağ Türk Devletleri Teşkilatının “dilde, fikirde, işte birlik” parolasıyla pekiştirilmiş, ortak yatırım ve kalkınma hamleleriyle perçinlenmiştir. 26-29 Mayıs 2022'de, Türkiye dışında ilk defa Bakü'de organize edilen dünyanın en büyük havacılık uzay ve teknoloji festivali olan TEKNOFEST bu iş birliğinin en son örneğidir. Türkiye ile Azerbaycan arasında sarsılmaz temellere dayanan dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin ve iş birliğinin daha da perçinlenerek devam edeceğine dair inancımızı bir kez daha ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak “bir millet, iki devlet” ülküsüyle Azerbaycan Türklerinin bu önemli günlerine ortak oluyor, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü'nü kutluyoruz.

Sayın Başkan, bugün, Türk edebiyatının ve düşünce dünyamızın mümtaz isimlerinden Peyami Safa'nın vefatının 61'inci yıl dönümü. Peyami Safa, fikirleriyle ve edebî eserleriyle gerçek bir mütefekkir ve gerçek bir aydın ve sanatçıdır. Dokuzuncu Hariciye Koğuşu, Fatih-Harbiye, Yalnızız gibi pek çok eseri, Türk edebiyatının mihenk taşları arasındadır. Peyami Safa, medeniyet, kültür değişimleri, birey-toplum ilişkileri, doğu-batı kavramları, cumhuriyet inkılapları konularında gerçekçi ve tutarlı fikirler üretmiştir. Peyami Safa'yı rahmet ve şükranla anıyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş.

26.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Süryanilerin anması Sayfo'nun 107'nci yıl dönümüne, Diyarbakır Adliyesinde ifadeleri alınmaya başlanan 20 gazeteciye, 15-16 Haziran direnişinin yıl dönümüne, iş cinayetlerine, işsizliğe, emekçilerin taleplerine, Tahir Elçi'nin katledildiği davanın bugün Amed'de yapılan duruşmasına, enflasyon farkından ayrı olarak bütün emekliler ve kamu emekçilerine en az yüzde 30 zam yapılması gerektiğine, asgari ücret zammını 2023 Ocak ayına bırakmanın büyük bir zulüm olduğuna ve Grup Başkan Vekilliği görevine başlayan Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'u tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün birçok anma var yine. Süryanilerin anması Sayfo'nun 107'nci yıl dönümü. Süryaniler, Mezopotamya'nın kadim halklarından. Süryanilerin nüfusunun üçte 2'sinin katledildiği dönem, “kılıç” anlamına gelen Sayfo adıyla anılmaktadır. Süryanilere uygulanan baskı ve katliamın anma günü olarak kabul edilen 15 Haziranda Süryani halkının özür ve yüzleşme taleplerinin taleplerimiz olduğunu, talebimiz olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Eşit yurttaşlık temelinde farklı halkların ve inanç gruplarının kendi kültürlerini, inançlarını, ana dillerini, kimliklerini özgürce yaşayabilecekleri yeni

yaşamı birlikte kuracağımıza yürekten inanıyoruz. Sayfo'nun 107'nci yılında, hayatını kaybedenleri saygıyla anıyorum ve Süryani halkının asırlık acılarını derinden paylaştığımızı ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, şu anda, Diyarbakır Adliyesinde 20 gazeteci, sekiz günün sonunda adliyeye çıkarıldı nihayet. Savcılık, ifadeleri almaya başladı ve biz, sekiz gündür Türkiye'de gazetecilerin özgürce çalışmadığını sıklıkla ifade ettik. Ve bu baskında tek iddia var; gazetecilik yapmak, program yapmak, sunuculuk yapmak ve başka iddialar. Dosyaya ilişkin, avukatlardan ciddi bilgi alamadık çünkü bu gazeteciler, gözaltında operasyonun siyasi olduğunu ifade ederek susma haklarını kullandılar ve uzun gözaltıyla işkencenin de önü açıldı ve uygulandı. Maalesef iktidarın siyasi amaçları doğrultusunda gerçekleşen bu saldırıların hedefinde bu defa da her zaman olduğu gibi ilkin Kürtlerden başladılar, Kürt gazetecilerden başladılar. Büyük bir özveriyle halkın haber alma hakkı için çalışan özgür basın geleneği her ne kadar bu baskı ve yıldırma politikalarına aşına olsa da bu operasyonlara ve yıldırma politikalarına asla sessiz kalmayacağız. Gazetecilik suç değildir; o nedenle, gazetecilere yapılan bu zulme karşı hep birlikte cevap verelim, birlikte ses olalım diyorum.

Bugün yine, başka bir yıl dönümü, 15-16 Haziran direnişinin yıl dönümü. Bundan elli iki yıl önce, 15-16 Haziran 1970'te, başta İstanbul olmak üzere, yurdun dört bir yanında işçiler ayağa kalkarak sendikal hakları için büyük bir direniş başlatmışlardı. 52'nci yılında bu şanlı direniş sırasında hayatını kaybeden işçi kardeşlerimizi tekrar anıyorum ve o meşhur pankartla o güzel haziran günlerini bir kez daha hatırlıyoruz: "Gücümüz, birliğimizden gelir." Bugün de bu söz hâlâ geçerliliğini koruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İşçilerin, emekçilerin sorunları bitmedi ama 15-16 Haziran, tüm ezilenlerin direnerek kazanılabileceğini öngören en önemli tarihsel duraklardan biri oldu. Günümüzde de emekçilerin sorunlarının başında iş cinayetleri geliyor. İŞİG verilerine göre, sadece 2022'nin ilk beş ayında, yüz elli bir günde 646 işçi, iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

Evet, geniş tanımlı işsiz sayısı tam 8 milyon 107 bin. Korkunç bir rakam. Onların taleplerini, emekçilerin taleplerini ben de buradan sıralamak istiyorum:

Elektrik, su, doğal gaz ve internet faturalarına yapılan zamlar geri alınmalı, faturalar tüm vergilerden muaf tutulmalıdır.

Asgari ücret başta olmak üzere tüm ücretler artırılmalıdır. En düşük emekli aylığı en az asgari ücret düzeyine çekilmeli, EYT'lilerin emeklilik hakları verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ücretlilerin üzerindeki vergi yükü azaltılmalı, çok kazananın çok vergi verdiği adil bir vergi düzeni kurulmalıdır.

Evet, tüm güvencesiz çalıştırma biçimlerine son verilmeli, herkese güvenceli istihdam sağlanmalıdır.

İşçi sınıfının yaşadığı gelir kaybını telafi etmesinin en önemli yolunun sendika ve grevli toplu sözleşme hakkı olduğunu bir kez daha söylüyorum. Sendikal hakların kullanımının önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

Sayın Başkan, sevgili Tahir Elçi'nin katledildiği davanın duruşması bugün Amed'de yapılıyor ve devam ediyor. 28 Kasım 2015'ten bugüne sekiz yıl geçti ama hâlâ tek bir kişi, polis tutuklanmadı. 3 polis, bu dava dosyasında sanık olarak yargılanıyor ve bilinçli taksirle ölüme sebebiyet vermekten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu dava dosyası; büyük bir mücadele, baskı yani halkın tepkisi üzerine açıldı ama delil karartma çabaları var gücüyle devam ediyor. İddianamedeki polisler tutuklanmadı ve dosyanın, katliamın tanığı Deniz Atas'a MİT görevlileri "Tahir Elçi cinayeti, suikastine dair ifadeni geri çek." diyorlar. Deniz Atas, cezaevinde ve uzun uzun beyanları var; tek kişilik hücrede tutuluyor, ifadeleri geri çekmesi yönünde büyük bir baskı uygulanıyor. Avukatların kendisinden aldığı ifadeler de tutanak hâlinde ve dosyaya sunuldu. Biz, Tahir Elçi cinayetinin cezasız kalmaması için her

şeyi yapacağız, mücadeleyi büyüteceğiz ve Tahir Elçi'ye adaleti sağlamak zorundayız. Herkesin de buna gelip katılmasını diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, son olarak ekonomi gündeminde, bugün, nitekim 15 Haziran, milyonlarca kamu emekçisi maaşını aldı ve önümüzdeki günlerde de milyonlarca emekli, maaşını alacak. Tabii ki bu maaşlar eridi, kira, faturalar ve mutfak masraflarını karşılamayacak durumda. Kiralar, faturalar, borçlar ödendi, elde kalan üç beş kuruşla yirmi dokuz gün geçirilmeye çalışılacak ve önümüzde Kurban Bayramı var. 4 kişilik bir aile otobüsle bir ziyarete gitse, aile ziyaretine gidiş dönüş 4 bin TL, bunu uçakla yapsa 7.200 TL, yani ziyaret imkânsız. Bu rakamlar bile tek başına maaşın nasıl eridiğini gösteriyor ama “Sabredin.” diyenler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son kez açıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Enflasyon önemli değil, önemli olan vatandır.” hamaseti yapan iktidar ve ortağı var. Nisan ayının sonunda 1 Mayısı işaret eden Çalışma Bakanından düne kadar haber alamadık. Dün çıkıp yine “Temmuz ayında sürpriz yapacağız.” şeklinde bir açıklama yaptı. Yüksek enflasyonun getireceği enflasyon farkını zam oranına lütuf olarak anlatmaya sakın kalkmayın çünkü enflasyon farkından ayrı olarak bütün emekliler ve kamu emekçilerine en az yüzde 30 zam yapılmak zorundadır. Ayrıca, asgari ücret zammını 2023 Ocak ayına bırakmak büyük bir zulümdür, milyonlarca emekçinin ölüm fermanını ilan etmektir.

Bir de ben yeni göreve başlayan Sayın Yılmaz Tunç'u tebrik etmek istiyorum, başarılar diliyorum, hoş geldiniz demek istiyorum.

Sağ olun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Sayın Özgür Özel'de.

Buyurun Sayın Özel.

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'a yeni görevinde başarılar dilediğine, Azerbaycan Milli Kurtuluş Günü'ne, Tahir Elçi cinayetinin Diyarbakır Adliyesindeki yargılamasına, Enis Berberoğlu'nun tutuklanması sonucu 15 Haziranda başlatılan adalet yürüyüşüne, İzmir'in efsanevi Belediye Başkanı Ahmet Piriştina'nın ölümünün 18'inci yıl dönümüne, 15-16 Haziran 1970 büyük işçi direnişine, Erdal İnönü'nün eşi Sevinç İnönü'nün İstanbul'da VIP salonundan geçirilmemesine ve İçişleri Bakanının Jandarma teşkilatının 183'üncü kuruluş yıl dönümünde yaptığı konuşmaya ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de söze bugün ilk kez görev yapmakta olan, seçildiğinde tabii, kendisini tebrik etmiştik ama tutanak altında bir kez daha yeni görevinde başarılar diliyorum Sayın Yılmaz Tunç'a ve kaliteli yasama yapabilmek için muhalefetin katkılarını almaya açık ve muhalefetle kurdukları ilişkilerde şeffaf ve adilane davranacaklarını ümit ediyorum ve başarılar diliyorum.

Bugün, 15 Haziran Azerbaycan'ın kurtuluş günü; bir kez daha Azerbaycan'ı kutluyoruz, Azerbaycan'ın bağımsızlığı, toprak bütünlüğü hepimiz için son derece önemlidir. “İki devlet, tek millet” anlayışı içinde bugüne kadar sürdürdüğümüz iyi ilişkileri Türkiye Cumhuriyeti olarak ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak daha da geliştirerek sürdürmeyi ümit ediyoruz.

Tahir Elçi cinayeti, 28 Kasım 2015'te işlenmişti, üzerinden yedi yıla yakın bir süre geçti. O günlerde hepimizin gözünün önünde işlenen bu cinayetin Diyarbakır Adliyesinde yargılaması devam ediyor, milletvekillerimiz davayı takip ediyorlar. Biz Türkân Elçi'nin şahsında bütün aileye, bütün Diyarbakır'a ve Tahir Elçi dostlarına bir kez daha acılarını paylaştığımızı ve adalet arayışlarında yanlarında olduğumuzu ifade etmek isteriz.

15 Haziran tarihi, Cumhuriyet Halk Partisi için son derece anlamlı bir tarihtir. Ne tesadüf ki o gün de nöbetçiydim, bu saatlerdi ve yanıma gelen bir milletvekilimiz kulağıma “Enis Berberoğlu'nu tutukladılar.” dedi. İnanamadık, kendi ayaklarıyla mahkemeye gitmiş, defalarca gittiği mahkemeye bir

kez daha gitmiş bir milletvekili. Anayasa'nın ilgili 83'üncü maddesindeki yapılamaz denilen dört işlem varken ve Anayasa değişikliği sırasında dokunulmazlıklar kaldırıldığında yeniden seçilmeyle yeniden dokunulmazlık kazanılacağı ve yargılamanın devamının ancak yeniden dokunulmazlığın kaldırılmasıyla mümkün olacağı o gün de Meclisin Başkanı olan, dönemin Anayasa Komisyonu Başkanı tarafından tutanaklara açıkça bakılmazken tutukladılar. Ayağa kalktım, bir saat ara istedim, grubu yukarıda topladık ve dedik ki: "Herhangi bir tepki veremeyiz." Genel Başkanımız Genel Merkeze davet etti grubu, buraya geldim ve oturumu yöneten Başkana şunu dedim: "Bugün gidiyoruz, öyle bir tepki vereceğiz ki bir milletvekilini anayasal güvenceye rağmen, yapılamaz 4 işlem; tutulamaz, tutuklanamaz, sorgulanamaz, yargılanamaz maddeleri varken gidip de tutuklamak neymiş göreceksiniz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – "Unutulmayacak bir tepki vereceğiz." dedik, buradan çıktık ve 15 Haziranda "adalet yürüyüşü"nün kararını aldık, "adalet yürüyüşü"ne başladık; 14 Haziranda kararını aldık, 15 Haziranda "adalet yürüyüşü"ne başladık. Elinde sadece bir kelime "adalet" yazılı bir pankartla Güvenpark'ta tek başına önce bir adım attı, sonra bir adım daha attı, yürümeye başladı, koşar adım yürüyerek İstanbul'a doğru harekete geçti. Tek başınaydı, onlar oldu, yüzler oldu, binler oldu, milyonlar İstanbul'a girdik. Buraya döndüğümüzde süre ve kilometre olarak dünyanın en uzun protesto yürüyüşünü gerçekleştirmiştik, bir kişinin burnu dahi kanamamıştı, bütün provokasyonlara kulak tıkamıştık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İŞİD'in bombalı aracı kilometreler kala durdurulabilmişti ama bizi durduramamışlardı; o yürüyüş devam ediyor. "Dünyanın bütün nehirleri, adalete susamış bir insanın susuzluğunu gidermeye yetmez." Yetmeyeceği için yürümeye devam ediyor Genel Başkanımız. Tüm adaletsizliklere son vereceğimiz bir sandık önümüze gelip de bütün bu adaletsizliklerin müsebbibi bu iktidar gidip halkın iktidarı kurulana kadar yürümeye devam edeceğiz Sayın Başkanım.

İzmir'in efsanevi Belediye Başkanı Ahmet Piriştina'yı ölümünün 18'inci yıl dönümünde bir kez daha saygı ve rahmetle anmak isteriz.

Bugün, "15-16 Haziran 1970 büyük işçi direnişi" olarak bilinen, İstanbul'da DİSK öncülüğünde gerçekleştirilen eylemlerin yıl dönümüdür. Bu eylemlerin yıl dönümünde bir kez daha Türkiye işçi sınıfını, emekçi sınıfını saygı ve dayanışma duygularımızla selamlıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada iki rahatsızlığı, iki şikâyeti dile getirerek son vermek isterim sözlerime.

Birincisi; Sayın Sevinç İnönü bize aktarmadı, bugün bir köşe yazarı başka kaynaklardan öğrenmiş, yazmış, o sayede öğrendik. İsmet İnönü'nün oğlu Erdal İnönü'nün, Türkiye Cumhuriyetinde Başbakan Yardımcılığı görevi yapmış Erdal İnönü'nün, Sosyal Demokrat Halkçı Partinin Genel Başkanı Erdal İnönü'nün eşi Sayın Sevinç İnönü'ye İstanbul'da VIP salonunda "Buradan geçemezsiniz." demişler. "Niye?" deyince de "Eşiniz öldü." demişler. Demiş ki: "Eşim on beş yıl önce öldü, bana bunu niye yapıyorsunuz?" Demişler ki: "Listeden adınızı çıkardılar, artık geçemeyeceksiniz." Bu ayıbı Meclisin bilgisine, Riyaset makamına emanet ederek sunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sakın, böyle bir yanlış Mesut Yılmaz'ın değerli eşine, Turgut Özal'ın değerli eşine, eşlerini kaybetmiş, bu ülkeye hizmet etmiş değerli siyasetçilerin eşlerine bu ayıp sakın yapılmasın diye bunu Meclise ve Riyaset makamına emanet ediyoruz, bu yapılan yanlış.

Bir şikâyetimiz daha var: Fotoğrafi görünce dedim ki: "Süleyman Soylu doğru işler de yapıyormuş." Dün, Jandarma teşkilatının 183'üncü kuruluş yıl dönümüydü. Teşkilatın her kademesinden pırl pırl gençleri, yöneticileri ve komutanları ağırlamış, her kademedен, kadınlı erkekli: "Çok doğru bir iş."

dedim. İçeriği okuyunca şaşırtmadı, yine utandırdı, yine çok ayıp etti. Ya, bir ülkenin İçişleri Bakanı, kendi maiyetindeki kolluk güçlerini oraya toplayıp da ülkenin ana muhalefet partisini eleştirir mi ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum, tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir teşkilat lazımsa niye Jandarma teşkilatını alet ediyorsun? Git Ankara İl Başkanlığında istediğini söyle, git partinin Genel Başkanlığında, partinin Genel Merkezinde istediğini söyle, yap basın toplantısı istediğini söyle, cevabını al, alıyorsun ama Jandarmaya tutup da “Ana muhalefet partis-i şöyle berbat, böyle berbat.” Bir tek berbat olan bir şey var orada, sensin kardeşim. Ayıptır, utanç vericidir, ucuz bir iştir.

AK PARTİ’nin, MHP’nin seçmenleri sakın demesin “Ya, bu, devletin çivisini çıkardı. Gelecek iktidar da bize bunu yapacak.” Söz veriyoruz: Vallahi yapmayız. Süleyman Soylu dışında buna tenezzül edecek bir başka insana da kimse, bu millet artık bakanlık görevini layık görmeyecek inşallah.

Teşekkür ediyorum, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Yılmaz Tunç’ta.

Buyurun Sayın Tunç.

28.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un, AK PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevine seçilmesi nedeniyle Cumhurbaşkanına, AK PARTİ MYK üyelerine, Grup Başkanına ve milletvekillerine, kendisini tebrik eden Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’a, Grup Başkan Vekillerine ve milletvekillerine teşekkür ettiğine; Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü’ne, Şuşa Beyannamesi’nin imzalanmasının yıl dönümüne, ülkemizin farklı bölgelerinde etkili olan yoğun yağışlara, dün hizmete alınan TÜRKSAT 5B uydusuna, uzaydaki uydularımıza, Karadeniz gazı ve Filyos Doğal Gaz İşleme Tesisine, Türkiye’nin 7’nci nesil sondaj gemisi Abdülhamit Han’a ve sporcularımızın başarılarına ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Grubumuzda gerçekleşen seçim sonucunda AK PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevine seçilmem nedeniyle öncelikle tensip ve takdirleriyle bu göreve aday gösteren başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere MYK üyelerimize, AK PARTİ Grup Başkanımıza ve değerli oylarıyla güvenlerini gösteren grubumuzun çok değerli milletvekillerine teşekkür ediyorum.

Bugün de güzel düşünceleriyle “Hayırlı olsun.” dileklerini ifade eden siz Değerli Başkanımıza, siyasi partilerimizin Grup Başkan Vekillerine ve değerli milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum. Millî iradenin tecelligâhı olan bu yüce çatı altında milletimizin bizlerden beklediği yasama çalışmalarına katkı için var gücümüzle çalışacağımızı ifade etmek istiyorum. Allah yardımcımız olsun.

Bugün, Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü, Şuşa Beyannamesi’nin imza altına alındığı günün de yıl dönümü. Şuşa Beyannamesi çok önemli bir belge. Azerbaycan ve Türkiye arasındaki kardeşliği müttefiklik ilişkisi seviyesine çıkaran, savunma sanayisinden eğitime, kültülden diğer alanlara varıncaya kadar 2 ülke arasındaki çok önemli bir belgenin yıl dönümünü bugün idrak ediyoruz. Kardeş ülke Azerbaycan’ın Millî Kurtuluş Günü’nü kutluyorum, can Azerbaycan halkını gönülden selamlıyorum. Türkiye olarak “tek millet, iki devlet” anlayışıyla her daim kardeş Azerbaycan’la bir ve beraber olmaya devam edeceğimizi belirtmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin farklı bölgelerinde etkili olan yoğun yağışlar sebebiyle hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum. İçişleri Bakanlığımız AFAD koordinesinde belediyelerle birlikte, meydana gelen maddi hasar ve kayıplar için gereken tespitleri, çalışmaları yapmaktadır. Devletimiz, tüm afetlerde olduğu gibi vatandaşımızın yanında olmaya devam edecektir.

Dün, 14 Haziran günü TÜRKSAT 5B uydumuz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın katıldığı törenle hizmete alındı. TÜRKSAT 5B, uydu iletişim kapasitesini 15 kat artıracak önemli bir uydumuz. Orta Doğu’nun tamamı, Akdeniz’den Kızıldeniz’e, Afrika ülkelerini de kapsayacak, otuz beş yıldan fazla hizmet verecek. Yüksek veri kapasitesiyle, karasal altyapıyla erişilemeyen yerlere internet

altyapısını kurma imkânı sağlayacak; 4,5 ton fırlatma ağırlığında uzaydaki 8'inci uydumuz. TÜRKSAT 3A, TÜRKSAT 4A, TÜRKSAT 4B, TÜRKSAT 5A, TÜRKSAT 5B, toplam 5 haberleşme uydumuz uzayda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Teşekkür ederim Başkanım.

Yine GÖKTÜRK-1, GÖKTÜRK-2 ve RASAT, 3'ü de gözlem uydumuz olmak üzere 8 uydumuz şu anda milletimize hizmet için uzayda. Hayırlı olmasını diliyorum.

Yine, önceki gün, 13 Haziran Pazartesi günü, tarihi bir güne tanıklık ettik. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımlarıyla, Filyos'ta -benim de seçim bölgemin yer aldığı- Karadeniz gazının karaya ulaştırılmasını sağlayacak boru hattının döşeme işlemi başladı. Karadeniz gazı ve Filyos Doğal Gaz İşleme Tesisi dünyanın en sıra dışı projelerinden biri. Yirmi dört saat esaslı 4.200 çalışan, denizin 2.200 metre altında faaliyet gösteren araçlar, insansız iş makineleri; 16 gemi, 250 mühendis, 10 kuyu, 65 ton ağırlıkta kuyubaşı vanaları, 260 ton ağırlıkta deniz tabanı kontrol ünitesi ve 50 bin sensörle denizin altında insansız üretim yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bitireceğim Sayın Başkanım.

170 kilometrelik boru hattının döşenmesinde 30 gemi aynı anda çalışacak. Denizin altına döşenen fore kazıkların uzunluğu İzmir'den Ardahan'a kadar uzanan bir mesafe. Deniz tabanına borular yerleştirilmeye başlandı, Castoro 10 gemisi 13 Haziran itibarıyla döşemeye başladı. 170 kilometre beş ayda tamamlanacak. Tuna-1, Tuna-2 ve Amasra-1 kuyularında 540 milyar metreküp rezervin 2023'ün ilk çeyreğinde sisteme verilmesi ve konutlarımızın tamamının otuz yıllık ihtiyacını karşılayacak önemli bir projeden bahsediyoruz.

Yine, Fatih, Yavuz ve Kanuni'nin ardından son teknolojiyle donatılan Türkiye'nin 7'nci nesil sondaj gemisi Abdülhamit Han da filoya katılmak üzere son çalışmalar yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Toparlıyorum Başkanım.

Ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Yine, Portekiz'de düzenlenen Dünya Para Yüzme Şampiyonası'nda ülkemizi temsil eden sporcularımızdan dünya şampiyonu olan Sümeyye Boyacı ve 2'nci olan Sevilay Öztürk'ü tebrik ediyorum. UEFA Uluslar Ligi C Klasmanı 1'inci Grup'ta Litvanya'yı 2-0 yenerek 4'te 4 yapan A Millî Futbol Takımı'mızı da yürekten tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hoşgörünüze sığınarak 60'a göre küçük bir söz isteğim var.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun.

29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizim yedi yıldır söylemediğimiz bir husus vardı, Sayın Özgür Özel söyleyince doğrusu söylemeden edemedim; VIP kullanılması. Bu ülke hukukla yönetiliyor. Bu ülkeyi kin, intikam, hukuksuzluk ve çete yöntemleriyle yöneten bir yönetim var. Neden? Bizim 4 Kasım 2016'da tutuklanan, rehin alınan önceki dönem Eş Genel Başkanlarımız başta olmak üzere, tutuklanan bütün milletvekilleri, yurt dışına gitmek zorunda olan, sürgün edilen bütün milletvekilleri, kayyum atanan bütün belediye başkanlarımız ve ailelerine VIP -7'nci yılına girdik- kullanılıyor. Ama biz VIP kullanıyoruz, zorunlu, işimiz

gereği. Ben, her gün Diyarbakır, Ankara, İstanbul, bütün hepiniz gibi... AKP'nin ilçe yöneticileri ya da başka başka sıfatlarla insanlar VIP'leri tıklım tıklım kullanıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama bu ülkede büyükşehir belediye başkanlığı yapmış, eski vekil, 2 defa Cumhurbaşkanı adayı olmuş, eş genel başkanlık yapmış Selahattin Demirtaş gibi, grup başkan vekilliği yapmış İdris Baluken gibi, Ahmet Yıldırım gibi... Kızlarına ve eşlerine “VIP’yi kullanamazsınız.” diye onları dışarı almışlar. İşte “hukuksuzluk” dediğimiz, “Bir ülkede yönetimin içinden hukuku çıkarırsanız çetecilik faaliyeti kalır.” dediğimiz tam da budur. Bunu söylemememizin sebebi de kendimiz için bunu ayıp kabul ettik. Asla Özgür Özel’e yanlış, o anlamda demiyorum. Bu kadar acı varken, bu kadar hukuksuzluk varken bunu arkadaşlarımızın da istemiyle söylemedik ama bugün tarihe not olarak düşün diye, Meclis kayıtlarına da geçsin, Sayın Yılmaz Tunç da bir araştırсын diye söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tunç.

30.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, bugün Özgür Bey’in de ifade ettiği şekliyle, bu ülkeye hizmet etmiş siyasetçilerin değerli eşlerinin VIP’de bu şekilde bir olaya maruz kalıp muhatap olmalarına tabii ki üzülürüz. Eğer böyle bir durum varsa bunu araştırırız, bu konuda bir eksiklik varsa giderilmesi için gereğini yaparız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ha, bizimkilere ilişkin bir şey yok yani!

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ona sonra bakarız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, yoksa tutanaklara geçsin de...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şunu söylemek istiyorum...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özür dilerim, çok özür dilerim...

Sayın Yılmaz Tunç HDP’nin eski Eş Genel Başkanları, belediye başkanları, yurt dışında olan milletvekilleri için VIP konusunda bir söz söyleyemedi, söylemedi; bunu da takdire sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, herkes duydu Sayın Beştaş, siz şimdi onu tercüme etmeyin; zaten herkes izledi ve Sayın Tunç’un ne söylediğini duydu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tutanaklara geçiriyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Özel, buyurun.

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ile Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ve Mecliste üstünde etiketi olmayan tıbbi ve ispençiyari müstahzaratlara ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, birincisi Sayın İnönü’ye yapılan kadar... Tabii, her partiden olabilir, ona engel olmak lazım; ben şimdi haberdar oldum. Önceki dönem milletvekillerine, milletvekillerinin eşlerine yapılan bu muameleyi de son derece yanlış buluyoruz; onun da düzeltilmesi gerekir.

Sayın Başkanım, bu Meclisin çıkardığı kanunlara göre, Türkiye’de tıbbi ve ispençiyari müstahzaratları etiketsiz olarak satamazsınız, bulunduramazsınız, kullanıramazsınız. Bu, niye böyle? Çünkü üstündeki “Tekirdağ” etiketi üzerinden Meclis Başkanımıza sorular soruldu. Bunu üreten şirketin yurt dışından getirdiği demir tozunun içinde de uyuşturucu maddeler bulundu; kokain bulundu, eroin

bulundu. Bu işi terk etmek yerine unutturmak istemişler veya görülmesin diye ambalajını soymuşlar. Bir vatandaş bunu böyle satmaya kalksa dünya kadar ceza yer. Hepimizin de sağlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunun içinde ne var, nereden biliyoruz? Nerede üretildi, hangi tarihte üretildi? Etanol oranı nedir? Testi nerede yapıldı, bunu nereden takip edeceğiz? Barkodu nerede, karekodu nerede? Açıkçası Meclis Başkanlığının böyle bir şey yapmasını doğru bulmuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.27

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve arkadaşları tarafından, Akdeniz Üniversitesinde okuyan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlarda yaşayan öğrenci intihar vakalarının sebeplerinin araştırılması amacıyla 15/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/6/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve 19 milletvekili tarafından Akdeniz Üniversitesinde okuyan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlarda yaşayan öğrenci intihar vakalarının sebeplerinin araştırılması amacıyla 15/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15/6/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Akdeniz Üniversitesinde okuyan ve Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlarda yaşayan öğrenci intihar vakalarının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verdiğimiz araştırma önergesi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Akdeniz Üniversitesinde okuyan ve KYK yurtlarında kalan Halil Gülcan 11 Mayıs’ta, Emre Kandemir 21 Mayıs’ta, Muhammed Kaya ise 10 Haziran’da intihar ederek yaşamına son vermiştir. Öncelikle, çocuklarımıza Allah’tan rahmet, kederli ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Değerli arkadaşlar, hepinizin de bildiği üzere, yurtda kalmak bir seçim değildir, çaresizliktir. Bu çaresizliğin en büyük nedeni üniversite yerleşkesi etrafında bulunan ev kiralarnın fahiş miktarlarda

olmasıdır. Ev sahipleri bu mağduriyeti bir fırsatçılığa hatta onları denetleyen bir üst otorite olmadığı için soygunculuğa çevirmekten çekinmemektedir ve görünen o ki yurtlardan sorumlu otoriteler de aynı kayıtsızlığı sürdürmektedir.

Bugün grup toplantımızda kürsüye çıkan ve aynı zamanda hayatını kaybeden öğrencilerimizin sınıf arkadaşı olan kardeşimiz Süleyman şu ifadelerde bulundu, aynen aktarıyorum: “KYK yurtlarındaki yemekler yandaş yemek şirketlerine ihale edilmektedir. Artan gıda fiyatları dolayısıyla firmalar öğrencilerin günlük enerji ihtiyaçlarını bile karşılayamayacak gramajda yemek vermekte, günden güne gramajlar düşürülerek ucuz ve kalitesiz yemeklerle öğrenciler zehirlenmektedir. Bu yüzden, Gençlik ve Spor Bakanlığının bize ayırdığı 17 liralık bütçe bile yetmemektedir. Eskiden üniversitemizde festivaller, konserler, bahar şenlikleri, mezuniyet törenleri düzenlenirken bugün geldiğimiz noktada bunları çok eskidenmiş gibi hayal meyal hatırlıyoruz. KYK’de kalma süresi olan dört yıl, pandemi sebebiyle sınıf kaybı olanları da kapsamaktadır. Bundan dolayı birçok öğrenci hakkını kaybetmiş sayılmaktadır. KYK’de kalan öğrencilere verilen 850 liralık öğrenim kredisinin 450 liralık kısmı KYK yurtları tarafından kesilmekte, öğrenciler bir ayını 400 lirayla yaşamaya çalışmaktadır.

Kadim Türk devleti, bünyesine aldığı 8 milyon Suriyeliye ev sahipliği yaparken üniversitelerinde okuyan 8 milyon öğrencisine sahip çıkamamaktadır. Yurtta kalan öğrencilerin yurt personeli tarafından baskı altında bırakıldığı, özel hayatlarının ihlal edildiği, ‘manevi danışmanlık’ adı altında bazı tarikat ve dinî cemaatlara taraftar toplandığı, siyasi parti propagandası yapıldığı apaçık bir gerçektir. KYK yurtları, devlet yurdu görünümü cemaat, tarikat ve siyasi parti yandaşlarının at koştuğu ölüm yurtları hâline gelmiştir.

İntihar eden arkadaşlarımı rakamlarla ifade edip onları kolay unutulabilir bir konuma sokmayacağım. Yaşama tutunacakları bütün nedenler ardı ardına ortadan kaldırılırlar bütün beklentileri gözlerine ütopik birer hayal gibi gelmeye başlarken soruyorum size: Bu kararları intihar olarak mı görmeliyiz? Onca uğraşıya ve yağmura rağmen arkadaşlarımızın yerde kalan kanlarını temizlemeye deterjanlar bile yetmedi. Gidin, bakın, koridorlarda kardeşlerimin kan izleri duruyor.” Evet, arkadaşlar, bu, öğrenci kardeşimin, bütün öğrencilerimizin feryatları, sıkıntıları; buna lütfen kulak tıkamayın.

Değerli milletvekilleri, ülkemizdeki ağır ekonomik koşullar nedeniyle yorulan, bunalan ve yıpranan gençlerimizin barınma imkânını bile zor buldukları yurtlarda neler yaşadıklarını bilmek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FERİDUN BAŞİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Öğrencilerimizin yaşadığı barınma sorunu onları dernek ve vakıflara ait özel yurtlara mecbur bırakırken ve Enes’in acısı hâlâ yüreklerimizdeyken KYK yurtlarının başıboş yönetimlerin eline bırakılmasını göz ardı edemeyiz. Bu nedenle, başta Elmalılı Hamdi Yazır Yurdu olmak üzere diğer yurtlarda da yaşanan olayların araştırılması, soruşturulması ve gerçeklerin bir an önce gün yüzüne çıkarılması gerekmektedir. Gençlerimizi çaresizliğe iten, karamsarlığa hapseden, yaşamaktan vazgeçiren sebeplerin peşini bırakmayacağız.

Bu düşüncelerle verdiğimiz araştırma önergesine desteklerinizi bekliyorum.

Gazi Meclisi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Hüda Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Akdeniz Üniversitesi içinde bulunan Elmalılı Hamdi Yazır -Kredi ve Yurtlar Kurumu- ve Bezm-i Alem Valide Sultan Yurdu başta olmak üzere yurtlarda yaşanan intiharlarla ilgili araştırma önergesi hakkında partim adına söz almış bulunuyorum.

İçimizi acıtan bir konu, bir gündem yine bizi meşgul ediyor. Ülkemizin binlerce genci; eğitilmiş, bilinçli, yaşamı seven, araştıran, sorgulayan gençlerimiz, nitelikli gençlerimiz artık ülkemizde yaşayamaz, umut edemez, geleceğini göremez hâlde geldiklerinden dolayı dünyanın her bir coğrafyasına, kıtasına göç ediyorlar amma eğitim için, amma çalışmak için, amma kendilerine yeni bir gelecek kurmak

için. Gidemeyen ve Türkiye’de okumaya, eğitime devam eden gençlerimiz de üniversite eğitimi alırken maalesef özellikle özel ya da devlet yurtlarında, Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarında kalan öğrenciler çeşitli trajik olaylarla karşı karşıya kalmaya devam ediyorlar; işte bunlardan bir tanesi de Elmalılı Hamdi Yazır Yurdu. Fakat iddialara baktığımızda, yurt resmîyetinde Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı görünüyör ama baştan sona tüm görevlilerinin Menzil tarikatı kontrolünde, yönetiminde olduğu iddiaları var. Resmî kayıtlara yansımayan 10 intihar vakası var. Rektör açıklama yapmıyor, yurt sorumluları iddialara cevap vermiyor, aileler susturuluyor ve haberlere yansıtılmamaya çalışılıyor. Öğrenciler 30 laptopun çalınması üzerine şikâyetlerinde ısrarla kamera takılmasını istediğinde Bakanlıktan gelen bir genel müdür öğrencilere “Bakanlığın kamera takacak parası yok.” diyor. Bir taraftan saraylara saray eklerken iktidar ve saray yönetimi, bir taraftan makam araçlarına yüzlercesini eklemeye devam ederken öğrencilerimizin, gençlerimizin canı gidiyor, hayatlar söntüyor, annelerin-babaların yüreğine ateş düşüyor ama kamera takılmıyor, gençlerimizin can güvenliği sağlanmıyor. İşte, bütün bunların araştırılması gerekmektedir değerli arkadaşlar. Bunu sadece “Türkiye hukuk devletidir, demokratik bir yönetim vardır.” diyerek sadece mahkemelere havale edemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜDA KAYA (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada bizim halkımızın, bizim canlarımızın, gençlerimizin geleceğinin; öğrencilerimizin bu şaibeli intiharlarının da araştırılması noktasında bizler de elimizi taşın altına koyalım ve bunu hep beraber aydınlığa kavuşturmaya çalışalım.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Rafet Zeybek.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAFET ZEYBEK (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, son bir ay içerisinde Akdeniz Üniversitesi öğrencisi Kredi Yurtlar Kurumuna ait yurtta kalan 3 gencimiz maalesef intihar etti, daha doğrusu intihar ettiği söylendi. Biriyle ilgili yapılan soruşturmada intihar nedeniyle kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiğini öğrendim, diğer ikisiyle ilgili soruşturmalar devam ediyor. Tabii, bu intihar olaylarının adli kısmı ayrı, hukuk gereğini yapacaktır ama bunun idari boyutu maalesef çok ciddi zaafılar içerisinde. “Gençlerimiz” diyoruz, “geleceğimiz” diyoruz ama geleceğimizi öldürüyoruz arkadaşlar. Gençler büyük bir umutsuzluk içinde.

Bakınız, 2’nci intihar olayından sonra, 25 Mayıs’ta ben bir soru önergesi verdim Gençlik ve Spor Bakanlığına ve aynen bunu belirttim orada, dedim ki: “Artıyor intiharlar, ne tür önlemler alıyorsunuz, öğrencilerle ilgili ne tür tedbirleriniz var?” Cevap verilmedi arkadaşlar, cevap verilmiyor zaten, verilmesin ama hiç olmazsa o önergemle ilgili yurtlarda bir araştırma yapılsaydı bu en son gencimiz intihar etmeseydi; yapılmıyor, tedbir alınmıyor.

Ben öğrencilerle de konuştum, gençlerin özellikle çok temel iki sorunundan biri ekonomi, çok ağır bir ekonomik baskı altındalar, hakikaten çok çaresiz durumdalar; bir de cemaat ve tarikat baskısı altındalar. Bunu açık açık anlattılar değerli arkadaşlarım. Bakınız, sadece Antalya Akdeniz Üniversitesi’ne ait yurtlarda değil, Türkiye’nin her yerindeki bütün yurtlarda “manevi danışmanlık” adı altında bir oluşum... Burada bir imam; ayrı bir odası var ve öğrencilerle sık sık sohbet ediyor hatta bana anlattıklarına göre, baskı kuruyor, bazı cemaatlere yönlendiriyor, ikna çabaları yapıyor, zorlamalar yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu nedenle, öğrencilerin birçoğu ciddi bir psikolojik baskı altında kalıyor. İntiharların en büyük nedenlerinden birinin bu olduğunu öğrenci kardeşlerimiz bana anlattı.

Değerli arkadaşlarım, anlaşılıyor ki FETÖ’den ders alınmamış. Bu cemaatleri devletin içine yerleştirmeyin. Dün FETÖ’nün yaptığını gördünüz. Evet, eğer inançsa, inançlarının gereğini herkes

yapsın, herkes onun çalışmasını yapsın ama devletin içinde yapılandırmayın bunları. Bakın, yarın bir gün FETÖ gider bir başka cemaat gelir; onun yapacağı da aynıdır, o da Türkiye Cumhuriyeti devleti düşmanlığı yapacaktır. Yapmayın, bu cemaatlara bu kadar tolerans tanımayın, bunları devletin içine, çok etkili yerlere yerleştirmeyin; bunu yaptığınızı herkes biliyor, ben de biliyorum, bütün millet de biliyor.

Bunu yapmayın değerli arkadaşlarım diyorum, teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Köse.

Buyurun Sayın Köse. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Akdeniz Üniversitesinde farklı tarihlerde, farklı yurtlarda meydana gelen 3 elim intihar olayında hayatını kaybeden öğrencilerimize Allah’tan rahmet; yakınlarına, ailelerine ve arkadaşlarına başsağlığı diliyorum.

Bu vefatlar ayrı zamanlarda, ayrı yurtlarda, ayrı yerlerde olmuştur, birbirinden bağımsızdır, aralarında herhangi bir illiyet bağı bulunmamaktadır; bu olayların her biri münferittir, kişiseldir, kişisel meselelere dayanmaktadır. Nedenleri, niçinleri, mahremiyeti evlatlarımızın kendilerinin, ailelerinin, yakınlarının, arkadaşlarının uhdesindedir. Bu gençlerimizin hiçbirinin ne yurt idaresiyle ne üniversite yönetimiyle ilgili tek bir şikâyetleri dahi bulunmamakta, herhangi bir sosyal medya paylaşımları var olmamakta, ayrıca arkalarında bıraktıkları herhangi bir not bulunmamaktadır. Her üç olayla ilgili gerek adli gerek idari soruşturma behemehâl başlatılmıştır. Olaylar savcılık koordinesinde Emniyet birimleri tarafından soruşturulmuş, olay yeri incelemeleri yapılmış, gerekli tanık ifadeleri alınmış, kamera görüntüleriyle beraber dosyalar savcılığa intikal ettirilmiştir; süreç adli makamlarımız tarafından takip edilmektedir. Ayrıca, idari soruşturma başlatılmış, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından müfettişler görevlendirilmiş ve görevleri hâlen devam etmektedir.

Olayların meydana geldiği yurtlarımızda güvenlik kameraları yirmi dört saat aktiftir değerli arkadaşlar. Olaylardan sonra görüntüler incelenmek üzere ivedilikle ilgili makamlara teslim edilmiştir.

Antalya’ımızda Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı ve özel statülü olmak üzere toplam 46 adet yurttta 19.950 öğrencimize hizmet verilmektedir. Kredi Yurtlar Kurumuna ait 14 yurdumuzda toplam 1.435 kamera ile bunun yanı sıra fiziki unsurlarla da güvenlik tedbirleri sağlanmaktadır. Elmalılı Hamdi Yazır Öğrenci Yurdunda 157 adet kamera ve 25 özel güvenlik görevlisi bulunmaktadır. Bezm-i Alem Valide Sultan Öğrenci Yurdunda ise 23 güvenlik görevlisi ile 14 adet kamera bulunmaktadır. Ayrıca, yurtlarımızda sosyal destek amaçlı 3 psikolog, 1 sosyal çalışmacı ve 14 eğitim sorumlusu görev yapmaktadır. “Manevi destek ve rehberlik” masasının tarikat ve cemaatlerin kontrolüne girdiği ve öğrencilerin yönlendirilme baskısına maruz bırakıldığı iddiası soyuttur, hayal mahsulüdür ve uydurmadan ibarettir; böyle bir şey asla söz konusu değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) – Tarikat ve cemaat baskısı altında öğrencilerin bulunduğu dair iddia tamamen soyuttur, hayal mahsulüdür. Böyle bir durumla ilgili herhangi bir şikâyet bugüne kadar ne sosyal medyadan ne de başka bir vesileyle resmî makamlara, CİMER’e yapılmış değildir. Zaten Akdeniz Üniversitesine gelenler, görenler burada herhangi bir tarikat baskısının olamayacağını da bizzat müşahade edebilirler. Gerek yurtlar gerek yönetimle ilgili ortaya konulan iddialar haksızdır, mesnetsizdir, bu haksız ve mesnetsiz iddialar hem öğrencilerimizi hem ailelerini üzmektedir. Herhangi bir delile dayanmayan, herhangi bir bilgiye dayanmayan bu soyut söylemlerden kaçınmak ve böylesi önemli meselelerde daha hassas davranmak gerekmektedir.

Akdeniz Üniversitesinin 65 bin öğrencisi vardır değerli arkadaşlar, bunlarla ilgili hem öğrenci toplulukları üzerinden hem de PDR üzerinden psikolojik, sosyal ve kültürel destekler verilmektedir, verilmeye devam edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) – Selamlayayım Başkanım.

BAŞKAN – Bir selamlayın o zaman.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) – Ben tekraren hayatını kaybeden öğrencilerinize Allah’tan rahmet; yakınlarına, arkadaşlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Antalya Milletvekili Mustafa Köse’nin İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, burada bir sorumluluğumuzu hatırlatmak durumundayım. Önceki dönem uzun süre görev yapmış olan Sağlık Komisyonu Başkanı Sayın Recep Akdağ’a, kendisine, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak iki yıl önce bir yazı yazdık bu artan intihar vakalarıyla ilgili, bir de “Bu intihar meselesinin kamuya açık konuşulması, tartışılmasının mahzurları da ortada ama Meclisin de bir sorumluluk alması gerekiyor.” diye yazdık. Sayın Recep Akdağ konuyu çok önemseydiğini söyledi. O günlerde de, hatta şöyle söyleyeyim, 8 Ocak 2019 tarihinde Sayın Devlet Bahçeli de “ruh sağlığı yasası” çağırısı yapmıştı ve “Bu sene içinde.” dedi. Yani yeni yılın ilk basın toplantısıydı, o yüzden “Bu sene Meclisin önemli görevlerinden biridir.” dedi. Bu intihar vakalarını da azaltacağını düşünerek “ruh sağlığı yasası” çağırısı yaptı. 2019 geçti, 2020 geçti, 2021 geçti, 2022’deyiz, Sayın Bahçeli’nin çağırısı duruyor. Komisyonu Recep Akdağ toplantıya çağırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bizim talebimizi Sayın Recep Akdağ önemsemi, toplantıya çağırdı; bir toplantı yapıldı, o da orada kaldı ama sonra yeni intihar vakaları yaşanınca kamuoyunun buna ilgi göstermesi, tepki göstermesi son derece normal. Ama bakıyorsunuz, yıllar geçiyor, her konuşmada “çok önemli” “çok önemli” deniliyor, kalıyor. Burada, Antalya Milletvekilimizin belli hassasiyetini anlıyorum ilin milletvekili olarak 65 bin öğrencinin ailesi açısından ama bir yandan da “Olaylar münferittir, hepsi bağımsızdır, birbiriyle alakası yok.” deniliyor. Öyleyse daha kötü; birbirini tanıyan 3 arkadaş birlikte yaşadıklarından dolayı intihar etmiş olsa o 1 intihar vakasıdır ama birbirinden bağımsız 10 tane vakadan bahsediliyor, demek ki birtakım yanlışlıklar var. Meclis, bu durumlar için var, bu konuyla ilgili bir an önce inisiyatif almamız gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, söylediklerimizin hayal mahsulü olduğunu iddia ederek...

BAŞKAN – Sizinle ilgili bir şey söylemedi Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ama şahsım adına olmasa da söylediklerimizin tarikat yönetiminde olmadığına dair, münferit vakalar olduğuna dair... Söylediklerimizin hayal mahsulü olduğunu...

BAŞKAN – Evet, o da o şekilde açıklıyor, size bir sataşma yok burada Sayın Kaya.

HÜDA KAYA (İstanbul) – ... gerçek dışı olduğunu söyledi.

BAŞKAN – 60’a göre yerinizden bir dakika söz vereyim, buyurun.

33.- *İstanbul Milletvekili Hüda Kaya’nın, Antalya Milletvekili Mustafa Köse’nin İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HÜDA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, münferit vaka olması da zaten başlı başına vahim bir durum. Yurtların tarikatların kontrolünde olduğunu hepimiz biliyoruz, bunlar soyut değil somut olaylar. Bırakın onu, peki nasıl münferit oluyor; yoksulluk bir münferit olay mıdır, cinsel tacizler münferit bir olay mıdır? Ya da Antalya’da geçtiğimiz aralık ayında başı kesilerek öldürülen, özel yurttaki bir öğrencinin yaşadığı olay münferit bir olay mıdır? Elâzığ Tıp Fakültesi öğrencisi Enes Kara, arkasında mektup bırakarak,

yaşadıklarını anlatarak intihar etti, bu münferit bir olay mıdır? Biz, gençlerin karşı karşıya kaldığı büyük bir trajediden bahsediyoruz; bu, çok daha vahim bir durumdur, dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Antalya Milletvekili Feridun Bahşi ve arkadaşları tarafından, Akdeniz Üniversitesinde okuyan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı yurtlarda yaşayan öğrenci intihar vakalarının sebeplerinin araştırılması amacıyla 15/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Şimşek, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ve Adanalı çiftçilerin sağanak yağış nedeniyle yaşadıkları mağduriyete ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Mersin'den ve Adana'dan çok sayıda çiftçimiz konserve fabrikalarına, Tarım Krediyi ve piyasalara satılmak üzere özellikle Konya Ereğli Zengen-Niğde-Aksaray üçgeninde domates ve sebze yetiştirmektedir. Geçtiğimiz günlerde yağın sağanak yağış bölgeye büyük oranda zarar vermiştir. Bölgedeki toplulaştırma çalışmalarından dolayı çiftçilerimizin çoğunluğunun ÇKS'si yoktur. Bu toplulaştırma çalışma devam ettiği için ÇKS yaptırılmamışlardır.

Buradaki çiftçilerimizin mağduriyetlerinin önlenmesi ve yerinde tespit yapılarak, zarar tespiti yapılarak bunlara mutlaka yardımcı olunması gerektiğini düşünüyor, Tarım Bakanlığının bu konuda destek vermesini talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu....

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Büyükşehir Belediyesindeki ihalelerde neler döndüğünü öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kocaeli Büyükşehir Belediyesindeki ihalelerde neler dönüyor? Bunu lütfen açıklasınlar. Cinayetlere yol açan ihale usulsüzlükleri, yolsuzlukları var.

Dört ay önce katledilmişti Güngör Arslan, Kocaeli Ses gazetesinin sahibiydi ve savcı, iddianamesini sonunda hazırladı. Kocaeli Ülkü Ocakları eski Başkanı Avukat Ersin Kurt'un taammüden Güngör Arslan'ı öldürttüğünü söyledi. Neden? Çünkü Kocaeli Büyükşehir Belediyesindeki tramvay giydirme ihalesini avukat olmasına rağmen ticaret yapan Avukat Ersin Kurt almış ve usulsüz işlemler dönmüştü. Bunu haber yapan Güngör Arslan yirmi gün sonra öldürülmüştü. Uzun süredir iddianame açıklanmıyordu ve sonunda açıklandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – AK PARTİ ve MHP arasında Kocaeli'de belediyede ne işler dönüyor?

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

36.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'ta yaşanan sel felaketine ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Ülkemizi etkisi altına alan sağanak yağışlardan sultan şehrimiz Sivas da zarar görmüştür. Dün Sivas merkezde metrekaraya kırk dakika içerisinde 35,6 kilogram yağış düşmüş ve birçok iş yerini su basmıştır. İlk andan itibaren vatandaşlarımızın yanında olan Sivas Belediye Başkanım Sayın

Hilmi Bilgin ve ekibine, Karayolları ve DSİ çalışanlarımıza teşekkür ediyor, başta Gemerek, Ulaş ve merkezde yaşayan ve selden etkilenen tüm hemşehrilerime geçmiş olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından Saros Körfezi'ndeki BOTAŞ projesinin insanlara ve doğaya verdiği zararların araştırılması amacıyla 15/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

15/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/6/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

15 Haziran 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (19312 grup numaralı) Saros Körfezi'ndeki BOTAŞ projesinin insanlara ve doğaya verdiği zararların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/6/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün araştırma önergemizin konusu burası arkadaşlar, lütfen buna, bu fotoğrafa iyi bakın. Saros Körfezi, dünyada kendini temizleyen 3 körfezden 1'i bu körfez; canım körfez. Yunusların yatağı, içerisinde kırmızı listede koruma altına alınması gereken balık türlerinin olduğu, 114 çeşit balık türünün, nesli tükenmekte olan Akdeniz fokunun yaşam alanı, yunusların yatağı, kuş türlerinin üreme ve kışlama alanı aynı zamanda. Saros'ta yıl boyunca 96'sı su kuşu olmak üzere 222 kuş yaşıyor ve şimdi, Kaptan Cousteau'nun gelip de görüp Saros Körfezi'nde oraya "Kızıldeniz'in kuzey versiyonu" dediği körfez, bir doğal gaz aktarma limanı için talan ediliyor. Ne için peki? Neden böyle bir körfez talan edilmeye çalışılıyor, kimin için, kimin yararına? Katar'ın petrolünü Avrupa'ya satmak için. Peki, projeyi kim yapıyor? Her zaman bildiğimiz bir şirket; Limak. Evet, Limak, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi, Saros Körfezi'nde de kıyıları tahrip etmeye ve denizi betona gömmeye devam ediyor. Bu liman ve boru hattı projesi ne zaman başladı? 31 Mayıs 2018'de, ilk, Belediyenin, Edirne Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün internet sitesinde "ÇED süreci başlatılmıştır." diye bir duyuru yapıldı. Bunun üzerine ÇED raporu hazırlandı. Halk buna karşı örgütlendi. Saros gönüllüleri oluştu. Bu gönüllüler bu rapora itiraz etti, davalar açtı. Edirne İdare Mahkemesi bu raporu iptal etti. Ama süreç Danıştaydayken, bu bile beklenmeden -çünkü aceleniz vardı- 2'nci bir "ÇED Olumlu" raporu çıkarıldı ortaya ve Saros Körfezi telafisi mümkün olmayan bir sürece girmeye başladı. Evet, telafisi mümkün değil çünkü şu an o güzelim körfezin durumu bu ve şu ana kadar 17 kilometrelik boru hattı boyunca bölgedeki tüm

araziler talana açıldı ve tam 10 bin tane ağaç kesildi. Evet, durum bu. Sadece denize değil, sadece denizin içine değil, aynı zamanda etrafındaki ekolojik sisteme de ciddi bir zarar var. Nerede bir yeşil görse beton gömen iktidarınız Saros'ta denizin dibini de betona gömüyor ve deniz tabanına liman için kazıklar çakıldı. Şimdi, deniz tabanına tonlarca beton döküldü. Bu betonunun doğadan temizlenmesi mümkün mü? Hayır, değil.

Dünyadaki oksijenin yüzde 70'ini sağlayan deniz çayırları yerlerinden söküldü ve yine aynı şeyi dediniz: "Taşıyoruz, yeniden yerine geri getireceğiz. Tekrar ekilmek üzere taşıyoruz." Şimdi, o deniz çayırlarının nerede olduğu belli değil. Deniz çayırlarının yok edilmesinin sonucu ne? Bunların yok edilmesi demek; balıkların yumurtlama alanının yok edilmesi demek, denizdeki oksijen kaynağının kesilmesi demek yani deniz canlılarının ölmesi, balıkların ölmesi demek. Daha şimdiden balık türleri eksilmeye başladı ve yunuslar kirlilikten ve seston Saros Körfezi'nden ayrılmaya başladılar. Bir kısım yunus karaya vurdu ve halk tarafından yeniden kurtarılmaya çalışıldı, öldü yani.

Şimdi, boru hattının döşeneceği 17 kilometrelik alanda bitki örtüsü tahrip edilip ağaçlar kesilince, aynı zamanda, nesli küresel ölçekte tükenmekte olan küçük sakarca ve Sibirya kazı da başta olmak üzere kuş türleri yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakıldı.

Şimdi, proje alanının karada kalan kısmının büyük çoğunluğu tarım alanlarından oluşuyor. Hani gıda krizinden bahsediyoruz ya, o tarım alanlarını da yağmaya açtınız. Evet, tekrar ediyorum: Saros Körfezi, dünyada kendini yenilemeyi beceren 3 körfezden 1'i ve bu ülkede, Edirne Keşan'da. Siz bu projeyle Saros Körfezi'ni yok ediyorsunuz.

Proje yaşama geçirildiğinde Saros'a gemiler gelecek ve bu gemilerle getirilecek olan sıvı petrol hem orman alanını hem de denizi bir daha temizlenemez hâlde kirlilecek. Aynı zamanda bu proje birinci derecede deprem alanında, söylemeye bile gerek yok, sonuçlarının ne olacağını bilirsiniz. Liman faaliyete başladığında gaz nakli sırasında yaşanacak olası bir depremde yalnızca o bölge değil, tüm Trakya ve Gelibolu Yarımadası da haritadan silinebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OYA ERSOY (Devamla) - Saros Körfezi'ne yapılacak bu doğal gaz aktarma limanı ile o körfezin sanayileşmeye ve ranta açılması, bu eşsiz körfezin âdeta bataklığa dönmesi demek. Bunu biz gördük, değil mi? Elimizde İzmit var, Aliğa var, Bandırma örnekleri var; biz bunları gördük, bunlara birini daha eklemeyin. Bu proje kamu yararına değil, Limak ve Katarlı şirketlerin yararınadır.

Saros gönüllüleri geldi, Meclise geldi, bütün partilere kendi hazırladıkları dosyayı sundu. Bu dosyanın içinde sürece dair her türlü bilgi mevcut. Sizden talebimiz, doğal akvaryum olan Saros'u, bu güzelim körfezi şirketlerin kârı ve rantı uğruna katletmeyin, yağmayı durdurun. Biz, bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da Saros gönüllüleriyle beraber mücadeleye devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; BOTAŞ tarafından yürütülmekte olan Saros yüzer sistemlerden transfer edilen doğal gazın sisteme aktarılması için yapılan çalışmaların orman ve tarım alanlarını yok etmesi ve doğal yaşam alanlarını bozması hakkındaki grup önerisi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Büyük yerleşimlerden kaynaklı nüfus yoğunluğunun olmaması ve su altı akıntılarının etkisiyle temiz kalmış en güzel kıyı şeritlerimizden birinin bulunduğu Ege Denizi'nin kuzeyindeki Saros Körfezi, kendi kendini temizleyen nadir bir körfezdir ama Ergene havzasının arıtılmamış atıklarının tehdidi altında ve Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın batı ucunda bulunması dolayısıyla riskli bir bölge olarak da bilinmektedir.

Bölgede şimdilerde yöre halkını yakından ilgilendiren bir sorun yaşanmaktadır. Zengin meyve ağaçları ve zeytinliklerin olduğu, aynı zamanda çok değerli tarım arazilerinin bulunduğu geniş bir alan yok olmak üzeredir. 100'den fazla balık türünün yaşadığı körfezde, canlı hayatının da tehlikede olduğu ifade edilmektedir. Esasen, bu tehlike, doğal gaz taşıma ve yükleme limanı gemi iskelesi yapımıyla 2019, hatta 2018 yılında başladı. Kısa adı FSRU olan, yüzer sıvılaştırılmış doğal gaz depolama ve

gazlaştırma ünitesinin yapımı ÇED raporundaki eksiklikler ve yargı kararlarına rağmen devam etti. Bölge bir taraftan Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca “Saros Özel Çevre Koruma Bölgesi” ilan edildi, diğer taraftan “Saros Körfezi Kültür Turizm Gelişim Bölgesi” olarak ilan edildi ama bu çelişkilere hiç aldırmadan iskele ve iskele yapımı için uygun imar planı hazırlanmasına devam edildi. Bir yatırıma başlamadan önce, elbette kamu yararını ve ülkenin ihtiyaçlarını düşünmek gerekir; ne var ki yapılacak yatırımın tahribata yol açmaması, gelecek nesilleri olumsuz etkilememesi de düşünülmelidir.

Değerli milletvekilleri, sıkıntının esas kaynağı, ülkemizi yirmi yıldır yönetmekte olan iktidarın anlayışında yatmaktadır. Her şeyin sadece ranta dönük düşünülmesi, bilimsel verilere itibar edilmemesi, hak, hukuk gibi temel kurallara uyulmaması, yapılan her işin şaibeli olmasına yol açmaktadır. Pek çok uygulamada görüldüğü gibi, bilimsel gerçeklerle örtüşmeyen ve bir ihtiyaçtan kaynaklanmayan projelerin ekolojik etkileri yanında, ekonomik, sosyal ve kültürel tahribatları olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Kanal İstanbul hayalî projesindeki ısrarın hâlâ devam ediyor olması, bütün itirazların reddedilmesi, bilim insanlarının ve ilgili kuruluşların çalışmalarının yok sayılması, iktidarın gizlenemeyen niyetlerinin ve ihtiraslarının olduğunu göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, bölgeyi, ülkemizi ve gelecek nesillerimizi ilgilendiren böylesi önemli bir konunun araştırılmasından iktidarın çekinmesini, karşı çıkmasını anlamakta zorlandığımı söylemek isterim. Yöre halkının iddialarının ve bilim insanlarının görüşlerinin tespit edilmesine ve ÇED raporundaki eksikliklerin giderilmesine niçin karşı çıkılmaktadır? Bunun makul bir izahı olamaz. Doğadaki bütün olumsuzlukların insan kaynaklı olduğu bir gerçektir. Bu açıdan, denizlerimizi, doğayı, çevreyi, içindeki bütün canlılarla birlikte yaşatmak bir insanlık görevidir; bu, aynı zamanda, insan hayatının devamını sağlayacak en önemli davranıştır.

Bunları ifade eder, saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Çanakkale Milletvekili Sayın Özgür Ceylan.

Buyurun Sayın Ceylan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine partim adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, acı ama defalarca kez bu kürsüden denizlerimizin, ormanlarımızın katledilmesine karşı kamuoyu yaratmak maksadıyla konuştum. “Acı” diyorum, şunun için: Anayasa’da “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.” yazan bir ülkenin yurttaşlarıyız; buna rağmen çevreyi koruyamıyoruz. Rant uğruna her şeyin haraç mezat satıldığı bir döneme tanıklık ediyoruz. Dünyanın başka hangi ülkesinde bir halk topyekûn doğasını, toprağını korumak için kendi devletine karşı mücadele etmek zorunda kalır? Halkın seçilmiş temsilcileri olarak, çevre katliamlarına dur demek için, halkın çılgınlığını duyurmak için mücadele ediyoruz. Bugün dünyanın en bakir, en temiz 3 denizinden 1’i olan, Kuzey Ege’nin, Trakya’nın göz bebeği Saros Körfezi, iktidarın Katar aşkıyla, bir çevre katliamıyla karşı karşıya; üstelik orman alanları da Anayasa’yla korunduğu hâlde binlerce ağaç kesilerek Limak’a yol verilmiştir.

Değerli milletvekilleri, körfeze doğal gaz taşıyacak gemiler için, yaklaşık 270 metre uzunluğunda bir iskele dolgu platformu ve kara boru hattı inşa çalışmaları için çevre katliamı yapılıyor. BOTAŞ tarafından Saros Körfezi’nde Limak’a yaptırılan FSRU Liman Projesi’nde yargı süreci devam etmesine ve yöre sakinlerinin karşı çıkmasına rağmen neden kamu kurumları seyirci olmayı tercih etmiştir? Proje alanının mutlak tarım arazisi olduğu ve zeytin ve meyve yetiştiriciliği yapılan bölgede yaşayanlar neden görmezden gelinmiştir? Saros Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Yönetim Planı’nı hazırlayan ve Ocak 2018’de onaylayan Bakanlık, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi olarak planladığı Saros’a neden sahip çıkmıyor? Aynı proje için 2 farklı ÇED raporu var, bu çevre katliamında hangi ÇED raporu esas alınmıştır? Mahkemenin iptal ettiği ÇED’e dayanarak mı hafriyat yapılıyor? Neden imar planına ilişkin Danıştay kararı beklenmiyor? 2009/7 sayılı Genelge’siyle kitabına uydurulan ÇED raporu mu esas alınıyor yoksa? Biri çıkıp bunları açıklamalıdır. Birlikçi raporuyla hukuksuzluk ortaya

konulmuşken mahkeme kararları beklenmeden sürecin işletilmesi bir AKP klasiğidir. BOTAŞ adına, Katar aşkına, Limak, kıyılarda hafriyat ve yol yapıyor, binlerce ağacı kesiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR CEYLAN (Devamla) – Tarım arazilerine, ormanlara, denize ve sahile geri döndürülmesi mümkün olmayacak biçimde zarar veren bu projelere “Dur!” demek mümkün değerli milletvekilleri. Saros’a verilen zararın araştırılması ve doğa katliamına “Dur!” denilmesi adına öneriye destek olacağımızı ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Çanakkale Milletvekili Sayın Jülide İskenderoğlu.

Buyurun Sayın İskenderoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Pandemi sürecinde ve sonrasında tüm dünyada üretimden tedarike kadar her kalemde sıkıntılar yaşandı. Bu süreç tüm dünyada üretimin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlattı. “Üretim” derken sadece tarımsal üretimden bahsetmiyoruz elbette; endüstriyel üretim, sanayi ve diğerleri... Ancak şu anda içerisinde bulunduğumuz durum, bütün dünyanın geleceğe dönük kabuslar görmesine neden olan enerji üretimi.

Ülkemiz kendi enerji kaynaklarını üretme, kullanma konusunda son yıllarda büyük bir atılım içerisinde ancak ne hikmetse, özellikle enerji üretimi konusunda ne zaman bir adım atmaya kalksak karşımızda koro hâlinde aynı grubu görüyoruz. Gezi olaylarında çevreyi yakıp yıkanlara, sokakları talan edenlere bırakın karşı çıkmayı, bu yıkımın içerisinde olanlar, destek olanlar, mevzu ülkenin kendi enerji kaynaklarını üretmesi, kullanması olunca bir anda çevreci kesiliyorlar. Bu sözde çevreci kesimden ormanlarımızı, tarlalarımızı yakan hain terör örgütüyle ilgili bir karşı ifade duyamazsınız ama Türkiye için kritik bir hamle olan doğal gaz üretimi söz konusu olduğunda “ağaç” “orman” “çevre” kelimelerini dillerinden düşürmüyorlar.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, Saros’u nasıl koruyacaksınız; ondan bahset.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Devamla) – Birilerinin laf olsun, gündem olsun diye sözde çevre, sözde doğa hassasiyetleri kamuoyunun malumudur; niyet, söz bir olmalıdır. Çevrenin, doğanın korunmasında hiç kimse bizim hassasiyetimizi ölçemez.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, körfezin altını beton yapmışsınız; nasıl bir hassasiyettir ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK’ya diyor, size demiyor ya; üstünüze alınmayın.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Devamla) – Her konuda olduğu gibi çevre ve doğa konusunda tutarsız olanları samimi olmaya davet ediyorum. Ne zaman ülke için bir çalışma yapılsa, bir proje hazırlansa bilimsel dayanağı olmayan bir yaklaşımla karşı duruş söz konusu. Köprü yaparsınız, karşı çıkarlar; yol yaparsınız, karşı çıkarlar; havalimanı yaparsınız, baraj yaparsınız karşıdrlar ama mesele ülke aleyhinde bir konu olunca kayıtsız şartsız ittifak olanların bize çevreyle ilgili söyleyecek sözleri olamaz.

OYA ERSOY (İstanbul) – Katar, Katar; ülke değil, Katar.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Devamla) - Herkes şunu çok iyi biliyor ancak bir kez daha dile getirmek istiyorum: Bu tür projeler yapılırken birçok kurumdan resmî görüş sorulur; çevreye, tarım alanlarına, sularımıza etkisi olup olmayacağı teknik olarak hesaplanır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, bu kurumlar sizin elinizde, bağımsız kurum mu var? Allah, Allah!

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Devamla) - BOTAŞ, hayata geçirdiği tüm projelerde olduğu gibi Saros Gemi İskelesi Projesi’nde de çevre hassasiyetiyle bölge halkına, doğaya ve ülkemize çok yönlü katkı sağlayacaktır.

OYA ERSOY (İstanbul) – Limak neler yapıyor, onu da bir anlatsanıza.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Devamla) - Saros Körfezi'nde 1 milyonun üzerinde lavanta ve zeytin ağacı fidesi dikildi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Nereye dikildi?

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Devamla) - Deniz kıyısında yer alan yaklaşık 6 bin metrekare deniz çayırı, kendi habitatında 860 metreye yakın bölgeye taşınarak Türkiye'de bir ilk proje gerçekleştirildi ve dünya literatürüne de geçti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çayırılar nerede, çayırılar?

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Devamla) - Hiç kimse merak etmesin, ülkemiz çevreyle uyumlu, doğaya zarar vermeden, ortak geleceğimize sahip çıkarak her alanda yatırım ve projelerine, kalkınmasına devam edecek. Bu duyarlılıkla denizlerimizi, topraklarımızı ve coğrafyasıyla ülkemizi çocuklarımıza, gelecek nesillerimize emanet etmek için titizlikle çalışıyoruz.

HDP grup önerisi aleyhinde olduğumu belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çayırılar nerede, çayırılar?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Efendim, bir şey demedik ya, bir şey demedik! Kalkıyor her şeye ya!

BAŞKAN - Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatip ağır satışmalarda bulundu.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Hayır efendim, satışma yok.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Allah, Allah, hiçbir şey demedi ya!

BAŞKAN - Nasıl bir satışmada bulundu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sözde çevreciymişiz, daha bundan ötesi var mı?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Size söylemedi.

BAŞKAN – Efendim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Sözde çevreci...”, “Gezi’yle bu ülkeyi kaosa sürükleyenler...” Bu ithamların hepsi bizydi yani.

JÜLİDE İSKENDEROĞLU (Çanakkale) – Başkanım, niye üzerlerine alındılar ki?

BAŞKAN – Ama bu genel bir söylem hâline dönüştü zaten o tarafta.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Genel söylem.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım, hayır yani ben not aldım.

OYA ERSOY (İstanbul) – Genelleyemeyiz, Gezi’yi siz de savundunuz Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hepsini şeydi yani ağır satışma var.

HABİP EKŞİK (İğdır) – Kötü dillerini düzeltmeleri için uyarıda bulunmanız lazım.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

VI.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Değerli halkımız, evet, AKP klasik bir iş yaptı, yine hamaset, topu taca attı. Ya biz size, Saros Körfezi'ni niye betonlaştırıyorsunuz, bunu betonlaştırmayalım, bu ülkede bu kadar değerli bir doğal ortamı bozmayalım diye araştırma komisyonu kuralım diyoruz. Siz yine “terör” edebiyatı yapmaya başladınız. Başka bir iş bilmiyor musunuz ya! Hakikaten bu ülkeden haberiniz var mı?

Katar'a peşkeş çekmek için doğayı talan ediyorsunuz. Bugün, Türkiye'nin dört bir yanında, Kaz Dağları'ndan Aydos'a, Aydos'tan Hasankeyf'e, kendi 5'li çetenize rant sağlayacaksınız diye ülkeyi betona gömmek için elinizden gelen her şeyi yapıyorsunuz. Tabii, sizi anlıyoruz, kuracağınız bir söz yok, bu konuda yetkiniz yok. Doğa talanına karşı çıkmak istesenez bile buna karşı kuracağınız bir söz

olamaz. Olamaz, bizim gibi özgür değilsiniz ki siz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Demokratik bir partide yaşamıyorsunuz ki. Şimdi, biz ne zaman bu ülkenin doğasıyla, çevresiyle, bir iliye ya da herhangi bir sorunuyla ilgili bir mesele getirsek siz aynı nakaratı devam ediyorsunuz. Biraz ders çalışın ya, biraz ders çalışın! Biraz Saros nerededir öğrenin, bu ülkenin doğası niye talan ediliyor öğrenin, betonlaştırma niye var öğrenin. Niye bu kadar zam peşinden koşuyorsunuz? Öğrenin, öğrenin! Kürtler olmasa, örgüt olmasa siz neyin siyasetini yapacaksınız ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Eğer özgürseniz PKK'ya bir cümle söyleyin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Gerçekten merak ediyorum, ne konuşacaktınız ya! Elinizde hiçbir şey yok, sözde olan sizin bu siyasetinizdir, çökmüştür.

NECİP NASIR (İzmir) – Kürtler ile örgütün ne alakası var? Örgüt, terör örgütüdür, Kürtler ayrıdır, nasıl eşleştirebiliyorsunuz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Yanımda oturup bir vekil olarak bunu yapmanız hiç yakışmıyor, hiç yakışmıyor. (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK Kürtlere kurban olsun!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Saros Körfezi'nin PKK'yla ne ilgisi var be!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK Kürtlere kurban olsun!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, Edirne, Edirne...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Deniz çayırıları, deniz çayırıları...

OYA ERSOY (İstanbul) – Cehalet deniyor buna, cehalet.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK Kürtlere kurban olsun!

BAŞKAN – Sayın Demirbağ...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – PKK Kürtlere kurban olsun!

BAŞKAN – Sayın Demirbağ, idare amiri arkada oturuyor bak, yollayacağım idare amirini yanına.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Başkanım bir şey demedim. PKK Kürtlere kurban olsun. Allah Allah, yanlış bir şey yok ki bunda.

BAŞKAN – Oturun, oturun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, yerimden kısa bir söz...

BAŞKAN – Sayın Tunç, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Sayın Beştaş'ın sözlerini kabul etmemiz mümkün değil. Çevre konusunda en duyarlı olan AK PARTİ iktidardır. Çevre Kanunu ilk kez bu iktidar döneminde çıkarıldı ve daha geçen hafta biz çevreyle ilgili çok önemli bir kanunu burada yasalaştırdık. İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin büyük şehirlerinde, birçok yerinde milyonlarca ağaç diken ve ormanlaşma noktasında çalışmaları tüm ülke tarafından, milletimiz tarafından görülen bir siyasi iktidarıdır. O nedenle çevreyle ilgili uluslararası sözleşmelere Kyoto Protokolü başta olmak üzere imza atmış ve bunun gereğini yapan bir ülkeyiz. Sayın milletvekilimiz konuşmasında bir sataşmada bulunmadı, sadece genel bir değerlendirme yaptı ve bu konudaki hassasiyetini ortaya koydu.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından Saros Körfezi'ndeki BOTAŞ projesinin insanlara ve doğaya verdiği zararların araştırılması amacıyla 15/6/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Gökçel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, tarımda yaşanan krize ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi yıllık yüzde 155 arttı, aylık yüzde 16,18. Dolar 17 lirayı geçti, aldı başını gidiyor. Mazot 30 lira oldu, 30 lira. Bir ay önce yüzde 118 olan tarım enflasyonu şimdi yüzde 155. Her ay Tarım-ÜFE yeni bir rekor kırıyor. AKP'nin yanlış politikaları yüzünden, çiftçi tarlasını ekerken gübre alamadı, fide alamadı, tohum alamadı. Su kullanamıyor çiftçi. Şimdi hasat zamanı geldi, çiftçi hasat yapacak mazot alamıyor.

AKP çiftçinin ekip dikebilmesi için hangi tedbiri aldı? Vatandaşın ucuz gıdaya erişebilmesi için hangi tedbiri aldı? Yaşanan krizin tek sorumlusu Erdoğan ve AKP iktidarıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Eksik? Yok.

Sayın Özer...

39.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, çiftçilerimiz maliyetlere yetişemediği için tarlasını ekemeyen yeni Tarım Bakanının dışarıda arazi kovaladığına ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizim çiftçi maliyetlere yetişemediği için tarlasını ekemeyen meğer yeni Tarım Bakanımız dışarıda arazi kovalıyormuş. 10 ülkede arazi kiralamak için harekete geçmiş bile. Hatta Bakan Kirişçi demiş ki: “Oralara modern tarımı götürmek istiyoruz. Bakir tarım alanlarında üretim yapmak istiyoruz.” İnsan kendi bahçesi dururken komşusunun bahçesini eker mi? O topraklar komşunun bile değil. Hatırlayın, Türkiye ilk Sudan'da 780.500 hektar tarım arazisi kiralamıştı, yedi senedir kayda değer bir üretim yok. Daha sonra Nijer'e gidildi, 1 milyon hektar alanda yem bitkileri üretilecekti fakat ekonomik değildi, geç fark edildi. Şimdi sıra Venezuela'da; iklimi buğday üretimine uygun bile değil ve ürünün yüzde 30'u onların, yüzde 70'i bizim olacaktı. Neden bu çabayı Türkiye'de tarım dışı bıraktığınız 4,8 milyon hektar için göstermiyorsunuz?

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Örs...

40.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, KTÜ mezunu gelir uzmanı ve yardımcıları ile meslektaşlarının taleplerine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kariyer uzmanı olarak mesleğe başlayan, yeterliğe sahip gelir uzman ve yardımcıları, 666 sayılı KHK'yle merkez-taşra ayrımına tabi tutularak mağdur edilmiştir. Bazı uzmanlıklar merkez uzmanı olarak adlandırılmış, içinde yeterliğe tabi gelir uzmanlarının bulunduğu bazı uzmanlıklar ise taşra uzmanı olarak adlandırılarak maaş ve özlük hakları arasında tam anlamıyla uçurum meydana getirilmiştir. Yeterliğe tabi gelir uzmanları ve yardımcılarının mağduriyetlerinin giderilmesi ve daha sağlıklı bir vergi idaresinin oluşturulması adına merkez-taşra ayrımının kaldırılarak yeterliğe tabi gelir uzmanı ve yardımcılara hak ettikleri özlük hakları ve kariyer olanaklarının kendilerine verilmesi gerekmektedir. KTÜ İktisadi ve İdari Bilimleri Fakültesinden mezun olan, şu an yeterliğe tabi gelir uzmanı ve yardımcısı olarak görev yapan öğrencilerim ve meslektaşlarının bu talebini yüce Meclisimize arz ediyorum.

Söz verdiğiniz için de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şehit olan Jandarma Kıdemli Üstçavuş Güngör Genç'er'e Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Görevde geçirdiği trafik kazası nedeniyle tedavisi devam eden hemşehrimiz Jandarma Kıdemli Üstçavuş Güngör Genç'er yaşam mücadelesini kaybederek şehit olmuştur. Şehidimize Allah'tan rahmet diler, ailesi ve halkımıza başsağlığı temenni eder, acısını paylaşıyorum.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- *CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, karşılıksız çek keşide etmek sebebiyle hapis cezası alan kişilerin durumlarının tespit edilmesi ve ortaya çıkabilecek sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 8/4/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2759) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

15/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/6/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından karşılıksız çek keşide etmek sebebiyle hapis cezası alan kişilerin durumlarının tespit edilmesi ve ortaya çıkabilecek sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 8/4/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2759) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/6/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi konuşacak.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kangren olmuş bir konuyu tekrar Genel Kurulun gündemine getiriyorum. Konu, düzenlediği çek karşılıksız çıkması nedeniyle hapis cezası tehdidiyle karşı karşıya kalmış olan vatandaşlarımız. Çok kısaca bu işin geçmişini özetlemek istiyorum.

Meclisimiz 14 Nisan 2020 tarihinde kabul etmiş olduğu bir kanunla İnfaz Kanunu'nda bir değişiklik yaptı ve İnfaz Kanunu'nda yapılan bu değişiklikle birlikte birçok mahkûm bir gün dahi cezaevinde hapis yatmaksızın tahliye oldu. Örneğin beş yıl hapis cezasına mahkûm olmuş bir dolandırıcı bu İnfaz Yasası'nın getirdiği kolaylıktan yararlanarak bir gün dahi hapse girmeksizin tahliye oldu, özgürlüğüne kavuştu. İnfaz Yasası böyle bir kolaylık getirdi. Bu örneği biraz daha geliştirelim: Matbaada sahte çek basmak suretiyle, sahte çek keşide etmek suretiyle bir satıcıyı, bir tüccarı dolandıran bir vatandaş bu kolaylıktan yararlandı ve hapse girmede. Gel gelelim, ticari hayatın akışı içerisinde yaşanan birtakım sorunlar nedeniyle düzenlediği çek karşılıksız çıkan vatandaşa bu kolaylık Meclis tarafından gösterilmedi, daha doğrusu AK PARTİ Grubu tarafından gösterilmedi dersek doğru olur. (CHP sıralarından alkışlar) Kanun çıktı, ne zaman? 25/3/2020 tarihinde çıktı, dendi ki: "Sizler bu karşılıksız çıkan çekin 1/10'unu üç ay içinde ödeyin, kalanı da ikişer ay arayla 15 eşit taksitle ödeyin, bu hapis cezasından kurtulun." Sonra, bu sürenin yeterli olmadığı anlaşıldı, üç aylık süre bir yıla çıkarıldı bir başka kanunla, sonra bu bir yıllık sürenin de yeterli olmadığı anlaşıldı, bir yıllık süre bir yıl daha uzatılarak 30 Haziran 2022 tarihine kadar uzatıldı. Süre bitiyor, az kaldı, eğer yeni bir düzenleme yapılmaz ise bu vatandaşlarımız hapse girecek.

Türkiye Büyük Millet Meclisi alacaklının icra dairesi gibi çalışamaz arkadaşlar. Bir Demokles'in kılıcı bu vatandaşlarımız üzerinde sallanıyor "Bunu öde, ödemezsen hapse gireceksin." Şunu demek istemiyorum, diyemiyorum daha doğrusu; ya bu düzenlediği çek karşılıksız çıkan vatandaşlarımızı

lütfeñ dolandırıcı olarak telakki etmeyin demek istiyorum ama diyemiyorum çünkü dolandırıcı sayısaydınız affedecektiniz. Bu insanlar dolandırıcı değil, niye ödeyememiş çekini bu vatandaşlarımız? Devletten alacağını alamamış, belediyeden alacağını alamamış; dolar fırlamış, faizler yükselmiş. Bu vatandaşlarımız ne yapmış? Devlete sadık kalmışlar, vergilerini ödemişler, devlete inanmışlar, gel gelelim “Hapse gireceksin.” deniliyor.

Değerli arkadaşlar, başka nedenler de var, başka örnekler de verebilirim size, yaşanmış örnekler. Bakın, İzmir’den bir vatandaşımız bana yazdı, bildirdi, ismi Canan Arslantaş. Alacaklı olduğu firma konkordato ilan etmiş. Konkordatonun kesinleşmesi birkaç yıl sürmüş, sonra konkordato kabul edilmiş ve mahkeme, altmış ay vadeyle, konkordato ilan eden firmaya borçlarını ödemesi için bir süre vermiş, beş yıl yani. Arada geçen konkordatonun ilanı, kabulü süresini de dikkate alırsanız yaklaşık sekiz yıla varan bir süreçten söz ediyoruz. Oradan alacaklı olan kişi borcunu, alacağını o konkordato ilan eden firmadan sekiz yıl sonra alacak belki ama sen “Alamadığı alacak nedeniyle, karşıya vermiş olduğun çek karşılıksız çıktığı için hapse gireceksin.” diyorsun. Değerli arkadaşlar, bu, asla adalete uygun değil, asla adalete uygun değil; bu, insan haklarına da aykırı. Anayasa’mızın 38’inci maddesi “ekonomik suçla ekonomik ceza” kavramını getirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hiç kimse sözleşmeden kaynaklanan bir yükümlülüğünü yerine getirmemiş olmaktan dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek 4 No.lu Protokol’ün 1’inci maddesinin hükmü bu aynı zamanda. Bu çekte hapis cezası buna aykırı, ben bunu söylediğim zaman AK PARTİ Grubundaki arkadaşlar –bazıları, hepsini söyleyemem- diyor ki: “Efendim, alacaklı ne olacak?” Peki, dolandırıcıyı affederken, dolandırıcıdan alacağı olan vatandaşa sordunuz mu “Alacaklı ne olacak?” diye. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bravo! Mağdur ne olacak diye düşünmediniz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Türkiye Büyük Millet Meclisi alacaklının icra dairesi gibi çalışamaz, bunu yapmayın.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – 3167’den önce o...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Gelin, çekte hapis cezasını kaldıralım. Avrupa Birliğinin hiçbir ülkesinde çekte hapis cezası yok.

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurun Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde 250 bin Çek Yasası mağduru olduğu biliniyor. Bu mağdurlar uzun süredir ekonomik suçlara ekonomik ceza talebiyle hapis cezasının kaldırılmasını, adli cezaların idariye çevrilmesini talep ediyor. Fakat ortada ceza erteleme haricinde hiçbir sonuç yok. Anayasa’mızın 38’inci maddesinde “Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğünü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.” hükmü yer alıyor. Sizse kanunlarda dönemsel değişiklikler yaparak Anayasa’nın etrafından dolanmayı tercih ediyorsunuz. Önce 2012’de hapis cezasını kaldırdınız, sonra 2016’da tekrar getirdiniz; bir öyle, bir böyle. Bugünkü doğruysa, dün neden o kanunu çıkardınız? Bunların, saydıklarımın hepsi sizin zamanınızda oldu. Bugün “çözüm” diye sunduğunuz da aynı zamanda çözüm değil. Artık bir karar verin ve bu mağduriyetleri giderecek adımları atın. Aslında burada sorulması gereken asıl soru: Mağdurlar çeklerini niye ödeyemiyorlar? Karşılıksız çeklerin sayısına baktığımızda ülkedeki ekonomik ortamla bariz bir paralellik var. Ekonomik ortam güvenilir olduğunda, ekonomi iyiye gittiğinde karşılıksız çek sayıları azalıyor yani beceriksiz ekonomi yönetiminiz karşılıksız çek oranını patlattı. Mesuliyet sizin; mağduriyet esnafın, çiftçinin, tüccarın. Pandemi döneminde ardı ardına destek paketleri açıklıyordunuz, kimi desteklediniz de arkanızda bu kadar mağdur bıraktınız merak ediyorum.

Konkordato ilan eden şirketlerde alacakları kalan, senetlerini tahsil edemeyen, kamudan alacaklarını bir türlü alamayan, döviz kurundan dolayı borcu katlanan kişiler çeklerini ödeyemiyorlar.

Hepsi sizin hatalarınızın bedelini ödüyor. Baktığımızda çek mağdurlarının büyük bir çoğunluğunun küçük esnaf olduğunu görüyoruz. Peki, bu durumun sorumlusu kim? Alacağını tahsil edemeyen kişi borcunu nasıl ödesin? Ödeyemiyor ve beş yıllık hapisle karşı karşıya kalıyor. Peki, ödeyeceğiniz paranız yoksa yani ödememek tercih değilse hapis cezası önleyici olur mu? Hayır, olmaz zira borç hapiste ödenemez. Demek ki borçlunun hapse girdiği durumda, aslında alacaklıya da kötülük yapıyorsunuz. Burada derdimiz üzüm yemek mi, bağcıyı dövmek mi; bir karar vermeniz gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Tamamlıyorum.

Karşılıksız çekten dolayı mahkûm olanların cezalarının ertelenmesi sadece geçici bir çözüm. 250 bin mağdurun artık kalıcı bir çözüme ihtiyacı var, bunu da 30 Haziran 2022’den önce halletmek zorundayız. Aksi takdirde, cezaevlerinin kapılarını yeni mağduriyetlere açmış olacağız. Gelin, hep birlikte mağdurların taleplerine kulak verelim, Anayasa’mıza ve AİHM kararlarına uygun bir şekilde düzenlemeye gidelim. Kötü ekonomi politikalarının faturasını iş dünyasına kesip hapse yönlendirmek yerine, çeklerini ödeyecek fırsatları hep beraber yaratalım. Bu yolu belirlemek için de bu araştırma komisyonu elzemdir. Çözümü isteyen herkesin destek vereceğine inanıyorum; biz destekleyeceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, milletin Meclisi kimlerden yana olmalı? Patronlardan yana mı, zenginlerden yana mı, 5’li çetelerden yana mı olmalı? Hayır. Öyle olmadığını söylersiniz herhâlde. Milletin Meclisi dara düşenden yana, mağdurdan yana, zor durumda olandan yana olmalı.

Bakın, son zamanlarda esnafın yanına gidemiyorsunuz biliyorum çünkü bir dokunup bin ah işitiyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yalan, yalan!

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Her zaman gidiyoruz.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Her gün oradayız, her gün.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ama arkadaşlar, esnaf zor durumda.

Şimdi, ben de esnaflık yaptım, bir esnaf çocuğuyum, babamı kaybedince de yıllarca esnaflık yaptım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz de esnaf çocuğuyuz.

GARO PAYLAN (Devamla) – Hiçbir esnaf keyfinden çekini ödememezlik yapmaz arkadaşlar. Çekini ne zaman ödeyemez? Ekonomik şartlar bozulduğu zaman ödeyemez arkadaşlar. Siz kaynakları zenginlere doğru aktardığınız için, esnafı yok saydığınız için esnaf dara düştü. Covid döneminde bütün dünya esnaflara on binlerce dolar, on binlerce euro destek verirken siz esnafı ayazda bıraktınız, esnaf dara düştü, çekini ödeyemedi. Ne olacak? Esnaf hapse girecek. Bunu vicdanınız kabul ediyor mu arkadaşlar?

Sayın Nebati ne diyor? “Çarklar dönüyor.” diyor, değil mi? Ben de soruyorum: Çarklar kimin için dönüyor? 5’li çete için dönüyor. O da öyle söyledi “Patronların keyfi yerinde.” dedi ama esnafımız zor durumda. Bakın “Ekonomi büyüyor.” diyorsunuz ama gelin, Diyarbakır esnafına sorun bakalım Diyarbakır esnafının ekonomisi büyüyor mu. Diyarbakır esnafı sıftasız dükkân kapatıyor “Cirolarımız dörtte 1’e, beşte 1’e düştü.” diyor. Diyarbakır esnafı çeklerini ödeyemiyor. Ödeyemeyince ne olacak? Vicdansız yönetim diyor ki: “Hapse gireceksiniz.”

Değerli arkadaşlar, ekonomik bir zorluk olduğunda bunun cezası ancak ekonomik bir ceza olabilir; hatta ve hatta, vicdanlı Meclis ceza vermez, destek verir arkadaşlar ama siz ekonomik zora girmiş esnafımıza diyorsunuz ki: “Hapse gireceksiniz.” Ya, Allah’ınızı severseniz, hapse girmiş bir kişi borcunu nasıl öder arkadaşlar? Bir esnafı alıp hapse atacaksın, hadi borcunu ödesin bakalım, yıllarca

hapiste kalacak. Ya, bir insan özgür olursa, çalışırsa ancak borcunu ödeyebilir. Bu gerçekliğin bile farkında değilsiniz değerli arkadaşlar.

Bu açıdan, değerli arkadaşlar, gelin, bu düzenlemeyi el birliğiyle çıkaralım. Çek nedeniyle yani ekonomik zorluk nedeniyle hiçbir yurttaşımız hapse girmesin. Ya, borç verenler de kişinin durumuna baksın, ona göre borç versin, yalnızca ticarete bellidir. Ya, borcunu ödeyemeyen mi suçludur? Sen de o borcu verirken gerekli incelemeyi yaparsın, ona göre borcunu verirsın kardeşim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, banka kârları 5 katına çıkmış durumda şu an, 5 katına yükselmiş durumda. Esnaf ödüyor o faizleri bankalara. Büyük şirketlerin kârları 10 katına çıkmış biliyor musunuz? Ya, gidin, bir esnafa sorun bakalım. Jant üstü gidiyor esnaf, bırakın kâr etmeyi, evini geçindiremiyor, dükkânının kirasını ödeyemiyor, çeklerini ödeyemiyor. Böyle bir durumda vicdanlı bir Meclis ne yapar? Esnafına destek verir ama siz esnafı hapse atacak bir düzenlemeyle karşı karşıya bırakıyorsunuz. Gelin, bunlardan vazgeçelim ve esnafın, dar gelirlinin yanında olduğumuzu gösterelim.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ali Özkaya.

Buyurun Sayın Özkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve aziz milletimiz; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Çek, Türk Ticaret Kanunu'na göre malum bir ödeme aracıdır, kambiyo senedidir yani “Benim bankada param var, bu işlemde bu çeki al, git ve karşılığını bankadan al.” Ancak uygulamada çekte vade konulmuş ve belirli kanunlarda da bu vadeler kabul edilmiş, âdeta bir kredi aracı hâline de gelmiştir.

Tabii, karşılıksız çek, 1929'dan 1985'e kadar, 3167 sayılı Kanun çıkana kadar Türk Ceza Kanunu kapsamında suç telakki edilmiş, 1985'ten itibaren ise bir yıldan beş yıla kadar hapis cezasını gerektiren bir suç olarak düzenlenmiştir. Daha sonra, 2003 yılında AK PARTİ bunu Ceza Kanunu kapsamındaki suç olmaktan ağır para cezasına çevirmiş ve 2012 yılından itibaren de ekonomik suç, ekonomik ceza kapsamında kabahate çevirmiş ve para cezası olarak belirlenmiştir.

Tabii, 2016 yılına geldiğimizde, çekteki ticaretteki güvenin zedelenmesi, karşılıksız çek oranlarının ciddi manada artması ve bilhassa çekteki ticaretin alacaklı tarafında olan insanların ciddi sıkıntı yaşaması görüldükten sonra, tekrar bir kanun düzenlemesiyle çekte para cezası getirilmiş -karşılıksız çıkan miktarı kadar para cezası- bu para cezası ödenmediği takdirde hapis cezasına dönme işlemi uygulanmıştır.

Malum, biliyorsunuz, Covid izniyle ilgili kanuni düzenlemeler... Yargı paketi kapsamında, 2020 yılı Nisan ayında, burada kanuna bir hüküm eklendi çekle ilgili ve “Çekin karşılıksız çıkan bedelinin yüzde 10'unu öderse iki ayda bir, 15 taksitte ve ilk altı ay içinde...” diye konuşmuştuk. AK PARTİ Grubu altı aylık süre getirmişti, muhalefet ısrarla altı ayı kabul etmedi ve Genel Kurulda önergeyle altı ay, üç aya indirilerek çıktı. Üç ayın yeterli olmadığı görüldü Covid'in devam etmesi münasebetiyle, tekrar bu üç aylık süre bir yıla çıkarıldı ve bir yıllık süre verildi 2021'in Temmuz sonuna kadar. Yaşadığımız süreçte bu da yeterli görülmedi ve bir yıllık süre daha verilmiş oldu. O süreçte baktık kaç kişi çek nedeniyle hapiste. Toplam 800 kişinin hapiste olduğunu gördük.

Şimdi, değerli arkadaşlar, az önce vekillerimizle de konuştuk, önerge sahibi sayın vekiller de söyledi; çekin iki tarafı var, bu bir ticari ilişki. Bizim Afyonkarahisar'da bol miktarda patates ticareti yapılır. Belirli yerlerden patates almaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Manisa'da da üzüm...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Manisa'da üzüm, Mersin'de limon.

Gelirler, önce peşin parayla alırlar devamlı, bir müddet, belirli bir süre sonra çek verilir, çekler karşılıksız çıkar ve çiftçi ciddi manada mağdur olur; bu çift tarafı bir işlem, iki tarafı bir işlem.

Bakınız, 2012 ile 2016 arasındaki karşılıksız çek oranı -ibraz edilen çek değil karşılıksız olarak- bu para cezasının olduğu dönemde yüzde 4,7; kanun değiştikten sonraki 2017-2020 arasında yüzde 1,77; 2022'nin ilk 4 ayında yüzde 0,82. Dolayısıyla doğru bir kanun var, doğru bir tedbir var, doğru bir yöntem var. Bu doğru yöntemle birlikte devam etmek gerekiyor ve ticari hayatı korumamız gerekiyor, çift taraflı işlemlerde bunu devam ettirmemiz lazım. Burada ekonomik suça ekonomik ceza var çünkü doğrudan para cezası, hapis cezası değil; birçok kanunumuzda da benzer hükümler vardır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, bir saniye lütfen, Akif Bey'e söz vereceğim, Sayın Hamzaçebi'ye.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Özkaya şu sorunun cevabını vermedi: Piyasayı 10 milyon lira dolandıran ve beş yıl hapse mahkûm olan bir kişiyi bir gün bile hapis yatırmaksızın affettiniz ama 10 bin liralık çeki karşılıksız çıkan kişiyi affetmiyorsunuz; bu bir.

İki: Sayın Özkaya'nın verdiği rakamlara dayalı olarak varmış olduğu sonuç tamamen yanlıştır. Bakın -tablo burada, kürsüde vaktim olmadığı için gösteremedim- ekonomik büyüme ne zaman dibe vuruyorsa karşılıksız çek miktarı artıyor. Örnek veriyorum: 2009 yılı kriz yılıdır, şu mavi çizgi büyüme çizgisidir. Büyüme o yıl eksi 4,8 olmuş yani ekonomi yüzde 4,8...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Sayın Hamzaçebi ismimi vererek “Farklı, yanlış söyledi.” dediği için satışa var, 69'a göre cevap vereceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de satışayım da ona da cevap ver.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika söz vereyim ve konuyu kapatalım, yoksa bu uzayacak birbirinizi ikna etmek için.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Özel de satışsın, ondan sonra...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de konuşayım da belki hepsine birden cevap verir. Ben de benzer bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tamam, o zaman Sayın Özel'e söz vereyim, ondan sonra siz belki...

Buyurun Sayın Özel.

43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce Manisa'daki üzüm üreticisiyle ilgili söyledi. Manisa'daki üzüm üreticisinin, kiraz üreticisinin böyle bir sorunu var ve şöyle bir tepkileri var: Onları dolandıran çeteler vardı, bazıları yakalandı, hapse atılmıştı, atılıyordu, siz onları kurtardınız, af çıkardınız ama af çıkarmak yerine...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiç öyle bir şey olmadı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle: Onların mal verdiği ama daha sonra ekonominin kötüye gidişinden dolayı iflas etmiş kişilerin çalışarak borcunu ödeme imkânını da ortadan kaldırılıyorsunuz. Tokatçıyı, dolandırıcıyı affedenin bu savunması makul değil bence.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Kürsüye gelin, cevap verin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- *Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına ve Adalet ve Kalkınma Partisine sataşmaları nedeniyle konuşması*

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bir, konular ve cevaplar ilgisiz.

Sayın Hamzaçebi, ben bu süreçte otuz yıla yakın avukatlık yaptım. Kriz dönemlerinde karşılıksız çek artmaz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl artmaz? Yapma ya!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Tam tersi, bakın, insanlar nakde dönerler, o kısımda ticarete çek azalır, karşılıksız çek azalır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ticareti bilmiyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Az önce Maliye Bakanlığından aldığım veri: Yüzde 4 iken bugün binde 8; daha düştü. Bu miktarlar doğru değil.

İki: Biz AK PARTİ döneminde tek bir af kanunu çıkarmadık arkadaşlar. İnfaz Kanunu'nda grubumuz adına en çok ben görev aldım, bütün muhalefet partisi milletvekili arkadaşlarla da görüştük, hepiniz de destek verdiniz. Af kanununda “af” diye bir şey yok, biz infaz erteleme yaptık. İnfaza da belirli dönemlerde ihtiyaç olur, yapılır. Hiç kimseyi, hele hele dolandırıcıları asla affetmedik. Bu, doğru değil, külliye gerçek dışı. İnfaz ayrı bir düzenlemedir, af ayrı bir düzenlemedir; hem Anayasa hem İç Tüzük belirler. Bizim, Manisa'daki üzümçüyü de, Afyon'daki patatesçiyi de, Mersin'deki limoncuyu da bütün tüccarları, hepsini korumamız lazım. Karşılıksız çeki olup da mağdur olan insanlar da bizim insanımız, arzu etmeyiz elbette ki onların da... Ama sonuçta çift taraflı bir işlem, çift taraflı işlemlerde her iki tarafı da korumamız lazım. Hukuk devletin en temel vasfı, bir alacak varsa onu gayrimeşru yollarla değil devlet organlarıyla tahsil etmektir, devlet organlarıyla tahsil etmezse sorun çıkar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın hatip benim açıklamama cevaben “Kriz dönemlerinde karşılıksız çek sayısı artmaz.” dedi; tamamen yanlış.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Görüş bildirdi, sataşma değil ki. Sataşma yok ki burada, nerede sataşma var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Külliye yalan.” dedi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Söylediğime başka bir anlam yükleyerek sataşmıştır efendim, söz istiyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Nasıl bir sataşma bu Allah aşkına ya!

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

6.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Özkaya, hiç Hazine ve Maliye Bakanlığına gitmeye gerek yok, bu bilgiler internette var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İşte, aynıysa bende de var, bende var aynıysa.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bakın, işte burada rakamlar, yanlışım varsa söyleyin. 2009 yılı kriz yılıdır; büyüme yüzde eksi 4,8; ekonomi küçülmüş, dibe vurmuş -meşhur 2009 krizi- karşılıksız çek oranı fırlamış, karşılıksız çek miktarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 23.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Eski, önceki kesilmiş çekler.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bakın, hapis cezası var bu dönem, hapis cezası var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, 2009’da hapis kalktı; eksik bilgi Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yanlışınız var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, efendim. O tarihe geri dönün, 2009’da öyle bir şey yok; yanlış bilgi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Gelelim 2021’e; 2021 yılında ekonomi yüzde 11 oranında büyümüş, karşılıksız çek miktarı azalmış. Bakın, yüzde...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 2009’da ağır para cezasına çevrildi; yanlış bilgi Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ceza var, azalmış.

BAŞKAN – Sayın Özkaya, müsaade edin, anlatsın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Dediğiniz yanlış, ekonomik kriz dönemlerinde karşılıksız çek miktarı yükselmiş.

Rahip Brunson krizini bu vatandaşlarımız mı yarattı? Geçen sene eylül ayında dolar 8 lira 30 kurdu, şimdi 17,5 lira oldu; Türk lirası yüzde 50’yi aşan oranda değer kaybetti. Bunu bu esnafımız mı yarattı? Cevap verin.

Şimdi, kelime oyunları yapıyorsunuz, “Biz kimseyi affetmedik, İnfaz Yasası’nda değişiklik yaptık.” diyorsunuz. Doğru, ben de öyle söylüyorum; İnfaz Yasası’nda yaptığınız değişiklikle, piyasayı 10 milyon lira dolandırmış olan bir kişiyi, beş yıl hapse mahkûm olmuş olan bir kişiyi bir gün bile cezaevinde yatırmaksızın salıverdiniz, tahliye ettiniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Dolandırıcıyı affettiler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya, yok öyle bir şey ya!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Affettiniz, aynen öyle.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Niye elinizi sallıyorsunuz? Öyle değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, öyle değil işte Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır, hayır; bakın, cezaevine girmede ama 10 bin liralık çeki karşılıksız çıkan insana bu yasalarla hapis cezasının yolunu açtınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hamzaçebi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Reza Zarrab’ı ne çabuk unuttunuz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Reza Zarrab var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, söz verecek misiniz yoksa oylamayı mı yapacaksınız?

BAŞKAN – Konuyla ilgisi yoksa oylamayı yapayım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tabii, tabii.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman yoklama isteyeceğim de ondan diyorum, ayıp olmasın.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ya, Özgür, doktorların yasasına karşı mısın kardeşim sen ya?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Size düşünme fırsatı veriyoruz, düzeltme fırsatı veriyoruz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ben yasa teklifini sunacağım, sen yine niye yoklama istiyorsun?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Karşı demek ki ağabey, karşı çıkıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eczacıları koyacaksınız o yasa teklifine, eczacıları. Veterinerleri koyacaksınız, hemşirelere verdiğiniz sözleri tutacaksınız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 1 Aralıkta kinden geri düşmeyeceksiniz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Şikâyet ediyorum, seni sağlıkçılara, doktorlara şikâyet ediyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 1 Aralıktan geri düşmeyeceksiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Seni protesto eden nümayiş yaptılar bugün Mecliste meslektaşların, daha ne yaparsınlar?

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, karşılıksız çek keşide etmek sebebiyle hapis cezası alan kişilerin durumlarının tespit edilmesi ve ortaya çıkabilecek sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 8/4/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2759) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Peki, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Oylamaya geçmeden önce yoklama talebi var, onu karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Gökçel, Sayın Köksal, Sayın Emecan, Sayın Tıgılı, Sayın Sarıaslan, Sayın Şeker, Sayın Güzelmansur, Sayın Kaplan, Sayın Beko, Sayın Arık, Sayın Gürer, Sayın Kılınç, Sayın Özer, Sayın Şahin, Sayın Yıldız, Sayın Kasap, Sayın Zeybek, Sayın Tokdemir, Sayın Yeşil.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Pusula veren sayın milletvekilleri Genel Kurul Salonu'nu terk etmesinler lütfen.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.07****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN - Pusula veren sayın milletvekilleri Genel Kuruldan ayrılmasını lütfen.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve arkadaşları tarafından, karşılıksız çek keşide etmek sebebiyle hapis cezası alan kişilerin durumlarının tespit edilmesi ve ortaya çıkabilecek sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 8/4/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/2759) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Haziran 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Beştaş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, 12 Haziranda İstanbul Esenyurt’ta bir düğünde yapılan tutuklamalara ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, elimde bir ifade tutanağı var, umarım vekiller dinlerler, isteyenlere göstereyim. 12 Haziranda İstanbul Esenyurt’ta bir düğün yapılıyor. Bu düğünden sonra -işte üç gün oldu bugün- damat, ailesi ve birkaç davetli gözaltına alındı, daha doğrusu davet edildikleri karakola gittiler, karakoldan sonra savcılık ifade almadan tutuklamaya sevk etti ve bir saat önce de damatla beraber 10 kişi tutuklandı sarı, kırmızı, yeşil puşi taktıkları gerekçesiyle. Soru aynen şu Sayın Başkan: “Düğün salonu içerisinde terör örgütünü temsil eden sarı, kırmızı, yeşil renkli bez parçasının salona kim tarafından sokulduğu, sizin tarafınızdan da bahse konu bez parçasıyla resim çektiğiniz, aynı zamanda halay esnasında siz veya diğer... Aynı zamanda davetliler tarafından da örgüt propagandası yapıldığı anlaşılmıştır.” Bir de Kürtçe türküler söylenmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya renklerden korkan, renklere düşmanlık yapan, Kürtlerin bütün değerlerine düşmanlık yapan bir iktidar bloku var karşımızda. Bir de her fırsatta “Kürt düşmanısınız.” dediğimizde böyle garip garip cevaplar veriyorlar. Bu, Kürt düşmanlığının mahkeme tutanağıdır.

Sarı, kırmızı, yeşili ellerinden gelse trafik ışıklarından sökecek kadar aciz içindeler. Ya yazıklar olsun gerçekten! Düğünde insanlar isteği rengi takamayacak mı, istediği dilde müzik dinleyemeyecek mi? Bir damat ve ailesinden 9 kişinin tutuklanmasının izahı nedir acaba? Savcı ve hâkim neye dayanarak bunu yapıyor? Bu, AKP ve MHP iktidarının icraatıdır işte.

BAŞKAN – Sayın Sancaklı...

45.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz önce Ömer Faruk Gergerlioğlu bir cümle söyledi “AK PARTİ ve MHP arasında Kocaeli’de Belediyede ne işler dönüyor?” diye. Aslında cevap vermek istemiyorum ama Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında böyle bir şey söylendiği zaman da buna bir cevap vermek gerekiyor. Milliyetçi Hareket Partisinin Kocaeli Belediyesinde hiçbir işi yoktur, olması da söz konusu değildir.

Kamuoyunun takdirine sunuyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

46.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Türkiye'ye gelen gurbetçilerin yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yaz mevsimiyle yurt dışından yüz binlerce vatandaşımız tatil için memleketlerine gelmekte ama sıkıntıları büyük; uçak biletleri el yakıyor, fahiş bilet fiyatlarına indirim bekleyen gurbetçilerimiz şimdi Türk Hava Yollarının bagaj hakkına ilişkin yeni uygulamasıyla bilet fiyatlarına gizli zamlara karşı karşıya. Bu yeni uygulama, doğrudan Avrupa’dan Türkiye’ye gelecek gurbetçilerimizi vurmakta. 4 kişilik bir aile bu uygulama sonrasında neredeyse 1 bilet kadar fark ödemek durumunda kalacak. İktidarı ve onun kontrolündeki THY yönetimini, on yıllardır gurbette alın teri döken Avrupa’daki kardeşlerimizi yolunacak kaz gibi görmekten vazgeçmeye davet ediyorum. Bu tarife kurnazlığı mutlaka ama mutlaka bir an önce sona erdirilmelidir.

Ayrıca, Türkiye’ye gelen Avrupalı kardeşlerimizin mağduriyet yaşadığı bir diğer konu da telefonlarını kullanamamalarıdır. Telefonlarının kullanım süresinin dört aydan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, söz talebiniz var ama sizin sormuş olduğunuz soruya MHP milletvekili olarak cevap verdi, bir sataşma falan yok, size tekrar bir söz vermem söz konusu değil.

Gündemin “Oylaması Yapılacak İşler” kısmına geçiyoruz.

Bu kısımda yer alan, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır’ın 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesinin oylamasını yapacağız.

IX.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır’ın, (2/1511) esas numaralı 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/173)

BAŞKAN – Geçen birleşimde önerge üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (x)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilmesi gerektiğine ve Başkanlığın tutumunun bu yönde olmaması hâlinde usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kanun teklifinin görüşmelerine geçileceğini ifade ettiniz, biz bu kanun teklifinin Anayasa’ya aykırı olduğunu düşünüyoruz. Bu konuyla ilgili Anayasa’ya aykırılık iddiamız var. Anayasa’ya aykırı olan bu kanun teklifinin görüşmelerine geçilmeden Anayasa’ya aykırılık iddialarımızın göz önüne alınarak ilgili Komisyona iade edilmesine yönelik bir talebimiz vardır.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Komisyonla tartışılmıştır efendim bunlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer iade ederseniz diğer gündem maddeleriyle devam edebiliriz ama kanun teklifine geçmekte ısrarcı olursanız o zaman tutumunuz hakkında usul tartışması açmak isterim.

BAŞKAN – Sayın Özel, biliyorsunuz komisyonlarda Anayasa’ya uygunluk denetleniyor ve komisyonlardan Genel Kurula geldiğinde orada görüşüldüğünü düşündüğümüz için bunu bu şekilde değerlendiriyoruz. Tutumum hakkında usul tartışması açabilirsiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Talep ediyorum.

XI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın, 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesi hakkında

BAŞKAN – Usul tartışması açıyorum.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Lehte.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Lehte.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aleyhinizde.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aleyhte.

BAŞKAN – Evet, Sayın Beştaş, Sayın Özel aleyhte; Sayın Tunç ve Ramazan Can lehte.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben Habip Eksik’e devrediyorum.

BAŞKAN – Tamam, peki, siz Habip Bey’e devrediyorsunuz.

İlk lehte konuşmacı Ramazan Can.

Buyurun Sayın Can. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Anayasa’ya aykırılık itirazları yapılabilir tabii ki yalnız Türkiye Büyük Millet Meclisine kanun teklifleri sevk edilirken Anayasa’ya aykırı olup olmadığı idari yünden hem komisyonlarda hem de Genel Kurulda değerlendirilmektedir. Nitekim, İç Tüzük 23: “Komisyonlara havale, esas ve tali

(x) 337 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

komisyonlar.” Meclis Başkanının, 23’üncü maddeye göre, gelen bir teklifin Anayasa’ya aykırı olup olmadığını inceleyip sevk edip etmeme takdir yetkisi vardır. Birinci incelemede oradan geçmiştir; ikinci inceleme ilgili komisyona, Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiş ve Plan ve Bütçe Komisyonu da 38’e göre değerlendirmiştir. Arkadaşlar, İç Tüzük 38’inci maddeyi aynen okuyacağım: “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tekkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.” Aynı şekilde, Plan ve Bütçe Komisyonundan geçmiş ve rapor edilmiş, Türkiye Büyük Millet Meclisine de sevk edilmiş, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna rapor gelmiş. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Anayasa’ya aykırılık itirazında bulunulabilir mi? Tabii ki bulunulabilir. İç Tüzük “Anayasaya aykırılık önergeleri. Madde 84- Bir kanun teklifinin Genel Kuruldaki görüşülmesi sırasında teklifin belli bir maddesinin Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler, diğer önergelerden önce oylanır.” diyor. Dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 23’üncü maddesine göre Meclis Başkanının kanun teklifini sevk, ardından komisyonda görüşülmesi; komisyon raporunun Anayasa’ya aykırı olmadığı ve bu vechileyle de Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna rapor hâlinde gelmesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde 84’üncü maddeye göre önergelerin diğer önergelerden öncelikle görüşülmesi karara bağlanmıştır. Burada Anayasa’ya itirazda bulunulabilir.

Bir husus daha var Başkanım: Dün AK PARTİ grup önerisi kabul edildi ve AK PARTİ grup önerisinde Plan ve Bütçe Komisyonunun raporu gündeme alındı; dolayısıyla, dün gündeme alınan bir rapora bugün itirazda bulunulması da doğru değildir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili gündeme hâkimdir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilimizin gündeme almış olduğu kanun teklifinin görüşülmesi yerindedir. Dolayısıyla, Meclis Başkanımızın tutumunun lehinde olduğumu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte olmak üzere Sayın Habip Eksik...

Buyurun Sayın Eksik. (HDP sıralarından alkışlar)

HABİP EKŞİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kanun teklifinin Komisyona gelmesi, değerlendirilmesi ve ondan sonra Genel Kurula sevk edilmesi aşamasında zaten ciddi sorunlar, sıkıntılar yaşandı; zaten bunu geneli üzerindeki tartışmalarda yine dile getireceğiz ama kanun teklifinin içerisinde baktığımız zaman, gerçekten, Anayasa’nın amir hükümleriyle çeliştiğini net bir şekilde görebiliyoruz.

Örneğin 2’nci madde Anayasa’nın “eşitlik” ilkesine aykırıdır çünkü 2’nci maddede yapılan değişiklikle sadece kamuda çalışan hekimlere yönelik değişiklik yapılmıştır, “diğer personel” dediğimiz sağlık emekçilerine yönelik hiçbir şekilde değişiklik yapılmamıştır, ayrımcı bir tutum sergilenmiştir. Yine, ücrette adalet, eşit işe eşit ücret durumu değerlendirildiğinde kesinlikle yine Anayasa’ya aykırı olduğu, Anayasa 55’e aykırı olduğu değerlendirilebilir.

Madde 5’in de yine Anayasa 10’uncu maddeye ve gerçekten, “eşitlik” ilkesine ciddi anlamda aykırı olduğunu söyleyebiliriz. Bakın, 86 bin insanın borcu siliniyor ama 1.600 insanın borcu silinmiyor. Niye? 10 bin liradan fazla olduğu... Bunun da Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırı olduğunu ve aynı zamanda insanların, 1.600 kişinin sağlık hakkına erişiminin engellendiğini söyleyebiliriz. Sosyal güvenlik hakkına, Anayasa’nın 60’ıncı maddesine de aykırı bir değişiklik olduğunu... O açıdan 5’inci maddedeki değişikliğin, orada borcu olan tümünü kapsamı gerektiği kanaatindeyiz çünkü değişiklik kapsamına alınmayan 1.600 kişi poliklinik hizmetlerinden yani sağlık hizmetlerinden mahrum kılınacak. Bu, hem Anayasa 56 hem 60 hem de Anayasa 10’a göre aykırılık teşkil etmektedir.

3’üncü maddeye baktığınız zaman, orada da kanun yapılışıyla ilgili bir keyfiyetçiliğe durum arz edeceği için aykırılık teşkil etmektedir. Bakın, orada, disiplin cezası olanlar, inceleme heyetinin durumuna göre döner sermayeden yani merkezî bütçeden alınacak döner sermayeden yararlanamaz deniyor. Oysaki 657’de bu zaten net bir şekilde belirtilmiştir. 2 defa ceza sistemine tabi tutulması anlamına gelmektedir. Yine, madde 3’e baktığınız zaman şöyle bir durum söz konusudur: Danıştayın iptal ettiği inceleme heyetinin oluşması durumu yönetmeliğe bağlı bulunmuştur. Anayasa 7’ye göre Meclisin, yasamanın yetkisinin devredilemez ilkesine aykırı olduğunu söyleyebiliriz.

Kısacası, bu teklifin geneli -özellikle 2'nci maddesi- veteriner hekimleri, eczacıları, diğer SSK'lı olan ya da BAĞ-KUR'lu olan hekimleri ve aynı zamanda diğer sağlık emekçilerini kapsamadığı için ayrımcı bir şekilde hazırlanmıştır. Anayasa 10'a aykırıdır diyorum. Aleyhte...

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Lehte son konuşmacı Sayın Yılmaz Tunç.

Buyurun Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'ya aykırılık iddiası nedeniyle açılan usul tartışması hakkında lehte söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Anayasa'nın 10'uncu maddesine aykırı bir durum söz konusu değil, eşitlik ilkesine aykırı bir durum söz konusu değil. Burada, mali haklarda önemli düzenlemeler sağlayan, önemli iyileştirmeler sağlayan, tüm Sağlık Bakanlığı tesislerinde çalışan uzman tabipler, tabipler, diş tabipleri, eczacılar, hemşireler ve "sağlık meslek mensubu" dediğimiz bütün meslek gruplarının maaşlarında bir iyileştirme sağlayan bir kanun teklifini görüşüyoruz. Emeklilik bakımından baktığımız zaman da uzman tabip, tabip, diş tabipleri anlamında da Emekli Sandığı Kanunu'nda değişiklik yapılarak bunlara ek gösterge anlamında da ayrı bir hak tanınıyor. Diğer bahsettiğiniz eczacılar, hemşireler ve diğer sağlık personeliyle ilgili olarak da zaten şu anda gündemde olan, hazırlıkları devam eden 3600 kapsamında değerlendirilecek olan hususlar... Onlar da emeklilikte o 3600'den yararlandıklarında zaten eşitlik ilkesine aykırı bir durum söz konusu olmayacak.

HABİP EKSİK (İğdır) – Olmayacak bir değerlendirmeyi söylüyorsunuz.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bütün sağlık personeline merkezî yönetim bütçesinden ek ödeme sağlanmış olması ki burada üniversite hastaneleri de buna dâhil, Adli Tıp Kurumu gibi oralarda görev yapan hekimlerimiz ve sağlık personeli de dâhil bundan yararlanacaklar. Yine, 4924 sayılı Kanun'a tabi sözleşmeli hekimlerin kadro sayısında da bir artış var, orada da ayrı bir iyileştirme söz konusu.

Yine, kamu hastanelerine 10 bin liraya kadar borcu olan kurumların borçlarının terkin edilmesi söz konusu. Dolayısıyla Kırıkkale Milletvekilimiz Sayın Ramazan Can'ın da bahsettiği şekilde İç Tüzük 38 anlamında da değerlendirecek olursak Komisyonunda da zaten bu anlamda -hem tali komisyonunda hem esas komisyonunda- Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir iddia da söz konusu değil; Meclis Başkanlığının tutumunun doğru olduğu kanaatindeyim.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte söz talep eden Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, elimde tuttuğum Anayasa'nın bazı maddelerini ve aykırılıkları hatırlatmak isterim. Kanun önünde eşitlik ilkesi var -10'uncu madde- buna açıkça aykırı. Neden? Çünkü -biraz önce Sayın Tunç söyledi- doktorun ve diş hekiminin emeklisine iyileştirme yaparken diğer sağlık çalışanlarına yapmıyor bu kanun. Çalışma barışını düzenleyen 49'uncu maddeye açıkça aykırı; bunu tüm sağlık emekçileri söylüyor. Sağlık Bakanı da aralık ayında geri çekerken "Çalışma barışını bozacak, böyle itirazlar geldi. Düzenlemeler ve iyileştirmelerle herkesi memnun edecek bir kanun yapacağız." demişti. Ayrıca sosyal güvenlik hakkına, kamu hizmetine girme hakkına ve Anayasa'nın kamu hizmeti görevlileriyle ilgili 128'inci maddesine de açıkça aykırılıklar var. Şimdi, olayın geçmişi şöyle değerli arkadaşlar: Aralıkta geldi bu kanun, itirazlar olunca -hem de liderleri falan aramıştı Sayın Sağlık Bakanı "Doktorlarımız yurt dışına kaçacak." diye- geri çekerken dedi ki: "İtirazları göz önüne alıp bu yıl bitmeden herkesi memnun edecek bir kanun teklifi getireceğiz." O yıl bitti, üstüne altı ay geçti, şimdi gelen kanun teklifi o günkü itirazların hiçbirini içeriğine almamış ama örneğin, pratisyen hekime o günkü hâliyle -önce geçti, ertesi gün geri çekildi ya- 3.100 lira iyileştirme verirken şimdi 1.200 lira veriyor; uzman hekime o gün 4 bin lira verirken şimdi 2.050 lira veriyor yani o günden de geriye... Bir de o günden geriye, buraya, yüzde 73'lük enflasyon var. Yani fiilen o gün yaptığınızı enflasyonla geri aldınız; işin kötüsü, o gün onu da yapmadınız.

Bugün geline nokta, bu işin içinde veterinerler yok. Veterineri koymamak demek şudur: Covid'den hiçbir şey anlamamışsınız demektir, Covid sırasında yerli, milli aşıda kimler çalışıyor bakmamışsınız demektir, viroloji nasıl bir bilim bilmiyorsunuz demektir. Veterinerleri sağlık emekçisi

görmemek başlı başına bir sorundur. Sizi ve Milliyetçi Hareket Partisini bütün veteriner odalarına ve birliğine şikâyet ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bundan sonra, meslektaşlarımın emeklilerini yok sayan, emekli olmalarına engel olan, meslektaşlarımın birçok haklarını görmezden gelen bu teklifin Anayasa'ya aykırılığını bizim iddia etmemize falan da gerek yok, Komisyonun kaçamayacağı asli görevi bu; ilk iş bunu yapacak ama bu tartışmalar ne Sağlık Komisyonunda ne de Plan ve Bütçe Komisyonunda tüketilmemiştir. Şeklen, varsayımsal olarak Sayın Ramazan Can yapıldığını kabul etmektedir, böyle bir şey geçerli değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bir enteresan tartışma da... Bunu Sayın Grup Başkan Vekili, Sayın Ramazan Can'la yapmak isterim. Bu kanun teklifindeki sorun şu: “Anayasa'ya aykırılık iddian varsa yine yaparsın.” diyor; “Nerede yapacağım?” diyorum, “İlgili madde gelince.” diyor. Siz bunu İç Tüzük 81 değil; istisnai, 91, temel kanun olarak gördüğünüz için toplamda 2 önerge hakkı var, grupların hakkı saklı yani birer önerge. Şimdi, ben “eczacıyı, veterineri ekle” önergesi mi vereceğim, Anayasa'ya aykırılık mı? Ramazan Can diyor ki: “Anayasa'ya aykırılık önergesi ver, hakkını bitir, iyileştirme önergesini vereme.” ya da “İyileştirme önergesi verirken Anayasa'ya aykırılığı iddia etme.” Hem torba kanun hem temel kanun, tek önerge hakkı... Bu İç Tüzük'teki bu saçmalıklar olunca düpedüz kalitesiz ve başına buyruk bir yasama anlayışı oluyor. Biz buna itiraz ediyoruz.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, teklifin Anayasa'ya aykırılığı itirazlarına ilişkin Başkanlığımızın görüşünü kısaca açıklamak istiyorum.

Bilindiği üzere, İç Tüzük'ün 38'inci maddesine göre “Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.” Komisyon, Anayasa'ya aykırı gördüğü teklifin maddelerine geçmeden reddetmek zorundadır.

Teklifi tali komisyon olarak görüşen Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ve esas komisyon olarak görüşen Plan ve Bütçe Komisyonu teklifi Anayasa'ya aykırı görmeyerek görüşmüş ve raporunu Başkanlığımıza intikal ettirmiş ve teklif 337 sıra sayısıyla gündemimizdeki yerini almıştır.

Genel Kurulda teklifin tümü üzerindeki görüşmeler sırasında Anayasa'ya aykırılık iddialarının dile getirilmesi mümkündür. Genel Kurulun bu görüşlerden sonra Anayasa'ya aykırılık iddialarını ciddi görerek maddelere geçilmesini reddetme yetkisi bulunmaktadır.

Yine İç Tüzük'ün 84'üncü maddesine göre, teklifin belli bir maddesinin Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle reddini isteyen önergeler diğer önergelerden önce oylanır.

Görüldüğü gibi, teklifin Anayasa'ya aykırı görülmesi hâlinde gerek komisyonda gerek Genel Kurulda reddedilmesine olanak tanıyan çok sayıda kural bulunmaktadır. Bu nedenlerle, teklifin görüşmelerine başlamadan önce Anayasa'ya aykırılık iddialarını görüşmenin İç Tüzük'e uygun olmadığını düşünmekteyim.

Açıkladığım gerekçelerle teklifin görüşmelerine başlama tutumumda değişiklik bulunmamaktadır.

Genel Kurulun bilgisine sunulur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın tutumunda değişiklik olmadığı yönündeki açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu aşamada bir sorum var Sayın Başkan, şöyle bir sorum var... Şimdi, sizin açıklamanızdan şu anlaşılıyor: Anayasa'ya aykırılık iddia ediyorsanız önergenizi verirsiniz, öncelikle görüşülür. Şimdi, bu çok önemli bir görevi yapmak için verilmiş bir hak. Peki, bu hak benim görüşmeler sırasında iyileştirme ya da çıkarma önergesi vermemin önünde engel mi, değil mi?

BAŞKAN – Evet, İç Tüzük böyle emrediyor, İç Tüzük’ü nasıl yorumladığınıza bağlı. Ben bu şekilde yorumluyorum, bana göre de engel, kısıtlıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Size göre engelse o zaman...

BAŞKAN – Ama ben bunu burada değiştirme şansına sahip değilim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bunun görüşülmesi gereken yer -dediğim gibi- komisyonlar ve bu konudaki tutumunda bir değişiklik olmamıştır Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Anayasa’ya aykırılıktan dolayı iade etmeyeceksiniz, evet ama yeri geldiğinde belki orada bir Anayasa’ya aykırılıkta tutumunuzu tekrar gözden geçirmenizi isteriz.

İfade etmem gereken konu şu kısaca: İç Tüzük 81’e göre görüşüyor olsak bunu yapabiliyorum.

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama “91’a göre.” diyorlar ve orada da yerleşik uygulama deniliyor ve orada “Her gruba toplamda 2 önerge.” diyor. Neden öyle diyor? 900 maddelik Vergi Usul Kanunu görüşeceğiz diyelim, 30 tane 30’luk bölüm. E, orada da “Maddelerde artık yedişer önerge verme, 2 önerge ver.” denilmiş ama grupların hakkı saklı yani her grup 1 önerge.

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Anayasa’ya aykırılık incelemesinin önergesi bundan mahsup edilir.” diye bir şey yok. Yani ben Anayasa’ya aykırılık iddia ediyorsam, o önergem işleme alınıp o tartışma tüketildikten sonra, görüşme sırasında önerge hakkımın olduğunu düşünüyorum ben metni okuyunca. İlgili maddelerde bu tip önergelerimiz olacak, o zaman tutumunuzu yeniden gözden geçirirseniz belki bir usul tartışmasıyla bunu bir daha tartışırız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Tunç.

49.- Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – İlgili maddeler için -bölümler hâlinde görüştüğümüz için- zaten görüşmelerin başında Anayasa’ya aykırılık iddiasında hem Komisyonunda bulunulabiliyor hem de şu anda bulundukları gibi görüşmelerin başında Anayasa’ya aykırılık iddiasında bulunulabiliyor ve bulundu, hangi maddelerin Anayasa’ya aykırı olduğunu ifade etti. Bu anlamda da zaten tutumunuzu açıkladınız. O nedenle, görüşmelere devam edelim.

50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama şu yanlış anlaşılmasın: İç Tüzük 84’te deniliyor ki: “Her bir maddede Anayasa’ya aykırılık önergesi verebilirsin.” uygulamada da veriyoruz. Sorun; diğer önerge hakkımız düşüyor. Ona itiraz ediyoruz, o usul tartışmasını ilgili maddelerde yapacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Kanun teklifinin genel görüşmesine geçmeden önce 60’a göre 4 sayın milletvekiline söz vereceğim, ondan sonra da 60’a göre söz taleplerini kullandırtmayacağım.

Sayın Kayan...

51.- Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan’ın, bal üreticilerinin şeker ihtiyacına ilişkin açıklaması

TÜRCÜ KAYAN (Kırklareli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şeker fabrikalarını Amerika istedi diye ya sattınız veyahut da kapattınız. Ondan dolayı bugün Türkiye 400 bin ton şeker ithal etmek zorunda kaldı Amerika Birleşik Devletleri’nden. Bu, Türk

çiftçisine bir hakettir. Bu, Türk çiftçisini saymamak, Amerika'ya değer vermek, Amerika'nın çiftçisine değer vermektir.

Şimdi, Türkiye'deki bal üreticilerinin şeker ihtiyaçlarını karşılamak için her kovan başına 10 kilogram şeker tahsis etmesi lazım devletin fakat bu 10 kilo yerine -kovan üreticilerine- bal üreticilerine sadece 1 kilo tahsis ediyor. Şimdi, bal üreticimiz hayvanını besleyemiyor, arısını besleyemiyor, arıyı besleyemediği için bu sefer yaza çıkamıyor. Kışın yapılması gereken bu beslemeyi yapamadığından dolayı arılar kovanların içinde ölüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Biz Amerikan çiftçisini destekliyoruz, Amerikan halkını besliyoruz ama Türk çiftçisini desteklemiyoruz, Türk halkını beslemiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Aydınlik.

52.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlik'ın, Şanlıurfa'daki sağlık hizmetlerinin eksikliğine ilişkin açıklaması

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık hizmetine erişmekte güçlük çeken Urfalılar muayene olmak için ne yazık ki doktor bulamıyor. 182 aracılığıyla on beş, yirmi gün sonra muayene olan vatandaşlarımız ise MR ve ultrason için günlerce beklemeye devam ediyor. Urfalılar artık Antep'e, Diyarbakır'a, Ankara'ya, İstanbul'a gitmekten yoruldu. Sağlık hizmetlerini defalarca gündeme getirmemize rağmen hâlâ elle tutulacak bir gelişme yok.

Öğretim üyesi olmadığı için sadece Harran Üniversitesinde 9 bölüm kapandı. Diğer hastaneler de neredeyse her gün 1 doktorun istifa ettiğini duyuruyor. Şanlıurfa sağlık hizmetleri için özel bir çalışma yapılarak eksikliklerin tamamlanmasını talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

53.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, ülkenin ağır bir krizin pençesinde olduğuna ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dolar 17 lirayı geçti, enflasyon yüzde 70 oldu, her gün yeni zamlarla uyanıyoruz. Millet arabasına benzin alamıyor, çiftçi mazot alamıyor. Bakan Nebati çıkmış, hâlâ “Enflasyonu el ele verip yüreğimizle halledeceğiz.” diyor. Bu ülke ilk defa bu kadar ağır bir krizin pençesinde. AK PARTİ başarısızlığında oldukça istikrarlı görünüyor. Bu ülke, işi bu kadar bilmeyene emanet edilmemişti; ya yıktınız ya sattınız. Sizin gözleriniz ışıl ışıl olacak diye milletin gözlerinin ferisi söndü. Artık yeter, gideceksiniz ve bu ülkeyi bu hâle soktuğunuz için tarih sizi affetmeyecek.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Topal...

54.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, emeklilerin haklı taleplerine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Özellikle emekli yurttaşlarımız büyük sıkıntı içindedir. Buradan emeklilerimizin haklı taleplerini dile getirmek istiyorum: Sendika kurma hakkının anayasal güvence altına alınmasını istiyorlar; en düşük emekli maaşının açlık sınırının üstünde olmasını istiyorlar; sağlık hizmetlerinden alınan katılım paylarının, ilaç kesintilerinin kaldırılmasını talep ediyorlar; SSK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı gibi ayrımların kaldırılmasını istiyorlar; EYT'li arkadaşlarına emeklilik hakkı istiyorlar. Şimdi sizlere ve Hükûmete bir kez daha sesleniyorum: Yaşamını bu ülkeye hizmet için harcayan emeklilerimiz çok şey mi istiyor arkadaşlar? İktidara bir kez daha sesleniyorum: Lütfen, emeklilerimizin sesini duyun, kulak verin, sorunlarını çözün.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)

BAŞKAN – 1’inci sırada yer alan, Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 337 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük’ün 91’nci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Abdul Ahat Andican.

Buyurun Sayın Andican. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aralık ayında Meclise getirilip daha sonra geri çekilen, doktorların özlük haklarıyla ilgili bir teklifi görüşüyoruz. Çekilen yasa teklifinin görüşmeleri sırasında teklifin sadece doktorları kapsadığı, eczacılar, hemşireler vesaire olmak üzere sağlık sistemimizde olan yaklaşık 39 grubu kapsamadığı eleştirilerini yapmıştık. Ne yazık ki şimdi önümüze konan teklif yine sadece tıp doktorlarını ve diş hekimlerini kapsamaktadır.

İYİ Parti olarak komisyon görüşmeleri sırasında eczacılara, hemşirelere ve diğer sağlık çalışanlarına en azından seyyanen bir ödeme yapılması teklifini verdik fakat reddedildi. Benzer şekilde, geri çekilen teklifte doktorların emeklilik ve ek ödemelerine yönelik düzenlemelerin yeterli olmadığını, maaşlarında da iyileştirmeler yapılması gerektiğini söylemiştik. Ne yazık ki bugün tartıştığımız, görüştüğümüz teklifte de böyle bir düzenleme yapılmamıştır yani çok cüzi, birkaç yüz lirayla sınırlı iyileştirmeler yapılmıştır.

Şimdi, yasa teklifi baştan aşağı maddi düzenlemelerle alakalı. Dolayısıyla mecburen para konuşacağım, mecburen rakamlar vereceğim. İlk teklifte, pratisyen doktorların emekli maaşlarında 4.710 lira, uzmanlarda ise 5.415 lira iyileşme yapılmaktaydı. Önümüzdeki teklifte ise pratisyenler için 1.648 TL, uzmanlar için ise 2.119 TL teklif edilmektedir yani çekilen yasa teklifindeki rakamların yaklaşık üçte 1’ine indirilmiştir. Sayın Bay Nebati’nin ifadesiyle, Türk lirası dibe vurduğu için ve bu ülkede artık iki para birimi kullanıldığı için bu konuyu bir de dolar cinsinden gündeme getirmek istiyorum. İlk teklifi kabul ettiğimizde dolar 12 liraydı, şimdi 17 lira; bu durumda, pratisyenlere aralıkta önerilen toplam rakam 392 dolarken şimdi 97 dolar önerilmektedir yani dörtte 1, uzmanlar için önerilen ise 451 dolar iken şimdi 124 dolar, yine dörtte 1’e yakın. Bu, emekli maaşları için yapılan “sözde” iyileştirme, ek ödeneklerde yapılan iyileştirme ise birkaç yüz lirayı geçmiyor.

Şimdi, Sayın Bakana -kendisi burada yok ama- sormak istiyorum: Bu mudur, pandeminin ön cephesinde fedakârane mücadele eden, Mecliste alkışlattığımız doktorlara verdiğiniz kıymet? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Dağ, fare doğurdu; tam bir fiyasko, tam bir aldatmaca, tam bir göz boyama.

Aralıkta ilk teklif görüşülürken AKP’li milletvekili arkadaşlarımız “Doktorlar bir validen daha fazla maaş mı -emekli maaşı manasında- alacak? Bu miktarlar verilirse bürokratik hiyerarşi bozulur, zaten bunlar için yeterince kaynak da yok.” diyerek yeri göğü inlettiler, Hükûmet teklifi geri çekti. Şimdi size bazı rakamlar verip Sayın Bakana bazı sorular soracağım. Kamuda çalışan hekimlerin, bazı istisnalar dışında, tamamının eline geçen aylık genellikle -maaş, performans vesaire- 8 ile 17-18 bin lira arasında değişiyor. Bugün Türkiye’de bir üniversite profesörünün aldığı maaş 18 bin liradır

arkadaşlar. Peki, bugün Türkiye’de TÜRK-İŞ’in yayınladığı 4 kişilik bir aile için yoksulluk sınırı ne kadardır? Biliyorsunuz ama hatırlatayım, tamı tamına 19 bin 602 lira. Buradan şunu söylersek doğru olur, doğru bir yargı olur: Yani bugün Türkiye’de kamuda çalışan doktorların neredeyse tamamına yakını, yoksulluk sınırının altında bir ücret almaktadır. Tabii, diğer grupları, eczacıları, hemşireleri, sağlık teknisyenleri vesaire onları saymıyorum bile.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Bakana bir soru yöneltmek istiyorum: Sağlık Bakanlığında ayda 60 bin lira maaş alan görevli var mıdır? Var mıdır? Evet, vardır. İl sağlık müdürü atanan bir profesör bu maaşı alır, doçentse 52 bin lira, uzmanı 40 bin lira, pratisyen hekimse 29 bin 800 lira alır. Bir de sağlık müdürlüğü başkanlığı diye bir kadro var, bu kadrolara atanan profesörler, doçentler 49 bin lira, uzmanlar 39 bin lira, pratisyenler ise 30 bin lira civarında maaş alıyor. Liste başkan yardımcıları, başhekimler filan diye uzayıp gidiyor; zamanımız yok, onun için ayrıntıya girmeyeceğim.

En ilginç de hekim olmayan başkan ve başkan yardımcıları; hekim olmayan başkan ve başkan yardımcılığı. Bu kadrolara doktor olmayan, herhangi bir meslekten yani yeni mezun bile olsa şahıslar atanabiliyor. Bunlara ödenen aylık ücret 21 bin 643 TL yani bu ülkede üniversite profesörlerine ödenen 18 bin liralık maaşın üzerinde. Daha da ilginç, bu kadrolara, AKP’nin il teşkilatlarında görev alan partililerin atanıyor olması. Cumhuriyet Halk Partisi Kütahya Milletvekili Fazıl Kasap arkadaşım, bu nitelikteki atamaları isim isim tespit etmiş; burada verdiğim rakamları benimle paylaştığı için kendisine ayrıca teşekkür etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bütün bu rakamları vermemin amacı, bu görevlilere ödenen bu ücretleri tartışmaya açmak değil; amacım, aralık ayında getirdiği yasa teklifini “Bürokratik hiyerarşiyi bozuyor ve bütçede kaynak yok.” gibi nedenlerle geri çeken Sayın Bakana şu soruyu sormak: Bakanlık bünyesinde görevlendirdiğiniz parti elemanlarına, partili elemanlara verdiğiniz 60 bin, 52 bin, 41 bin, 30 bin gibi maaşlar, bürokratik hiyerarşiyi bozmuyor ama doktorlara, üstelik de emekli olanlara vereceğiniz 4-5 bin lira, hiyerarşiyi mi bozuyor? Neymiş efendim “Valiler kadar ücret mi alacaklarmış?” Bu yorumu yapıp 4-5 bin lira zammı çok gören milletvekili arkadaşlara şunu hatırlatmak istiyorum: Lojmanda oturup devletin verdiği şoförü ve aracı kullanan bürokratlarla böyle bir mukayese yapmamak lazım. O zaman verin her doktora bir lojman ve şoförlü araba, onlar da zam istemesinler.

“Bu iyileştirmeler için kaynak yok.” safatasına gelince... Türkiye’de toplam hekim sayısı 185 bin civarındadır arkadaşlar. Bunların 101 bin kadarı kamu kurumlarında görevlidir. Eğer Hükümet, aralık ayında getirdiği yasa teklifini geri çekmeseydi yapılacak zammın bir yıllık miktarı 6 milyar lira civarında olacaktı. Şimdi önümüzdeki teklife göre bir yılda ödenecek miktar 2 milyar lira olacak yani 4 milyar bir fark için kaynak olmadığı söylenmiştir. Şimdi, Sayın Bakana sesleniyorum: Allah’tan korkun. Doları 12 liralarda sabitleyebilmek için çıkardığınız kur korumalı mevduat sistemiyle sadece altı ayda hazineye 150 milyar lira bir yük getirdiniz, şu anda konuştuğumuz rakam onun yüzde 2,5’i bile değil. Bir yılda 4 milyar lirayı pandemi döneminde Mecliste alkışlattığımız sağlık çalışanlarına çok görüyor, onların yoksulluk sınırının altında yaşamasına izin veriyorsunuz ama o rakamın 42 mislini altı ayda bankada mevduatı olan zenginlere aktarabiliyorsunuz gözünüzü hiç kırpmadan. Ne diyelim, buna ne diyeceğiz? Yazık olsun sizlere demekten başka söylenecek bir şey var mı?

Sayın milletvekilleri, bugün, ülkemizde ikinci bir pandemi olayı yaşanmaktadır. Nedir bu pandemi? Sağlıkta şiddet pandemisi. Ne yazık ki bu pandemi, AKP iktidarının başlatıp büyüttüğü ve bugünlerde artık pandemi hâline dönüştürdüğü bir olaydır. Bu süreçte başta hekimler olmak üzere sağlık çalışanları ve akademisyenler itibarsızlaştırılmış, maddi menfaat düşkünü, çıkarı olmadıkça hizmet vermeyen bir kesim olduğu algısı halkta yaratılmaya çalışılmıştır.

Sayın Erdoğan’ın 2005 yılındaki bir konuşmasını hatırlatmak istiyorum sizlere, buradan okumak istiyorum kelimesi kelimesine: “Ben doktora iğne yaptırmam ama hemşireye yaptıtırım çünkü hemşirenin pratiği yoğun, bir yoklar damarı bulur ama doktor bulamaz, icabında felç de edebilir.” Ya, değerli arkadaşlar, bu sözleri kahveci Mehmet Efendi kahvede okeye dönerken ya da tavla oynarken söylese problem yok ama bir ülkenin Başbakanı söylüyor, o ülkenin doktorlarını bilgisizlikle, beceriksizlikle suçluyor. Böyle bir şey var mı, olabilir mi? Sayın Erdoğan, Danıştaydan defalarca dönen tam gün yasasının dayatıldığı bir dönemde meydanlarda şunları söylüyor: “Sabahın erken saatlerinde hastaneye giderdik muayene olmak için, elimize numaralar verildi. Sıra gelene kadar gün doğardı,

ertesi gün devam. Sıra gelirse doktor efendi -doktor efendi- derdi ki: ‘Muayenehaneme gel.’ Bunları yaşadık. Muayenehaneye giderdik, muayenehanenin tabii, bedeli var, para olmadan olmuyor bu işler.” Bunu nerede söylüyor? Bir miting alanında söylüyor. Vatandaşa doktorları yuhalatıyor, yuhalatıyor!

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Yazıklar olsun!

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Evet, arkadaşlar, bir ülkenin Başbakanı miting meydanında bir ülkenin doktorlarını yuhalatıyor, halk nazarında onları itibarsızlaştırıyor, vatandaş ile doktor arasına nifak tohumları seriyor. Peki, bu halk dalkavukluğunu, bu popülizmi niçin yapıyor? Alacağı üç beş oy uğruna.

Aynı dönemde, sözde sağlıkta dönüşüm yapma iddiasında olan Sağlık Bakanının bu ülkede yaratılan doktor düşmanlığı ortamına büyük katkıları var, onu da hatırlamamız lazım. Anayasa’nın vatandaşlara, çalışanlara verdiği yasal haklar çerçevesinde acil servislerdeki hizmeti aksatmadan, kesintiye uğratmadan iş bırakma eylemi yapan, yürüyüş yapan sağlıkçıları “Ergenekon’un sözcülüğünü yapan bir kısım insanlar” olarak tanımlıyor bu Bakan. Bununla da yetinmiyor, sağlıkçıların iş bırakma eylemi, protestosu sırasında “Tek bir kişi mağdur olursa kendilerini savcılığa veririm.” diye tehdit ediyor, mağdur olduğunu ileri süren insanların yargı yoluna gitmeleri konusunda Bakanlık olarak destek vereceklerini söylüyor; sanki Adalet Bakanı! Yani anayasal bir hakkın kullanımı döneminde olayı suhuletle yönetmesi gereken bir Bakan, yangına benzin döküyor, sağlıkçıları toplum nazarında “ideolojik düşmanlar” olarak ilan ediyor. Buna benzer birçok başka örnek verebilirim ama vakit yok.

Bu arada, sırası gelmişken, bu, eski bakanın ifadesi yani sağlıkçıları “Ergenekoncu” olmakla suçlaması ifadesi... Benim Türk milletinin bir ferdi olarak uzun yıllardan beri içime dert olan bir konuyu da araya sıkıştırmak istiyorum parantez açarak: Değerli milletvekilleri, dünyada bütün milletlerin, eski medeniyetlerin doğuş ve türeyiş efsaneleri vardır; bu efsaneler, millet olma bilincinin önemli bir yapı taşıdır. Milletler, tarihin köklü bir medeniyeti olduklarını ispatlayabilmek için bu efsaneleri titizlikle korurlar ve nesilden nesle aktarırlar. Ne yazık ki, Türk milletinin yeniden doğuş efsanesi olan Ergenekon, bu iktidar döneminde kumpas davalarıyla özdeşleştirilerek itibarsızlaştırılmıştır, yozlaştırılmıştır. Böylece Türk tarihine, Türk kültürüne ve Türk kimlik bilincine karşı büyük bir ihanet gerçekleştirilmiştir. Günümüzde genç nesiller “Ergenekon” denince, biraz önce sözünü ettiğim Türk’ün yeniden doğuş efsanesini değil, ne yazık ki söz konusu kumpas davalarını hatırlamaktadırlar. Yani şimdi, kimse ortaya çıkıp da “Bu, FETÖ’cülerin işiydi; FETÖ’cüler bunu yaptılar.” diye savunma yapmaya falan kalkmasın arkadaşlar. Bizzat Sayın Erdoğan “Ben bu davaların savcısıyım.” diyerek İslamiyet öncesi Türk tarihini yozlaştırma ve yok etme planının bir parçası olan bu süreci bir anlamda meşrulaştırmıştır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İYİ Parti iktidarında bu ihanetin izlerini sileceğimizi söyleyerek parantezi kapatıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün ülkemizden dış dünyaya çok ciddi sayılarda hekim ve hemşire göçü başlamıştır. Bunun nedeni, AKP iktidarının dünyadaki gelişmeleri doğru okuyamamasıdır. Başta Almanya olmak üzere Batı dünyası, son on yıl içerisinde yaşanan pandemilerden gerekli dersi çıkarmış ve sağlık sektörünü “stratejik bir sektör” olarak tanımlamıştır. Bir süredir nitelikli sağlık çalışanlarına kapılarını açmış durumdadırlar. Böylece 600 bin, 700 bin, 1 milyon euroya yetiştireceği bir doktor yerine ayda 5-6 bin euro vererek doktorları ithal etmektedir ve böylece altyapılarını güçlendirmektedir.

Peki, neden dış dünyaya bir hekim göçü yaşıyoruz? Arkadaşlar, biraz önce konuştuk; yoksulluk sınırları altında yaşatan maaşlar ve özlük hakları konusu önemli bir faktördür, on yıl öncesinin siyasal söylemleriyle başlayıp bugün artık neredeyse sıradan bir gerçeklik hâline, pandemi hâline dönüşen sağlıkta şiddet olayı bir faktördür. Sağlıkta hizmeti nitelikli ve kaliteyle değil, nicilikle ölçen Adalet ve Kalkınma Partisi yönetiminin “ne kadar çok hasta bakarsan, ne kadar çok ameliyat yaparsan o kadar ödeme alırsın” anlayışıyla gündeme getirdiği, doktorları tüketen, hastaları da memnun etmeyen performans uygulaması bir faktördür. CİMER’e yapılan en sudan şikâyetleri bile incelemeyen kurumlara gönderen, o kurumların da “Cumhurbaşkanlığından geldi.” diyerek hemen malpraktis davalarına dönüşecek hâle getirmeleri bir başka önemli bir faktördür.

En önemlisi, “Biz hastaneleri yeni mezun asistanlarla yönetiriz.” diyen zihniyettir arkadaşlar; en önemlisi, sakat zihniyettir. Bu sakat zihniyetin eskilerin deyimıyla mücessemleştiren, günümüz ifadesiyle de somutlaştıran ifadesi ise Sayın Erdoğan’ın “Giderlerse gitsinler.” sözüdür. Kendi ameliyatı

için tam gün yasasını delerek en nitelikli doktorları arayan, buna karşın millete yeni mezun asistanların yeterli olacağını söyleyen bu zihniyete karşı ne diyebilirsiniz? Varsa bir söz lütfen bana söyleyin. Cumhurbaşkanı, yasal olarak korunuyor, söylenecek çok şey var ama buradan ancak şunu söyleyeceğim: “Giderlerse gitsinler.” diye önemsizleştirdiği, itibarsızlaştırdığı sağlık camiası, önümüzdeki seçimlerde, sandıklarda en güzel cevabı verecektir arkadaşlar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu yasa teklifinde iktidarın nitelikten çok, niceliği yani kaliteden çok sayıyı, sayıları önemsemediğinin bir başka kanıtı daha vardır. Üniversite öğretim üyeleri için döner sermayeden alacakları üst sınır belirlenirken tıp fakültesi öğretim üyeleri “gelir getiren bölümlerde çalışanlar-gelir getirmeyen bölümlerde çalışanlar” diye ayrılmışlardır ve gelir getirmeyen bölümlerde çalışanlara verilecek olan üst sınır, gelir getiren bölümlerde çalışan asistanlarınkine eş değerdir. Şimdi, arkadaşlar, anlayışa ve yaklaşıma bakın, vicdanınıza, mantığınıza, zihniyetinize bırakıyorum. Değerli arkadaşlar, tıp fakültelerinin temel görevi; hasta bakmak değildir, hekim yetiştirmektir, doktor yetiştirmektir. Eğer siz bu hizmeti veren bölümlerdeki öğretim üyelerine aşağıdan bir sınır tespit ederek “Benim için senin yaptığın işin hiç önemi yok.” derseniz, ondan sonra onlardan nitelikli doktor yetiştirmesini bekleyemezsiniz arkadaşlar. Bu konuda İYİ Parti olarak Komisyonda bir iyileştirme önergesi verdik fakat iktidar milletvekilleri tarafından reddedildi.

Birkaç cümle de şehir hastaneleriyle ilgili etmek istiyorum, çok konuşuldu, çok şey yapıldı fakat olumsuzlukları sıralamayacağım tekrar ama bir şey söylemek istiyorum. İktidar, artık bir kara delik hâline dönüşen şehir hastaneleriyle ilgili programını geri çekti; çaktırmadan, üstü böyle kapalı vaziyette. 2020 yılı bütçesinden itibaren artık şehir hastanelerini kendilerinin yapacağını, kamunun yapacağını ilan etti çünkü arkadaşlar, bu şehir hastanelerinin 17.500 yatağı var ve bu yılın bütçesinde 115 milyarlık sağlık bütçesinin 24 milyarını bu 17.500 yatağa ayırmak durumundalar, yüzde 20’sini ve bu kara delik her yıl biraz daha büyüyor. Bakanlık bunun farkına vardı çünkü para yok, para yok. Burada, bakın, Bakanlığın değil bu iktidarın hastanelerle ilgili en önemli yanılığı diyeceğim artık veya yanlığı şu oldu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) - Zannettiler ki şehir hastaneleri de köprü gibidir, yol gibidir, geçit gibidir. Hayır, arkadaşlar, köprüyü, yolu vesaireyi inşa ederseniz, ondan sonra sadece bakım ücreti ister, o da küçük bir şeydir ama hastaneler öyle değil. Dinamiktir, her yıl harcamalarınız artar ve beş yılda bir teknoloji değişiyor, sağlık teknolojisi, ona ödeyeceğiniz para da artar; işte, üç yıl içerisinde bu oldu. Dolayısıyla, bu kara delik Bakanlığı geri adım atmaya getirdi ama ne var ki 2044 yılına kadar bunun ödemelerini yapmaya devam edeceğiz.

Son söz olarak Sağlık Bakanına sesleniyorum. Bu yasayı derhâl geri çekin, bütün sağlık çalışanlarının insanca şartlarda yaşamasını sağlayacak kapsamlı bir yasal düzenleme yapın. Sağlık çalışanlarını yoksulluk sınırının altında yaşamaya ve çalışmaya mecbur etmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Son cümlemi söylüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yirmi dakika söz verdim, 2’nci defa ilave olmaz ki Sayın Andican.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Hayır, son cümlem efendim, izin verin.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ABDUL AHAT ANDİCAN (Devamla) – Eğer düzenleme konusunda, kaynakların bütçeye yük olmadan nasıl bulunacağı konusunda çözümleriniz yoksa İYİ Parti olarak bu konuda yardımcı olmaya hazır olduğumuzu söylüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Konya Milletvekili Sayın Mustafa Kalaycı.

Sayın Kalaycı, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin geneli üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifi, sağlık çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesini ve sağlık hizmetlerinin daha etkin yürütülmesini amaçlayan düzenlemeler içermektedir. Sağlık hizmetlerinin etkili, verimli ve hakkaniyete uygun bir şekilde sunulması, organize edilmesi ve finansmanının sağlanması devletin önemli sorumluluklarından biridir. Ülkemizde sağlık hizmetlerine erişim ve sağlık hizmet kalitesine ilişkin önemli iyileşmeler kaydedilmiştir. Sağlık hizmet altyapısında, hasta yatak kapasitesi ve hasta yatakları niteliklerinde iyileşme sağlanmıştır. Bu iyileşmeler sayesinde sağlık hizmetlerinden duyulan memnuniyet oranı yüksek düzeydedir.

Pandemi nedeniyle bütün dünya zorlu bir süreçten geçmiş, hâlâ da tümüyle kurtulabilmiş değildir. Salgın döneminin insan ve toplum hayatına, siyaset ve sosyal ilişkiler ağına, ekonomi ve ticaret alanına yıkıcı ve çok yönlü tesirleri olmuştur. Türkiye, sağlık altyapısı, etkili yönetim şekli ve buna uygun politikalarıyla dünyada bu süreci başarılı bir şekilde yönetmede öne çıkan ülkelerden biri olmuştur.

Başta Sağlık Bakanımız olmak üzere, salgına karşı fedakârca mücadele ederek canlarını ortaya koyan tüm sağlık çalışanlarımıza tekraren şükranlarımızı sunuyoruz. Salgında hayatını kaybeden sağlık çalışanlarımıza ve vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyoruz. Cenab-ı Allah her türlü salgın, afet, felaket ve musibetten Türk milletini ve tüm insanlığı korusun.

Sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddet asla kabulü mümkün olmayan bir durumdur ve bu vakaları şiddetle lanetliyoruz. Sağlıkta şiddeti önlemeye dönük önemli düzenlemeler yapılmış olup etkin bir şekilde uygulanmalıdır. Şifa dağıtan kardeşlerimize saldıran her kim olursa olsun en ağır şekilde cezalandırılmalıdır.

Geçen ay Meclisimizde kabul edilen kanunla 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'na eklenen ek 18'inci madde ve bu madde uyarınca hazırlanarak bugünkü Resmî Gazete'de yayımlanan yönetmelikle, sağlık çalışanlarının tıbbi iş ve işlemleri dolayısıyla yapılan şikâyetler hakkında soruşturma izni verilmesi ve tazminat konularında yetkili Mesleki Sorumluluk Kurulu kurulmuştur, özel sağlık kuruluşlarında çalışanların soruşturma izinlerine de bu kurul karar verecektir. Tıbbi işlem ve uygulamalar sebebiyle idarece ödenen tazminatın ilgili sağlık personeline rücu edilmesi ancak kasten görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullandığının kesinleşmiş ceza mahkemesi kararıyla tespit edilmesi hâlinde mümkün olabilecektir. Mahkemece hükmedilecek tazminatla ilgili de ilgili sağlık personelinin kusur oranı gözetilerek rücu miktarı kurul tarafından belirlenecektir. Böylelikle, başta hekimlerimiz olmak üzere sağlık çalışanlarımız malpraktis baskısı yaşamadan mesleklerini bilimsel çerçevede ifa etme imkânına kavuşmuştur. Gerçekten çok önemli bir düzenleme yapılarak sağlık çalışanlarımıza güvence sağlanmıştır. Hekimlerimize, hemşirelerimize, bütün sağlık çalışanlarımıza çok şey borçluyuz, onlar için ne yapsak azdır. Sağlık çalışanlarımızın talep ve beklentileri bulunmaktadır. Tabiplerimiz özlük haklarının geride kalmasından dolayı kamu hastanelerinden ayrılmaktadır. Sağlık çalışanları emekli aylıklarında artış sağlayacak düzenleme yapılmasını, ek ödemelerin emekli aylıklarına yansıtılmasını talep etmektedir. Sağlık çalışanları döner sermayelerde kronikleşen sorunların çözülmesini ve sistemin yenilenerek çalışan merkezli ve adaletli bir yapıya kavuşturulmasını istemekte, 3600 ek göstergeyle ilgili düzenlemeyi beklemektedir.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde, sağlık çalışanlarımızın bazı talep ve beklentilerini karşılamaya yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Bununla birlikte, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından müjdesi verilen ve ana hatları açıklanan ek göstergeyle ilgili çalışmaya dair kanun teklifi önümüzdeki günlerde Meclisimize gelecektir, bu düzenleme de sağlık çalışanlarımızı kapsayacaktır. Ayrıca, enflasyon farkı olarak aylıklara 1 temmuzdan geçerli yüzde 40 civarında artış yapılması da emeklileri ve kamu çalışanlarını büyük ölçüde rahatlatacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde, 5434 sayılı Kanun'a tabi tabip, diş tabibi, uzman tabip ve uzman diş tabiplerinin ilave ödemeye dair gösterge rakamları artırılarak emekli aylıklarında iyileştirme yapılmaktadır. Tabiplerimizin emekli aylıklarının iyileştirmesi ve kamuda çalışmalarının özendirilmesi amaçlanmaktadır. Buna göre, ilave ödeme için uzman tabiplerin 17 bin olan gösterge rakamı 26 bine, tabipler ve diş tabipleri için 13 bin olan gösterge rakamı 20 bine yükseltilmektedir. Ayrıca, 5510 sayılı Kanun'un 4/C statüsünde olan tabip ve uzman tabiplerin de ilave ödmeden yararlanması düzenlenmektedir.

Sağlık çalışanlarının ek ödeme tavan oranları artırılmaktadır. Döner sermaye gelirlerinden yapılan ek ödeme tavan oranları eğitim görevlisi ile uzman tabip kadrosundaki profesör ve doçentlerde yüzde 950'ye, uzman tabiplerde yüzde 850'ye, tabiplerde ve uzman eczacılarda yüzde 650'ye, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 305'e ve diğer sağlık çalışanlarında yüzde 225'e yükseltilmektedir. Personele dağıtılacak ek ödeme tutarı belirlenirken sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine, Sağlık Bakanlığı döner sermaye gelirleri ile Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ve diğer nakit kaynakların toplamının esas alınması sağlanmaktadır. Ayrıca, bu düzenlemeyle tüm sağlık tesislerini kapsayacak şekilde ek ödeme dağıtılmasına imkân tanınmaktadır. Bugüne kadar döner sermayeden yapılan sabit ek ödemelerin merkezî yönetim bütçesinden ödenmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır. Ek ödemeyle ilgili düzenlemeler, tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde çalışan sağlık personelinin de kapsamaktadır. Adli Tıp Kurumunda görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin de merkezi yönetim bütçesinden karşılanması öngörülmektedir. Ayrıca, eğitim, aile sağlık merkezi ve eğitim, aile hekimliği birimlerinde görev yapan öğretim üyelerine de ek ödeme verme imkânı sağlanmaktadır.

Diğer yandan, aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerini teminen 1 Ocak 2020 tarihinde sona ermiş olan sürenin 1 Ocak 2029 tarihine kadar uzatılması öngörülmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarının uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman, tabip, diş tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına yapılacak atamalar ile kuraya ilişkin şartlar Sağlık Bakanlığımızca belirlenmektedir. Teklifte, kuraya ilişkin usul ve esaslar ile bunların Sağlık Bakanlığındaki atamalarına ilişkin usul ve esasların Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi düzenlenmektedir. Doktor öğretim üyesi ve başasistanların uzmanlık eğitimine daha nitelikli katkıda bulunmalarını temin etmeye yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Bugün özellikle bazı ilçelerimizdeki hastane ve sağlık birimlerinde hekim ihtiyacı bulunmaktadır. Bu hastanelerde gerekli tıbbi teçhizat ve ameliyathane olmasına karşın uzman hekim ihtiyacı karşılanamamaktadır. Buralara atanan hekimlerimiz, mecburi hizmet yükümlülüklerini tamamladıktan ya da belli bir süre çalıştıktan sonra ayrılmaktadır. Hekimlerimizin buralarda puanlarını dolduramaması ayrılmalarındaki en önemli gerekçedir.

Sözleşmeli sağlık personel pozisyon sayısı sınırlı olduğundan, devlet hizmeti yükümlülüğünün öncelikle devlet memuru statüsünde ifa edilmeye başlanması ve daha sonra mevcut pozisyon sayısı dikkate alınarak sözleşmeli statüye geçişe imkân sağlayıcı değişiklik yapılmaktadır. Bununla birlikte, eleman temininde güçlük çekilen yerlerde, 4924 sayılı Kanun'a tabi sözleşmeli sağlık personeli istihdamında yaşanan güçlük dikkate alınarak sözleşmeli pozisyon sayısı 22 binden 27 bine yükseltilmektedir. İnanyoruz ki gerek döner sermayeden yapılan ek ödemelerle ilgili gerekse de sözleşmeli çalıştırmayla ilgili düzenlemeler, eleman temininde güçlük çekilen yerlerde yaşanan sorunlara önemli ölçüde çözüm getirecek, hekimlerimizin uzun süreli kalmalarını sağlayacaktır, Komisyonunda verilen bilgiler de bu yöndedir.

Kanun teklifinde, ayrıca, herhangi bir sebeple sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31 Aralık 2021 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarlarının yarısının bir yıl içerisinde ödenmesi hâlinde, geri kalan kısmının ferileriyle birlikte terkin edilmesi düzenlenmektedir. Alacak tutarı 10 bin Türk lirası ve altındaysa tamamının, alacak tutarının yarısı 10 bin Türk lirasının altındaysa 10 bin Türk liralık kısmının terkin edilmesi öngörülmekte, bu işlemler sebebiyle devam eden dava ve icra takiplerinin durumu düzenlenmektedir.

Değerli milletvekilleri, sağlık hizmetlerinde sürekliliği ve erişilebilirliği sağlamak amacıyla sağlık insan gücünün ülke genelinde dengeli dağılımını sağlayacak istihdam politikası uygulanması önem arz etmektedir. Hekim, diş hekimi, hemşire, ebe ve diğer sağlık personeli sayısında önemli artışlar olmakla birlikte, Cumhurbaşkanlığı yıllık programında da ifade edildiği gibi, özellikle bazı alanlardaki açığın giderilmesine yönelik çalışmaların devam etmesi gerekmektedir. Sağlık personeli okullarından mezun olan ve istihdam sorunu bulunan ebe, acil tıp teknisyeni, anestezi teknisyeni, sağlık memurları ve tıbbi sekreterlerin gerek özel gerekse de resmî kuruluşlarda istihdam edilebilmesi için gerekli koşullar sağlanmalıdır.

Sağlık Bakanlığı bünyesinde birçok statüde personel istihdam edilmektedir. 4/A'lı, vekil, 4/B'li, sözleşmeli, 209'a, 4924'e, 5258'e, 663'e göre sözleşmeliler, işçi, taşeron personeli gibi çeşitli istihdam modelleri karmaşık bir yapıyı ortaya çıkarmıştır. Aynı yerlerde ve hizmetlerde aynı işi yapmalarına rağmen statülerinin farklı olması nedeniyle çalışanlar arasında idari, mali ve sosyal haklar yönünden farklılıklar bulunması çalışanların motivasyonunu ve çalışma barışını olumsuz etkilemektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız, 3600 ek gösterge düzenlemesi sonrası ele alacakları ilk dosyanın sözleşmeli kamu çalışanları olduğunu açıklayarak “Biz isteğe bağlı olarak kadro hakkı vereceğiz.” demiştir. Çok önemli olan bu çalışmanın sonucu umutla beklenmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz 4/B'li, vekil, sözleşmeli, fahri ve geçici statüde çalışanlar ile asli işlerde çalışmakla birlikte kadro alamayan taşeron işçilerin kadroya alınmasını içeren kanun teklifimiz ilgili komisyonlardadır.

Kamuda sözleşmeli personel uygulaması homojen bir yapı olmayıp kendi içinde ayrılmıştır. Başlangıçta 4+1 olan, daha sonra 3+1 olarak güncellenen uygulamayla sözleşmeli personel olarak işe girenler üç yıl sonra kadroya geçmektedir, 4/B'liler ise süresiz sözleşmeli olup kadroya geçememektedir. Kamu idarelerinde kadroya alınmayı bekleyen sözleşmeli personel hiç olmazsa 3+1 sisteminin genel uygulama hâline getirilmesini istemektedir. Esasen, On Birinci Kalkınma Planı'nda da vurgulandığı gibi, ehliyet ve liyakat esaslı bir yaklaşımla nitelikli insan gücünden etkin ve verimli şekilde yararlanılmasını mümkün kılan bir personel rejimi inşa edilmeli, statü ve istihdam kargaşası tümüyle giderilmeli; sözleşmeli, vekil, geçici, fahri, ücretli ve asli işlerde taşeron eliyle personel çalıştırılması son bulmalıdır. Ayrıca, kendilerine ilk defa ek gösterge verilecek olmakla birlikte yardımcı hizmetler sınıfında çalışanların genel idare ve teknik hizmetler sınıfı kadrolarına alınması uygun olacaktır. Diğer yandan, kamu işçilerinin çeşitli nedenlerle kamu kurumları arasında naklen atanma ihtiyacı doğmaktadır ancak diğer kamu çalışanları gibi başka kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanamamaktadır. Kamu işçilerinin de naklen atama konusundaki sorunlarına çözüm bulunmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Sayın Cumhurbaşkanımız tüm memurlarımızın ek göstergelerinde 600 puanlık bir yükseltmeye gitmeyi kararlaştırdıklarını, yardımcı hizmetler sınıfındakiler dâhil ülkemizdeki 5,3 milyon kamu görevlimizin tamamının önümüzdeki yılbaşından itibaren bu düzenlemeden yararlanacağını açıklamıştır. Sayın Cumhurbaşkanımızın verdiği müjde kamu çalışanlarını ve özellikle de emeklilerini sevindirmiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız da çok geniş bir kadroya ek gösterge verdiklerini, kapsamlı bir çalışma yaptıklarını, iki yıllıkarda teknik sıfatlı olanları da değerlendirdiklerini açıklamıştır.

Ek gösterge sisteminin tüm boyutlarıyla ele alınması ve eşitsizliklerin giderilmesi çok önemlidir. Bu çalışmanın yakın zamanda kanun teklifi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasını bekliyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak verdiğimiz ve 3600 ek gösterge vaatlerimizi de içeren kanun teklifimiz Meclis komisyonlarındadır. Teklifimizde, ek gösterge rakamları 657 sayılı Kanun'daki tüm hizmet sınıfları için hiyerarşik sırayla yeniden belirlenmiş, yardımcı hizmetler sınıfı da ek gösterge kapsamına alınmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımız ve Çalışma Bakanımız tarafından ana hatları açıklanan ek göstergeyle ilgili çalışma, Milliyetçi Hareket Partisinin teklifiyle önemli ölçüde örtüşmektedir. Basına yansıyan bilgilerden, 3600 ek gösterge kapsamında kendilerini göremeyen bazı kariyer meslek mensupları ile sağlık lisansiyerleri, il müdür yardımcıları ve şube müdürlerinin durumlarının da dengeler gözetilerek dikkate alınacağına inanıyoruz.

Kamu çalışanları için ek gösterge çok önemlidir. 3600 ek gösterge ise kritik eşiklerden biridir. 3600 ek göstergenin özellikle emekli aylığına önemli yansımaları bulunmaktadır. 5,3 milyon kamu görevlimizin ek göstergelerinde yeni yıldan itibaren 600 puanlık artış yapılmasıyla birlikte, öğretmen, kamu avukatı, matematikçi, istatistikçi, hemşire, polis, uzman çavuş, uzman jandarma, bekçi, din görevlisi gibi bazı meslek gruplarının 3600 ek göstergeye ulaşacak olması, hem sevindirici bir gelişme hem de geçim standartlarını yükseltici bir hamledir. Nihayetinde acil bir ihtiyaç karşılanmakta, verilen sözler tutulmaktadır.

Ek gösterge, bir taraftan memur maaşlarının bir unsuru olurken diğer taraftan emekli aylığı ve emekli ikramiyesi tutarını doğrudan etkilemektedir. Ek göstergelerde yapılan artış, asıl emekli

ikramiyeleri ve emekli maaşlarında ciddi kazanımlar getirmektedir. Bu artışlar, elbette daha önce emekli olan kamu görevlilerinin maaşlarına da aynen yansıtılacaktır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız, yine, TRT Haber’de yaptığı açıklamalarda tüm sosyal meseleleri görev alanı saydıklarını, EYT yani emeklilikte yaşa takılanların dosyasının önlerinde olduğunu, onu da mesafe katedildiği zaman kamuoyuyla paylaşacaklarını ifade etmiştir. İnşallah, emeklilikte yaşa takılanlar sorunu da çözüme kavuşacaktır.

Sayın Bakanımız bugün yaptığı açıklamada da “Enflasyona karşı çalışanları korumak bizim vazifemiz. Biz emeği, çalışanları enflasyona ezdirmeyeceğiz. Temmuz ayında bütün çalışanların yüzünü güldürecek bir düzenlemeyi de Türkiye gerçekleştirecek durumdadır.” diyerek yine, çalışanları memnun etmiş, gönüllerine su serpmiştir. Çalışanlar ve emekliler için yapılan çalışmaları takdirle takip ettiğimizi ifade ediyor, başta Sayın Cumhurbaşkanımıza, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımıza ve çalışma ekibine çok teşekkür ediyoruz.

Hükümet bir yandan enflasyondaki tırmanışın engellenmesi ve dövizdeki suni yükselişin durdurulması amacıyla tedbirler alırken bir yandan da vatandaşlarımızın gelirini artırıcı, mali yükünü azaltıcı kararlar almaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak memurlarımızın, emeklilerimizin ve tüm vatandaşlarımızın ekonomik yararını gözetecek, gelir ve ücret artışını sağlayacak, enflasyona karşı koruyacak her adımı, her kararı sonuna kadar destekliyoruz. Biz Türkiye’yiz, biz Türk milletiyyiz, biz Cumhuriyetçiyiz. Milletimiz ne diyorsa sözümüz odur, milletimiz ne istiyorsa dileğimiz aynısıdır; neyi arzuluyorsak, neyi istiyorsak, neyi hedefliyorsak milletimizin yararına, ülkemizin çıkarıdır. Gayret bizden, tevfik Allah’tan, takdir aziz milletimizdendir.

Kanun teklifinin başta sağlık çalışanlarımıza, ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyor, hepimize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 54 milletvekili tarafından verilen bir teklif var, sıra sayısı 337, yasama bunu konuşacak. Yüz binlerce insan “Sağlık alanında neler olacak?” diye düşünüyor ve sağlık çalışanları -başta hekimler- ve emek kısmında çalışanlar bugün görevde, kendileriyle ilgili nasıl bir karar alınacak bunu merak ediyorlar.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunda, 54 kişinin teklif verdiği kısımda 4 kişi oturuyor, 5 kişi de Bütçe Komisyonu sıralarında. Yasa böyle yapılmaz, yasa böyle hazırlanmaz; yaptığımız zaman “mış” gibi olur. Usul tartışıyoruz, işte, “usul” dedğimiz olay bu.

Ne oldu? 1 Aralıkta Sağlık Bakanı şöyle bir “tweet” attı: “Bütün sağlık çalışanlarına müjde. Hak ettikleri ve toplumun hak ettiği ücret düzenlemesiyle ilgili en kısa zamanda yüce Mecliste düzenleme yapılacak.” 5 siyasi parti ihdas üzerine bir düzenleme yaptılar; kuliste oturdular ve maddeyi düzenlediler. Buraya getirilip -özellikle sağlık çalışanlarından olan hekimler, diş hekimleri olmak üzere- bu düzenleme oylandı, kabul edildi ve ikinci gün “Meclis tekrar toplansın.” denildi çünkü Türkiye’nin birçok yerinden şu ses çıktı: “Sağlık hizmeti sadece hekim ve diş hekimlerinden oluşmuyor, diğerleriyle ilgili bir düzenleme yapılırsa iyi olur.” Ve gerçekten sabahleyin herkes “Bununla ilgili ne olacak?” diye merak ediyordu. O dönem konuşulan madde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla ilgili bir torba yasayla ilişkiliydi, madde geri çekildi. Ne dedi iktidar geri çekmesinin gerekçesinde? “Biz hem daha iyi yapacağız hem de diğerlerini kapsayacak.” Aralık, şu anda biz Haziranın 15’indeyiz. Aralıkta dolar 13 lira, yakıt, benzin 11 lira, enflasyon yüzde 37, altın 700 lira. Ve bugüne geldik, daha mı iyi? O günden yüzde 50 daha aşağıda. Yaşam pahalı mı? Pahalı. Hayat pahalılığı artmış, alım gücü azalmış, o gün verdiğiniz ücretin daha azını veriyorsunuz ve o gün verdiğiniz hakların bir kısmını geri çekiyorsunuz. Bunun neresi yasama? Bunun neresi usul?

Bir diğer usul, ya Mecliste nasıl ki 54 imza sahibinden 4 kişi buradaysa... Mecliste gazeteciler haberi alıyorlar, “Son dakika... Flaş haber...” diye duyuruyorlar. Flaş, flaş, flaş haber! Nedir? “Hekim ve diş hekimlerinin maaşlarını düzenleyecek; sağlıkta müjde.” Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim, bize gelmemiş. Habip Vekilimiz burada, aradım “Daha düşmemiş.” diyor, gazetelere düşmüş haber. Sonra, konuştuk, Plan ve Bütçe’ye gelmiş, Plan ve Bütçe Komisyonu ilk defa -bütün itirazlarımıza

rağmen- ne yapmış? Tali komisyon olan Sağlık Komisyonuna göndermiş; olması gereken bu. Sağlık Komisyonuna gitmiş, Sağlık Komisyonu normalde perşembe toplanacak, “Hayır, çarşamba toplanalım, acil, bunun ihtiyacı var.” Plan ve Bütçe Komisyonu 13.30’da toplanacak cuma günü “Hayır, acil, sabah 10.30’da toplanalım.” Nedense iktidar bunu söylediğinde acil toplanıyoruz; yasanın, getirilen teklifin notkasi, virgülü değişmiyor. Sadece hekim ve diş hekimi mi? Niye eczacı yok? Niye veteriner hekim yok? Niye hemşire yok? Niye sağlık memuru yok? Niçin bunlarla ilgili düzenleme yok? Niçin geri adım atılmış? “İtiraz var, birilerini ikna edemedik.” Ya, bunu, yasayı hazırlayan vekil nerede söylüyor? İtiraz var... Bu itiraz, bu sihirli el, bu dokunulmaz erk kimmiş? O zaman bu yasayı bu Parlamento mu yapıyor? Hayır.

Sağlık Komisyonu Başkanı diyor ki: “Tümüyle size katılıyorum. Ben Recep Akdağ olarak sizin dediklerinize katılıyorum ama burada yapamayız, ben Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanını arayayım.” Ya, Meclisteki yasa çıkartma, başkanlar arasında paslaşma mıdır? Hayır. Yasa teklifini ilk veren Sayın İsmail Bey burada “Ben İsmail Tamer olarak katılıyorum size ama böyle.” Yasa böyle mi hazırlanır? Bu sihirli yer neresi, bu sihirli güç ne ki hazırladığı taslakta bir nokta, virgül değişmiyor. İşte, yasama böyle yapılmaz, yapıldığı zaman “mış” gibi olur. İşte, o zaman... Bu 54 imza sahibinden 4 kişi bile içeride yok ama binlerce insan bir haber bekliyor.

Peki, “Sağlıkta dönüşüm, dönüşüm, dönüşüm...” “Flaş...” diye duyurdunuz. Asıl flaş haber dündü. Bir haber; bugün, 15 Haziranda. İlk defa 11 artı 2 tane birbirine uzak olan hekim örgütleri, sağlık emek örgütleri Mecliste bir açıklamada beraber, muhalefet olarak dediler ki: “Greve gidiyoruz, artık dayanamıyoruz.” Ama asıl flaş haber neydi biliyor musunuz? Dün, Ankara’da Sağlık Bakanlığının önüne bir ambulans şoförü ambulansı ile gitti; flaş haber oydu, sağlıkta dönüşüm oydu! Uçakla yurt dışından hasta getirmek değil, Ankara’nın içinde, üç saat boyunca gittiği hastanelerde bir kanser hastası için yer bulamamış ve ambulansı çekiyor Sağlık Bakanlığının önüne, oksijen tüplerini açıyor “Ben dayanamıyorum, tükeniyoruz. Bir hastaya yer bulamıyorum.” diyor. Hasta akrabası mı, yakını mı? Hayır. Ambulans şoförü kendi yaptığı kutsal iş için, olması gereken iş için, hastaya yer bulamadığı için -hasta Hakkârî’den, Batman’dan gelmiyor, Ankara’nın göbeğinde- “Bakan gelecek.” diyor ve en sonunda araya polisler, bir kısım insanlar girip Bakanla görüşülüyor ve hastaya Ankara Şehir Hastanesinde yer bulunuyor, önce de “Samsun’a gönderilecek.” diye... Sağlıkta dönüşüm budur!

Sağlıkta dönüşüm, katkı payı almaktır; sağlıkta dönüşüm, ilaç olmamasıdır; sağlıkta dönüşüm, beş dakika, on dakikada muayene ol diye üç ay, dört ay sonraya randevu almaktır, hekime gittikten sonra ultrason için beş ay sonraya gün almaktır, ameliyat için gittiğinde “Malzeme yok.” demektir; sağlıkta dönüşüm “Biz yapamıyoruz, özele git.” demektir; sağlıkta dönüşüm, üçüncü basamak dediğiniz Dicle Üniversitesinde, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesinde, yeşil kartın en çok olduğu -Kürt illeri, güneydoğu, doğu, ne derseniz- illerdeki hasta kemoterapi ilacı olmadığı için üniversite hastanesine veya Gazi Yaşargile gittiğinde Dicle Üniversitesinde “Bizde ilaç yok, Diyarbakır’dan Batman’a git.” demektir. Getirdiğiniz sistem bu, dönüşüm bu! Sağlıkta dönüşüm, özele gidip yüzde 200 değil, binlerle ifade edilen rakamlarda para istenildiğinde, o para için gidip bankadan kredi çekenlerin sorunudur. Peki, nedir dönüşüm bu yurttaş açısından? Sağlıkta dönüşüm, kapısında çalışan ambulans şoföründen en üsttekinе kadar, profesöründen en uzak birimde çalışan aile hekimine kadar şikâyetçi olup yurt dışına gitmek için çaba harcamaktır! Bu ülkede bu sorunları dile getirdiği için doktorlara “Gidiyorsanız gidin, biz özelden getiririz.” demektir. İşte, siz böyle yaklaştığınız sürece hiçbir işi çözemezsiniz.

Ne oldu, müjdeydi? Böyle bir müjde açıkladınız; ilaç yok, ameliyatlar yapılmıyor, cepten ödemeler artmış ve insanlar öyle bir hâle geldi ki... Bina yapıyorsunuz, binalarla övünüyorsunuz; şehir hastaneleri... Ya, memlekette binalarla sorun çözülmez, önemli olan insandır, insan kaynağı olmadığı sürece çözemezsiniz. Bakın, Batman Sason’da doğru dürüst uzman hekim yok, rotasyonla çözüyorlar. Dün, Giresun Görele’de bütün köy ve mahalle muhtarları hastanede yan yana gelmiş, “Hastane binası var, niçin hekim yok, niçin uzman yok?” diyor. Sonra diyeceksiniz ki: “Karadeniz’le ilgili konuşamazsınız.” Biz, Türkiye’nin her yeriyle ilgili konuşuruz. Sağlık haktır, ücretsiz olması lazım, bunun altını çizmemiz lazım. Önemli olan otel hizmeti değildir. “Özelleştirsiniz.” diyoruz, diyorsunuz ki: “Hayır.” Ya, hastanede önce nereden başladınız? Temizlikten, sonra yemekten, sonra güvenlik;

yetmedi, dediniz ki: “Laboratuvar hizmetleri özel olacak.” yetmedi “Görüntüler özel olacak.” ve kamu dediğiniz yer özel hizmet veriyor. Peki, aralıktaki bu düzenleme neydi, niçin yapıldı? Çünkü aralıktan önce şuydu: Hekimler, diş hekimleri ve diğer -hemşire, radyoloji teknisyeni, psikolog, diyetisyen, herkes, bütün hepsi- çalışanlar dediler ki: “Biz performans ve döner sermaye değil, temel ücret istiyoruz çünkü performans ve döner sermaye çalışma barışını bozdu.” Aynı yerde çalışıyorsunuz, beraber ekip olmanız lazım, sağlık ekip hizmetidir, bunu bölüyorsunuz. En büyük bölücülüğü biliyorsunuz: Barışı bozmak, çalışma barışını bozmak ve bunu bozuyorsunuz ve olayı paraya endeksliyorsunuz, paraya endeksliyorsunuz. Kamuyu bitirdiniz, özeli geliştirdiniz, bir çürüme metodu geliştirdiniz ve bu verdiğiniz paralar, döner sermaye ve performans hiçbir çalışanın emeklilik hakkına yansımıyordu. Yani devlet, yurttaşla bir para verdiğinde hemen vergisini alır, hemen düzenleme yapar ama devlet kendisine gelince allem kullemede yetenekli. Parayı veriyor, alıyor, hiçbir emekliliğe yansımıyor ve dediler ki: “Siz bize bunun yerine temel ücret verin.”

Bir diğeri, ne yaptınız? Ya, eğitimde de bunu yaptınız. 4/A, 4/B, 4/C, sözleşmeli, kadrolu, stajyer, bir yığın farklılık getirdiniz. Aynı okulu bitirmiş, aynı kurumda çalışıyor, sınıf arkadaşı; maaşlar farklı. Siz eşitlikten mi söz ediyorsunuz, dönüşümden mi söz ediyorsunuz? İşte, çıkardan... Az önce de söylediler, bir taraftan da yöneticiler atamışsınız, sözleşmeli yönetici.

“Başhemşirelik” diye bir unvan vardı, kaldırdınız, zaten bu sistemle beraber birçok kurumun ismini de değiştirdiniz. Kamu sekreterliği, başkanlıklar, birçok şey, hepsi değişti. Ya, ismi “başhemşirelik” hemşirelik hizmeti veriyor, seçimle mi geliyor? Hayır. Hemşire mi? Hayır. Hiç bu işin sahibi değil ama aldığı maaş hemşirenin 4 katı. Siz böyle mi eşitliği sağlıyorsunuz? Mobbing uyguluyor, istediği baskıyı geliştiriyor, keyfiyet uyguluyor, tümüyle üste, atayan siyasi iktidara bakıyor ve şu anda sağlık yönetiminin hiçbirinde liyakat yok, hepsi iktidara bağlı çalışan kesimler ve öyle başhekimler var ki iktidar vekillerini gördüklerinde önlerini ilikliyolar ama asıl önünde önleri ilikenilmesi gereken her şeye rağmen bu halka ve bu topluma bu sağlık emeğini veren, sağlık konusunda çaba harcayan ve Covid sürecinde yaşatmak için yaşamından olan insanlardır, hepsinin önünde hep saygıyla eğilmemiz lazım. Ve buradan, HDP Grubu olarak bugün o eylemi yapanların hepsine şükranlarımızı, saygılarımızı sunuyoruz, yaşamını yitirenleri de minnetle anıyoruz çünkü onlar gerçekten bizim bu toplum için büyük bir çaba harcadılar. (HDP sıralarından alkışlar) Ve bu Bakanlığa, Bakan dâhil, vekiller dâhil herkese defalarca “Meslek hastalığı olsun.” dedik, yok. Ne dediler? “Beyaz yürüyoruz.” dediler, “Beyaz nöbet tutuyoruz.” dediler, “Beyaz Forum.” dediler ve dediler ki: “Biz beyaz önlüğümüzün hakkını topluma sunarken bu emeğimizin karşılığını almak istiyoruz.” Beyaz sese hiçbir tepki gelmedi, bir olumlu yanıt gelmedi, tepki gelmedi demeyeyim de tepki geldi, tepki şuydu: “Terörö, terörö...” ya da “Görüşmüyoruz.” Ama bir beyaz arttı -partinin ismi AK PARTİ- beyaz kod arttı. Beyaz kod neydi? 2015’te “Bir sağlık çalışanı herhangi bir şiddetle karşı karşıya kaldığında beyaz kod çağırısı yapabilir.” denildi. Beyaz kod sürekli arttı ama beyaz sesle ilgili bir düzenleme yapmadınız. Çünkü neden? İktidar her konuştuğu yerde, bu dönüşümde ilaç mı yok, katkı payı mı çok, ameliyat sırası mı çok, ultrason sırası mı var... Birçok şeyde iktidar “Ben her şeyi yapıyorum, para da veriyorum, doktorlar sorumlu, sağlık çalışanları sorumlu.” diye hedef gösterdi. Hedef gösterdiğinizde ne oldu? Beyaz kod arttı, saldırı arttı. Sonra ne oluyor? SABİM’e başvuruyor, diyor ki: “Ben gittim, doktor şöyle yaptı.” SABİM ne yapıyor biliyor musunuz değerli vekiller? SABİM, doktoru arıyor: “Seninle ilgili tehdit var, kendine dikkat et.” Ya, siz böyle mi koruyacaksınız bu ülkeyi? Siz böyle mi şiddeti önleyeceksiniz? Biz hedef olup da kendimizi korumayı çok iyi biliyoruz grup olarak. Siz böyle mi sağlık hizmeti vereceksiniz? Ve her seferinde “şiddetle ilgili düzenleme” diyeceksiniz, hâlâ şiddetle ilgili birçok sorun yaşanıyor. Hep sağlık emekçilerini mi sorumlu göstereceksiniz? Kullandığınız dil bir kere kutuplaştırıyor, ayrıştırıyor, ötekileştiriyor, hedef hâline getiriyor. Böyle yaptığınız zaman, hiçbir zaman sağlıkta bir düzenleme sağlayamayız.

Peki neydi? Aralıkta dediler ki: “Hekimler emekli oluyor, hiçbirinin emekliliğine performanstan, döner sermayeden aldığı para yansımıyor.” Ben de yıllarca hekimlik yaptım, hiçbir yansımıyor. Düzenleme oldu, bizzat hepimiz destekledik yani diğer ekibin de dâhil olmasını... Ya, biz orada 17 bini 40 bine çıkarttık, 13 bini 33 bine çıkarttık; şimdi, 17 bini 26 bine düşürmüştüz. Ya, dolar düşse

anlarım, yakıt düşse anlarım, altın düşse anlarım, yaşam koşulları düzelse anlarım. Hayat pahalı, şu anda hekimler, sağlık çalışanları, yoksulluğun altında yaşıyor; bir kısmı açlık sınırında yaşıyor.

Bir diğeri emeklilik... Ya arkadaşlar, sadece kamuda Emekli Sandığından emekli olanlara bir düzenleme var. Peki, BAĞ-KUR'dan emekli olan hekimlerle ilgili bir düzenleme var mı? Yok. SSK'den emekli olanlara bir düzenleme var mı? Yok. Peki, siz o zaman nasıl adilsiniz, eşitsiniz? Öyle hekimler var ki kirasını ödeyemiyor, öyle hekimler var ki huzurevinde kaldığı için huzurevinin parasını veremiyor.

Bir diğeri, normalde emekliler Türkiye'de "Bu koşullarda çalışmıyorum, geçinemiyorum, iş bulmam lazım." diyor. İş başvurusuna gidiyor, diyor ki: "Sen muayenehane açarsan emekli maaşını kesmiyorum ama sen gidip başka yerde çalışırsan ben senin emekli maaşını kesiyorum." Siz o zaman ne yapıyorsunuz? "Özele kaçışı önliyorum." Siz özele kaçışı önlemek değil, insanları köle gibi çalıştırmaya alışmışsınız. Neden? Çünkü sağlıkta dönüşüm; kurumlar işletme, hastalar müşteri, çalışanlar köle. Bu sistemi oturttuğunuz sürece sizin "dönüşüm" dediğiniz, "tercih" dediğiniz hep paraya çalışıyor ve hep sermayeye çalışıyor, yurttaşla çalışmıyor. Böyle yaptığımız sürece gerçekten de sağlık geriliyor.

Sağlık çalışanları ne diyor? "Yasa geldi; peki, niye geri çektiniz?" Plan ve Bütçe Komisyonunda sorduk Bakana. "İtirazlar çok yükseldi, ikna edemediğimiz kesimler vardı." dedi. İlk aklıma gelen neydi biliyor musunuz? 12 Eylül'de tam gün yasa vardı. Kenan Evren "Doktorlar nasıl bir albaydan fazla alıyor?" diye... Mecburi hizmet çıktı, "Doktorlar köyden giderse onu direklerle bağlayın, onu orada tutun." diyorlardı. Neydi? Diktatör. Şimdi ne? "İkna edemiyoruz, itiraz yüksek." İkna etmeniz gereken hekimlerdir, diş hekimleridir, veterinerlerdir, hemşirelerdir, sağlık memurlarıdır, ATT'lerdir, eczacılardır, akademisyenlerdir, geçici çalışanlardır, taşeronla çalışanlardır; ikna etmeniz gereken onlardır. İkna etmeniz gereken, bürokratlar değildir; ikna etmeniz gereken, itiraz edenler değildir. İtiraz edenler 15 Haziranda iş bırakanlardır. Onları dinlemek gerekir, demokratik kitle örgütlerini dinlemek gerekir, sivil toplum örgütlerini dinlemek gerekir; o zaman yasa gerçek amacına ulaşır. Bunu yapmadığınız sürece, siz nasıl ki nokta, virgülü değiştiremezseniz, sadece belli bir odak ve tercihler için yasa çıkarmış olursunuz. Hemşirelik, başhemşirelik... Hemşirelikle ilgili bir tane düzenleme yapmıyorsunuz; okul açmasını biliyorsunuz, birçok düzenleme yapıyorsunuz ama hemşirelerle ilgili hiçbir düzenleme yok.

Bu yasa, performansı ve döner sermayeyi tekrar getiriyor, geliştiriyor. Bu yasa, temel ücretlerde bir düzenleme yapmıyor. Hekimler ve sağlık çalışanları temel ücretleri istiyor.

Bir diğeri, koruyucu sağlığı yok etmişsiniz. Aile sağlığı merkezlerinde aile hekimleriyle ilgili süreyi 2029'a kadar uzatacaksınız, öyle diyorsunuz. Aile hekimliğini niçin getirdiniz? Dediniz ki: "Basamak hizmeti olsun." Şu anda Türkiye'de birinci basamak, ikinci basamak, üçüncü basamak diye bir şey yok, sevk sistemi yok; isteyen elini kolunu sallayarak üniversite hastanesine de gidebilir, sağlık ocağına değil, aile sağlığı merkezine gidebilir. Sonra da aile sağlığı merkezlerine mobbing uygulayın, ceza uygulayın, ses yükseltildiğinde süreçlerini, sözleşmelerini kesin. Sorun, sözleşmeli sayısını artırmak değil, kadrolu sayısını artırmaktır. Sorun, aile sağlığı merkezlerinde süreyi 2029'a uzatmak değil. Kirasını ödeyemeyen, beraber çalıştığı arkadaşlarının maaşını ödeyemeyen, elektrik faturasını ödeyemeyen, gelen faturasında "ticarethane" yazan kurumun kapısına "Türkiye Cumhuriyeti ASM" yazmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – O zaman yazın: "Burası paralı, yarı özel bir merkeze dönüşmüş, çalışanlar da bize mecburdur." Bunu yaptığımız sürece olmaz.

Emeklileri söyledim. Bir diğeri arkadaşlar -arkadaşlarımız söyleyecek- ya 5'inci maddede 83 milyonla ilgili bir para var, toplam 190 milyon küsurdur. Siliyorsunuz, sildiğiniz paranın gerekçesi "Hiçbir sosyal güvencesi olmayan, parasını yatırmayanların üniversite ve kamudaki borçlarını sileceğiz." diyorsunuz. Hangi borcu? 5 milyarın altındakileri. 5 milyarın üstündekileri silmiyorsunuz. Ya, elektrik şirketlerine 3 milyar hibeyi biliyorsunuz, havaalanlarına biliyorsunuz, vergi muafiyetlerini biliyorsunuz, sermayeye her türlü kolaylığı sağlıyorsunuz; bu yurttaşlar kim, parasını ödeyemediği

hâlde Bakanlıkta tedavi görenler kim? Bunu da söylemiyorsunuz ve parayı da silmek yok, tahsil edeceğim. Niçin? 5 milyarın altında olanları siliyorum çünkü hukuksal masrafı var. Ya, sen yurttaşı koruyacaksın, hukuksal masraf değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, çok teşekkürler.

Yani çok konuşacak konu var, arkadaşlarımız söyleyecek, mahsuplaşmayla ilgili konuya da değinecekler. “Mahsuplaşma” diyorsunuz, bir taraftan “hekim ve diş hekimi” diyorsunuz, hak edenlerin olması gereken, alması gereken parayı çıkarıp döner sermayeye dönüştürüyorsunuz, hak ihlali yapıyorsunuz, zaten itirazla AYM bunu geri çevirecek.

Bir diğeri Adli Tıp. Ya, arkadaşlar, biz bu kürsüde Adli Tıpla ilgili defalarca konuştuk, Adli Tıpta özerklik olmadığı sürece para da olsa pul da olsa siz bunu çözemezsiniz. Aysel Tuğluk’un olayını defalarca raporlarla açıkladık, hasta mahkûmlarla ilgili birçok konuyu defalarca açıkladık; hekimler yerelde raporu veriyor, Adli Tıp diyor: “Gerek yok.” Siz bu kurumu parayla özerk yapamazsınız. Özerk yapmadığınız sürece bir gelişme olmaz. Bugün son olarak şunu söyleyeyim tekrar: Biz, sağlık çalışanlarıyla, hekimlerle, diş hekimleriyle, her kesimle beraberiz çünkü daha sağlıklı günlere inanıyoruz. Sağlıktan ve özgürlükten tasarruf olamaz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu.

Buyurun Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine grubum adına konuşacağım.

Değerli arkadaşlar, bu teklif... Önce, defalarca söylenmiş bir şeyi tekrar edeyim, fayda var: Kanun yapma tekniği yani kaliteli kanun yapma tekniğinden uzağız; bu, Cumhurbaşkanlığı sistemiyle beraber geldi ve devam ediyor.

Bakın, bu kanunla ilgili her 2 Komisyonunda hem teklif sahibine hem Bakanlıktan gelen arkadaşlara defalarca sorular yöneltildi ama bir cevap bile alamıyoruz. Bırakın, o arkadaşlarla, ilgili bazı konularda anlaşılıp birtakım değişiklikler yapmak... Olmaz böyle bir şey; eğer Hükümet getiriyorsa tasarı getirmesi gerekir; bakan orada oturacak, siyasetçilerle bu konuyu tartışacak. Arkadaşlar, yani bu böyle olur ama maalesef burada ısrar ediliyor. Ama merak etmeyin, bir sene kaldı, bu işler değişecek, inşallah yoluna girecek.

Şimdi, benden evvel konuşan arkadaşlar da ifade ettiler, kaç gündür de bu konuyu konuşuyoruz; sağlıkla ilgili sorunlar yumağı, her gün, her alanda, her yerde ve sağlığın bütün bileşenlerinden; hastasından hasta sahibine, işte sağlık çalışanlarından yöneticisine, her taraftan şikâyetler geliyor ama bir türlü bir sonuç alınamıyor. Aslında aklın yolu bir; eğer niyetler gerçekten güzelse, tercihler doğrultusunda sağlık alanında çok güzel düzenlemeler yapılabilir ve işler yoluna konulabilir ama maalesef bugüne kadar bu işler yapılmadı.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu konuştuğumuz teklif büyük ölçüde sağlık personelinin özlük haklarıyla ilgili. Özlük haklarıyla ilgili, aslında, Sağlık Bakanlığının aralık ayında getirmiş olduğu ve sağlık personeline belki de bugüne göre 3 kat -maddi olarak söylüyorum- daha fazla veren bir teklif vardı; onu geri çekti. Bir şey daha yapıyor bu Hükümet, niye böyle yapıyor anlamıyorum. Bu konuyla ilgili uzmanlık kuruluşları var, meslek odaları var, dernekler var, vakıflar var, üniversiteler var. Niye bu insanları çağırıp “Nedir kardeşim, ne isteniyor? Nasıl bu iş optimum şekilde yapılabilir? Nasıl en doğrusu birlikte yapılabilir?”... Bunu yapabilir arkadaşlar; ama öyle değil. Ne yapılıyor bizde? Sadece sağlık çalışanlarıyla ilgili değil, bütün çalışanlarla ilgili Türkiye’de personel rejimi işin içinden çıkılmaz bir hâlde getirilmiş.

Bakın, bu kanun ne verdi diye öğrenmek için konuşmadığım insan bırakmadım, kimse doğru dürüst bir şey bilemiyor. Ebeye bunu verdi, sağlık teknisyenine bunu, ameliyat teknisyenine bunu; kimse bilmiyor, hesaplayamıyor. Niye? Çünkü 10 tane kalem var, ne anlama geldiği belli değil,

katsayılar geliyor filan. Nedir bu? Bu, bilgi asimetrisi değerli arkadaşlar yani insanları, bizi ilgilendiren bilgileri biz anlamıyoruz. Zaten bizimle konuşmuyorsunuz. Sağlık çalışanlarının kuruluşları, odaları, dernekleri, vakıfları size düşman, o şekilde bakıyorsunuz; böyle olmaz.

Değerli arkadaşlarım, bu teklifle ilgili bazı düzeltmeler yapın diye arkadaşlarla konuştuğumuzda hemen bütçeden söz edildi, “Kaynak yok.” denildi. Bakın, “Kaynak yok.” denildi ama size bir şey söyleyeyim: Sağlık Bakanlığı bütçesinden -resmen ayrılmış olan rakam- 21 milyar TL civarında şehir hastanelerine ödeme yapılacaktır ama bu, aralık ayı bütçesiydi. Bu rakamın 50-60 milyar TL olacağı çok kesin, daha fazla da olabilir. Sadece KKM’ye yani kurla yapılan senetlerle, dövizle, kura endeksli senetlerle ilgili hazine den ödeyeceğimiz para miktarının yılda 150 milyar, 200 milyar TL civarında olacağı tahmin ediliyor değerli arkadaşlarım. Para var, para yok diye bir şey yok, tercih meselesi. Kime vereceksiniz bu paralardan? Önemli olan budur.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bu kanunla getirilenleri çok kısa özetledikten sonra ben sağlıkta dönüşüm yani bu işin, sağlıkla ilgili temel problemin ne olduğuyla ilgili vaktimi daha çok kullanmak istiyorum. Bu kanunda aile hekimleriyle ilgili bir şey yani aile hekimlerine hızlandırılmış uzmanlık eğitimi var, biliyorsunuz böyle bir hak tanındı. İşte bu süre 2029’a kadar uzatılıyor. İşte, aile hekimleri, hekimler tarafından olumlu karşılanan bir madde. Tartışılabilir, aile hekimliği uzmanlığı alanlara yer bulunamıyor, onların tayini yapılamıyor, değişik yerlerde pratisyen hekim olarak çalışmaya devam ediyorlar, bu da konuşulabilir. Hekim uzmanlık eğitimi bu şekilde olur mu? Bunlar konuşulabilir, onu geçiyorum.

Daha sonra ne getiriyor değerli arkadaşlarım? Daha sonra uzman hekimlere, hekimlere, diş hekimlerine emekliliğe yansıyacak şekilde bir zammı -zam diyelim buna- ek ödeme şeklinde veriyorlar. Niye ek ödeme şeklinde veriyorlar? Ya, bir devlet, vatandaşına hile yapar mı arkadaşlar? Hile yapıyor. Yani şeye yansımasını; böyle bir şey olmaz ama böyle yapılıyor. Nedense yurttaş bu şekilde bakıyor bu Hükümet, bu devlet; neyse, bilemiyorum. Şimdi, bu düzenlemeyle uzman hekimlere gelen para, emekliliğine yansıyacak para 2.100 lira arkadaşlar, pratisyenlere 1.600 lira, diş hekimlerine de 1.600 lira civarında. Peki, diğer sağlık çalışanlarına, eczacıya, hemşireye, yardımcı personele, veterinerlere; bunlara bir şey yok. Bu kanun teklifi, her şeyden evvel, gerçekten çalışma barışını bozacak, hekimlerin arasına, sağlık çalışanları arasına nifak sokacak bir düzenleme.

Burada başka ne yapılıyor değerli arkadaşlarım? Yine, ek ödeme şeklinde bir düzenleme var ve hekimlere, uzman hekimlere, diş hekimlerine, pratisyenlere, hemşirelere ve sağlık teknisyenlerinin maaşlarına bir fazlalık geliyor. Bu ödemeye de Sağlık Bakanlığı bütçesinden yapılacak. Ne kadar geliyor? Pratisyen hekime 1.500 lira, diş hekimine 1.500 lira, uzman hekime 1.700 lira, hemşireye ve diğer personele 360 lira, sağlık teknisyenlerine 270 lira arkadaşlar. Bu da doğru mu, yanlış mı tartışılabilir. Niye? Mahsuplaşma diye bir şey var burada. Nedir bu mahsuplaşma diye sordum, kimse doğru dürüst bir şey söylemedi. Burada Sağlık Bakan Yardımcısı, işte Komisyonunda iktidar partisinin Komisyon üyesi arkadaşlar, hiç kimse bir şey söylemedi; teklif sahibi filan bir şey söylemedi. Nedir mahsuplaşma? Bu mahsuplaşma... Değerli arkadaşlarım, şimdi, bakın, bu ek ödemeler Bakanlık bütçesinden verilecek, döner sermayeden değil. Döner sermayeden verilenle beraber bir mahsuplaşma olacaksa bu paralar da bu komik paralar da olmayabilir. Bu böyle mi, değil mi? Kimse açıklama yapmıyor. Lütfen bu konuda bir açıklama yapınlar. Bunu soru olarak sormuş olalım. Bu mahsuplaşma ne anlama geliyor, maalesef, bunları bilmiyoruz değerli arkadaşlarım.

Şimdi, Sağlık Bakanımız bu kanun gelirken şöyle bir açıklama yaptı, dedi ki: “Sağlık çalışanlarının mali ve özlük haklarında önemli iyileştirmelerle sonuçlanacak ilk büyük adım.” “Büyük adım” dediğiniz budur, başka da bir şey yok, başka birtakım teknik düzenlemeler filan var ama onlar çok önemli şeyler değildi değerli arkadaşlarım.

Bakın, eczacılar, bu sağlığın bir parçası ya, eczacı olmadan sağlık olur mu? Veterinerler de en zor şartlarda, en riskli yerlerde çalışıyorlar, sağlığın en riskli yerlerinde. Niye görmüyorsunuz? Ne kadar olacak?

Değerli arkadaşlarım, bu düzenlemeyle sağlıkçılara verilecek yıllık ek para 12 milyar TL’dir, 12 milyar TL. Biraz evvel söyledim, şehir hastanelerine bütçede 21 küsur milyar yazıyor ama 60 milyar TL -öyle hesaplanıyor- civarında para verilecek yani verilecek şey yani verileceğin ne anlama geldiğini...

Bu da verilecek mi verilmeyecek mi? Bu konu da çok kesin değil. Bakan, koca Bakan, bugün aynen ambulans şoförü işinde yaptığı gibi koca Bakan çıkıyor, sosyal medyada böyle bir paylaşım yapıyor değerli arkadaşlarım. Bugün ne yaptı? Ambulans şoförünü yanına çağırdı, dedi ki: “Hastayı iki buçuk -paylaşımında öyle yazıyor- saat... Sohbet ettik, ambulans şoförünü çağırdım, sohbet ettik.” Ama bir de algı operasyonu yapıyor koca Bakan, Türkiye Cumhuriyeti’nin Bakanı algı operasyonu yapıyor, diyor ki: “Hastayı bıraktıktan iki buçuk saat sonra Sağlık Bakanlığına gelmesinden başlayarak ne olduğu konusunda sohbet ettik.” Bakana bakın, Sayın Bakanın yaptığı şeye bakın.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye’nin finans ihtiyacı filan yani bu bütçe şeyleri diyoruz ama bu bir tercih meselesidir. Evet, bütçe gitmiş vaziyettedir, Türkiye’nin ekonomisi çok zor bir noktaya gelmiştir. Borçlar artık ödenemeyecek noktaya gelmiştir. Türkiye’nin “CDS” dediğimiz yani kredi maliyetiyle ilgili puanı tarihinde görülmemiş noktaya, 900’lere gelmiştir arkadaşlar. Bu ne demek biliyor musunuz? Türkiye dışarıdan borçlandığı zaman yüzde 11-12 civarında faiz ödeyecek. Böyle bir şey yoktur, bu şekilde faiz alan 1-2 tane ülke var, onlar da batmış ülkeler. Maalesef, üzülererek ifade ediyorum, Türkiye’yi getirmiş olduğunuz yer, böyle bir nokta maalesef, üzülererek ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, sağlık müdürü eğer profesör, doçentse 60 bine kadar, uzmansa 41 bin, tabipse şu anda aldığı 29 bin, ilçe sağlık müdürü 30 bin. Bir de hekim olmayan başkanlar diye bir şey var, 22 bin lira para veriliyor. Kim bunlar biliyor musunuz? Böyle partideki ilçe yönetim kurulu üyesinin kardeşi, öbürünün şeyi falan -ne yaptıkları da belli değil- müdürlüklerde görevli insanlar, kıyak olarak bunlara veriliyor 20 küsur bin lira ama eşi, benzerleri öbür tarafta 6 bin lira alıyorlar.

Değerli arkadaşlarım, şu anda hekimlerin aldığı para 7 bin lira ile 17 bin lira arasında değişiyor, temel maaşları. Değerli arkadaşlarım, bunun alt sınırı açıklık sınırıdır, yukarı sınırı da yoksulluk sınırının altındadır. Böyle bir ülkede şey olmaz değerli arkadaşlarım, böyle bir ülkede sağlık hizmeti verilmez, tip eğitimi yapılamaz, böyle bir ülkede doktor tutulamaz. Ya, bir doktor bu kadar işte eğitimden gelmiş, bu kadar sıkıntılardan gelmiş. Asistanlık... Asistanı düşünün, nasıl bir hayat yaşıyor? Böyle insanlara bu şekilde davranılır mı değerli arkadaşlarım? Yapılan hakaretleri bir tarafa bırakıyorum, Sayın Cumhurbaşkanının çıkıp hekimlerle ilgili söylediklerini bir tarafa bırakıyorum. “Gitsinler, ben pratisyenlerle idare ederim.” dedi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Pratisyenler de gitmek istiyor zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Yani bunları bir tarafa bırakıyorum ama maaş olarak yapılanlar kabul edilebilir şeyler değil.

Değerli arkadaşlarım, sayın milletvekilleri; bu problemin temelinde sizin dünyaya, hayata bakışınız ve bu bakışın ortaya çıkarmış olduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı yatıyor. Değerli arkadaşlarım, diyelim ki bir HES yani hidroelektrik santral, boru tipi... Bu HES nasıl bir şey biliyor musunuz değerli arkadaşlarım, boru tipi olanlar? Yükseklikten istifade ediyor. 10 kilometre yukarıdan bir yerden su boruların içine alınıyor, yükseklikten faydalananarak 10 kilometre, 5 kilometre aşağıda su akıtılıyor ve o su akarken de elektrik türbinlere geliyor ve elektrik üretiyor. “Can suyu” falan diyorlar ama onlar hikâye o arada, oralar kuruyor. Peki, sizin hiçbir şekilde aklınıza geliyor mu? Orada balıklar var, yengeçler var, karıncalar var, türlü türlü böcekler var, kurt, kuş... Sincap su içeriyor; bu aklınıza gelmiyor. Sanıyorsunuz ki hani, dindar falan insanlarsınız ya, bu yeryüzü falan yani her şey bizim emrimizde. Biz varsak her şey var, diğerlerine hiçbir şey yok. Öyle değil değerli arkadaşlar. Hepsini sizin gibi ayetlerdir ve o kadar önemlidirler. Sağlığa da bu şekilde bakıyorsunuz değerli arkadaşlarım, kamucu yani merkezin, devletin... Ya, su satılabilir mi arkadaşlar? Su hayattır, su satılabilir mi? Su satılıyor, bu HES’lerde kullanım hakkı filan veriliyor. Sağlığın ticareti olabilir mi değerli arkadaşlar? Bir empati yapın, şiddetli bir ağrı, ölüm tehlikesi, işte şu kadar zaman içinde dikilmezse kolu gidecek filan... Bunlar parayla değerlendirilebilir mi değerli arkadaşlar? Sağlığın ticareti yapılabilir mi arkadaşlar? Ticarileşme, işte siz olaya böyle bakıyorsunuz: Bina, para, kâr. Nasıl bakıyorsunuz?

Bakın, size sağlıkta dönüşümle ilgili birkaç tane örnek vereyim değerli arkadaşlarım. Sağlıkta dönüşüm şöyle başladı: Ta, 90’lı yıllarda başladı, sizden önce başladı. Önce hastanelerdeki temizlik hizmetleri, bir süre sonra, efendim, güvenlik hizmetleri, bir süre sonra yemek hizmetleri, bir süre sonra tetkikler, laboratuvarlar filan verildi ve siz ne buldunuz, ne keşfettiniz? Ya, bu ne oluyor ya? Küçük küçük firmalara filan birtakım paralar veriliyor. Küçükler kim ki arkadaşlar? Onlar büyüklerin etrafında

dolaşır, atılan şeylerden istifade ederler, taşeron olurlar. E, “Büyüklerle vereceğiz.” “Şehir hastaneleri” dediğimiz şey de budur, büyükler, buradan çıkacak. Bu gözle baktınız, hâlâ da öyle bakıyorsunuz. Bu olsun diye değerli arkadaşlarım, şehir hastaneleri çalışsın diye, buraya para yatıran insanlar, büyükler -çete mete demiyorum kimseye- bunlar kazansın diye değerli arkadaşlarım, mesela Ankara’da 6 tane devlet hastanesini kapattınız. Değerli arkadaşlarım, bu hastaneler... Hani diyorsunuz ya “Biz kapasiteyi artırdık, işte şu kadar, 17 bin kapasiteli şehir hastaneleri açıyoruz.” filan. 17 bin kapasiteli şehir hastanesini açarken 12 bin kapasiteli bulunan hastaneleri kapattınız değerli arkadaşlar, hem de yüz yıllık hastaneleri kapattınız. Ne oldu? 6 bin yatak arttı, “şehir hastaneleri” dediğimiz şey 6 bin yatak getirdi değerli arkadaşlarım yani 6 bin yatak. Ne kadar paraya mal oldu? Kimse parayı biliyor mu? Yaklaşık şeyler söyleyebiliriz. Fikret Bey, söyle bakalım, kaç? 9 milyar dolar mı, 10 milyar dolar mı şehir hastanelerine para kullanıldı? Daha millettten alınacakları bilmiyoruz. Kaç sene para alınacak? Her şeye garanti verilmiş. Değerli arkadaşlarım, karpuz alıyorlar, karpuz 20 kuruşa -geçen senenin paraları diyelim- çöpünü atmak için kilo başına 1 lira para harcıyor; alırken kazanıyor, çöpünü atarken kazanıyor. Tam bir şey kurulmuş yani. Bunu bile bile kurdunuz. Kimlerdir ortağı bilemiyorum. Bir siyasi heyet birileri için bu kadar büyük fedakârlıklar yapar mı bunu anlamakta çok zorluk çekiyorum değerli arkadaşlarım.

Şimdi, Sağlıkta Dönüşüm Projesi anlatılırken en temel şey ulaşılabilirlikti. Kaliteli yataklar, otel odaları filan bir tarafa, ulaşılabilirlik çok önemli. Değerli arkadaşlarım, şimdi ben size rakamlar vereyim; bu, dün ve bugün yaptığım çalışmalarda: Ortopediye Ankara’da 10’uncu günde ancak randevu alınabiliyor, çocuk cerrahisine 15’inci gün, kadın doğum hastalıklarına 15’inci gün, nörolojiye 15’inci gün... Böyle gidiyor. Hele hele o üst branşlarda iki ayda, üç ayda ancak alınabiliyor.

Daha başka şeyleri de var arkadaşlarım, mesela, MR. Biyopsi için biyopsi... Biyopsi niye yapılır değerli arkadaşlarım? Kanser şüphesinde biyopsi yapılır. Üç aya, altı aya gün veriliyor. Altı aya gün veriliyor, altı aya, biyopsi için. Size verilmiyor, bana da verilmiyor ama gariban altı ay sonraya gün alıyor kardeşim. Birinci evre olan kanser, ikinci, üçüncü evre olduktan sonra gün alıyor. Niye? Çünkü siz sağlık sektöründe, orada dönen paralara çalışıyorsunuz. Siz neoliberal politikaları yani her şeyi ticarileştiren, her şeyden para kazanma, siz buna inanıyorsunuz değerli arkadaşlar, diğerleri, hepsi boş şeyler. Temel inancınız bunun üzerine kurulmuştur. Böyle olduğu için de yapılan...

Anjiyo, üç ay sonraya anjiyo... “Anjiyonu yapacağız.” niye derler? Yani çok ciddi yapılan muayenelerde, tetkiklerde, çok ciddi enfarktüs riski var, ölüm riski var, anjiyo öneriliyor “Üç ay sonra gel.” deniliyor değerli arkadaşlarım ya. Bunlar burada oluyor, hepsi burada oluyor. Ambulans şoförünün başına gelenlere bakın. Hastayı alıyor, Ankara’da dört saat hastane hastane dolaşıyor, ondan sonra geliyor, orada isyan ediyor adam. Sağlık Bakanı da diyor ki “Bıraktı, hastaneye geldi, burada artistlik yaptı.” ya getiriyor. Ayıp ya! Bir Bakan, böyle algı operasyonu yapar mı ya? Hadi, sürekli olarak bir Bakanınız yapıyor, İçişleri Bakanı; tamam yeter ya, Sağlık Bakanı yapmasın, insanın sağlığıyla ilgili yapmasın ya kardeşim! Böyle bir şey olur mu? Ama maalesef bunları yapıyor.

Şimdi, arkadaşlar, hastaneler ticarethaneye döndü. Hastane, ticarethane... Hastanın müşteri, hastanenin işletme olduğu böyle bir yerde gerçekten sağlık hizmeti verilebilir mi, insanlar tedavi edilebilir mi değerli arkadaşlarım? Size soruyorum: Böyle bir şey olur mu?

Ankara Şehir Hastanesine -anlatıyor bunu- hastasıyla gidiyor adam, “Acile giremezsin.” falan diyorlar. “E, ne yapacağım?” “Park edip geleceksin.” Dolaşıyor, bir buçuk saatte park edemiyor arkadaşlar, bir buçuk saatte park edemiyor. Park yeri bulamıyor bir buçuk saatte. Dünya parayı verecek; parkta soyuluyor, kantinde soyuluyor, her yerde soyuluyor ama yer bulamıyor.

Başka bir şey söyleyeyim: Ankara Şehir Hastanesinde çalışanlar ameliyathaneyi bulamıyorlar, servisi bulamıyorlar, orada dolanıp arıyor. Bana sordu, ben de bir yeri arıyorum, bana sordu. “Niye böyle oldu?” diye araştırdım, baktım, altı ayda bir bunlar değişiyormuş. Niye değişiyor biliyor musunuz? Oradaki o işletmeyi yapanlar SGK’dan almak... Altı aylık çalışanın SGK primini devlet karşılıymış, bunu almak için onu çıkarıyor, bunu getiriyor. Adam hastaneyi öğrenene kadar -hastane ki koca bir hastane- süre geçirir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Tıp eğitimi... Arkadaşlar, yani Türkiye’de övündüğümüz tıp eğitimi... Tıp eğitiminin, performansın bulunduğu bir yerde... Biraz evvel arkadaşlardan biri söyledi yani siz, işte, para getiren yerde çalışan, para getirmeyen yerde çalışan diye ayırım yapıyorsunuz, katsayılarda falan. Ya, böyle bir yerde tıp eğitimi mümkün mü arkadaşlar, tıbbın gelişmesi mümkün mü? Araştırma yapan para getirmiyor? Çocuğa bu temel tıp bilgilerini verecek olan yer anatomi bilimi para getirmiyor, ona para yok. Böyle bir şey olur mu ya? Bu nasıl bir akıl arkadaşlar ya? Yani inadına mı yapıyorsunuz ya? Bu ülkedeki bütün değerleri, bütün kurumları yok etmek için gelmiş bir heyet misiniz arkadaşlar ya? Yapmayın, etmeyin, eylemeyin ya; böyle bir şey olmaz! (CHP sıralarından alkışlar) Sağlık üzerinde yapmayın hiç olmazsa.

Söylenecek çok şey var ama burada bitirelim değerli arkadaşlarım.

Kolay gelsin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Kayseri Milletvekili Sayın İsmail Tamer.

Süreniz on dakikadır İsmail Bey.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ayrıca, ekranları başında bizleri izleyen başta doktor arkadaşlarım olmak üzere tüm sağlık çalışanlarını saygıyla, minnetle anıyor, hepinize selamlarımı iletiyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hepsı bugün grevde İsmail Bey.

HABİP EKSİK (İğdır) – Doktorlar çalışmıyor İsmail Bey, acil hizmetler dışında hizmet sunmuyorlar, grevdeler.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Şahsım adına ve 52 milletvekili arkadaşımınla birlikte hazırlamış olduğumuz 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’yle ilgili burada yapmış olduğum kanunu sizlere ifade etmeye çalışacağım.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Yapmış olduğum kanunmuş, “Yapmış olduğum kanun üzerine...” diyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Yapmış olduğum kanun” diyor ya.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Ülkemizde herkesin sağlık hakkının en etkili şekilde kullanabilmesi ve sosyal devlet ilkesinin gerçekleşmesi gayesiyle bir kanun teklifi düzenledik. Aslında, bu kanun teklifinin düzenlenmesinde hiç şüphesiz şimdiye kadar çalışan ve aynı zamanda gece gündüz demeden, çocuklarını dahi görmeden çalışan o doktor arkadaşlarımızın haklarını teslim etmek için bunları hazırladık.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – İşte, o zaman onların hakkı vereceksiniz, onların hakkını vereceksiniz!

HABİP EKSİK (İğdır) – 1 milyon sağlık emekçisinin olmadığını teyit ettiniz yani.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Haklarını verin doktorların, doktorların haklarını verin.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – “Hakkınız ödenmez.” dediniz, hakkını ödemediniz, haklarını ödemediniz.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bir doktorun gece sabahlara kadar ameliyat yapıp arkasından...

HABİP EKSİK (İğdır) – 1 milyon sağlık emekçisinin olmadığını, teklifle ilgili çok bir değişiklik olmadığını ifade ettiniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Doktorların hakkını verin.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – “Doktorların hakkı ödemez” dediniz, hakkını ödemediniz.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Arkadaşlar, ben sizi dinledim. Bakın, ben sizi gayet sakin bir şekilde dinledim ve sizi dinlemeye davet ediyorum.

HABİP EKSİK (İğdır) – 1 milyon kişiyi kapsamadığını söylediniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Doktorların hakkını verin.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – “Doktorların hakkı ödenmez.” dediniz, hakkını ödemediniz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Pandeminin gerçek kahramanları” dediniz, unuttunuz doktorları.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İSMAİL TAMER (Devamla) – Başkanım, susturun artık.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Tamer.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Ben Genel Kurula hitap ediyorum, aynı zamanda da tüm doktor arkadaşlarım ve sağlık çalışanlarına hitap ediyorum. Ben onların haklarını parayla ölçülemeyecek kadar çok değerli olduğunu da burada tüm Türkiye’ye, hepinize, Genel Kurula da ifade etmek istiyorum.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Haklarını verin o zaman, haklarını ödemediniz, ödeyin o zaman.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifiyle getirmek istediğimi aksaklıklarını gördüğümüz durumlarla ilgili bazı değişiklikler yaptık. Özellikle, yapmış olduğumuz bu değişikliklerle zaten Anayasa’nın 56’ncı maddesi de sağlık hakkının herkese eşit şekilde verilmesini söyler. Biz de bu anlamda sağlıkta dönüşümü yaptığımız dönemden itibaren... Sağlıkta dönüşümü ben hatırlatacak olursam “hafızayıbeşer nıyan ile maluldür” deniliyor; unutuyorsunuz, unutuyorsunuz, bazen de inkâr ediyorsunuz. Siz doktor olan arkadaşlarımız, eskiden çalışanlar çok iyi bilirler ki hastanelerde rehin olduğunu, çeşitli kurumlarda çeşitli hastaneler olduğunu, hele SSK hastanelerinde sabahlara kadar nöbet tutulup, sıraya girilip 3 kişinin gidip 1 kişinin...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Elli sene önceki hikâyeleri anlatma.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Sayın Bekaroğlu, sen daha iyi bilirsin, sen eski bir doktorsun, sen daha çok iyi biliyorsun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Böyle olmasa böyle olurdu...”

İSMAİL TAMER (Devamla) – Lütfen, ben seni dinledim, sen de beni dinlemek zorundasın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Milattan önceye gidin...

İSMAİL TAMER (Devamla) – Dinle lütfen.

Onları unuttunuz, rehin kalanları unuttunuz, sabahlara kadar eczane kuyruklarında bekleyenleri unuttunuz. Ben sadece bunları hatırlatmak istiyorum. Biz sağlıkta dönüşümde bunları gerçekleştirdik.

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sizden önce hastane yoktu(!)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Van’a üniversiteyi siz yaptınız(!)

İSMAİL TAMER (Devamla) – Genel sağlık sigortasını çıkartmak kolay bir şey değildi, onları yaptık ve artık, insanlar, insan gibi hastanelerde... Koşuş sistemlerini bitirip işte “gururumuz” dediğimiz şehir hastanelerini hizmete soktuk, yine aynı şekilde de devam edeceğiz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Yüreğir’e bir gidin, kaç güne randevu alınıyor bir görün şehir hastanelerinde kuyruğu; gidin bir görün. Randevu, randevu...

İSMAİL TAMER (Devamla) - Değerli kardeşlerim, bu kanun teklifiyle neleri getiriyoruz? Bir kere, sağlıkta dönüşümle aile hekimliği sistemini çıkarmıştık. Başlangıçta çıkardığımız sistemle bunlar... 1 hekime aşağı yukarı 4 bin civarında hasta düşüyordu; bugün bakıyoruz, 3.400 civarında hastaya bakıyor, 1 aile hekimi 3 bin kişiye...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Maşallah!

İSMAİL TAMER (Devamla) - Ama amaç ne? Artık 2.700 kişiye, Avrupa standartlarına gelebilmek adına da biz bu iyileştirmeleri yapma yönünde devam ediyoruz. Türkiye’de yaklaşık 27 bin aile hekimi var. Bunlardan 3 bin civarındaki uzman hekim, diğerleri de tabip olarak devam ediyorlar, aile hekimi olarak devam ediyorlar. İşte biz, bu aile hekimliği sisteminde, daha iyi hizmet verebilme adına, uzman olabilmeleri adına, çalışan aile hekimlerine 2020 yılına kadar aile hekimliği uzmanı olma imkânı vermiştik.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Haftada iki saat kursla uzman hekim mi yetişir?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bu süreyi biz uzatıyoruz, 2029 yılının sonuna kadar bu kanun teklifinde bunu uzatıyoruz. 1’inci madde olarak getirdiğimiz kanun teklifi bu, bundan ibaret, daha iyi bir aile hekimini yapabilmek adına.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Haftada iki saat teorik kursla uzman hekim mi yetişir?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bir diğer, 2’nci maddemizde getirdiğimiz konu emeklilerle ilgili. Biz emeklilerimizle ilgili, onların 17.000 katsayısı, özellikle uzmanlarda 26.000’e ve yine pratisyenlerde, tabiplerde 13.000 katsayılı göstergesi de 20.000’e yükselterek onlara iyileştirmeler sağladık.

HABİP EKSİK (İğdır) – Diğer sağlık emekçileri niye yok?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bunun için bir uzman tabip, emekli tabip bundan önce 10.864 lira maaş alıyordu, bugün getirdiğimiz bu iyileştirmeyle 2.119 lira artışla 12.983 lira bir artışla bunu

sağlıyor. Pratisyen hekimlerimiz, tabiplerimiz 11.570 rakamına yükseliyor, 9.922'den. Diğerleri de yine uzmanlar, dul ve yetimlerle ilgili 9.800'e yükseliyor.

HABİP EKSİK (İğdır) – Aldıkları maaşın tümü niçin pirime esas olmuyor?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Dul yetimlerin, yine tabiplerle ilgili de 8.009'dan 9.000'e yükseliyor, bu şekilde bir iyileştirmenin getirildiğini ifade etmek istiyorum.

Tabii, burada en önemli madde, madde 3'te getiriyoruz. Buradaki madde 3'te getirdiğimiz oran, işte, uzmanlarımızın, tabiplerimizin, doktorlarımızın ve tüm hastane çalışanlarımızın -hani, "Yok." diyordunuz ya, o hastane çalışanlarının- hepsine bir iyileştirme getiriyoruz. Bu nedir? Onlar...

HABİP EKSİK (İğdır) – Temizlik personeli var mı, bilgi işlemci var mı, güvenlikçi var mı? Yok.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bakın, hastane, sağlık çalışanlarının hepsine...

HABİP EKSİK (İğdır) – Teknik personel var mı? Yok, yok.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Döner sermaye alan hepsinde var, bu oran var.

HABİP EKSİK (İğdır) – Yok. Sağlık alanından saymıyorsunuz çünkü onları.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Taşeron işçilere var mı, taşeron işçilere?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Onun için, bakın, ben size örnek vereyim...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Taşeron işçilere kadro var mı? Hastanelerde çalışan taşeron işçilere ne var bu yasada?

HABİP EKSİK (İğdır) – Yok, yok... Onlar yok İsmail Bey, yok, bir.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Eğitim görevlisi profesörler, doçentlere 800 oranını 950'ye yükseltiyoruz.

HABİP EKSİK (İğdır) – İkincisi: Sağ cepten alıp sol cebe koyuyorsunuz, onların parasını sağ cepten alıp sol cebe koyuyorsunuz.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Yine en önemli hadise buradaki... Bakın, bir doktorun maaş alışı şekli şudur: Maaşı, artı sabit ücret, artı döner sermaye....

HABİP EKSİK (İğdır) – Bilgi işlemci niçin yok, temizlikçi niçin yok, güvenlik personeli niçin yok, teknik personel niçin yok? Niçin sağlık tanımında yok?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Bundan önceki dönemde sabit ücret döner sermayeden karşılanıyordu, şimdi getirdiğimiz sistemle bu sabit ücreti genel bütçeye aktarıyoruz ve döner sermayedeki olan o rakam duruyor. Birisi mahsuplaşmayla ilgili bir şey söyledi, burada mahsuplaşma var -bakın, altını çiziyorum- "Yok." dediniz, var.

HABİP EKSİK (İğdır) – Sağ cebinden alıp sol cebine koyuyorsunuz personelin.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Öyle çarpıtmaya falan gerek yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nedir mahsuplaşma?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Biz burada tavanı yükseltiyoruz...

HABİP EKSİK (İğdır) – Genel bütçeden sağlayın, genel bütçeden sağlayın.

İSMAİL TAMER (Devamla) – ...aynı şekilde Maliye Bakanlığından alacağımız ek bütçeyle de sistemi daha da kuvvetlendiriyoruz ve uzmanlarımızın...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Mahsuplaşma nedir?

İSMAİL TAMER (Devamla) – ...tabiplerimizin eline yeterli şekilde, onları memnun edecek bir şekilde maaşlarını artırmış oluyoruz; en önemli hadiselerden biri bu.

HABİP EKSİK (İğdır) – Tamam da onun döner sermayesini alıp merkeze aktarıyorsunuz, sonra da sağ cebinden alıp sol cebine koyuyorsunuz. Böyle şey mi olur?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Yine, burada, Danıştayın almış olduğu bunları izleyecek komisyonlarla ilgili kararı burada gerçekleştirmiş olacağız.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu kanunu yeniden düzenleriz, böyle çıkarsa yeniden düzenlenir bu kanun.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Değerli arkadaşlar -zamanım kalmıyor ama Başkanım, sizden ek süre isteyeceğim çünkü açıklamam lazım- bu arada, üniversitede olan asistanlar, Sağlık Bakanlığındaki asistanların da aynı şekilde yararlanmalarını sağlıyoruz.

HABİP EKSİK (İğdır) – Hemşirelere niçin değişiklik yok böyle?

İSMAİL TAMER (Devamla) – 5’inci maddede; evet, borçları olan, hastaneye borcu olan, sağlık sisteminden yararlanamayıp borçları olanların... Önceki rakam, benim teklif ettiğim rakam 5 bin TL’ydi; altı silinsin demiştim, terkin edilsin demiştim ama Komisyonunda, Plan ve Bütçe Komisyonunda bu seviyeyi 10 bine çıkarttık, 10 bin TL’nin altında olanların borçları siliniyor, onun üzerindeki de...

HABİP EKSİK (İğdır) – 10 binden fazla borcu olan 1.600 kişi sağlık hizmeti almasın mı?

İSMAİL TAMER (Devamla) – Habip Bey, dinle bak.

HABİP EKSİK (İğdır) – Dinliyorum.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Onun üzerindeki, 10 binin üzerinde olan borçların da yarısı bir yıl içinde ödendiği zaman diğer yarısı silinmiş olacak. Böyle bir iyilik getiriyoruz, terkin ediliyor.

HABİP EKSİK (İğdır) – İyilik! Eşitsizliği iyilik olarak gösteriyorsunuz.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Aynı şekilde, Sağlık Bakanlığına yaptığımız iyileştirmeler üniversite hastanelerine yapılıyor, Adli Tıp Kurumuna yapılıyor.

Biliyorsunuz, diş hekimleri ve eczacıların Sağlık Bakanlığına başlamaları bir kurayla oluyor. Bu kurada iyileştirmeler getiriyoruz.

Bir başka şey, mecburi hizmetten sonra eğer orada kalmak istemeyen, özellikle doğudaki ilçelerimiz için... Burada kalmak isteyen uzmanlara da sözleşmeli bir sistem getiriyoruz ki onların da orada kalmalarını sağlamak için.

HABİP EKSİK (İğdır) – Kalmanın yolu barış, demokrasi ve adaletten geçer. Sosyal dengeyi bozarsak kalmaz.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Yine, sözleşmeli personeli 22 binden 27 bine çıkarıyoruz ki bunlara daha rahat bir şekilde fırsat verelim diye. Aile hekimlerine eğitim verecek olan hocalarımızı da bu sistemden yararlandırmaya çalışıyoruz.

Sağlık Bakanlığının merkezî bütçe... Sağlık Bakanlığında merkezde çalışanların bütçesini de yine genel bütçeye aktarıyoruz. Böyle bir iyileştirmeye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İSMAİL TAMER (Devamla) – Değerli arkadaşlar, değerli basın, Türkiye’de bizi izleyen tüm sağlık çalışanları; sizlerin emekleri parayla ölçülmez, biz bunu parayla ölçemeyeceğimizi biliyoruz, size ne versek azdır diyoruz. Hayırlı uğurlu olsun, güle güle harcayın, güle güle kullanın diyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır. Şimdi şahıslar adına söz taleplerini karşılayacağız.

Şahıslar adına ilk söz İstanbul Milletvekili Sayın Gamze Akkuş İlgezdi’ye aittir.

Buyurun Sayın İlgezdi. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık çalışanlarının özlük haklarının düzenlenmesine ilişkin söz aldım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

(Uğultular)

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Sesi kesebilir miyiz, konuştuğumu ben bile anlamıyorum. Sayın Başkan, süreyi keselim lütfen, ben anlamıyorum oradaki konuşmayı.

BAŞKAN – Peki.

Şimdi, sayın milletvekilleri, Sayın Bakan, İsmail Bey; lütfen oturalım.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Konuştuğumu anlayamıyorum.

BAŞKAN – Kürsüdeki konuşmacının insicamı bozuluyor, lütfen daha dikkatli davranalım.

Bir saniye Gamze Hanım, süreyi baştan başlatacağım.

Evet arkadaşlar, sayın milletvekilleri, Sayın Bakan; oturursanız konuşmacının süresini yeniden başlatacağım yoksa bekleteceğim.

Peki, teşekkür ediyorum.

Baştan alalım süreyi.

Buyurun.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Bugün görüşeceğimiz kanun teklifini apar topar getirmeniz aslında bizi umutlandırmıştı ancak tabloyu gördüğümüzde çok da umutlanacak bir sonuç olmadığını gördük.

Bugün, malzeme olmadığı için ameliyathanelerin kapatıldığı, hasta ile hekimin karşı karşıya geldiği, hekime, sağlık çalışanına sadakanın layık görüldüğü, iş barışının bozulduğu, hastaların randevu alamadığı, alabilenin ise en erken on beş güne randevu alabildiği bir sistemi konuşuyoruz. Dolayısıyla bu kadar devasa bir sorunun içerisinde ufacak bir iyileştirme olsa da kıymetli ancak burada sağlık sistemini topyekûn ele almak, kurgulamak, halkın yararına bir sisteme evirmek gerekliliğinin de altını çizmek istiyorum.

Sağlık sisteminden bugün ne hasta memnun ne hekim memnun. Çöken sağlıkta dönüşüm sisteminiz hastaların doktora hasret kalmasına vesile oldu. Evet, “Kuyrukları bitirdik.” masalını anlatıyorsunuz, övünüyorsunuz; bu konuda haklısınız, sistem üzerinden randevu vererek hastaları haftalarca, hatta aylarca evlerinde bekletiyorsunuz.

Şimdi, siz gerçekleri dinleyin: Hastalar randevu alamıyor, üşenmedim, iki ay önce oturdum, kendim randevu sisteminden İstanbul’da her yeri aradım randevu almak adına, bir tek Şile’de bir randevu bulabildim, o da on beş gün sonraydı ve sonra oturdum düşündüm, 142 kilometre yol gidecek Silivri’deki bir vatandaş Şile’de muayene olabilmek için. Aslında, bu, çok net gelinen durumun tablosunu gösteriyor. Burada doktoru görmek için gideceği mesafe 142 kilometre ama doktorun hastaya ayırabileceği süre sadece beş dakika yani gerçekten sadece görmekten ibaret; böyle bir sistem olmaz değerli arkadaşlar.

Değerli vekiller, hekimler ve sağlık çalışanları sizden sadaka istemiyor, hakları olanları istiyor. Biz iktidarın niyetini iyi biliyoruz, kaşıkla verip kepçeyle almakta usta olduğunu da biliyoruz. Bu yasayla yaptığınız uyduruk iyileştirmeler, daha sağlıkçıların cebine girmeden almanın bir yolunu bulacağınızı da bize fısıldıyor.

Ayrıca, geçim imkânı kadar mesleğin itibarı da çok önemli. Yirmi yılda mesleğin itibarını ayaklar altına aldınız ve düzenlemek için de hiçbir çaba sarf etmediniz. Sizin için çark dönsün de ne olursa olsun. Soruyorum, hekim ve sağlıkçıları düşman gösterirken üfürükçülerden mi medet umuyorsunuz; gerçekten bunu merak ediyorum. Bakın, bugün, sizin kurduğunuz Bilkent Şehir Hastanesinde acil dışında beyin cerrahi ameliyatı yapılmıyor. Neden mi? Hastanede malzeme eksik ki zira birçok hastanede aynı durum yaşanıyor ve bunun neresine “sağlıkta devrim” dediğinizi merak ediyoruz çünkü insanlar şifaya erişemiyor; bunun adı olsa olsa “sağlıkta çöküş”tür.

Gelelim yasa teklifine... “Özlük haklarında düzenleme yapacağız.” diyerek aylardır oyaladığınız düzenlemenin Komisyon görüşmeleri bitti, şimdi tiyatro Genel Kurulda devam ediyor. Evet, âdeta bir tiyatro oynanıyor bugün. Senaryo kötü, oyuncular duyarsız ve gelen sonuç da bu elbet çünkü bu düzenlemede sağlık çalışanlarımızın yüzünü güldürecek, çalışma koşullarını iyileştirecek, sağlıkta şiddeti bitecek, tıkanan sağlık sisteminin önünü açacak, hekimlerimizin yurt dışına gitmesini engelleyecek tek bir düzenleme yok. “Getirdiğiniz yasa teklifi yetersiz, eksik.” dedik, “Geniş ve kapsamlı değil.” dedik ancak itirazlarımıza rağmen komisyonlardan geçirdiniz ve buraya getirdiniz. Bu yasa teklifi, yedi ay önce getirdiğiniz tekliften çok daha kötü ve daha dar, daha kapsamsız. Yedi ay önce vereceğiniz ne varsa aslında bu getirdiğiniz yeni düzenlemeyle neredeyse hepsini geri almışsınız. Yeri gelip canınızı emanet ettiğiniz, ocağına düştüğünüz insanların aslında aklıyla alay ediyorsunuz bugün. Bu utanılacak düzenlemeyi “teklif” diye önümüze getirenlere sesleniyorum buradan: Sizin de canınız onlara emanet, sadece bizlerinki değil. Bu insanlara reva gördüğünüz yasa teklifi bu mu? Kamusal sağlık politikalarını bir kenara bırakıp piyasalaşmış sağlık sisteminde ısrar ettiğiniz sürece, hekimlerimizin maaşlarını yoksulluk sınırının üstüne çıkarmadığınız ve şiddetten arındırılmış, insani çalışma koşulları yaratmadığınız sürece, ne ezen ne ezilen, insanca, hakça bir düzen yaratmadığınız sürece bu ülkenin kıymetli değerleri, hekimleri, sağlık emekçileri başka ülkelere insanca yaşam arayışıyla ilgili gitmeye devam edecekler ve yirmi yıldır olduğu gibi, olan yine vatandaşla olacak sonuçta.

Teklifin çarşamba ve cuma günkü Sağlık ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına katıldım. Öncelikle Sağlık Komisyonunda sorunlarımızın asıl muhatabını bulamadık değerli arkadaşlar çünkü SGK

temsilcisi yoktu, göremedik oysa bu mevzunun en temel bizimle muhatap olacağı kesim SGK temsilcileri olmalıydı.

Şu bir gerçek ki Sağlıkta Dönüşüm Programı iflas etmiş bugün ülkemizde, sağlık hizmetlerinde büyük bir çöküş ve tıkanma yaratılmış. Evet, bugün getirdiğiniz teklif aralık ayında sunduğunuz tekliften çok daha geride. Neden mi? Biraz önce sayın vekil burada kendi de aktardı ama tablo öyle değil. Bu düzenlemede pratisyen hekim emekli aylığındaki artışın aralık ayında 3.050 lira iken bugün 1.600 liraya, uzman hekim emekli aylığındaki artışın 3.400 liradan 2.100 liraya düştüğünü görüyoruz. Ayrıca, yine, pratisyen hekimlerin ek ödemesi yeni düzenlemede 9 bin liradan 5 bine gerilemiş durumda. Biz buradan şunu anlıyoruz ki aralıktaki teklifin sağlık çalışanlarına fazla olduğunu düşündünüz yani “Sağlık çalışanlara bu fazla.” dediniz.

Yine bu teklifte mesai dışı çalışma teşvik ediliyor, emeklilerle ilgili düzenlemede de eşitlik söz konusu değil. Getirilen yasal düzenleme yalnızca hekim ve diş hekimlerini ve bu kesimin emeklilerini ifade ediyor, onlara yönelik. Dolayısıyla, getirdiğiniz bu yasa teklifi eşitlik ilkesine aykırıdır, tüm sağlık çalışanlarını içermelidir çünkü sağlık bir ekip işidir. Diğer taraftan, emekli olduktan sonra özel sektörde çalışan hekimlerin ilave aylıklarının kesintisiyle ilgili herhangi bir değişiklik yapılmamıştır bu teklifte. Sağlık Bakanlığı temel ödemede artışı ısrarla bir türlü gündeme getirmemekte maalesef, iyileştirme için yalnız ek ödemeyi esas almakta oysa sağlık çalışanlarının refah düzeyini artıracak olan yaklaşım, temel ücretlerin artırılması olmalıdır.

5’nci maddede ek ödeme inceleme heyetleri oluşturmuşsunuz ancak denetim yetkisi olan bu heyetlerin kimlerden oluştuğu belli değil, bu da bir soru işareti.

6’ncı maddede performans dayalı ek ödeme ön plana çıkarılmış; bu da üniversite hocaları arasında gelir getiren ve getirmeyen olarak bir ayırtırmaya vesile oluyor çünkü klinisyen olmayan hocalar adına kayda değer bir artış olmuyor bu tabloda. Bu durum da tıp fakültelerinde eğitimin daha geri gitmesine, daha kötü olmasına vesile olacaktır ve hizmet sunumunu da ön plana çıkaracaktır, bu da büyük bir risktir. Aslında bu tablo Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın iflas ettiğinin çok net göstergesidir. Kamu hastanelerinde döner sermaye bütçeleri borç batağına gömülmüş, sürdürülebilir olmaktan çıkmıştır.

Buradan Sağlık Bakanına seslenmek istiyorum ben: Neden hekimlerin temel maaşlarında artış yapmaktan çekiniyorsunuz? Hekimlerden daha kısa süre kamuda görev yapmış, daha az riskler almış ve daha düşük bir eğitimden gelen, Hükûmetinize bağlı bürokratlara yüksek maaşları belli kademelerde veriyorsunuz ama sağlık çalışanlarını görmüyorsunuz. Sağlık çalışanlarının temel ücretlerinde yüksek artış yapmak yerine süreklilik göstermediği ve eşitsiz olduğu bilinen döner sermaye bütçesinden ödemesini yapıyorsunuz, düzenlemeye çalışıyorsunuz. Bunun, insanca bir yaşama vesile olmadığını siz de biliyorsunuz. Yine, adına “performans” dediğimiz hizmet başı ödeme yaklaşımını içeren ek ödeme sisteminden bir türlü vazgeçmiyorsunuz. Tıbbi işlemler karşılığında yapılacak ek ödemeleri arttırarak hekimlerin sorunlarını çözemezsiniz değerli arkadaşlar, hekimler arasında giderek derinleşen eşitsizlik ortadan kaldırılamaz bu şekilde. İş barışını zaten yeterince bozdunuz. Bu düzenlemeniz yalnızca bir kısım hekim ve sağlık çalışanına merhem olacaktır, geçici bir iyileşme yaratacaktır oysa sağlık sistemi kalıcı düzenlemelere ihtiyacı olan bir durumdadır. Sağlık çalışanları bu kaygı içinde çalışmaları konusunda hâlâ emek harcıyorlar ama sonuçta sistemin çökmek üzere olduğuna da hepimiz şahit oluyoruz. Hatırlatmak isterim ki buradan ben, sağlık çalışanları çok daha fazlasını hak ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - Bugün hekimlerin haklarını alamadıkları için yurt dışına gittiğini görüyoruz. 2022’de, henüz ilk beş ayda bine yakın doktor yurt dışına çıkmış, 2012’de bu rakam 59’du sadece. Sayenizde bugün binlerce hekim yaşattıklarınızdan dolayı gidiyor. Şimdi siz söyleyin, bu tablo karşısında neden susuyorsunuz? Yıl sonu 2 bine yakın hekim yurt dışına gidecek, biz de bu teklifi alkışlayacağız; bunu mu bekliyorsunuz merak ediyorum. Hayır arkadaşlar, buna “Dur!” demeliyiz. Bu gelen teklifi geri çekmeli, muhatapları olan sendikalar, sivil toplum kuruluşlarıyla yeniden değerlendirmeliyiz. Bu teklif neden mi yetersiz? Bu teklifte çalışırken de emekliyken de insanca yaşamayı sağlayacak temel ücret yok; bu teklifte bütçeden sağlığa daha fazla pay yok; bu teklifte sağlık emekçisi için huzur yok; bu teklifte insanca çalışma anlayışı yok; bu teklifte meslek birlikleriyle,

mesleki uzmanlık dernekleriyle, sendikalarla uzlaşma yok. Zaten böyle olsaydı bu yasa teklifi böyle yetersiz ve dar kapsamlı gelmezdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu yasa teklifi “Ben liyakatli ellerden çıkmadım.” diyor, bas bas bağıyor; bu yasa teklifi “Benim sağlık çalışanlarına bir faydam yok.” diyor, bas bas bağıyor; bu yasa teklifi “Ben sağlık çalışanlarının karnını doyuramam.” diyor, bas bas bağıyor. Bu yasa teklifini Kafdağı’na da gömseniz verdiği utancı gizlemeyeceksiniz. Unutmayın ki sağlık çalışanları yaşattıklarınızın hesabını sandıkta soracaktır.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son konuşmacı Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve ekranları başında bizleri elleri yüreklerinde izleyen kıymetli meslektaşlarımız hekimleri, elimiz ayağımız, bazen de kalbimiz olan sağlık çalışanlarımızı, onları yetiştiren fedakâr anne-babalarını ve cefakâr eşlerini saygıyla selamlıyorum.

7 Haziranda Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan ve 10 Haziranda Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek 14 madde olarak kabul edilen Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Karamnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi -en baştan söyleyeyim- kimin emeği geçmişse onlar adına üzüntü vericidir. Hekim olan bir meslektaşımın filtresinden geçmişse eğer, hekimlik andı etmiş biz hekimler adına onur kırıcıdır ve yarınlarda bunların tamamını biz düzelterek ama o yarınlarda aynaya bakacaklar adına da baş eğdirecek bir kâğıt parçasından başka bir şey değildir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAIL TAMER (Kayseri) – Aylin Hanım, size hiç yakışmıyor.

AYLİN CESUR (Devamla) – Teklifteki tek doğruluk önce tali komisyonda görüşülmüş olmasıdır. Sonuçta, iktidar oradaki meslektaşlarının sesine kulak vermese de hekim meslektaşlarımızın görüşleri tutanağa geçmiştir ve bizleri bu utanca ortak olmaktan kurtarmıştır. Neden bu kadar vahametle söz ediyorum biliyor musunuz? Kimseye bir kinimiz filan yok, bir gerçeği teslim etmek istiyorum. Yüce Meclisin mensubu ama bir hekim kardeşiniz olarak “bu hâliyle kanunlaşırsa” diye endişem çünkü. Aralık 2021’de Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna indirilip birden “Pardon, daha iyisi olmalıydı hakikaten.” filan denilerek çekilen teklifin yedi aylık bir dipfriz süreci var. Bu dipfrizden çıkarıldıktan sonraki macerasında bu şekli, bir iktidar klasiği olarak beklentileri karşılamaktan uzaktır ve hatta orasından burasından da iyice zaafa uğratılmıştır. İşin özü, senelerdir hakkını alamayan ve pandemide iyice manen de yıpranan sağlık çalışanları boş vaatlerle beklentiye sokulmuşlardır ve Hükûmet tarafından yedi ay sonra da -bugün- dımdızlak bırakılmışlardır.

Teklifin bir tarafına sağlık çalışanlarının özlük haklarında cılız da olsa iyileştirmeler var diye olumlu bakacak olursak diğer tarafta hekim ve diş hekimleri dışındaki personel için yetersizlik çıkıyor karşımıza ve başka bir tarafına bakacak olursak kamudan emekli olan eczacıların teklife dâhil edilmeyen açıklık sınırı altı emekli maaşları bakıyor “Ben buradayım.” diye bize bağıyor oradan. Emekli olduktan sonra özel hastanede çalışan emeklilere yönelik kesintilerde de bir düzeltme yok ya da kamudan emekli olmayan hekimlerimiz için de bir düzenleme yapılmamış teklifte. Yani sağlık çalışanlarının, ATT’sinden hemşiresine ve hekimine bütün sağlık sisteminin bütün parçalarıyla beraber -vazgeçilmez parçalarıyla- hakları teslim edilmelidir ama bu teklifle o haklarından yine mahrum edilmişlerdir. Mesela, mezbaha denetimlerinde sözlü ve fiilî şiddete maruz kalan veteriner hekimler de sağlık hizmetine dâhil edilmelilerdi ama o da yok teklifte. Daha geçtiğimiz nisan da Yozgat Sorgun’da bir mezbahada bıçaklanarak ölen Veteriner Hekim Volkan Lale’nin cesedi gözümüzün önünde. Ama diyeceksiniz ki: “Biz hekimlere sağlıkta şiddeti çıkarmazken veteriner hekimlere mezbahada bıçaklanmaya mı çıkaracaktık?” Hepsini biz yapacağız inşallah.

Niye itiraz ediyorlar biliyor musunuz baş tacımız olan sağlık personeli? “Emekliliğinizde siz yoksunuz.” diye bağıyor teklif onlara çünkü. Biz neye itiraz ediyoruz hekimler olarak biliyor musunuz? Bakın, anlamayanlar için kısaca anlatalım: Hekimlerin ve sağlık çalışanlarının üçlü maaş sistemi

var -hani, şu göze batan zayıflatılmış maaş sistemi- bir tanesi bordrolu maaş, ikincisi sabit ek maaş ödemesi ve üçüncüsü performansla dayalı ek ödeme. Bunu insanlar anlayamıyorlar, burada kısaca ben anlatacağım. Bu sistemde emeklilikte maaşları kuş oluyor. Zaten çalışırken de sağlık çalışanlarımızın birçoğu performansla dayalı ek ödemediye yararlanamamışlar, onlar orada bağırıyolar bir taraftan. O nedenle diyorlar ki: “Ek ödeme, performans yerine maaşımızı iyileştirin. Temel maaşımızda iyileştirme yapın ki haksızlıklar giderilsin ve herkese yapın, herkese yapın ki haksızlık olmasın ve tam olarak yapın, gerçek bir iyileştirme yapın ki hakkımızı alalım.” Söylenen bu.

Şimdi, 2022’nin Mayısında enflasyon yüzde 73,5; ENAG’a göre yüzde 160 ve TÜİK’e göre aylık sınırı 6.017 lira, yoksulluk sınırı 19.602 lira olan memleketimizde evet, hekimler bugün maalesef-neden utanç duyuyoruz biliyor musunuz- yoksulluk sınırının altında çalışıyorlar ve sağlık çalışanlarımız aylık sınırının altındalar değerli arkadaşlar. Çıkıp burada övünürken lütfen bunun altını bir çizelim. O saydığınız rakamlar da bu rakamların hepsinin üzerinde.

Şimdi, teklif aralıktan beri kan kaybetmiş -arkadaşlarım anlattı burada- artan pahalılık, enflasyona rağmen pratisyen hekim aylığında 3.050 lira, uzman hekimde 3.400 lira aralıkta yapılacaktı o fiyatlarla, o kayba rağmen bugünkü yapılan 1.600 ve 2.100 lira. Şimdi, mevzuatta 3.773 lira olan pratisyen sabit ek ödemesi Aralık 2021’deki düzenlemeyle 9 bin lira civarında olacaktı, bugün 5 bin lira. Yani bakın, kandırılmaya çalışılan kişiler var ya, bunlar hekimler değerli arkadaşlar, öyle kolay da değil yani tıp fakültesi kazanmışlar, bunları inandırmanız zor. O yüzden gelin, bir an önce yanlıştan dönelim, bu teklifi burada kanunlaştırmayalım, gene düzeltelim, doğru dürüst düzeltelim bu sefer.

Kamudan emekli olmayan veya sosyal güvenlik mevzuatındaki değişiklikler nedeniyle bu haktan yararlanamayan hekimler yönünden de bir düzenleme yapılmadığı açık, bu da eksik ve emekli hekimler arasında Sosyal Güvenlik Kurumu kaynaklı bir ayrımcılık daha yaratacaksınız, bizden söylemesi.

Şimdi, sağlık sistemimizi görünmez çöküşe götüren -en baş müsebbibi- performans sistemi bu teklifle beraber daha da fazla güçleniyor ve derinleşiyor. Nedir hekimlerden ve sağlık çalışanlarından istediğiniz ya? Ben burada soruyorum size. Yeter artık senelerdir bu meslek grubuna yaptığınız zulüm. Şimdi, zaten uçurum var emekli aylığı ile maaş arasında, sağlık çalışanları diyor ki: “Maaşımızı artırın.” Siz, ilave ödemeye artış getiriyorsunuz, “Susarlar, alıştılar yokluğa nasıl olsa.” diyorsunuz ama susmazlar hekimler. Sivil toplum örgütleri var, susmazlar ve okuyan, yazan, konuşan, akıl ve vicdan sahibi hekimlerimiz var, sağlık çalışanlarımız var, susmazlar onlar. Sendikalar var, susmazlar. Üniversiteleri var bu ülkenin susturduk sandığınız, hepsinin demokrasi hasreti yakarken içlerini ve hizmet ateşiyle yanarken her hücreleri, benim sağlık çalışanı kardeşlerim susmazlar değerli arkadaşlar. Beklerler, sabrederler ve günü gelince ülkeleri için de gerekli tedaviyi yaparlar. Dibe götüren ne varsa ülkeyi, her türlü sıkıntıdan arındırılır ve işte, biz gelip düzeltiriz ve iyileştiririz ülkeyi. O yüzden gelin, bugün duyus seslerini. Biz, bunca sene en zor şartlarda eğitim alan, en zor şartlarda çalışan, göğsünü pandemide dahi siper etmiş olan, can veren hekimlerimizi ve sağlık çalışanlarımızı kimselere yedirtmeyiz. Ben burada kendileri için, bunun için ant içmiş bir kardeşleri olarak sesleniyorum size önce ve en saf duygularıyla sesleniyorum, az kaldı diyorum onlara. Biz, sizin bu ülkede ne çok mutlu olduğunuzu biliyoruz; gitmenize gerek kalmayacak şartları sağlamak, sadece boynumuzun borcu değil kendisini Türk hekimlerine emanet etmiş olan Ata’mıza olan bağlılığımızdır.

Her bin kişiye düşen hekim, hemşire, yatak sayısında OECD ülkeleri listesinin en sonuna düşürülmemize rağmen kaybediyorsunuz doktorları bu tip yaptığınız işlemlerle, düzenlemelerle. Her sene gönderdiğimiz hekim sayısı Ankara Tıp, Hacettepe, Çapa’nın toplamı kadar. Bakın, geçen sene 1.361 doktorumuz gitmiş. Son on yılda yüzde 2.586 oranında artmış bu gidişler ve 2022’nin ilk beş ayında 945 doktor gitmiş. Bütün bunlara ve toplam 10 bin hekime sesleniyorum buradan, değerli meslektaşlarıma sesleniyorum: Az kaldı, az kaldı hasretimizin bitmesine. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Çok yerleşmeyin oralara, gittiğiniz yerlere, açmayın valizlerinizi çok fazla. Biz geleceğiz ve sizlere hak ettiğiniz yaşam koşullarını burada tekrar sağlayacağız.

Hastanelerde artık hekim bulamayan vatandaşlarımıza sesleniyorum: Az kaldı, taşımali sistemle eğitim ve taşımali sistemle sağlık uygulamasıyla sizi en doğal hakkınız olan insanca yaşama hakkınızdan mahrum olmaktan da fukaralığa mahkûm olmaktan da çıkaracağız ve ilk işimiz İYİ Parti olarak bu olacak. Çünkü cumhuriyetin ve sonraki gelen giden iktidarların her köye okul, her ilçeye lise, her köye

sağlık ocağı, doktor hedefini koyan, bunu başaran cumhuriyete borcumuz var, sahipliğimiz var. Bize verdiği kazanımlardan da asla vazgeçmeyeceğiz.

Sağlığa ayrılan payda, Sağlıklı Dönüşüm Programı'nın hayata geçtiği 2003'ten beri temel sağlık göstergelerinde devrim yaptıklarını iddia eden değerli iktidar vekili arkadaşlarıma sesleniyorum: OECD 2021 Sağlık Raporu'na göre, OECD ve Avrupa Birliği ülkeleri arasında sağlığa en az pay ayıran ülkeyiz değerli arkadaşlar. Ama rahat olun, siz de OECD ülkelerinde en son sıralara indirip ayırdığımı da vatandaşa değil hasta garantili yandaşa terk ettiğiniz, başta şehir hastanelerinde, hastanelerde artık aylar sonrasına randevu alamayan hastalarımızın sıkıntısını da biz gidereceğiz ve sağlık sistemini, sağlık hizmetini sermayenin kâr hırsına teslim ettirmeyeceğiz çünkü biz Türk hekimi olarak hekim olmanın kıymetini bilen kadrolarımızla geliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Bizim, Kırımlı Aziz Bey'e, Mektebi Tıbbiyeyi Mülkiyeyi Şahane geleneğinden gelen Refik Saydam'lara ve Nusret Fişek'lere sözümüz var çünkü; sadece kendimiz için değil. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sağlıkta yapılan yanlışlarla geline nokta, uzman hekim yetiştirecek kadroların göçüyle eğitim kalitesinin bozulması bir büyük yaradır. Vicdanımız ve içimiz sızlamaktadır. Biz ettiğimiz Hipokrat yeminiyle, o ettiğimiz anda bağlı kalan kadrolarımızla hizmet anlayışını esas kılacağız ve üniversitelerdeki akademisyenleri de bu durumdan çıkaracağız. Birçok hastanede, ilde altı ay sonraya, bir yıl sonraya verilen randevu sisteminden halkı kurtaracağız. Covid-19'u dahi meslek hastalığı kabul etmeyen bu sistemi değiştireceğiz ve insan odaklı bir anlayışla çözeceğiz. Hekimlere "Giderlerse gitsinler." diyen bir anlayışla iş gören iktidarın ülkeyi yönetemediği gibi büyük bir krize soktukları sağlık sistemimizde çözüm üretmeyeceğinin ve hekimleri yoksulluk sınırının altında tutma gayretinin numunesi olan bu teklif de bu Mecliste eğer onaylanırsa tarihte utanarak hatırlanacak diğer belgelerden biri olarak yerini alacaktır. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Hepinizi saygıyla selamlarken teklifi daha geç olmadan geri çekmenizi bir kardeşiniz olarak şiddetle tavsiye ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

15/6/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelere İç Tüzük'ün 72'nci maddesi gereğince devam edilmesini arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Ali Şeker

Burcu Köksal

Manisa

İstanbul

Afyonkarahisar

Servet Ünsal

Kani Beko

Ankara

İzmir

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var efendim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yoklama talebi var öncesinde efendim.

BAŞKAN – Evet, İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş önergeyi oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var, yoklama talebini karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Köksal, Sayın Şeker, Sayın Arık, Sayın İlgezdi, Sayın Beko, Sayın Ünsal, Sayın Kılınç, Sayın Şahin, Sayın Arslan, Sayın Kayışoğlu, Sayın Yüceer, Sayın Aydın, Sayın Gökçel, Sayın Sümer, Sayın Güzelmansur, Sayın Taşcier, Sayın Tokdemir, Sayın Aydınlık, Sayın Yılmazkaya.

Yoklama işlemi için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.47

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.52****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Manisa Milletvekili Özgür Özel ve arkadaşları tarafından İç Tüzük’ün 72’nci maddesi uyarınca verilen görüşmelere devam önergesinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi, yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula veren sayın milletvekillerinin salondan ayrılmamasını özellikle rica ediyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere devam ediyoruz.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 72’nci maddesine göre verilen önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Soru için sisteme giren arkadaşların isimlerini okuyacağım ve onların sisteme tekrar girmelerini rica ediyorum: Burcu Köksal, Bayram Yılmazkaya, Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Mehmet Güzelmansur, Necdet İpekyüz, Habip Eksik, Ali Şeker, Orhan Sümer.

Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlıkla ilgili kanun teklifini görüşüyoruz. Hastanelerde taşeron olarak çalışan radyoloji görüntüleme çalışanları, yemekhane çalışanları, bilgi işlem çalışanları, hastane bilgi yönetim sistemi çalışanları, laboratuvar çalışanları, diş protez ihale çalışanları, fizik tedavi seans usulü ihale çalışanları, diyaliz seans usulü ihale çalışanları ve tüm taşeron işçiler niçin hâlâ kadroya alınmadı? 2018 seçimleri öncesi onlara kadro sözü verdiğiniz hâlde hâlâ niçin kadro vermiyorsunuz? Taşerona kadro haktır, bunu görmezden gelmek aymazlıktır.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Ekonomimiz uçuyor.” diyen saray şahbazlarına ve koltuk sevdalılarına birkaç sözümüz var. Hani ekonomimiz uçuyordu, hani uzaya gidecektik? Bırakın uzaya gitmeyi vatandaş artık otobüse binemiyor, şehirler arası yolculuk yapan vatandaş kalmadı. İnsanlarımız dolmuş parası bulamıyor. “Ekonomi uçuyor.” dediniz, doları uçurdunuz, altını uçurdunuz, ev fiyatlarını uçurdunuz; benzini, mazotu uçurdunuz; market, pazar fiyatlarını uçurdunuz ama vatandaşın alım gücünü bitirdiniz. “Ekonomiyi bizden iyi kimse bilemez.” naraları attınız, “Verin bize Başkanlığı, bakın ülke nasıl şaha kalkacak.” dediniz, geldiğimiz durum ortada: Batık bir ülke, kötü bir ekonomi yönetimi, milyonlarca

işsiz vatandaş, milyarlarca dolar dış borç, milyonlarca icralık dosya, kredi ve borç batağında olan esnaf ve vatandaş.

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Veteriner hekimleri, BAĞ-KUR ve SGK’li olan hekimleri ve diş hekimlerini, hemşireleri, laborantları ve diğer bütün sağlık emekçilerini neden bu düzenlemenin dışında bıraktınız? 1 Aralık 2021 tarihindeki düzenlemede Mecliste bütün gruplar uzlaştığı hâlde neden o taslağı geri çektiniz, neden aralık ayındaki düzenlemenin gerisinde bir düzenlemeyi yeniden “müjde” diye Meclise getiriyorsunuz? Sağlıkta kangrenleşen piyasacı, özelleştirmeci sağlık bakış açısını ne zaman terk edeceksiniz? Belediye hastanelerinde çalışan sağlık emekçilerinin özlük hakları için ne zaman düzenleme yapmayı düşünüyorsunuz? Sağlıktaki mobbingi ve performans baskısını nasıl gidereceksiniz? En önemlisi hemşirelerin ve diğer sağlık emekçilerinin kreş sorununu ne zaman çözmeyi düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Samandağ mavisıyla, yeşiliyle, muhteşem doğasıyla ülkemizin en güzide ilçelerinden biridir. İktidarın vurdumduymazlığı bu ilçemizde ölümcül sorunlara yol açıyor. Samandağ-Antakya Çevre Yolu bitirilmiyor. Mevcutta kullanılan ve Karayolları uhdesinde olan Antakya-Samandağ yolu, âdeta ölüm yolu hâline geldi. Birçok okulun olduğu bu yolda ne yaya geçidi var ne üst geçit, yol şerit çizgileri dahi yok. Samandağ denizindeki dip akıntıları da her yıl onlarca insanımızın hayatını kaybetmesine neden oluyor. Dalgakıran yaparak canları korumak varken Hatay, burada, yine görmezden geliniyor. Daha fazla ailenin yüreğine ateş düşmeden ölüm saçan bu iki sorunun çözülmesini istiyoruz. Aksi takdirde iktidar buradaki ölümlerin sorumlusu olmaya devam edecek, Hatay bunun hesabını sandıkta soracak.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Daha önceki getirdiğiniz düzenlemede madde 4’le ilgili, uzman hekimlerle ilgili de bir iyileştirme vardı; niye onu çektiniz? Maddenin gerekçesinde “mahsuplaşma yapılmayacaktır” dendiği hâlde, madde 6 ve madde 7’de Adli Tıp ve YÖK’le ilgili “mahsuplaşma yapılacaktır” denmektedir. Bu durumda nasıl bir gelir artışı sağlanabilecektir?

Siz o gün maddeyi çekerken “Daha iyi bir düzenleme yapacağız.” demiştiniz ama bu yaptığınız düzenlemeler neredeyse o yapılan düzenlemelerin üçte 1’ine denk geliyor emeklilikte özellikle. Siz bu hâliyle hekimleri nasıl Türkiye’de tutmayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye’nin her yerinde görülen sağanak yağışlar ne yazık ki memleketim Adana’da da etkili olmuştur. Kozan, Feke, Sarıçam ilçelerinde aşırı yağış sonrası da seller ve heyelanlar meydana gelmiştir. Başta tüm Türkiye olmak üzere tüm illerde ve Adana’ımızda zarar gören vatandaşlarımıza geçmiş olsun diliyorum.

Her fırsatta dile getirdiğimiz Kozan-Mansurlu-Feke yolunun tamamlanmaması, gerekli altyapı yatırımlarının yapılmaması, Karayollarının yirmi yıldır bu yolu bitirmemesi sonucu sel ile heyelan felaketiyle vatandaşımız hepten mağdur olmuştur. Defalarca dile getirdik, Cumhurbaşkanlığı yatırım bütçesinde ödeneği bulunan, aciliyeti bölge halkı ve bizler tarafından dile getirilmiş bu yol neden tamamlanmıyor? Bir kez daha buradan yetkililere sesleniyoruz: Adana Kozan-Mansurlu-Feke yolu bir an önce bitsin, vatandaşların sorunu çözülsün.

BAŞKAN – Sayın İpekyüz...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Öncelikle bugün 15 Haziran, binlerce sağlık çalışanı çalışmadılar ve “Görevdeyiz, grevdeyiz.” diye seslendiler. Sağlık Bakanı ve Bakanlık yetkilileri, başta Türk Tabipleri Birliği olmak üzere bu kurumlarla ne zaman görüşecek?

Bir diğeri, aile sağlığı merkezinde çalışan aile hekimlerine yönelik cezayla ilgili düzenlemeyi yapacaklar mı, yapmayacaklar mı; bir mobbinge dönüştü.

Emeklilerle ilgili düzenleme daha önce varken çekildi; gerekçesi ne, özele mahkûm etmek mi? Ve sağlıkta -bu teklifte 5'inci maddede- para ödemeyenler var, kamudan gidip yararlanmış, ödeyemeyenler var; bunlar kim? Hangi hastaneler, hangi hastalıklar? Bunlarla ilgili bir açıklama yapılması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Özellikle performans sisteminden vazgeçilip, döner sermayeden vazgeçilip temel düzenleme yapılacak mı?

BAŞKAN – Sayın Eksik...

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aralık ayında getirilen düzenlemede hekimlere verilen 33.000 ve 40.000 gösterge puanları niçin geri çekildi, niçin bu düzenlemede yok?

5'inci maddede, 10 binin üstünde borcu olan ve 1.600 kişiye tekabül eden insanlar niçin bu kapsam içine alınmadı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HABİP EKSİK (Iğdır) – Sağlık Bakanlığı dışındaki bakanlıklarda çalışan hekimleri niçin kapsamıyor? Veterinerleri ve eczacıları niçin kapsamıyor?

BAŞKAN – Devam edin.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Kanun teklifinin 2'nci maddesi niçin tüm sağlık emekçilerini kapsamıyor? Teklifte niçin BAĞ-KUR, SSK ve Emekli Sandığı eşitlenmiyor? Niçin BAĞ-KUR ve SSK'lı hekimlerin maaşlarıyla ilgili, emeklilikleriyle ilgili bir düzenlemeyi kapsamıyor?

Ayrıca, 8'inci maddedeki düzenlemeyle, öğretim üyesi ve başasistanların kadrolarında bir yıl çalışma şartı niçin kaldırılıyor? Acilde çalışan sözleşmeli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kasap...

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kamuda çalışan yaklaşık 100 bin hekime, aynı diğer meslek gruplarında -hekim dışı gruplarda- olduğu gibi 21 bin lira üzerinden, taban maaş üzerinden bir maaş bağlamayı düşünmüyorsunuz. Neden 10 bin kişiye 21 bin lira ve üzeri uzman kadrosunda ve diğer kadrolarda, idari kadroda maaş veriyorsunuz? 60 bin liraya kadar maaş verdiğiniz doğru mudur? 41 bin lira alan il sağlık müdürü var mıdır? 21 bin lira maaş alan hekim dışı “sağlık idarecisi, başkan, başkan yardımcısı” adı altında kadro var mıdır ve hekim dışı uzman kadrosunda çalışan sözleşmeli sayısı toplam kaçtır?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Afyonkarahisar'ın merkezden sonra en büyük ilçesi Sandıklı'da had safhada uzman doktor sıkıntısı çekiliyor. Sandıklılı hemşhailerim ne yazık ki hastalandıklarında bu uzman doktor sıkıntısı yüzünden Afyonkarahisar'a veya Isparta'ya gidip muayene olmak zorunda kalıyor. Yine, Dinar Devlet Hastanesinde kulak burun boğaz uzmanı sıkıntısı had safhada. Kulak burun boğaz bir hastane için olmazsa olmaz bir bölüm olmasına rağmen niçin kulak burun boğaz uzmanı ataması yapılmıyor? Bu konuda hastalığı olan hemşhailerimiz de ne yazık ki Isparta, Denizli ve Afyonkarahisar'a gitmek zorunda kalıyor.

Artık bu devlet hastanelerindeki uzman doktor sıkıntısına bir çözüm bulun, yeteri kadar uzman doktor ataması yapın, doktorların yurt dışına göçünü önleyin. Bunun için de onların istedikleri özlük haklarını, maaşlarındaki iyileştirmeleri verin artık. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ek ödemeler bilindiği gibi izinlerde ve hastalık -rapor- durumlarında kesiliyor. Siz niye temel ücretlere bir iyileştirme yapmıyorsunuz da ek ödemelere iyileştirme yapıyorsunuz? Bu hastalık durumunda hekimler bunu alamayacak, sonuçta bir ücret güvencesine kavuşturulmamış olacak bu döner sermayede yaptığınız düzenlemeler.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Komisyon, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, katkıda bulunan, soru soran herkese de teşekkür ediyorum. Bunların bir kısmı konumuzla direkt ilgili olmadığı için, diğer bakanlıklarımızı ilgilendirdiği için muhtemelen yazılı cevaplar verilecektir ama ben konuyla ilgili kısımlarına elimden geldiğince cevap vermeye çalışacağım.

Öncelikle bu kanun teklifinin Sağlık Komisyonumuzda da tali komisyon olarak değerlendirildiğini, tartışıldığını ifade etmek isterim. Önemli bir çalışma yapıldı Sağlık Komisyonumuzda da. Genel uygulamamız tali komisyonların uygun görüş bildirmesi şeklindeyken bu teklifte farklı davranılmıştır ve kapsamlı bir şekilde Sağlık Komisyonumuzda da görüşler ifade edilmiştir. Bizim Plan ve Bütçe Komisyonunda ise ilgili tüm STK'leri, meslek kuruluşlarını davet ettik ve onların da fikirlerinin dinlenmesini, tutanaklara geçmesini sağladık, bunu da ifade edeyim.

Ayrıca teklifin sonuna geldiğimizde teklifin tümü oylanırken ana muhalefet partimizin de “evet” oyu verdiğini ifade etmek isterim, teşekkür ederim bu açıdan. Yani burada yaptığımız, sonuçta bir iyileştirme sağlık çalışanlarımız için; gönül ister ki tabii çok daha fazlası yapılsın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – İstemiyor, istemiyor, gönül hiç istemiyor, 5’li çetelere gönül çok istiyor.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ama ülkemizin imkânları çerçevesinde, bütçemizin imkânları çerçevesinde yapılabilecek önemli bir iyileştirme.

Maliyetlerine baktığımız zaman, hekim aylıklarında emeklilikte yapılan iyileştirmenin bütçeye yıllık maliyeti 817 milyon TL. Çalışanlarla ilgili yapılan düzenlemelerin bütçemize yıllık maliyeti 10 milyar 638 milyon TL. İkisini topladığımızda... Bir de hastanelere 10 bin TL'nin altında borcu olanların bu borçları da siliniyor biliyorsunuz. Onu da dâhil ederseniz yıllık 12 milyar Türk lirasına yakın bir maliyetten bahsediyoruz. Tabii ki dediğim gibi gönül ister ki daha fazla da yapılsın ama bu atılan adımı da küçümsemek gerekir. Hem çalışanlar açısından hem de özellikle hekim emeklileri açısından önemli bir iyileştirme. Ülkemizin imkânları geliştikçe inşallah daha da fazlası yapılır.

HABİP EKSİK (İğdır) – Karıştırmayalım, Emekli Sandığından emekli olanlar; emekli hekimler deyince genelleme oluyor.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bu kanun sadece hekimlerimizi ilgilendirmiyor, tüm sağlık çalışanlarımızı ilgilendiriyor. Emeklilik boyutu itibarıyla sadece hekimlerimizi ilgilendiriyor. O konuda da şunu ifade etmek isterim: Biliyorsunuz, Çalışma Bakanlığımızın kamuoyunda “3600” diye bilinen bir çalışması, hazırlığı var; Meclisimize de bir teklif olarak gelecektir, bunu bekliyoruz. Orada, hekimler dışındaki diğer kamu çalışanlarının emekliliğiyle ilgili genel düzenlemeler yapılacaktır. Burada ifade edilen bazı hususlar Meclisimiz tarafından o kapsamda değerlendirilebilecektir. Yani bu çalışmanın dışında kamunun geneline ilişkin, emeklilik sistemine ilişkin çalışma ayrıca gelecek. Orada da çeşitli kesimlere dönük, iyileştirmeye dönük çalışmalar yapılacaktır; onu da ifade etmiş olayım.

Bir arkadaşımız, konuşmasında “5 bin TL'nin altındaki alacaklar siliniyor.” dedi. O, Komisyonunda 10 bin oldu, biliyorsunuz, düzeltme anlamında bunu söyleyeyim.

HABİP EKSİK (İğdır) – 10 binin üstündekilerin niçin silinmediğini soruyoruz.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – 10 binin üstündekilerin de yarısı silinmiş oluyor.

HABİP EKSİK (İğdır) – Niçin silinmedi?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Burada, sosyal devletin bir gereği olarak bir adım atılıyor. Aslında, vatandaşlarımız gelir testini ihmal etmezse bu tür alacaklar oluşmaz diye düşünüyorum. Önümüzdeki süreçlerde gelir testiyle birlikte, primli, primsiz ödeme sistemiyle birlikte bunlar yapılabilir.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Gelir testi insan haklarına aykırı bir şey, ne demek gelir testi! Herkese parasız sağlık sistemi...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Diğer taraftan, mahsuplaşmayla ilgili bilgi istendi. Aralık ayında gelen teklifte hekim dışı sağlık çalışanlarıyla ilgili bir düzenleme yoktu. Bu teklifte hepsinin, tüm sağlık çalışanlarının tavanları artırılmaktadır. Hekim ve

hekim dışı sağlık personeline 209 sayılı Kanun’a göre performansa dayalı ek ödeme yapılmaktadır. Bu ödemenin kanunla belirlenen sabit bir kısmı ise her ay aylıklarıyla birlikte peşin ödenmektedir. Bu sabit ödeme, personelin çalışıp çalışmadığına veya ilgili ayda performans üretilip üretilmediğine bakılmaksızın ödenmektedir. İlgili ay sonunda ise ödenen bu sabit ödeme, personelin o ay için hesaplanan performansa dayalı ek ödemesinden mahsup edilmektedir.

Diğer taraftan, uzman hekim eksikliğini tamamlamak için sözleşmeli doktor kadrosu artırılarak hekim ihtiyacı karşılanacaktır. Burada, bir Bingöl Milletvekili olarak da bunun önemli olduğunu ifade etmek isterim. Biliyorsunuz, daha geri kalmış -nispeten diyelim- bölgelerimizde doktor tutabilmekte zorluklar yaşayabiliyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – O da sizin ayıbınız.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Bu, ilave 5 bin sözleşme imkânı bu anlamda çok çok kıymetli. Özellikle doktor tutmada zorluk yaşanan bölgelerimizde daha yüksek sabit ücretlerle kadrolu, sözleşmeli imkânı verilerek, kurumsal bazda, hastane bazında bu imkânlar sağlanarak bu sorunun çözümünde önemli bir adım atılmış olacaktır. Bu konuda, özellikle, bölgeler arası dengeyi düzeltme anlamında önemli bir adım olduğunu ifade etmek isterim.

Ayrıca, kamuda çalışmayı cazip emeklilik istisnasıyla teşvik etmiş oluyoruz.

Bu yasayla, ek ödeme yapamayan hastane kalmamış olacaktır; bu da önemli. Doktorun tercihten bağımsız bir şekilde hastanedeki koşullardan dolayı performans gösteremeyenler, dolayısıyla performans ücreti alamayanlar da bu şekilde ücret almış olacaklardır; tüm hastanelerimiz bu imkândan, hastane bazlı dağıtım sisteminden yararlanmış olacaklardır. Bundan, şehir ve ülke bazlı dağıtım sistemine geçiyorusuz. Dolayısıyla, tüm hastaneler bu imkândan istifade etmiş olacaklardır, bu da genel memnuniyet düzeyi açısından bence önemli bir unsur.

Yine, bir olayla ilgili vekillerimizin burada ifadeleri oldu; konuşmalarında, dün yaşanan, bir ambulansla ilgili yaşanan bir soruna işaret ettiler. O konuda gelen notu sizlerle paylaşmak isterim: “Sürücüsü olduğu ambulansla Sağlık Bakanlığı önünde 14 Haziran 2022 Salı günü saat 13.45’te, kendi ifadesiyle, eylem yapan kişinin taşıdığı hastanın Ankara Şehir Hastanesi Acil Servisinin girişinin HBYS incelemesi sonucunda, aynı gün sabah saat 10.30’da yapıldığı tespit edilmiştir. Ambulans şoförünün taşıdığı onkoloji hastası, Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edilmiş, söz konusu hasta nakil aracıyla hastanemize getirilmiş ve hastanemiz acil servisine 10.14’te giriş yapmıştır. Acil tıp kliniğimizdeki değerlendirme sonrasında Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniğimizce tetkikleri yapılan hastamızın saat 11.20’de Ankara Şehir Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniğindeki odasına yatışı gerçekleştirilmiştir. Hastanın yatışı sağlandıktan yaklaşık iki buçuk saat sonra araçta herhangi bir sağlık görevlisi ve hasta bulunmadığı hâlde ilgili kişi hasta nakil aracını Bakanlık önüne park etmiştir. Olayın hastane arayıp bulamamak konusu olmadığını, hastamızın sürecinin uluslararası tıbbi kaideler ve ülkemizin mevzuatı doğrultusunda en uygun şekilde yürütüldüğünü ve neticesinde ilgili servisimize yatışının kısa sürede gerçekleştirildiğini bilgilerinize sunmak isterim.”

Değerli arkadaşlar, son olarak genel bir ifadede de bulunmak istiyorum. Pandemi sürecinde gerçekten çok fedakârca çalıştı sağlık çalışanlarımız, hepsine şükranlarımızı ifade etmek istiyorum; tüm sağlık emekçilerine, doktorundan diğer sağlık çalışanlarına kadar hepsine minnettarız.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kuru kuru teşekkür etmek olmaz, haklarını verin, haklarını.

HABİP EKSİK (İğdır) – Meslek hastalığı saymadınız. Oy birliğiyle kabul edilen teklifi geri çektiniz. Öyle kuru kuruya alkış olur mu ya?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Diğer taraftan, şunu da ifade etmek isterim: Sosyal güvenlik ve sağlık alanında reformlar yapılmamış olsaydı, altyapıya, teknolojiye yatırım yapılmamış olsaydı, sağlık sistemimiz iyi bir şekilde hazırlanmamış olsaydı pandemi sürecinde çok ciddi sorunlar yaşayabilirdik.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Yılmaz, kaç bin kişi öldü bu ülkede pandemide? İyi olan ne yanı?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Pandemi, ülkelerin sağlık sistemi açısından âdetâ bir stres testi oldu; birçok ülkede sağlık sisteminin çöktüğünü, çok ciddi sorunlar yaşandığını gördük.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sondan 2’ncisiniz, sondan 2’nci.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Ülkemizde ise sağlık sistemimiz gerçekten çok iyi bir karşılık verdi. Bunda emeği olan bütün sağlık çalışanlarına, yöneticilerine de buradan şükranlarımı ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim, sağ olun.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Evet, teşekkürünüzü görüyoruz, çıkardığınız yasadâ belli.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaadeniz olur mu?

BAŞKAN – Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz’ın 337 S. Sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, soru-cevabın içeriğine ilişkin -usulden değil- bir şey demeyeceğim ama işleyişle ilgili çok yanıltıcı bir durum var. Bir kere bu Meclisin geleneklerinde ve kaliteli yasama yapmaya çalışan tüm meclislerde tali komisyonlar kendilerine sevk edilen ve uzmanlık alanları olan konuda hassasiyetle çalışırlar ve esas komisyona bir rapor sunarlar. Sizin dediğiniz, sadece bu döneme... Yani rejime kasteden Anayasa değişikliğinin hayata geçtiği bu dönemde, eskiden yüzde 40’lar düzeyinde toplanan tali komisyonlar bu dönem -Sağlık Komisyonunun son iki toplantısı hariç- sadece 2 kez toplanmıştı yani binde 4’ler düzeyine düştü. Bu, arızı bir durum, hatalı bir durum. “Uygun görüp de görüşmüyorlar.” falan diye bir şey yok; siz ihtisas komisyonundan hiçbir şeyi iyi bilemezsiniz Plan Bütçe olarak.

İkincisi, Sağlık Komisyonu iyi bir şey yapmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Başkan, yeter ya, böyle bir uygulama yok ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir öncekinde oturdu, dört başı mamur bir çalışma yaptı Sağlık Komisyonu ama esas komisyon, Adalet Komisyonu onun yaptığı bütün değişiklikleri geri aldı ve nereden, nasıl bir baskı geliyorsa bu sefer oturdular, çalıştılar, virgülü bile değişmeden geçti. Diyorsunuz ya “Çok güzel çalıştılar.” Çalıştılar, çalıştılar, bir virgülüne bile, bir irade dokundurtmadı. O yüzden her şey yolundaymış, oradan da görüş alınmış, burada da çalışılmış değil; geldiği gibi geçen, verilen sözleri tutmayan, hayal kırıklığı yaratan bir yasayla karşı karşıyayız, bir teklifle karşı karşıyayız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun İpekyüz, siz niye söz istediniz?

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Ben de Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim. Sayın Başkan açıkladığında her şey usulüne göremiş gibi, aslında öyle değil, yaşanan bir şeyi anlatmak istiyorum.

BAŞKAN – Yani şimdi, Sayın İpekyüz, böyle bir usul yok. Sayın Özel Grup Başkan Vekili, ona söz verdim. Eğer ben Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine söz verecek olsam ve her şey cevaplanacak olsa olmaz.

HABİP EKSİK (İğdır) – Şu an Grup Başkan Vekiline vekâlet ediyor ama Sayın Başkan. Sayın İpekyüz, şu an Grup Başkan Vekilimizin yerine vekâlet ediyor.

BAŞKAN – Onun vekâlet edebilmesi için bana bir dilekçeyle verilmiş olması lazım vekâlet ettiğinin.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Kayıtlara geçsin...

BAŞKAN – Size yerinizden, 60’a göre söz vereceğim bir dakika sadece tamam mı. Ama böyle bir usul yok, bilginize sunuyorum.

Buyurun İpekyüz.

56.- *Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın 337 S. Sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Başkan açıkladı. Meclisi –açılışa da söyledik- 54 imza sahibinden 4 kişi dinliyor; artı “mı” gibi yapmayalım. Şimdi Sayın Özel de söyledi. Tali komisyona gitti; evet. Biz cuma günü Plan ve Bütçe Komisyonunda toplandığımızda Komisyonun başlamasına üç dakika kala Sağlık Komisyonunda, tali komisyonda konuşulanlar bize dağıtılıyor. Böyle mi çalışacak Komisyon? Böyle çalışmaz; bu “mı” gibi yapmaktır. Yasamay... Nokta, virgülü değişmez çünkü sihirli bir erk var arkasında.

Bir diğeri, Bingöl... Sayın Bakan, bakanlık yaptınız. Yirmi yılda Bingöl'ü düzeltmemişseniz, hâlâ problem varsa, hâlâ insanlar gitmiyorsa, hâlâ İstanbul sürgün yeriye bu iktidarın problemidir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben vekâlet vermiştim, size bildirmedim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Affedersiniz, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon, bir saniye...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Vekâleti sadece size bildirmemiştim hani iletmemişim, onu söyleyeyim ama bugün hekimlerimizin, sağlık çalışanlarımız hepsi tam yetkilidir.

BAŞKAN – “Öyle kabul edelim.” diyorsunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Lütfen bunu dikkate alınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bari bunu yapalım onlara.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bari bunu yapalım.

BAŞKAN – Komisyon, size de bir dakika 60'a göre söz veriyorum.

Buyurun.

57.- *Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET YILMAZ (Bingöl) – Teşekkür ediyorum.

Adım anılarak, Bingöl'e işaret edilerek bir eleştiri yapıldığı için müsaadenizle cevap vereyim.

Değerli arkadaşlar, ben eski bir Kalkınma Bakanı olarak şunu söylemek isterim: Kıyamete kadar sorunlar bitmez. “Kalkınma” dediğimiz şey sorunların bittiği bir duruma ulaşmak değildir, daha basit sorunları çözüp daha karmaşık sorunlarla uğraşma sürecidir; “gelişme” dediğimiz, “kalkınma” dediğimiz hadise budur. Sorunsuz bir dünya hayal ediyorsanız öyle bir dünya yok. En gelişmiş ülkelere de gidin, sağlıkta da başka alanlarda da çok çeşitli sorunlar tartışılır. Önemli olan, temel sorunları çözüp daha ileri, daha karmaşık sorunlarla uğraşmaktır; biz de onu yapıyoruz, yapmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, karar yeter sayısını arayalım efendim.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunmadan önceden karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.19

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.49****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 7’nci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

AK PARTİ iktidarının sağlık çözümü şu oldu: Hasta, en üst basamaktaki doktora muayene olmak istiyordu. Hastalanan insan, olayların farkında değildir, kendi sorunu neyse tüm sağlık insanları gelsin ve kendisiyle ilgilensin ister. Sağlık hizmeti sunucusuna düşen, hastanın gerçekteki gereği neyse onu yapmak, onu yerine getirmektir. AK PARTİ’nin sevk zincirini ortadan kaldırdığındaki söylemleri, “Hastanın istediği yere, istediği doktora muayene olma fırsatını tanıyorum.” oldu. Hakikaten de gittiler ve istedikleri yerde istedikleri doktora muayene oldular. Böylece vatandaş, seçimlerde AK PARTİ’nin iktidarına sağlık nedeniyle 5 puan vermiş oldu. Sağlık sistemi iyi mi oldu? Hiç de iyi olmadı.

Bu arada, AK PARTİ’nin sağlıktaki rantı şehir hastaneleri oldu. Torunlarımızı yirmi beş yıla kadar borçlandıran ve onlar çalışsın diye kapatılan devlet hastanelerine mal olan şehir hastaneleri ucubesinden bahsetmek istiyorum. Dünya, temel sağlık hizmetlerinin önemini, pandemi esnasında daha iyi anladı; birinci basamak sağlık hizmetlerine ağırlık verildi. Örneğin, İngiltere, pandemi döneminde birinci basamağa büyük miktarda kaynak aktardı.

Koruyucu sağlık hizmetlerinin, tedavi edici sağlık hizmetlerinden daha ucuz, daha etkin olduğu unutulmamalıdır. AK PARTİ birinci basamak sağlık personeli korumuyor. İnsanların “RPT”lerine dahi ilaç yazdırmaya gelmesine müdahale etmiyor. Aile sağlığından sorumlu hekimler de tüm hekimler gibi hastanın tacizine uğramaktadır. Hükûmetin onlardan beklediği, seslerini çıkarmasınlar, uslu uslu dursunlar, hastanın her istediğini kayıtsız şartsız yerine getirsinler şeklinde. Pandemiye mücadeleyi sağlık sistemi değil, sağlık personeli yaptı, canla başla çalıştılar. 506 aktif sağlık çalışanı hayatını kaybetti, binlercesi hasta oldu. Ölenlere Allah rahmet etsin, hastalığa düşenlere şifa versin.

Sağlık Bakanlığı, aile hekimlerine ülkemizde sıra dışı uygulama yapıyor; aile hekimleri binayı kiralyor, sarf malzemesini karşılıyor. Bu hâliyle aile hekimleri bir nevi işveren gibi çalışıyorlar; devlet, görevlerini onlara yüklemektedir. Binanın her türlü giderinden onlar sorumludur. Yaşadığımız yüksek enflasyon, bina sahipleriyle maddi alanda sağlık ocağı hekimlerini karşı karşıya getirmektedir, bina sahipleri onlara tahliye davaları açıyor.

Aile hekimlerinin ücret politikası yeniden gözden geçirilmelidir. Sağlık Bakanlığı, aile sağlık merkezlerinin malzeme giderlerini karşılamalıdır. AK PARTİ Hükûmeti, Türkiye Cumhuriyeti’nin yıllardır biriktirdiği sağlık tecrübesini ve yetiştirdiği insan gücünü sonuna kadar tüketti, sistemi kuvvetlendirecek hiçbir katkıda bulunmadı.

Tıp fakültelerini ikinci basamak sağlık kurumları gibi değerlendirdi, tıp fakültelerini eğitim ve araştırmada yetersiz hâle getirdi. Geçtiğimiz dönemde Bakanlıkça ihtisas kadroları 2 misline çıkartıldı. Bu arada hasta yataklarında ve hastane kapasitesinde fazlaca bir artma olmadı. Buna rağmen tıp fakültesi öğrencileri son yıldan başlayarak dil öğrenmeyi tercih ediyorlar, hepsinin hayali, yurt dışına gitmek.

Açılan pek çok ihtisas alanında yeterli müracaat olmadığı için o ihtisas kadroları boş kaldı. Ayrıca, aynı ihtisas dalında hastaneler arasında puan bakımından büyük tercih farkı vardır, çok muhtemeldir ki gelecek bir dönemde doktorlar arasında da bir kalite farkı ortaya çıkacaktır. Ülkemizde sağlık hizmetleri maalesef çökme noktasına geldi.

Kamu otoritesi, beş dakika arayla hasta muayenesi istemektedir. Hâlbuki Dünya Sağlık Örgütünün bir hasta muayenesi için ayrılmasını önerdiği süre yirmi dakikadır. Ankara Şehir Hastanesinde 2023 yılı için endoskopi randevuları verilmektedir. Elektif ameliyatların yapılabilmesi artık belli bir süre geçince mümkündür. Bilimsel anlamda sevk zinciri yoktur.

Hastalar, tüm hastalıkların sorumlusu olarak sağlık personelini görüyor. Sıkışmışlığın nihai ürünü olarak sağlıkta şiddeti görüyoruz. Sırf 2021 yılında 364 sağlık çalışanına saldırı gerçekleşti, 316 sağlık çalışanı mağdur oldu. Hükümet, sağlıkta şiddete karşı sözde tedbir alıyor gözüükürken olaylara karşı lakayttır. Aslında ortadaki görüntü, iflas etmiş bir sağlık sisteminin görüntüsüdür. Hükümet, tıp fakültelerine bilim üretme fırsatını bırakmamakta, onun yerine ikinci basamak sağlık kurumu gibi hizmet vermesini istemektedir. Bundan anlaşılıyor ki Hükümetin bilim üretmeye ihtiyacı yoktur, doktor yetiştirmeye de ihtiyacı yoktur; sağlık hizmetlerinden anladığı budur. Bu politikaya uygun olarak tıp fakültelerinde çalışanların döner sermayeden aldıkları pay, ikinci basamak hastanede çalışanların döner sermayeden aldıkları payın yarısı kadardır. Hükümet, sağlık çalışanlarının durumunun düzeltilmesi gerektiğini sözde kabul ediyor.

Aralık 2020’de bir yasal düzenleme teklifi getirildi, sonra da geri çekildi. Beklentiler teklifin yetersiz olduğu ve kapsamının artırılacağı şeklindeydi. Bir hayal içinde sağlık çalışanları altı ay beklediler.

Biliyoruz ki temmuz ayı ücretlilerin zam ayıdır. Temmuzdan hemen önce hazırlanan bu kanun teklifinde bir cinlik sezilmektedir. Teklif, altı ay önce getirilen tekliften daha da yetersiz iyileştirmeleri öngörüyor. Bu ülkenin tüm insanları, vatanını sever, bundan hiç kuşku yok. Hükümet, işi o hâle getirdi ki “Ya aç kal ya ülkeyi terk et.” kıvamı yaratıldı. Zaten ülke gençlerinin yüzde 75’i yurt dışına gitme hayali kuruyorsa yetişkinlerin gücünden ne beklersiniz? Sayın Cumhurbaşkanı dâhil “Hekimler gidiyorsa gitsinler.” dediğine göre, yöneticilerimiz, sağlık çalışanlarına ihtiyaç olmadığını ifade ediyorlar. Türk sağlık teşkilatı, yurt dışına hekim ihraç ediyor.

TES-İŞ’in yaptığı araştırmada Mayıs 2020 itibarıyla yoksulluk sınırının 19.600 lira olduğunu biliyoruz oysa bir tıp profesörü 17 bin Türk lirası maaş almakta yani sağlık çalışanları, istisnasız, yoksulluk sınırı ile açlık sınırı arasında hayatlarını devam ettiriyorlar.

Yasa teklifiyle, uzman hekim emekliliğine 2.100 lira kadar bir fark geliyor. Eczacı, hemşire, ebe, sağlık memuru, tıbbi teknisyenler dâhil hiçbir sağlık çalışanının emekliliğine bu, dâhil değildir.

Aktif sağlık çalışanlarının durumuna ise çok az bir iyileştirme getirilmiştir. Sağlık personeline gelince para yok; yalnız, danışmanlardan 11 maaş alanlara rastlıyoruz, onlara gelince para var.

Mevcut yasa teklifiyle sağlık çalışanlarının tepesine Demokles’in kılıcı asılmaktadır. Ek ödeme işlemlerini denetleyecek bir inceleme heyeti kurulacağı hükme bağlanmıştır. Yasada bahsedilmemekle birlikte, oluşturulacak heyetle esas olarak yönetici kadrosunun ve birkaç kişiden ibaret çalışan kadrosunun olacağını tahmin etmek çok zor bir şey değildir. Hastane yönetimi, tavırlarını beğenmediği çalışanlara tam bir mobbing uygulama fırsatını yakalamıştır.

Görüşülmekte olan yasa teklifi, sağlık çalışanlarının sosyal ihtiyacını karşılamaktan uzaktır. Verilmeye çalışılan sağlık hizmeti, üçüncü dünya ülkeleri sağlık standartlarını hedefliyor olmalı(!) Hükümetin sağlıkta hizmet kalitesini yükseltmek gibi bir amacı yoktur. Hükümetin tek bir amacı var; sağlıkta verilen hizmetin düzeyini ölçme bilgisinden uzak olan hastaların sırtları sıvazlansın, onlar memnun bir şekilde evlerine yollansın. Tanı ve tedavinin kalitesini değerlendirecek, yönetecek parametreler Sağlık Bakanlığı hedeflerinde ve programında yoktur.

Sığınmacılarla ilgili çok önemli bir sağlık sorunu çözüm beklemektedir. Her 4 Suriyeli çocuktan 3’ü ailesinden 1 yakınına savaşta kaybetmiştir. Her 3 Suriyeli çocuktan 1’i fiziksel şiddete uğramıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Her 3 Suriyeli çocuktan 2’si ailesinden bir yakınının fiziksel şiddete maruz kaldığını görmüştür. Bu insanlar derhâl psikolojik destek almalı ve bunların travması giderilmelidir. Bu olmazsa Afrika’da Boko Haram örgütünün, Orta Doğu’da El Kaide’nin veya Pakistan-Afganistan sınırında olanların benzerini ülkemizde görmek çok uzak değildir.

Hükûmet, bu denli yetersiz ve dar kapsamlı bir yasa teklifiyle Türkiye Büyük Millet Meclisini oyalamıştır. Sağlık personelinin altı ay oyalamıştır. Sağlık çalışanlarının ayakta kalmasını sağlayacak bir tedbir değildir. Yasa teklifinin derhâl geri çekilmesi ve sağlık personelinin günümüz şartlarında ihtiyaçlarını karşılayacak bir yasa teklifinin getirilmesi gereklidir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Sefer Aycan.

Buyurun Sayın Aycan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan sağlıkla ilgili konularda değişiklik yapılmasıyla ilgili kanun teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Birinci bölümde 7 madde var. Bu 7 maddenin içerisindeki 2’nci madde, makam tazminatı almayan hekim, diş hekimi ve uzman hekimlerin emekli maaşlarında iyileştirme yapmayı planlamaktadır, iyileştirme teklifi vardır.

Bir diğer madde 5’inci maddedir. 5’inci maddede, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık kuruluşlarında aldığı sağlık hizmeti karşısında ödemelerde sorun yaşayan ve bu nedenle ödemesini yapmamış vatandaşın ödemelerinin takibinin düşmesiyle ilgili bir düzenleme vardır.

1’inci madde ise önemli bir düzenleme içeren maddedir. 1’inci maddede aile hekimliğiyle ilgili düzenleme var. Aile hekimliği yapmakta iken aynı zamanda aile hekimliği uzmanlığı eğitimi alan kişilerin, bu eğitimle ilgili süresinin 2029’a uzatılmasıyla ilgili bir maddedir. Bunu olumlu buluyoruz, gerekli buluyoruz çünkü aile hekimlerinin niteliğinin artması hakikaten gerekli ve faydalı bir düzenlemedir.

Türkiye’de, bildiğiniz gibi, birinci basamak tedavi hizmetleri aile hekimleri tarafından verilmektedir. Aile hekimlerine düşen nüfusu azaltmak ancak aile hekimi sayısını artırmakla mümkün olabilir. Bir taraftan bu yapılmalı, diğer taraftan da aile hekimliğinin, aile hekimlerinin niteliği artırılmalıdır. 2.700 kişiye 1 aile hekimi düşecek şekilde planlamadaki hedefe ulaşmak önemli olacaktır. Böylece aile hekimlerinin verdiği hizmetler daha etkin olacaktır, aynı zamanda da aile hekimlerinin -TUS sınavıyla ama merkezî yerleştirme dışında- aile hekimliği uzmanlığı eğitimini alması aile hekimliğinin niteliğini arttıracaktır.

Birinci basamak tedavi hizmetleri çok önemlidir; bu, şu anki sistemde aile hekimleri üzerine kurgulanmıştır. Bunun niteliğini artırmak, sayısını artırmak aile hekimliğini daha etkin hâle getirecektir. Aile hekimliğini daha etkin hâle getirmeliyiz, ne kadar etkin hâle getirirsek hastanelerde tedavi için bekleyen kuyrukları da azaltırız. Onun için, aile hekimliği sisteminin özü sevk sistemidir, mutlaka ve mutlaka sevk sistemini de uygulamak gerekir, bunu desteklemek ve aile hekimliğiyle ilgili iyileştirmeleri yapmak lazım.

Burada aile hekimliğiyle ilgili maddi bir düzenleme yok çünkü aile hekimliği sistemi ya da aile hekimlerinin ücretleri ve çalışma sistemleri farklıdır. Onların ayrı bir kanunu var ve bu kanun doğrultusunda aile hekimleri ücret almaktadır. Aile hekimlerine bu konuda iyileştirme yapılmasını da destekliyoruz, yeni bir katsayı belirleyerek aile hekimlerinin durumunu da iyileştirebiliriz.

Tabii, bir önemli konu da burada hiç bahsi geçmeyen kesim, temel sağlık hizmetleri veren kesimdir. Aslında, sağlık hizmetinin temeli sağlığı korumak ve geliştirmektir. Öncelikli iş, aslında tüm sağlık teşkilatı açısından sağlığı korumak ve geliştirmektir. Öncelikli iş, hasta olmayı önlemektir, bunun için de toplum sağlığı hizmetlerini güçlendirmek lazım. Sağlık Bakanlığının özellikle toplum sağlığı merkezlerinin sayısını arttırması gerekir ve burada çalışan kişileri teşvik etmek, özendirmek gerekir. Görülmeyen kahramanlar aslında onlardır, bulaşıcı hastalıkla mücadelede, özellikle Covid-19’da görülmeyen kahramanlar sahada çalışanlardır, sürveyans ekipleridir ve aşılama ekipleridir. Bunların

desteklenmesi, sayısının artırılması, ekonomik olarak iyileştirilmesi, hastalık yükünü azaltmak açısından da çok önemli katkı sağlayacaktır.

Şimdi, teklifin diğer maddeleri, özellikle 3'üncü, 4'üncü ve 6'ncı, 7'nci maddeleri ise kamu hastanelerinde çalışanların, üniversite hastanelerinde çalışanların ve Adli Tıp Kurumunda çalışanların ek ödemeleriyle ilgili düzenlemeleri içermektedir. Burada sabit ödemenin merkezî bütçeden yapılmış olması olumlu bir durumdur. Şöyle ki böylece iller arasındaki ve sağlık kuruluşları arasındaki fark kalkacaktır ve her sağlık kuruluşunda çalışan kişi mutlaka sabit bir şekilde döner sermayeden ek bir ödeme alacaktır. "Sabit" diye nitelendirilen bu miktar az çok tartışılabilir tabii ki ama en azından iller arasındaki ve sağlık kuruluşları arasındaki farkı kaldırmak ve bunu merkezî bütçeden vermek bir güvencedir; bunu doğru buluyoruz. Ama ek ödeme limitlerinin artırılması ve buna bağlı olarak da... Tabii ki herkes farklı döner sermayeden yararlanıyor, farklı miktarlarda yararlanıyor ve bu her kuruluşa veya branşa göre de değişiyor; sabitlemek veya standardize etmek de zor.

Şimdi, bunun olumlu etkiler yaratacağını bekliyoruz ama bir gerçek var, Türkiye'deki hastanelerde bir sıkıntı var; özellikle uzman hekimlerde, bazı branşlarda ayrılımlar oluyor. Esas bunu konuşmak lazım. Yani sadece eline geçen maaşı artırmak veya bunun miktarını artırmak yetmez, çalışma şartları veya özlük haklarıyla ilgili sorunları düzeltmek lazım.

Şimdi, piyasa şartlarına baktığınız zaman, bir hekimin kamuda aldığı ücret veya muayene ücreti ile özel hastanelerdeki muayene ücretleri arasında çok ciddi farklar vardır ve bununla rekabet etmek de hakikaten zor ve bu yüzden ayrılımlar oluyor. Tabii, bu ayrılımlar sadece hekimin eline geçen parayla da alakalı değil, iş yüküyle de alakalıdır. Kamuda çalışan hekimleri ve üniversite hastanesinde çalışan hekimleri desteklemek ve teşvik etmek de lazım. Burada bir sorun var aslında; hekimler arasında bazı hekimlerin muayenehane açması, bazılarının muayenehanesinin olmaması önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Burada bir tutarsızlık var. Bazı illerde mahkemeler mahkemeye başvuran hekimlere muayenehane açma hakkı verirken bazı illerde vermemektedir, bu da hekimler arasında farklılıklara sebep olmaktadır. Bir kısım hekim muayenehanede çalışmakta -özellikle öğretim üyeleri- veya bazı hekimler kamuda kayıt dışı çalışmaktadır, bu da çalışma yapmayan hekimlerin iş yükünü artırmaktadır. Bunu önlemek açısından buna bir standart ve düzenleme getirmek lazım, ya tamamen hiçbirisi muayenehanede çalışmasın ya da serbest bırakmak gerekir. Bu aradaki huzursuzluğa ve karmaşaya sebep olmakta, muayenehanesi olmayan hekimlerin ise iş yükünü artırmaktadır ve bu iş yükünden dolayı da yıpranmalar veya terk etmeler de artmaktadır; buna mutlaka bir düzenleme yapmak gerekiyor.

Bir diğer düzenleme ise üniversitedeki öğretim üyeleri için de bir düzenleme yapmak gerekiyor. Performansı sadece hasta bakmaya endekslediğimizde -öğretim üyesinin esas işi aslında eğitim ve araştırmadır- bu, eğitim ve araştırmayı aksatmaktadır. Sadece muayene yapmak ve girişim yapmaya ek ödeme yaparsanız eğitim faaliyetleri aksamakta ve bundan uzaklaşmaktadır veya yıpranmalara sebep olmakta, öğretim üyesi istifaları şeklinde karşımıza bir sorun çıkmaktadır, buna da bir müdahale etmek gerekiyor. Bu eğitimi önemsiyorsa, eğitim kurumlarının devamlılığını önemsiyorsa -ki çok önemli, geleceğimiz açısından bu çok önemlidir- üniversiteden veya eğitim araştırma hastanelerinden istifaları önlemek için de buna yönelik düzenleme yapmak gerekliliğini düşünüyoruz. Bu, işleyişi de artıracaktır.

Bir diğer sorun, tabii ki fiyatlar çok arttı. Özellikle kamu hastanelerinin ve üniversite hastanelerinin sağlık hizmetlerini finanse eden SGK'nin bunu gözden geçirmesi gerekir, SUT fiyatlarının yeniden düzenlenmesi, bir artış yapılması da önemlidir. Bu, aynı zamanda dönere olan girdiyi artıracaktır ve döner sermaye üzerindeki yükü azaltığımızda, özellikle nöbet ücretlerini ve maaşları döner sermaye dışından genel bütçeye aktardığımızda döner sermayenin yükü azalacak ve döner sermayeden alınan cari harcamalar daha da rahat yapılacaktır. O zaman hastanelerdeki malzeme bulamama sıkıntısının da önüne geçmiş oluruz ve hastanelerin işleyişini de kolaylaştırırız diye düşünüyorum. Bunları yaptığımız zaman hastanelerdeki işleyiş daha rahatlayacak ve daha iyi sağlık hizmeti alınması da sağlanmış olacaktır diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SEFER AYCAN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sayın Başkan ve sayın milletvekilleri; biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak tüm sağlık personelinin ne kadar özveriyle çalıştığının farkındayız. Özellikle eğitimlerinin ve çalışma hayatlarının çok zorlu olduğunu biliyoruz ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak tüm sağlık personeline minnettarız. Bu kanun teklifini destekliyoruz. Onun dışında, sağlık personeline yapılacak her türlü iyileştirmeleri, özlük haklarıyla ilgili düzenlemeleri ve çalışma hayatıyla ilgili düzenlemeleri de destekleyeceğimizi belirtiyoruz. Kanun teklifinin sağlık çalışanlarına, tüm ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İğdır Milletvekili Sayın Habip...

HABİP EKSİK (İğdır) – Serpil Kemalbay...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz onu değiştirdik, evet.

BAŞKAN – Siz kendi aranızda mı değiştirdiniz, yoksa... Bizim bilgimiz dışında değiştirilmiş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Haklısınız.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Serpil Kemalbay.

Buyurun Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Başkan, sayın vekiller; sağlık nedir? Dünya Sağlık Örgütü, sağlıklı sadece hastalıkların ve rahatsızlıkların olmadığı değil, bir bütün olarak fiziki, ruhi ve sosyal açıdan iyi olma hâli şeklinde tanımlıyor. Biz, buna siyasal olarak da iyi olma hâlinin eklenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Buradan halkımıza sorsak “İyi misiniz?” desek kaç kişi “İyi.” diyebilir? İyi değiliz, Türkiye iyi değil; metroda, otobüste, çarşıda, pazarda halkın yüzü gülmüyor, öfke dolu herkes. Kirayı düşünen, marketteki kilitlenen mamayı düşünen, ayın sonunun nasıl geleceğini düşünen. Sayabildiğimiz kadar sayabiliriz. “Ne olacak hâlimiz?” diye kara kara düşünen milyonlarca mutsuz insanın yaşadığı bir ülkede sağlıktan söz edilebilir mi?

Barışın sesini yükseltmek, tecride son verme çağrısı yaptığımız eylemlere müdahaleden de görüyoruz ki her gün demokratik siyasetin alanı daraltılıyor. Cezaevleri, AKP iktidarı geldiğinden bu yana 7 kat daha fazla dolu. Şu anda cezaevlerinde kaç insan var, biliyor musunuz? 314 bin 502 kişi. Siz geldiğinizde kaç vardı? 55 bin 609 kişi. Hoş, siz her yeri cezaevine çevirdiniz, kendinizle bu açıdan övünebilirsiniz. Böyle bir ülkede sağlıktan söz edebilir miyiz?

Önceki dönem Tekirdağ Tabip Odası Başkanı Doktor Ömer Güven’i de yasal siyasal faaliyetlerinden dolayı tutukladınız. Soma davası sebebiyle tutuklananlar var. Soma davası avukatı Selçuk Kozağaçlı içeride. Gezi davası, Soma, Çorlu tren kazası avukatı Can Atalay içeride, şehir plancısı Mücella Yapıcı cezaevinde. Şu anda 13 gazeteciyi tutuklamayı düşünüyorsunuz, 22 gazeteciyi hukuksuzca -Kürt gazetecileri bunlar- gözaltına aldınız. Sendikacıları, hak savunucularını, HDP’li siyasetçileri, hamile kadınları, KHK’lileri, çocuklu kadınları, engellileri, ağır hasta mahpusları... Düşünebiliyor musunuz, cezaevinde büyüyen çocuklar var, sizin bir gün dahi duramayacağınız o cezaevlerinde büyüyorlar. Böyle bir ülkede sağlıktan söz edebilir miyiz? Her şeyden önce savaş bir halk sağlığı sorunudur, savaş şakşakçılarının sırtını sıvazlayan, barış demeyi suç sayanlar yüzünden ne yazık ki Türkiye iyileşemiyor.

Gelelim yasa teklifine. Demokratik, katılımcı yasa yapım süreci yaşamadık. Bu kanun teklifi tali komisyona geldiğinde -Sağlık Komisyonuna bu açıdan geldi- aralık ayındaki kanun teklifini niye geri çektiniz diye sorduk, orada hekime daha çok iyileştirme yapılmıştı. Dediniz ki: “Herkesin durumu iyileşecek, bu yüzden geri çekiyoruz.” Gerçekten insanları kandırdınız, sağlık emekçilerini kandırdınız, söz verdiğiniz gibi yapmadınız, açıkça yalan söylediniz, sağlık emekçilerinin aklıyla alay ettiniz, oyaladınız. Bir kere sağlık emekçileri bir bütündür; hekimler, hemşireler, sağlık sektöründe çalışan bütün çalışanlar eczacısıyla, veterineriyle, BAĞ-KUR’lusuyla, SSK’lisiyle, taşeronlusuyla, sözleşmeliyle, getirilecek iyileştirme bütün sağlık emekçilerini kapsamalıdır ama kapsamıyor. Hekimler, diğer sağlık çalışanları, sağlık tanımı içinde olmayan personel, 4/A’lılar, 4/B’liler, 4/C’liler, sözleşmeli taşeron... Ya, niye bu kadar parçaladınız emekçileri? Buna mevzuat mı dayanır? Bu kadar sınıflandırmaya, kastlaştırmaya niye ihtiyaç duyuyorsunuz? Çünkü amacınız emeği ucuzlatmak, emek gücünü ucuzlatmak; bir taraftan ucuz, güvencesiz iş gücü, diğer taraftan paralı sağlık. Türkiye’de “sağlıkta dönüşüm” adı altında büyük bir sermaye birikimi süreci yaşanıyor. İşte, neoliberal politika budur. Dolaylı vergiler, vergiler, topladığınız bütün vergiler özel sağlığa. TÜİK verilerine göre dahi

2022’de SGK’nin yapmış olduğu harcama 128 milyar iken halkın cebinden ödediği sağlık harcaması 40 milyar TL’yi buldu. “Devletin cebinden tek kuruş çıkmayacak.” dediniz, 2022 yılında bu hastaneler için bütçeden 21,6 milyar ayırdınız; 5 katına mal ettirip yirmi beş yıl borçlandırıp randevuların alınmadığı şehir hastaneleri yaptınız. Şehirdeki hastaneleri kapatıp kentin kilometrelerce dışında rant hastaneleri yaptınız. “Sağlıkta reform” dediniz, performans sistemiyle büyük bir kaos ve sağlıkta şiddeti getirdiniz. İşte, sağlıkta neoliberal politikalarla bu düzen ne hastaların ne de sağlık emekçilerinin çıkarına işlemiyor, bu düzen kâr için işliyor, bu çarklar kâr için işliyor.

Aile hekimleri ekonomik krizin faturasını ödüyor. Hastane çalışanları geçinemiyor. Emekçiler borç içinde, tefeciye düşmüş durumda. Sağlık emekçileri çocuklarını bırakacak bir kreş dahi bulamıyor.

Daha birkaç gün önce yeni bir intihar haberi aldık. İzmir’de Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesinde çalışan Adem K. ameliyathanede yaşamına son verdi. “Sağlıkta reform” dediğiniz bütün düzenlemeler sermaye düzeninin kazanması için. Bu kaostan, eşitsizliklerden, böl, parçala, sömür politikalarından sağlık emekçilerine düşen sömürü ve ölümdür.

Zafer Açıkgozöğlü’nu hatırlıyor musunuz? Yoksa ölmenden önce bizlere bıraktığı mektupta yazdığı gibi “Ölünce bir iki gün ağlayıp sonunda unutursunuz...” Zafer Açıkgozöğlü bir hastane çalışanıydı. Bu yasada adı anılmayan sağlık dışı personel yani taşeronda çalışan bir sağlık emekçisiydi. Geride bıraktığı mektubunda şunu söylüyor: “Ben 2013’te İstanbul Tıp Fakóltesi Acil Cerrahi ve Travmatoloji Ana Bilim Dalında poliklinikte, müşahede odalarında temizlik personeli olarak çalışmaya başladım. Tıbbi atıkları toplarken, çöp kutularını boşaltırken elime enfekte enjektör iğnesi battı. 14/6/2013 Cuma günü acil travmatoloji binasında bir klasik yaşanmış; acil hastalara hizmet veren binanın kanalizasyonu patlamış, bina sular altında kalmış, çocuk beslenme polikliniği ve mikrobiyoloji laboratuvarını basmış. Güvenlik önlemi olmadan lağım sularının içinde saatlerce kaldık ve hasta dosyalarını kurtarmaya çalıştık.” Zafer’den bahsediyorum ve Zafer burada çok ciddi bir şekilde hastalanıyor. “Yaşarsam malulen emekli olacağım, şimdi bunları düşünemiyorum bile. Sonum ne olacak? Yaşayacak mıyım? Bilmiyorum ki.” demiş mektubunda Zafer Açıkgozöğlü.

Şimdi söyleyin, bu getirdiğiniz yasa Zafer Açıkgozöğlü gibi sağlık sektöründeki emekçilere ne getiriyor? Hiçbir şey. Bu yasa teklifiniz tam bir faso fisodur. Bu kanun teklifi dostlar alışverişte görsün kanun teklifidir. Bu yasa teklifi sağlık dışı sayılan sağlık emekçilerine haklarını vermediği için büyük bir kötölük yapmaktadır. BAĞ-KUR’lu, SSK’li emeklileri kapsamadığı için, tüm sağlık emekçilerini kapsamadığı için gerçekten büyük bir ayrımcılık yapmaktadır.

Yine, bu yasa 400 bini aşkın kadın çalışana, hemşirelere aleni bir şekilde ayrımcılık yapıyor. Kendi deyimleriyle negatif ayrımcılık uygulayarak cinsiyetçi olduğunu tescillemiştir. Kadın çalışanlara düşman bir yasadır. Sağlık yasa teklifi toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin hemşirelik mesleğine yansımasıdır. Kâr odaklı bu sağlık sistemi koruyucu sağlık programlarını çöpe atmıştır. Koruyan değil, hastalık üreten bir sağlık sistemiyle karşı karşıyayız. Sağlıkta Dönüşüm Programı sağlığı alıp satılan metaya dönüştürmüştür, hatta öyle ki Bakanınız bile bir özel hastane patronudur. Sağlık alanındaki kamu hizmetlerini küçültüp özel sektörü büyütmeye çabası içerisinde programlara sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Özetle, sizin politikanız, bakışınız şu: Hasta müşteri, hastaneler işletme, hekimler, hemşireler, tüm sağlık emekçileri sizin köleleriniz. Sorun ne? Sorun; bakın, Görele halkı geçen basın açıklaması yaptı, diyorlar ki: “Hastane yaptınız; evet, bir bina yapıyorsunuz ama göz, ortopedi, nöroloji, radyoloji, kulak burun boğaz, kadın hastalıkları, kardiyoloji uzmanı yok.” Bu nasıl hastane? Bir ambulans şoförü kendini ambulansa kelepçeledi hastanelerdeki sorunlara dikkat çekmek için. Bu yılın mayıs ayına kadar hekim göçü oldu, bine yakın hekim bu ülkeden göç etti umudunu kaybettiği için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – “Nüfusun tamamı GSS kapsamında.” dediniz oysa sağlık hizmetleri ve harcamaların tamamı GSS kapsamında değil. “Gelir testi” dediniz, insanları aşağıladınız. Sağlık parasız olmalıdır; paralı sağlık değil, herkese, insana yakışır koşullarda sağlık hizmeti sağlanmalıdır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker.

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

Kendisini Şeker TV’den tanırız ama aslında doktordur.

CHP GRUBU ADINA ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Doktor olmanın sorumluluğuyla Meclisin de doktorlara karşı sorumluluğunu hatırlatmak üzere söz aldım.

Biliyorsunuz, daha önce bir teklif gelmişti, bu teklif tekrardan geldi ama bu teklif hem gecikmiş olarak altı yedi ay sonrasında geldi hem daraltılmış hem de yetersiz bir teklif.

Bu teklifin içerisinde aile hekimlerine herhangi bir maddi iyileştirme yok. Aile hekimleri herhangi bir apartman dairesinde değil, daha önce sağlık ocakları gibi kendilerine tahsis edilmiş kamu binalarında bu görevleri yapmalılar ve bu yönde mutlaka bir düzenleme yapmak gerekiyor.

1 Aralık günü ne gelmişti? O gün dolar kuru 13,36’ydı ve oy birliğiyle Meclis 6 maddeyi kabul etti yani millî irade burada “Hekimlere hakkını verelim, sağlık çalışanlarına hakkını verelim.” diye 6 maddeyi kabul etti. Daha sonra “Eksiklikler var, sağlık bir ekip işidir, eksiklikleri de giderelim.” diye görüşmeler yapıldı, bir mutabakata varıldı ve o diğer sağlık çalışanları, hekim dışındaki sağlık çalışanları da o haklarını alacaktı ki cuma günü bir anda bütün teklif Komisyona geri çekildi. Bu aslında Meclis açısından bir utanç günü, millî iradenin aldığı bir karar bir talimatla geri çekilmiş oldu. O gün ne dedi arkadaşlarımız? “Daha iyisini yapacağız, daha kapsamlısını yapacağız, çok daha güzelini yapacağız.” Bugün görüyoruz ki Adalet ve Kalkınma Partisi artık daha iyisini, daha güzelini, daha gerçekçi bir teklifi yapacak durumda değil, bu kanun teklifi de bunun itirafı.

O gün, pratisyen hekim emeklisine 4.710 lira ücret verilecekti, 352 dolara tekabül ediyordu. Bugün ne veriliyor? 1.648 lira, 95 dolara tekabül ediyor. Yani neredeyse üçte 1’i bile değil, daha da az bir iyileştirme yapıyorsunuz. Daha iyiniz bu müsize? Maalesef, daha iyisini artık yapamıyorsunuz, yapmıyorsunuz ama müteahhitlerle ilgili düzenlemelerde, artışlarla ilgili, her torbada sürekli bir müteahhit kanunu gelip geçiyor bu Meclisten.

Uzman tabiplere emekliliğinde 5.415 lira vermeyi hedefliyordu, şimdi emekli hekime 2.119 lira veriyorsunuz, bir de 1 kuruşu var, onu da eksik söylemeyeyim. Aralıktan beri “Daha iyisi gelecek.” dediniz ama altı aylık sürede de bu yapacağınız iyileştirmenin de üzerine yatmış oldunuz. Siz bu kanunlarla daha önceden sabit ek ödemede 180’i 450 yapacaktınız 265 olarak getirdiniz; 410’u 770 yapacaktınız, tamamen geri çektiniz; 335’i 695 yapacaktınız, onu da geri çektiniz.

Şimdi “Hekim açığımız var.” diyorsunuz. Hekimler “Emekli olduktan sonra da çalışayım.” diyor, siz onlarda kesinti yapıyorsunuz, ek ödeme yapıyorsunuz. Türkiye’de hekime ihtiyaç var. Suriyeli, Afganistanlı, Iraklı hekimler gelip çalışıyor, bizim buradaki hekimimiz çalışırsa “Kesinti yapacağız.” diyorsunuz. O kişi zaten Türkiye’yi bilen, Türk halkına hizmet etmiş olan hekim. Niye bu kesintide ısrar ediyorsunuz? Hâlbuki geçen getirdiğiniz düzenlemede bu kesintiyi kaldırmıştınız. Biz niye yabancı hekimlere mahkûm oluyoruz?

Hekimler daha önce bir ev aldıysa artık o evin aidatını, elektriğini ödeyemez hâle geldi, hekimleri getirdiğiniz durum bu. Açlık sınırıyla yoksulluk sınırı arasına sıkıştırmış oldunuz. Az önce Sayın Bekaroğlu söyledi: “7 bin lira ile 17 bin lira arasına hekimi sıkıştırmış oldunuz.” Bu süreç içerisinde, pandemide bir süreç yaşadık, ne oldu? Hekimlerimiz ne kadar değerli, sağlıkçılarımız ne kadar değerli bunu gördük. Dünya artık diyor ki “Önümüz küresel iklim değişiklikleri ve göç dönemi. Bu göç döneminde salgın hastalıklar, aşırı olmamış nüfuslar birbirine karışıyor ve iklim değişiminden dolayı yeni hastalıklar çıkacak, yeni salgın hastalıklar olacak. Sağlık altyapısını, hekim kapasitemizi, sağlıkçı kapasitemizi artıralım.” Bu hekimler niye yurt dışına gidiyor? Böyle düşünen, geleceği düşünen gelişmiş ülkeler diyor ki: “Ben bu hekimleri, iyi yetiştirilmiş hekimleri toplayayım, kendi sağlık kapasitemi iyileştireyim.” Biz ise altı yedi aydır kulağımızın üstüne yattık, o geçen yaptığımız düzenlemeler bile yetersizken onun üçte 1’iyle biz hekimleri Türkiye’de tutmayı hedefliyoruz. Korkarım ki hekimler bu düzenlemelerden sonra yurt dışına gitmeyi daha çok hedeflerine koyacaklar. Çünkü uzun zamandır bir beklentileri vardı, o beklentinin gerçekleşmediğini gördüklerinde korkarım ki daha çok gidecekler ama ben diyorum ki: “Gitmeyin, yakın zamanda hekimlerin de, eğitimli bütün meslek gruplarının da

hak ettiği iyileştirmeleri bizler yapacağız.” (CHP sıralarından alkışlar) 2012 yılında sadece 59 hekim yurt dışında geleceğini aramıştı. Geçen sene 1.405 hekim gitti; ilk beş ayda 945 hekim gitti ve bu sene sonuna kadar bu hızla arttığı takdirde 3.225 hekim gidecek. Yani yurt dışına bu kadar hekimin gideceği bir durumda, biz son on yıl içerisinde 6.274 hekimi kaybetmişken ve sene sonuna kadar da toplamda on yıl içerisinde 8.554 hekimi kaybedeceğimiz ortadayken, Türkiye bu kadar sıkıntılı bir dönemdeyken ve dünya sağlık açısından bu kadar tehlikeli bir sürece giderken biz Cerrahpaşa, Çapa, Hacettepe gibi 3 köklü üniversitemizin mezun ettiği 1.133 kişiyi yurt dışına gönderiyoruz. Yani şimdiye kadar, bu ayın sonu çıktığında 3 fakültenin, 3 büyük fakültenin bütün mezunlarını biz kaybetmiş olacağız. Bizim yedi buçuk yılda kaybettiğimiz hekimler bir yılda mezun ettiğimiz hekimlere yakın ve son dönemde bizim giden hekimler de TTB Genel Sekreteri ifade etti profesörler, alanında yetişmiş, aranan uzmanlar, hepsi bir bir yurt dışına gidiyor. Onun için Görele’de “Doktor bulamıyoruz.” diye “Bina var ama doktor yok.” diye halk isyan ediyor ve bu isyan daha da yaygınlaşacak. Onun için bu düzenlemeleri yeteri gibi yapalım ki o hekimler gitmesin.

Siz ne diyorsunuz? Bir disiplin yönetmeliğiyle alacakları ücretleri de eğer makbul bir hekim olmazsa, söz dinlemese disiplin üzerinden kesintiye uğratacağınızı ifade ediyorsunuz. İnceleme heyetinin nasıl oluşacağı belli değil, Danıştay iptal etmiş, siz o iptalin gereklerini yasal düzenlemede yerine getirmiyorsunuz, yönetmeliğe bırakıyorsunuz. Bizim bu düzenlemeleri düzgün bir şekilde yapmamız gerekiyor ki bir daha Danıştaydan dönmesin, hekimler de hak ettiği ücretleri alabilsinler.

21,5 milyar lirayı biz bu sene şehir hastanelerine vereceğiz ama “Hekimlere verecek para yok.” diyoruz; kamu-özel işbirliklerine veriyoruz ama “Hekimlere verecek para yok.” diyoruz.

Bir başka sorun da mahsuplaşma sorunu. Adli Tıp ve üniversitelere verilen ödemelerde mahsuplaşma yapılacağı ifade ediliyor. Öyle olunca döner sermayeden alacakları... Döner sermayede para kalmadığı için üniversiteler daha çok çökecek. Zaten seneler içerisinde üniversiteleri çökerttiniz, devlet hastanelerini çökerttiniz. O SUT fiyatlarıyla üniversiteler artık hizmet göremez hâle geldi. Bu düzenlemeyle bu mahsuplaşma devam ettiği müddetçe daha da büyük sıkıntılar yaşanacak. Bunun mutlaka kaldırılması gerekiyor.

Kanunun düzenlemesinde, gerekçede “Mahsuplaşma kaldırılacak.” deniliyor, maddelerde “Mahsuplaşma yapılacak.” deniliyor. Bu da nasıl bir kanun hazırlandığının bir başka göstergesi.

Teklif, bu hâliyle, sabit ödemelerde ek bir artışa yol açmayacak o iki kurumda da. “Eşit işe eşit ücret.” diyoruz ama sözleşmeli ve memur ayrımı var. Niye biz memurların temel ücretlerini artırmıyoruz? Bunu artıracak bir kapasitemiz yok mu? Var ama biz ille de sözleşmeli-memur ayrımı, taşeron-kadrolu ayrımı yapıyoruz ve bu, sağlıkta çok büyük bedeller ödetti. O taşeron olarak çalışanlar üç günde bir yer değiştirdiğinde, onların her biri hastaya zarar veriyor. Çünkü daha işi kavrayana kadar o taşeron firmada değişikliğe uğruyorlar ve tekrar yerine gelen de öğrenene kadar bunu hastalar sağlığıyla ödemiş oluyor. Bizim, temel ücretleri artırmamız gerekiyor ve bu temel ücretlerin de emekliliğe yansması gerekiyor. Burada verilen bu döner sermaye ek ödeme artışlarının emekliliğe maalesef bir yansması olmayacak, yine sıkıntı yaşanmaya devam edecek.

Bu süreçte giden sadece doktorlar değil giden sağlımız, bu ülkenin sağlıklı geleceği. Hekimlere hak ettiğini hep birlikte bu Meclisten verelim ve o hekimler yurt dışına gitmek zorunda kalmasinlar.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölümde gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, şahıslar adına söz talebi karşılanacaktır.

İlk söz talebi İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni’ye aittir.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, bundan tam bir yıl önce İzmir il binamızda bir katliam yaşandı. Binamıza gelen ırkçı, faşist bir katil yoldaşımız, arkadaşımız, canımız Deniz Poyraz’ı katletti ve bir yıldır Deniz Poyraz’ın katillerinden hesap sormak için mücadele yürütüyoruz.

Evet, katil aylarca partimizin etrafında keşif yaptı, bunu kendi ifadeleriyle ortaya koydu. Yine, katil Suriye’ye götürüldü ve orada TSK silahlı ve üniformalı fotoğraflarını kendi sosyal medyasında yayınladı ve bunlar yine kendi beyanlarında ortaya çıktı. Bu katil aylarca sosyal medyasından tehditler

savurdu, aslında cinayet işleyeceğini açıktan ifade etti. Ve katil katliamdan hemen öncesine kadar 27 kez İzmir Emniyetini telefonla aramış ve bu katilin Suriye'ye SADAT vasıtasıyla gittiğine dair çok ciddi veriler var ve buna dair de hiçbir araştırma yapılabilmiş değil.

Yine, bu katil böylesine vahşi bir cinayeti işlemesine rağmen -böylesine elini kolunu sallaya sallaya- sadece on sekiz saat gözaltında kaldı ve alelacele tutuklandı, HTS ve kamera kayıtları alınmadan, beklenmeden tutuklandı.

Yine, katliamdan sonra partinin bulunduğu iş merkezi bir olay yeri olarak ele alınmadı, cinayetten sonra iş merkezine giriş-çıkışlar devam etti, polis bölgede ve binada bir inceleme yapmadı. Aynı zamanda katil parti binasına gelirken elinde bir çanta var, bunun görüntüleri de var fakat sonrasında, bu çantada nelerin olduğuna dair herhangi bir polis incelemesi kamuoyuyla paylaşılmadı. Daha da ilginç olan bir durum var: Bu katil gözaltında telefonunu başka birine yönlendirmiş fakat bu yönlendirdiği kişiyle ilgili de herhangi bir araştırma yapılabilmiş değil. Katili “Adın ne ağabeyciğim?” diye karşılayan bir polis teşkilatı var ve katil son bir yılda düzenli olarak taksi kullanmış ve düzenli olarak da lüks otellerde konaklamış yani katile katliam öncesinde rehabilitasyon imkânları sunulmuş.

Şimdi, bütün bu anlattıklarım savcılıkta ya da Emniyette ortaya çıkan veriler değil; bütün bu anlattıklarım, çok büyük emek harcayan avukat arkadaşların ısrarlı çabaları sonucunda ortaya çıkan veriler yoksa Emniyette ve savcılıkta katliama dair katile sorulan tek bir soru, “Arkasında kim var, organize midir?” diye sorulan tek bir soru yok. Sorgulama esnasında, mahkeme esnasında neler oldu? Deliller yok sayıldı, karartıldı. Savcılık ne yapar, Emniyet ne yapar? Araştırır arkasında önünde ne var diye çünkü bir liseli, üniversiteli genç sokağa çıksa, bir slogan atsa beş gün, on gün tutuklama gerekçesiyle yargılanıyor, işte, gazeteciler sekiz gündür gözaltındalar ama iktidarın çeteleri söz konusu olduğunda uygulamalar bunlar.

Evet, HDP ve Kürt halkına, demokratik devrimci gençlere, kurumlara saldırı konseptinin bir parçası, organize bir siyasi katliamla karşı karşıyayız ama iktidar bunu kişisel, bireysel bir husumetin sonucu olarak gerçekleşen bir katliam olarak sunmaya çalışıyor ve bizim buna inanmamızı, bunu kanıksamamızı bekliyor. İktidar sadece şunu yapmadı bu süreçte: Canlı yayınlarda katile “Sen git HDP binasını bas.” demedi, bunun dışında, iktidar her şeyi yaptı. Evet, 4’üncü mahkeme 18 Temmuzda gerçekleşecek ve biz şunu çok net olarak biliyoruz, katili tanıyoruz, katilin arkasındaki güçleri de çok iyi tanıyoruz ve bütün bu süreçte de bunun devlet içerisinde organize edilmiş bir katliam olduğunu net olarak söylüyoruz.

Evet, 17 Haziranda katliamın 1’inci yıl dönümü anılacak ve burada biz tüm İzmir halkından bir kez daha, tıpkı uğurlama töreninde olduğu gibi, tıpkı bütün bu mahkeme süreçlerinde olduğu gibi dayanışmayı büyütmesini, katliamdan ve katillerden hesap sorma iradesini güçlendirmesini bekliyoruz. 17’sinde İzmir il binamızda anma gerçekleştireceğiz, sonrasında mezarlıkta yine anma gerçekleştireceğiz ve sonrasında, akşam da il binamızın önünde yani katliamın gerçekleştirildiği yerde yani polis noktasının olduğu yerde bir anma gerçekleştireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) - Tüm halkımıza, tüm demokrasi güçlerine orada katliamdan hesap sormak için, faşizme karşı mücadeleyi yükseltmek için yan yana, omuz omuza gelme çağrısı yapıyoruz.

Evet, bu iktidar, katillerden, hırsızlardan, işkencecilerden ve çetecilerden kendine bir beka kurmaya çalışıyor; işte, bütün bu suç ittifakından bu ülkede bir gelecek planlamaya çalışıyor. Biz buna itiraz ediyoruz ve bu katliamların bir devlet konseptinin sonucu olduğunu biliyoruz. Biz burada “Katliamlardan hesap sormak gerekir.” derken de bu anlamda emek mücadelesini, özgürlük mücadelesini, demokrasi mücadelesini büyütme çağrısı yapıyoruz.

Deniz Poyraz, bizim en sevdiğimiz, canımızdı; Deniz Poyraz, bizim en güzelimizdi ama dünyanın en çirkin, en katil, en korkak, en aşağılık kişi tarafından katledildi. Tıpkı Kobani’de dünyanın en güzel kadınlarının dünyanın en çirkinlerini yendiği gibi bu katilleri de bu katillerin beslediği düzeni de yerle bir edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son söz talebi Bursa Milletvekili Mustafa Esgin’e aittir.

Sayın Esgin, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlayarak sözlerime başlıyorum.

AK PARTİ iktidarlarının en başarılı icraat alanlarının başında elbette sağlık olagelmıştır. “Sağlıkta dönüşüm” adını verdiğimiz uygulamalarla aslında son yüzyılda dünyadan pozitif ayrıışan bir modeli ortaya koyduğumuzu da rahatlıkla ifade edebiliriz. Bunların başında, birinci basamak sağlık hizmetlerinde aile hekimliği sistemine geçerek önemli bir adım attık; bu şekilde, hekim ve sağlık çalışanı kaynağımızı nüfusa ve bölgelere göre dengeli ve adaletli bir şekilde dağıtma imkânı bulduk. İkinci basamak sağlık hizmetlerini tek çatı altında toplayarak sağlıkta eş güdümü sağladık. Sosyal güvenlik reformuyla sağlığın hizmet sunumu ile finansmanını birbirinden ayırdık, genel sağlık sigortasıyla toplumun tamamını sosyal güvenlik şemsiyesi altında topladık. Yani etkili, verimli, kolay erişilebilir, mali açıdan sürdürülebilir çağdaş bir sistemi ortaya koyduk. Bütün bunların sonunda sağlık göstergelerimizde önemli iyileşmeler oldu. Hastanelerimizin yaş ortalamasını 50’den 10’a indirerek tamamını modernize ettik ve son dönemde şehir hastanelerini kurduk. Sağlık çalışanı sayısını 300 binden 1 milyon 200 binlerin üzerine çıkardık. Sağlık insan kaynağımızı ülke genelinde eşit ve dengeli bir şekilde dağıttık.

Değerli arkadaşlar, az önce de konu gündeme geldi, Türkiye’de AK PARTİ’den önce uzman hekim başına düşen nüfus en yüksek ve en düşük illeri kıyasladığınızda 13 kat fark vardı, biz bunu 2’ye kadar indirdik. Elbette ki bunu sıfırlamak hedefimiz ama burada da eşit ve dengeli bir şekilde dağıtacak politikaları da ortaya koyduğumuzu ifade etmek durumundayız. Ben Hakkâri’de çalıştım, evet, Hakkâri Devlet Hastanesinde 2 tane uzman hekim vardı, şu an 74 tane uzman hekim Hakkâri Devlet Hastanesinde hizmet veriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütün bunların sonunda sağlıkta memnuniyet oranlarımızı artırdık, vatandaşımızı ve ülke kaynaklarını finansal açıdan koruduk, sağlığa erişim oranını kat kat artırdık. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde milletimiz hekim ve sağlık çalışanlarımızla büyük bir başarı hikâyesi yazdı.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi geçtiğimiz iki yıllık süre zarfında tüm dünyanın etkilendiği bir küresel salgınla devlet-millet el ele mücadele ettik. Salgınla mücadelemizde sağlık altyapımızın bize sunduğu imkânların yanı sıra geliştirdiğimiz yerli ve millî solunum cihazımız ve aşımla da farkındalık oluşturduk. Pandemi sürecinin en korkunç günlerinde, ağızımızda maskelerle ülkemizde yapılan hastane yatırımlarını tartışmaya açan muhalefet, bu tarzısiyasetiyle ne yazık ki dünyadan negatif ayrıışma becerisini ortaya koymuştur.

Kutsal saydığımız sağlık hizmetini yaparken amacı insanlara hizmet etmek olan fedakâr sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddet, hiçbir vicdanın kabul edemeyeceği ve sonuna kadar mücadele edilmesi gereken bir sorundur. Bu konuda, daha önce yaptığımız düzenlemelerle birlikte, sağlıkta şiddet suçunu katalog suçları arasına almakla önemli bir adım attığımızı düşünüyorum. Defansif tıp uygulamalarını ortadan kaldıracak, hem ceza hem tazminat davalarında hekim ve sağlık çalışanlarımızın mağduriyetini engelleyecek bir yasal düzenlemeyi de hayata geçirdik. Dünyanın en iyi düzenlemesini de yapsak bunu kabul etmeyeceğini beyan eden arkadaşlar, bu düzenlemeye de ret oyu vererek bizi yanıltmayacaklarını bir kez daha göstermiş oldular. Ama hekim ve sağlık kamuoyuna keşke bu tutarsızlıklarını izah edebilmiş olsalardı.

Son olarak, hekim ve sağlık çalışanlarımızın mali ve özlük haklarındaki iyileştirmeler ve yaşam standartlarının yükseltilmesi için yaptığımız çalışmalar Sağlık Komisyonundan ve Plan Bütçe Komisyonundan geçerek bugün Genel Kurul gündemimize geldi. İyi niyetli, uzun süren ve sadra şifa olacak bir çalışmanın ürünü olan bu yasal düzenlemede günün sonunda hekim ve sağlık çalışanlarımızın mali haklarında önemli iyileştirmeler gerçekleşirken emekli aylıklarında da anlamlı artışlar olacaktır. Bu noktada, hiç kimse, hiçbir şey adına, göz bebeğimiz olan hekim ve sağlık çalışanlarımızı lütfen siyasi polemiklere alet etmesin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hekim ve sağlık sendikaları ve meslek örgütlerimiz de bu konuda mesleki popülizm adına negatif siyasetin arka bahçesi konumuna düşecek adımlar lütfen atmasınlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Yaptığımız bu önemli düzenlemenin hayırlı olmasını diliyor, tüm arkadaşlarımıza ve Gazi Meclisimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, birinci bölüm üzerinde soru ve cevap talebi bulunmuyor.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddelere geçeceğim, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1’inci madde üzerinde 3 adet önerge bulunuyor, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2020” ibaresi “1/1/2030” şeklinde değiştirilmiştir.

Oya Ersoy

Rıdvan Turan

Hüda Kaya

İstanbul

Mersin

İstanbul

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Habip Eksik

Mahmut Toğrul

Muş

Iğdır

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sözlerime 15-16 Haziran büyük işçi direnişini ve o direnişi yaratan işçi sınıfını selamlayarak başlamak istiyorum. Bu büyük direnişin yıl dönümünde, ne yazık ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi sınıfa karşı olan, emeğe karşı olan bir yasal düzenlemeyi konuşuyor ve yine, ne yazık ki AKP Hükümeti bu düzenlemeyi allayıp pullayarak yeniden “Sağlıklılara müjde, sağlık çalışanlarına müjde!” diye vermekten de geri durmuyor.

Değerli arkadaşlar, 1’inci madde aile hekimlerine ilişkin ve aile hekimlerinin aile hekimliği yaparken de aslında ihtisas yapmalarına imkân tanıyan bir düzenleme ve bunun süresini uzatıyor. Yalnız, burada sorulması gereken soru şu: “Niçin TUS’a girmeden bu işlemi devam ettiriyorsunuz? TUS’a girmeden yapılan aile hekimliği eğitiminin kendisi aile hekimlerindeki niteliği düşürmeyecek midir?” İkincisi de “Hem aile hekimliği yaparak bu eğitimi tamamlamalarını nasıl bekliyorsunuz?” Bu soruların hepsini sormak istiyorum.

Diğer bir şey: Şimdi, aile hekimliğinde görünürde bir iyileşmeye gidip hizmet kalitesini ya da eğitimin niteliğini artırmak istiyorsunuz ama aile hekimlerinin dünya kadar sorunları var, hiçbirine yönelik bir düzenleme yapmıyorsunuz. Örneğin, aile hekimlerine ödenen ödeneklerin yetersizliği, artan doğal gaz faturaları, artan elektrik faturaları nedeniyle neredeyse aile hekimliklerinin kapanma noktasına geldiğini; artan nüfus basıncını, bir aile hekiminin bakması gereken nüfusun çok çok üzerinde bir nüfusa bakması, onlara hizmet vermesi ve en önemlisi de bütün bunları yaparken aslında hizmetlerinin değersizleştirilmesi, ciddi bir şekilde sözleşme basıncı altında bırakılması ve sağlık müdürlüklerinin en ufak aykırı bir harekette onları sözleşmeyi yenilememekle tehdit etmesi gibi risklerle karşı karşıyalar. Peki, siz bunlara ilişkin bir düzenleme yapıyor musunuz? Hayır, yapmıyorsunuz. Şimdi, biz Komisyon da konuşurken o zaman ifade edildi; işte, aşılama oranlarımız yüksek, gebe takip oranlarımız yüksek, bebek ölüm oranlarımız düşük, anne ölüm hızlarımız çok düşük, OECD’nin ortalamasının üzerinde.

Peki, bunu kime borçlusunuz, kime borçlusunuz? Orada çalışan hemşirelere, hekimlere borçlusunuz, o aile sağlığı merkezlerinde, aile hekimliklerinde çalışan sağlık emekçilerine borçlusunuz. Rakamlara gelince, OECD oranlarına çıktığınız için övünüyorsunuz ama insanların emeğinin karşılığını vermeye gelince orada hiçbir adım atmıyorsunuz. Bunun kabul edilemez olduğunu bir kez daha ifade etmemiz gerekiyor.

Bugün, aşılama oranlarındaki iyileşmeleri eğer aile hekimliğine bağlıyorsanız o zaman aile hekimliğinin, koruyucu sağlık hizmetlerinin niteliğini artıracak şekilde yeniden düzenlemeniz gerekiyor. Yani bu ne demek? Toplumun sağlığını korumanız gerekiyor, hastalanmadan önce koruyucu sağlık hizmetlerini geliştirmeniz gerekiyor; kanser taramalarını artırmanız gerekiyor, aşı oranlarını takip etmeniz gerekiyor, gebe takiplerini yapmanız gerekiyor; beslenme, barınma gibi temel sağlığın sosyalizasyonu içerisinde olan bütün parametrelere bakmanız gerekiyor. Peki, siz bunları yapıyor musunuz? Hayır, hiçbirini yapmıyorsunuz. Onun yerine parça başı çalışmayı getiriyorsunuz, sağlığı piyasalaştıracak uygulamalara adım atıyorsunuz, onları devam ettiriyorsunuz.

Şimdi, Türkiye’de yapılan 600 milyon poliklinik hizmetinin 247 milyonunu aile sağlığı merkezlerinde aile hekimleri gerçekleştirmiş yani yüzde 5’lik bir personelle yüzde 40’ın üzerindeki bir nüfusa hizmet vermişler. Şimdi, bu, gerçekten anlaşılabilir insani bir ölçü müdür? Bunu hepimizin taktirlerine sunuyorum. Bu konuda bir adım atılması gerekiyor.

İkinci bir şey, biz yıllarca söyledik, bu SSGSS gelirken de sağlıkta dönüşüm gelirken de “Bu sağlıkta dönüşüm değil, bu sağlıkta yıkım projesidir; toplumun sağlığıyla oynuyorsunuz.” dedik ama bizi dinlemediniz. Bugün geldiğimiz nokta ne? Hemşire yok, hasta yok, tıbbi malzeme yok ve en önemlisi toplumun sağlığı yok, bugün toplum sağlığından olmuş durumda. Siz sürekli geçmişi referans vererek “Efendim, SGK kuyrukları var.” diyordunuz, bugün kuyruklar nerede? MERNİS’te, telefon başlarında, evde. Artık, zavallı yaşlı teyzeler yalvarıyorlar torunlarına, insanlara “Gel, bana bir randevu al.” diye. Ne zamana alıyorlar? Üç ay sonrasına, beş ay sonrasına. Neden? Çünkü sizin gerçek anlamda toplum sağlığını korumaya dönük bir uygulamanız yok, bir bakış açınız yok.

Bununla da sınırlı değil sağlıktaki yıkım projeniz. Bakın, şimdi biz Komisyon da konuştuk, hep döndünüz, dediniz ki “Ya, şehir hastaneleri var.” Allah aşkına ya, bütün dünya şehir hastanelerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – ...bütün dünya büyük hastaneleri terk ediyor; artık semt polikliniği gibi daha küçük, ulaşılabilir, erişilebilir ve yönetilebilir hastaneleri tercih ediyor yani hastaneyi hastanın ayağına getiriyor. Ama siz ne yaptınız? Şehrin merkezindeki o canım hastaneleri kapattınız, şehrin dışında şehir hastanelerini götürdünüz, insanlar o hastanelere gidemiyorlar. Şimdi, şehir merkezinde kalan hastanelere çokmenin derdindesiniz. Bunların ahlaki olmadığını, vicdani olmadığını ifade etmemiz gerekiyor çünkü bu hastaneler halkın hastaneleri, hepimizin hastaneleri, hepimizin vergileriyle yapılan hastaneler ama buna da baktığınız yok.

Diğer bir mesele, 2’nci maddede de konuşacağız, ya, sizin sadece merkezine hekimi koyduğunuz bir sağlık hizmeti olabilir mi? Hemşireler, laborantlar, eczacılar, teknisyenler sağlıkla ilgili bu düzenlemenin içerisinde neredeler değerli arkadaşlar? Bir hekim tek başına ameliyat yapabiliyor mu, tek başına bir tıbbi işlem yapabiliyor mu? Yapamıyor. Sağlık bir ekip işidir ve siz her gün ama her gün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi için...

BAŞKAN – Peki, bir selamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sağlık bir ekip işidir ve siz bu sağlıktaki dönüşümle beraber her gün ekibi parçaladınız, her gün. Bakın, 10 tane istihdam biçimi getirdiniz; 4/A, 4/B, sözleşmeli, çakılı, bilmem ne, bilmem ne. Ya, böyle bir şey olabilir mi? İnsanın yani bir ülkenin bir istihdam biçimi olur ama o da en nitelikli şekilde yapılır, en demokratik şekilde organize edilir. Şimdi, burada Komisyon Başkanı diyor ki: “Bingöl’e

doktor bulamıyorum.” Soruyorum AKP’ye: Yirmi yıldır iktidarda siz varsınız; Bingöl’de, Muş’ta, Siirt’te, Van’da, Hakkâri’de doktor yoksa kim sorumlu bundan? Şimdi sözleşmeli kadrosunu artırarak doktor göndermek çözüm mü? Çözüm değil. Siz gelin, barışın yolunu açın; oraya gidecek doktor da çok, hemşire de çok, çalışan da çok diyorum, Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında bulunan “1/1/2020” ibaresi “1/1/2029” şeklinde değiştirilmiştir.

Özgür Özel

Ali Şeker

Metin İlhan

Manisa

İstanbul

Kırşehir

Fikret Şahin

Servet Ünsal

Mehmet Bekaroğlu

Balıkesir

Ankara

İstanbul

Ali Fazıl Kasap

Kütahya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Servet Ünsal.

Buyurun Sayın Ünsal. (CHP sıralarından alkışlar)

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bugün 15 Haziran, tüm Türkiye’de hekim arkadaşlarımızın bir günlük eylemi vardı; bunları yürekten destekliyor ve alkışlıyorum.

Görevi başında ölen, katledilen doktor kardeşlerimi de rahmetle anıyorum.

Evet, arkadaşlar, diğer yandan, geçen hafta Ankara’da ciddi bir sel baskını yaşandı, 4 vatandaşımızı kaybettik, onlara da rahmet diliyorum, ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Bugün, aile hekimlerinin sorunları ve çözümlerini anlatacağım size değerli arkadaşlar, vakit yettiğince. Evet, ama asıl sorun tabii aile hekimlerinden öte Türkiye’nin sorunu, Türkiye savruluyor arkadaşlar. Evet, bu ülkenin yöneticileri yetişmiş insan gücüne karşı bu kadar hoyrat olursa, bu ülkenin yöneticileri parlak beyinlere karşı bu kadar vicdansız ve bu kadar acımasız olursa göz bebeğimiz olan doktorlarımıza sahip çıkmalıyız arkadaşlar ve sizin doktor düşmanlığınıza rağmen bizler doktor arkadaşlarımızı sahip çıkacağız. Sizler ne dediniz? Cumhurbaşkanı ne dedi? “Giderlerse gitsinler.” dedi ama aynı Cumhurbaşkanı Pendik Araştırma Hastanesinde ameliyat olurken Amerikan Hastanesinden Profesör Doktor Dursun Buğra’yı getirtti hukuksuz olarak; başka hastaneden doktor getirtiyor. Evet, arkadaşlar, bunu da söyleyeyim, hemen aile hekimliğine geçiyorum. 2010 yılında, arkadaşlar, aile hekimliği hayata geçirildi. Bugün son verilere göre, 26.252 aile hekimliği birimi, 24.082 de aile hekimi görev yapmakta.

Sevgili arkadaşlar, aile hekimleri, düşünün, Türkiye’de saniyede 8, dakikada 491, bir günde de 710 bin hasta bakıyor. Bu neyi gösteriyor? Bu, aile hekimliğinin battığını gösteriyor arkadaşlar. Aile hekimliği birinci basamak sağlık hekimliğidir, birinci basamak hizmetidir. Kolay erişilmesi ve tedavinin hızlı olması önemini artırmaktadır.

Zaman darlığı nedeniyle aile hekimlerinin sorunlarını kısaca şöyle özetliyorum: Birincisi, sağlıkta şiddet. Niye aile hekimlerinde sağlıkta şiddet oluyor? Bir: Arkadaşlar, kanunsuz ilaç teklifleri geliyor.

İki: Uygunsuz rapor teklifleri geliyor. Üç: Gelmeden ilaç yazdırma teklifleri geliyor. Bunların yüzünden aile hekimleri şiddete uğruyor. Aile hekimleri, arkadaşlar, diğer meslekler göre 16 kat fazla şiddete uğruyorlar.

Evet, çıkardığımız kanunlar... “Katalog suçlar” dedi arkadaşlarımız. Çoğu yerde katalog suçların uygulanmadığını görüyoruz. Dilerim burada da caydırıcı olur ve hekime şiddet önlenir.

Beyaz kod uygulaması... Değerli arkadaşlar, doktorlar görevleri sırasında sözel ve fiziksel şiddete maruz kalıyorlar, hatta bu yüzden doktorlardan bile açığa alınanlar var sevgili arkadaşlar.

Bir başkası, sözleşme baskısı arkadaşlar. İki mali yıl olan sözleşme süreleri ve fesih tehlikesi var aile hekimlerinde. Çözüm: Keyfi fesih kalkmalı, otomatik sözleşme yenilenmeli arkadaşlar.

Bir başka olay, Alo 184 hattı. Arkadaşlar, mobbinge dönüştü Alo 184 hattı, hemen kaldırılmalı.

Bir başka olay, ceza infaz puanları. Ben buna “ceza infaz yasası” diyorum, hekimlerin katlidir bu. Aile hekimleri devlet memuru olmadığı için bu yüzden ihtar puanlarıyla cezalandırılıyor, hatta 200 ceza puanı alanı feshediyorlar. Tekirdağ Sağlık Müdürlüğünde böyle bir olay oldu, 26 davada Sağlık Müdürlüğü kaybetti arkadaşlar.

5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu’nun 3’üncü maddesinin yedinci fıkrasında “koruyucu hekimlik eksik uygulaması” diye bir kavram var. Arkadaşlar, brüt ücretin yüzde 20’si kesiliyor doktorlardan, bakar mısınız bu işe? Bu saçmalığın kaldırılması gerek. Gebe izleme, bebek izleme, çocuk izleme, bağışıklama gibi nedenlerle negatif performans uygulanıyordu hekimlere. Birçok aile hekimi, arkadaşlar, aile sağlığı merkezine hastaları getirmekte zorlanıyor. Soruyorum size: Bunun sorumlusu aile hekimi midir? “Aşı olmaya gel.” diyor, gelmiyorlar, aşı karşıtı adam. Sorumlu hekim midir arkadaşlar? Mobbinge varan denetlemeler var arkadaşlar. ASM’ler de altı ayda bir denetlenir, bu uygulamalarda keyfilik yaygındır, denetleme mutlaka hekim kontrolünde olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Hastane izinleri... Arkadaş, yıllık izinlere keyfi müdahaleler yapılıyor. Bir aile hekiminin yıllık otuz gün ücretli izin hakkı varken vekâlet vermek için doktor bulamıyorsa o aile hekimi, değerli arkadaşlar, izin ayrılmıyor ya! Bu ne demektir ben anlayamıyorum? Ve ücreti kesiliyor, saçmalığa bakar mısınız.

Evet arkadaşlar, sevk zinciri zaten bir kepezelik. Sevk zincirinde amaç uygun sağlık hizmetini uygun hizmet sunucusundan almaktır ama sevk zinciri yok, isteyen istediği yerde direkt birinci basamak yerine üçüncü basamağa hemen gidiyor.

Evet, randevu uygulaması çok önemli, fiziksel koşullar, çocuk, gebe, yaşlı hastalar yüzünden ASM’lere de randevu sistemi getirilebilmeli. Evet, arkadaşlar, ASM’lerin kiralari zaten uçmuş. Bu anlamda hizmetler kamu binalarında verilebilmeli, Bakanlık bunu sağlamalı. Raporlar zaten rezillik, hekimler bir dönem iş yapamaz hâle geldiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

SERVET ÜNSAL (Devamla) – Arkadaşlar, işe giriş, sürücü, asker, okul, kreş, staj gibi muayenelerde raporlar veriliyor. Bu da aile hekimlerinin üstüne ciddi bir yükür arkadaşlar, onun için bir başka merkezde yani ikinci basamak ya da sağlıklı hayat merkezleri gibi bir merkezde verilebilir. Aile hekimleri asıl görevi olan kanser hastaları, kronik hastaların takibi, obezite gibi mücadeleleri verecekken buralardan uzaklaşmıştır. Kısaca aile hekimliği bu gidişle batmaktadır. Hekimler hâlâ yurt dışına çıkıyor. Biraz önce Ali Şeker söyledi, geçen sene 1.405 hekim yurt dışına gitmişken bu sene şu an 945’i geçtik, 3 bini bulacağı söyleniliyor. Yakında ameliyat yapacak doktor da bulamayacağız arkadaşlar. Gözünüz aydın AKP, gözünüz aydın saray diyorum!

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, özellikle önergeler üzerinde konuşan milletvekili arkadaşlarım; bir dakika uzatmalarınızı veriyoruz ama sizden rica ediyorum ikincisini istemeyin. Sizi de kırmak istemiyoruz kürsüde, lütfen birinci uzatmada sözlerinizi tamamlayın. Bundan sonra uzatma vermek istemiyorum, çok zorlamayın beni, çok rica ediyorum.

Evet, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

Enez Kaplan

Adana

Kayseri

Tekirdağ

Hüseyin Örs

Behiç Çelik

Fahrettin Yokuş

Trabzon

Mersin

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Yokuş, uygulamayı sizden başlatıyorum.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Peki.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 1'inci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle, uzmanlık yapan aile hekimlerine uzmanlık eğitimini tamamlamaları için süre uzatımı yapılıyor; bu, olumlu bir durumdur ancak aile hekimlerinin sorunlarına bu maddede çözüm yok.

Aile hekimlerimizin sorunları gün geçtikçe büyümeye devam ediyor. Kamu hizmeti veren aile hekimleri, bir yandan hastalara hizmet verirken diğer yandan hem kendilerinin hem de sağlık merkezlerinin tüm giderlerini karşılamaya çalışıyorlar. Ödenek yetersizliği ve yüksek enflasyon artışı yüzünden kira, elektrik, doğal gaz, personel hak edişleri gibi ödemelerde büyük sorunlar yaşıyorlar. Sadece bu mu? Aynı zamanda medikal malzemeleri dahi temin edilemeyen aile sağlığı merkezleri artık bitme noktasına getirilmiştir.

Aile hekimlerinin büyük çoğunluğu, fiziksel koşulları elverişsiz binalarda hizmet vermeye çalışıyorlar. Köhne apartman dairelerinde yaptıkları masraflar devlet tarafından karşılanmıyor. Aile hekimlerine âdeta işletme sahibi gözüyle bakılıyor. Bu durum, sağlığın ticarileşmesinden başka bir şey değildir.

Övünüyoruz; devasa hastaneler yaptırıyoruz, “şehir hastaneleri” diyoruz “Her türlü konforumuz var.” diyoruz ama köhnemiş aile merkezlerini görmezden geliyoruz. Allah aşkına, Emek’e gidin, Ankara Emek’te bir tanesine şahit olun.

Hastaları sağlığına kavuşturmak için canla başla çalışan hekimlerimize reva gördüğünüz uygulamayı maalesef onlar hak etmiyor. Aile hekimleri seslerini artık iktidara duyuramıyor, duymuyorsunuz, görmüyorsunuz; yanlışla yanlışla, eşitsizliğe eşitsizlikle, adaletsizliğe adaletsizlikle karşılık vermeye devam ediyorsunuz.

Bakın, Aile Hekimleri Dernekleri Federasyonu bir açıklama yapıyor, diyor ki: “Aile hekimi maaşları en az yoksulluk sınırının üstüne çıkarılmalıdır.” Ne kadar ayıp ya! Yoksulluk sınırı altında doktor maaş alıyorsa bu ülkede, işte, felaketin habercisi bu. “Tüm aile sağlık merkezi binaları kamu tarafından inşa edilmeli ve aynı standartlarda donanımı kamu tarafından sağlanmalı.” Ne var bunda, yapsanız ne olur, kıyamet mi kopar? “Bütün giderler Sağlık Bakanlığınca karşılanmalı. Bütün çalışanların sözleşmeleri iptal edilip kadrolu doktor, hemşire, ebe hâline getirilmeli.” Niye bunu yapmıyorsunuz, niye ayırım yapıyorsunuz? “Anayasal haklarını kullanarak demokratik hak arayışına giren hekimlere yasal olmayan disiplin cezaları veriliyor, bu cezalar mahkemeden geri dönüyor, sonuçta ise hem hekimler

hem de devletimiz zarara uğruyor. Bu nedenle Aile Hekimliği Ceza Yönetmeliği geri çekilmelidir. Ne hekimlerimize ne de devletimize zarar gelmesini biz doğru bulmuyoruz.”

Değerli milletvekilleri, sağlık sisteminin sağlığı bozuk, hekimler mutsuz ve umutsuz, sağlıktaki dönüşüm sağlıkta çöküşe döndü. En temel anayasal hakların bile düzenlenmediği 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu liyakatten yoksun bir sağlık idaresinin emaresi olarak kalacak. Koruyucu hekimlik hizmeti veren, aile hekimlerini sadece işletmeciler olarak gören, sözleşme ve ödeme yönetmeliğini bir ceza yönetmeliği hâline getiren bürokratik kararlar tüm aile hekimlerini istifanın eşğine getirmiştir. Unutulmamalıdır ki bu ülkede hekim sorunu yoktur, bu ülkede hekimlerin sorunlarını anlamayan, liyakatsiz, rantçı bir iktidar, yönetim anlayışı vardır.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinde sadece aile hekimleri yok sayılmamış, aynı zamanda kurum hekimleri de yok sayılmış. Üniversite hastaneleri ile Sağlık Bakanlığı haricindeki kamu kurum ve kuruluşlarında, KİT’lerde, mahallî idarelerde, medikolarda fiilen çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan, sözleşmeli statüde olanlar dâhil olmak üzere maalesef tabip ve diş tabipleri bu haklardan yararlanamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Zaman geçirilmeden, geliniz bunları düzeltelim. Daha yasanın süresi var. Niye, Komisyonda karşı çıktıklarınızı burada düzeltsek kıyamet mi kopar? Şu sağlık çalışanlarına adam gibi bir yasal düzenleme getirsek kıyamet mi kopar? Övmeye gelince övüyorsunuz, “Kahramanlarımız.” diyorsunuz, “Aman ya Rabb’i, hakkınız ödenmez!” diyorsunuz. Elinizi tutan mı var? Ödeyin kardeşim haklarını ya! Allah aşkına ödeyin! Şu sözleşmeli-sözleşmesiz ayrımına son verin, adaletli bir sistem getirin, ayırım yapmayın; bütün sağlık çalışanlarına adalet ölçüsünde hakkaniyetli ücret verin; atamalarında, tayinlerinde yandaşlıktan vazgeçin; hakkı, hukuku gözetin. Ne olur, kıyamet mi kopar? Ama hayır, ayrımcılık ruhunuza işlemez, burada da devam ediyorsunuz.

Hoşça kalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinde yer alan “(26.000)” ibaresinin “(40.000)” şeklinde, “(20.000)” ibaresinin “(33.000)” şeklinde değiştirmesini, maddeye “değiştirilmiş” ibaresinden önce gelmek üzere “, “tabip veya diş tabibi” ibaresi “tabip veya diş tabibi, eczacı, veteriner hekim” şeklinde, “tabip ve diş tabiplerinden” ibaresi “tabip ve diş tabipleri, eczacılar, veteriner hekimlerden” şeklinde” ibaresinin, “değiştirilmiş” ibaresinden sonra gelmek üzere “, maddenin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Ali Şeker

Ali Fazıl Kasap

Manisa

İstanbul

Kütahya

Servet Ünsal

Fikret Şahin

Çetin Arık

Ankara

Balıkesir

Kayseri

Gamze Akkuş İlgezdi

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

Önerge üzerinde söz talep eden Balıkesir Milletvekili Sayın Fikret Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sağlık çalışanlarının özlük haklarıyla ilgili bir yasa teklifini görüşüyoruz. Tabii, beklentileri karşılayamayan, hayal kırıklığı yaratan bir düzenleme maalesef. Hangi ihtiyaçtan dolayı bu yasal düzenleme buraya gelmiştir ve hangi sorunu çözecektir, sorunumuz nedir, bunu ifade etmek istiyorum. Sorunumuz hekimlerin kamudan ayrılması, istifa etmesi, hatta onun da ötesinde yurt dışına gitmesidir.

Peki, bu yasal düzenleme hekimleri kamuda koruyabilecek midir, tutabilecek midir veya hatta da yurt dışına çıkışları engelleyebilecek midir? Maalesef, keşke engelliyor desek ama olmayacak çünkü geçtiğimiz hafta Sayın Sağlık Bakanı “Efendim, özlük haklarıyla ilgili düzenleme yapıyoruz.” dedikten sonra hekimlerimiz bu yasa teklifini gördüler ve dediler ki: “Biz kandırılıyor, biz yabancı dil kursuna gideceğiz ve artık yurt dışına gidiyoruz.” Ve son iki yılda kamudan istifa eden hekim sayısı 10 binin üzerinde, yurt dışına giden hekim sayısı 2.500’ün üzerinde. Bu, öyle gözüküyor ki bu yıl sonunda da 2 bini aşkın hekimi yine kaybedeceğiz.

Çözüm olacak bir düzenleme değil maalesef ve sorunu giderek daha da içinden çıkılmaz bir hâle getirecek. Getirilen düzenleme aralık ayındaki düzenlemenin bir hayli gerisinde; uzman hekimlerinin hak kaybı yüzde 85 civarında, pratisyen hekimler ve dış hekimlerinin hak kaybı yüzde 53, hatta sabit ödemedeki kayıp da yüzde 185 civarında. Üstelik hekimlerin istemiş oldukları, uzun süreden bu yana talep ettikleri emekliliklerine esas taban maaşlarında herhangi bir değişiklik yok. Hekimler, tek kalemden bir maaş almak istiyor ve o maaş üzerinden de emekli olmak istiyorlar. Maalesef bu düzenlemede emekliliğe esas olan temel maaşta, taban maaşta herhangi bir değişiklik yok. Üstelik, aralık ayındaki düzenlemeden neden vazgeçildi? Burada, yasa teklifini getiren Komisyon üyeleri bunu açıklamak durumunda. Neden aralık ayından daha geride bir düzenlemeyle burada karşı karşıyayız?

Hekimlerin genel kanaati şu: Sağlık Bakanlığına özel hastane lobileri baskı yapmış ve aralık ayındaki bu düzenlemeyi geri çekmiştir ve bugün burada görüştüğümüz -bu yönetmeliğin de- bu kanun teklifinin de aralık ayındakinden daha geride olması hekimlerin bu kanaatini güçlendirmiştir. Evet, şu anda, özel hastane lobilerine teslim olmuş olan bir Sağlık Bakanlığı ve özel hastane patronu olan bir Sağlık Bakanlığıyla karşı karşıyayız maalesef ve üstelik bu yasa teklifini buraya, Meclise getiren kişi de yine bir özel hastane patronudur.

Biraz önce Komisyon Başkanı ve diğer arkadaşlar ifade etti “Efendim, bütçenin el verdiği ölçüde biz hekimlerimizi destekliyoruz.” diye. Hâlbuki, bakın, özel hastaneleri ve özel hastane patronlarını, yandaş şirketleri nasıl destekliyorsunuz? Bir örnek vermek istiyorum: Şu anda -AKP’li arkadaşlara sesleneceğim, belki bilginiz yoktur- 13 tane şehir hastanesi var. 13 şehir hastanesinin tam 4 patronu var, 4 şirket işletiyor 13 şehir hastanesini. Peki, ne kadar para ödeniyor biliyor musunuz bu şehir hastanelerine? Bu yıl 21,5 milyar lira bütçeden para ayırdık; bunun 14 milyarı döviz endeksliydi, şu anki reel fiyat 33,5 milyar lira. Yani 4 patrona 33,5 milyar lira veren Sağlık Bakanlığı, 1 milyon 250 bini aşkın sağlık çalışanına burada 10 milyar lira parayı vermiyor. Buradan milletimize şikâyet ediyorum sizi. 4 tane şirkete 4 bakanlığın bütçesini teslim ediyorsunuz. Bakın, ben size söylüyorum: Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bütçelerinin toplamı 24 milyar lira sadece, bakın 24 milyar lira ama şu anda 4 tane şehir hastanesinin patronuna 33,5 milyar lira para vereceksiniz. Yazık değil mi her bir şirkete, her bir patrona bir bakanlığın bütçesini teslim ediyorsunuz? Yazıklar olsun! Bakın, o kadar sağlık çalışanına bu hakkı vermiyorsunuz. Burada Sağlık Komisyonu Başkanına da sesleniyorum. Efendim, “Devrim yaptık.” diyorsunuz. Nasıl bir devrim bu? Dün gördük devrimi, ambulansın içinde olan aslında hasta değildi, Türkiye’nin sağlık sistemiydi ambulansın içinde olan. Bakın, Türkiye’nin sağlık sistemi şu anda yoğun bakımlı bir hastane arıyor. (CHP sıralarından alkışlar) İşte “sağlıkta dönüşüm” dediğiniz sağlıkta çöküşe dönmüştür, sağlıkta çöküşe dönmüştür. Ve bakın, “sağlıkta devrim” dediğiniz nokta nedir? Hekimler kamudan istifa ediyor, devlet hastanelerde hekim yok, yurt dışına hekim gidiyor; bu mudur devrim dediğiniz? Bu, affedersiniz, karşı devrim, böyle bir devrim yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Efendim, bu “dönüşüm programı” dediğinizden ne hizmet alan hastalar memnun ne de hizmet veren hekimler memnun. Kim memnun? İşte bakın, 4 patron memnun, yandaş şirketleriniz memnun burada; hiç kimse memnun değil. “Sağlıkta dönüşüm” dediğiniz tamamen sağlıkta çöküş programına dönmüştür, sağlığı ticari bir zemin hâline getirmiştir ve vatandaşın almış olduğu sağlık hizmeti üzerinden yandaş şirketlerinizin para kazandığı bir noktaya taşımıştır. Bunun da en büyük müsebbibi Sağlık Komisyon Başkanı ve daha önceki dönemde Bakan olan Sayın Recep Akdağ’dır. Ve buradan tekrar söylüyorum: Tüm hekim arkadaşların üzerinde vebali vardır. Burada bu şansını değerlendirsin, hekim arkadaşlar başta olmak üzere tüm sağlık çalışanlarının hakkını teslim etmek Sayın Akdağ’ın en önde gelen görevidir.

Saygıyla selamlıyorum yüce heyetinizi. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın Başkanım, sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Akdağ, nasıl sataştı size?

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Yani başka nasıl sataşacak Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ama bunu açıklamak zorundasınız yani prosedürü yerine getiriyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Sağlık Komisyonu Başkanına da söylüyorum, bu nasıl devrim? Gördük biz devrimi.”

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – “Ben Sağlık Komisyonu Başkanına sesleniyorum, olumsuzlukların müsebbibi odur.” anlamında ifadeler.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika söz veriyorum kürsüden size. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Erzurum Milletvekili Recep Akdağ’ın, Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin’in 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bir örnek üzerinden değerli milletvekili arkadaşımızın sataşmasına çok rahatlıkla cevap verebilirim. Örnek neydi biraz önce? Bir ambulans şoförüyle ilgili bir husus. Her zaman bir sistemde sıkıntılar, arızalar olabilir ama gerçekten, arkadaşlar, bir meselenin nereden nereye geldiğini görmezsek doğru bir şey yapmış olmayız. Bakınız, 2002 yılında ben Sağlık Bakanı olduğum zaman, AK PARTİ iktidara geldiği zaman acil ambulans sistemindeki ambulans sayısı yalnızca 618 adetti, şu anda acil ambulans sayımız 5.840 adettir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlar, bakın, ayrıca hepimiz Anadolu’da senelerce hekimlik yaptık; köylere ambulans gitmezdi, ilçelerin ambulanslarına da ambulans demek falan mümkün değildi, onlar hastayı taşıyan birer araç mahiyetindeydi ve o araçlara da mazotunu siz koymak zorundaydınız. Gece gideceksiniz oradaki sağlık ocağının -çoğu ilçede zaten hastane falan da yoktu- kapısını çalacaksınız, şoförü bulacaksınız, mazot koyacaksınız, sizi şehre getirecek yani ölmezseniz büyük bir...

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Masal gibi!

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Hangi fabrikalarda kazandınız bu parayı da getirdiniz bunları ya! Vatandaşın kazandığı paradan ödediği vergilerle aldınız bunları, marifetmiş gibi anlatıyorsunuz.

RECEP AKDAĞ (Devamla) – Şimdi oradan birisi kendince laf atıyor “Masal gibi!” diyor. Herhâlde bu laf atan arkadaşlar, AK PARTİ iktidara geldiğinde başka bir ülkede yaşıyorlardı. Hayret ediyorum ben yani. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yirmi yıldır iktidardasınız, yirmi yıldır!

RECEP AKDAĞ (Devamla) – E, ben size rakam söylüyorum kardeşim.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Yirmi yılda yerinde mi sayacaktı ülke?

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ona itiraz eden yok ki zaten.

BAŞKAN – Sayın Akdağ, Genel Kurula hitap edin.

RECEP AKDAĞ (Devamla) – Rakamlar yalan söylemez ama her sistemde zaman zaman arızalar çıkabilir. Zaten bu kanunların buraya getirilişinin sebebi o, sistemi daha da iyileştirmek.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz rakamlarla ilgili bir ifadede bulunmak istiyorum Sayın Bakana.

BAŞKAN – 60’a göre yerinizden bir dakika söz vereyim.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Evet, evet.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin’in, Erzurum Milletvekili Recep Akdağ’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Şimdi, Sayın Başkan, Sayın Bakan; 2020 yılı sağlık istatistiklerini geçen hafta Sağlık Bakanlığı yayınladı. Bakın, siz Bakan olarak geldiğiniz zaman Türkiye’de kamu hastanesinin sayısı 774’tü, şu anda 900 yani yüzde 16 artmış on sekiz yılda. Özel hastane sayısı siz göreve geldiğinizde 271’miş, şimdi 566 olmuş, yüzde 110 civarında artmış yani siz tutmuşsunuz, şirketlere sağlığı teslim etmişsiniz. İstatistikler burada; kamu hizmeti olmaktan çıkmış sağlık, ne kadar paran varsa o kadar sağlık hizmeti alıyorsun. İşte, ambulans da onu gösteriyor zaten. Ambulans hastayı bırakacak devlet hastanesi bulamıyor da o yüzden Sağlık Bakanlığının önüne geliyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, yine sataşma var “Şirketlere teslim etmişsiniz.” şeklinde.

BAŞKAN – Bu bir sataşma değil Sayın Bakan.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Nasıl sataşma değil efendim? “Şirketlere teslim etmişsiniz.” ne demek?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olur olur Sayın Bakanım, yerinizden bir dakika...

BAŞKAN – Yerinizden...

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, müsaade ederseniz ben de yerimden bir dakika konuşayım.

(AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir heyecanlanmayın, müdahale etmeyin, bir müsaade edin, biz konuşuyoruz.

Yerinizden bir dakika söz vereyim.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – E, burada, şirketler burada Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz de o zaman düşündüğünüz şekilde yeni bir sataşmaya mahal vermeyin çünkü bunu sataşma diye değerlendiresek bu müzakereleri yürütemeyiz.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Merak etmeyin, ben sataşma yapmam.

BAŞKAN – Buyurun.

59.- Erzurum Milletvekili Recep Akdağ’ın, Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, kıymetli milletvekilleri; bakınız, biz iktidar olduğumuz zaman -böyle yatak sayısı, hastane sayısı ile sağlık tam anlatılamaz- Türkiye’de “nitelikli yatak” dediğimiz, içinde banyosu, tuvaleti olan oda oranı, yatak oranı sadece yüzde 6’ydı. Benim çalıştığım hastanede anneler yerlerde mukavvanın üstünde yatıyordu.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hâlâ öyle!

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Yapmayın Allah’ınızı severseniz.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Şimdi yer bulamıyor Sayın Başkan, hastanede yer yok şu an.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Şu anda kamuda nitelikli yatak sayısı yüzde 80’e ulaştı. Yani hastanelerin iç mekânlarına bakarsanız, o günkü hastanelerin kapalı alanları ile şimdiki hastanelerin

kapalı alanlarını, kamu hastanelerini kıyaslarsanız 10 katına çıktı. Bu gerçekleri görmek lazım. (CHP sıralarından gürültüler)

Teşekkür ediyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, satışmadan dolayı...

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Bu nereye kadar gidecek Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sakin olun arkadaşlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

60.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Erzurum Milletvekili Recep Akdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, Sayın Bakan, tabii, çok uzun süre emek verdi, ona da sahip çıkıyor. Ona diyecek bir şeyim yok ama şöyle bir şey olmaz yani Türkiye yirmi yılda nereden nereye geldi; yirmi yıl önce hangi bilgisayar kullanılıyordu; yirmi yıl önce ne teknoloji vardı; o yirmi yıldan bir yirmi yıl geriye gittiğinizde Türkiye ne hâldeydi... Yani zaman treninin içinde yaptığınız yolculuğun ileriye doğru ya da geriye doğru olduğunu söyleyebilirsiniz ama bağl olarak ileriye giderken sizi esas götürenin zaman treni olduğunu inkâr etmeyin. O zaman biz de çıkar deriz ki: Biz gelmeden önce Kadıköy’de toplu ulaşım faytonlarla sağlanıyordu. Laf mı şimdi bu? O yüzden, o zaman treninden istifade edip “Türkiye’yi buradan buraya biz getirdik.” demeyin. Yirmi yılda dünya da Türkiye de emsalleri de çok ciddi yollar katetti. Siz olmasaydınız da bu yollar katedilecekti.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, önergeyi...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz çok kısa bir ilave, çok kısa...

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen, size satışmada bulunmadı. Burada birbirimizin bilgilerini kabul etmek durumunda değiliz. Sayın Grup Başkan Vekili izah etti, bu konu kapanmıştır.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4485) esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 2- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(17.000)” ibaresi “(26.000)” şeklinde, “(13.000)” ibaresi “(20.000)” şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sağlık Bakanlığı’nın personel dağılım cetvelinde stratejik personel tablosunda tabip ve diş tabipleri dışında kalanlar ile diğer sağlık personeli tablosunda yayınlanan sağlık çalışanlarının emekli aylıklarına ilave ödeme olarak aylık 1500 Türk Lirası ödenir ve bu rakam yılda iki defa emekli aylıkları ile aynı oranda artırılır.

“Yukarıdaki hükümler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır.”

Dursun Ataş
Kayseri

Aytun Çıray
İzmir

Behiç Çelik
Mersin

Enez Kaplan
Tekirdağ

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Ayton Çıray.

Buyurun Sayın Çıray. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; benden önceki özellikle muhalefet sözcüleri o kadar iyi hazırlanmışlar ki bugünkü sağlık politikalarını eleştirmek konusunda, hakikaten söyleyecek çok az laf kaldı.

Eminim, 2002 yılıyla ilgili eleştirileri konusunda Sayın Bakanın, Milliyetçi Hareket Partisinde milletvekili olan sayın müsteşarımız burada olsaydı ona gerekli cevapları verirdi.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Milliyetçi Hareket Partisi ne yapacağını bilir; sana soracak değil. Değerli Hatip, MHP ne yapacağını bilir; sen işine bakacaksın.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Hayır, hayır, o burada...

Yani burada 57'nci Hükûmeti savunmak da bana düşecek çünkü 57'nci Hükûmetin Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz'ın yanında çalıştığım için.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Ne gerek var?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sen işine bakacaksın!

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Gezmediğin yer kalmadı maşallah!

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayın, lütfen Genel Kurula hitap edin Sayın Çıray. Buyurun.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sen işine bakacaksın. En son neredeydin? İşine bakacaksın!

BAŞKAN – Sayın Şimşek, lütfen...

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Yanlış yere çatıyorsun.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Arkadaşlar, size söylemiyorum arkadaşlar. Ne oldu?

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Çıray.

Buyurun.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Sayın Bakan, Türkiye’de sizin devraldığınız dönemde nüfus 65 milyonu, şimdi 85 milyon Türkiye’nin nüfusu. Yirmi yıldır iktidardasınız ve sürekli geçmişti kötüleyerek bir meşruiyet arayışı içindediniz. Geçmişti kötüleyerek meşruiyet arayışı bitti çünkü geçmişsizsiniz artık. Yani kaçınıcı hükûmeti kuruyorsunuz; sizin eleştireceğiniz her hükûmet artık kendinizden bir önceki kendi kurduğunuz hükûmettir. Şimdi, sadece Covid dönemindeki Türkiye’yi, Covid’i yönetme süreci başlı başına bir siyasi ve yönetim fiyaskosuydu biliyorsunuz. Yani Türkiye’de bugün hâlâ Türk milleti Covid’den ölen hasta sayısını, vatandaş sayısını tam olarak bilmiyor, istatistiklere de yansımada ve aşılama konusundaki tereddütler... Aşıların ithalini ve “Turkovac” adını verdiğiniz, aslında Çin’de yapılan aşının aynısı olan bir aşırı ne yazık ki salgının en sonuna yetiştirebildiniz. Şimdi, biz iyi yapılanlara “iyi” diyoruz, kötü yapılanları eleştiriyoruz ve kendimizi meşrulaştırmak için sürekli geçmişten bir çare aramıyoruz.

Bugün, sağlık çalışanlarının özlük haklarının düzeltilmesiyle ilgili bir kanun teklifini görüşmek için buradayız. Genel Kurula gelen Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, çektiğiniz kanun teklifinden sonra yine bekleneni vermeyecek şekilde geldi ne yazık ki. 2021 Aralık ayında hazırlanan düzenleme teklifi geri çekildiğinde, bu teklifin kısa bir sürede sağlık camiasının tamamını kapsayacak ve iyileştirmelerle düzeltilmiş şekliyle yüce Meclise getirileceğini düşünmüştüm ancak yüce Meclise getirilen bu teklifle bu beklentim ortadan kalktı. Bu şaşırtıcı mı? Elbette değil. Bu zayıflama, dıştan fark edilmese de kurumların iç yapısında bir çöküşe neden oluyor. Milletçe sağlıkta yaşadığımız ve şahit olduğumuz şey, maalesef her kurumda olduğu gibi sağlık kurumlarının da çöküşünden ibarettir. Bu, gerçeğin sağlıktaki bir yansıması ve tezahürüdür.

Burada, ülkemizde iyi gitmeyen ne varsa bu otokratik yönetim nedeniyle onların tamamından birinci derecede sorumlu olan Sayın Erdoğan açısından tatsız bir husus daha var. Bu da AK PARTİ iktidarları öncesinde hazırlanmış reform projeleri sayesinde sağlık hizmetlerindeki belirgin kalite yükselmesinin milletimizin kendisine verdiği destekte önemli bir rolünün artık ortadan kalkıyor olmasıdır. Müsteşar olmaktan, yönetiminde bulunmaktan büyük gurur duyduğum Sağlık Bakanlığının bu olağanüstü başarıları, aynı zamanda başarılı olan kısımları, sizin de gayet iyi bildiğiniz şekilde, ehliyetli ve liyakatli yetiştirilmiş sağlık kadrolarının da eseridir.

Değerli arkadaşlar, tek adam rejimi geldiğimiz noktada Sağlık Bakanlığının kurumsal yapısını da bozmuştur. Özellikle, Sayın Erdoğan'ın herkesin önünde Sağlık Bakanına açıkladığı bir müjde üzerine yaptığı davranıştan sonra doğrusu istifasını beklerdim. Siz de benzer bir sıkıntı yaşamıştınız Sayın Bakanım domuz gribi zamanında, biliyorsunuz yani o zaman Başbakan sıfatıyla Sayın Erdoğan sizin beyanlarınızı yalanlayan bir tutum sergilemişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Sonuç itibarıyla bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifi sağlık personelinin isteklerini karşılamaktan uzaktır. İnşallah, iktidarımızda, çok az zaman sonra sağlık personelinin bütün bu ihtiyaçlarını, bütün sorunlarını çözmek bize nasip olacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE-2 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "(17.000)" ibaresi "(40.000)" şeklinde, "(13.000)" ibaresi "(33.000)" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yukarıdaki hükümler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri ve tüm sağlık emekçileri hakkında ilgisine göre uygulanır."

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Oya Ersoy

Hüda Kaya

Muş

İstanbul

İstanbul

Mahmut Toğrul

Rıdvan Turan

Habip Eksik

Gaziantep

Mersin

İğdir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, 2'nci madde, aslında katsayıları düzenleyen bir madde. Öncelikle şunu söyleyelim ve soru bölümünde de sormuştuk ama buradan bir kez daha soralım: Şimdi, 1 Aralık 2021 tarihindeki düzenlemeyi neden geri çektiniz? Burada, Mecliste bütün gruplar olarak anlaşmıştık, uzlaşmıştık ve o zaman görüşülen yasa teklifine 8 yeni ek madde ihdas ettiniz. Biz yetersiz bulmakla beraber eğer hekim dışındaki diğer sağlık emekçilerinin de koşulları düzeltilirse eksik ama gayet yerinde bir düzenleme olduğunu söyledik. Siz, o zaman, yasa teklifini Komisyona geri çektiğiniz zaman Komisyonda da itirazlarımızı sunduk ve siz şöyle dediniz: "Biz bu yasa teklifini daha da geliştireceğiz. Asıl komisyonu olan Sağlık Komisyonuna getireceğiz, Sanayi Komisyonunda tartışmayacağız. Çok daha gelişmiş bir düzenleme yapacağız." Peki, üzerinden yaklaşık yedi ay geçti. Yedi ay önce ne önermiştiniz değerli

arkadaşlar? Yedi ay önce katsayının 13.000'den 33.000'e çıkmasını önermiştiniz, uzman hekimler için de 17.000'den 40.000'e çıkmasını önermiştiniz. Bugün onların çok gerisindeki bir düzenlemeyi getirmişsiniz ve 17.000 göstergesini 26.000'e getiriyorsunuz, 13.000'i de 20.000'e çıkarıyorsunuz. Şimdi soruyoruz: Bu aradaki rakamlar ne oldu? Niye ilk düzenlemeden caydınız, niye sağlık emekçileri, hekimler için olan bir düzenlemeyi geriye götürdünüz? Bunun cevabını ne komisyon aşamasında aldık ne de hâlihazırda demin alabildik.

Diğer bir mesele, örneğin bu düzenlemenin içerisinde veteriner hekimler neden yok? Şimdi biz hayvanlardan bulaşan hastalıkları konuşuyoruz, bir Covid pandemisi geçirdik ve bütün bilim insanları diyor ki: "Gelecek çağ, Covid'in, SARS ve ona bağlı diğer hastalıkların yaygınlaşacağı, hayvanlardan insanlara geçen hastalıkların yaygınlaşacağı bir çağ." O zaman burada veteriner hekimler halk sağlığında çok kilit bir noktada duruyorlar ama siz veteriner hekimler için hiçbir düzenleme yapmıyorsunuz. Neden yapmıyorsunuz? Neden veteriner hekimlerin özlük haklarını görmezden geliyorsunuz?

Diğer bir mesele, yine aynı şekilde, eczacılar açısından da bir düzenleme yapmıyorsunuz. Israrla komisyon aşamasında da söyledik, şimdi de söylüyoruz ama yapmıyorsunuz.

Ama daha önemli bir şey var değerli arkadaşlar, şimdi Sağlık Komisyonu Başkanı konuşurken ben gerçekten hayrete düştüm. Ben 98 yılında... Bu tıp fakültelerinde çok örnek gösterilen bir yer var ya "Varsayın ki siz Çemişgezek Sağlık Ocağındasınız, ne yaparsınız şöyle gelen bir hastaya?" diye hep söylenir, bilinen bir örnektir, klişedir. Ben ilk o sağlık ocağında işe başladım. Bizim ambulansımız da vardı, bizim ilaç sorunumuz da vardı. Bugüne göre o günün koşullarında gayet iyiydik, aşılamaya da çıkıyorduk, ETF de yapıyorduk, gebe izlemi de yapıyorduk, sağlık hizmeti de sunuyorduk, doğum da yapılıyordu bizim bulunduğumuz sağlık merkezi ve sağlık ocağında. Şimdi Sayın Bakana sormak istiyorum... Siz hastaneleri alladınız pulladınız, şatafatlı böyle -ne diyorlar- mermerden duvarlar yaptınız, mermerleri döşediniz ama içinde insan yok ki, içinde sağlık hizmeti yok ki, siz orada çalışanları gerçekten bir sağlık emekçisi, sağlık hizmetinin bir öznesi olarak görmüyorsunuz ki. Siz onları bir eleman olarak görüyorsunuz ve aslında aile hekimliği döneminde de ne yaptınız, hemşirelere ve diğer sağlık emekçilerine ne dediniz, yasaya ne yazdınız? "Aile sağlığı elemanı." Yani mesleğin adını çıkardınız ya, adını. Hemşirenin adı hemşiredir; ebe mesleğinin adı ebeldir. Siz onlara dönüp "aile sağlığı elemanı" dediniz.

Onun için, bize geçmişe dair söz söylerken gerçekten 2 defa düşünün çünkü ben mesleğimin uzun yıllarını sizin iktidarınız döneminde icra ettim ve o "sağlıkta dönüşüm" dediğiniz şeyin hasta merkezli olmaktan, toplum merkezli olmaktan nasıl da piyasaya döndüğünü, nasıl piyasacı bir akılla işlediğini adım adım yaşayan biriyim değerli arkadaşlar.

Bugün "paran kadar sağlık" dönemi. Paran varsa basarsın parayı, gidersin özel hastaneye, en kral -tırnak içerisinde- sağlık hizmetini alırsın ama paran yoksa sen devlet hastanesine ulaşamazsın, erişemezsin, uzman hekimin yüzünü göremezsin ve siz bu hâle getiriniz.

Ya, sevk zinciri vardı; en ücra sağlık ocağındaki hekim hastasını muayene ederdi, ikinci basamağa, oradan da üçüncü basamağa yönlendirirdi. Şimdi neyin propagandasını yapıyorsunuz? Sevk zincirini getirmiyorsunuz. Neden? Çünkü siz sürekli şunu diyorsunuz: "İsteyen istediği hastaneye gidiyor." İyi de sağlık hizmeti alabiliyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gidiyor da sağlık hizmeti alabiliyor mu? Altı ay sonraya radyolojik görüntüleme günü veriyorsunuz, ultrasona beş ay sonraya gün veriyorsunuz, ameliyata bir yıl sonraya gün veriyorsunuz ama isteyen istediği yere gidebiliyor değil mi? Böyle bir şey olabilir mi, böyle bir sağlık hizmeti olabilir mi?

Diğer bir mesele... Ya, sadece hekimler mi emekli ve dar gelirli? Hemşirelerin emekli maaşlarının açlık sınırının altında kaldığını bilmiyor musunuz? Laborantların, dış teknisyenlerinin ve diğer bütün sağlık emekçilerinin açlık sınırı altında çalıştığını bilmiyor musunuz? Ya, 3600'ü çıkarmadınız, 60 yaşına gelmiş, eli iğne tutmayan hemşire arkadaşlarım mesai yapmak zorunda kalıyorlar sizin yüzünüzden. Niye çıkarmıyorsunuz? Çünkü onlar emekli olduğunda geçinemeyecekler, bunu bildikleri için emekli olmuyorlar ama siz ne diyorsunuz? "Hekim varsa her şey var." E, şimdi, bakın, hekimler

gidiyor ama hemşireler de gidiyor ve siz toplumun sağlığını bozduğunuzla kaldınız ama bu devran dönecek, sağlık emekçileri sizlerden hesap soracak. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım. İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4485) esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesiyle değiştirilmekte olan ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun’un 5’inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere eklenen cümle aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Her bir sağlık tesisinde ek ödemeye esas işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetleri oluşturulur; inceleme heyetleri meslekte on beş yılını doldurmuş iki tabip, bir diş tabibi ve iki hemşireden oluşur, bunlar başhekim ve ilgili servis başkanları tarafından seçilirler.”

Hüseyin Örs

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

Trabzon

Adana

Kayseri

Enez Kaplan

Behiç Çelik

Tekirdağ

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; kanun teklifinin 3’üncü maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ilgili maddeyle, Danıştay kararı uyarınca inceleme heyetleri kanunla düzenlenmektedir. İnceleme heyetlerinin kimlerden oluşacağının, bu kişilerin niteliklerinin ve branşlarının kanun metninde yer almasının daha doğru olacağı düşüncesindeyim.

Ayrıca, maddeyle, her ne kadar ek ödemelerin merkezî yönetim bütçesinden karşılanacağı söylenece de uygulanacak olan mahsuplaşma sebebiyle çalışanlar nezdinde önemli bir fayda sağlayamayacağı kanaatindeyiz. Bu sebeple, mahsuplaşmanın kaldırılması yerinde olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu akşam, burada sağlığı konuşuyoruz. Sağlık sistemimizde yaşanan aksaklıklar her geçen gün artıyor. Tüm bu aksaklıkların giderilmesi, sorunların çözümü için çare yeri bu yüce çatının altıdır, Türkiye Büyük Millet Meclisidir; onun için burada konuşuyoruz.

Bakın, sağlıkta ciddi bir sorunumuz var: Hekim göçü sorunu. Her gün üniversite hastanelerinden, eğitim ve araştırma hastanelerinden ve devlet hastanelerinden onlarca akademisyen, profesör, doçent, uzman hekim, asistan hekim ve pratisyen hekim yanlış sağlık politikaları, yetersiz özlük hakları, ağır çalışma şartları, ekonomik sorunlar, itibar kaybı ve şiddet başta olmak üzere birçok sebepten ötürü istifa ediyor. Bunların bir kısmı özel hastanelere geçerken bir kısmı da ne yazık ki yurt dışına gidiyor. Üniversite hastanelerinden alanında uzman doktorların ve akademisyenlerin ayrılması tıp fakültelerinde ciddi bir eğitmen ve araştırmacı kadro eksikliğine yol açmakta, ne yazık ki bazı ana bilim dalları kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Arkadaşlar, bu durum asistan eğitimini de olumsuz yönde etkilemektedir. Yani, yetişmiş hekimlerimizi kaybettığımız gibi Türkiye’nin ileride yetişecek hekimlerinin sayısı ve kalitesi de ciddi bir tehlike altındadır.

Arkadaşlar, sağlık sisteminin her geçen gün kan kaybetmesinin yansımalarını günlük hayatımızda da yaşıyoruz. İktidar partisi “Sağlık alanında devrim yaptık.” dese de durum hiç de öyle değil. Hemen

her gün gerek seçim bölgesi Trabzon'dan gerekse başka şehirlerden sürekli muayene randevusu ya da MR, tetkik ve benzeri randevu talepleriyle karşı karşıya kalmaktayız; sizlere de böyle birçok talep geldiğini görüyorum, biliyorum arkadaşlar. Eksik personelle çok iş yapmaya çalışan hastaneler tam kapasiteyle çalışmasına rağmen insanlar randevu alamamakta, sağlık sistemine erişimde ciddi problemler yaşanmaktadır. Teknik cihaz ve personel eksikliğinden dolayı hastadan istenen görüntüleme tetkikleri için çok ileri tarihlere randevu verilmekte, vatandaşlarımız haftalarca hatta aylarca beklemektedir. Bu durum, ciddi bir sorundur ve ivedilikle çözülmelidir.

Değerli arkadaşlar, birçok hastanemizde tıbbi materyal ve ilaç eksikliği mevcuttur. Bu durum, ameliyatların ve tedavilerin aksamasına yol açmaktadır. Tedarik sorununun çözülmesi ve vatandaşlarımızın bu konudaki mağduriyetlerinin giderilmesi, aynı zamanda, sosyal devlet ilkesinin de bir gereğidir. AK PARTİ'ye mensup arkadaşlar her ne kadar "Hiçbir sorun yok." diye algı yaratsa da acı gerçekler gün gibi ortadadır.

Değerli arkadaşlar, asistan hekimlerimiz zor koşullarda çalışmaktadır. Nöbet ertesi mesaiyle otuz altı saati bulan çalışma uygulaması tüm hastanelerde uygulamadan kaldırılmalıdır, nöbet ertesi izin getirilmeli ve bunun uygulandığının takibi yapılmalıdır. Ayrıca, hastanelerdeki hemşire ve tıbbi sekreter sayıları yetersizdir; bu durum işleyişi yavaşlatmakta ve aksatmaktadır. Bu nedenle, hemşire ve tıbbi sekreter eksikliği de giderilmelidir.

Sonuç olarak, üniversiteler ve kamu hastaneleri çok ciddi bir tehlike altındadır. Eğer, bugün pansuman tedbirler almak yerine problemin kaynağına müdahale etmezsek sağlık sistemimizin çökmesi kaçınılmazdır.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "uzman olanlar ile uzman dış tabiplerinde" ibaresinin "uzman olanlar ile uzman dış tabiplerinde ve uzman eczacılarda" ibaresiyle, "tabipleri" ibaresinin "tabipleri ve eczacılar" ibaresiyle değiştirilmesini ve maddede "yüzde 350" ifadesinin "yüzde 700" olarak değiştirilmesini ve maddede yer alan "disiplin durumu" ifadesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Ali Fazıl Kasap

Mehmet Bekaroğlu

Manisa

Kütahya

İstanbul

Fikret Şahin

Ali Şeker

Metin İlhan

Balıkesir

İstanbul

Kırşehir

Servet Ünsal

Erkan Aydın

Ankara

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Bursa Milletvekili Sayın Erkan Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Getirdiğiniz bu kanun teklifinin 3'üncü maddesinde disiplin soruşturmaları ile ek ödemelerin, sağlık çalışanlarına verilecek ek ödemelerin verilmesi için bir inceleme heyeti kurulmasını öngörmüşünüz. Bu inceleme heyeti ne yapacak? Bakacak tipine, siyasi görüşüne, oturmasına, kalkmasına ona göre

disiplin cezası verecek ya da vermeyecek; alacağı ek ödemenin kesilmesine ya da devam etmesine karar verecek. 2013 yılında bunu çıkarmışsınız, Danıştay 2016 yılında bunu iptal etmiş. Şimdi tekrar bir cümle ekleyerek bunu getiriyorsunuz. Bu da hem Anayasa'ya aykırı hem de bu inceleme heyetinin kapsamı, hangi kriterlerden oluşacak, kim bunu oluşturacak, hangi kriterlere göre puan verecek belli değil. Bunun da zaten Anayasa Mahkemesinden döneceğine inanıyoruz.

Sağlıkta geldiğimiz durum ortada. Biraz önce eski Sağlık Bakanı, uzun dönem Sağlık Bakanlığı yapan, şu anda Sağlık Komisyonu Başkanı Recep Akdağ bizim hatibin sözleri üzerine çıktı, buradan birtakım rakamlar verdi, dedi ki: “Ambulans yoktu, ambulansın mazotu yoktu; hastanelerde yatacak yer yoktu, yerlerde yatılıyordu.”

Sayın Bakan, siz zaten bunları yapmak için iktidara geldiniz, bu sizin göreviniz; ekstra bir iş değil.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ne kadar doğru dedin.

ERKAN AYDIN (Devamlı) – Evet, çok güzel.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ve yaptık.

ERKAN AYDIN (Devamlı) – Ama şunu unuttunuz: Güzel güzel hastaneler yaptınız, güzel güzel ambulanslar aldınız ama vatandaşın çığlığını unuttunuz. Bakın, ben buradan bir sesleneyim size, diyor ki, daha dün yurttaşımız seslenmiş...

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bir örnek üzerinden gidemezsiniz.

ERKAN AYDIN (Devamlı) – ...buradan bağıyor, diyor ki: “Vatandaş olarak Sağlık Bakanına sesleniyorum -eski Sağlık Bakanı burada, ben de ona sesleniyorum- doktorların istediklerini karşılayın lütfen yoksa biz vatandaş olarak hıyı yutacağız. Doktor yok hastanede, şehir hastanelerinin içinden beş dakika, dışından on dakika baksak tedavi olamıyoruz; bize doktor lazım, doktor, hastane lazım değil.” (CHP sıralarından alkışlar) Demek ki neymiş? Yandaş firmalara aktardığınız o kaynaklarla, yandaş firmalardan gelen “yap-işlet-kırışalım” modeliyle hastalıklara tedavi çözümü olmuyormuş.

Şimdi, geldik, 945 hekim sadece 2022 yılında yurt dışına gidiyor; asistanların şu anda hemen hemen hepsi yabancı dil kursunda Almanca, İngilizce öğreniyor. Niye?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kendini geliştirmek için (!)

ERKAN AYDIN (Devamlı) – O güzel hastanelerin içinde durmak istemiyor çünkü geçinmiyor, çünkü öldürülüyor, çünkü mobbing var; o yüzden buradan kaçmak istiyor.

Gelelim kendi meslektaşlarımıza. Bakın, burada 2018’de çıkan yasayla eczacılar da birinci derecede sağlık sunucusu olarak yasallaştı. Şimdi 39 kategoride sağlık çalışanı var, 36’sına bir hak vermiyorsunuz, sadece 3 kategoriye veriyorsunuz. Eczacılar, kamuda çalışan eczacıların sayısı 3.740, emeklileriyle birlikte yaklaşık 5 bin eczacı; bu teklifte verdiğiniz rakam kişi başı ortalama 1.500 TL yani 5 bin eczacıya 1.500 lira verseniz ayda yaklaşık 7,5 milyon yapar. Bu neye geliyor biliyor musunuz? Sarayın yarım günlük masrafına geliyor yani sarayı yarım gün kapatsanız 5 bin meslektaşımızı mutlu edeceksiniz, en azından bir seviye atlatacaksınız ama itibardan tasarruf yok; sağlıkçıya hiçbir ödenek yok; eczacı, sağlıkta çalışan veteriner, hemşire, laborant, tekniker, onlara hiçbir şey yok; gelip şurada 3 kategoriyi ki onları da memnun etmeyen bir teklifle karşımızdasınız.

Bugün 100 bin hekim meslekte grev yaptı, iş bıraktı. Niye bıraktı? Ya, bir insan 30-35 yaşına kadar okuyup, bu insanlara, bu halka hizmet etmek için didinip, hâlâ daha uzmanlık, yan dal uzmanlığı yaparken niye gitmiyor? Bir düşünün. Ya, bunların çığlıkları var; öldürülüyorlar, mobbinge uğruyorlar, geçinmiyorlar, çoluğunun çocuğunun geleceğini düşünüyorlar; siz ise bunu çıkıp da bir müjde olarak veriyorsunuz.

1 Aralık 2021’de getirdiğiniz altı ay önceki teklifin -ki ona bütün partiler, biz onay vermiştik, hep birlikte desteklemiştik- neredeyse üçte 1’ini veriyorsunuz. Sebebi de o gün Sağlık Bakanı hemen burada kuliste -Cumhurbaşkanının sanırım haberi olmadan getirdi- ayaküstü, kameraların karşısında bir fırça yedi. Hop, kanun kalktı rafa, altı ay sonra kırılmış bir şekilde bugün karşımıza geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERKAN AYDIN (Devamlı) – Bakın, yaklaşık bir haftadır başta Grup Başkan Vekilimiz, meslektaşımız Özgür Özel olmak üzere hepimize, bütün kamuda çalışan meslektaşlarımız, meslek örgütlerinden... Ki Türk Eczacıları Birliği Başkanı geldi Komisyonunda anlattı. Bunlar bir lütuf değil, sizin

verdiğiniz ikramiyeler de değil, cebinizden verdiğiniz paralar hiç değil, hak ettikleri paralar bunlar, hak ettikleri haklar ama siz ne yapıyorsunuz? Bunu vermeyip, yap-işlet-devret modelleriyle hastaneleri bize anlatıp -ki beş yılda çöktü, Bursa'dakini fona satıp kurtulmaya çalışıyor- meslektaşlarımızı memnun etmeyip bir avuç yandaş memnun etme derdindesiniz ama az kaldı, ya kasımda ya haziranda -hiç fark etmez- bu haklarını vermediğiniz sağlıkçılar, eczacılar, hemşireler, veteriner hekimler, hepsi sandıkta hesabını soracak diyorum; geliyor gelmekte olan diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sataşma yok Başkanım.

RECEPAKDAĞ (Erzurum) – Yine ismim zikredilerek yandaş firmalara iş verildiğinden bahsedildi.

Sadece kayıtlara geçmesi için ifade ediyorum.

BAŞKAN – Evet.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bütün şehir hastaneleriyle ilgili ihaleler, diğer ihalelerde olduğu gibi şeffaf biçimde, ihale kurallarına uygun olarak yapılmıştır, yandaş firmaya falan verilen herhangi bir iş yoktur.

HABİP EKŞİK (Iğdır) – Sözleşmeleri bizimle paylaşmıyorlar, sözleşmeler ortada değil.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Isparta Şehir Hastanesi var, muhalefet serhi koymuşlar!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, şehir hastanesi konusu değil, Yüreğir’de 500 bin insan sağlığa ulaşamıyor!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinde bulunan “aşağıdaki” ibarelerinin “aşağıda bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Oya Ersoy

Rıdvan Turan

Muş

İstanbul

Mersin

Nuran İmir

Sait Dede

Mahmut Toğrul

Şırnak

Hakkâri

Gaziantep

Hüda Kaya

Habip Eksik

İstanbul

Iğdır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İmir.

Buyurun Sayın İmir. (HDP sıralarından alkışlar)

NURAN İMİR (Şırnak) – Sayın Başkan, Genel Kurulu, bütün sağlık emekçilerini ve değerli halkımızı sevgiyle selamlıyorum.

Sağlık emekçilerinin mali haklarına yönelik ciddi bir düzenlemeye ihtiyaç var. Tüm sağlık emekçilerinin mali haklarında gerçek anlamda iyileştirme yapılması, bu iyileştirmenin çalışanların net maaşı üzerinden yapılması, ekip çalışmasını ve iş birliğini özendirici ve bu anlamda eşitlikçi bir yaklaşımla iyileştirmelerin sağlanması gerekmektedir. Her alanda olduğu gibi sağlık alanında da yaşanan haksızlığı ve ayrımcılığı kabul etmiyoruz.

Ülkemizde eşitsizlik sadece sağlık emekçileriyle ilgili sorunlarda görülüyor, kentler arasında da sağlık alanında ciddi sorunlar ve ayrımcılık yaşanıyor. Mesela, Şırnak'ta her seçime malzeme yapılan bölge hastanesinin ihalesi yine iptal edildi; gerekçesini Sağlık Bakanının açıklamasından aktarıyorum: “Ekonominin kötü gidişatı nedeniyle inşaat maliyetleri çok arttı, hastane yapımı için Sağlık Bakanlığının ayırdığı bütçe yetersiz kaldı. Şirketler Sağlık Bakanlığının ayırdığı bütçenin çok üzerinde teklif verdikleri için ihale iptal edildi.” Peki, sorarım size, Şırnak bölge hastanesinin ihalesi artan maliyetlerden dolayı iptal edilirken şehir hastanelerini işleten şirketlere her yıl milyarlarca ek ödeme nasıl yapılıyor; bunu izah eder misiniz? Her yere ve yandaşa yatırım, tamtaktır kuru bakır misali Şırnak'a seçim propagandası malzemesi, öyle mi? Bu ayrımcı yaklaşımı reddediyoruz.

Değerli halkımız, Şırnak ve ilçelerindeki mevcut hastaneler fiziki koşullar bakımından nüfusa yeterli değil. Yıllardır teknolojik donanımlı cihazların ve sağlıkçıların eksikliği dolayısıyla hastalar şehir dışına sevk edilmekte ve bu sorun bir türlü çözülmemektedir. Seçim bölgem Şırnak'ta kadın doğum uzmanı eksikliği ve çocuk sağlığı ve hastalıkları uzmanı eksikliği vardır. Kronik ve ağır hastalar için uzman doktor bulunmamaktadır. Engelli yurttaşların sağlık sorunlarını çözebilecek tek bir merkez ya da özgün alan yoktur. Yine, madde bağımlılığının tedavisi için AMATEM bulunmamaktadır. Ve en önemlisi, ana dilinde sağlık hizmeti verilmediği için insanlar sağlıklı bir şekilde tedavi olamıyorlar. “Şırnak'ta bölge hastanesi olmak üzere, bütün ilçelere yeni hastane yapılacak.” denildi ama ortada hiçbir şey yok. Kadın Doğum ve Uludere Hastanesi yapımı bitmiş olmasına rağmen bir yıldır faaliyete geçirilememiştir.

Cizre Devlet Hastanesinde yurttaşlar doktora görünmek için saatlerce sıra beklemek zorunda kalıyorlar. Klima sistemi tam dört yıldır çalışmıyor; 40 ile 50 derece arasında sıcaklığın olduğu Cizre ilçemizden bahsediyorum, dört yıldır bir klima sorununu dahi çözemeyen bir iktidarla karşı karşıyayız. Sadece acil servise salon tipi klimalar konulmuş, onlar da enerji eksikliğinden dolayı doğru dürüst çalışmıyor. Enfeksiyon riskinden dolayı ameliyatlar bile yapılamıyor. Düşünün, refakatçi olarak sapasağlam gittiğiniz Cizre Devlet Hastanesinden hastanızla birlikte hasta olarak çıkmış oluyorsunuz.

Beytüşşebaplılar, söz verilen ama hâlâ bir türlü yapımına geçilemeyen hastanelerini bekliyor, yenisi yapılacak diye de onarılamayan eski hastanenin bakımsız çilesini yaşamak zorunda kalıyorlar. Uludere ve Beytüşşebap ilçelerimizde bir diyaliz merkezi yok, tedavi gören diyaliz hastaları araçla üç dört saat yol alıp Şırnak ya da Cizre'ye gitmek zorunda kalıyorlar, aynı eziyeti bir gün içerisinde 2 kez yaşıyorlar. Bu nasıl bir sağlık zihniyetidir, bu nasıl bir sağlık hizmetidir?

Silopi, İdil ve Güçlükönak ilçelerimizde de durumlar çok farklı değil arkadaşlar. Hastanelere gelen acil hastalara ayakta tedavi yapılıyor, öyle ki hastalar hastanelerde uygulanacak tedaviler için ilaçlarını kendileri eczaneden alıyorlar. Düşünün, doktor size bir ağrı kesici iğne yapacak, iğne olmadığı için dışarı çıkıyorsunuz, oradan bir eczane buluyorsunuz, eczaneye gidiyorsunuz, iğnenizi alıyorsunuz, tekrardan hastaneye geliyorsunuz ve doktor bu iğneyi ancak yapabiliyor, tedavinizi ancak bu şekilde uygulayabiliyor.

Kırsal kesimlerdeki aile sağlığı merkezleri, çoğu fiziki şartlar uygun olmadığından ötürü, sağlık emekçilerinin yaşadıkları özellikle güvenlik, barınma ve tıbbi malzeme gibi sorunlardan kaynaklı tercih edilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NURAN İMİR (Devamla) – Yine, atanan uzman doktorlar, çalışma ve barınma koşulları, iş yükünün fazla, ücretlerinin yetersiz oluşu nedeniyle bir an önce tayin istemektedirler. Bir doktor günlük olarak Şırnak'ta 100 ya da 150 hastaya bakmak zorunda kalıyor.

Ayrıca, bütün bunların dışında, yöneticilerin liyakatsiz olması işleri daha da içinden çıkılmaz hâle getiriyor. Yani bu ülkede yurt dışına -bugüne kadar- siyasal göç dışında ayrıca bir de sağlık emekçileri göçü yaşanıyor ve bunu hep birlikte durduralım diyorum.

Bizler sağlık emekçilerine yapılan haksızlıkları da halkın sağlık alanında yaşadığı sorunları da dile getirmeye devam edeceğiz.

Bu vesileyle tekrar bütün halkımızı sevgiyle selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.00

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 23.14

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım. İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinde yer alan ““% 180’i” ibaresi “% 265’i””ibaresinin ““% 410’si” ibaresi “% 770’i” şeklinde, “% 335’i” ibaresi “% 695’i” şeklinde, “% 180’i” ibaresi “% 450’si”” şeklinde, “istihdam edilen tabipler” ibaresinin “istihdam edilen tabipler ve eczacılar” şeklinde değiştirilmesini, maddeye “şeklinde,” ibaresinden sonra gelmek üzere ““uzman olanlar ile uzman dış tabiplerine” ibaresi “uzman olanlar ile uzman dış tabiplerine ve uzman eczacılara” şeklinde,” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Ali Şeker

Çetin Arık

Manisa

İstanbul

Kayseri

Gamze Akkuş İlgezdi

Servet Ünsal

Ali Fazıl Kasap

İstanbul

Ankara

Kütahya

Mustafa Adıgüzel

Fikret Şahin

Ordu

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Ordu Milletvekili Sayın Mustafa Adıgüzel.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Sayın milletvekilleri, Sağlık Bakanının özel hastane sahibi olduğu bir ülkede doktorların müşteki, hastaların da müşteri olması normaldir; bu, bir Çin atasözü değil, bir Türkiye gerçeğidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Anadolu’da bir hastane kapısı, gecenin dördünde yola çıkan insanlar sabah altıda kuyruğa giriyorlar; hastalar, yaşlılar, hamileler; oturacak bir yer bile yok, kapılarında da bir asma kilit. Hastane kapısında kuyruk, evde telefon başında kuyruk, ameliyat sırasında kuyruk, herkes tamamlayıcı sağlık sigortası yaptırıyor çünkü hastanelerde randevu almak, muayene olmak artık bir hayal. “Hastane önünde incir ağacı” bir acının türküsü idi, AKP de hastane önünde bir sancının türküsüdür, bir öyküsüdür!

Bir doktorun cep telefonunun ekran görüntüsünü göstereceğim, burada bir internet sitesi var: Almanya’da doktorluk. Geçen yıl 1.400 üyesi vardı, şimdi 14 bin üyesi var. Sabahın yedisinde tam 221 doktor burada çevrimiçi. Sabahın yedisinde 221 doktor burada ne arıyor? Çalışmak için yurt dışında yer arıyor değerli arkadaşlarım.

Peki, neden? Doktorlar “Geçinemiyorum.” dedi, Erdoğan da kapıyı gösterdi. 250 bin kişiye 1 kardiyoloji uzmanı gönderemeyen Erdoğan, doktorları kapıya gönderdi. Bir doktor mesaiden hariç; gece nöbeti, hafta sonu nöbeti, icap nöbeti dâhil neredeyse ömrünü hastanelerde geçiriyor, ailesi ve

çocuklarıyla vakit dahi geçiremiyor; standart yaşam kalitesini bırakın, çocuklarına bir gelecek kurmayı bırakın, yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Pratisyen hekim -burada var- 6.900 lira, bir uzman hekim yaklaşık 7 bin lira alıyor; memurlardan daha az ücret alıyorlar. Bu toplumun en zeki çocuklarından olacaksın, lise mezunundan daha az maaş alacaksın, neden 2 fakülte okuyasın ki? Düşünün, bir doktor, yanında çalışan sözleşmeli tıbbi sekreterden daha az alıyor; ben size daha ne anlatayım?

4'üncü maddede, sadece hekim ve diş hekimlerine olan sabit ek ödemede, aralık ayındaki düzenlemede var olan uzman hekimler ve eğitim görevlisi hekimler pas geçilmiştir. Yine, burada eczacıları da yok saymışsınız. Hekim ve diş hekimleriyle aynı şekilde atanan, nöbet tutan, stratejik bir personel olan eczacıların da görmezden gelinmesi izaha muhtaçtır. Hekimler için sabit ek ödeme ise hem aralık ayındaki düzenlemeden çok daha geride hem de burada bir alicengiz oyunu var. Ek ödeme, vergiye tabi olmayan 375 sayılı KHK'den çıkarılıp 209 sayılı vergili kanununa tabi tutulmuştur. Bu şekilde üst vergi dilimleriyle verdiğiniz farkı da kuşa çevireceksiniz.

Madde 3'te bir disiplin durumu döner sermayeye kıyas olarak konulmuş; neye göre disiplin, kime göre disiplin? Yine, kamudan emekli olmayan, SGK mevzuatındaki değişiklikler nedeniyle haktan yararlanamayan hekimler için bir düzenleme yapılmamıştır. Atama bekleyen sağlık personeline söz verdiğiniz atamaları yapmıyorsunuz. Olmayan camiye imam atıyorsunuz ama sağlıkçıya gelince atama yapmıyorsunuz.

Aralık ayında âdeta bir orta oyunu gördü bu ülke. Erdoğan, Mecliste grup toplantısı sonrası basın mensuplarına Sağlık Bakanını göstererek dedi ki: "Ne dedi? Ne dedi? Para pul söyledi mi?" Sağlık Bakanı: "Vallahi bir şey demedim, siz izin vermeden bir şey söyler miyim efendim?" dedi. Hatırlıyorsun değil mi onları, sanki dünyaları bağışlıyordu doktorlara. Peki, ne oldu şimdi? Şu getirdiğiniz hiç rahatsız etmiyor mu sizleri? Vere vere 1.600 TL, 1 depo mazot verdiniz hekimlere. Madem kendi sözünüze saygınız yok, bari şu Meclise bir saygınız olsaydı. Burada oy birliğiyle geçmiş bir kanunu ve Meclisi yok saydınız ve vere vere 1 depo mazot verdiniz. İşte, burada, 60 litre mazot 1.671 lira yapıyor değerli arkadaşlarım.

Burada bir Hekimlik Andı var. Bu Hekimlik Andın'da -Fahrettin Koca da bu Hekimlik Andı'nı içti- "Hekimlik mesleğinin onurunu koruyup geliştireceğime, mesleği bana öğretenlere ve meslektaşlarıma hak ettikleri saygıyı ve minnettarlığı göstereceğime onurum üzerine ant içerim." der. Bu Hükûmetin doktora saygısı yok, hastaya saygısı yok, hastadan da geçtim, ölüye saygısı yok. Son iki yıldır Türkiye Cumhuriyeti'nin ölüm istatistikleri açıklanmamaktadır. Dilimizde tüy bitti. Dünyada hiçbir ülkede böyle bir şey yok. Sadece Covid ölümlerinden bahsetmiyorum, bütün ölümlerin sayıları açıklanmamaktadır. Neden korkuyorsunuz, kimden korkuyorsunuz ve neyi saklıyorsunuz? Türkiye çünkü önlenebilir ölümler yaşıyor arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Bu sayıları açıklamamalarının sebebi, evde telefon başında ölen, şehirler arası yoğun bakım yatağı ararken yollarda ölen insanlar var, bunların sayılarını söylemek istemiyorlar. İşte, ölüye de saygısı yok, doktorlara da saygısı yok.

Sayın Fahrettin Koca, meslektaşlarına ve hastalara saygın varsa istifa et. Sayın Erdoğan, sen istifa etme, sakın istifa etme; doktorlar ve sağlık çalışanlarıyla birlikte seninle sandıkta hesaplaşacağız. (CHP sıralarından alkışlar) Ve Sayın Erdoğan, tarih seni hastane kapılarında hastalara konulan bu asma kilitlerle hatırlayacak, bunu da tarihe not düşüyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 4- 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "(altıncı fıkrası hariç)" ibaresi madde metninden çıkarılmış, aynı cümlede yer alan "%180'i"

ibaresi “% 300’ü” şeklinde, “döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılır” ibaresi “merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme yapılır” şeklinde değiştirmiş ve ikinci cümlesinde yer alan “istihdam edilen tabipler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile Bakanlık veya bağlı kuruluşlarının kadrosunda tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık mevzuatına göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzmanlık eğitimi veya yan dal uzmanlık eğitimi yaptırılanlar ve tüm sağlık emekçileri” ibaresi eklenmiştir.

Mahmut Toğrul

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Gaziantep

Kocaeli

Muş

Oya Ersoy

Habip Eksik

Rıdvan Turan

İstanbul

Iğdır

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık çalışanlarının bir kısmına yönelik getirilen bir yasa var ama iş işten geçti; binlerce sağlık çalışanı yurt dışına gitti şimdiye kadar. Geçen sene 1.004 kişi gitti, bu sene 3 binden fazla sağlık çalışanının, doktorun yurt dışına gideceği tahmin ediliyor.

Şimdi, memlekete büyük kayıplar verdirdiler. 1 Aralıkta bir yasa çıktı ve sonra bir şekilde iptal edildi, aradan altı buçuk ay geçti ve yine eksik bir yasayla karşımızdalar; bunlar derde deva değil arkadaşlar. Şu anda maaşlara, performans ücretlerine veyahut da bir miktar emekliliğe yansıyan artışlar var ama tüm sağlık çalışanlarına değil, sağlıkta yine iş barışını bozmaya yönelik bir girişim var ve getirilen artışlar, 1 Aralıkta teklife göre düşük kalıyor. 1 Aralıkta enflasyon nerede, şu andaki enflasyon miktarı nerede? Çığırından çıkmış bir durumda ve hekimler, sağlık çalışanları büyük bir zarar içinde.

Bakın, emekliliğe yansımıyor, hekimin, hemşire ve diğer tüm sağlık çalışanı arkadaşlarımızın aldığı ücretler, emekliliğe gerektiği gibi yansımıyor; mesele bu. Yandaş sağlık yöneticisinin aldığı 21 bin lirayı verin hekime. Başka ne istiyor? Emekliliğe yansısın, işte o zaman adaletin bir kısmı gerçekleşir; bunu yapmıyorlar. Hekimler, sağlık çalışanları emekli olmaya cesaret edemiyor. Gelinen noktada büyük bir adaletsizlik olduğunu görüyoruz. Son derece yoğun ve zor şartlarda çalışan sağlık çalışanları hâlen mutsuz. Ayrım yapıldı, adaletli bir yasa da gelmedi ve sağlığa ayrılan bütçe, OECD kriterlerine uymuş değil.

Hepimiz izledik; ambulans şoförü, burasına gelmiş, hastane hastane dolaşmış ve sonunda hastasını bir hastaneye teslim etmiş ama vicdanı sızlamış, gelmiş Sağlık Bakanlığının önüne “Bu, ne hâl?” diyor, “Bu, ne hâl?” diyor. Bunu söylemek zorunda değil belki ama o, koca bir halkın sesi oldu, sağ olsun. İçinden çıkılmaz hâle gelen sağlık sektörünün çığılığı oldu âdeta ve herkes bu rantı dayanan sistemin ne hâle geldiğini net bir şekilde gördü.

İşte, görüyorsunuz, belli birtakım firmalara şehir hastanelerinin rantı tahsis edilmiş durumda. Şehir hastanelerine 30 milyardan fazla para aktarılıyor, bu yasayla tüm sağlık çalışanlarına ancak yıllık en fazla 12 milyar lira veriliyor. Rantiyeye oluk oluk aktarılırken sağlık çalışanları maalesef, yine mutsuz.

Hekimler ya iş yeri hekimliğine gidiyor kamudan ya da yurt dışına gitmek zorunda kalıyor. Kamuda çalışmak artık son derece dezavantajlı ve iş yeri hekimliği de maalesef ki tabip odası ücretlerinin altında seyreliyor, patronlar “Bu ücreti kabul etmek zorundasın.” diyor.

Kocaeli’de bir şehir hastanesi yapıyorlar; iki buçuk yıldır bitmesi lazım, iki buçuk yıldır bitirilemiyor. Zaten rantıyeye dayanıyor, hangi dolaplar dönüyor bilmiyoruz. İki buçuk yıldır şehir hastanesi bitemiyor ve şu anda, benim de çalıştığım bir hastane, İzmit Seka Devlet Hastanesi ve birçok hastane kapanma tehlikesiyle karşı karşıya. Hâlen net bir açıklama yok, insanlar ne yapacaklarını bilemiyorlar ve büyük bir belirsizlik var.

Koruyucu sağlık hizmetlerine gereken önem verilmiyor. “Katkı payı”, “reçete ücreti” diye birtakım ücretlerle insanlar bunaltılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Asistanlar ağır şartlarda çalışıyor, nöbet izni sonrası ekonomik avantajlar sunulmuyor.

KHK’yle ihraç edilen hekimler, güvenlik soruşturmasıyla tehdit edilen hekimler, sağlık çalışanlarıyla bir cehenneme çevirmiş durumlar sağlık sistemini.

Yine, Adli Tıp Kurumuna sabit bir ücret veriliyor. Tamam, bunu veriyorsunuz ama ben size şunu söyleyeyim: Adli Tıp Kurumuna ücret verin ama en başta adalet verin, vicdan verin, merhamet verin. Eski Vekilimiz Aysel Tuğluk hâlâ zindanda. Antalya Cezaevi’nde Ahmet Zeki Özkan dördüncü evre akciğer kanseri; çırpınıyor, 4’üncü kez Adli Tıp Kurumuna girecek. Menemen R tipinde 2 çok ağır hasta var; Şerife Sulukan ve Mehtap Şentürk yüzde 80’in üstünde engelli hastalar ve Adli Tıp Kurumu bunlara rapor vermiyor. Böylesine siyasi olmuş kurumlarla karşı karşıyayız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gergerlioğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

Enez Kaplan

Adana

Kayseri

Tekirdağ

Behiç Çelik

Aydın Adnan Sezgin

Hüseyin Örs

Mersin

Aydın

Trabzon

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz teklifin 4’üncü maddesi, pratisyen hekimlerin ve diş hekimlerinin döner sermaye sabit ödeme oranını yüzde 180’den yüzde 265’e çıkarmaktadır. Ancak mevcut hâliyle ek ödemelerin emeklilik aylıklarına katkısı bulunmamaktadır. Pratisyen hekimler ve diş hekimleri, bu ek ödemelerin de prime tabi tutulmasını ve emekliliğe yansımaları talep etmektedirler.

Ayrıca kamuda görev yapan eczacılar ve veteriner hekimler teklifte yok sayılmıştır. Komisyonadaki görüşmeler sırasında madde kapsamının genişletilmesi yönündeki önergeler kabul edilmemiştir. Kamu eczacılarının ve veteriner hekimlerinin teklife eklenmemesi, sağlık çalışanları arasındaki ayrımın derinleşmesine neden olmaktadır. Sağlık çalışanları arasındaki ayrım, sağlık hizmeti veren tüm personelin moral ve motivasyonunu olumsuz etkilemektedir. Ayrıca kamudan emekli olan eczacılar; hakkaniyetli, insanca ve yaşanabilir emeklilik koşullarını talep etmektedirler ve bu talepleri de gayet meşrudur. Kamuda çalışan veteriner hekimler de 2006 yılında iptal edilen yıpranma haklarının iadesini istemektedirler. Diğer sağlık çalışanları yıpranma hakkına kavuşmuş, daha önce sahip oldukları hakları ellerinden giden veterinerler ise mağdur bırakılmıştır. Daha hakkaniyetli bir sağlık sistemi için, kamuda çalışan diş hekimi, eczacı ve veterinerlerin bu taleplerinin karşılanması önemli ve gereklidir.

Değerli arkadaşlar, döner sermaye ödemelerindeki performans sistemi önemli adaletsizliklere, derin adaletsizliklere neden olmaktadır. Çalışanlar arasındaki adaletsizlik duygusunu yaygınlaştıran sistem maalesef sürdürülmektedir. Hekimler dışındaki sağlık personeli bu performans ücretinden

faaydalanamamaktadır. İş yerleri arasında ve aynı iş yerindeki servisler, bölümler, meslekler arasında farklılıklar bulunmaktadır.

3'üncü maddeyle döner sermaye inceleme heyetleri oluşturulması düzenlenmiştir. Bu heyetlerin taciz, baskı ve mobbing heyetlerine dönüşmesi olasılığı daha önce dile getirildi, tekraren bunu vurgulamak istiyorum.

Mevcut ve getirilen düzenlemeler, iş yerlerinde ekip anlayışına ve iş verimine katkıda bulunmamaktadır. Performans sistemindeki adaletsizlikleri ortadan kaldıracak kapsayıcı bir çözüm geliştirilmelidir. Esasen döner sermaye anlayışının gözden geçirilmesi ve bu uygulamadan vazgeçilmesi, bunun yerine sağlık çalışanlarının temel ücretlerinde emekliliğe de yansiyacak şekilde artış yapılması daha hakkaniyetli olacaktır.

Pandemi döneminde yaşananlar, bu ihtiyacı bir defa daha gözler önüne sermiştir. Kamu hastanelerinde pandemiyle birlikte sağlık hizmetlerinde yüzde 80 oranında düşüş yaşanmıştır; bu düşüş, hastanelerin gelirlerine ve döner sermayeden yapılan ücretlere aynı oranda yansımıştır. Döner sermaye, sağlık çalışanlarının ücretlerinde temel unsuru teşkil etmektedir. Pandemi dönemindeki düşüş, sağlık çalışanlarının maaşlarının döner sermayeye dayalı olmaktan çıkartılması ve genel bütçeden desteklenmesi gerekliliğini net şekilde ortaya koymuştur.

Sağlık sisteminin sorunları çığ gibi büyürken iktidar tek bir sahici çözüm adımı dahi atmamaktadır. Sağlık sektörünün çeşitli paydaşlarının burada ifade ettiğim ve başka pek çok talebi karşılıksız kalmaktadır. Bu haklı talepler tümüyle karşılanmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle 209 sayılı Kanun'a eklenmek istenen geçici madde 9'un ilk fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“GEÇİCİ MADDE 9 – Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerince; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir sebeple ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2021 tarihine kadar tahsil edilememiş olacak tutarları bu maddenin yayımı tarihi ile birlikte terkin edilir.”

Ali Fazıl Kasap

Özgür Özel

Mehmet Bekaroğlu

Kütahya

Manisa

İstanbul

Ali Şeker

Fikret Şahin

Metin İlhan

İstanbul

Balıkesir

Kırşehir

Servet Ünsal

Murat Emir

Ankara

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağlıkçıların özlük haklarında düzenleme ve en azından temel ücretlerinde artış talebi son yıllarda giderek artmıştı ve tüm toplumda geniş bir kabul görmüştü. Nitekim, Hükûmetiniz de bu konuda çeşitli çalışmalar yapacağını vadetmişti ve yıllarca verilen mücadelenin sonunda 2021 Aralık ayında bir teklifle geldiniz. Geldiniz, biz destek verdik, hatta oyladık burada. “Durun, bir eksiklik var.” dediniz, biz de dedik: “Evet, daha kapsayıcı olması lazım.” Yapamadınız. “Bize birkaç gün verin.” dediniz, dosyaları aldınız, gittiniz. Bekledik, aylarca bekledik, yedi ay sonra, şimdi geldiniz.

Tabii, o beceriksizliğinizi, bekletmenizi, başarısızlığınızı bir kenara bırakıyorum ama gelen teklif, ilk teklifin üçte 1’i dahi değil, son derece eksik, son derece yetersiz bir teklif. Tabii, bir iyileştirme olması dolayısıyla elbette iyi ama iyileştirmeleri ancak ve ancak döner sermaye üzerinden yapıyor. Oysa biz sağlıkçıların temel ücretlerinde artış olmasını talep ediyoruz çünkü döner sermaye her ne kadar genel bütçeye alınsa da en nihayetinde sabit bir ücret değil ve daha da önemlisi emekliliğe de yansımıyor.

Çok daha önemlisi arkadaşlar, inceleme heyeti kuruyorsunuz. Niye kuruyorsunuz diye gerekçeye bakıyoruz. Efendim, ne? Danıştay iptal etmiş öncekini. Danıştay “Sen idare olarak yönetmelikle ödeme usullerini belirleyemezsin, bunu kanunla belirleyebilirsin.” demiş, siz de getiriyorsunuz tekrar inceleme heyeti kuruyorsunuz. Peki, inceleme heyeti nasıl oluşacak? Kimlerden oluşacak? Hangi objektif kriterlere göre karar verecek? Onu yine yönetmeliğe gönderiyorsunuz. Yani size aslında bir yasa çıkarılıyormuş gibi yapıyor, Danıştayın arkasından dolanıyorlar. Aslına bakarsanız Meclisi de hiçe sayıyorlar. Şikâyet ediyorum: Danıştayın “Kanunla yapabilirsiniz.” dediği bir şeyi burada inceleme heyeti yazmış olmakla kanun yapmış sayıyorlar kendilerini. Oysa inceleme heyeti nasıl davranacak, belli değil. Beyler yönetmelik çıkaracaklar, iki dudaklarının arasında olacak bizim irademiz eğer geçerse bu kanun.

Peki, inceleme heyetleri ayrıca neye karar verecek biliyor musunuz? Disiplin durumuna. Yani “Çalışan personele döner sermaye verelim mi, vermeyelim mi?”yi tekrar bu kişinin, çalışanın disiplin durumuna bağlıyorlar. Şimdi, arkadaşlar, disiplin durumu Türkiye hâlâ bir hukuk devletiyse en azından kâğıt üstünde zaten suçtur. Bunun kanunlarımızda cezası vardır; uyarırsınız, cezalandırırsınız, maaşını kesersiniz vesaire. E, şimdi, bunu yaptığınızı adamın bir de “Döner sermayesini keselim.” diyorsunuz. Yani tekrar parayla terbiye etme gayreti.

Bakın arkadaşlar, sizin “disiplin durumu”ndan -turnak içerisinde- ne anladığınızı çok iyi biliyoruz. Size benzemeyen, size biat etmeyen, sizin gösterdiğiniz sendikaya kayıt olmayan, sizin tarikatlarınıza üye olmayan herkes size göre disiplinsiz. Biz bunu çok iyi biliyoruz ve dolayısıyla da bunun üzerinden sanıyorsunuz ki döner sermayesini keserek biz bu kişileri terbiye ederiz. Bakın, ben hekimlik yaptığı sırada defalarca döner sermayesi kesilmiş bir hekimim. Disiplin uygulamasının, disiplin kriterinin buradan mutlaka çıkartılması lazım, hem Anayasa’ya aykırıdır hem de vicdanlara aykırıdır.

Bir diğer düzenleme, arkadaşlar, biliyorsunuz, Türkiye’de maalesef ciddi bir hekim kaybı var. Hekimler açısından bir kanama yaşıyoruz, ağır bir kanama yaşıyoruz ve doktor öğretim üyesi ve başasistan olma kriterinde daha önceki uygulamada alanda çalışmış olma, kadroda çalışmış olma koşulu varken şimdi bir yıl alanda çalışmış olma koşulunu yeterli görüyor. Son derece yanlış. Aslında, bu bir itiraf; eğitici seviyesinde, eğitim verebilecek doktor kalmadığının bir itirafıdır. Hanı, Cumhurbaşkanı demişti ya “Giderlerse gitsinler, asistanlarla devam ederiz.” İşte, bu o, asistan bitirecek, mecburi hizmete gidecek, nerede çalışırsa çalışsın bir yıl sonra gelecek, başasistan olacak veya doktor öğretim üyesi olacak ve siz o eğitimden kalite bekleyeceksiniz. Bu nereden kaynaklanıyor? Çünkü siz hekiminize değer vermiyorsunuz, hekiminizin yurt dışına gitmesini, istifa etmesini önleyemiyorsunuz; bu tip yöntemlerle herkesi ve tabii ki size göre size yakın olan, sizin suyunuza gidecek insanları başasistan, doktor öğretim üyesi yaparak da bu sorunu kendinizce çözmeye çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MURAT EMİR (Devamla) – Demedi demeyin, böyle giderse seneye de “Tıp fakültesini bitirenler direkt başasistan olur.” demek zorunda kalacaksınız. Bunun başka kaçarı yok.

Değerli arkadaşlar, şunu anlamamız lazım: Sağlık sistemi çökmüştür, insanlar randevu alamıyorlar, sanal kuyruklar oluşmuş durumdadır. Bir şekilde randevu alsa tetkiklerini yaptıramıyor. Hepinize geliyordur, aylar sonrasına tomografi, MR, EEG randevuları verildiğini hepimiz biliyoruz. Onu bulsa yatak bulamıyor. Bakın, daha dün, bir ambulans şoförü, en sonunda 3 hastane gezdikten sonra bir yoğun bakım bulamadığı için başka bir noktaya geldi ve kendisini ambulansa kilitleyecek bir eyleme girişti. Türkiye fotoğrafı bu, buradan bir şey anlayın, siz bunu yaşıyorsunuz zaten ama gelin, bunu, burada itiraf edin. Sağlık sistemi çökmüş durumda ve bu sağlık sistemini sağlık çalışanlarının emekleri ve özverileri üzerinden ancak buraya kadar yürütebilirsiniz. Dolayısıyla, beklediğimiz, emekliliğe yansıyan, sağlıklı, tutarlı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) – Affedersiniz, evet, son cümle.

BAŞKAN – Peki, selamlayın lütfen.

MURAT EMİR (Devamla) – Beklentimiz, kapsayıcı, tutarlı, sağlık çalışanlarının emeğinin hakkını bir nebze olsa bile veren doğru dürüst emekliliğe de yansıyan bir ücret artışıdır ve bu sağlık sisteminin genel olarak düzeltilmesi gayretidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4485) esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle 209 sayılı Kanun'a eklenmekte olan Geçici Madde 9'un birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "sağlık sigortasından yararlanamayan" ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Behiç Çelik

Yavuz Ağralıoğlu

Enez Kaplan

Mersin

İstanbul

Tekirdağ

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

Adana

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 337 sıra sayılı Teklif'in 5'inci maddesi için verdiğimiz değişiklik önergesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağlık konuşulurken Profesör Doktor Sayın Osman Durmuş'u anmamak olmazdı, o nedenle Allah rahmet eylesin diyorum. Onun büyük hizmetleri asla göz ardı edilemez, nur içinde yatsın.

Değerli arkadaşlar, bilindiği üzere sağlık sektöründe birtakım düzenlemeler yapma girişimi Aralık 2021'de Genel Kurula iletilmişti. O dönemde bazı maddeler, iyileştirmeler yapılacağı belirtilerek geri çekilmişti, aradan altı ay geçti ve bugün yeni bir teklifle buraya, Genel Kurula çıkmış oldu. Ancak ne yazık ki sağlıkçılarımıza "müjde" diye sunulan bu teklif beklentileri karşılamaktan fazlasıyla uzak, hatta önceki maddeleri aratır mahiyette değişiklikler yapılmış. Üstelik, iyileştirme planlanırken katlanılmaz boyutlara ulaşan ekonomik buhranın, enflasyonun, pahalılığın, geçim zorluğunun hiç dikkate alınmamış olması da hayret vericidir. Görüyoruz ki AKP, gencin, kadının, emeklinin, işsiz, esnafın, çiftçinin hâlini anlamadığı gibi, gece gündüz demeden çalışan fedakâr sağlık çalışanlarının sorunlarına da gözünü kulağını kapatmış durumdadır. Binlerce doktorumuzun yurt dışına gitmesine yol açmış, hâlihazırda on binlercesini de bu yola zorlayan AKP'den zaten kapsamlı bir reform beklenemezdi.

Doktorlarımızın yüzde 70'e yakını yurt dışına gitmek isterken bu denli yetersiz teklifle buraya gelmek, yirmi yılın sonunda AKP'nin düştüğü ibretlik hâlin özetidir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye bugün ciddi bir sağlık kriziyle karşı karşıyadır. Birçok hastanede hekim bulunamıyor, sağlık çalışanlarımız büyük bir geçim zorluğu içerisinde, gruplaşma ve mobbing had safhaya ulaşıyor, eğitimde kalite düştü, sağlık hizmetleri zayıfladı, ölçüm ve görüntüleme cihazları yetersiz, hastalara aylar sonrasında randevu verildiğini de işitiyoruz. Hastalar acımasızca özel hastanelere yönlendiriliyor. Her ne kadar iktidar mensupları kendilerince tozpembe bir tablo ortaya koysa da biliyoruz ki dertler büyük.

İşte, biraz da OECD verilerinden bahsetmek istiyorum. Örneğin, gayrisafi yurt içi hasıladan sağlık harcamalarına en az pay ayıran ülke biziz. Uzman doktorlarımızın maaşlarına baktığımızda, Türkiye 28 ülke içerisinde 23'üncü sırada yer alıyor. Emekli olunca da ciddi bir maaş düşüşü söz konusu. Öte yandan, Türkiye'de her 1.000 kişiye ortalama 2 doktor; 2,4 hemşire ve 2,9 hasta yatağı düşerken OECD ortalamasında her bin kişi için 3,6 doktor; 8,83 hemşire; 4,4 hasta yatağı düşüyor.

Kısacası, gerek sağlık çalışanları gerekse vatandaşlarımız binbir dertten muzdarip. Peki, söz konusu teklif bu yaraların hangisini sarıyor? Sağlık çalışanlarımıza bir motivasyon sağlayacak, onları yurdumuzda kalmaya razı edecek hangi iyileştirme yapılıyor? Bu teklifte, sağlık ve yardımcı sağlık çalışanları ne yazık ki âdeta unutulmuş durumda. Bilhassa emeklilik dönemlerine ilişkin yapılan iyileştirmelerde geniş bir kitle yine görmezden gelinmiş. Performansa dayalı ek ödeme uygulamasıyla oluşturulan tahribatın sabit maaşlarda iyileştirme yapılarak giderilmesi gerekirdi, bu da yapılmamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamlı) – Kısaca, teklif, bizzat Hükûmet tarafından büyük beklentilere sokulmuş sağlık çalışanlarımız için bir hayal kırıklığı, büyük bir fiyaskodur diyebiliriz. Sağlıkçıların talepleri ile Hükûmetin getirdiği teklif üzerinde, en hafif tabirle, bir uçurum vardır.

Teklifin 5'inci maddesi, sağlık hizmeti almış ancak herhangi bir sağlık sigortası olmayıp borçlanan kişiler için ödeme kolaylıkları öngörmektedir. Ancak şunu son olarak belirtmek istiyorum: Önleyici sağlığı çökerten, Hıfızıssıhhayı kapatan, aşılama faaliyetlerini gevşeten, şehir hastaneleri inşaatlarıyla ülkeyi borç batağına çeviren, tıp fakültelerini ve öğrenci kaynağını kurutan AKP'nin Türk milletine vereceği hiçbir şey kalmamıştır.

Bu vesileyle önergemizin kabulünü diler, hepinize saygılar sunarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan “Sağlık Bakanlığına” ibaresinden sonra “ve üniversitelere” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Oya Ersoy

Habip Eksik

Muş

İstanbul

İğdır

Rıdvan Turan

Mahmut Toğrul

Mahmut Celadet Gaydalı

Mersin

Gaziantep

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, maddeyle, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerinde ilgili mevzuat kapsamında sağlık sigortasından faydalanamayan gerçek kişilerin sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2021 tarihine kadar tahsil edilemeyen alacakların ödenmesinin kolaylaştırılması ile dava ve icra takiplerinin durumunun düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Bu maddede, gerçek kişilerden tahsil edilemeyen alacakların 10 bin TL'ye kadar olan kısmının silineceği düzenlenmiştir. Sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden tahsil edilememiş tutarlardan 10 bin TL'ye kadar olan kısmı silinmiş, 10 bin TL üstündeki tutarlar için taksitle ödeme imkânı ve yapılan icra takiplerinin durdurulmasına karar verilmiştir. Bu madde olumlu bir durumu gösteriyor fakat borç konusu hususları sorunludur.

Bildiğiniz üzere “genel sağlık sigortası” diye bir şey çıkarıldı. “18 yaşına kadar devlet ödüyor, yükseköğretim sürecinde 24 yaşına kadar karşılıyor.” diye sosyal devlet algısı yapmak yeterli değil. Sağlık hizmetlerinden yararlanmak bu ülkede vatandaş olan herkesin en temel hakkıdır. Sağlık meta gibi alınıp satılabilecek bir konu olmamakla birlikte, bunun üzerinden ekonomik gelir elde etmeye çalışmak da vergiler altında zaten ezilen Türkiye halklarına en büyük ayıptır.

Şimdi, bir vatandaşın genel sağlık sigortası kapsamında ödeme yapıp yapmamasını hane geliri üzerinden hesaplayarak ortaya çıkarıyorsunuz. Düşündüğünüzde, 18 yaşını doldurmuş, herhangi bir işte çalışmayan ama ebeveynlerinden birinin asgari ücretli bile olsa geliri varsa bu kişiye borç çıkarılıyor yani kısaca “Baban ödesin, annen ödesin.” diyorsunuz, hatta anne-baba ve kardeşle aynı hanede yaşıyorsa “Kardeşin ödesin.” deniliyor; bu mantık yanlıştır. Yok, efendim “Geliri yoksa devlet karşılıyor.” gibi populist siyasetle bu mantıksız işleyişten kurtulamazsınız.

Yine, üniversitede okuyan veya doktora yapan birine diyorsunuz ki “24 yaşına kadar artık ne okuduysan yeter, 24 yaşından sonra devlet sana bakmakla yükümlü değil; çalış öde, çalışmazsan sana borç çıkarırım.” Yani gençler mezun olmadan borçlu oluyor veya işsiz olduğu için borçlu oluyorlar, hem borçlandırıp hem de sonradan “Bakınız, borcunuzu siliyoruz.” demek adaletli bir davranış değildir.

“Genel sağlık sigortası” adı altında, vatandaşların temel ihtiyaçlarından olan sağlığa ulaşım haklarının böyle bir yöntemle engellenmesine karşıyız. Bir de bu GSS'ye gecikme faizi işletme diye bir durum var yani sağlık hizmeti alsın almasın her ay 150 TL ödemek zorunda, ödemedi mi gecikme faizi. Kullanılmayan ürünün ödemesi olur mu? Hani faize karşıydınız? Nerede kaldı nas? Bu konuda şöyle bir öneri gerekiyor: Gelir testi hane geliriyle değil, kişilerin geliri üzerinden hesaplanmalıdır; geliri olmayanın ödemesi olmamalı. Eğitim öğretim süresince gelir testine kimse tabi olmamalı, eğitim ve sağlık hakları hiçbir şeyin pazarlık konusu olmamalıdır.

Bu sistem dâhilinde kimse hastaneye gidemiyor, belki de vatandaşın önemli bir rahatsızlığı var ama ödeme çıkacak diye sağlık sorunlarını ötelemek zorunda kalıyor. Yine BAĞ-KUR, SSK, Emekli Sandığı gibi sağlık hizmetleri için de sınıflandırmalar, gerçekten sağlık sisteminin kast sistemi gibi. BAĞ-KUR'lu 1.700, 1.800 TL ödemek zorunda kalıyor. İnsanlar “Çocuklarımızın rızından keseceğime kendi sağlığımdan keserim.” diyor. Bu adil olmayan sistemde insanların sağlığıyla kumar oynamalarına sebebiyet vermek sosyal devlet olmakla bağdaşmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Öyle şehir hastanesi yapmakla değil, sağlığı yediden yetmişe herkese ve her meslek grubuna ücretsiz ulaştırmakla ancak övünebilirsiniz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4485) esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 6- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin;

a) (c) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “800’ünü”, “500’ünü”, “600’ünü” ve “300’ünü” ibareleri sırasıyla “950’sini”, “650’sini”, “850’sini” ve “375’ini” şeklinde,

b) (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde sırasıyla yer alan “600’ünü”, “250’sini”, “200’ünü”, “150’sini” ve “200’ünü” ibareleri sırasıyla “750’sini”, “305’ini”, “255’ini”, “225’ini” ve “260’ını” şeklinde,

c) (h) fıkrasında yer alan “800’ünü”, “800” ve “1600’ünü” ibareleri sırasıyla “950’sini”, “950” ve “1900’ünü” şeklinde, değiştirilmiş, fıkranın üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin (i) fıkrasının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu oranlar en az yüzde 500 olarak uygulanır.”

“Üniversitelerin (c) ve (f) fıkraları kapsamındaki personeline bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aytun Çıray

Enez Kaplan

Adana

İzmir

Tekirdağ

Behiç Çelik

Dursun Atas

Mersin

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) –Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu. Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 337 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde İYİ Parti Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 6'ncı maddesiyle, üniversitelerde görev alan personele yapılacak ek ödeme miktarı artırılmakta ve bunların merkezî yönetim bütçesinden karşılanması ve mahsuplaşma uygulaması getirilmekte. Bu uygulamayla personelin geliri açısından önemli bir değişiklik olmayacağı için, İYİ Parti olarak mahsuplaşmanın bu maddeden kaldırılmasını istemekteyiz. Ayrıca, tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde görev alıp bilimsel çalışmalarla önemli katkılar sağlayan, öğrenci yetiştiren öğretim görevlilerimiz için yapılan iyileştirme miktarının da mutlaka artırılmasını istiyoruz.

Kanun teklifinin Komisyon görüşmeleri esnasında, İYİ Parti Grubu olarak, hâlen yürürlükte olan ek göstergelerin yükseltilmesiyle ilgili verdiğimiz önergeler, her zaman olduğu gibi iktidar tarafından reddedildi. Genel Kurulda verdiğimiz önergemiz doğrultusunda maddenin düzenlenmesini istiyoruz. Öte yandan, maddeyle, ek ödemeler için yalnız tavan tutar belirlenmektedir, uygulamada taban tutar rektörün inisiyatifine bırakılmakta; personel arasında ayrıma neden olacağı için bunu doğru bulmuyoruz, taban göstergenin 500 olmasının doğru olacağını düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlar, TÜRK-İŞ genel seçimlerden iki gün sonra, 26 Haziran 2018 tarihinde açlık ve yoksulluk rakamlarını açıkladı. Buna göre, 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı dört yıl önce 1.714 lira 35 kuruş olarak açıklandı, yoksulluk sınırı ise 5.584 lira 20 kuruş idi. İktidar tarafından cansiparane savunulan

partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin devreye girmesinden bugüne kadar geçen dört yıl sonunda TÜRK-İŞ'in verilerine göre açlık sınırı 350 kat artarak 6.017 lira, yoksulluk sınırı yüzde 351 oranında artarak 19.602 liraya yükselmiş iken daha çok değil yedi ay önce, 21 Aralıkta, AK PARTİ iktidarı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda oy birliğiyle kabul ettiğimiz bir teklif getirmişti, sonra bu teklifi Komisyona geri çektiniz. Geri çekilen teklif ile bu teklif benzerlikler içeriyor olsa da o gün de eleştirilen konu, getirilen o kanun teklifinin yalnız doktor ve diş hekimlerine iyileştirme getirmesiydi. Getirilen bu teklifte yine veteriner hekimler yok, eczacılar yok, diğer sağlık branşları yok, BAĞ-KUR emeklileri yok, SSK emeklileri yok.

Ayrıca, bu kanun teklifinde geri çekilen teklifteki rakamlar düşürülmüş ve emekli hekimlere ilave ödeme yapılmasındaki gösterge rakamları uzman hekimler için 40 bin iken bugün 26 bin, diğer hekimler için 33 bin iken bugün 20 bin olarak düzenlenmiş, düşürüldükçe düşürülmüştür. Aynı zamanda, hekimlere yapılacak ek ödemenin kaynağı değiştirilmiş, bunun merkezî bütçeden karşılanacağı ancak prim kesintisi olmaması nedeniyle bunun emekliliğe yansıyan güvenceli bir gelir artışı olmadığı da ortaya konulmuştur. Bundan da anlaşılacağı gibi, iktidar, yardımcı sağlık personelinin kıdemli profesörüne kadar hiçbir sağlık çalışanımızı gelir olarak yoksulluk sınırının üzerine çıkaramamaktadır. Arkadaşlar, emekliliğe yansıtmadığınız güvenceli bir gelir artışı getirmediğiniz sürece bu teklif yine sağlık çalışanlarımız için çok yetersiz kalacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her yıl on binlerce euro harcayarak devletimiz tarafından yetiştirilen uzmanlar artık yurt dışına gitmekte. Nedeni de 2003 yılından bu yana sağlık çalışanlarının, hekimlerin satın alma gücünün yüzde 300 gerilemesi.

Sayın Cumhurbaşkanının hekimlere “Gidiyorlarsa gitsinler.” demesi meslektaşlarımızı üzmüştür; hekimlerimiz bu ifadeleri hak etmemektedir. Ülkemiz hekimlerinin başarıları yurt dışına taşmış ve Avrupa Birliği ülkelerinden hekimlerimize vatandaşlık tekliflerinin geldiği bir zaman diliminde “Giderlerse gitsinler.” ifadesini milletimizin takdirine sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Bir diğer konu da bu meslek grupları haricinde, canlarını hiçe sayıp gece gündüz demeden insan hayatını kurtarmak için cansiparane hizmet eden yardımcı sağlık personelimiz var; bunlar neden bu teklifte yer almamaktadır? Veteriner hekimler, eczacılar ve diğer sağlık çalışanları neden yer almamaktadır?

Tekraren ifade ediyorum: BAĞ-KUR emeklisi, SSK emeklisi neden bu teklifte yoktur? Bunun cevabı var mı? Hayır, maalesef o da yok.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 6- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin;

a) (c) fıkrasının (1) numaralı bendinde sırasıyla yer alan “800’ünü”, “500’ünü”, “600’ünü” ve “300’ünü” ibareleri sırasıyla “1000’ini”, “800’ünü”, “950’sini” ve “575’ini” şeklinde,

b) (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde sırasıyla yer alan “600’ünü”, “250’sini”, “200’ünü”, “150’sini” ve “200’ünü” ibareleri sırasıyla “850’ sini” “405’ini” “355’ini,” “325’ini” ve “360’ını” şeklinde,

c) (h) fıkrasında sırasıyla yer alan “800’ünü”, “800” ve “1600’ünü” ibareleri sırasıyla “1100’ünü”, “950” ve “2250’sini” şeklinde, değiştirilmiş ve maddenin (i) fıkrasının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Üniversitelerin (c) ve (f) fıkraları kapsamındaki personeline bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödmeden mahsup edilmemek üzere merkezi yönetim büncesinden karşılanır.”

Mahmut Toğrul

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Oya Ersoy

Gaziantep

Muş

İstanbul

Rıdvan Turan

Habip Eksik

Hüda Kaya

Mersin

Iğdır

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Hüda Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurul; insanlarımızı hasta edecek her koşulu gerçekleştirip hastaya müşteri gözüyle bakan AKP sağlık politikaları hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, ailemde de bulunan ve hem yurt içinde hem yurt dışında yaşamak zorunda bırakılan tüm sağlık emekçilerimizi de saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Yurt dışından gelenlere ucuz sağlık hizmetlerinde başarılı bir sağlık politikası yürütülüyor, evet ama kendi vatandaşımıza üvey evlat muamelesi yaparken bile AKP tarafından insanlarımız soyulmaya devam ediliyor. Diğer yandan ise pandemi sürecinde en fazla bedel ödeyen ve onlarca can veren tüm sağlıkçılarımız hâlâ şiddete maruz kalmaya, köle gibi çalıştırılmaya ve bedel ödemeye devam ediyorlar.

Sağlıkçılar deyince elbette ki sadece sevgili doktorlarımız aklımıza gelmiyor. Sağlık alanında hemşiresinden laborantına, hasta bakıcısından asistanına ve eczacılara kadar tüm sağlık emekçilerimizin yaşam şartlarının iyileştirilmesi hepimizin hedefi olmalıdır. Binlerce doktor ve sağlık emekçimiz istifa ederek yurt dışına çıktılar ve hâlâ da gitme planı içindeler. “Yakın bir gelecekte hastanelerimiz doktor bulamayacak hâle gelecek.” diyeceğim ama zaten maalesef şu anda bile bulunamıyor. İşte bu sebepten dolayı değil mi yabancı uyruklu doktor alımları hızlanmış durumda, hatta bazı hastanelerde Türkiyeli doktorlardan daha çok yabancı uyruklu doktorları görüyoruz.

“Yol yaptık, köprü yaptık, şehir hastaneleri yaptık.” diye övünüyor iktidar yetkilileri. Parası olmayan vatandaşımız o yollardan geçemiyor zaten, parası olmayan o sağlık hizmetlerinden faydalanamıyor zaten. Ne zaman ki vatandaşımız o yollardan, köprülerden ücretsiz geçerse işte, o zaman hizmet anlayışınızı tebrik edeceğiz, takdir edeceğiz.

Hasta garantili hastane anlayışı ne demek? Hasta olan, sağlığını yitirmek üzere olan bir vatandaşa nasıl müşteri gözüyle bakılabilir? Geçmişte AKP’ye oy veren insanlar ne diyor biliyor musunuz? “Adalet ve Kalkınma Partisi demeyin ne olur, ne adaleti kaldı ne kalkınması kaldı.” diyorlar. Rantı, israfı, yalanı, haksızlığı, adaletsizliği bir politika hâline getiren iktidar anlayışının canı yanan hasta insanlara müşteri gözüyle bakan pratiklerine elbette şaşırmıyoruz. Hasta insana müşteri muamelesi yaparak kendi vatandaşının cebini soymayı bir politika hâline getiren iktidar peki, buradan elde edilen kazancı doktorlarla, sağlık emekçileriyle mi paylaşıyor? Elbette ki hayır. Doktorlarımız da tüm sağlık emekçilerimiz de köleci bir anlayışla sömürülmeye devam ediyor.

AKP, iktidara geldiği 2002 yılından bu yana sistematik bir şekilde emekçilerin haklarını zayıflatan bir tutum geliştirdi; kadrolu, güvenceli çalışmanın önü kesilerek esnek ve güvencesiz çalışmayı artırdı, emekçiler arasında çeşitli hiyerarşik farklar koyarak emekçi ortaklığı bile ayrıştırılır hâle getirildi. Bu anlayışla hazırlanan kanun teklifinde, sözleşmeli çalışılabilecek kadro ihdasıyla sayı artırılmıştır, oysa tüm sağlık emekçilerinin sözleşmeli olarak değil, kadrolu olarak ihdas edilmesi gerekmektedir.

Veyssel Eroğlu, bir milletvekili. “Biz gelmeden önce insanlar akaryakıt bulamıyordu, istasyonların önünde uzaydan görülebilen kuyruklar vardı.” demişti.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok muydu?

HÜDA KAYA (Devamla) – Cumhurbaşkanı da “Keşke topraklarımızdan petrol fışkırıyorsa da bu durumun önüne geçebilsek.” demişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜDA KAYA (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, hemen sözümü toparlarken, bakın, 10 yaşında bir çocuk ne dedi dün bana biliyor musunuz; hiçbir yeri, gündemi yok iken dedi ki: “Tayyip’ten önce biz ateşi bilmiyorduk, çığ çığ et yiyen mağara insanlarıydık(!)” Artık 10 yaşındaki çocuklar bile sizlerin sözüne gülüyor arkadaşlar.

Hepinize teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Kahramanmaraş’taki bir sığınmacı kampında çıkan olaylara ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Kahramanmaraş Milletvekilimiz, Genel Başkan Yardımcımız Ali Öztunç’un uyarısıyla söylüyorum. Yabancı ajanslarda Kahramanmaraş’taki bir sığınmacı kampında önce, Afgan ve Suriyeli geçici sığınmacılar arasında çıkan olayların daha sonra buna müdahale eden güvenlik güçleriyle çatışma ve kamptaki barınakları yakma noktasına geldiği, civardaki, çok yakınındaki köylülerin de endişeli olduğu söyleniyor.

Bu konuyu Meclisin açık olduğu bu saatlerde Genel Kurulun bilgisine sunup bu konuda gerekli girişimlerin yapıp Meclisin de mümkün olan en kısa sürede bilgilendirilmesini talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 337) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 6 - 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda bulunan 58 inci maddesinin;

a) (c) fıkrasının (1) numaralı bendinde sırasıyla yer alan “800’ünü”, “500’ünü”, “600’ünü” ve “300’ünü” ibareleri sırasıyla “950’sini”, “650’sini”, “750’sini” ve “375’ini” şeklinde,

b) (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde sırasıyla yer alan “600’ünü”, “250’sini”, “200’ünü”, “150’sini” ve “200’ünü” ibareleri sırasıyla “750’sini”, “305’ini”, “255’ini”, “225’ini” ve “260’ını” şeklinde,

c) (h) fıkrasında sırasıyla yer alan “800’ünü”, “800” ve “1600’ünü” ibareleri sırasıyla “950’sini”, “950” ve “1900’ünü” şeklinde,

değiştirilmiş ve maddenin (i) fıkrasının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Üniversitelerin (c) ve (f) fıkraları kapsamındaki personeline bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca

kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezî yönetim bütçesinden karşılanır.”

Ali Fazıl Kasap

Fikret Şahin

Mehmet Bekaroğlu

Kütahya

Balıkesir

İstanbul

Özgür Özel

Ali Şeker

Metin İlhan

Manisa

İstanbul

Kırşehir

Servet Ünsal

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Kırşehir Milletvekili Sayın Metin İlhan.

Buyurun Sayın İlhan. (CHP sıralarından alkışlar)

METİN İLHAN (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine partim adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Çok uzun ve yorucu süren bir pandemi döneminin ardından, bol bol alkışlamaktan başka bir şey yapmadığımız sağlık çalışanlarıyla ilgili, beklentilerden çok uzak olan kanun teklifini nihayet görüşüyoruz.

Kanun teklifiyle ilgili detaylar, kamuoyu önünde AKP’li siyasetçilerin her birinin ayrı bir şey söylediği ve hepsinin siyasetten sınıfta kaldığı bir süreçle başladı. Örneğin, TBMM’de aralık ayında Sayın Cumhurbaşkanı ve Sağlık Bakanı arasında trajik bir polemige neden olan ve Sağlık Bakanının “Siz izin vermeden ben söyleyebilir miyim efendim.” dediği ve sağlık çalışanlarının da büyük bir umutla beklediği kanun teklifinin maddelerine bakıldığında, aralık ayında geri çekilen önergeden çok daha düşük sabit ek ödeme oranlarını içerdiğini görmekteyiz. Hekimlerimiz haklı olarak aylardır iş bırakma eylemi yapmaktalar ama maalesef, anlaşılan, Hükûmet seslerini duymamış veya duymazlıktan gelmiş.

Ayrıca, haklı beklentileri olmasına rağmen, diğer sağlık çalışanlarının taleplerini içeren herhangi bir girişimin de olmadığını belirtmek isterim. Sağlık ekip işidir, sizler bazı sağlık çalışanlarını unuttur ve görmezden gelerseniz sağlık sisteminde zaman içerisinde mutlaka iş barışını bozan birtakım olumsuzluklar ortaya çıkacaktır.

Değerli milletvekilleri, sağlıkta kamucu anlayışın terk edilip ticari bakış açısının artarak gelişmesi, ülkemiz sağlık sistemi için uzun vadede oldukça büyük bir risk oluşturmaktadır. Bakınız, şehir hastanelerine dövize endeksli ödenen ve sözde devlet sırrı niteliği taşıyan, kendi yandaşlarına peşkeş çekilen bu milletin emeği ve alın terine gelince suspus olan iktidar kadroları, söz konusu hekimlerimiz ve diğer sağlık çalışanlarının ekonomik ve özlük hakları olunca aylardır oyalama taktiklerini sürdürmektedirler.

Hükûmetin altı aydır oyalamasının nedeni kanun teklifinin maddeleri ortaya çıkınca anlaşılmıştır. Aralık 2021’deki teklifte, emekli pratisyen hekimlerinin ilave ödeme tutarını belirleyen gösterge 33.000’e, uzman hekimlerin 40.000’e çıkacakken yeni yasa teklifiyle sırasıyla 20.000’e ve 26.000’e yükseltilmiştir. Kısacası, pratisyen hekim emekli aylığında 3.050 lira, uzman hekim emekli aylığında 3.400 lira iyileştirme yapılacakken yeni yasa teklifiyle pratisyen hekimlere 1.600, uzman hekimlere ise 2.100 lira artış yapılacaktır.

Yine, Aralık 2021’deki düzenlemeyle pratisyen hekim sabit ek ödeme oranı yüzde 450’ye, uzman hekimlerinin yüzde 695’e, öğretim görevlilerinin ise yüzde 770’e yükseltilecekti oysaki mevcut yasa

teklifinde ise sadece pratisyen hekimlerin sabit ek ödeme oranı yüzde 180'den yüzde 265'e yani beklenenden çok düşük bir oranda artırıldı. Tabii, bir de uzman hekim ve eğitim görevlilerinin sabit ek ödeme oranlarında herhangi bir artış olmamasını da özellikle belirtmek isterim.

Ayrıca, aralıktaki düzenlemede ödemeler sabit ek ödeme üzerinden düzenlenirken şimdiki yasa teklifinde ödemelerin performans ve sözleşmeli çalışma üzerinden artırılması öngörülmektedir. Böylece, sağlık sistemimizde yer alan ve büyük sorunlar yaşanmasına neden olan performansa dayalı ek ödeme uygulaması anlayışına olumsuz bir katkı da sunulmuştur.

Kanun teklifinde -bu kadar uzun süre bekletilmesinde kurnazca hesaplar yapıp- bazı sağlık çalışanları lehine neredeyse hiçbir değişikliğe yol açmayacak hükümlerin olduğunu görmekteyiz. Örnek verecek olursak, üzerine söz aldığım 6'ncı maddede yer alan, üniversite bünyesinde çalışan uzman hekimlerimiz için öngörülen ek ödemelerdeki yeni artışla ilgili mahsuplaşmanın yapılacak olması sağlık çalışanlarının gelirleri açısından önemli bir değişiklik sağlayamayacaktır. Dolayısıyla, bu madde içeriğinin, döner sermaye sabitinin yeterli oranda artırılması şeklinde düzenlenmesi gerekmektedir. İkinci bir örneği ise aile hekimlerimizde görebiliriz. Teklifte, aile hekimlerimizin uzmanlık yapabilmeleriyle ilgili görece bir kolaylık sağlanmaktadır ancak ekonomik krize bağlı olarak çok büyük artış gösteren cari giderleri sorunlarına çözüm bulmak adına hiçbir adım atılmamaktadır.

Özetle, şunu belirtmek isterim ki, yıllardır ardı arkası kesilmeyen ekonomik krizler sebebiyle yoksulluk sınırına gerileyen hekimlerin ve kamu eczacıları dâhil diğer sağlık çalışanlarının ekonomik durumlarının, özlük haklarının ve sağlıklı çalışma şartlarının sağlanması talepleri ne yazık ki yine sonuçsuz bırakılmıştır.

Gelin, Meclis olarak hep birlikte, hiçbir bahane üretmeden ve birilerinden icazet beklemeden halkın emaneti olan -hür iradesine sahip çıkıp- buradan tüm sağlık çalışanlarımıza ayırım gözetmeksizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

METİN İLHAN (Devamla) - ...maaşlarında en az yüzde 100 artış yapalım ki pandeminin fedakâr kahramanlarına karşı üzerimize düşeni yerine getirmiş olalım.

Son olarak şunu belirtmek isterim ki, Hükûmet, siyasi bekalarını sağlamak amacıyla, ekonomik anlamda kendilerince temel kriter gördükleri dövizli stabil kılmak adına, ülkemizin kaynaklarını pervasızca, çeşitli adlar altında faizcilere üstü örtük bir şekilde peşkeş çekerken, hiç tereddüt etmezken söz konusu ülkemizin sağlık sistemi ve sağlık çalışanları olunca bin dereden su getirmektedir ama Hükûmet, şunu iyi bilsin ki, tüm sağlık çalışanları kendilerine reva görülen bu zulmün cevabını sandıkta mutlaka verecektir. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 4 önerge vardır, okutup aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 7- 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemedan mahsup edilmeden merkezi yönetim bütçesinden karşılanır.”

Oya Ersoy

Mahmut Toğrul

Gülstan Kılıç Koçyiğit

İstanbul

Gaziantep

Muş

Habip Eksik

Rıdvan Turan

İğdır

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tam da bu yasa teklifinin Meclise geldiği günlerde, dün itibarıyla bir ambulans şoförünün feryadına tanık olduk: “Üç saattir onkoloji hastası için hastane arıyorum, servise teslim edemedim, yoğun bakımlık hasta. Hasta haklarını savunmak için bu eylemi yapıyorum. Ben devletin hastanesinde iş yapamıyorsa hastalar, hasta yakınları, bu millet ne yapsın?”

Şimdi, bu sözleri bu Mecliste herkesin dinlemesi lazım ve özellikle AKP sıralarına sesleniyorum: “Bizim dönemimizde Başbakanlığın önüne yazar kasa atan yok.” diye övünüyordu Genel Başkanınız. İşte, siz bir sağlık çalışanının halkın sağlığı için kendini ambulansa kilitlemek zorunda bıraktığınız bir sağlık sistemi yarattınız. Dilinize o pelesenk ettiğiniz Başbakanlık önüne yazar kasa fırlatan esnaf “İflas ediyorum.” diyordu, “İflas ediyorum.” dediği konu paraydı ama bugün sağlık çalışanının yaptığı eylemin konusu insan hayatı, insan sağlığı, halk sağlığı. Evet, işte, sizin, sağlık sisteminizi getirdiğiniz durum budur.

“Hastane önündeki kuyrukları kaldıracamız.” deyip evlerde telefon, internet başlarında kuyruk yarattınız.

“Yasa dışı” dedik; evet, bıçak parası yasa dışıydı. “Bıçak parasını engelleyeceğiz.” dediniz, yasallaştırdınız. Şimdi, bıçak parasının 2-3 katı para alan özel hastaneler yarattınız. Bu, sizin Sağlıkta Dönüşüm Programı’nızın bir sonucu.

“Devlet hastanelerine mahkûm etmeyeceğiz kimseyi.” dediniz, “Özel hastaneye de herkes gidebilecek.” dediniz. Parası olanın özele gidip sadece parası olanın özele gidip sağlık hizmeti yerine otel hizmeti aldığı hastaneler yarattınız. İktidara geldiğinizden itibaren sağlık alanını piyasaya açtınız. Sağlığı kamusal bir hak olmaktan çıkarıp hastaneleri ticarethane, hastaları müşteri ve sağlık çalışanlarının emeğini köle emeği hâline getiren uygulamaları parça parça yaşama soktunuz. Evet, “sağlıkta dönüşüm” dediğiniz bu sistem, bu program özellikle pandemi ve ekonomik kriz de eklenince tıkanıp ve enflasyon ve dolardaki yükseliş nedeniyle ithal edilen tıbbi teknoloji, tıbbi sarf ve ilaç giderleri daha da katlandı. Üniversite hastanelerinin geliri giderini karşılayamaz hâle geldi yani döner sermaye çöktü. Çalışanların ücretleri her geçen ay erirken çalışma şartları daha da zorlaştı ve sağlık çalışanlarının büyük bir çoğunluğu yoksulluk sınırının altında ücret alıyor ve her gün sağlık kurumlarında yaşanan kaostan içinde halka sağlık hizmeti götürmeye, vermeye çalışıyor. Siz bu tıkanıklığı yaratan sağlık sisteminizi değiştirmek yerine tıkanıklığı idare etmek için işte bu teklifi getirdiniz, üstelik altı ay önce Meclise sunup geri çektiğiniz teklifin bile gerisinde olan bir teklif getirdiniz.

Evet, iktidarınız boyunca özel hastanelere ayırdığınız o teşvikler var ya, şehir hastaneleri için müteahhitlere yaptığınız kıyaklar, bunları koruyucu sağlık hizmetlerine, araştırmaya, geliştirmeye, sağlık çalışanlarına ayırsaydınız yani toplum sağlığını önceleyeseydiniz aslında bu tıkanıklık da olmazdı. Bugün, sağlık meslek örgütleri tüm sağlık kurumlarında görevdeydi. Ne istiyorlardı? İşte tam da sadece kendileri için değil, herkes için, halk için eşit, nitelikli, parasız, ulaşılabilir bir kamusal hizmet olarak sağlık hizmetini öngören bir sistem istiyorlardı.

Şimdi, söz aldığım 7’nci maddede tam da bu düzenlemeye eş düzenleme yapılıyor. Adli Tıp Kurumunda çalışanların sabit ek ödemeleri merkezî yönetim bütçesinden karşılanacak. Evet, bunun içeriğine bir sözümüz yok ancak Adli Tıp Kurumuyla ilgili olarak acil olarak yapılması gereken tek bir düzenleme var, o da Adli Tıp Kurumunu etik ve kuralları esas alan özerk ve bağımsız, tarafsız bir Kurum hâline getirmek; yapılması gereken bu. Adli Tıp Kurumu, bugün, kamu hastanelerinin verdiği

“Cezaevinde kalamaz.” raporlarına rağmen aksi yönlerde kararlar vererek hasta tutukluları tahliye etmeyen bir Kurum hâline gelmiştir. Bu durum acilen değişmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OYA ERSOY (Devamla) – Evet, tüm hasta mahpuslar bizim için çok değerlidir, insan hayatı çok değerlidir, insan sağlığı çok değerlidir ancak bu sıralarda oturan meslektaşımız, Milletvekili Aysel Tuğluk’u hepimiz gördük, gittiğimizde de gördük; hastalığının geldiği aşamada Aysel Tuğluk cezaevinde tek başına yaşamını sürdüremez hâle gelmiştir. Bunu sadece biz görmüyoruz, cezaevindeki gardiyanlar da görüyor, herkes tanık, cezaevi idarecileri tanık. Bir dakika bile gecikmeden Aysel’in serbest bırakılması lazım. Evet, Aysel’in sağlığının geldiği aşamada cezaevinde onu tutmak hukukla, etikle, vicdanla açıklanamaz.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 337 sıra sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 7- 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinde bulunan ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödmeden mahsup edilmek üzere merkezî yönetim bütçesinden karşılanır.”

Mehmet Bekaroğlu

Ali Fazıl Kasap

Özgür Özel

İstanbul

Kütahya

Manisa

Ali Şeker

Metin İlhan

Servet Ünsal

İstanbul

Kırşehir

Ankara

Kani Beko

Fikret Şahin

İzmir

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) -Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Kani Beko.

Buyurun Sayın Beko. (CHP sıralarından alkışlar)

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün artık AKP yöneticilerinin her platformda “Sağlıkta çağ atladık.” diye övündüğü Sağlıkta Dönüşüm Programı tam anlamıyla bir yıkım olmuştur. Sağlıkçıların haklı çığlıkları maalesef ortada, sağlıktaki yıkımı gelin birlikte durduralım.

Sağlık taşeronla teslim edilemez, taşeron kesinlikle yasaklanmalıdır. Yurttaşların parası kadar sağlık hizmeti alır hâle geldiği bu düzende ne yazık ki sağlık emekçileri de süreçten olumsuz etkilenmişlerdir. Sağlık hizmetleri haktır, ücretsiz olmalıdır, sağlıktan tasarruf olmaz. Bu yasal düzenlemeyle daha önce “Hakkınız ödenmez.” dediğiniz hekimlerin, sağlık çalışanlarının hakları olanı yine ödemiyorsunuz. Aralık 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde tüm partilerin üzerinde ortaklaşarak kabul ettikleri yasal düzenlemenin neden geri çekildiğine ilişkin hiçbir sorumuz maalesef yanıtlanmamıştır. Bir kez daha Meclis kürsüsünden soruyorum: Neden yasayı geri çektiniz? O dönem AKP milletvekillerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanaklarında “Daha iyisini getireceğiz, onun için geri çekiyoruz. Daha

fazlasını sağlayacağız, daha kapsamlı bir şekilde kanun metni hazırlayacağız.” ifadeleri vardı. Oysa geri çekilen düzenlemede pratisyen hekimlerin emekli maaşına 4.710 TL ek ödeme yapılacakken şimdi sadece 1.648 TL önerilmektedir; miktar 3.061 TL düşürülmüştür. Uzman tabiplere 5.415 TL verilecekken şimdiki teklif 2.119 TL; miktar maalesef 3.296 TL düşürülmüştür. Söylediğiniz iyileştirme bu mu? Çok yazık!

Emekli hekim ve diş hekimleri arasında ayrımcılık yapıyorsunuz. Kanun teklifinin en çok üzerinde durulan ve tartışılan maddesi, emekli maaşlarına ilave ek ücret olarak ilgili düzenlemedir. Neden BAĞ-KUR ve SSK'den emekli olan hekimlerin emekli maaşlarına yapılacak ilave ek ödemelerden faydalanmasına engel oluyorsunuz? BAĞ-KUR ve SSK'den emekli olan hekimler, diş hekimleri bu emekli maaşlarıyla geçinemiyorlar, çocuklarını okutamıyorlar. Bu uygulamada eczacılar, veteriner hekimler, hemşireler, ebeler, teknikerler başta olmak üzere 39 kategoride tüm sağlık çalışanları dışarıda kalmıştır. Neden eczacılar, ebeler, hemşireler, teknikerler yok?

Sayın AKP ve MHP milletvekilleri, sağlık çalışanları arasında ayrımcılık yapıyorsunuz, yapmayın; hem emekli maaşlarını iyileştirmiyorsunuz hem de çalışmak zorunda kalan emeklilerin maaşından kesinti yapıyorsunuz. Ayrıca sağlık çalışanları izne çıkamıyor, yıllık iznini kullanamıyorlar, izne çıktıklarında ek ödemeleri kesiliyor; bu durumu da kabul etmek mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, sağlık yasası bugün Meclisten geçerken işçi sağlığı ve iş güvenliği yine ILO kriterlerine uygun hâle getirilmedi. Unutmayalım ki 2002 yılından bu yana AKP tarafından işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri alınmadığı için 30 bin işçi iş cinayetlerinde öldü. Bu yasayla işçiler ölmeye devam edecek. Meslek hastalıkları hastanesi 78 ilimizde yok. Her yıl 1 milyona yakın işçi meslek hastalığına yakalanmaktadır. Covid-19 neden meslek hastalığı olarak sayılmadı? Yüzlerce hekim memleketi terk ederken, onlarca hekim istifa dilekçelerini verirken Cumhurbaşkanı, “Giderse gitsinler.” diyerek onları görmezden geldi ve sağlık sistemi maalesef çöktü. Kanserli hastalara sekiz ay sonra hastaneler randevu veriyorlar. Hastanelerden randevu almanın çok zor olduğu böylesi bir dönemde unutmayın ki sağlıktan tasarruf olmaz.

Sonuç olarak aylardır oyalama ve algi yönetimiyle sağlık çalışanlarını bekleten AKP iktidarının şu anda Meclis gündemine getirdiği kanun teklifiyle sağlık çalışanlarına mali açıdan sınırlı düzeyde ve kapsayıcı olmayan bir artış sağlanmıştır. Dağ fare doğurmuştur. Yaşanılan ekonomik kriz nedeniyle geçinemeyen hekimlerin ve sağlık çalışanlarının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen

KANİ BEKO (Devamla) - ...emekliliğine yansıyacak ücret artışı ve sağlıklı çalışma şartları talepleri yine maalesef sonuçsuz kalmıştır. Bu nedenden dolayı sağlıkçılar alanlara çıkmışlardır. Sağlıkçıların haklı çılgınlıklarını duymayan kulaklar duysun, görmeyen gözler görsün artık.

Teşekkür ederim, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunmadan önce yoklama talebi var, yoklama talebini karşılayacağım.

Sayın Özel, Sayın Şahin, Sayın Şevkin, Sayın Sümer, Sayın Köksal, Sayın Şeker, Sayın Antmen, Sayın Beko, Sayın Emecan, Sayın Kayan, Sayın Demirtaş, Sayın Şahin, Sayın Tuncer, Sayın Aydoğan, Sayın Yılmazkaya, Sayın Güzelmansur, Sayın Tokdemir, Sayın Zeybek, Sayın İlhan, Sayın Kılınc. Diğer arkadaşlar oturabilir, 20'yi tamamladık.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Pusula veren arkadaşlar lütfen Genel Kuruldan ayrılmasın.

Yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.40

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 00.46****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Emine Sare AYDIN (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 103’üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 337 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerinde İzmir Milletvekili Kani Beko ve arkadaşları tarafından verilen önerenin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN - Pusula veren sayın milletvekilleri Genel Kuruldan ayrılmasın lütfen.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 16 Haziran 2022 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.51

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, artan kira fiyatlarına ve alınan önlemlere,
- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'da yer altı sularında meydana gelen kirliliğe,
- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2018-2022 yılları arasında Bakanlığın Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında gerçekleştirdiği ihalelere,
İlişkin soruları ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/64631), (7/64633), (7/64642)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 11.05.2022

ÜMIT YILMAZ
MHP Düzce Milletvekili

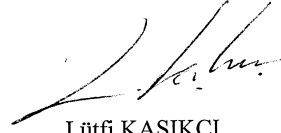
Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı Nisan ayı TÜFE oranlarına göre Mayıs ayı kira artış oranı yüzde 34.46 olarak belirlendi. Fakat özellikle büyükşehirlerde ev sahipleri tarafından kira fiyatlarına yapılmak istenen fahiş zam oranları vatandaşları oldukça zor duruma düşürmektedir.

Bu kapsamda,

- 1- Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu kira fiyatlarındaki bu hızlı artışı ne sıklıkla değerlendirmektedir?
- 2- Yabancı uyruklu kişilerin artan emlak talebi fiyatların artmasında etkili olmuş mudur? Olmuş ise bu durumun önüne geçmek için Bakanlığınızca ne gibi önlemler alınmıştır?
- 3- Yabancılar kiralanan mülklerde yapılan kira kontratlarının gerçek rakamlarda yapılıp yapılmadığı ile ilgili bir tespit çalışması yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise suistimal tespit edilen sözleşmelerde mülk sahibine olduğu gibi yabancı kiracıya da bir yaptırım uygulanmakta mıdır?
- 4- Yıllık kira artış oranını belirlendiği üzere 34.46 oranında yapmayan ve daha üstünde kira artışı uygulayan ev sahiplerine bir işlem yapılmakta mıdır? Yapıldı ise son 2 yılda kaç ev sahibine işlem yapılmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 18.04.2022

Lütfi KAŞIKÇI

Hatay Milletvekili

Doğada çeşitli faktörlerin etkisiyle oluşan yer altı suları birçok açıdan değerli minerallerin olduğu, içme suyu olarak, kullanım ve sulama suyu olarak, soğutma amaçlı kullanılabilen değerdedir.

Diğer yandan tarımsal faaliyetlerin sürmesi için çoğu bölgede yer altı sularından faydalanılmaktadır. Göllerin ve akarsuların oluşumu da yer altı suları kaynaklı olduğu için, özellikle endüstriyel tesislerde ve nükleer santrallerde soğutma amaçlı olarak suyun kullanıldığı bilinmektedir.

Bu kapsamda;

1. Hatay merkez ve ilçelerinde yer altı sularının kirlilik ölçümleri yapılmakta mıdır? 2021 yılının değerleri nasıl oluşmuştur?
2. Ölçüm yapılmayan ilçeler bulunmakta mıdır?
3. Hatay’da yer altı sularının kirliliğini etkileyen unsurlar nelerdir?
4. Hatay’da yer altı sularının kirliliğinin önlenmesi için yapılan çalışmalar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından YAZILI olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim. 18.05.2022

Rafet ZEYBEK
Antalya Milletvekili

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Pazarlık Usulü” başlığı altında bulunan 21’inci maddesinin b) bendi “*Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması*” şeklindedir. İlgili kanunun bu maddesi sonucu verilen birçok ihale karşılığında alınan iş, hizmet veya malzeme kamuoyu tarafından dikkatle takip edilmektedir, bu madde uyarınca yapılan ihalelerin, maddenin amacı dışında kullanıldığı iddiaları gündeme gelmektedir.

Bu bağlamda;

1. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve bağlı kurumların 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu’nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihale sayısı nedir?
2. Bakanlığın ve bağlı kurumların 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu’nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihalelerin içeriği nedir?
3. Bakanlığın 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu’nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihaleleri alan firmalar hangileridir, bu firmalara yapılan ödeme ne kadardır?

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 3889661
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Haziran 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste

-Cevap Yazısı

**DÜZCE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÜMİT YILMAZ'IN
TBMM 7/64631 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı Nisan ayı TÜFE oranlarına göre Mayıs ayı kira artış oranı yüzde 34.46 olarak belirlendi. Fakat özellikle büyükşehirlerde ev sahipleri tarafından kira fiyatlarına yapılmak istenen fahiş zam oranları vatandaşları oldukça zor duruma düşürmektedir.

Bu kapsamda,

- 1- Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu kira fiyatlarındaki bu hızlı artışı ne sıklıkla değerlendirmektedir?
- 2- Yabancı uyruklu kişilerin artan emlak talebi fiyatların artmasında etkili olmuş mudur? Olmuş ise bu durumun önüne geçmek için Bakanlığınızca ne gibi önlemler alınmıştır?
- 3- Yabancılar kiralanen mülklerde yapılan kira kontratlarının gerçek rakamlarda yapılıp yapılmadığı ile ilgili bir tespit çalışması yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise suistimal tespit edilen sözleşmelerde mülk sahibine olduğu gibi yabancı kiracıya da bir yaptırım uygulanmakta mıdır?
- 4- Yıllık kira artış oranını belirlendiği üzere 34.46 oranında yapmayan ve daha üstünde kira artışı uygulayan ev sahiplerine bir işlem yapılmakta mıdır? Yapıldı ise son 2 yılda kaç ev sahibine işlem yapılmıştır?

CEVAPLAR

Yıllık kira artışlarına ilişkin olarak Bakanlığımız ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerince yürütülen çalışmalar sonucunda; konutta kira artışını sınırlayan yasal düzenleme 11 Haziran 2022 tarihli ve 31863 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

“Avukatlık Kanunu ile Türk Borçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”a eklenen Geçici Madde ile 11 Haziran 2022 ile 1 Temmuz 2023 tarihleri arasında yenilenecek konut kira sözleşmelerindeki artış, bir önceki yılın yüzde 25’ini geçemeyecek, bir önceki kira yılının tüketici fiyat endeksindeki oniki aylık ortalamalara göre değişim oranının yüzde yirmi beşin altında kalması halinde değişim oranı geçerli olacaktır.

**HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN LÜTFİ KAŞIKÇI'NIN
TBMM 7/64633 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Doğada çeşitli faktörlerin etkisiyle oluşan yer altı suları birçok açıdan değerli minerallerin olduğu, içme suyu olarak, kullanım ve sulama suyu olarak, soğutma amaçlı kullanılabilen değerlidir. Diğer yandan tarımsal faaliyetlerin sürmesi için çoğu bölgede yer altı sularından faydalanılmaktadır. Göllerin ve akarsuların oluşumu da yer altı suları kaynaklı olduğu için, özellikle endüstriyel tesislerde ve nükleer santrallerde soğutma amaçlı olarak suyun kullanıldığı bilinmektedir. Bu kapsamda;

- 1-Hatay merkez ve ilçelerinde yer altı sularının kirlilik ölçümleri yapılmakta mıdır? 2021 yılının değerleri nasıl oluşmuştur?
- 2-Ölçüm yapılmayan ilçeler bulunmakta mıdır?
- 3-Hatay'da yer altı sularının kirliliğini etkileyen unsurlar nelerdir?
- 4-Hatay'da yer altı sularının kirliliğinin önlenmesi için yapılan çalışmalar nelerdir?

CEVAP:

Önergede belirtilen hususlarla ilgili Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN RAFET ZEYBEK'İN
TBMM 7/64642 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık Usulü" başlığı altında bulunan 21'inci maddesinin b) bendi "Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" şeklindedir. İlgili kanunun bu maddesi sonucu verilen birçok ihale karşılığında alınan iş, hizmet veya malzeme kamuoyu tarafından dikkatle takip edilmektedir, bu madde uyarınca yapılan ihalelerin, maddenin amacı dışında kullanıldığı iddiaları gündeme gelmektedir.

Bu bağlamda;

1-Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve bağlı kurumların 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu'nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihale sayısı nedir?

2-Bakanlığın ve bağlı kurumların 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu'nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihalelerin içeriği nedir?

3-Bakanlığın 2018-2022 yılları arasında Kamu İhale Kanunu'nun 21. madde b) bendi uyarınca yaptığı ihaleleri alan firmalar hangileridir, bu firmalara yapılan ödeme ne kadardır?

CEVAP

Önergede istenilen bilgilere, Kamu İhale Kurumunun internet sayfası olan <https://www.ihale.gov.tr> web adresinden ulaşılabilmektedir.

2.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Salda Gölü koruma projesi kapsamında yürütülen çalışmalara,

- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir'e bağlı Anafartalar Caddesi'nde yapımına başlanan alışveriş merkezine,

- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Bakanlık personeline ödenen taşınma ücretinde bir artış yapıp yapılmayacağına,

- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kırşehir ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Yozgat ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Zonguldak ilinde arazi satın alan yabancı gerçek ya da tüzel kişi sayısına ve satın aldıkları arazi miktarına,

Adıyaman ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Kayseri ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Zonguldak ilinde yer alan ve üzerinde ipotek bulunan tarım arazilerine,

- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Altınordu ilçesinde bulunan Delikkaya köyündeki heyelan tehdidinde,

- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Artvin ilinde son beş yılda yabancılara yapılan konut satışlarına,

Rize ilinde son beş yılda yabancılara yapılan konut satışlarına,

- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, 2021 yılında Eskişehir'de verilen maden ruhsatlarına,

İlişkin soruları ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/64636), (7/64639), (7/64641), (7/64797), (7/64802), (7/64803), (7/64804), (7/64805), (7/64806), (7/64807), (7/64809), (7/64810), (7/65223)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dilşat CANBAZ KAYA
İstanbul Milletvekili

Bu bağlamda;

1. Salda Gölü Koruma Projesi Çalışmaları kapsamında bugüne kadar neler yapılmıştır?
2. Salda Gölü Koruma Projesi hazırlık sürecinde hangi çevre kurum/kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerisi alınmıştır? Salda Gölü Koruma Derneği ile ortak çalışma yürütülmekte midir?

3. Millet Bahçesi Projesi yapım sürecinin Salda Gölü'ne zarar vermesini engellemek adına neler yapılmıştır? Proje ve proje yapım sürecinin Salda Gölü için yarattığı tahribat denetlenmiş midir?
4. 2019'dan bu yana göl çevresinden kum taşımak gibi gölde tahribat yaratacak eylemlerde bulunan kaç kişi/şirket ve kuruma para cezası yaptırımı uygulanmıştır?
5. Salda Gölü'nün su seviyesinin çekilmesine ilişkin sebeplerin araştırılması için neler yapılmaktadır? Tespit edilen sebepler nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 18.05.2022

Op. Dr. Filizet ŞAHİN

Balıkesir Milletvekili

Balıkesir kent silüetinin en önemli parçalarından birisi olan Anafartalar Caddesi'nde bulunan 1908 yılında Balıkesir Mutasarrıfı Ömer Ali Bey tarafından yapılan tarihi Şadırvan, tarihi Saat Kulesi, Kuva-yi Milliye Müzesi ve 1470 yılında ibadete açılan Hacı Ömer Cami ile aynı bölgede yer almaktadır.

Son dönemde tarihi Şadırvanın bulunduğu bölgede Şadırvan ile Hacı Ömer Cami'yi birbirinden ayıran ve saat kulesi ile Kuva-yi Milliye Müzesini de geri planda bırakan devasa büyüklükte bir alışveriş merkezi inşaatı başlatılmıştır. Söz konusu inşaatın Anafartalar Caddesi, Şadırvan ve Hacı Ömer Camii etrafındaki tüm boşluklara kadar yayılmasıyla birlikte tarihi yapılar, söz konusu binanın gölgesinde kalmış ve böylece bölgenin kültürel ve tarihi mirası bozulmuştur.

Söz konusu inşaatın şehrimizin silüetini bozması, tarihi Şadırvanın bulunduğu yerden taşınmasını gündeme getirmiştir. 104 yıldır aynı yerinde bulunan tarihi eserin taşınmasının barındırdığı riskler göz önünde bulundurulduğunda, Balıkesirli hemşerilerimiz bu fikre şiddetle karşı çıkmakta ve bunun yerine bölgede yapımı devam eden inşaatın durdurulmasını ve betonlaşmanın önüne geçilmesi talep etmektedirler.

Bu bağlamda;

1. Bakanlık olarak tarihi Şadırvan ve Hacı Ömer Camii'nin yanına inşa edilen ve alışveriş merkezi olarak tasarlanan bina için herhangi bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?
2. Yukarda bahsi geçen tarihi ve kültürel mirasların korunması ve şehrin silüetinin görünür hale gelmesi için; binanın yıkılması, tıraşlanması veya inşaat dolayısıyla Şadırvanın ve caminin yakınına kadar ulaşan betonlaşmanın ortadan kaldırılması noktasında bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 18.05.2022

Atilla SERTEL
İzmir Milletvekili

- 1- Bakanlığınızda görev yapan personele 2021 yılında kilometre başına ödenen taşınma ücreti neydi?
- 2- 2022 yılı itibarıyla bakanlık personeline taşınma gideri olarak ödenecek tutar ne kadar oldu?
- 3- Akaryakıt fiyatlarındaki 3-4 kat artış dikkate alındığında tayin nedeniyle ödenen taşınma giderlerinde yeniden bir artış yapılması planlanıyor mu?
- 4- Artış yapılması söz konusu ise kilometre başına ödenecek ücret ne kadar olacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Kırşehir ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Kırşehir ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Yozgat ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Yozgat ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Zonguldak ilinde arazi satın alan yabancı gerçek kişi, şirket veya yabancı ortaklı şirket sayısı nedir? Bunların satın aldığı arazilerin toplam miktarı nedir?

2-Zonguldak ilinde arazi satın alan yabancıların ülkelerine göre dağılımı nasıldır?

3-Zonguldak ilinde arazi satın alan yabancı gerçek kişi, şirket ve yabancı ortaklı şirketlerin satın aldığı arazilerin ilçelere ve yüzölçümlerine göre dağılımı nasıldır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Adıyaman ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Adıyaman ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınıza ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

1-Kayseri ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2-Kayseri ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim.

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

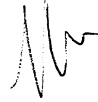
1-Zonguldak ilinde üzerinde ipotek bulunan tarım arazisi tapusu sayısı nedir? İpotekli tarım arazilerinin yüzölçümü toplamı nedir? Bunların ilçelere göre dağılımı nasıldır?

2-Zonguldak ilinde bankalar tarafından ipotek konulan tarım arazisi tapusu sayısı, yüzölçümü ve bunların ilçelere göre dağılımı nasıldır?

3-Zonguldak ilinde yabancı sermayeli bankalar tarafından ipotek konulan tarım arazisi sayısı ve yüzölçümü nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Mustafa ADIGÜZEL
Ordu Milletvekili

Ordu'nun Altınordu ilçesi Delikkaya Mahallesi, Çağırarak Kayası denen bölgenin dibinden başlayan ve Manavoğlu, Yukarıköy, Bayraktaroğlu, Sakaoğlu bölgelerini içine alan ve yüzlerce evi etkileyen, her yıl yıkıcı etkisini daha da artıran büyük bir heyelan tehdidi altındadır.

Heyelan tahdidi yüzünden bazı evler boşaltılmaktadır. Ancak süreç yönetiminde valilik ve AFAD yetersiz kalmaktadır. Delikkaya tarihi dokusu, doğal özellikleri ve yüzlerce dönümlük fındık bahçeleri ile özel bir kamusal planlama ve süreç yönetimi gerektiren bir köydür. Kısa vadede 50 kadar ev olsa da uzun vadede 200'ün üzerinde ev heyelan tehdidi altındadır.

Delikkaya Ordu'nun en eski yerleşim yerlerinden, köylerinden biridir. Duvarlarına mezar kazılmış kayaları, eski kaleleriyle meşhurdur. Sosyal dokusu ve Ordu merkeze yakınlığı ile de korunması gereken kültürel özellikleri olan bir yerleşim yeri olan Delikkaya'da bulunan vatandaşlarımızın devletten talepleri heyelan konusunda kira ve ev yardımı gibi evleri yıkıldıktan sonra üretilecek çözümlerden ziyade köyün kurtarılması için bir yol olup olmadığı konusunda bilimsel bir çalışma yürütülmesidir.

Bu bağlamda:

1. Heyelan sebeplerinin araştırılması için bir çalışma başlatmayı düşünüyor musunuz?
2. Tarihi köyün kurtarılıp, kurtarılamayacağı değerlendirilmesi için bir araştırma başlatmayı düşünüyor musunuz?
3. Delikkayalıların sosyal ve psikolojik olarak desteklenmesi, sürece aktif olarak katılımlarının sağlanması için ne tür çalışmalarınız vardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

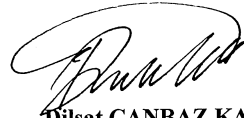
Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dilşat CANBAZ KAYA**İstanbul Milletvekili**

1. Son beş yıl içerisinde Artvin ilinde toplam kaç konut satılmıştır? Satılan konutların toplam piyasa değeri ne kadardır?
2. Artvin ilinde son beş yıl içinde gerçekleşen konut satışlarının kaç T.C uyruğuna sahip olmayan kişilere yapılmıştır? Bu kişilere yapılan satışların piyasa değeri ne kadardır? Satın alan kişilerin uyruğuna göre istatistiksel dağılımları nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dilşat CANBAZ KAYA**İstanbul Milletvekili**

1. Son beş yıl içerisinde Rize ilinde toplam kaç konut satılmıştır? Satılan konutların toplam piyasa değeri ne kadardır?
2. Rize ilinde son beş yıl içinde gerçekleşen konut satışlarının kaç T.C uyruğuna sahip olmayan kişilere yapılmıştır? Bu kişilere yapılan satışların piyasa değeri ne kadardır? Satın alan kişilerin uyruğuna göre istatistiksel dağılımları nedir?

25.05.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Jale Nur SÜLLÜ

Eskişehir Milletvekili

Türkiye'nin dört bir yanında artan madencilik faaliyetleri ve kontrolsüz olarak verilen ruhsatlar sebebiyle doğa ve tarım alanları, su kaynakları ve kültürel mirasımız yok olma tehdidi ile karşı karşıyadır. ÇED süreçlerinin bilimsel ve etik standartlara, üstün kamu yararına dayandırılarak yürütülmemesi sonucu verilen ruhsatlar onarılması güç tahribatlara sebep olmaktadır. TEMA Vakfı doğal varlıklar bakımından oldukça zengin bir ekosisteme, güçlü tarımsal üretime, turizm potansiyeline sahip olmasına rağmen madencilik faaliyetlerinin yoğunlaştığı ve Eskişehir'in de yer aldığı 24 ilde gerçekleştirdiği çalışmada tehlikeye dikkat çekmektedir.

Madencilik faaliyetlerinin arttığı Eskişehir'de tarım ve orman alanları, yer altı suları yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Eskişehir'de artan madencilik faaliyetlerinin güncel durumunun belirlenmesi ve kamuoyunun bilgilenmesi amacıyla sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ediyorum.

Bu bağlamda;

1. 2021 yılında Eskişehir'de kaç adet maden ruhsatı verilmiştir?
2. 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen orman alanı ne kadardır?
3. 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen tarım ve mera alanı ne kadardır?
4. 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen büyük ova alanı ne kadardır?
5. 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen koruma alanı ne kadardır?
6. 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen önemli doğa alanı ne kadardır?
7. 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı arkeolojik sit alanı ne kadardır?
8. 2021 yılında verilen maden ruhsatları hangi madenleri içermektedir?

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-3890029

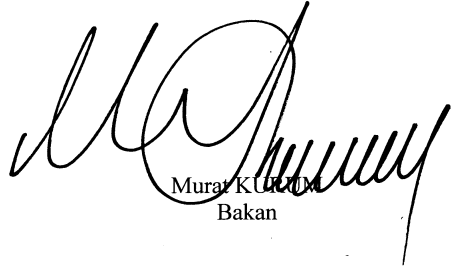
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Haziran 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste

-Cevap Yazısı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DİLŞAT CANBAZ KAYA'NIN
TBMM 7/64636 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

- 1) Salda Gölü Koruma Projesi Çalışmaları kapsamında bugüne kadar neler yapılmıştır?
- 2) Salda Gölü Koruma Projesi hazırlık sürecinde hangi çevre kurum/kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerisi alınmıştır? Salda Gölü Koruma Derneği ile ortak çalışma yürütülmekte midir?
- 3) Millet Bahçesi Projesi yapım sürecinin Salda Gölü'ne zarar vermesini engellemek adına neler yapılmıştır? Proje ve proje yapım sürecinin Salda Gölü için yarattığı tahribat denetlenmiş midir?
- 4) 2019'dan bu yana göl çevresinden kum taşımak gibi gölde tahribat yaratacak eylemlerde bulunan kaç kişi/şirket ve kuruma para cezası yaptırımı uygulanmıştır?
- 5) Salda Gölü'nün su seviyesinin çekilmesine ilişkin sebeplerin araştırılması için neler yapılmaktadır? Tespit edilen sebepler nelerdir?

CEVAPLAR:

1- Salda Gölü ve çevresinde 296 km²'lik alan, 14 Mart 2019 Tarih ve 824 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile Özel Çevre Koruma bölgesi ilan edilmiş, Korunan Alan miktarı 7 kat artırılmıştır. Bugüne kadar kötü ve hoyrat kullanılan gölün korunması için etkin tedbirler alınmıştır. Salda Gölü'nü Korumaya ilişkin çalışmalar; Bakanlığımızca oluşturulan Çevre ve Tabiat Kurulu'nun tavsiyeleri doğrultusunda, bilimsel çalışmalar ışığında yürütülmektedir. Alanda öncelikli acil önlem olarak, ahşap bariyerlerle araçların göle yaklaşması önlenmiştir.

Salda Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmeden önce araçlar göl kıyısına kadar girmekte göl suyuyla araçlar yıkanmakta ve stromatolit oluşumlar zarar görmekteydi. Alanda kontrolsüz kullanımlar mevcuttu. Koruma çalışmaları kapsamında;

- ✓ Planlama çalışmalarına başlanarak mevzuata aykırı yapılaşmalar kaldırılmıştır.
- ✓ Göl aynasına kadar girilerek doğal dokuya zarar veren araçların girişi, ahşap bariyerler yapılarak engellenmiştir.
- ✓ Alanın otopark ihtiyacı, 2 km uzaklıkta sit alanı dışında, bir alanda çözülmüştür.
- ✓ Çöp konteynerleri konularak, çöp toplama araçları alınmış, sıfır atık yönetimi oluşturulmuştur.
- ✓ Yapılan çalışmalar ve alınan tedbirler neticesinde Salda Gölü su kalitesi iyileştirilmiştir.
- ✓ Salda Gölü kıyısında sigara içilmeyen dumanlız hava sahası oluşturulmuştur.
- ✓ Alanın kontrolü için 7/24 kamera sistemi kurulmuştur.
- ✓ Alana gelen ziyaretçilerin Salda Gölü'nü uzaktan gözlemleyebilecekleri seyir terasları projelendirilmiştir.
- ✓ Göl etrafındaki mevcut araç yolu üzerinde doğal dokuya zarar vermeyecek şekilde bisiklet yolu tasarlanmıştır.
- ✓ Alanda günübirlik ihtiyaçlara hizmet veren eski birimler yerine daha da geride, Kıyı Kanunu'na uygun olarak, ziyaretçilerin asgari ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde doğayla uyumlu, ahşap, doğal zeminden yüksek üniteler yerleştirilmiştir.
- ✓ Salda Gölü ve havzasının atıksu kaynaklı kirlilik ve bozulmalara karşı korunmasının sağlanması için alanda bulunan yerleşimlerden kaynaklanan atıksuların bertarafına yönelik Atıksu Arıtma Tesisi projelendirme çalışmaları Bakanlığımızca tamamlanmış olup uygulanma aşamasındadır. Artırılmış atık suların %100 e yakın oranda geri kazanılmasına ilişkin bilimsel çalışmalar tamamlanmıştır. Alanda bilimsel çalışmalara ağırlık verilmiştir. ABD Havacılık ve Uzay Ajansı (NASA)'nın, Salda Gölü'nün Mars'taki Jezero Krateri ile benzer bir mineral oluşumu ve jeolojik yapısına benzerliğini vurgulayan açıklamalarından ve Reuters'ın Türkiye'den fotoğrafları geçmesinden sonra tüm dünyanın gözünü üzerinde toplayan Salda Gölü bilimsel olarak oldukça popüler hale gelmiştir. Bu kapsamda; NASA'nın Mars'tan getireceği kayalar üzerinde yapılacak çalışmalara ışık tutması hedeflenen, "Salda Gölünün Mikrobiyal Ekolojisinin İleri Moleküler Yöntemlerle (Metabarkodlama) Projesi" Bakanlığımız ve Üniversiteler ile yürütülerek tamamlanmıştır. Böylece, Salda Gölü'nde güncel olarak oluşan hidromanyezit içerikli stromatolitler ile Mars'taki karbonat içerikli kayalar arasındaki benzerliklerden dolayı Mars'taki yaşam hakkında önemli bulgular sağlanacaktır. Salda Gölü'nde yine Üniversiteler ve STK'lar'ın katılımıyla;

- ✓ Sosyo ekonomik analiz ve taşıma kapasitesinin belirlenmesi çalışmaları tamamlanmış olup bu kapsamda ziyaretçi sayısı Beyaz adalarda yıllık 572173 kişi ile Halk Plajında yıllık 280628 kişi ile sınırlandırılması hedeflenmektedir.
- ✓ Uluslararası Doğayı Koruma Birliği (IUCN) tarafından koruma altına alınan kritik türlere ev sahipliği yapmakta olan türlerin belirlenmesi amacıyla Bıyçoşitlilik çalışmaları,
- ✓ Salda Gölü Yönetim Planı çalışmaları,
- ✓ Salda Gölü'nün UNESCO dünya miras geçici listesine dahil edilmesi çalışmaları yürütülmektedir.
- ✓ Koruma tedbirlerinden sonra gölden alınan su numuneleri doğrultusunda salda gölünün suyu içme seviyesine ulaşmıştır.

2- Salda Gölü Koruma Projesinin hazırlık aşamasında; bu alanda uzman olan Prof. düzeyinde akademisyenlerin de görüşleri alınmak suretiyle proje oluşturulmuştur. Buna ilave olarak, Bakanlığımız bünyesinde; Burdur İli'nde gerçekleştirilen Salda Gölü Yönetim Planı çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Salda Gölünde yapılacak çalışmalara ilişkin kurum/kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerileri alınmıştır. Ayrıca, Salda Gölü Koruma derneği de davet edilerek, katılımları sağlanmıştır. Gerçekleştirilen Çalıştay süresince, gölün arazi yapısı incelenmiş ve yönetim planına ilişkin yapılacak çalışmalar gösterilmiştir.

3- Salda Gölü çevresine millet bahçesi yapılmamıştır. Millet bahçesi konsepti tamamen farklı bir konsept olup, salda gölüne koruma projesi yapılmıştır. Salda gölü ve Çevresi Koruma Projesi kapsamında, Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi ilanından sonra bölgede yapılan çalışmalar sonucu alanda kontrolsüz ve plansız şekilde kafe, çadır kullanımları ile özellikle gölün kıyı kenar çizgisinin göl yönünde bungalov benzeri yapıların bulunduğu, taşıtların göl kenarına kadar geldiği ve doğal yapıya zarar verdiği tespit edilmiştir. Araçların göl kıyısına kadar girerek doğal dokuya zarar vermesini önlemek amacıyla araçların girişi aşıp bariyerler yapılarak engellenmiş ve kumsal korunmuştur. Sahilde bulunan mevzuata aykırı yapılaşmalar kaldırılarak görüntü kirliliğinin önüne geçilmiştir. Çöp konteynerleri konularak, çöp toplama araçları alınmış, sıfır atık yönetimi oluşturulmuştur. Atık suların toplanmasını sağlamak amacıyla vidanjörler alınmıştır. Alanın kontrolü için 7/24 kamera sistemi kurulmuş, göl kıyısında dumsız hava sahası oluşturulmuştur.

Salda Gölü etrafında yapılacak uygulamalarda doğal dokuya zarar verilmemesi için kullanımlar yaklaşık 500 metre geriye çekilmiştir. Alandaki bungalov vb. baraka tipi yapılar kaldırılarak, konaklamalar Özel Çevre Koruma Bölgesi içerisinde yer alan köylere kaydırılmıştır. Alanın otopark ihtiyacı kıyından 2 km uzaklıkta sit alanı dışında çözülmüştür. Bakanlığımızca alana gelen ziyaretçilerin Beyaz Adalar Bölgesine ulaşımı için ücretsiz transfer hizmeti veren elektrikli araçlar temin edilmiştir. Bakanlığımız; Salda Gölü kıyısında ilk etapta yoğun kullanıma maruz kalan alana ilişkin projelendirme çalışmaları kapsamında zemine herhangi bir müdahalede bulunmamış olup, ziyaretçilerin günlük ihtiyaçlarına hizmet edecek birimler; temelsiz, sökülür takılır, doğa ile uyumlu ahşap malzemeden seçilmiş, zemine olacak zararları en aza indirmek amacıyla yerden yüksekte tasarlanmıştır. Proje çalışmaları ile sadece ziyaretçilerin, yeme-içme, duş-tuvalet ve dinlenme ihtiyaçlarının karşılanması hedeflenmiştir. Bu kapsamda lavabo, duş birimleri, soyunma kabinleri, mescit ve kafeteryaya yer verilmiştir Alanda mevcut bulunan betonarme spor alanları kaldırılarak sınırları ahşap traverslerle oluşturulan, doğal ahşap malzeme kullanılarak imal edilen spor ve çocuk oyun elemanları kullanılmıştır. Halk plajı bölgesinde ziyaretçilerin daha önce doğal olarak kullandığı sirkülasyon sistemi kullanılmış ancak alanın önceki kullanımlarındaki karmaşanın önüne geçirilmesi amacıyla giriş ve çıkışlar için yönlendirme sağlanmıştır. Yürüyüş yolları ahşap malzemeler kullanılarak tasarlanmış, zeminin doğal olarak değişen kotuna uyum sağlayacak şekilde yapılmış, günlük birimlerin ihtiyaç duyduğu su ve elektrik altyapısı bu yolun altından geçirilmiştir. Bu sayede zemine müdahale edilmemiş, altyapının kötü görüntüsü engellenerek ekolojik ve görsel açıdan avantaj sağlanmıştır. Bakanlığımızca Salda Gölü ve çevresinde sürdürülebilir ulaşım politikalarını hayata geçirmek amacıyla tamamlanan "Salda Gölü Bisiklet yolları Projesi" ile bölgeye gelen turistlerin yoğunluk oluşturduğu alanlar tespit edilerek, bisikletin hem günlük ulaşım aracı olarak hem de turistlik etkinliklerin gerçekleştirilmesinde kullanımının artırılması hedeflenmiştir.

Bakanlığımızca alanın ziyaretçi taşıma kapasitesi belirlenmesine ilişkin "Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesinde Taşıma Kapasitesi ve Sosyo-Ekonomik Analizi" çalışmaları yürütülerek tamamlanmıştır. Bu çalışma sonucunda ziyaretçi sayısı Beyaz adalarda yıllık 572173 kişi ile Halk Plajında yıllık 280628 kişi ile sınırlandırılması hedeflenmektedir. Çalışma ile alanın temel demografik, ekonomik ve sosyal göstergeleri istatistiki veriler ortaya konulmuştur. Bölgede insan faaliyetleri çerçevesinde çevreye ilişkin tutum ve davranışların belirlenmesi, doğa koruma esasları üzerinde baskı oluşturabilecek konuların ortaya konulması sağlanarak bölgenin gelecekteki durumunda rol oynayacak koruma ve kullanma eğilimleri saptanmıştır. Bu çalışma Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Yönetim Planına önemli bir atlık teşkil etmiştir. Bakanlığımız ile Burdur Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzün uzman/teknik personelleri, Koruma Projesinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için sürekli olarak, çalışma yapılan alanda bulunmuşlardır.

4- Bakanlığımız ve Burdur Valiliği'nce 14.04.2020 tarihinde proje alanında yapılan incelemede, Beyaz Adalar bölgesinde (Salda Gölü'ne 800 m. mesafede) proje kapsamı dışında doğal zeminden malzemenin alındığı, bu alınan malzemenin bir kısmının aynı sahada bırakıldığı, bir kısmının ise Salda Gölü Halk Plajı bölgesine taşındığı tespit edilmiştir. Söz konusu tespit sonrası hiç vakit kaybetmeden Bakanlığımızca 2872 sayılı Çevre Kanununun 20/k bendi gereği söz konusu kum taşınması işlemini gerçekleştiren yüklenici firmaya idari para cezası kesilmiş, Savcılığa suç duyurusunda bulunulmuş, sorumlular hakkında idari işlemler başlatılarak görevden alınmışlardır.

Doğal sit alanına izinsiz müdahale söz konusu olduğundan, Antalya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu tarafından, Savcılığa suç duyurusunda bulunulması kararı alınmıştır. Alanın jeo-biyo-ekolojik restorasyonu ve tekrar eski doğal yapısına dönüşmesi çalışması ivedilikle başlatılmıştır. Bu kapsamda 17.04.2020 tarihinde Bakanlığımız (TVKGM) yetkilileri ve üniversitelerde akademik kadrolarından oluşan Bilimsel İnceleme kurulu tarafından yerinde inceleme gerçekleştirilerek ekosistemin dinamiklerine uygun olarak jeo-biyo-ekolojik restorasyonun ivedilikle gerçekleştirilmesi, taşınan malzemenin nadir olduğu ve bozulmadan insan marifetiyle ve küreklerle mümkün olduğunca saflığının korunarak eski yerine taşınması, topoğrafyasına uygun ve hassas bir şekilde yerine yerleştirilmesi kararları alınarak Hassas Ekolojik Restorasyon metodolojisi oluşturulmuştur. Yapılan bu tespitler doğrultusunda alanın ekosistem dinamiklerine uygun olarak jeo-biyo-ekolojik restorasyonuna 19.04.2020 tarihi itibarıyla başlanmıştır. Bu çalışmalar; Bilimsel İnceleme Kurulu ve Bakanlığımız tarafından da hassasiyetle kontrol edilmektedir. 23.04.2020 tarihinde yapılan saha ziyaretinde çalışmaları denetleyen ve alanda inceleme yapan Bilim Kurulu üyeleri ve Bakanlığımız (TVKGM) yetkililerince alınan malzemenin bozulmadan insan marifetiyle ve küreklerle mümkün olduğunca malzemenin saflığı korunarak el arabası ile eski yerine taşınarak topoğrafyasına uygun ve hassas bir şekilde yerine yerleştirildiği belirtilmiştir.

5- Bakanlığımızca; Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Yönetim Planı çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda, ilgili kurumlarca DSI Bölge Müdürlüğü, Tarım İl Müdürlüğü vb. ilgili paydaşların katılımıyla ortak bir çaba gösterilerek Göl ve bölge havzası ile yeraltı sularının tespit, takip ve sürdürülebilir koruma ve kullanılması üzerine çalışmalar ortak bir paydada yürütülmektedir. Çalışma süresince Küresel İklim Değişikliğinin ve bölgede yapılan tarım faaliyetlerinde su isteği az olan türlerin tercih edilmemesinin göl su seviyesini etkilediği tespit edilmiştir. Konuya ilişkin geçmiş yıllarda (1972-2019) yapılan bilimsel çalışmalarda göl yüzey alanının zamanla değişkenlik gösterdiği de belirtilmektedir. Ayrıca, Bakanlığımız tarafından; "Salda Gölü ve Havzası Arıtılmış Atık suların Geri Kazanımı" çalışmaları tamamlanmış olup, Gölün su seviyesinin ve kalitesinin korunması ve havza sularının sürdürülebilir kullanımının sağlanması hedeflenmiştir.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN OP. DR. FİKRET ŞAHİN'İN
TBMM 7/64639 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

Balıkesir kent silüetinin en önemli parçalarından birisi olan Anafartalar Caddesi'nde bulunan 1908 yılında Balıkesir Mutasarrıfı Ömer Ali Bey tarafından yapılan tarihi Şadırvan, tarihi Saat Kulesi, Kuva-yi Milliye Müzesi ve 1470 yılında ibadete açılan Hacı Ömer Cami ile aynı bölgede yer almaktadır. Son dönemde tarihi Şadırvanın bulunduğu bölgede Şadırvan ile Hacı Ömer Cami'yi birbirinden ayıran ve saat kulesi ile Kuva-yi Milliye Müzesini de geri planda bırakan devasa büyüklükte bir alışveriş merkezi inşaatı başlatılmıştır. Söz konusu inşaatın Anafartalar Caddesi, Şadırvan ve Hacı Ömer Camii etrafındaki tüm boşluklara kadar yayılmasıyla birlikte tarihi yapılar, söz konusu binanın gölgesinde kalmış ve böylece bölgenin kültürel ve tarihi mirası bozulmuştur. Söz konusu inşaatın şehrimizin silüetini bozması, tarihi Şadırvanın bulunduğu yerden taşınmasını gündeme getirmiştir. 104 yıldır aynı yerinde bulunan tarihi eserin taşınmasının barındırdığı riskler göz önünde bulundurulduğunda, Balıkesirli hemşerilerimiz bu fikre şiddetle karşı çıkmakta ve bunun yerine bölgede yapımı devam eden inşaatın durdurulmasını ve betonlaşmanın önüne geçilmesi talep etmektedirler. Bu bağlamda;

1) Bakanlık olarak tarihi Şadırvan ve Hacı Ömer Camii'nin yanına inşa edilen ve alışveriş merkezi olarak tasarlanan bina için herhangi bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

2) Yukarda bahsi geçen tarihi ve kültürel mirasların korunması ve şehrin silüetinin görünür hale gelmesi için; binanın yıkılması, tıraşlanması veya inşaat dolayısıyla Şadırvanın ve caminin yakınına kadar ulaşan betonlaşmanın ortadan kaldırılması noktasında bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP:

Balıkesir Çevre, Şehircik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından, söz konusu Şadırvan ve Hacı Ömer Camii yanına inşa edilen AVM ile ilgili yapılan incelemede; Altieylül İlçesi sınırları içinde, Anafartalar Caddesi üzerinde bulunan tarihi Şadırvan, Saat Kulesi, Kuva-yi Milliye Müzesi ve 1470 yılında ibadete açılan Hacı Ömer Camii'nin bulunduğu bölgedeki alışveriş merkezi binasının; tapunun Altieylül İlçesi Hacıibey Mahallesi 6055 ada 6 parsel numarasına kayıtlı olduğu ve Altieylül Belediye Başkanlığı'nın 16.11.2018 tarihli ve A-1280 sayılı Yapı Ruhsatı ile ofis ve işyeri amaçlı inşa edildiği, 21.01.2020 tarihli ve 14/01 sayılı Yapı Kullanma İzin Belgesi ile iskân ruhsatı aldığı anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, kentsel alanda yer alan tescilli anıt eser ve tescilli sivil mimarlık örneği binaların civarında yapılmak istenen yeni yapılarla ilişkin uygulamalar; 664 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu İlke Kararı gereğince, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun uygun görüşü ve onayına göre yürütülmektedir.

Bu nedenle, konunun Kültür ve Turizm Bakanlığının görev, yetki ve sorumluk alanı içinde kaldığı görülmekle beraber; sözü edilen hususlara dair, anılan Bakanlıktan bilgi edinilmesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ATİLA SERTEL'İN
TBMM 7/64641 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

1-Bakanlığınızda görev yapan personele 2021 yılında kilometre başına ödenen taşınma ücreti neydi?

2-2022 yılı itibarıyla bakanlık personeline taşınma gideri olarak ödenecek tutar ne kadar oldu?

3-Akaryakıt fiyatlarındaki 3-4 kat artış dikkate alındığında tayin nedeniyle ödenen taşınma giderlerinde yeniden bir artış yapılması planlanıyor mu?

4-Artış yapılması söz konusu ise kilometre başına ödenecek ücret ne kadar olacaktır?

CEVAP

Personel Servis Araçları için;

28 Kişilik 65 adet araç için günlük ödenen tutar 272,00 TL.'dir. 19 Kişilik 50 adet araç için günlük ödenen tutar 272,00 TL. 'dir. 14 Kişilik 2 adet engelli araç için günlük ödenen tutar 110,00 TL. 'dir.

2022 Sözleşme fiyatı 17.644.935,00 TL.'dir.

24.02.2022 Tarih ve 31760 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 05/02/2022 tarih ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 5'inci maddesi uyarınca ek fiyat farkı hesaplanması ve fiyat farkı verilmesine ilişkin usul ve esasları çerçevesinde fiyat farkı ödenmesi işlemleri yapılacaktır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN
TBMM 7/64797 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

1- Kırşehir ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?

2- Kırşehir ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınıza ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?

3- Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

CEVAPLAR

1-Bakanlığımız Kırşehir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünde engelli vatandaşlarımızın kullanımı için, soru önergesinde söz konusu edilen konularla ilgili gerekli düzenleme yapılmıştır.

Kırşehir Meteoroloji Müdürlüğümüze işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli asansörü ve engelli tuvaleti bulunmaktadır.

Kırşehir İlinde, Kurumumuza bağlı Birimlerce kullanılmakta olan tahsisli ve kiralık hizmet alanlarında engelli vatandaşlarımız için engelli merdiveni ve tuvaleti bulunmaktadır.

2-657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53'üncü maddesinin "Kurum ve Kuruluşlar bu kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. %3 ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurt dışı teşkilatı hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır" hükmü gereğince personel istihdam edilmektedir. Kırşehir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünde kontenjan dahilinde engelli personel istihdam edilmektedir.

3-Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar istihdam edilmemektedir. Engelli Personel alımları; Bakanlığımız personel ihtiyaçları doğrultusunda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca yürütülmekte olup, atamaları da EKPSS sonucuna göre yine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca yapılmaktadır.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN
TBMM 7/64802 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

- 1) Yozgat ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?
- 2) Yozgat ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?
- 3) Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

CEVAPLAR

1) Yozgat Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzde işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti bulunmaktadır.

Ayrıca, bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüze bağlı Birimlerce Yozgat İlnde kullanılmakta olan tahsisli ve kiralık hizmet alanlarında engelli vatandaşlarımız için engelli merdiveni ve tuvaleti bulunmaktadır.

Bağlı kuruluşumuz olan Meteoroloji Genel Müdürlüğümüzün Yozgat Meteoroloji Müdürlüğüne iş takibi için gelen engelli vatandaşlarımız için engelli merdiveni bulunmaktadır.

2) Yozgat Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzde kontenjan dahilinde engelli personel istihdam edilmektedir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesinin “Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3’ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurt dışı teşkilatı hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır” hükmü gereğince bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde engelli personel istihdamı yapılmaktadır. 06.06.2022 tarihi itibarıyla Genel Müdürlüğümüz toplam dolu kadro sayısının (14064) %3 ünden (421) fazla oranda (528) engelli personel istihdam edilmektedir. Engelli personel kadrosu dolu olduğundan atama yapılacak boş engelli kadrosu bulunmamaktadır.

3) Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar istihdam edilmemektedir. Engelli Personel alımları; Bakanlığımız personel ihtiyaçları doğrultusunda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca yürütülmekte olup, atamaları da EKPSS sonucuna göre yine aynı Bakanlık tarafından yapılmaktadır.

Bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde engelli personel için atanması gereken kadro sayısı 421 olmakla birlikte toplam 528 engelli personel görev yapmaktadır.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN
TBMM 7/64803 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) Zonguldak ilinde arazi satın alan yabancı gerçek kişi, şirket veya yabancı ortaklı şirket sayısı nedir? Bunların satın aldığı arazilerin toplam miktarı nedir?
- 2) Zonguldak ilinde arazi satın alan yabancıların ülkelerine göre dağılımı nasıldır?
- 3) Zonguldak ilinde arazi satın alan yabancı gerçek kişi, şirket ve yabancı ortaklı şirketlerin satın aldığı arazilerin ilçelere ve yüzölçümlerine göre dağılımı nasıldır?

CEVAPLAR

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü İstatistik Bilgi Sistemi kayıtlarına göre; Zonguldak ilinde satış vb. yollarla **ana taşınmaz (Arsa, arazi, tarla, bağ, bahçe vb.)** edinen yabancı gerçek kişilere ve yabancı sermayeli şirketlere ilişkin detaylı rapor aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

YABANCI GERÇEK KİŞİLERİN SATIŞ VB. YOLLAR İLE EDİNDİKLERİ ANA TAŞINMAZLARA (ARSA, ARAZİ, TARLA, BAĞ, BAHÇE VB.) İLİŞKİN TOPLAM YÜZÖLÇÜMÜNÜ VE KİŞİ ADEDİNİ GÖSTERİR İSTATİSTİKİ RAPOR (03/06/2022 TARİHİNE KADAR)			
İl Adı	Ana Taşınmaz Sayısı	Ana Taşınmaz Hisse Yüzölçümü (m ²)	Toplam Kisi Sayısı (Ana Taşınmaz Edinen)
ZONGULDAK	7	2.014	26

YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLERİN SATIŞ VB. YOLLAR İLE EDİNDİKLERİ ANA TAŞINMAZLARA (ARSA, ARAZİ, TARLA, BAĞ, BAHÇE VB.) İLİŞKİN TOPLAM YÜZÖLÇÜMÜNÜ VE TÜZEL KİŞİ ADEDİ GÖSTERİR İSTATİSTİKİ RAPOR (BANKALAR HARİÇ) (03/06/2022 TARİHİNE KADAR)			
İl Adı	Ana Taşınmaz Sayısı	Ana Taşınmaz Hisse Yüzölçümü (m ²)	Toplam Tüzel Kisi Adedi (Ana Taşınmaz Edinen)
ZONGULDAK	6	15.152	4

Not: Verilerde aktif taşınmaz* sayıları esas alınmıştır.

*(Aktif taşınmaz: Belirtilen tarihlere kadar yabancı gerçek kişilerin edinip halen elinde bulundurdıkları taşınmazları ifade etmektedir. Süreç içerisinde yabancıların Türk vatandaşı ve/veya tüzel kişilere yaptıkları devirler pasif istatistikler olup hesaba dahil edilmemiştir.)

2644 sayılı Tapu Kanunu'nun 36. maddesi gereği Türkiye'de kurulan yabancı sermayeli şirketler taşınmaz edinebilmekte iken yabancı tüzel kişiler özel kanunlardan kaynaklanan sınırlı aynı haklar hariç olmak üzere ülkemizden taşınmaz edinmemektedir.

2) Zonguldak ilinde satış vb. yollarla **ana taşınmaz (Arsa, arazi, tarla, bağ, bahçe vb.)** edinen yabancı gerçek kişilere ilişkin uyruk ve kişi sayısını gösteren rapor aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

YABANCI GERÇEK KİŞİLERİN SATIŞ VB. YOLLAR İLE ANA TAŞINMAZ (ARSA, ARAZİ, TARLA, BAĞ, BAHÇE VB.) EDİNİMLERİNE İLİŞKİN UYRUK VE KİŞİ ADEDİNİ GÖSTERİR İSTATİSTİKİ RAPOR (03/06/2022 TARİHİNE KADAR)		
İlAdı	Ülke Adı	Toplam Kisi Sayısı (Ana Taşınmaz Edinen)
Genel Toplam		26
ZONGULDAK	Almanya	4
	Amerika Birleşik Devletleri	1
	Belçika	1
	Kanada	1
	Rusya Federasyonu	1
	Saint Kitts ve Nevis	2
	Yemen	16

Not: Verilerde aktif taşınmaz* sayıları esas alınmıştır.

*(Aktif taşınmaz: Belirtilen tarihlere kadar yabancı gerçek kişilerin edinip halen elinde bulundurdukları taşınmazları ifade etmektedir. Süreç içerisinde yabancıların Türk vatandaşı ve/veya tüzel kişilere yaptıkları devirler pasif istatistikler olup hesaba dahil edilmemiştir.)

3) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü İstatistik Bilgi Sistemi kayıtlarına göre; Zonguldak ilinde satış vb. yollarla **ana taşınmaz (Arsa, arazi, tarla, bağ, bahçe vb.)** edinen yabancı gerçek kişilere ilişkin **ilçelere** göre dağılımı ve yüzölçümelerini gösterir rapor ve yabancı sermayeli şirketlere (Bankalar hariç) ilişkin **ilçelere** göre dağılımı ve yüzölçümelerini gösterir rapor aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

YABANCI GERÇEK KİŞİLERİN SATIŞ VB. YOLLAR İLE EDİNDİKLERİ ANA TAŞINMAZLARA (ARSA, ARAZİ, TARLA, BAĞ, BAHÇE VB.) İLİŞKİN İLÇE VE YÜZÖLÇÜMLERİNİ GÖSTERİR İSTATİSTİKİ RAPOR (03/06/2022 TARİHİNE KADAR)		
İl Adı	İlceAdı	Ana Taşınmaz Hisse Yüzölçümü (m ²)
ZONGULDAK	ÇAYCUMA	549
	EREĞLİ	1.330
	MERKEZ	134

YABANCI SERMAYELİ ŞİRKETLERİN SATIŞ VB. YOLLAR İLE EDİNDİKLERİ ANA TAŞINMAZLARA (ARSA, ARAZİ, TARLA, BAĞ, BAHÇE VB.) İLİŞKİN İLÇE VE YÜZÖLÇÜMLERİNİ GÖSTERİR İSTATİSTİKİ RAPOR (BANKALAR HARIÇ) (03/06/2022 TARİHİNE KADAR)		
İl Adı	İlceAdı	Ana Taşınmaz Hisse Yüzölçümü (m ²)
ZONGULDAK	ÇAYCUMA	7.773
	EREĞLİ	4.651
	GÖKÇEBEY	2.450
	MERKEZ	279

Not: Verilerde aktif taşınmaz* sayıları esas alınmıştır.

*(Aktif taşınmaz: Belirtilen tarihlere kadar yabancı gerçek kişilerin edinip halen elinde bulundurdukları taşınmazları ifade etmektedir. Süreç içerisinde yabancıların Türk vatandaşı ve/veya tüzel kişilere yaptıkları devirler pasif istatistikler olup hesaba dahil edilmemiştir.)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ALİ ÇELEBİ’NİN
TBMM 7/64804 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

- 1) Adıyaman ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?
- 2) Adıyaman ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınızca ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?
- 3) Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

CEVAPLAR

1) Adıyaman Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzde işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için bina girişinde engelli rampası ve her katta engelli tuvaleti bulunmaktadır.

Ayrıca, bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüze bağlı Birimlerce Adıyaman İlinde kullanılmakta olan tahsisli ve kiralık hizmet alanlarında engelli vatandaşlarımız için engelli merdiveni ve tuvaleti bulunmaktadır.

Bağlı kuruluşumuz olan Meteoroloji Genel Müdürlüğümüzün Adıyaman Meteoroloji Müdürlüğüne iş takibi için gelen engelli vatandaşlarımız için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti bulunmaktadır.

2) Adıyaman Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzde kontenjan dahilinde engelli personel istihdam edilmektedir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesinin “Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3’ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurt dışı teşkilatı hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır” hükmü gereğince bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde engelli personel istihdamı yapılmaktadır. 06.06.2022 tarihi itibarıyla Genel Müdürlüğümüz toplam dolu kadro sayısının (14064) %3 ünden (421) fazla oranda (528) engelli personel istihdam edilmektedir. Engelli personel kadrosu dolu olduğundan atama yapılacak boş engelli kadrosu bulunmamaktadır.

3) Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar istihdam edilmemektedir. Engelli Personel alımları; Bakanlığımız personel ihtiyaçları doğrultusunda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca yürütülmekte olup, atamaları da EKPSS sonucuna göre yine aynı Bakanlık tarafından yapılmaktadır.

Bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde engelli personel için atanması gereken kadro sayısı 421 olmakla birlikte toplam 528 engelli personel görev yapmaktadır.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ALİ ÇELEBİ’NİN
TBMM 7/64805 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

- 1) Kayseri ilinde Bakanlığınıza bağlı kurumlarda, işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti var mıdır?
- 2) Kayseri ilinde engelli vatandaşlarımızın istihdamı hususunda Bakanlığınıza ne kadar kontenjan ayrılmıştır? Bu kontenjanlar dolu mudur? Boş kadrolar varsa sebebi nedir?
- 3) Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar görev almakta mıdır? Alıyorsa sebebi nedir?

CEVAPLAR

1) Kayseri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzde işlerini takip için gelen engelli vatandaşlarımızın kullanımı için engelli rampası, asansör ve engelli tuvaleti bulunmaktadır.

Ayrıca, bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüze bağlı Birimlerce Kayseri İlinde kullanılmakta olan tahsisli ve kiralık hizmet alanlarında engelli vatandaşlarımız için engelli merdiveni ve tuvaleti bulunmaktadır.

Bağlı kuruluşumuz olan Meteoroloji Genel Müdürlüğümüzün Kayseri Meteoroloji Müdürlüğüne iş takibi için gelen engelli vatandaşlarımız için engelli merdiveni ve engelli tuvaleti bulunmaktadır.

2) Kayseri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzde kontenjan dahilinde engelli personel istihdam edilmektedir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesinin “Kurum ve kuruluşlar bu Kanuna göre çalıştırdıkları personele ait kadrolarda % 3 oranında engelli çalıştırmak zorundadır. % 3’ün hesaplanmasında ilgili kurum veya kuruluşun (yurt dışı teşkilatı hariç) toplam dolu kadro sayısı dikkate alınır” hükmü gereğince bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde engelli personel istihdamı yapılmaktadır. 06.06.2022 tarihi itibarıyla Genel Müdürlüğümüz toplam dolu kadro sayısının (14064) %3 ünden (421) fazla oranda (528) engelli personel istihdam edilmektedir. Engelli personel kadrosu dolu olduğundan atama yapılacak boş engelli kadrosu bulunmamaktadır.

3) Bu kontenjanlarda engelli olmayan vatandaşlar istihdam edilmemektedir. Engelli Personel alımları; Bakanlığımız personel ihtiyaçları doğrultusunda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca yürütülmekte olup, atamaları da EKPSS sonucuna göre yine aynı Bakanlık tarafından yapılmaktadır.

Bağlı kuruluşumuz olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzde engelli personel için atanması gereken kadro sayısı 421 olmakla birlikte toplam 528 engelli personel görev yapmaktadır.

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ALİ ÇELEBİ'NİN
TBMM 7/64806 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

- 1) Zonguldak İlinde üzerinde ipotek bulunan tarım arazisi tapusu sayısı nedir? İpotekli tarım arazilerinin yüzölçümü toplamı nedir? Bunların ilçelere göre dağılımı nasıldır?
- 2) Zonguldak İlinde bankalar tarafından ipotek konulan tarım arazisi tapusu sayısı, yüzölçümü ve bunların ilçelere göre dağılımı nasıldır?
- 3) Zonguldak İlinde yabancı sermayeli bankalar tarafından ipotek konulan tarım arazisi sayısı ve yüzölçümü nedir?

CEVAP:

Bakanlığımızın bağlı kuruluşu olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün Bilgi Sistemi (TAKBİS) kayıtlarına göre; tarımsal vasıflı cinslerine yönelik tarla", "bağ", "zeytin", "meyve", "sebze", "kavak", "çay bahçesi", "narenciye", "elma", "sera", "fındık", "fıstık", "tütün", "pirinç", "çeltik", "mısır", "incir", "pamuk", "bahçe" ve benzeri türler üzerinden yapılan sorgulama neticesinde, tespit edilen aktif taşınmazların arazi yüzölçümleri, hisseleri, tapu kayıtları ile yerli/yabancı Banka ipotek sayıları; Zonguldak İli/İlçeleri bazında incelenmiş olup, buna ilişkin durumu gösteren Tablo ekte sunulmuştur.

Tablo:

		Tarım Arazisi Parsel Sayısı	Tarım Arazisi Tapu Sayısı (Hisse)	Tarım Arazisi Parsel Alan Toplamı(m ²)	İpotek Bulunan Tarım Arazisi Parsel Sayısı	İpotek Bulunan Tarım Arazisi Tapu Sayısı (Hisse)	İpotek Bulunan Tarım Arazisi Alanları Toplamı(m ²)	İpotekli Tarım Arazilerinin Alanlarının İldeki Toplam Tarım Arazisi Alanlarına Oran (%)	Bankalar Tarafından İpotek Tesisi Edilen Tarım Arazisi Parsel Sayısı	Bankalar Tarafından İpotek Tesisi Edilen Tarım Arazisi Tapu Sayısı (Hisse)	Bankalar Tarafından İpotek Tesisi Edilen Tarım Arazisi Alanları Toplamı(m ²)	Yabancı Sermayeli Bankalar Tarafından	Yabancı Sermayeli Bankalar Tarafından	Yabancı Sermayeli Bankalar Tarafından
II	İlçe													
ZONGULDAK	Alaplı	46.970	166.536	104.301.875	2.102	2.391	8.587.249	8%	1.927	2.146	8.019.745	0	0	0
ZONGULDAK	Çaycuma	125.725	591.158	241.067.303	683	842	2.136.352	1%	570	681	1.853.832	0	0	0
ZONGULDAK	Devrek	113.819	1.314.980	223.840.958	309	379	709.637	0%	260	296	580.920	0	0	0
ZONGULDAK	Ereğli	139.814	473.016	243.838.493	3.804	4.351	13.108.674	5%	3.419	3.846	12.205.748	2	2	1.498
ZONGULDAK	Gökçebey	34.242	141.626	60.718.262	254	286	742.642	1%	208	235	642.238	0	0	0
ZONGULDAK	Kozlu	31.325	123.777	57.879.295	203	214	535.795	1%	177	178	478.706	1	1	464
ZONGULDAK	Zonguldak	52.301	262.951	95.398.575	704	1.074	1.007.359	1%	266	329	524.471	0	0	0

**ORDU MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.MUSTAFA ADIGÜZEL'İN
TBMM 7/64807 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Ordu'nun Altınordu ilçesi Delikkaya Mahallesi, Çağıracak Kayası denen bölgenin dibinden başlayan ve Manavoğlu, Yukarıköy, Bayraktaroğlu, Sakaoğlu bölgelerini içine alan ve yüzlerce evi etkileyen, her yıl yıkıcı etkisini daha da artıran büyük bir heyelan tehdidi altındadır. Heyelan tahdidi yüzünden bazı evler boşaltılmaktadır. Ancak süreç yönetiminde valilik ve AFAD yetersiz kalmaktadır. Delikkaya tarihi dokusu, doğal özellikleri ve yüzlerce dönümlük fındık bahçeleri ile özel bir kamusal planlama ve süreç yönetimi gerektiren bir köydür. Kısa vadede 50 kadar ev olsa da uzun vadede 200'ün üzerinde ev heyelan tehdidi altındadır. Delikkaya Ordu'nun en eski yerleşim yerlerinden, köylerinden biridir. Duvarlarına mezar kazılmış kayaları, eski kaleleriyle meşhurdur. Sosyal dokusu ve Ordu merkeze yakınlığı ile de korunması gereken kültürel özellikleri olan bir yerleşim yeri olan Delikkaya'da bulunan vatandaşlarımızın devletten talepleri heyelan konusunda kira ve ev yardımı gibi evleri yıkıldıktan sonra üretilecek çözümlerden ziyade köyün kurtarılması için bir yol olup olmadığı konusunda bilimsel bir çalışma yürütülmesidir. Bu bağlamda;

1) Heyelan sebeplerinin araştırılması için bir çalışma başlatmayı düşünüyor musunuz?

2) Tarihi köyün kurtarılıp, kurtarılamayacağı değerlendirilmesi için bir araştırma başlatmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP:

Sözü edilen hususlar, İçişleri Bakanlığı Afet Acil Durum Yönetimi Başkanlığının görev, yetki ve sorumluluk alanı kapsamında olması münasebetiyle, Ordu Valiliği İl Afet Acil Durum Müdürlüğünden alınan bilgiye göre;

Altınordu İlçesi Delikkaya Mahallesinde, 2019 yılında meydana gelen heyelan olayı sonucu 15.02.2019 tarihli jeolojik etüt raporuna istinaden Afete Maruz Bölge ilan edilen alanda, 2022 yılı Ocak-Mart döneminde etkili olan yoğun kar yağışı sonrası sıcaklıkların yükselmesi sonucu gerçekleşen ani kar erimesi nedeniyle, ilerleme meydana gelmiştir. Bunun sonucunda hazırlanan 18.05.2022 tarihli jeolojik etüt raporunda ise 2019 yılında nakil kararı verilen 1 binaya (2 konut) ilave olarak, genişleyen sahada yer alan 8 bina (8 konut, 1 ahır) ve 1 inşaattan oluşan, toplamda 9 bina (10 konut, 1 ahır) ve inşaatın bulunduğu alan için Afete Maruz Bölge Kararı alınması uygun görülmüştür.

Bunun üzerine; "29.04.2022 tarihli ve 297364 sayılı Genel Hayata Etkililik Oluru" kapsamında söz konusu alan için yeniden Afete Maruz Bölge Kararı alınmasına ilişkin düzenlenen Rapor, Afete Maruz Bölge Kararı (Cumhurbaşkanı Kararı) ile gerekli işlemler yapılmak üzere, Afet Acil Durum Yönetimi Başkanlığına sunulmuştur. Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Afete Maruz Bölge ilan edilen saha içerisinde konutu bulunan afetzedelere dair hak sahipliği ve borçlandırma işlemleri sonucuna göre yer seçimi çalışmaları ve konut yapım süreci başlatılacaktır.

Ayrıca; afet sahası içerisinde bulunan konutunda, afetin yaşandığı tarihte fiili ikameti bulunan ailelerin konutlarını boşaltması ve heyelan afeti sahası dışında yeni bir yerleşim yerinin tespit edilmesini müteakip, talep edilecek afet acil yardım ödeneği afetzedelerin hesabına aktarılacaktır.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DİLŞAT CANBAZ KAYA’NIN
TBMM 7/64809 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

1-Son beş yıl içerisinde Artvin İlinde toplam kaç konut satılmıştır? Satılan konutların toplam piyasa değeri ne kadardır?

2-Artvin İlinde son beş yıl içinde gerçekleşen konut satışlarının kaç T.C uyruğuna sahip olmayan kişilere yapılmıştır? Bu kişilere yapılan satışların piyasa değeri ne kadardır? Satın alan kişilerin uyruğuna göre istatistiksel dağılımları nedir?

CEVAP

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü İstatistik Bilgi Sistemi kayıtlarına göre; son beş yılda (01.06.2017- 01.06.2022 tarihleri arasında) Artvin İlinde satış vb. yollarla yabancı gerçek kişilerin edinimlerine ilişkin tablo Ek’te yer almaktadır.

EK_2 SAYFA 1		
YABANCI GERÇEK KİŞİLERİN SATIŞ VB. YOLLARLA KONUT, İŞYERİ VB. TAŞINMAZ EDİNİMLERİ ARTVİN UYRUK BAZI RAPOR (01/06/2017 - 01/06/ 2022 TARİHLERİ ARASI)		
İlAdı	Ülke Adı	Konut, İşyeri vb. Taşınmaz Edinen Kişi Sayısı
Genel Toplam		2
ARTVİN	Kazakistan	1
	Rusya Federasyonu	1

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DİLŞAT CANBAZ KAYA’NIN
TBMM 7/64810 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

1-Son beş yıl içerisinde Rize İlinde toplam kaç konut satılmıştır? Satılan konutların toplam piyasa değeri ne kadardır?

2-Rize İlinde son beş yıl içinde gerçekleşen konut satışlarının kaç T.C uyruğuna sahip olmayan kişilere yapılmıştır? Bu kişilere yapılan satışların piyasa değeri ne kadardır? Satın alan kişilerin uyruğuna göre istatistiksel dağılımları nedir?

CEVAP

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü İstatistik Bilgi Sistemi kayıtlarına göre; son beş yılda (01.06.2017- 01.06.2022 tarihleri arasında) Rize İlinde satış vb. yollarla yabancı gerçek kişilerin edinimlerine ilişkin tablo Ek’te yer almaktadır.

EK_4 SAYFA 1		
YABANCI GERÇEK KİŞİLERİN SATIŞ VB. YOLLARLA KONUT, İŞYERİ VB. TAŞINMAZ EDİNİMLERİ RİZE UYRUK BAZI RAPOR (01/06/2017 - 01/06/ 2022 TARİHLERİ ARASI)		
İlAdı	Ülke Adı	Konut, İşyeri vb. Taşınmaz Edinen Kişi Sayısı
Genel Toplam		44
RİZE	Almanya	2
	Amerika Birleşik Devletleri	0
	Azerbaycan	2
	Gürcistan	10
	Irak	2
	İngiltere	1
	İran	2
	İsrail	5
	Katar	1
	Kuveyt	3
	Lübnan	3
	Rusya Federasyonu	1
	Suudi Arabistan	4
	Ürdün	8

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.JALE NUR SÜLLÜ'NÜN
TBMM 7/65223 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) 2021 yılında Eskişehir'de kaç adet maden ruhsatı verilmiştir?
- 2) 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen orman alanı ne kadardır?
- 3) 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen tarım ve mera alanı ne kadardır?
- 4) 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen büyük ova alanı ne kadardır?
- 5) 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen koruma alanı ne kadardır?
- 6) 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı verilen önemli doğa alanı ne kadardır?
- 7) 2021 yılında Eskişehir'de maden ruhsatı arkeolojik sit alanı ne kadardır?
- 8) 2021 yılında verilen maden ruhsatları hangi madenleri içermektedir?

CEVAP

Önergede yer alan hususlarla ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

103'ÜNCÜ BİRLEŞİM
15 HAZİRAN 2022 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Haziran 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerinde saat 24:00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.05.2022 tarihli 94’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

15 Haziran 2022 Çarşamba günkü Birleşiminde 338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

15 Haziran 2022 Çarşamba günkü Birleşiminde 338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 16 Haziran 2022 Perşembe günkü Birleşiminde 338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

16 Haziran 2022 Perşembe günkü Birleşiminde 338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde haftalık çalışma günlerinin dışında 17 Haziran 2022 Cuma günü saat 14:00’te toplanması ve bu Birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı Birleşimde 338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

337 ve 338 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

337 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün 8 ila 14 üncü maddelerden oluşması;

338 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 7 nci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 ve Geçici Madde 2 dahil 8 ila 12 nci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.06.2022 tarihli 102’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu**

15.06.2022 Çarşamba - Saat: 14.00

***Adalet Komisyonu**

15.06.2022 Çarşamba - Saat: 14.30

***Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**

15.06.2022 Çarşamba - Saat: 14.30

16.06.2022 Perşembe - Saat: 11.00

***İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu**

15.06.2022 Çarşamba - Saat: 14.30

***Yaşlıların Sorunlarını Araştırma Komisyonu**

16.06.2022 Perşembe - Saat: 14.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

103'ÜNCÜ BİRLEŞİM 15 HAZİRAN 2022 ÇARŞAMBA SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın 5779 Sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/1511) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerenin Oylaması

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 337) Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükümünde Karamamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.06.2022) (**)(X)

2.- (S. Sayısı: 338) Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 61 Milletvekilinin İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2022) (**)(X)

3.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

4.- (S. Sayısı: 313) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

5.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

9.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

10.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

(**) İçtüzüğü'nün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

12.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

13.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

15.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

26.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

27.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

28.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

29.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

33.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

34.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

38.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

39.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

40.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

41.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

42.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

43.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 337

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4485) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporları

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4485 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Katılma Yazıları.....5
- Genel Gerekçesi 11
- Madde Gerekçeleri 12

• Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu.....14

• Muhalefet Şerhleri.....23

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 52

• Muhalefet Şerhleri.....60

• Teklif Metni..... 111

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin..... 111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>İsmail Tamer</i>	<i>Tuba Vural Çokal</i>	<i>Recep Şeker</i>
Kayseri	Antalya	Karaman
<i>Selim Gültekin</i>	<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i>	<i>İsmail Güneş</i>
Niğde	İstanbul	Uşak
<i>Ceyda Çetin Erenler</i>	<i>Cemal Bekle</i>	<i>Ramazan Can</i>
Kütahya	İzmir	Kırıkkale
<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>	<i>Mehmet Doğan Kubat</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>
Gaziantep	İstanbul	Aydın
<i>Orhan Erdem</i>	<i>Semiha Ekinci</i>	<i>Yusuf Başer</i>
Konya	Sivas	Yozgat
<i>Mehmet Ali Özkan</i>	<i>Fatma Aksal</i>	<i>İffet Polat</i>
Manisa	Edirne	İstanbul
<i>Osman Ören</i>	<i>Rümeysa Kadak</i>	<i>Çiğdem Koncagül</i>
Siirt	İstanbul	Tekirdağ
<i>Abdullah Doğru</i>	<i>Metin Yavuz</i>	<i>Mihrimah Belma Satır</i>
Adana	Aydın	İstanbul
<i>İlyas Şeker</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Yavuz Ergun</i>
Kocaeli	İstanbul	Niğde
<i>Cemil Yaman</i>	<i>Mehmet Yavuz Demir</i>	<i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i>
Kocaeli	Muğla	Erzurum
<i>Necip Nasır</i>	<i>Öznur Çalık</i>	<i>Emrullah İşler</i>
İzmir	Malatya	Ankara
<i>Uğur Aydemir</i>	<i>Recep Özel</i>	<i>İbrahim Aydın</i>
Manisa	Isparta	Antalya
<i>Ali Özkaya</i>	<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i>	<i>Cemal Öztürk</i>
Afyonkarahisar	Manisa	Giresun
<i>Yaşar Kırkpınar</i>	<i>Ravza Kavakcı Kan</i>	<i>Recep Uncuoğlu</i>
İzmir	İstanbul	Sakarya
<i>Yavuz Subaşı</i>	<i>Mustafa Arslan</i>	<i>Tahir Akyürek</i>
Balıkesir	Tokat	Konya
<i>Cihan Pektaş</i>	<i>Meliha Akyol</i>	<i>Oya Eronat</i>
Gümüşhane	Yalova	Diyarbakır
<i>Ahmet Berat Çonkar</i>	<i>Refik Özen</i>	<i>Mustafa Esgin</i>
İstanbul	Bursa	Bursa
<i>İbrahim Yurdunuseven</i>	<i>Metin Bulut</i>	<i>Abdulkadir Özel</i>
Afyonkarahisar	Elâzığ	Hatay

KATILMA YAZILARI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

08.06.2022

Ekrem Çelebi

Ağrı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

8.6.2022

Arife Polat Düzgün

Ankara

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 07.06.2022 tarihinde sunulan 2/4485 Esas No’lu Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne imza sahibi olarak katılmak ister, bilginize arz ederim.

Sena Nur Çelik

Antalya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas nolu “Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

07.06.2022

Pakize Mutlu Aydemir

Balıkesir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Muhammet Müfit Aydın

Bursa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimize katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

7.6.2022

Jülide İskenderoğlu

Çanakkale

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Salim Çivitcioğlu

Çankırı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu teklifine katılıyorum.

Nilgün Ök

Denizli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

07.06.2022 tarih 214 sayılı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

07.06.2022

Burhan Çakır

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

07.06.2022

Süleyman Karaman

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı “Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

08.06.2022

Emine Sare Aydın

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Şamil Ayrım
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Mustafa Demir
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

07.06.2022
Fatih Süleyman Denizolgun
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne imza koymak istiyorum.

Gereğini bilgilerinize saygılarımı arz ederim.

Canan Kalsın
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

08 Haziran 2022
Tülay Kaynarca
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Serap Yaşar
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Fehmi Alpay Özalan
İzmir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi için imzama atıyorum. Gereğini arz ederim.

7.6.2022
Niyazi Güneş
Karabük

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Ahmet Salih Dal
Kilis

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Radiye Sezer Katırcıoğlu
Kocaeli

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Abdullah Ağralı
Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

7.6.2022
Ahmet Sorgun
Konya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Ahmet Çakır
Malatya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Hakan Kahtalı

Malatya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Murat Baybatur

Manisa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Mehmet Emin Şimşek

Muş

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık İle ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

7.6.2022

Ergün Taşcı

Ordu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Mücahit Durmuşoğlu

Osmaniye

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

İsmail Kaya

Osmaniye

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Muhammed Avcı

Rize

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas nolu “Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

07.06.2022

Çiğdem Erdoğan Atabek
Sakarya

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun teklifinde imzamin olmasını istiyorum. Gereğini saygılarımla arz ederim.

7.6.2022

Zemzem Gülander Açısal
Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Mehmet Ali Cevheri
Şanlıurfa

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Salih Cora
Trabzon

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Osman Nuri Gülaçar
Van

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

İrfan Kartal
Van

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4485)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde herkesin sağlık hakkını en etkili şekilde kullanabilmesi ve sosyal devlet ilkesinin gerçekleştirilmesi gayesiyle mevzuatta bazı düzenlemeler yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede daha iyi ve kaliteli hizmet sunumunun sağlanmasına, uygulamada karşılaşılan mağduriyetlerin ve sorunların giderilmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Teklifte;

Ülke genelinde uygulanan aile hekimliği hizmetleri başarılı bir şekilde yürütülmekte olup aile hekimliği hizmetlerindeki kaliteyi daha da artırmak için, bu hizmetlerin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi önem arz etmektedir. 2023 yılında aile hekimi başına düşen nüfus sayısının 2700'e düşürülmesi ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi gibi öncelikli hedeflere hem nicelik hem de nitelik olarak ulaşılabilmesi gayesiyle sürenin sona ermesi sebebiyle aile hekimi olarak çalışmakta iken uzmanlık eğitimi yapma imkânı bulamayan aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerini teminen 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve 1/1/2020 tarihinde sona ermiş olan sürenin 1/1/2029 tarihine kadar uzatılmasına,

209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunda Danıştay kararı gereği, İnceleme Heyetinin kanunî dayanağa kavuşturulmasına,

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu mülga olduğundan ve idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, başhemşire unvanları da kaldırıldığından buna yönelik düzenlemelerin metinden çıkarılmasına,

Tabip, uzman tabip ve diğer sağlık personelinin malî haklarında önemli iyileştirmeler yapılması kapsamında;

Sağlık Bakanlığı personelinin merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme almasının sağlanmasına,

Personele dağıtılacak ek ödeme tutarı belirlenirken, sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine Sağlık Bakanlığının toplam gelirleri ve nakit imkânları esas alınarak personele daha fazla ek ödeme yapılabilmesine,

Ek ödemenin tüm sağlık tesislerini kapsayacak şekilde daha dengeli dağıtılmasına,

Bakanlığa bağlı sağlık tesislerinde görev yapan asistanlar dâhil tüm tabiplere yapılan ödemelerden, Bakanlığımız kadrosunda bulunup üniversitelerde Bakanlığımız adına uzmanlık eğitimi yapanların da faydalanmasına,

Sağlık Bakanlığı döner sermaye mevzuatında yapılması amaçlanan düzenlemeye paralel olarak üniversite hastanelerinde ve Adli Tıp Kurumunda görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin merkezi yönetim bütçesinden karşılanması ve ek ödeme tavanlarının artırılmasına,

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinde belirtilen gösterge rakamları artırılarak tabip, uzman tabip, diş tabibi ve uzman diş tabiplerinin emeklilik maaşlarında iyileştirme yapılmasına,

Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerinde sağlık hizmeti alan ve sağlık sigortası olmayan kişilerin borçlarının bir kısmının terkin edilmesine ve bir kısmına ödeme kolaylığı sağlanmasına,

Kamu kurum ve kuruluşlarının tabip, diş tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına yapılacak açıktan atamalarda kuraya ilişkin usul ve esasların Sağlık Bakanlığınca belirlenmesine böylece özellikle diş hekimi ve eczacıların daha âdil olarak yerleştirilmesi gayesiyle Bakanlığa düzenleme yapma yetkisi verilmesine,

Pozisyon yetersizliği sebebiyle 4924 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli personel istihdamında güçlük yaşandığından, bu güçlüğü aşmak üzere pozisyon sayısının artırılmasına,

Eğitim aile sağlığı merkezi veya eğitim aile hekimliği birimlerinde eğitici temininde güçlük yaşanmaması, aile hekimliği uzmanlık eğitimi ve aile hekimliği hizmetlerinin düzenli sunulabilmesi gayesiyle bu birimlerde görev yapan öğretim üyeleri ve eğitim görevlilerine asıl kurumlarında da ödeme yapılmasına,

yönelik düzenlemeler getirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Ülke genelinde uygulanan aile hekimliği hizmetleri başarılı bir şekilde yürütülmekte olup aile hekimliği hizmetlerindeki kaliteyi daha da artırmak için, bu hizmetlerin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi önem arz etmektedir. 2023 yılında aile hekimi başına düşen nüfus sayısının azaltılması ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi gibi öncelikli hedeflere hem nicelik hem de nitelik olarak ulaşılabilmesi gayesiyle sürenin sona ermesi sebebiyle aile hekimi olarak çalışmakta iken uzmanlık eğitimi yapma imkânı bulamayan aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerini teminen 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve 1/1/2020 tarihinde sona ermiş olan süre, 1/1/2029 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Madde 2- 5434 sayılı Kanuna göre tabip ve diş hekimi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan tabip ve diş tabipleri ile bunlardan ilgili mevzuatına göre uzman olanların emeklilik maaşlarında iyileştirme yapılmaktadır. Söz konusu ödemenin 2008 Ekim ayı başından sonra ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) kapsamında sigortalı sayılan tabip ve diş tabiplerinin de yararlandırılması amaçlanmıştır.

Madde 3- Danıştay'ın girişimsel işlem puanlarını inceleyen inceleme heyetlerinin kanunla teşkilinin gerektiği yolundaki kararı uyarınca, halihazırda ek ödeme ile ilgili yönetmelikte mevcut olan inceleme heyeti oluşturulması ve heyetin görevi kanun ile düzenlenmektedir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu mülga olduğundan ve idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, başhemşire unvanları da kaldırıldığından buna yönelik düzenlemeler metinden çıkarılmaktadır.

Ek ödeme tavan oranları artırılmaktadır.

Personele dağıtılabilecek ek ödeme tutarı belirlenirken, sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine, Sağlık Bakanlığı döner sermaye gelirleri ile Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ve diğer nakit kaynaklarının toplamının esas alınması sağlanmaktadır. Ayrıca bu düzenleme ile tüm sağlık tesislerini kapsayacak şekilde ek ödeme dağıtılmasına imkân tanınmaktadır.

Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı personelinin sabit ek ödemelerin merkezi yönetim bütçesinden yapılması ve mülga olan kurumlara ilişkin atıflar madde metninden çıkarılmaktadır.

Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatındaki personele 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yapılması gereken sabit ek ödemeler döner sermaye bütçesinden merkezi yönetim bütçesine aktarıldığından, Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarılan meblağın ek ödeme amacıyla dağıtımına yönelik düzenlemeler madde metninden çıkarılmaktadır.

Madde 4- Tabip ve dış tabipleri için madde ile değişiklik yapılan fıkrada öngörülen ve döner sermaye bütçesinden yapılan sabit ek ödemenin merkezi yönetim bütçesinden ödenmesi ve 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca yapılan ek ödemelerden mahsup edilmemesi yönünde düzenleme getirilmektedir.

Ayrıca tabip ve dış tabiplerine 375 sayılı KHK ile belirlenen tutar kadar sabit ek ödeme yapılabilmesi için % 180 oranı, % 265 olarak artırılmaktadır.

Bakanlığa bağlı sağlık tesislerinde görev yapan asistan dâhil tüm tabiplere yapılan bu ödemeden, Bakanlık kadrosunda bulunup üniversitelerde Bakanlık adına uzmanlık eğitimi yapanların da faydalanması amaçlanmaktadır.

Madde 5- 209 sayılı Kanuna eklenen geçici 9 uncu madde ile Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerinde sağlık hizmeti alan ve herhangi bir sebeple ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilerin 31/12/2021 tarihine kadar olan borçları için ödeme kolaylığı sağlanması, tahsili için yapılacak takip masraflarının asıl alacak tutarından fazla olması sebebiyle 5.000 Türk lirasına kadar olan tutarların tamamının terkin edilmesi, borç tutarının yarısının 5.000 Türk lirasının altında olması hâlinde ise 5.000 Türk lirasının terkin edilerek bakiye kısmının tahsil edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, bu işlemler sebebiyle devam eden dava ve icra takiplerinin durumu düzenlenmektedir.

Madde 6- Üniversite hastanelerinde görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin de merkezi yönetim bütçesinden karşılanması amacıyla Sağlık Bakanlığı ile paralel düzenleme yapılması öngörülmektedir.

Madde 7- Adli tıp kurumunda görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin de merkezi yönetim bütçesinden karşılanması amacıyla Sağlık Bakanlığı ile paralel düzenleme yapılması öngörülmektedir.

Madde 8- Uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman, tabip, dış tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına yapılacak ilk defa veya yeniden atamalar ile yer değiştirmeye ve kuraya ilişkin şartlar Sağlık Bakanlığınca belirlenmekte olup atamalarda daha âdil bir sistem getirilmesi amaçlanmaktadır. Doktor öğretim üyesi ve başasistanların uzmanlık eğitimine daha nitelikli katkıda bulunmalarını temin etmeye yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Madde 9- Sözleşmeli pozisyon sayısı sınırlı olduğundan, Devlet hizmeti yükümlülüğünün öncelikle Devlet memuru statüsünde ifa edilmeye başlanması ve daha sonra mevcut pozisyon sayısı dikkate alınarak sözleşmeli statüye geçişe imkân sağlayıcı değişiklik yapılmaktadır.

Madde 10- Pozisyon yetersizliği sebebiyle 4924 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli personel istihdamında güçlük yaşandığından, bu güçlüğü aşmak üzere pozisyon sayısı artırılmaktadır.

Madde 11- Eğitim aile sağlığı merkezi veya eğitim aile hekimliği birimlerinde eğitim verecek eğitim görevlisi ve öğretim üyesi temininde güçlük yaşandığından aile hekimliği uzmanlık eğitimi ve aile hekimliği hizmetlerinin kesintiye uğramadan düzenli sunulabilmesi gayesiyle kendilerine eğitim aile sağlığı merkezi veya eğitim aile hekimliği birimlerindeki çalışmaları sebebiyle ek ödeme yapılan personele asıl kurumlarında da döner sermayeye katkıda bulundukları dikkate alınarak mağduriyetlerini gidermek üzere ödeme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 12- Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatı çalışanlarının sabit ek ödemelerinin 375 sayılı KHK'nın ek 9 uncu maddesi kapsamında merkezi yönetim bütçesinden yapılması amaçlanmıştır. Mülga kurumlar metinden çıkarılmakta, Bakanlık adı güncellenmektedir.

Madde 13- Yürürlük maddesidir.

Madde 14- Yürütme maddesidir.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

09/06/2022

Esas No: 2/4485

Karar No: 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı “Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 08/06/2022 tarihinde yapılan toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

1. Giriş

Kayseri Milletvekili İsmail TAMER ve Antalya Milletvekili Tuba VURAL ÇOKAL ile 52 Milletvekili tarafından hazırlanan, 07/06/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 2/4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 8/06/2022 tarihli birleşiminde, Kanun Teklifinin ilk imza sahipleri, Cumhurbaşkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türk Eczacılar Birliği, Türk Diş Hekimleri Birliği, Türk Tabipler Birliği, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası ve Türk Hemşireler Derneği temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Komisyonumuzun söz konusu Teklif ile ilgili görüşmeleri 1 birleşim halinde yapılmış ve 8 saat sürmüştür. Çok sayıda milletvekilinin görüş ifade ettiği müzakereler, tutanağa bağlanmış ve toplamda 351 sayfa tam tutanak tutulmuştur.

2. Teklif'in Genel Gerekçesi

Teklif'in genel gerekçesi incelendiğinde;

- Hem nicelik hem de nitelik olarak birinci basamak sağlık hizmetlerinin aile hekimliği uzmanları tarafından verilmesi bakımından 2023 yılında aile hekimi başına düşen nüfus sayısının 2700'e düşürülmesinin hedeflendiği,

- 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9 uncu maddesinde aile hekimi olarak çalışmakta iken uzmanlık eğitimi yapma imkânı bulamayan aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerine imkân tanıyan sürenin 1/1/2020 tarihinden 1/1/2029 tarihine kadar uzatılacağı,

- Danıştay'ca kanuni dayanağa kavuşturulması gerektiği gerekçesi ile iptal edilen düzenleme yerine 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun ilgili maddesinde yapılan değişiklik ile İnceleme Heyetlerinin oluşturulduğu,

- Mülga Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu ile idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, başhemşire unvanlarına ilişkin ibarelerin Kanun metninden çıkarılmasına ilişkin düzenlemeler yapıldığı,

- Merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme alınması imkanından Sağlık Bakanlığı personelinin de yararlandığı,

- Personele daha fazla ek ödeme yapılabilmesine imkan sağlamak amacıyla sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine Sağlık Bakanlığının toplam gelirleri ve nakit imkânlarının esas alınacağı, ek ödemenin tüm sağlık tesislerini kapsayacak şekilde daha dengeli dağıtılacağı,

- Söz konusu ek ödemelerden Bakanlık kadrosunda bulunup, üniversitelerde Bakanlık adına uzmanlık eğitimi yapanların da faydalanması, ayrıca üniversite hastanelerinde ve Adli Tıp Kurumunda görev yapan personelin de sabit ek ödemelerinin merkezi yönetim bütçesinden karşılanması ve ek ödeme tavanlarının artırılacağı,

- Emeklilik maaşlarında iyileştirme yapılmasını teminen Kanunda belirtilen gösterge rakamlarının artırılması suretiyle tabip, uzman tabip, diş tabibi ve uzman diş tabiplerinin emeklilik maaşlarının iyileştirileceği,

- Bakanlık sağlık tesislerinde sağlık hizmeti aldıktan sonra borçlarını ödeyemeyenlerin borçlarının bir kısmının terkin edilmesine ve bir kısmına ödeme kolaylığı sağlanacağı,

- Diş hekimi ve eczacıların daha âdil olarak yerleştirilmesi amacıyla yapılacak açıktan atamalarda kuraya ilişkin usul ve esasların Sağlık Bakanlığınca belirleneceği,

- 4924 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli personel istihdamında kadro ve pozisyon sayısının artırılacağı,

- Eğitim aile sağlığı merkezi veya eğitim aile hekimliği birimlerinde görev yapan öğretim üyeleri ve eğitim görevlilerine asıl kurumlarından ek ödeme yapılacağı

hususlarına yer verilmektedir.

3. Teklif Maddelerinin İçeriği

2/4485 esas numaralı Kanun Teklifi ile;

- 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve 1/1/2020 tarihinde sona ermiş olan süre, 1/1/2029 tarihine kadar uzatılması suretiyle aile hekimi olarak çalışmakta iken uzmanlık eğitimi yapma imkânı bulamayan aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerine imkan sağlandığı,

- 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) kapsamında sigortalı sayılanlar da dahil olmak üzere 5434 sayılı Kanuna göre tabip ve diş hekimi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış ve aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan tabip ve diş tabipleri ile bunlardan ilgili mevzuatına göre uzman olanların emeklilik maaşlarında iyileştirme yapıldığı,

- Girişimsel işlem puanlarını inceleyen inceleme heyetlerinin kanun ile düzenlemesi gerektiği yönündeki Danıştay kararı uyarınca, halihazırda ek ödeme ile ilgili yönetmelikte mevcut olan inceleme heyeti oluşturulması ve heyetin görevinin bu Kanun Teklifi ile düzenlendiği,

- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, başhemşire ifadelerinin mülga olmaları nedeniyle kanun metninden çıkarıldığı,

- Sağlık Bakanlığı döner sermaye gelirleri ile Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ve diğer nakit kaynaklarının toplamının esas alınması suretiyle ek ödeme tavan oranlarının artırıldığı ve tüm sağlık tesislerini kapsayacak şekilde ek ödeme dağıtılması ile Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı personelinin sabit ek ödemelerinin merkezi yönetim bütçesinden yapılmasına imkân sağlandığı,

- Döner sermaye bütçesinden yapılan sabit ek ödemenin merkezi yönetim bütçesinden ödenmesi ve 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca yapılan ek ödemelerden mahsup edilmemesi yönünde düzenleme getirildiği, ayrıca tabip ve diş tabiplerine 375 sayılı KHK ile belirlenen tutar kadar sabit ek ödeme yapılabilmesi için % 180 oranının % 265 olarak artırıldığı, ek ödemelerden Bakanlık kadrosunda bulunup üniversitelerde Bakanlık adına uzmanlık eğitimi yapanların da faydalandırıldığı,

- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerinde sağlık hizmeti alan ve sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilerin 31/12/2021 tarihine kadar olan borçları için ödeme kolaylığı sağlanması, tahsili için yapılacak takip masraflarının asıl alacak tutarından fazla olması sebebiyle 5.000 Türk lirasına kadar olan tutarların tamamının terkin edilmesi, borç tutarının yarısının 5.000 Türk lirasının altında olması hâlinde ise 5.000 Türk lirasının terkin edilerek bakiye kısmının tahsil edilmesinin amaçlandığı,

- Sağlık Bakanlığı ile aynı uygulanmanın sağlanması amacıyla Adli Tıp Kurumunda ve üniversite hastanelerinde görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin de merkezi yönetim bütçesinden karşılanmadığı,

- Uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman, tabip, diş tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına yapılacak ilk defa veya yeniden atamalar ile yer değiştirmeye ilişkin usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle düzenleneceği, doktor öğretim üyesi ve başasistanların uzmanlık eğitimine daha nitelikli katkıda bulunmalarını teminen uzman oldukları alanda fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları gerektiği,

- Sözleşmeli pozisyon sayısı sınırlı olduğundan, Devlet hizmeti yükümlülüğünün öncelikle Devlet memuru statüsünde ifa edilmeye başlanması ve daha sonra mevcut pozisyon sayısı dikkate alınarak sözleşmeli statüye geçişe imkân sağlayıcı değişiklik yapıldığı,

- Pozisyon yetersizliği sebebiyle 4924 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli personel istihdamında güçlük yaşandığından, bu güçlüğü aşmak üzere pozisyon sayısının artırıldığı,

- Aile hekimliği uzmanlık eğitimi ve aile hekimliği hizmetlerinin kesintiye uğramadan düzenli sunulabilmesi gayesiyle kendilerine eğitim aile sağlığı merkezi veya eğitim aile hekimliği birimlerindeki çalışmaları sebebiyle ek ödeme yapılan personele asıl kurumlarında da döner sermayeye katkıda bulundukları dikkate alınarak ödeme yapılmasının amaçlandığı,

- 375 sayılı KHK'nın ek 9 uncu maddesi kapsamında Bakanlık merkez teşkilatı çalışanlarının sabit ek ödemelerinin merkezi yönetim bütçesinden yapılmasının amaçlandığı

öngörülmektedir.

4. Komisyonumuzda Teklif'in Geneli Üzerinde Yapılan Görüşmeler

Bilindiği üzere İç Tüzüğün 23 üncü maddesine göre tali komisyonlar, işin kendilerini ilgilendiren yönü ve maddeleri üzerinde esas komisyona görüş bildiren komisyonlardır. Tali komisyonların hangi yönden ve hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler. Komisyonumuz, birleşimin başında İçtüzüğün 23 üncü maddesi uyarınca Teklifin tümü üzerinde görüşme açılması sonrasında tüm maddelerinin görüşülmesi usulünü kararlaştırmıştır.

Teklif'in geneli üzerindeki görüşmelerde Komisyon Başkanı Erzurum Milletvekili Recep AKDAĞ tarafından;

- Teklif'in sağlık sistemimiz, sağlık çalışanlarımız açısından oldukça önemli bir teklif olduğu, doktorların, diş tabiplerinin, uzmanların, pratisyen hekimlerin ve bunlarla birlikte üniversitelerde görev yapan doktorların, uzmanların, öğretim üyelerinin hem emekli maaşlarında iyileştirmeler yapıldığı, hem de döner sermaye dağıtımıyla ilgili tavanların artırıldığı,

- Döner sermayenin bir kurumun kendi tahakkukuyla bağlı kalmasının kaldırıldığı, böylece hem daha adaletli hem de daha yaygın ve daha yüksek oranda döner sermaye dağıtılmasına imkân sağlandığı,

- Teklif ile teknik bazı düzenlemeler yapıldığı, örneğin aile hekimliği yapan pratisyen hekimlerin mesleklerini icra ederken bir taraftan da uzmanlık eğitimi alabilmelerinin süre açısından uzatıldığı, yine Danıştay'ın bir kanuni dayanağa kavuşturulması gerektiği gerekçesiyle iptal ettiği bazı hususların düzenlendiği, daha önceki kanuni düzenlemeler nedeniyle kullanılmayacak bazı kurumlar ve tanımların kanun metinlerinden çıkarıldığı,

- Sağlık Bakanlığının toplam gelirleri ve nakit imkânları esas alınarak ek ödemelerin bütün sağlık tesislerini kapsayacak şekilde ve daha yüksek oranda dağıtılmasına ilişkin düzenlemeler olduğu, bu düzenlemelerin aynı zamanda Adli Tıp Kurumu ve üniversiteleri kapsadığı,

- Ülkemizde genel sağlık sigortasının tüm vatandaşları kapsadığı, az sayıda da olsa ödenememiş, uzun zamandan beri birikmiş bazı borçların olduğu, bunların önemli bir kısmının terkin edilmesine, bir kısmına da ödeme kolaylığı sağlanmasına ilişkin düzenlemeler olduğu,

- Eleman temininde güçlük çekilen yerlerde, eleman teminini sağlamak üzere 4924 sayılı Kanun'la ihdas edilen 22 bin kadro sayısının 27 bine çıkarıldığı,

- Eğitim aile sağlık merkezi ve eğitim aile hekimliği birimlerinde görev yapan öğretim üyelerine ek ödeme verme imkânı sağlandığı

ifade edilmiştir.

Teklif'in geneli üzerinde yapılan görüşmelerde ilk imza sahiplerinden Kayseri Milletvekili İsmail TAMER tarafından;

- Ülkemizde herkesin sağlık hakkını en iyi şekilde kullanabilmesi ve sosyal devlet ilkesinin gerçekleştirilebilmesi gayesiyle mevzuatta bazı düzenlemeler yapılmasına ihtiyaç duyulduğu,

- Başta doktorlarımız olmak üzere sağlık çalışanlarımızın insanüstü yapmış oldukları çalışmalar da göz önüne alındığında böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu, bu çerçevede içerisinde daha iyi ve kaliteli hizmet sunumunun sağlanması, uygulamada karşılaşılan mağduriyetlerin ve problemlerin giderilmesinin amaçlandığı,

- Sağlıkta Dönüşümle birlikte aile hekimliğinin kurulduğu ve ilk etapta ihtiyacı karşılayacak kadar uzman aile hekiminin mevcut olmaması nedeniyle, pratisyenlerin de aile hekimi olabilmeleri ve aynı zamanda aile hekimliği uzmanlık eğitimi alabilmelerinin öngörüldüğü, aile hekimleri için 1/1/2020 tarihine kadar ön görülen söz konusu sürenin 1/1/2029 tarihine kadar uzatıldığı,

- Tabip, diş tabibi ve pratisyen hekimlerin emekli maaşlarında iyileştirmeler yapıldığı,

- Danıştay'ın ek ödemelerin kanunla belirlenmesi yönündeki kararına ek ödeme tavanlarının Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belirlediği tavan çerçevesinde Sağlık Bakanlığının çıkaracağı yönetmelik çerçevesi içerisinde belirlenmesinin öngörüldüğü,

- Üniversite hastaneleri ve Adli Tıp Kurumları dahil sabit ek ödemelerin merkezi yönetim bütçesine dâhil edildiği; sabit ek ödemeler ile ilgili tabip, diş tabipleri ve pratisyen hekimlerle ilgili daha önce belirlenen yüzde 180 tavanın yüzde 265'e çıkarıldığı,

- Sağlık hizmeti alırken Sağlık Bakanlığına borçlanan şahısların 5 bin TL'nin altındaki borçlarının terkin edilmesi, 5 bin liranın üzerindeyse, bu rakamın yarıya bölünüp yarısını kalan bir yıl içinde ödemek kaydıyla diğer yarısının terkin edileceği,

- Bir yıl çalışmış olmak kaydıyla tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitiminin ilgili uzman olan profesörler, doçent ve doktora öğretim üyesi, eğitim görevlisi veya başasistan tarafından verilmesine imkan tanındığı,

- Devlet hizmet yükümlülüğünü yapmakta olan personelin bulundukları ilde, 4924 sayılı Kanununa tabi sözleşmeli sağlık personeli olarak çalışabilmelerinin öngörüldüğü,

- Eleman temininde güçlük çekilen yerlerde sözleşmeli sağlık personelinin çalıştırılmasıyla ilgili pozisyon sayısının 22 binden 27 bine yükseltildiği,

ifade edilmiştir.

Teklif'in geneli üzerinde yapılan müzakerelerde aleyhte söz alan milletvekilleri tarafından;

- Çok zor şartlarda hizmet üreten ve sunan tüm sağlık çalışanlarının memnuniyetini artıracığına inanılan bu Kanun Teklifinde personele dağıtılabilecek ek ödeme tutarı belirlenirken sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine Sağlık Bakanlığının toplam gelirleri ve nakit imkânları esas alınarak personele daha fazla ek ödeme yapılabilmesi ve merkezî yönetim bütçesinden de ödenmesine imkan sağlanmasının doğru bir adım olduğu,

- Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütünün (OECD) 2021 yılında yayınlamış olduğu sağlık raporunda, 38 OECD ülkesi arasında millî gelire oranla sağlık harcamasında ülkemizin gerilerde kaldığı,

- Aralık ayında TBMM Genel Kurulundan geri çekilen düzenlemelerde tabipler ve dış tabipleri için öngörülen mali hakların gerisinde bir düzenleme olduğu, bu Teklifin bazı yönleriyle olumlu bir düzenleme olduğu, ancak sağlık çalışanlarının çok daha tatmin edici bir düzenleme beklentisi içinde olduğu,

- Ağırlıklı olarak tabiplerin, dış tabiplerinin ve kısmen diğer sağlık çalışanlarının özlük haklarında iyileştirme yapıldığı, ancak tüm sağlık çalışanlarının bu özlük hakkı iyileştirmelerinden yeterince yararlandırılmadığı,

- Yaşam koşullarını daha da artırmak için yurt dışına giden hekim sayısının artış gösterdiği, bunun önüne geçilmesi için her türlü tedbirin bir an önce alınması gerektiği,

- Bir hekimin yetişmesinin hem çok meşakkatli hem zaman aldığı hem de maliyetli olduğu, ancak Avrupa ülkelerinin doktorlarımızı düşük ücretlerle transfer ettiği,

- Bakanlık sağlık hizmetlerinden yararlanan ancak aldığı hizmet karşılığındaki ücreti ödeyemeyen vatandaşlarımızın belirli bir miktar ve oranda borçlarının silindiği, toplumun en alt kesimini oluşturan bu vatandaşlarımızın tüm borçlarının terkin edilmesi gerektiği, zira sosyal devlet anlayışının bunu gerektirdiği,

- Danıştay'ın girişimsel işlem puanlarını gözden geçiren inceleme heyetlerinin kanunla teşkilinin gerektiği yolundaki iptal kararı uyarınca, kanunda sadece İnceleme Heyetinin ismine yer verilmesiyle kalınmaması, görev ve yetileri ile çalışma usul ve esaslarının da kanunla düzenlenmesinin önem arz ettiği,

- Tabip ve dış tabiplerinin emekli aylıkları için uygulanan ilave ödeme imkanından diğer sağlık çalışanlarının da yararlandırılması gerektiği,

- Beş yıllık eğitim alan eczacıların eğitim süreleri, stratejik personel olmaları, hekim ve dış tabipleri ile aynı şekilde atamalarının gerçekleştirilmesi, tıbbi görevlerinin yanı sıra sorumluluk olarak kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sağlamaları, dış hekimleri ile aynı şartlarda nöbet tutarak aynı nöbet saat ücretini alıyor olmaları da dikkate alındığında, Teklif ile getirilen iyileştirici ek ödemelerden eczacıların da yararlandırılması gerektiği,

- Ek ödeme yapılacak personelin belirlenmesinde personelin disiplin durumunun değerlendirme ölçütü olarak Teklif metninde yer almasının, uygulamada personele ek ödeme yapılmamasına yönelik keyfi tutum ve davranışlara neden olabileceği,

- Sözleşmeli sağlık personeli çalıştırılırken bunların hak kayıplarının önüne geçmek ve aile bütünlüğünün teminini sağlamak amacıyla sözleşme ücretinin daha yüksek belirlenmesinin ve sözleşme bitiminden sonra nerede ve hangi şartlarda görev yapacağının belli olması gerektiği,

şeklinde görüşler dile getirilmiştir.

Teklif'in geneli üzerinde yapılan müzakerelerde Teklif'in lehinde;

- Anayasa'nın 56'ncı maddesi uyarınca sağlığın devletin doğrudan veya dolaylı olarak sorumluluğunu üstlendiği bir kamu hizmeti olduğu, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın hayata geçtiği 2003 yılından bu yana ülkemizin temel sağlık göstergelerinin önemli ölçüde iyileştiği, OECD sağlık verileri ve Avrupa Komisyonu raporlarında, Türkiye'nin, yaptığı sağlık harcamasına göre sağlık hizmetlerinden en üst seviyede memnuniyet elde eden konuma yükseldiği,

- Tüm toplum olarak sağlıklı hayat tarzının benimsendiği, herkesin sağlık hakkının korunduğu, ihtiyaç hâlinde herkesin vaktinde ve kaliteli sağlık hizmetine kolayca erişebildiği bir sağlık sisteminin oluşturulduğu,

- Ülkemizin kamu, üniversite ve özel sektör ayrımı yapmaksızın tüm ülke kaynaklarının seferber edilmesi suretiyle riskli grupları önceleyerek toplumun en ücra köşesine ulaşabilen, tüm toplumu sağlıklı olmaya teşvik eden, verimli, hakkaniyetli, sürdürülebilir, vatandaşımızın alışkanlıkları, inançları ve beklentilerine saygı göstererek onların ihtiyaçlarını karşılayan bir sağlık sisteminin oluşturulmasının hedeflendiği,

- Teklifte, pratisyen aile hekimlerine 2020 yılına kadar verilen aile hekimliği uzmanlık eğitimi hakkının 2029 yılına kadar uzatılmasının hedeflendiği, böylece pratisyen hekimlerin uzman aile hekimleri seviyesine, bilgi birikimine, deneyimine çıkmasına imkan sağlandığı,

- 5434 sayılı Kanunun ek 84'üncü maddesine göre uzman tabiplere yapılan ilave ödemelerde kullanılan 17000 gösterge rakamının 26000'e, tabipler de ise 13000 gösterge rakamının 20000'e yükseltildiği, söz konusu düzenlemeden mevcut emekli uzman tabip ve tabiplerimiz istifade edeceği, ayrıca hâlihazırda görev yapan tüm uzman tabip ve tabiplerimiz emekliliğe hak kazandıklarında söz konusu iyileştirmelerden yararlanacakları,

- Sağlık tesislerinde ek ödemeye esas işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetlerinin oluşturulmasına yönelik olarak yasal altyapı oluşturulduğu, söz konusu ihtiyacın Danıştay'ın girişimsel işlem puanları inceleyen heyetlerin kanunla teşkili gerektiği yolunda verdiği karardan kaynaklandığı,

- Teklif ile yapılan en önemli düzenlemelerden birinin de sağlık çalışanlarının ek ödeme tavanlarının artırılması olduğu, ayrıca, hekim dışı sağlık personelinin bugüne kadar döner sermayeden ödenen sabit ek ödemelerinin merkezî yönetim bütçesinden ödenmesi yönünde de düzenleme yapıldığı,

- Ek ödeme tutarı belirlenirken sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine Sağlık Bakanlığı döner sermaye gelirleri ile Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ve diğer nakit kaynaklarının toplamının esas alınacağı, tüm sağlık tesislerini kapsayacak şekilde ek ödeme dağıtılmasına imkân tanındığı, yapılan bu düzenlemeyle bütün hastanelerimizin ek ödeme yapılabilir hâle geleceği,

- Döner sermaye sabit ödemesinden Bakanlığımız kadrolarında olup diğer kamu kurumlarına uzmanlık eğitimi için görevlendirilen hekimlerin de yararlanmasının sağlandığı,

- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerinde sağlık hizmeti alan, herhangi bir sebeple ilgili mevzuat kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilerin 31.12.2021 tarihine kadar olan borçları için ödeme kolaylığı sağlandığı, tahsili için yapılacak takip masrafları asıl alacak tutarından fazla olması sebebiyle 5 bin Türk lirasına kadar olan tutarların tamamının terkin edilmesi, borç tutarının yarısının 5 bin Türk lirasının altında olması halindeyse 5 bin Türk lirasının terkin edilerek bakiye kısmının tahsil edilmesinin amaçlandığı,

- 5 bin TL'nin altındaki toplam borçlu vatandaş sayısının 85.947, borç rakam tutarının ise 24 milyon 913 bin 687 TL olduğu,

- Sağlık Bakanlığında yapılması öngörülen düzenlemelere benzer şekilde, üniversite hastanelerinde ve adli tıp kurumunda görev yapan personelin sabit ek ödeme ödemelerinin de merkezî yönetim bütçesinden karşılanması ve ek ödeme tavanlarının artırılmasının amaçlandığı,

- Kurayla yapılan dış tabibi ve eczacı atamalarında önceki kura dönemlerinde müracaatı olup atanamayanları önceleyecek bir sistemin oluşturulmasına yönelik olarak yer değiştirme ve kura şartlarının Bakanlıkça belirlenmesi hususunda düzenleme yapma yetkisi verildiği,

- Sözleşmeli pozisyon sayısının sınırlı olması, devlet hizmet yükümlülüğünün öncelikle devlet memuru statüsünde ifa edilmeye başlanması ve daha sonra mevcut pozisyon sayısı dikkate alınarak sözleşmeli statüye geçişe imkân sağlayıcı değişiklik yapıldığı,

- Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatı çalışanlarının döner sermaye bütçesinden ödenen sabit ek ödemelerinin merkezî yönetim bütçesinden yapılmasının öngörüldüğü,

- 4924 sayılı Kanun'a tabi sözleşmeli personel istihdamında güçlük yaşandığından bu güçlüğü aşmak üzere pozisyon sayısının 5 bin artırılarak 27 bin sayısına çıkarıldığı,

- Ülke genelinde 46 ilde 85 eğitim kurumunda yaklaşık 230 aile hekimliği öğreticisinin riyasetinde 2.300 asistanın eğitim gördüğü, bu kapsamda eğitim aile sağlığı merkezlerinde görev yapan doktorların döner sermayeden ek ödeme almalarının sağlandığı,

şeklinde görüşler dile getirilmiştir.

5. Teklif'in Maddeleri Üzerindeki Görüşmeler

Teklif'in geneli üzerinde yapılan görüşmeleri müteakip Komisyon, İçtüzüğü'nün 23 üncü maddesi uyarınca maddelerinin tümünün görüşülmesini kabul etmiştir. Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından, Teklif'in maddelerinin görüşmelerine geçilmiştir.

Teklif'in tümü ve maddeleri üzerinde yapılan görüşmeleri müteakip, maddelerin aynen kabulü ile birlikte tümünün oylaması sonucunda oy çokluğu ile Teklif metni ve gerekçeleri Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Recep Akdağ</i>	<i>Arife Polat Düzgün</i>	<i>Sefer Aycan</i>
Erzurum	Ankara	Kahramanmaraş
Üye	Üye	Üye
<i>Burhanettin Bulut</i>	<i>Tuba Vural Çokal</i>	<i>Fikret Şahin</i>
Adana	Antalya	Balıkesir
(Muhalefet şerhimiz vardır)		(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Esgin</i>	<i>Arslan Kabukcuoğlu</i>	<i>Ali Muhittin Taşdoğan</i>
Bursa	Eskişehir	Gaziantep
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i>	<i>Habip Eksik</i>	<i>Abdul Ahat Andican</i>
Hatay	İğdır	İstanbul
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şeker</i>	<i>Kani Beko</i>	<i>Serpil Kemalbay Pekközeği</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Recep Şeker</i>	<i>İsmail Tamer</i>	<i>Halil Etyemez</i>
Karaman	Kayseri	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Ceyda Çetin Erenler</i>	<i>Ali Fazıl Kasap</i>	<i>Selim Gültekin</i>
Kütahya	Kütahya	Niğde
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	
<i>Rizgin Birlik</i>	<i>Ünal Demirtaş</i>	
Şırnak	Zonguldak	
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

2/4485 Esas Numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 07.06.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulmuştur. Meclis Başkanlığı'na yine 07.06.2022 tarihinde teklifin esas komisyonu Plan Bütçe Komisyonu, tali komisyonu ise Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu olarak belirlenmiştir. Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı tarafından, Komisyon ilgili teklifi, Tali Komisyon olarak görüşmek üzere 09/06/2022 Perşembe günü saat 14:15'te toplantıya çağırılmış ancak daha sonra Parti Grup Başkanvekillerinin mutabakatı ile konunun önemi ve aciliyeti bakımından toplantının 08.06.2022 Çarşamba günü saat 14.30'da yapılacağı duyurulmuştur.

“Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'da 1, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nda 1, 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunu'nda 3, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda 1, 2659 sayılı Adli Tıp Kanunu'nda 1, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nda 2, 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da 1, 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu'nda 1 ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Karamame'de 1 madde değişikliği olmak üzere, yürürlük ve yürütme maddeleri ile birlikte 14 maddeden oluşmaktadır.

GENELİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından her ne kadar komisyonumuz bu teklifte Tali Komisyon olarak belirlenmiş ise de Komisyonumuzun 08.06.2022 tarihinde yapılan toplantısında, teklifin bütün maddelerinin komisyonumuzun çalışma alanı içinde olması nedeniyle, görüşmelerin teklifin geneli ile bütün maddeleri üzerinde yapılmasına karar verilmiştir.

İktidar partisinin, yanlış sağlık politikaları nedeniyle sağlık çalışanlarının çalışma koşulları giderek ağırlaşmasına rağmen, özlük ve mali hakları da giderek gerilemektedir.

Bu sebeple, sağlık çalışanları özlük ve mali hakları ile ilgili iyileştirme yapılmasını kamuoyu uzun bir zamandır beklemektedir. Bu amaçla sağlıkla ilgili meslek odaları, sendikalar ve dernekler bu konuda kamuoyunda defalarca açıklamalar yapmışlardır. Partimize uzun yıllardır süredir bu olumsuz gidişata sıklıkla dikkat çekilmiş ve sağlık çalışanlarının özlük haklarının geniş kapsamlı bir şekilde iyileştirilmesi gerektiği her fırsatta vurgulanmıştır. Her ne kadar bu düzenleme, olumlu yönde bazı iyileştirmeler içeriyor olsa da, özellikle Covid-19 Pandemisinin bütün yükünü üzerinde taşıyan sağlık çalışanları ile ilgili kamuoyunda oluşan beklentileri karşılayamamış, hem kapsam açısından hem de oran açısından son derece yetersiz bir düzenleme olmuştur.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından 1 Aralık 2021 tarihinde sosyal medya üzerinde “*Hekimler başta olmak üzere, sağlık çalışanlarımızın maddi haklarının iyileştirilmesini sağlayacak kanun maddeleri yüce Meclis’te gündeme alındı. Bu iyileştirmelerin çoktan hak edildiğini toplum olarak biliyor, sonuçlarının hepimize yansıtacağına yine toplumca inanıyoruz*” şeklinde bir açıklama yapılmıştır.

Aynı gün, 1 Aralık 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu’nda görüşülmekte olan 287 Sıra Sayılı İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 2’inci maddesinden sonra gelmek üzere, doktorlarla dış hekimlerinin özlük haklarına ilişkin değişiklikleri içeren 7 madde teklife ihdas edilmiştir.

1 Aralık 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu’nda eklenen 7 madde şöyledir:

MADDE 2 - 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyet Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "(17.000)" ibaresi "(40.000)" şeklinde, "(13.000)" ibaresi "(33.000)" şeklinde değiştirilmiş ve maddenin beşinci fıkrasına yürürlükten kaldırılmıştır

MADDE 3 - 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, fıkranın mevcut ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan "Bakanlık merkez teşkilatı ile Türkiye Halk Sağlığı Kurumu (laboratuvarlar hariç) ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun merkez teşkilatında" ibaresi "Bakanlık merkez teşkilatında (laboratuvarlar hariç)" şeklinde, "Maliye Bakanlığının" ibaresi "Hazine ve Maliye Bakanlığının" şeklinde değiştirilmiş, fıkra da yer alan "idari sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı," ibaresi ile "başhemşirelerde yüzde 200’ünü," ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkranın altıncı cümlesi ile maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Her bir sağlık tesisinde ek ödemeye esas işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetleri oluşturulur."

"Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri, personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar dikkate alınmak suretiyle ek ödemenin oranı, usul ve esasları ile inceleme heyetlerinin yapısı, çalışma usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun

görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.
"

"Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ödeme tutarları bu fıkra uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır."

"Bakanlık başış, faiz ve kira gelirleri dışındaki döner sermaye gelirleri ile nakit kaynaklarını personele ek ödeme dağıtımında kullanabilir. Bu maddenin ikinci fıkrasının altıncı cümlesi ile ek 3üncü madde kapsamında yapılacak ödemeler dışında dağıtılacak ek ödemenin yıllık toplamı, döner sermaye gelirlerinin yüzde kırkını aşamaz. Bu oran, doğal afet, salgın hastalık ve benzeri olağandışı durumlarda Cumhurbaşkanlığı kararıyla yüzde 50'sine kadar artırılabilir."

Bakanlık döner sermaye işletmeleri, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkânlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, Bakanlık taşra teşkilatının desteklenmesi amacıyla yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafi hasılatı aylık tahsil edilen tutarın yüzde 6'sını geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarırlar.

"Bu hesaplarda toplanacak tutarların dağılım ve harcanmasına ilişkin kriterler Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir."

"MADDE 4- 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "410'u" ibaresi "770'i" şeklinde, "335'i" ibaresinin "695'i" şeklinde "180'i" ibaresinin "450'si" şeklinde ve "döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılır" ibaresi "merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme yapılır" şeklinde değiştirilmiştir."

Madde 5 - 209 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

'GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla bu Kanunun 5 inci ve ek 3 üncü maddeleri ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinde yapılan değişiklik çerçevesinde gerçekleştirilen ödenek aktarma işlemleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 21 inci maddesi ve yılı merkezi yönetim bütçe kanununda düzenlenen ödenek aktarmalarına ilişkin sınırlamalara tabi değildir.'"

"MADDE 6- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin (b) fıkrasının birinci paragrafında yer alan "tıp ve diş hekimliği fakülteleri sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ile" ibaresi "tıp ve diş hekimliği fakülteleri sağlık uygulama ve araştırma merkezleri için asgari yüzde 45'i," şeklinde değiştirilmiş ve maddenin (i) fıkrasının üçüncü paragrafının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Üniversitelerin (c) ve (f) fıkraları kapsamındaki personeline bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır."

"MADDE 7 - 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan "Kültür ve Turizm Bakanlığının, Sağlık Bakanlığının, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun ve Meteoroloji Genel Müdürlüğünün merkez teşkilatı personeli ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu," ibaresi "Kültür ve Turizm Bakanlığının ve Meteoroloji Genel Müdürlüğünün merkez teşkilatı personeli ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı," şeklinde değiştirilmiştir."

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, 1 Aralık 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulu'na getirilen düzenlemenin teknik, içerik ve kapsadığı kesimler itibarıyla eksikler içermesine karşın, maddelere ilkesel olarak olumlu yaklaşığımızı ve değişiklik maddelerini desteklediğimizi belirttik.

Ancak, ilgili maddelerin Genel Kurul'da tüm partilerin uzlaşısı ve **oybirliği** ile kabul edilmesinin ardından emekli hekimlerin vali, kaymakam, hakim gibi meslek gruplarından daha fazla maaş alacağı yönünde ortaya atılan bilgi kirliliği sonucunda, maddeler 11 Aralık 2021 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Genel Kurulu'nda verilen tezkere ile konuyla hiçbir bağı olmayan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'na çekilmiştir. 12 Aralık 2021 tarihinde gerçekleştirilen Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu toplantısında ilgili maddeler iktidar tarafından "daha iyisi ve daha kapsamlısı yapılacağı" gerekçesi ile teklif metninden çıkarılmıştır.

Bütün bu gelişmelerden sonra sağlık çalışanlarının özlük haklarına ilişkin teklif ancak 7 ay sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulabilmektedir.

Teklifin geneli değerlendirildiğinde, maalesef daha önce TBMM Genel Kurulu'nda oybirliği ile kabul edilen maddelerin çok gerisinde kalan bir düzenleme olduğu görülmektedir.

Teklifle ilgili değerlendirmelerden önce ülkemizin gelmiş olduğu ekonomik tabloyu da özetleyerek, söz konusu düzenlemelere neden ihtiyaç duyulduğunu, bu düzenlemelerin hangi iklimde konuşulduğunu değerlendirmek gerekmektedir.

Ülkemiz iktidar partisinin büyük yanlışları sonucu özellikle 2018 yılının Ağustos ayından itibaren giderek derinleşen bir ekonomik krize girmiştir. TÜİK'in makyajlı verilerine göre bile TÜFE oranı %73,50, ÜFE oranı ise 132,16 olarak açıklanmıştır. Ancak ülkemizde ENAG tarafından açıklanan % 160 oranında bir gerçek enflasyon vardır. Ülkemizdeki bu ekonomik kriz, rant-sermaye kesiminin dışında kalan özellikle çalışanlar, emeğiyle geçinenler, dar gelirli, emekliler gibi kesimleri son derece derinden etkilemektedir. Her ne kadar 2018 yılında hekimler için bir düzenleme yapılmış olsa da sağlık çalışanları da ülkemizdeki bu olumsuz ekonomik iklimten etkilenmektedir. TÜRK-İŞ tarafından 27 Mayıs 2022 tarihinde yapılan açıklamaya göre; aylık sınırı 6 bin 17 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 19 bin 602 TL'ye çıkmıştır. Birçok sağlık çalışanı bu rakamların altındaki ücretlerle yaşamını idame ettirmeye çalışmaktadır. Sağlık çalışanları, yaptıkları çok zor ve meşakkatli işlerinin karşılığında son derece yetersiz ücretlerle çalışmaktadır. Ülkemizdeki enflasyon ortamında sağlık çalışanlarının normal yaşamlarını idame ettirebilmeleri mümkün değildir. Covid-19 sürecinin bütün yükünü üstlenen, uzun saatler boyunca nöbet tutan ve bütün bu çalışmalarını fedakarca yürüten sağlık çalışanları emeklerinin karşılığını alamamaktadır.

Hekimlerimiz başta olmak üzere sağlık çalışanlarımız özlük ve mali haklarındaki gerilemeler ve çalışma koşullarının giderek zorlaşması nedeniyle ülkemizi terk ederek yurt dışına gitmeye başlamışlardır. Türk Tabipleri Birliği verilerine göre; özellikle 2017'den itibaren yurt dışına gitmek isteyen hekim sayısında ciddi bir artış söz konusu ve son yıl yani 2022 yılında da bu, zirveye çıkmış durumdadır. 2012 yılında **59 hekim** yurtdışına giderken, 2022 yılının ilk beş ayında giden hekim sayısı **945** olmuştur. Verilere göre geçtiğimiz her ay, bir önceki aya göre giden hekim sayısındaki oran artmaktadır. 2021 yılının ilk beş ayında yurtdışına giden hekim sayısının, yılsonundaki toplam hekim sayısına oranı **yüzde 129,3** artış göstermiştir. Her geçen ay artan oranlar dikkate alınmadığında bile, geçtiğimiz senenin artış oranını göz önünde bulundurursak; 2022 yılının sonunda yurtdışına giden hekim sayısı 2021 yılının **2,3 katına çıkarak 3 bin 225** olacaktır.

OCAK-MAYIS YURTDIŞINA GİDEN HEKİM İSTATİSTİKLERİ		
2021	2022	ORAN
412	945	%129,30

Mevcut istatistikler göz önüne alındığında son 10 yıl içerisinde **6 bin 274 hekim** Türkiye'yi terk etmiştir. Öngörülen 2022 yılsonu istatistikleri dâhil edildiğinde ise son 10 yılda giden hekim sayısı **8 bin 554** olacaktır.

Bu rakamlar, ülkemizde hekimlerimizin istediği koşullar çalışmadığını ve de yaşayamadığını açıkça göstermektedir. Yardımcı sağlık personelinde özellikle hemşirelerde de böyle yoğun bir talep gözlemlenmektedir.

Yukarıda açıkladığımız sebeplerle, hekimlerimiz başta olmak üzere bütün sağlık çalışanlarımıza, yaptıkları zorlu görevin ve emeklerinin karşılığını alacakları düzeyde maaşlarında düzenleme yapılması gerekmektedir. Yurt dışında çalışan bir hekim ile ülkemizde çalışan bir hekimin çalışma koşulları ve aldıkları ücretleri karşılaştırıldığında, gerçekten bizim hekimlerimiz çok fedakârca çalışmalarına rağmen çok düşük ücretlere mahkûm edildiği görülmektedir.

MESLEK ODALARI VE SENDİKALARIN GÖRÜŞLERİ

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

Komisyon görüşmelerinde söz alan Türk Tabipleri Birliği Genel sekreteri Vedat Bulut bundan önce 2021 Aralık ayında getirilen düzenlemenin TBMM Genel Kurulu'nda oy birliğiyle kabul edildiğini, daha sonra o düzenlemenin komisyona geri çekildiğini, yeni düzenlemenin benzer içerikte gibi görünse de gösterge rakamlarının düşürüldüğünü, emekli hekimler için meslek ve statülerine uygun bir ücret belirlenmesi gerektiğini, 2 bin 900-3 bin civarında emekli maaşı alan, huzurevi ve bakımevlerinde ödeme gücünü yitiren emekli hekimler olduğunu, 2003 yılından bu yana hekimlerin satın alma güçlerinin üçte bir oranında gerilediğini, bu nedenle de getirilen değişikliklerin hekimleri kaybetmeyi engellemeyeceğini, son dönemde yurtdışına giden hekimlerin çoğunun çok iyi yetişmiş profesörler, doçentler olduğunu, bu hekimlerin Dubai, Finlandiya gibi ülkelere gittiğini, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin mevcut halinde hekimlerin 'stratejik personel' olarak tanımlanarak, sadece hekimlerin muaf tutulduğu haklardan yararlandırılmasını talep ettiklerini, hekimler dışında tüm sağlık çalışanlarına atanan eş durumu, eğitim gibi olanaklardan mahrum kalmalarına yol açan düzenlemelerin engellenmesini istediklerini, yüzbinlerce hekimin parçalanmış aileye sahip olduğunu, maaş koşullarının emekliliğe yansıyan güvenceli bir şekilde arttırılmasını talep ettiklerini, nitelikli insanları Türkiye'de tutacak bir nitelikli eğitimin ve ücret artışlarının sağlanması gerektiğini, Almanya'nın geleceğe dönük sağlık ve nüfus projeksiyonları yaparak nitelikli sağlık personelinin ülkesine topladığını, ekosistemin bozulması ile birlikte dünyanın

büyük bir sağlık krizi ile karşı karşıya kalacağını, büyük göçlerle karşılaşılacağını, ülkemizin de bir an evvel bu yönde adımlar atarak hekimlerin yurtdışına göçünü engelleyecek iyileştirmelere gidilmesi gerektiğini belirtmiştir.

TÜRK DIŞ HEKİMLERİ BİRLİĞİ

Türk Dış Hekimleri Birliği Genel Başkan Vekili Hasan Yaman, Komisyon görüşmeleri sırasında Teklifin iyiniyetle hazırlandığını ancak yetersiz olduğunu, teklif hazırlanırken meslek birliklerinden görüş alınması gerektiğini, Türkiye’de 32 bin kayıtlı dış hekimi olduğunu, 104 tane dış hekimliği fakültesi olduğunu ve bu fakültelerin yaklaşık 8 bin mezun verdiğini, Türkiye’nin ihtiyacı olan dış hekimi öğrenci sayısının 1500 olduğunu, 2026 yılında 78 bin dış hekimi mezunu olacağını, bu dış hekimlerinin istihdamının çok büyük bir sorun olduğunu, kamudaki istihdamın sınırlı olduğunu, muayenehane açan dış hekimlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilgili seçme hakkına sahip olmadığını, BAĞ-KUR üzerinden emekli olan dış hekimlerinin 3 bin 200 TL emekli maaşı aldığını, çalışmaya devam etmese bu emekli maaşı ile geçinilemeyeceğini, 1500 TL ile başlayan ve 4 bin 700 TL’ye çıkan ek ödemenin BAĞ-KUR’lu dış hekimlerine verilmesini talep ettiklerini ifade etmiştir.

Türk Dış Hekimleri Birliği Hukuk Müşaviri Av. Mustafa Güler, Komisyon görüşmeleri sırasında yaptığı değerlendirmede; Teklifin gerekçesinde, inceleme heyetlerinin kurulması ve disiplin durumuna ilişkin olarak Danıştay kararı sebebi ile bu düzenlemenin yapıldığının belirtildiğini, disiplin durumuna ilişkin söylenmediğini, Danıştay tarafından bunun iptal edildiğini, Danıştay’ın ‘bir suça bir ceza olur’ gerekçesi ile, disiplin cezası alan kişilerin aynı zamanda ek ödemesinin kesilmemesi gerektiğine ilişkin karar verdiğini, Danıştay tarafından iptal edilen hükümlerin şimdi yasa ile çıkarıldığını, Anayasa madde 138 gereği yargı kararlarının yasamayı bağladığını, kanun izinlerine ilişkin bir düzenleme yapılmadığını, kanuni izinlilerin, süt izni, doğum izni, sendikal izin gibi izinlerle ilgili olarak bunların tamamının çalışılmış sürelerden sayıldığını, döner sermaye ek ödemesinde bu sürelerin hiç çalışılmamış kabul edildiğini bu nedenle kişilerin mali olarak gelir kaybına uğradığını, sosyal devlet ilkesi gereği bu sürelerin kanunla verilmiş olmasının dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir.

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ

Türk Eczacıları Birliği Başkanı Arman Üney, Komisyon görüşmeleri sırasında yaptığı değerlendirmede eczacıların, teşhis ve tedavide sağlık hizmetlerinin ayrılmaz bir parçası olduğunu, birinci basamak hizmet sunucusu olduğunu, stratejik personel olduğunu, eczacıların bu teklifte özlük ve mali haklar anlamında yer alamadığını, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda eczacıların tabip, uzman tabip, dış hekimiyle birlikte ana sağlık grubu personeli olarak aynı sırada yer aldığını, özlük ve mali haklarda da tabip ve dış hekimleriyle aynı haklara sahip olmaları gerektiğini, kamudan emekli olan eczacıların aldığı maaşların açıklık sınırının altında olduğunu, bu alanda bir düzenleme yapılması gerektiğini, sağlıkta şiddet ile ilgili toplantıda eczacıların ana sağlık grubu personeli olarak teklife dahil edilmesinde muhalefet ve iktidarın ortak irade gösterdiğini, aynı iradenin bu teklifte de gösterilmesini talep ettiklerini ifade etmiştir.

KESK

KESK Genel Sekreteri Şenol Köksal, Komisyon görüşmeleri sırasında yaptığı değerlendirmelerde: Teklifin alel acele geldiğini, 2021 Aralık ayında yapılan görüşmelerin boşa çıktığını, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun temsilcisinin olmamasının eksiklik olduğunu, katşayı düzenlemesinde personelin cımbızla çekildiğini, sağlık hizmetleri sınıfının geniş bir çerçevede olduğunu, çok sayıda personeli kapsadığını ifade etmiştir.

SES

Sağlık Emekçileri Sendikası Eş Genel Başkanı Hüsni Yıldırım, komisyon görüşmeleri sırasında yaptığı değerlendirmede: Teklifin eksik de olsa olumlu bir tarafı olduğunu, bu teklifin bu duruma gelmesinin sebebinin sağlık emekçilerinin pandemi döneminde yürüttükleri mücadele ve özverili çalışmaları olduğunu, teklifin Aralık 2021'de Meclise geldiğini, bu teklifte alanda iş barışının bozulduğunu, sağlık hizmetinin bir ekip işi olduğunu, yapılacak düzenlemenin bütün sağlık emekçilerini karşılaması gerektiğini, bütün sağlık personeli için daha etkin bir ücret artışı olması gerektiğini, sağlık emekçilerinin geçinebilmek için sürekli nöbet tuttuğunu, veteriner hekimlerin de sağlık hizmetleri sınıfına alınması gerektiğini, performans ücretinin emekliliğe yansıyacak hale getirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ

Türk Hemşireler Derneği Temsilcisi Gülten Koç, komisyon görüşmeleri sırasında yaptığı değerlendirmede: 400 bin hemşire adına söz aldığını, Aralık 2021'de görüşülüp, geri çekilen teklif ile birlikte hemşireler arasında ciddi bir hareketlilik başladığını, iş ortamlarında ekip anlayışı ile ilgili ciddi sıkıntıların çıktığını, hemşirelerin o teklifte ötekileştirildiğini, sağlık hizmetlerinin ekip iş olduğunu, tüm sağlık personelini kapsayacak şekilde düzenlemenin olması gerektiğini, yapılan ek ödeme, performans gibi düzenlemeler yerine sabit olarak temel maaşta iyileştirme ve bunun da emekliliğe yansması gerektiğini, ek ödemelerin tavan oranlarının tüm sağlık çalışanları için belirlendiğini ancak aradaki uçurumun artmaya devam ettiğini, özellikle 2018 sonrasında emekli hemşirelerin ciddi sıkıntılar yaşadığını, bu düzenlemelerin çalışma yaşantısı süresince ve emekliliği de kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerektiğini, teklifin hemşireleri ve tüm sağlık ekibi üyelerini kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerektiğini, bunun yanında Başhemşirelik statüsünün kaldırılması gibi bir durum olması nedeniyle bu teklifte bir takım değişiklikler yapılacağını ancak 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve Hemşirelik Yönetmeliği'nde başhemşirelik statüsünün devam ettiğini, Sağlık Hizmetleri Müdürlüğü yerine, sağlık hizmetleri içinde en yüksek sayıda olan ve 24 saat hizmet veren hemşirelerin başhemşirelikle yönetilmesi konusunun özellikle üzerinde durduklarını, ayrıca 2017-2018 döneminde işe alınan, üniversite ve kamuda çalışan süresiz sözleşmeli hemşirelerin özlük ve mali haklar açısından bu teklifte kapsama alınmasını ve bu hemşirelerin kadroya geçirilmesi gerektiğini ifade etmiştir

TEKLİF İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRME

Teklif kapsamı bakımından dar, getirdiği iyileştirmeler bakımından da yetersiz ancak olumlu bir düzenlemedir.

Sağlık hizmetleri hekimiyle, hemşiresiyle, eczacısıyla, diğer sağlık emekçileriyle bir bütünün ayrılmaz parçasıdır. Devlet, bir düzenleme yaparken hakkaniyeti göz önünde bulundurmalı; yapılacak olan iyileştirme ve ücret artışı, tüm sağlık çalışanları, sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan tüm sağlık emekçileri için yapılmalıdır. Düzenlemenin özüne bakıldığında, tabipleri ve diş tabiplerini kapsayacak şekilde, ağırlıklı olarak onların özlük haklarını iyileştirecek şekilde bir düzenleme yapıldığı görülmektedir. Yani teklif, 39 kategorideki sağlık çalışanlarından sadece 3 kategorideki sağlık çalışanının taleplerini kapsamakta, 36 kategorideki diğer sağlık çalışanı, yardımcı personel bu kanun teklifinin kapsamı dışında kalmaktadır. Teklifin kapsadığı kategoriler için getirilen iyileştirmeler de 1 Aralık 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nun oybirliği ile kabul ettiği maddelerin çok gerisinde iyileştirmelerdir.

1 Aralık 2021 tarihli düzenleme yasalarmış olsa idi, örneğin pratisyen hekim 4.710 TL artış alacaktı. Ancak bugün üzerinde görüşülen teklî ile getirilen artış yalnızca 1.600 TL'dir. Sahada çok ciddi bir emek veren pratisyen hekimlerin “uzman adıyla sınıflandırılacakları” gerekçesiyle emeklerinin yok sayıldığı bir düzenlemeye mecbur bırakılmaları doğru değildir.

Yine uzman tabipler için daha önceki düzenlemede öngörülen iyileştirme 5.415 TL iken, bugün 2.119 TL öngörülmektedir.

1 Aralık 2021 tarihli dolar kuruna baktığımızda, o günün kurunun 13.33 TL olduğu görülmektedir. Bugün itibarıyla dolar kurunun 17 Liranın üzerine çıktığı göz önüne alındığında, 7 ay önce konuşulan ve üzerinde uzlaşılan oranların dahi altında bir artışın yetersizliği açıkça ortaya çıkacaktır.

Oysa yapılması gereken ilk adım, sağlıkçıların temel ücretlerinin düzeltilmesi, düzenlenmesi ve bu iyileştirmelerin emekliliğe yansıtılmasıdır.

Teklifin 1 Aralık 2022 tarihli maddelere göre eksiklik taşıyan bir diğer önemli noktası da emekli hekimlerin çalışmalarını zorlaştıran düzenlemelerin varlığını devam ettirmesidir. Emekli olup çalışmaya devam eden hekimlerin ödenek ve ek ödeneklerinde ciddi kesintiler yapılmaktadır. Hekim açığının bu denli artış gösterdiği bir dönemde hem emekli hekimlerin çalışmalarının zorlaştırılması hem de emekli maaşlarında gerekli iyileştirmelere gidilmemesi hekim açığını ve hekimlerin yurtdışına göçünü artıracak ve toplum sağlığını sıkıntıya sokacak bir tutumdur.

Türkiye 38 OECD ülkesi arasında milli gelire oranla sağlık harcamasında son sırada yer almaktadır. Ancak cepten yapılan sağlık hizmetine bakıldığında en üst sıralarda yer alıyor olmamız sağlık alanında yaşanan sorun ve sıkıntılarının bir diğer önemli göstergesidir. Bu sorun ve sıkıntılarının çözümü için sağlık çalışanlarının özlük haklarında hızlı bir iyileştirme yapılması gerekirken 1 Aralık 2021 teklifinin dahi gerisinde bir teklifin hangi gerekçe ile Komisyon gündemine getirildiği ve geri adımın gerekçeleri açık ve net bir şekilde kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

Bir an evvel gerçekçi ve kapsamlı bir düzenleme yapılarak, hekimlerin gelecek kaygısı duymaksızın çalışabilecekleri bir düzenlemenin hayata geçirilmesi elzemdir.

Uzman tabip, asistan ve tabip olmak üzere yaklaşık 121 bin kişiyi kapsayan teklif, 4 bin eczacıyı, 154.680 hemşireyi, 53.912 ebeyi, 70.383 sağlık memurunu, 54.665 sağlık teknikerini, diğer sağlık hizmetleri sınıfında olan 14 bin-29 bin gibi genel idare hizmetleri sınıfında olan sağlık çalışanlarını, işçi ve geçici personel kapsamında olan 167 bin personelini kapsamamaktadır. 26 bin aile hekimi de bu tekliften tam anlamıyla yararlanamamakta, aile hekimliklerinde çalışan personeller de bu tekliften yararlanamamaktadır. Sağlık alanında hizmet veren veteriner hekimlerin sorunlarının teklifte yok sayılması yine teklifin eksiklikleri arasındadır. Sağlık sınıfına getirilen iyileştirmelerde veteriner hekimlerin de yer alması mutlaka sağlanmalıdır.

Yine, Danıştay tarafından verilen karar gereğince İnceleme Heyetlerinin Kanunla oluşturulması gerekirken teklifte bu düzenleme de açıkça bırakılmıştır.

Sağlık hizmetlerinde yer alan tüm personel hizmet sunumunda önem taşımaktadır. Sağlık çalışanları arasındaki kadrolu ve sözleşmeli personel ayrımı giderilmeli; tüm çalışanlar için gerekli ücret artışı sağlanmalı, taşeron sistemi sonlandırılmalıdır.

Sağlık Bakanlığı ve üniversiteler dışında görev yapan kurum doktorlarının ilgili teklifte yer alması da önemli bir eksikliktir. Yasama sürecinin devamında dile getirilen eksikliklerin tamamlanması doğru olacaktır.

Kamu eczacıları 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda uzman tabip, tabip, diş hekimleri ile birlikte aynı sırada yer almaktadır. Ancak kamuda çalışan eczacılar ne yazık ki mali ve özlük hakları açısından bir ayrımcılığa maruz kalmaktadır.

Resmi Gazetede yayımlanan 26.03.2013 tarih ve 28599 sayılı Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’nde 30.09.2016 tarihinde yapılan değişiklikte yer alan “Madde 4-m)(Değişik:RG-30/9/2016-29843) Stratejik personel: Tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi mevzuatına göre uzman olmuş uzman tabip, uzman (TUTG), tabip, uzman diş tabibi, diş tabibi ve eczacı unvanındaki personeli” ifadesi ile hekimler gibi eczacılar ve diş hekimlerinin de stratejik personel oldukları belirtilmiştir.

Ancak teklifte kamu eczacıları yok sayılmıştır. Kamuda çalışan eczacı sayısının yalnızca 3740 olduğundan hareketle yapılacak olan düzenlemeler mali açıdan bütçeye büyük bir yük getirmeyecek olmasına rağmen, beş yıllık eğitim alan eczacıların eğitim süresi, stratejik personel olması, hekim ve diş tabipleri ile aynı şekilde atamalarının gerçekleştirilmesi, tıbbi görevlerinin yanı sıra sorumluluk alarak kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sağlamaları, diş hekimleri ve eczacıların aynı şartlarda nöbet tutarak aynı nöbet saat ücretini alması göz önünde bulundurulmamıştır.

MADDELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Yukarıda detaylı bir şekilde ifade edildiği üzere, kanun teklifinin Komisyon görüşmeleri sırasında 4 madde ile ilgili verdiğimiz değişiklik önermeleri Ak Parti ve MHP’li Komisyon üyelerinin oyları ile reddedilmiştir.

MADDE 2

Görüşülen düzenleme, Aralık ayında getirilen ve Meclis Genel Kurulu’nda oybirliğiyle kabul edilen ilk düzenlemenin gerisinde olduğu için emekli hekimlerin ve dış tabiplerinin mali haklarını yükseltmek için Kanun Teklifinin 2’nci maddesinde yer alan “(26.000)” ibaresinin “(40.000)” şeklinde, “(20.000)” ibaresinin ise “(33.000)” şeklinde değiştirilmesi ile emekli olduklarında aylık sınırının altında maaş alan kamu eczacılarının düzenleme kapsama alınmasına yönelik değişiklik önergemiz komisyon tarafından reddedilmiştir.

MADDE 3

Hekim ve sağlık çalışanlarına yönelik disiplin cezasının döner sermaye ödemesinde ölçüt olarak kullanılması Danıştay tarafından hukuka aykırı bulunarak iptal edilmişken, teklifin 3. maddesiyle disiplin durumu döner sermaye ödemesinde bir ölçüt olarak ifade edilmiştir. Bu gerekçeyle son derece muğlak, içeriği ve kim tarafından, hangi ölçütler ile değerlendirileceği belirsiz bir kavram olan “disiplin durumu” ifadesinin düzenlemeden çıkarılmasını yönelik değişiklik önergemiz komisyon tarafından reddedilmiştir.

MADDE 4

Hekim ve dış tabiplerine döner sermaye bütçesinden yapılan sabit ek ödemenin merkezi yönetim bütçesinden verilmesine yönelik teklifin 4’üncü maddesinde yer alan düzenleme mali açıdan eksiktir. Katsayıların artırılması ve beş yıllık eğitim alan eczacıların eğitim süresinin, stratejik personel olmasının, hekim ve dış tabipleri ile aynı şekilde atamalarının gerçekleştirilmesinin, dış hekimleriyle aynı şartlarda nöbet tutarak aynı nöbet saat ücretini alıyor olmasını gözeterek, düzenlemede kamu eczacılarının da olmasına yönelik verdiğimiz değişiklik önergemiz komisyon tarafından reddedilmiştir.

MADDE 5

Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik koşullar göz önüne alındığında, vatandaşların sağlık hizmetlerine erişim sebebiyle borçlandırılması ve bu borç üzerinden sıkıntıya düşürülmesi vatandaşlar üzerindeki maddi ve manevi yükü daha da arttırmaktadır. Teklifin 5. Maddesinde Genel Sağlık Sigortası borçlarının kısmen değil, tamamen silinmesine yönelik verdiğimiz değişiklik önergemiz komisyon tarafından reddedilmiştir.

Teklifin, sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilerin 31/12/2021 tarihine kadar olan borçlarının da 5 bin TL’ye kadar olan kısmının terkin edilmesini ve yine üzerinde olan kısımlarda da bazı düzenlemeler yapılmasını olumlu ancak eksik bir düzenlemedir. Sosyal hukuk devletinın gereği olarak, sağlık hizmetlerinin esasen parasız olması gerekmektedir. Hasta garantili şehir hastaneleri ile özel sağlık sisteminin kamuya getirdiği yükler hafifletilerek, toplumun en alt kesiminde yaşayan, en dezavantajlı, en yoksul kesiminde olan vatandaşlarımızın borçlarının tamamının silinmesi gerekmektedir.

SONUÇ

Yukarıda da ifade edildiği üzere, gelişmiş ülkeler olası sağlık krizlerine yönelik olarak sağlık sistemini güçlendirme ve sağlık çalışanlarının mali ve özlük haklarını ciddi derece iyileştirirken iktidar tüm uyarılara rağmen sağlık çalışanlarının çalışma koşullarını giderek artan sorunlara özlük ve mali haklarındaki gerilemeleri görmezden gelmeye devam etmektedir. Bu düşünceler ile getirilen teklifi kısmi ve dar bir çerçevede olumlu bir adım olarak görmekle beraber hem kapsam olarak dar hem de içerik olarak yetersiz bulduğumuzu ifade etmek isteriz. Bu açıdan kamuda ve özel sektörde çalışan 39 kategorideki tüm sağlık çalışanlarını kapsayacak, sağlık çalışanlarının hem çalışma koşullarını hem de mal ve özlük haklarını çalışanları memnun edecek düzeyde iyileştirecek geniş kapsamlı bir düzenlemeye ihtiyaç vardır.

Ünal Demirtaş
Zonguldak

Ali Şeker
İstanbul

Ali Fazıl Kasap
Kütahya

Burhanettin Bulut
Adana

Fikret Şahin
Balıkesir

Kani Beko
İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

Teklifin Tümüne İlişkin Genel Değerlendirme:

ARALIK AYINDA TBMM'DE GERİ ÇEKİLEN DÜZENLEMEDEN BİLE DAHA GERİDE OLAN YENİ YASA TEKLİFİ KABUL EDİLEBİLİR DEĞİLDİR

1 Aralık 2021 günü TBMM görüşülmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifine bütün grupların desteği ile 8 maddelik bir ek teklif ile benzer bir yaklaşımla hazırlanmıştır. 1 Aralık 2021 de önerilen ve geri çekilen teklif sağlık kurumlarında iş barışını bozmuş, sağlık çalışanları arasında ciddi bir çatışmaya yol açmıştır. Bu çatışma henüz hafiflemeye başlamışken, “Tabip, uzman tabip ve diğer sağlık personelinin mali haklarında önemli iyileştirmeler yapılması kapsamında” olduğu ifade edilen düzenlemelerin yer aldığı bu teklif, diğer sağlık personellerinin mali haklarında önemli bir değişiklik içermemekte, hemşireler ve sağlık ekibi üyelerine yönelik negatif bir ayrımcılık yapıldığını açıkça ortaya koymaktadır.

Mali haklara yönelik düzenlemede sağlık çalışanları ayrıştırılmış, sahada ciddi rahatsızlığa yol açan ve “Tabip ve diğer sağlık personeli” ifadesi kanun teklifinde yer almış, tasarıda “diğer” ifadesiyle yer alan sağlık çalışanlarına yönelik kayda değer bir iyileştirme yapılmamıştır. Yapılan tüm iyileştirmelerden hekim, veteriner, eczacı, hemşire, laborant ayırımı yapılmadan tüm sağlık emekçilerinin faydalanması sağlanması gerekirken, emekliliğe yansıyan ücret artışı, sağlıklı çalışma şartları talepleri yine sonuçsuz bırakılmıştır.

Sağlıkta dönüşüm programı ile piyasalaşan; hastaya müşteri, hastanelere işletme, hekim ve sağlık emekçilerine köle gözüyle bakılan Türkiye sağlık sistemi; pandemi ve krizlerin etkisiyle gittikçe tıkanmaktadır. Sağlık sistemindeki tıkanmışlığının çözümü için ise sistemi gözden geçirip değiştirmek yerine; yaşananlardan ders alınmamışçasına, emekçilerin üzerine daha fazla

yüklenilmektedir. Hekim ve sağlık emekçilerinin ücretleri her geçen ay erirken çalışma şartları daha da zorlaşmakta ve büyük çoğunluğu yoksulluk sınırının altında ücret alırken, her gün sağlık kurumlarında yaşanan kaos ortamını idare etmek zorunda kalmaktadırlar. Dayanılmaz hale gelen koşullar sonucu son iki yılda binlerce hekim kamudan istifa etmiş ve yine binlercesi yurt dışına gitmiştir. Uzun süredir nitelikli sağlık hizmeti alamayan toplum; artık hekim, sağlık emekçisi bulamamaktadır.

Hekim ve sağlık emekçilerinin özlük hakları, toplumun sağlık hakkı için 2021 Aralık'ta TBMM'de kabul edilip sonrasında uygunsuz biçimde geri çekilen yasa tasarısı, 14 Mart'ta Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan 5 vaat ve son olarak da sağlıkta şiddet ve malpraktis ile alakalı etkili olmadığı aşikâr olan yasal düzenlemeler gibi gelişmeler yaşandı. Aylardır oyalama ve algı yönetimi dışında somut bir adım görülememiş 07.06.2022 tarihinde TBMM'ye getirilen yasa teklifi de yeni bir hayal kırıklığı olarak eklenmiştir.

03.08.2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7146 sayılı Kanunla 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Ek 84. Madde eklenmiş ve kamudan emekli olan tabip veya dış tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan tabip ve dış tabiplerinden ilgili mevzuatına göre uzman olanlara her ay emekli aylıklarıyla birlikte ilave ödeme yapılacağına dair düzenleme yapılmıştır. Yeni düzenleme ile ilave ödeme tutarını belirleyen gösterge rakamları uzman hekimler için 17.000 iken 26.000 hekimler için 13.000 iken 20.000 olarak yükseltilmiştir.

Adli Tıp Kurumu, tıp fakülteleri ve Sağlık Bakanlığı bünyesinde ek ödemelerin merkezi bütçeden karşılanmasına dair ilgili hükümlerde değişiklikler yapılmıştır. Sağlık Bakanlığı bünyesinde yapılacak ek ödemelerde sağlık kuruluşunun mali durumunun esas olmasına dair kural değiştirilirken amaçlandığı belirtilen “eşitliğin” çıtasının neye göre belirleneceğine dair açıklık getirilmemiştir.

2547 sayılı Kanunun 58. Maddesindeki değişiklikle ek ödeme matrahları yükseltilirken 209 sayılı Kanunun Ek-3. Maddesinde değişiklik yapılırken sadece pratisyen tabip ve dış tabipleri yönünden katkıya bağlı olmaksızın yapılacak ek ödeme oranı % 180'den 265'e yükseltilirken Bakanlık veya bağlı kuruluşlarının kadrosunda tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık mevzuatına göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzmanlık eğitimi veya yan dal uzmanlık eğitimi

yaptırınlar için de bu hükmün uygulanacağı kabul edilmiştir. Böylelikle tıp fakültelerine tahsis edilen az sayıda Sağlık Bakanlığı adına tıpta uzmanlık eğitimi alan hekimlere de ek ödeme yapılacağına dair hüküm konulmuştur.

209 sayılı Kanunun 5. Maddesindeki “ek ödeme yapılabilir” ibaresi korunarak bu ödemenin yapılmayabileceğine dair örtük beyan değiştirilmemiştir. Öte yandan “Her bir sağlık tesisinde ek ödemeye esas işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetleri oluşturulur” cümlesi eklenmiş, ancak “denetim” yetkisi verilen heyetin bileşimine ilişkin belirleme yapılmadığı gibi sağlık hizmetinin niteliğini artırmaya yönelik bir değerlendirme yapılmasından söz edilmediği de görülmektedir. Madde ile bu düzenlemeler Hazine ve Maliye Bakanlığının “uygun görüşü” üzerine Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmıştır.

3359 sayılı Yasanın “Bazı sağlık personelinin atanması” başlıklı Ek Madde 1’de düzenlenen açıktan atamalara ilişkin kuraya ilişkin usul ve esaslar ile bunların Sağlık Bakanlığındaki atama ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği düzenlemesi eklenmiştir. Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık eğitimi verebilme yetkisini belirleyen 2. Fıkradan “Kamu kurum ve kuruluşlarının uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman, tabip, dış tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına yapılacak açıktan atamalar, açıktan atama izni alınmaksızın mevzuatta öngörülen işlemlerin tamamlanmasından sonra gerçekleştirilir ve bunların yerleştirilmeleri Sağlık Bakanlığınca sınavsız ve kura ile yapılır” bölümü çıkarılmıştır.

Devlet hizmeti yükümlülüğünü düzenleyen Ek-3. Maddedeki “veya ilgililerin talebi halinde 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli” ibaresi yürürlükten kaldırılarak “Devlet hizmeti yükümlülüğünü yapmakta olan personel bulundukları ilde 4924 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli sağlık personeli olarak çalışabilirler” hükmü eklenmiştir.

4924 sayılı Yasada **sözleşmeli olarak çalışabilecek** hekim kadro sayısı da 22 binden 27 bine çıkarılmıştır. **TÜM SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN SÖZLEŞMELİ OLARAK DEĞİL, KADROLU OLARAK İSTİHDAMI GEREKMEKTEDİR, SÖZLEŞMELİ OLARAK ÇALIŞANLAR İŞE KADROYA GEÇİRİLMELİDİR.**

2021 Aralık Düzenlemesi ile Mevcut Yasa Teklifi Arasındaki Önemli Farklar

Aralık 2021’de TBMM Genel Kurulunda oybirliğiyle kabul edilmesine rağmen TBMM İçtüzüğüne aykırı olarak komisyona çekilerek metinden çıkarılan teklifte emekli pratisyen hekimlerin ilave ödeme tutarını belirleyen gösterge 13 binden 33 bine; uzman hekimlerin ise 17 binden 40 bine çıkarılacakken yeni yasa teklifi ile sırasıyla 20 bin ve 26 bine yükseltilmiştir. Başka bir ifadeyle pratisyen hekim emekli aylığında 3050, uzman hekim emekli aylığında 3400 lira iyileştirme yerine yeni yasa teklifiyle sırasıyla 1600 ve 2100 lira iyileştirme yapılacaktır.

Aynı zamanda, yeni teklifle 5510 sayılı Yasanın 4/c’ maddesine tabi olanların da ek ödeme alması sağlanırken önceki teklifin aksine çalışma halinde ek ödemenin kesileceğine dair hüküm korunmuştur.

2018 yılında olduğu gibi kamudan emekli olmayan veya sosyal güvenlik mevzuatındaki değişiklikler nedeniyle bu haktan yararlandırılmayan hekimler,sağlık emekçileri yönünden bir düzenleme yapılmamıştır. Böylelikle emekli hekimler ve sağlık emekçileri arasında, sosyal güvenlik kurumu kaynaklı ayrımcılık daha da artmıştır.

Aralık 2021’deki düzenlemede pratisyen hekim sabit ek ödeme oranları %180’den %450’ye; uzman hekimlerin %335’ten %695’e, eğitim görevlilerinin %410’dan %770’e yükseltilecekti. Mevcut yasa teklifinde ise pratisyen hekimlerin sabit ek ödeme oranı %180’den %265’e yükseltildi. Örneğin: 3773 lira olan pratisyen sabit ek ödemesi, Aralık 2021’deki düzenlemeyle 9000 lira civarında olacak iken yeni yasa teklifiyle 5000 lira gibi bir miktarda olacaktır.

Altı aydır merakla beklenen düzenleme, hekimler ve sağlık çalışanlarında büyük ölçüde hayal kırıklığı yaratmıştır. Yetersiz de olsa olumlu ancak kapsayıcı değil diyerek eleştirilen 2021 yılının Aralık ayındaki düzenlemeye göre birçok açıdan daha geride bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız. Üstelik, Aralık ayındaki düzenlemede ödemeler sabit ek ödeme üzerinden artarken; mevcut yasa teklifinde ödemeler daha güvencesiz olan performans ve sözleşmeli çalışma üzerinden artırılmakta; mesai dışı çalışma teşvik edilmektedir.

Hekimlerin ve sağlık çalışanlarının büyük çoğunluğunun emekliliğe yansıyan tek ödeme isteğine rağmen performansa dayalı ek ödeme ısrarı halen devam etmektedir.

Sabit ek ödemenin genel btçeden karşılanmasıyla birlikte mahsuplaşma olacağı için performans ek ödeme artışı birçok sağlık kurumunda etkili olamayacaktır. Mahsuplaşma tamamen kaldırılarak, merkezi yönetim btesinden karşılanmadır.

Bilindiği gibi mevcut mevzuatta da “tıbbi işlem” şöyle tanımlanmaktadır: “Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü zerine Bakanlıkça ıkarılacak yönerge ile belirlenen ve genel tıbbi işlemler puanına esas olan işlemler ile özellikli tıbbi işlemler puanına esas işlemler”. Yapılan değişiklikte tıbbi işlemin Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenmesine dönük bir değişiklik yapılmamıştır. Kaldı ki performansa dayalı ek ödeme sisteminin sağlık hizmetine ve sağlık sistemine verdiği zarar açık olmasına karşın bu hasarı gidermeye yönelen bir tutum da yoktur.

Aile Hekimlerinin zlk haklarıyla ilgili herhangi bir düzenleme içermeyen yeni yasa teklifinde; Eğitim aile sağlığı merkezi ve eğitim aile hekimliği birimlerinde görev yapan ğretim yeleri ile ğretim görevlilerine kendi kurumlarından da ödeme yapılabilmesine yönelik değişiklik yapıldı. Bunun dışında; 1219 sayılı Kanununun Geçici 9. Maddesindeki sözleşmeli aile hekimlerinin tıpta uzmanlık sınavı sonuçlarına göre, merkezi yerleştirmeye tabi olmaksızın, Tıpta Uzmanlık Kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde aile hekimliği uzmanlık eğitimi yapabilmelerine olanak veren geçici hükmün süresi 1.1.2020 tarihinde dolmuştur. Yeni düzenlemeyle uygulamanın 1.1.2029 tarihine kadar uzatılması amaçlanmıştır.

Sözleşmeli Aile Hekimliği Uzmanlık Eğitimi (SAHU) ile mevcut pratisyen aile hekimlerinin eğitimlerine katkı sağlansa da standart aile hekimliği uzmanlık eğitimi alan hekimlerle aralarında eğitim birimine yerleşmedeki TUS başarısı, alınan ücret, eğitim bitişinde uzman olarak atamanın yapıldığı yer gibi konularda adaletsizlikler içerdiği gözlenmektedir.

Sonuç olarak; yaşanılan ekonomik kriz nedeniyle geçinemeyen hekimlerin ve sağlık emekçilerinin emekliliğe yansıyan ücret artışı, sağlıklı çalışma şartları talepleri yine sonuçsuz bırakılmıştır. Önümüzdeki dönemde de sağlık çalışanlarının geçinmekte çok zorlanacakları ortadadır.

Maddeler Açısından Değerlendirme:

MADDE 1-11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "1/1/2020" ibaresi "1/1/2029" şeklinde değiştirilmiştir.

- **Aile hekimlerinin tıpta uzmanlık sınav sonuçlarına göre merkezi yerleştirmeye tabi olmaksızın aile hekimliği uzmanlık eğitimi yapabilmeleri ile ilgili süre 01.01.2020'den 01.01.2029'a kadar uzatılmıştır**

MADDE 2- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "(17.000)" ibaresi "(26.000)" şeklinde, "(13.000)" ibaresi "(20.000)" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Yukarıdaki hükümler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır."

- **Emekli olan tabip ve diş tabiplerinde; (17.000) olan gösterge rakamının (26.000), uzman olmayanlara (13.000) gösterge rakamının (20.000) olarak değiştirilmesi önerilmiştir.**
- **Mali haklara yönelik düzenlemede sağlık çalışanları ayrıştırılmış, sahada ciddi rahatsızlığa yol açan ve "Tabip ve diğer sağlık personeli" ifadesi kanun teklifinde yer almış, tasarıda "diğer" ifadesiyle yer alan sağlık çalışanlarına yönelik kayda değer bir iyileştirme yapılmamıştır.**
- **Kanun teklifine söz konusu olan NEGATİF AYRIMCI yaklaşımın ve bu yaklaşımın göstergesi olduğuna inandığımız ayrıştırıcı ifadenin düzeltilmesi, tüm sağlık emekçilerini kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir**
- **Sadece tabip ve diş tabiplerine yönelik yapılan düzenleme ile hekim dışı personel hakkında ilave emekli aylığı düzenlemesi yapılmaması nedeni, ekip işi olan sağlık sektöründe eşitsizlik bulunmaktadır.**

MADDE 3- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı sağlık Bakanlığına Bağlı sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı fıkranın mevcut ikinci cümlesi ile maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. "Her bir sağlık tesisinde ek ödemeye esas işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetleri oluşturulur. "Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve

kriterleri, personelin unvanı, görevi, disiplin durumu, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar dikkate alınmak suretiyle ek ödemenin oranı, usul ve esasları ile inceleme heyetlerinin yapısı, çalışma usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.'

"Bakanlık merkez teşkilatında (laboratuvarlar hariç) görev yapanlar dışındaki personele, döner sermaye gelirlerinden, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri ile teknik hizmetler sınıfı kadrolarına atanmış olup Kurumun analiz ve kontrol laboratuvarlarında fiilen görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden dördüncü fıkra uyarınca Bakanlık döner sermaye hesabına aktarılan tutardan birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; eğitim görevlisi ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 950'sini, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman dış tabiplerinde yüzde 850'sini, pratisyen tabip ve dış tabipleri ile uzman eczacılarda yüzde 650' sini, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350'sini, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 305'ini, diğer personelde ise yüzde 225'ini geçemez. Sağlık Bakanlığı tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, yüzde 950 ve yüzde 850 oranları beş kat artırılarak uygulanır. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 225 oranı, yüzde 260 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak profesör, doçent ve eğitim görevlilerine bu fıkradaki oranların yüzde 50' sini, tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30'unu, diğer personele yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı

Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkra uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır. Bu madde uyarınca yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz. Bakanlık bağış, faiz ve kira gelirleri dışındaki döner sermaye gelirleri, Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ile diğer nakit kaynaklarını personele ek ödeme dağıtımında kullanabilir. Bu maddenin ikinci fıkrasının altıncı cümlesi ile ek 3 üncü madde kapsamında yapılacak ödemeler dışında dağıtılacak ek ödemenin yıllık toplamı, dağıtımda kullanılabilecek toplam tutarın yüzde ellisini aşamaz.”

Bakanlık döner sermaye işletmeleri, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkânlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, Bakanlık taşra teşkilatının desteklenmesi amacıyla yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafi hasıllardan aylık tahsil edilen tutarın yüzde 6’sını geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarırlar. Bu hesaplarda toplanacak tutarların dağılım ve harcanmasına ilişkin kriterler Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir.’

- “Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu mülga olduğundan ve idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, başhemşire unvanları da kaldırıldığından buna yönelik düzenlemeler metinden çıkarılmaktadır.” İbaresini yer almaktadır. Her ne kadar 663 Sayılı KHK ile “sağlıkta sözleşmeli yöneticilik” uygulaması başlamış olsa ve başhemşirelik unvanı şu anda kullanılmıyor olsa da Başhemşirelik unvanı hemşirelik yönetmeliğinde (Resmî Gazete Tarihi: 08.03.2010 Resmî Gazete Sayısı: 27515) yer almaktadır. İlgili teklifte, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun mülga olduğu belirtilmekle birlikte, bu uygulamanın bir uzantısı olan sağlıkta sözleşmeli yöneticilik uygulaması muhafaza edilmektedir.
- Sahada hemşirelik hizmetlerinin yönetiminde çeşitli sorunlara yol açan, liyakatin sorgulandığı, yapılan sözleşmelerin kimlerle, hangi duyuru, başvuru ve seçim standartların söz konusu olduğu belli olmayan, hemşirelik hizmetlerinin yönetiminde bırakın bu mesleğin sahibi olmayı, sağlık çalışanı olmayı bile gerekli

görmeyen sağlık bakım hizmetleri müdürlüğü uygulamasının kaldırılması ve başhemşirelik modeline geri dönülmesi için gerekli tüm şartlar mevcuttur. Dolayısıyla yapılan düzenlemede başhemşirelik ifadelerinin kaldırılması uygun bir yaklaşım olmayacaktır.

- SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN MALİ HAKLARINA YÖNELİK CİDDİ BİR DÜZENLEMeye İHTİYAÇ OLDUĞU AŞİKÂRDIR. TÜM SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN MALİ HAKLARDA GERÇEK ANLAMDA İYİLEŞTİRME YAPILMASI, BU İYİLEŞTİRMENİN ÇALIŞANLARIN NET MAAŞI ÜZERİNDEN YAPILMASI, EKİP ÇALIŞMASINI VE İŞBİRLİĞİNİ ÖZENDİRİCİ VE BU ANLAMDA EŞİTLİKLİKÇİ BİR YAKLAŞIMLA İYİLEŞTİRMELERİN SAĞLANMASI GEREKMEKTEDİR. EK ÖDEME TAVAN ORANLARI, MAAŞLARA ORANLI OLMASINA, HEKİMLERLE HEMŞİRE V.B SAĞLIK EMEKÇİSİNİN MAAŞLARI ARASINDA ZATEN CİDDİ BİR FARK OLMASINA RAĞMEN; EK ÖDEME TAVAN ORANLARINDA YAPILAN ARTIŞ ORANLARINDA DAHİ HEKİMLERDE YÜZDE YÜZELLİ ARTIŞ ÖNGÖRÜLÜRKEN, HEMŞİRELERİN DE YER ALDIĞI “DİĞER PERSONEL” YÖNÜNDEN ARTIŞ ORANI YÜZDE YETMİŞBEŞ OLARAK ÖNERİLMEKTEDİR. BU AYRIMCI YAKLAŞIM BÜTÜN SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN ÇALIŞMA MOTİVASYONUNU KIRDIĞI GİBİ DERİN BİR AYRIMCILIK DUYGUSU İLE BİRLİKTE SAĞLIK HİZMETİNİN BÜTÜNCÜLLÜĞÜNE ZARAR VERMEKTEDİR. BU NEDENLE MUTLAKA DÜZELTİLMELİDİR.

MADDE 4 — 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "(altıncı fıkrası hariç)" ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı cümlede yer alan "%180" ibaresi "% 265'i" şeklinde, "döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılır" ibaresi "merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme yapılır" şeklinde değiştirilmiş ve ikinci cümlesinde yer alan "istihdam edilen tabipler" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile Bakanlık veya bağlı kuruluşlarının kadrosunda tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık mevzuatına göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzmanlık eğitimi veya yan dal uzmanlık eğitimi yaptırılanlar" ibaresi eklenmiştir.

- Teklifte ana konu, döner sermaye ödeme tutarlarında artış yapılmasıdır. Tarafımızca teklif ise performans sisteminin kaldırılmasıdır. Zira performans

sistemi ile sağlık sisteminin bugun geldiği nokta içinden çıkılmaz bir hal almıştır. Bu sebeple performans sisteminden vazgeçilerek, insanca yaşayacak temel creti temel alan ödemenin sağlanması TÜM SAğLIK EMEKÇİLERİNİ kapsayacak şekilde düzenlenmesi elzemdir.

- Teklifin 4. maddesi salt hekimlere yönelik bir düzenlemedir. Emekli sağlık emekçilerinin tümü maddi olarak ciddi zorluk yaşamaktadır. Emekli hekimlere yönelik 3 Ağustos 2018 Cuma tarihli ve 30498 Sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 7146 numaralı Kanunla iyileştirme yapılmış, bu düzenlemede de sadece hekim emeklileri bu haktan yararlandırılmıştır. Aynı ayrımcı tutumun 3 yıl sonra tekrarlanması, HEKİM OLMAYAN SAğLIK EMEKÇİLERİNİN MAğDURİYETLERİNİN EMEKLİLİKTE DE DEVAM ETTİRİLMESİ VE SADECE HEKİMLERE YÖNELİK DÜZENLEME İLE ARADAKİ FARKIN AÇILMASI SÖZ KONUSUDUR.
- Öncelikle sağlık hizmeti ekibinde görev yapan tüm sağlık emekçilerinin emeklerinin karşılığı olan adil bir creti alma haklarının varlığı tartışmasıdır. Verilen teklif ve gerekçesi sağlık sektöründe yer alan diğer emekli sağlık emekçilerine yönelik ücret iyileştirilmesinin yapılmaması, bu teklifin ve yasama organı kararının Anayasa'nın başta eşitlik ilkesine, çalışanların korunması ödevine ve hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Bu gerekçe nedeniyle emekli sağlık emekçilerinin tamamı madde kapsamına alınarak, sağlık emekçileri arasında adalet sağlanması önerilmektedir.

MADDE 5-209 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 9- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerince; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir sebeple ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2021 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarlarının %50'sinin bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde ilgililerce defaten veya taksitle ödenmesi hâlinde, geri kalan kısmı ferleriyle birlikte terkin edilir. şu kadar ki, alacak tutarı 5.000 Türk lirası ve altında ise tamamı resen terkin edilir; alacak tutarının yarısının 5.000 Türk lirasının altında olması hâlinde 5.000 Türk lirası terkin edilerek bakiye kısım tahsil edilir.

Bu alacakların tahsili için açılmış davalar ile yürütülen icra takiplerinde;

- a) Derdest davalar bakımından, defaten ödeme ve terkin hâlinde karar verilmesine yer olmadığına, icra takipleri bakımından takibin iptaline;

b) Taksitle ödeme hâlinde, taksit ödeme süresince davanın durdurulmasına, icra takiplerinde tâkibin geri bırakılmasına; taksitlerin ödenmemesi hâlinde davanın ve takibin devamına; ödeme tamam olduğunda davalarda karar verilmesine yer olmadığına, takiplerde takibin iptaline, karar verilir.

Karar verilmesine yer olmadığına veya takibin iptaline karar verilen hâllerde yapılan masraflar taraflar üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretine hükmolunmaz.

Davanın durdurulması veya takibin geri bırakılması hâllerinde zamanaşımı süreleri durur.’,

- **Sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden tahsil edilememiş tutarlardan 5000 TL’ ye kadar olan kısmı silinmiş, 5000 TL üstü tutarlar için taksitle ödeme imkânı ve yapılan icra takiplerinin durmasına karar verilmiştir.**
- **HEM ÜNİVERSİTE HASTANELERİNİN ÇALIŞANLARINI KURUMLARINDA TUTABİLMELERİ HEM DE SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN HAK KAYBININ ÖNLENMESİ AÇISINDAN ÜNİVERSİTE HASTANELERİNDE ÇALIŞAN SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN SAĞLIK BAKANLIĞI HASTANELERİNDE ÇALIŞAN MESLEKTAŞLARI İLE AYNI HAKLARA SAHİP OLACAK ŞEKİLDE DÜZENLEME YAPILMASI, KAMUDA ÇALIŞAN SAĞLIK EMEKÇİLERİNE YÖNELİK YAPILAN TÜM DÜZENLEMELERİN ÜNİVERSİTE HASTANELERİNİ DE İÇERECEK ŞEKİLDE, MESLEK AYRIMI YAPILMADAN GENİŞLETİLMESİ GEREKMEKTEDİR.**
- **SAĞLIK BAKANLIĞINA VE ÜNİVERSİTELERE BAĞLI SAĞLIK TESİSLERİNCE; SAĞLIK HİZMETİ VERİLDİĞİ DÖNEMDE HERHANGİ BİR SEBEPLE İLGİLİ MEVZUATI KAPSAMINDA SAĞLIK SİGORTASINDAN YARARLANAMAYAN GERÇEK KİŞİLERE SUNULAN SAĞLIK HİZMET BEDELLERİNDEN TAHSİL EDİLEMEMİŞ ALACAK TUTARLARININ TAMAMININ TERKİNİ SAĞLANMALIDIR.**

MADDE 6- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin;

- a) (c) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "800'ünü", "500'ünü", "600'ünü" ve "300'ünü" ibareleri sırasıyla "950'sini", "650'sini", "750'sini" ve "375'inl" şeklinde,
- b) (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde sırasıyla yer alan "600'ünü", "250'sini",

"200'ünü," "150'sini" ve "200'ünü" ibareleri sırasıyla "750' sini" "305'ini" "255'ini," "225 'ini" ve "260'ını" şeklinde,

c) (h) fıkrasında yer alan "800'ünü", "800" ve "1600'ünü" ibareleri sırasıyla "950'sini", "950" ve "1900'ünü" şeklinde, değiştirilmiş ve maddenin (i) fıkrasının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Üniversitelerin (c) ve (f) fıkraları kapsamındaki personeline bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödmeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır. "

- **Üniversite hastanelerinde çalışan sağlık çalışanlarına yapılan döner sermaye ek ödeme oranları arttırılmıştır. Ayrıca 375 sayılı Kanun ek 9 gereği ek ödemeler mahsup edilmek üzere merkez yönetim bütçesinden karşılanması sağlanmıştır.**
- **Üniversite hastanelerinde çalışan sağlık emekçilerine yapılan döner sermaye ek ödeme oranları arttırılmıştır. Ayrıca 375 sayılı Kanun ek 9 gereği ek ödemeler “MAHSUP EDİLMEMEK ÜZERE” merkezi yönetim bütçesinden karşılanması gerekmektedir.**

MADDE 7- 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödmeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır. "

- **Adli Tıp Kurumunda yapılacak ek ödemelerin döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödmeden mahsup edilmek üzere merkez yönetim bütçesinden karşılanacağı belirtilmiştir. Teknik bir düzeltme yapılmıştır**

- **Adli Tıp Kurumunda yapılacak ek ödemelerin döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden ” MAHSUP EDİLMEMEK ÜZERE” merkez yönetim bütçesinden karşılanması ve mağduriyetlerin önüne geçilmesi gerekmektedir.**

MADDE 8- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek I inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Kuraya ilişkin usul ve esaslar ile bunların Sağlık Bakanlığındaki atama ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

"Tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi, ilgili dalda tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan profesör, doçent, doktor öğretim üyesi, eğitim görevlisi ve başasistanlar tarafından verilir. Doktor öğretim üyesi ve başasistanların tıpta uzmanlık eğitim verebilmeleri için uzman oldukları alanda fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şarttır."

- **Bazı sağlık personelinin atanmasına ilişkin olarak; Kamu kurum ve kuruluşlarının uzman tabip,, tabip, diş tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına yapılacak açıktan atamaların sınavsız ve kura ile yapılacağı düzenlenir iken. Yapılan değişiklik ile sadece kura ile yapılacak atamaların değil, yer değiştirmeler hususunda da usul ve esasların Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği düzenlenmiştir. Böylece yeni düzenleme gereği artık uzman tabip,, tabip, diş tabibi ve eczacıların yer değiştirme usulleri diğer sağlık personelinin atama usulünden ayrılmıştır.**
- **Tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi verecek kadrolarda, eskiden yardımcı doçent olarak geçen kadro ismi doktor öğretim üyesi olarak değiştirilmiştir.**
- **"Tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi, ilgili dalda tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan profesör, doçent, doktor öğretim üyesi, eğitim görevlisi ve başasistanlar tarafından verilir. DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ VE BAŞASİSTANLARIN TIPTA UZMANLIK EĞİTİM VEREBİLMELERİ İÇİN SAĞLIK BAKANLIĞI'NA VE ÜNİVERSİTELERE BAĞLI EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANELERİNDE UZMANI OLDUKLARI ALANDA FİİLEN EN AZ BİR YIL ÇALIŞMIŞ OLMALARI ŞARTTIR."** olarak

değiştirilmesi Akademik kadrolarda teamüllerin, ehliyet ve liyakatın önemsenmesi ve sağlanması adına elzemdir.

MADDE 9- 3359 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "veya ilgililerin talebi halinde 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli" ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve fıkra birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Devlet hizmeti yükümlülüğünü yapmakta olan personel, bulundukları ilde 4924 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli sağlık personeli olarak çalışabilirler."

- **Yapılan düzenleme ile eskiden ilk defa doktor olarak görev yapacak kişilerin 4924 sayılı kanuna göre atanması mümkün iken artık hekimler atandıktan sonra devlet hizmet yükümlülüğüne başladıkları yerde 4924 sayılı kanuna tabi olarak çalışabilecekleri düzenlenmiştir.**

MADDE 10-10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "22000'i" ibaresi "27.000'i" şeklinde değiştirilmiştir.

- **"SÖZLEŞMELİ SAĞLIK PERSONELİ ÇALIŞTIRILMASI" YERİNE TÜM SÖZLEŞMELİ SAĞLIK EMEKÇİLERİN KADROYA GEÇİRİLMESİ GEREKMEKTE VE YENİ ALIMLARIN DA KADROLU 4C SİSTEMİ İLE YAPILARAK OLUŞMUŞ VE OLUŞACAK MAĞDURİYETLERİN ÖNÜNE GEÇİLMESİ GEREKMEKTEDİR.**

MADDE 11-24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasının beşinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, altıncı cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir

"Bu ödemelerden yararlanan personele, çalışmaları sebebiyle 209 sayılı Kanunun 5 inci ve ek 3 üncü maddeleri ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi uyarınca hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle ödeme yapılır."

"Bu ödemeler toplamı ilgisine göre 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinde belirlenmiş olan tavanları geçemez."

- Kurumlar tarafından oluşturulan aile sağlığı merkezlerinde görev yapan personelin emsali personel gibi ek ödemededen yararlanmasının önü açılmıştır.

MADDE 12-27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “, Sağlık Bakanlığının, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun” ve “Türkiye Halk Sağlığı Kurumu,” ibareleri madde metninden çıkarılmış ve fıkra da yer alan “Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı,” ibaresi “Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı,” şeklinde değiştirilmiştir.

- Teknik bir düzenleme yapılmıştır.

09.06.2022

Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

Habip Eksik
İğdır

MUHALEFET ŞERHİ

2/4485 esas numaralı "Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hümnünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" teklifine ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

Teklifin Genel Üzerine Görüşlerimiz

Sağlık teşkilatı insanlık tarihi kadar eski olan, insanların sağlık arama çabalarına cevap vermeye çalışan hizmetlerin organize şeklidir.

Yakın zamanda Dünyanın karşı karşıya olduğu Covid-19 pandemisinde sağlık teşkilatı güçlü bir mücadele verdi. Sağlık personelinin fedakarlığı her türlü takdirin üzerindedir.

Ülkemiz ciddi bir ekonomik tükenmişlik içindedir. Sağlık teşkilatında en üst seviyede hizmet veren akademik personeli dahi, yoksulluk sınırının üzerinde kazanca sahip değildir.

Aralık 2021'de, hükümet sağlık personelinin durumunu düzeltici bir kanun teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunuldu. Düzeltme yapılacak gerekçesiyle, geri çekilen teklif şu andaki tekliften daha caziptir. Mevcut taslağın önerisi daha da zayıftır.

Mevcut teklifte sadece hekim, diş hekimi ve yöneticilerin durumunu iyileştirici tedbirler görüyoruz. Sağlık bir bütündür. Hekimlerin ekonomisi düzeltilmeye çalışılıyorsa, diğer sağlık personelininde durumu iyileştirilmelidir. Sadece hekimlere yönelik düzenleme, sağlık kurumlarında huzurlu ve motive ortamı bozmaktan başka bir şeye yaramaz.

Bu haliyle yasa yetersiz olup, geri çekilmelidir.

Teklifin Maddeleri Üzerine Görüşlerimiz

Madde 2: Tüm sağlık personeli emeklilikte acze düşmüştür. Tabip ve diş tabibi dışındaki meslek gruplarının durumu da düzetilmelidir.

Bu sebeple Komisyon toplantısında, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan

"(17.000)" ibresinin "(26.000)" şeklinde, "(13.000)" ibaresinin "(20.000)" şeklinde değiştirilmesi ve

"Tabip ve diş tabipleri dışında kalan sağlık çalışanlarının emekli aylıklarına ilave olarak aylık 1500 Türk Lirası ödenir ve bu rakam her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılır" cümlesinin birinci fıkraya eklenmesini öngören bir önerge vermiştik; ancak bu önergemiz iktidar milletvekillerince reddedilmiştir.

Madde 5: Teklifin ilk halinde, düzenlemeden kimlerin yararlanacağı hususunda muğlaklık oluşmaktadır. Beşinci maddede yer alan "gerçek kişiler" ibaresi herkesi kapsayabilir. Teklifte anlatılan kesimin Türk Milleti olduğunun vurgulanması önemlidir.

Bu sebeple Komisyon toplantısında

"sağlık sigortasından yararlanamayan" ibaresinden sonra gelmek üzere "Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı" ibaresinin eklenmesini

öngören bir önerge vermiştik, ancak bu önergemiz iktidar milletvekillerince reddedilmiştir.

Madde 6: Teklifin ilk halinde yapılan düzenleme yerinde olmakla birlikte yetersizdir. Bu sebeple Komisyon toplantısında teklifin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının a) bendinin "(c) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "800'ünü", "500'ünü", "600'ünü ve "300'ünü" ibareleri sırasıyla "950'sini", "650'sini", "850'sini" ve "350'sini" şeklinde değiştirilmesini öngören bir önerge vermiştik ancak bu önergemiz iktidar milletvekillerince reddedilmiştir.

Abdul Ahat Andican
İstanbul

Arslan Kabukcuoğlu
Eskişehir

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

10/6/2022

Esas No: 2/4485

Karar No: 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4485 esas numaralı, “Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 10/06/2022 tarihinde yaptığı 34 üncü birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 52 Milletvekili tarafından 07/06/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/4485 esas numaralı “Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, 08/07/2022 tarihinde yaptığı birleşiminde 2/4485 esas numaralı Kanun Teklifini görüşmüştür. Komisyon, Teklif metnini aynen kabul etmiş ve 5 karar sayılı tali komisyon raporu 09/07/2022 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi edilmiş, söz konusu rapor Komisyon üyelerine dağıtılmıştır.

Komisyonumuzun 10/06/2022 tarihinde yaptığı 34 üncü birleşiminde 2/4485 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahipleri Kayseri Milletvekili İsmail Tamer, Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sayıştay, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Adli Tıp Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu (KAMU-SEN), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK), Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası (SAĞLIK-SEN), Türkiye Sağlık ve Sosyal Hizmetleri Kamu Görevlileri Sendikası (TÜRK SAĞLIK-SEN), Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES), Genel Sağlık ve Sosyal Hizmet Kolu Kamu Çalışanları Sendikası (GENEL SAĞLIK-İŞ), Türk Tabipleri Birliği, Türk Dış Hekimleri Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Aile Hekimleri Dernekleri Federasyonu, Ankara Aile Hekimleri Derneği, Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği, Türk Hemşireler Derneği ile Veteriner Hekimler Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/4485 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/4485 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- 2023 yılında aile hekimi başına düşen nüfus sayısının 2.700’e düşürülmesi ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi gibi öncelikli hedeflere hem nicelik hem de nitelik olarak ulaşılabilmesi gayesiyle gerçekleştirilen uygulamanın süresinin sona ermesi sebebiyle aile hekimi olarak çalışmakta iken uzmanlık eğitimi yapma imkânı bulamayan aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerini teminen 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve 1/1/2020 tarihinde sona ermiş olan sürenin 1/1/2029 tarihine kadar uzatılmasına,

- 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunda, Danıştay kararı doğrultusunda inceleme heyeti hususunun kanunî dayanağa kavuşturulmasına,

- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu mülga olduğundan ve idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, başhemşire unvanları da kaldırıldığından bunlara yönelik düzenlemelerin madde metinlerinden çıkarılmasına,

- Tabip, uzman tabip ve diğer sağlık personelinin malî haklarında iyileştirmeler yapılması kapsamında;

- Sağlık Bakanlığı personelinin merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme almasının sağlanmasına,
- Personele dağıtılacak ek ödeme tutarı belirlenirken, sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine Sağlık Bakanlığının toplam gelirleri ve nakit imkânları esas alınarak personele daha fazla ek ödeme yapılabilmesine,

- Ek ödemenin tüm sağlık tesislerini kapsayacak şekilde daha dengeli dağıtılmasına,
- Bakanlığa bağlı sağlık tesislerinde görev yapan asistanlar dâhil tüm tabiplere yapılan ödemelerden, Sağlık Bakanlığı kadrosunda bulunup üniversitelerde Bakanlık adına uzmanlık eğitimi yapanların da faydalanmasına,
- Sağlık Bakanlığı döner sermaye mevzuatında yapılması amaçlanan düzenlemeye paralel olarak üniversite hastanelerinde ve Adli Tıp Kurumunda görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin merkezi yönetim bütçesinden karşılanması ve ek ödeme tavanlarının artırılmasına,
- 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinde belirtilen gösterge rakamları artırılarak tabip, uzman tabip, diş tabibi ve uzman diş tabiplerinin emeklilik maaşlarında iyileştirme yapılmasına,
- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerinden sağlık hizmeti alan ve sağlık sigortası olmayan kişilerin borçlarının bir kısmının terkin edilmesine ve bir kısmına ödeme kolaylığı sağlanmasına,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının tabip, diş tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarına yapılacak açıktan atamalarda kuraya ilişkin usul ve esasların Sağlık Bakanlığınca belirlenmesine, böylece özellikle diş hekimi ve eczacıların daha âdil olarak yerleştirilmesi gayesiyle Bakanlığa düzenleme yapma yetkisi verilmesine,
- Pozisyon yetersizliği sebebiyle 4924 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli personel istihdamında güçlükle yaşanmamasına yönelik olarak sözleşmeli personel pozisyon sayısının artırılmasına,
- Eğitim aile sağlığı merkezi veya eğitim aile hekimliği birimlerinde eğitici temininde güçlükle yaşanmaması, aile hekimliği uzmanlık eğitimi ve aile hekimliği hizmetlerinin düzenli sunulabilmesi amacıyla bu birimlerde görev yapan öğretim üyeleri ve eğitim görevlilerine asıl kurumlarında da ödeme yapılmasına,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri ve ilgili sivil toplum kuruluşları tarafından yapılan açıklamalarda;

- Türkiye'nin sağlık harcamalarının milli gelire oranı açısından OECD ortalaması %8,8 iken Türkiye'de bu oranın %4,3 olduğu, diğer yandan kişi başına düşen sağlık personelinin OECD ortalamasının altında kaldığı, bu ortamda hekimlerin kamudaki görevlerinden istifa ederek özel sektöre ve yurt dışına yönelimlerinin artarak devam ettiği, dolayısıyla gelecekte alanında uzman hekim bulmanın giderek zorlaşacağı, bu durumun düzeltilmesine ilişkin daha fazla teşvik edici düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu,

- 2021 yılı Aralık ayında TBMM Genel Kurulunda tüm siyasi parti gruplarının uzlaşısı ile yapılması öngörülen düzenlemenin daha sonra Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu tarafından geri çekilerek Genel Kurulda kabul edilen düzenlemelerin metinden çıkarıldığı, tüm sağlık çalışanlarının özlük haklarını düzenleyecek geniş kapsamlı bir çalışma yapılacağı belirtilmesine karşın mevcut düzenlemenin hekimlere 2021 yılı Aralık ayında yapılması öngörülen özlük iyileştirmelerine nazaran yetersiz kalan bir düzenleme olduğu, aradan geçen sürede enflasyondaki yüksek artışı da dikkate alarak hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının beklentilerinin tatmin edici daha fazla iyileştirici düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu,

- Hekimlerin emekli aylıklarının iyileştirilmesine ilişkin düzenlemenin olumlu ancak yetersiz olduğu, hekim maaşlarının birçok farklı kalemden teşekkül eden bir yapıda olmasına karşın emekliliğe yansıyan kısmının çok düşük kaldığı, hekim maaşlarının daha sade bir yapıya kavuşturularak aldıkları ödemenin tamamının emekliliğe yansıtılmasının daha hakkaniyetli bir yaklaşım olacağı, diğer yandan emekliliklerinde kendi nam ve hesabına çalışan hekimlerin emekli aylıklarında kesinti yapılmazken ücretli olarak çalışan hekimlerin emekli aylıklarında kesinti yapılmasının adaletsizliğe yol açtığı, bu durumun da önüne geçilmesine ilişkin bir düzenleme yapılmasının gerektiği,

- Sağlık çalışanlarının ek ödeme tavanlarının artırılmasına yönelik düzenlemenin iyi niyetli bir yaklaşım olarak değerlendirildiği, ancak uygulamada sağlık çalışanlarının büyük bir kısmının performansa dayalı ek ödeme alamadığı, dolayısıyla ek ödeme tavanlarının artırılmasının uygulamada bir fark oluşturmayaacağı, bununla birlikte genel bütçeden alınacak sabit ek ödeme ile performansa bağlı ek ödemede mahsuplaşma uygulamasına gidilmesi durumunda ücretlerde artış sağlanmayacağı, öncelikle sağlık çalışanlarının genel bütçeden ödenen ücretlerinin artırılarak performansa dayalı ek ödemelerin teşvik edici bir mahiyette olmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı,

- Teklif bünyesinde hekim ve dış hekimlerinin emeklilik aylıklarının iyileştirilmesine yönelik düzenlemelerin olumlu karşılandığı, ancak diğer sağlık çalışanlarının emeklilik aylıklarının iyileştirilmesine yönelik düzenlemelere yer verilmemesinin büyük bir eksiklik olduğu, diğer yandan yapılan düzenlemede hekimlerin ek ödeme katsayılarının 150 puan artırılırken diğer personelin 75 puan artırılmasının da adaletsiz bir yaklaşım olacağı, bu durumun sağlık çalışanları arasında iş barışını bozabileceği, bu durumun önüne geçilmesi için tüm sağlık çalışanlarını kapsayan bir düzenleme yapılmasının iş barışına katkı sunacağı,

- Sağlık Bakanlığı bünyesindeki eczacıların atama yönetmeliğinde stratejik personel olarak sınıflandırıldığı, eğitim sürelerinin beş yıl olduğu, eczacıların da özlük haklarına ilişkin düzenleme yapılmasının değerlendirilmesi gerektiği, bunun yanında veteriner hekimlerin de hekim statüsünde olmalarına karşın özlük hakları bakımından hekimlere oranla dezavantajlı bir konumda olduğu, diğer yandan hemşirelerin de özlük haklarında iyileştirme beklentisi içinde oldukları ve nitelikli hemşirelerin de özlük haklarındaki yetersizlik dolayısıyla yurt dışında çalışmayı tercih etmeye başladığı, dolayısıyla yapılacak düzenlemenin tüm bu kesimleri kapsayacak şekilde genişletilmesinin yerinde olacağı,

- Aile hekimliği uygulamasında aile hekimlerinden aile sağlık merkezlerini ticari bir yaklaşımla işletmesinin beklendiği, aile sağlığı merkezlerinin gider ödeneklerinin artan harcamaları karşılamakta yetersiz kaldığı, diğer yandan aile hekimi başına düşen personel sayısının düşürülmesine ilişkin hedeflenen rakamların aile hekimlerinin önemli oranda gelir kaybına uğramasına neden olacağı, bu durumun kamusal bir hizmet olan sağlık hizmetinin sunumunda arzu edilmeyen sonuçlar doğurabileceği, dolayısıyla aile hekimlerine ilişkin daha geniş kapsamlı bir düzenleme yapılmasının daha doğru bir uygulama olacağı,

- Danıştay'ın kararı doğrultusunda kanuna taşınması öngörülen inceleme heyetlerine ilişkin düzenlemenin detaylarının belirtilmemesinin bir eksiklik olduğu, diğer yandan yapılacak ek ödemelerde disiplin durumunun dikkate alınmasının doğru bir uygulama olmayacağı, Devlet Memurları Kanununda disiplin cezalarına ilişkin hususların belirtildiği, bunların dışında ek ödemelerin de kesilmesine ilişkin bir düzenleme yapılmasının bir suça iki ceza verilmesi şeklinde bir adaletsizlik ortaya çıkardığı, bu durumun önüne geçilmesi için söz konusu düzenlemenin Tekliften çıkarılmasının daha doğru olacağı,

- Sağlık hizmeti alan ve sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilerin borç ödemelerinin kolaylaştırılmasına ilişkin düzenlemenin olumlu karşılandığı, bu kişilerin gerçekten ödeme kabiliyetlerinin olmadığını tespiti halinde bu ödemelerin tamamının terkin edilmesinin de değerlendirilmesi gerektiği,

- Adli Tıp Kurumu personelinin merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme almasına ilişkin düzenlemenin olumlu karşılandığı, ancak Adli Tıp Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunda personelin alacağı ödemenin tavanına ilişkin oranların belirtildiği, bu oranlarda değişiklik yapılmaması halinde yapılacak artıştan kurum personelinin yararlanamayabileceği,

- Kuralara ilişkin yapılacak düzenlemenin kuraların adaletine ilişkin soru işaretleri doğurabileceği, yönetmelikte yapılması öngörülen düzenlemelerin çerçevesinin kanun teklifinde de belirtilmesinin endişelerin giderilmesine yönelik daha doğru bir uygulama olacağı,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklifin ilk imza sahibi Kayseri Milletvekili İsmail Tamer, Sağlık Bakan Yardımcısı Halil Eldemir ve ilgili kamu idarelerinin temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın hayata geçirildiği 2003 yılından bu yana ülkemizin temel sağlık göstergelerinde büyük iyileşmeler sağlandığı, sağlıkta dönüşüm ile hastaların sağlık hizmetine ulaşabilmesini kolaylaştırmak amacıyla aile hekimliği uygulamasının getirildiği, halihazırda 27 bin aile hekiminin 3 bininin aile hekimi uzmanı olduğu, uzman aile hekimlerinin sayısını artırmak amacıyla pratisyen hekimlerin işbaşında eğitimlerine devam ederek aile hekimi olmasına yönelik düzenlemenin 2020 yılında sona erdiği, yapılması öngörülen düzenleme ile uzman aile hekimi sayısının artırılması amacıyla bu sürenin 2029 yılına kadar uzatıldığı,

- Emekliliğe ilişkin düzenleme ile bütçe imkânları dâhilinde önemli bir iyileştirme sağlandığı, özellikle 2008 Ekim ayı sonrasında işe başlayan hekimlerin de kapsama dâhil edilmesiyle bu hekimlerin emekliliğinde daha büyük miktarda bir artış sağlandığı, diğer yandan 2021 yılı Aralık ayında yapılması öngörülen düzenlemenin uzman hekimlerin emekli aylıklarının üniversite hastanelerindeki akademisyenlerin emekli aylıklarının üzerine çıkmasına neden olması neticesinde oluşan rahatsızlığın giderilmesinin amaçlandığı,

- Danıştay'ın inceleme heyetlerinin mevcudiyetinin kanuni dayanağa kavuşturulmasına ilişkin kararı neticesinde inceleme heyetlerine ilişkin düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu, inceleme heyetlerinin mahiyetine ilişkin detayların ikincil mevzuatta belirtileceği,

- Mevcut durumda hastane bazlı tahakkuk sistemi nedeniyle ek ödeme dağıtamayan hastanelerin bulunduğu, ülke bazında tahakkuk sistemine geçilmesi sonrasında tüm hekimlerin ek ödeme almasının sağlanacağı, dolayısıyla hekimlerin özlük haklarında önemli iyileştirmeler sağlanmış olacağı, diğer yandan geçtiğimiz Aralık ayında yapılan düzenlemenin tavan orandan ek ödeme alan hekimlerde bir iyileştirme sağlamadığı, mevcut düzenlemeyle tavan oranları artırılarak yüksek performanslı hekimlere de adilane bir artış yapılmasına imkân sağlandığı,

- Sabit ek ödemelerin merkezi yönetim bütçesinden yapılmasına ilişkin düzenleme neticesinde bu ödemelere ilişkin tutarın Sağlık Bakanlığı bütçesinden yapılacağı ve Sosyal Güvenlik Kurumundan ödeme yapılmasına gerek kalmayacağı, bu vesileyle düzenlemenin sosyal güvenlik sistemi üzerindeki yükün azaltılmasına da katkı sağlayacağı,

- Sağlık sisteminin iyileştirilmesine ilişkin çok önemli düzenlemelerin hayata geçirildiği, sağlıkta şiddet ve malpraktis konularında son dönemde hekimlerin lehine çok önemli düzenlemeler yapıldığı, hastane niteliklerinde sağlıkta dönüşüm programı sürecinde büyük iyileşmeler sağlandığı,

- Hekimlerin özlük haklarında yapılması öngörülen iyileştirmelerin yanında yardımcı sağlık personelinin de özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik çalışmaların ek göstergelerin iyileştirilmesine yönelik taslak çalışma kapsamında yapılmaya devam edildiği, söz konusu düzenleme neticesinde mevcut bütçe imkânları dâhilinde yardımcı sağlık personelinin özlük haklarında da iyileştirme sağlanacağı,

- Kuralara ilişkin yapılması hedeflenen düzenleme ile birden fazla kez kuraya katılarak atanamayan personelin kurada atanma ihtimalinin artırılmasının amaçlandığı,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Teklif metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Madde 1, 2, 3 ve 4

Teklifin çerçeve 1, 2, 3 ve 4 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 5

Teklifin çerçeve 5 inci maddesi; 209 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 9 uncu madde metninde yer alan 5.000 TL’lik sınırın 10.000 TL’ye yükseltilmesine ilişkin kabul edilen önerge doğrultusunda çerçeve 5 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 6 ve 7

Teklifin çerçeve 6 ve 7 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 8

Teklifin çerçeve 8 inci maddesi; değiştirilmesi öngörülen 3359 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “atama ve yer değiştirmelerine” ibaresinin “atamalarına” şeklinde değiştirilmesine ilişkin kabul edilen önerge doğrultusunda değiştirilerek çerçeve 8 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 9,10,11 ve 12

Teklifin çerçeve 9,10,11 ve 12 nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir

Madde 13

Teklifin yürürlüğe ilişkin 13 üncü maddesi; yürürlük tarihlerine ilişkin hükmün netleştirilmesi amacıyla birinci fıkranın (b) bendinde yer alan “bu Kanunun yayımını takip eden aybaşında” ibaresinin “yayımını takip eden ayın on beşinde” şeklinde değiştirilmesine ilişkin kabul edilen önerge doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir.

Madde 14

Teklifin yürütmeye ilişkin 14 üncü maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddelerinin kabul edilmesinin ardından Teklifin tümü oylanmış ve kabul edilmiştir.

Ayrıca; Komisyondan alınan yetki çerçevesinde Teklif metni; kanun dili ve tekniği, anlatıma açıklık kazandırılması ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. GENEL KURULDA TEMSİL

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
 - Ankara Milletvekili Orhan YEGİN,
 - Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
 - Bursa Milletvekili Ahmet KILIÇ,
 - Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
 - Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
 - Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
 - Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
 - İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
 - İzmir Milletvekili Yaşar KIRKPINAR,
 - İzmir Milletvekili Tamer OSMANAĞAOĞLU,
 - Konya Milletvekili Mustafa KALAYCI,
 - Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
 - Trabzon Milletvekili Salih CORA,
 - Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Cevdet Yılmaz</i>	<i>İsmail Faruk Aksu</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Bingöl	İstanbul	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Şirin Ünal</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>
İstanbul	Ağrı	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Durmuş Yılmaz</i>	<i>Orhan Yegin</i>	<i>Cavit Arı</i>
Ankara	Ankara	Antalya
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Necdet İpekyüz</i>	<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Nilgün Ök</i>
Batman	Antalya	Denizli
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Ahmet Kılıç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Muhammet Naci Cinisli</i> Erzurum (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Tamer Osmanağaoğlu</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Abdüllatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4485) esas numaralı “Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

AK Partinin Sağlık Politikalarının Genel Değerlendirilmesi:

Ak Parti iktidarında izlenen neoliberal politikalar, Sağlıkta Dönüşüm Projesi (SDP) ile sağlığı bir hak olmaktan çıkarıp ticarileştirmiştir. Sağlık hizmetlerinin, piyasa dinamiklerinin etkisi altında şekillenmesi, sağlık alanında bütün yurttaşlar aleyhine önemli bir tahrifat yaratmıştır. Türkiye’de 20 yıllık AKP iktidarında sağlık alanının ticarileşmesiyle ortaya çıkan yeni koşullar düşük gelirli halkın ve sağlık emekçilerinin aleyhine işlemektedir.

Ülke olarak yakın geçmişte pandemi’de büyük bedeller ödememizin temelinde bu hükümetin sağlık politikaları yatmaktadır. AKP’nin büyük devrim olarak sunduğu Sağlıkta Dönüşüm Programı’nın koruyucu hekimlik ayağının sakat olması pandemi ile mücadeleyi zora sokmuştur. Aile hekimliği sisteminde tedavi merkezli ve bireyselleşen tıp anlayışıyla çalışmaktadır. Oysa koruyucu hekimlik sistemi toplum merkezli ve bölge tabanlı olmak zorundadır. Bugün birinci basamakta yapılan hizmetler polikliniklere hapsedilmiş, koruyucu hekimlik de kişisel hizmetlerle sınırlanmıştır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı

2002 yılı sonunda iktidara gelen AKP 2003 yılından itibaren, altyapısı 1990’lı yıllarda önemli ölçüde hazırlanmış olan sağlık reformlarını “Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP)” adı ile uygulamaya koymuştur. Bu politikaların oluşumunda Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu ve Dünya Sağlık Örgütü gibi uluslararası kuruluşların yönlendirmeleri belirleyici olmuştur. Söz konusu uluslararası kuruluşlar, diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de bilgi üretimi ve finans açısından söz konusu program üzerinde etkili olmuşlardır.

Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de politikaların temel hedefi kamuoyuna, “vatandaşların sağlık hizmetlerine ulaşılabilirliğini sağlamak, finansmanı kontrol etmek, verimliliği ve hizmet sunum kalitesini arttırmak” olarak ifade edilmiştir. AKP hükümetleri SDP’nin hedeflerine ulaşmak için neoliberal piyasa dinamiklerini esas almıştır.

Ancak bütün bunlar yapılırken *sağlıkta talebin, hizmeti sunan, yani üretenin belirlediği göz ardı edilmiş, kamu kontrolü de az olduğu için en temel insan hakkı olan sağlık hizmeti alma hakkı piyasanın insafına bırakılmıştır.*

Sağlık Bakanlığının sistemdeki rolü, “organizasyon, koordinasyon, yol gösterici, denetleyici, takip edici ve politika üreticisi” olarak tanımlanmıştır. SDP, daha çok hasta baksın, daha çok tetkik istesin, daha çok reçete yazsın diye daha çok hekim istemektedir. Ama SDP aynı zamanda **hekim yetiştirecek ortamı bütünüyle bozmuştur.**

SDP, sağlık hizmetlerinin sermayenin kar elde etme güdüsü doğrultusunda bir düzenlemedir. Bazıları, bunun için kaçınılmaz olduğunu, insanın yaşam süresinin uzadığını, daha fazla sağlık talebinin olduğunu, sağlık hizmetlerinin yüksek teknolojiye, yeni ilaç üretmeye, sanayiye, özetle sermayeye bağlandığı bir dönemde sağlığın ticarileşmemesi mümkün olmadığını iddia etmektedirler. Elbette bu doğru değildir. Sağlık hizmetlerinin bu denli ticarileşmesi her şeyden önce insanilikten uzaklaşmaktır.

Sağlığa ayrılan kaynak/harcama görünürde arttırılmıştır ama bugün sağlığımız daha iyi değildir. Büyük ölçüde hizmete ulaşım kolaylığı ve otelciliğe bağlı olan hasta memnuniyeti işin gerçek rengi ortaya çıktıktan sonra azalmaya başlamıştır.

Şimdi bugünlerde ortaya çıkan randevu sorunu, pandemi sonrası hasta akımı ile izah edilmektedir ama iş hiç de öyle değildir. SDP’nin çöken aile hekimliği sistemi bunun en başta gelen nedenidir.

Özel hastaneler zinciri (şehir hastaneleri de aslında özel hastanelerdir); daha çok hasta, daha çok temas, daha çok tetkik, daha çok reçete, daha çok para, daha çok kazanç denklemine hapsedilen sağlık sisteminde harcamalar giderek artmaktadır. Sağlık harcamaların artması kesinlikle daha kaliteli sağlık hizmeti anlamına gelmemektedir.

AKP Hükümetleri, SDP’ye, kamu sağlık hizmetini kötüleyerek, kamu sağlık çalışanlarının itibarsızlaştırarak, özel sağlık sektörünü yücelterek başlamıştır

AKP tarafından sağlık sektörü alanında yapılanların özeti de budur. AKP, 19 yıllık iktidarı sürecinde ‘neoliberal devlet’in temel işlevini yerine getirmekte, bu anlamda her alanda görevini başarıyla (!) ifa etmektedir.

Bu iktidar döneminde özellikle sağıktaki kuralsızlaştırma dönemi yaşanmıştır. AKP'nin bu 20 yıllık süreçte sağık alanında yaptıkları, sağık hizmetleri üzerinde yıkıcı etkiye neden olmuştur.

SDP'nin getirdiğı bir yenilik(?) de Performansa dayalı ücretlendirme sistemidir.

Performansa dayalı ücretlendirme sistemi uygulandığı için kamu hastanelerinde gereksiz teşhis ve ameliyat operasyonlarının yapılmasına neden olunmuştur. Bu durum kurumsal ahlaki erezyona uğratmıştır.

Sağık Çalışanları

Bu dönemde SDP'nin en olumsuz etkilediğı kesim sağık çalışanları olmuştur. Bu dönemde kamu sağık kuruluşlarının finansal olarak desteklenmemesi sonucu yaşanan aksaklıkların sağık çalışanlarına mal edilmesiyle, bunların toplumun gözünde küçük düşürüldüğü görölmektedir.

Vatandaşlar sağık hizmetlerinin sunumundaki bazı yetersizliklerin nedenin sağık çalışanları olarak görmekte ve husumetlerini sisteme değil sağık çalışanlarına yöneltmektedirler.

Kışkırtılmış sağık düzeni hekimler ve diğer sağık çalışanları için çok zor bir çalışma ortamı oluşturmaktadır. Hekim artık zanaatkar değil, kar amaçlı hastane zincirlerinde işçileştirilmiş bir elemandır. Demokratik ve katılımcı olmayan yönetim anlayışı hekimleri bıktırmıştır, sağıkçılar mutlu değildir, yurt dışına gitmeye çalışan çok sayıda hekim vardır. **Yılda bin civarında hekim ülkeyi terk etmektedir.** Bu, sağıkta çok büyük bir kan kaybıdır. Ayrıca çok sayıda erken emeklilik isteyen ve özel hastanelere geçen çok sayıda hekim bulunmaktadır.

2012 yılında **59 hekim** yurtdışına giderken, 2022 yılının ilk beş ayında giden hekim sayısı **945** olmuştur. Verilere göre geçtiğimiz her ay, bir önceki aya göre giden hekim sayısındaki oran artmaktadır. 2021 yılının ilk beş ayında yurtdışına giden hekim sayısının, yılsonundaki toplam hekim sayısına oranı **yüzde 129,3** artış göstermiştir. Her geçen ay artan oranlar dikkate alınmadığında bile, geçtiğimiz senenin artış oranını göz önünde bulundurursak; 2022 yılının sonunda yurtdışına giden hekim sayısı 2021 yılının **2,3 katına çıkarak 3 bin 225** olacaktır.

OCAK-MAYIS YURTDIŞINA GİDEN HEKİM İSTATİSTİKLERİ		
2021	2022	ORAN
412	945	%129,30

Mevcut istatistikler göz önüne alındığında son 10 yıl içerisinde **6 bin 274** hekim Türkiye'yi terk etmiştir. Öngörülen 2022 yılsonu istatistikleri dâhil edildiğinde ise son 10 yılda giden hekim sayısı **8 bin 554** olacaktır.

Aile Hekimliği sistemi de çökmüştür.

Sağlıkta Dönüşüm Programının önemli bileşenlerinden biri olan aile hekimliği, yasal düzenlemeler yapıldıktan sonra 2005 yılında pilot uygulama olarak Düzce'de başlatılmış, pilot uygulamalardan sonra tüm ülke 2011 yılında aile hekimliğine geçmiştir.

Aynı yıl 663 sayılı KHK ile sağlık hizmetleri yönetimi tümünden değişmiş, illerde üç farklı idari yapı oluşturulmuştu.(Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Müdürlüğü, Kamu Hastane Birlikleri). Ancak, Kamu Hastane Birlikleri yapılanması 694 sayılı KHK ile 25 Ağustos 2017 tarihinde kaldırılmıştır.

Hastaneleri özertleştirirken birinci basamak sağlık kurumları olan sağlık ocaklarını dönüştürmeyi de ihmal etmeyen Sağlıkta Dönüşüm Programı aile hekimliği sisteminin birinci basamakta yaşanan sorunları çözeceği iddiasındaydı.

SDP'nin temelinde **Aile Hekimliği** vardı, sevk zinciri esastır deniliyordu. Bugün sevk zinciri kopmuştur, hiçbir şekilde işlememektedir. Gereksiz hastane başvuruları hem maliyeti artırmakta hem de gerçek ihtiyacı olan hastaların hekime ulaşımını engellemektedir. BU durum aynı zamanda özel hastanelere yönelişi artırmaktadır.

Birinci basamak esas olmalı, hastaneler aile hekiminin sevk ettiği hastalar kabul etmeli, en azından sevk zinciri ile gelen hastalara öncelik tanınmalıdır

2011 yılından bu yana aile hekimliği birimi sayılarındaki artışa rağmen, 2011 yılında toplam poliklinik sayısının %40'ını oluşturan birinci basamağa müracaat sayısının yıllar geçtikçe düştüğü görülmüştür.

Aile hekimliği sistemi, aile hekimine kayıtlı kişi listesine dayanan bir sağlık hizmeti getirdiğinden, herhangi bir aile hekimine kayıtlı olmayanlar ve kapsam dışı kalanlar

ihtiyaç duydukları sağlık hizmetlerine erişememişlerdir. Özellikle mevsimlik işçiler, göçmenler ve nüfus kaydı olmayanlar başta olmak üzere aile hekimlerinin kayıtlı kişi listesinde yer bulamayanlar hizmetten yararlanamamışlardır.

Koruyucu sağlık hizmetlerinin eski sistemde önemli bir yapı taşı olan ve bölgesel düzeyde örgütlenen ve bölgesel düzeyde tarama ve önlem alma işlemlerinden sorumlu bulunan sağlık ocaklarının yerine isteğe bağlı bireysel kayıt sistemine dayanan aile hekimliği sistemi ilk aşamada koruyucu sağlık hizmetlerini gereği gibi yerine getirememiştir.

Aile hekimlerine sürekli ek görevler verilerek motivasyonları düşürülmüştür. Acil servislerde yaşanan yoğunluğa çözüm olarak aile hekimlerine hastane acil servislerinde nöbet tutturulmaya çalışılması gibi uygulamalar aile hekimleri tarafından kabul edilmemiştir. Yeni ek görev ve sorumluklar yüklenerek, tüketime dayalı sağlık politikaları nedeniyle hastane acil ve polikliniklerinde yığılmış hastaların yükü, Aile Sağlık Merkezleri tarafından giderilmeye çalışılmıştır.

Aile hekimleri koruyucu sağlık hizmetlerinden uzaklaştırılıp, polikliniklere hapsedilmiştir. Çok reçete yazmaya, olur olmaz tetkik istemeye mecbur bırakılmıştır. Birinci basamak sağlık hizmetleri, devletin aile hekimine belirli kalemlerde bütçe verip sonra kendi binalarını ona “kiraladığı”, kamu binası yoksa özelden binaların kiralandığı, kamuda bir benzeri olmayan şekilde sözleşmeli çalışma ile hizmet yürütülen bir yapı haline getirilmiştir.

Kurulan yeni sistemle aile hekimleri, performans dayalı sözleşmeli çalışmaya zorlanmış, iş güvencesinden yoksun, mesleki bağımsızlığı ortadan kaldıran istismara açık ceza puan sistemiyle üzerlerinde sözleşme feshi baskısı kurulmuş, ücret kesintileri uygulanarak yönetici ve hasta baskısı ile şiddete maruz bırakılmışlardır.

Bu kurumlarda çalışan hekimlere bir tür “işletmeci” rolü verilmiş, aile hekimliği sistemi, piyasa yönelimli bir birinci basamak hizmeti olmuştur.

Böyle bir yönelimle hekimler, rekabet etmek ve “müşteri memnuniyeti”ni sağlamak zorunda oldukları, güvencesiz, kurlsız ve mesleki bağımsızlığın tehlikede olduğu bir çalışma ortamında ayakta kalmaya çalışmaktadırlar. Bu nedenle aile hekimliği sisteminin yeni baştan gözden geçirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Tıp eğitimi

SDP, özerk tıp fakültesi ve üniversite hastanelerini ayrı bir konsepte değerlendirmiştir. Bu dönemde en çok darbe gören alan **tıp eğitimi** olmuştur. Çünkü sağlığın ticarileşmesinin dayatmaları özerklikle bağdaşmamaktadır.

SDP’de sağlık hizmetleri kaliteye göre değil maliyete göre formatlanmıştır. Oysa tıp eğitimi daha çok para/performansla uyuşmaz. Hala üniversite hastanelerinin Sağlık Bakanlığına bağlanması, öğretim üyelerinin şehir hastanelerinde sermayenin değirmenine su taşıyan işçilere dönüştürme isteği bitmiş değildir.

Çok doktor, çok temas, çok para diyerek tıp fakültelerini kontenjanları arttırılmış, hesapsız kitapsız, hocasız onlarca yeni tıp fakültesi açılmış, doktor ithalatı yoluna bile gidilmiştir. Almanya ve İtalya’nın 38’er tıp fakülteleri var iken Türkiye 64 tıp fakültesi ile Avrupa’da lider(!) durumda bulunmaktadır.

Ancak ülkemizdeki ücret ve çalışma koşulları nedeniyle bu mezunlar kısa sürede yurt dışına gitmektedirler. Yabancı ülkeler de çok pahalı olan tıp eğitiminde hiçbir maliyete katlanmaksızın Türkiye’de yetişmiş olan bu yetenekli ve yeterli iş gücünü istihdam etmekte herhangi bir tereddüt taşımamaktadırlar.

Koruyucu Hekimlik

SDP’nin koruyucu hekimlik ayağı sakattır çünkü bu alanda yeteri kadar para toplanamamaktadır. Maalesef oluşturulan **aile hekimliği, toplum sağlığı merkezleri** ve **halk sağlığı merkezleri** iç içe geçmiş, kargaşa oluşmuş, koruyucu hekimlik hizmetleri ciddi bir şekilde aksamıştır. Aile hekimleri, bireysel koruyucu hizmetlerini bir şekilde yürütmektedirler ama toplum sağlığı merkezleri ve halk sağlığı merkezlerine bırakılan(burada da karmaşa var) toplumsal koruyucu hekimlik hizmetleri aksamaktadır.

Sağlık Bakanlığı, bu konuda da yeterince inisiyatif alamamıştır. Koruyucu sağlık hizmetlerine yeteri kadar bütçe ayrılmamakta, yatırım yapılmamaktadır. SDP ile Bakanlığın yaptığı iş 50 yıllık **sosyalizasyonu** sona erdirmek olmuştur Oysa var olan ve Türkiye’nin en başarılı projesi olan **sosyalizasyona dayalı sağlık ocağı sistemindeki** aksaklıklar giderilir, daha güçlü bir şekilde örgütlenebilirdi.

Sağlık Bakanlığı şehir hastanelerine kaynak aktarıırken üniversite hastanelerini batırmıştır.

Üniversite hastanelerinin çökmesi sadece sağlık hizmet sunumunu değil aynı zamanda tıp eğitimini de olumsuz etkilemektedir. **Tıp eğitiminin uygulama olmadan yani üniversite hastaneleri olmadan yürütülmesi imkansızdır.** Bu gidişle uygulama araştırma olmadan tıp eğitimine geçilecektir.

Şimdi SUT(Sağlık Uygulama Tebliği) Üniversite hastanelerini batırma aracı haline getirilmiştir.

Tıp Fakültesi Hastanelerini Sağlık Bakanlığı bizzat mali açıdan da çökertmektedir. SUT'un güncellenmemesi yöntemiyle üniversite hastaneleri mali açıdan batırılmakta, bir nevi el konulmaya hazırlanmaktadır. Bu kabul edilemez bir durumdur.

Üniversite Hastaneleri verdiği sağlık hizmetinin bedelini SGK'dan SUT'taki tarife göre almaktadırlar. SUT 2006'dan beri detaylı bir biçimde yenilenmediği için bu fiyatlar çok komik düzeylerde kalmıştır.

Fakat Sağlık Bakanlığı kendisini SUT'la bağlı görmemekte, SGK ile özel protokoller yapmakta, şehir hastanelerine farklı şekilde davranarak kaynak aktarımında bulunmaktadır.

Özel hastaneler ise % 200-300 fark alarak SUT'tan dolayı uğradıkları zararı vatandaşa ödelebilmektedir. Ancak üniversite hastanelerinin böyle bir olanağı bulunmamaktadır.

Yeni trend Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları şirketler kuruyor.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçildikten karşı karşıya bulunan yeni durum Döner sermaye işletmesi, özel hesap uygulaması, özel fonların dışında bazı kamu hizmetlerinin ve alımlarının kamu bünyesinde kurulacak olan şirketler eliyle yürütülmesinin istenilmesidir. Şu an Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarında hali hazırda kurulmuş 3 şirket bulunmaktadır.¹ Ak Partinin yönetim anlayışı göz önüne alındığında yeni şirketler kurmanın ve şirket sayısını artırmanın kamuya yeni zararlar

¹ USHAŞ (Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi),SADES (Sağlık ve Sağlık Turizmi Destek Hizmetleri Anonim Şirketi),SBT (Sağlık Bilim Ve Teknolojileri Anonim Şirketi)

getireceği açıktır. Atılan adımlar sağlıkta kamucu anlayışın terk edilerek, sağlığa ticari kaygılarla yaklaşıldığını bir kez daha ortaya koymaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesinden Sağlık Bakanlığına ayrılan pay: yetersizdir.

Merkezi Yönetim Bütçesi içinde Sağlık Bakanlığı bütçesinin payı, yıllar içinde büyük bir değişiklik göstermemektedir. Son üç yılın merkezi yönetim bütçe teklifi incelendiğinde, genel bütçenin 2020 yılında %5,27'si, 2021 yılında %5,77'si ve 2022 yılında da %6,63'ü (116 milyar 37 milyon TL) Sağlık Bakanlığı bütçesinin başlangıç ödeneği olarak teklif edilmiştir.

Pandemi koşullarına rağmen Sağlık Bakanlığı bütçesi başlangıç ödeneği, 2022 yılında 2021 yılına görece yaklaşık %49.5'luk artış içermiştir. Mevcut enflasyon koşulları ve şehir hastanelerine yapılan ödemeleri de ilgilendiren kur krizi dikkate alındığında söz konusu artış tutarının gerçekçi olmadığı, ek bütçe ihtiyacının ortada olduğu anlaşılmaktadır.

2017 yılından itibaren Sağlık Bakanlığı Bütçesinden şehir hastaneleri için ödenmeye başlayan kira ve hizmet bedeli ödemelerinde ise artış trendi yaşanmaktadır.

Tablo: Sağlık Bakanlığı Bütçe Ödenekleri ve şehir hastanelerine yapılan ödemeler

	Sağlık Bak. Bütçe Ödeneği Tutarı	Şehir Hastaneleri için yapılan ödeme tutarı	Bütçe Ödeneğine olan yüzdesi (%)
2017	5.831.124.000	330.331.216	5.6
2018	37.571.386.000	2.200.600.603	5.8
2019	48.437.276.000	5.088.046.153	10.50
2020	58.875.829.000	8.738.868.649	14.80
2021(Bütçe)	77.615.519.000	16.391.998.000	21.11
2022(T)	116.037.461.000	21.564.904.000	18.58

Yukarıdaki tablodan 2017 yılında başlayan sürecin devam edeceği, şehir hastaneleri için ödenen tutarın Sağlık Bakanlığı bütçe ödeneklerinin önemli bir yüzdesine ulaşacağı şimdiden görülmektedir.

Ayrıca hizmete geçen 13 şehir hastanesi ile 18.000 adet civarında yatak kapasitesi kazandırılırken kapatılan 22 kamu hastanesi nedeniyle 12.000 yatak kapasitesinin kaybedildiği, ilave olarak sadece 6.000 adetlik bir yatak kapasitesine ulaşıldığını da belirtmek gerekir.

Sağlık Bakanlığının 2022 Bütçe teklifine Program ve Ekonomik Sınıflandırma Düzeyinde Bütçe Teklif ve Tahminleri'ne başlıklar halinde bakıldığında Bağımlılıkla Mücadele için 1.746.634.000 TL, Koruyucu Sağlık için 38.728.653.000 TL, Tedavi Edici Sağlık için 74.524.054.000 TL, Yönetim ve Destek için 736.270.000 TL, toplamda 116.037.461.000 TL öngörülmüştür.

Koruyucu Sağlık Programı ve alt program adı altında Aile Hekimliği Hizmetleri için ayrılan bütçe hedefleri özellikle pandemi göz önüne alındığında bütçe olarak yeterli değildir. Koruyucu Sağlık Hizmetlerinin merkezi bütçe içindeki oranı % 2.21 iken, Sağlık Bakanlığı bütçesi içindeki oranı % 33.3'dur. Bu programa alt başlıklar halinde Aile Hekimliği Hizmetleri ve Koruyucu Sağlık Halk Sağlığının Korunması (Ağız ve diş sağlığının korunması, Ana çocuk sağlığı faaliyetleri, Aşılama hizmetleri, Birinci basamak Sağlık tesisi yapım, tefrişat ve onarımı, Bulaşıcı hastalıklara karşı aşılama faaliyetleri, Bulaşıcı ve salgın hastalıklara karşı diğer mücadele faaliyetleri, Kanserele mücadele faaliyetleri, Ruh sağlığı hizmetleri, Sağlığın geliştirilmesi ve sağlıklı hayat programları, Sağlıklı beslenme ve fiziksel aktiviteye yönelik faaliyetler) konulmuştur.

TÜİK tarafından 2021 yılı için öngörülen nüfusun 83 milyon 614 bin 362 kişi olduğu dikkate alınırsa, sağlık hizmetleri için kişi başına 1.387,76 TL düştüğü görülmektedir. Sağlık Bakanlığı bütçesinden personel gideri, SGK devlet primi gideri ve genel kamu gideri olarak planlanan 49 milyar 256 milyon 548 bin TL'lik (%42) kısmı çıkartıldığında, sağlık hizmeti sunumu için merkezi bütçeden yalnızca 66 milyar 787milyon 913 bin TL, kaldığı anlaşılmaktadır. Bu rakamlara göre, 2022 yılında merkezi bütçeden kişi başına sağlık hizmeti harcaması için 798,76 TL ayrılmasının planlandığı görülmektedir.

Tedavi Edici Sağlık programı ise Sağlık Bakanlığı bütçesinin en fazla kısmını oluşturmaktadır; 74.5 milyar liralık kısmı (%64) tedavi edici hizmetlere, buna karşılık 38 milyar lirası (%33) koruyucu hizmetlere ayrılmıştır. Yani ödeneklerin neredeyse dörtte üçü tedavi edici hizmetler adı verilen ve sağlıkta ticarileşme ve metalaşmayı da içeren hizmetlere ayrılmaktadır. Oysaki sağlık sistemini hastalıkları önleme yerine tedavi edici olarak kurgulamak dünyada ki en pahalı sağlık hizmeti sunumudur.

Sağlık Bakanlığının 2022 yılında şehir hastaneleri için ayırdığı tutar beklenildiği gibi, bütçenin büyük kısmını yutmuştur. Sağlık Bakanlığı 2020 bütçesinde şehir hastaneleri için yaklaşık 8.738 milyar TL kira ve hizmet bedeli için

ödeme gerçekleşmişken, 2021 yılı için bu tutarı 16 milyar 392 milyon TL'ye çıkarmıştır. 2022 yılında ise 21.564 Milyar TL ödeme tahmin edilmektedir. Bu tutarın 14 milyar 91 milyon TL'sini hastanelerin hizmet alımı yoluyla sunduğu hizmetlerin (tıbbi görüntüleme, güvenlik, temizlik, laboratuvar hizmetleri) karşılığını oluşturmaktadır. Sağlık Bakanlığı, 2022 yılında şehir hastanelerinin kira bedelleri için 7 milyar 473 milyon TL ödeyecektir. Bütçeden 2022 yılında şehir hastaneleri için 21 milyar lirayı aşan bir kaynağın ayrıldığı gerçeği de iktidara yakın inşaat gruplarının veya şirketlerin bu bütçeden en büyük payı almayı sürdüreceğini ortaya koymaktadır. Ancak bu rakamların son kur artışları nedeniyle oldukça yetersiz kalacağı anlaşılmaktadır.

Sağlık Bakanlığının son bütçesinde Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek Teklifleri İcmali'ne bakıldığında; Personel Giderleri 40.551.972.000 TL, SGK'na Devlet Primi Giderleri 8.704.576.000 TL, Mal ve Hizmet Alım Giderleri 36.832.275.000 Cari Transferler 691.433.000 TL, Sermaye Giderleri 29.036.600.000 TL, Sermaye Transferleri 220.605.000 TL, toplamda 116.037.461.000 TL olarak bildirilmiştir.

2022 bütçesine ekonomik sınıflandırmaya göre bakıldığında en fazla ayrılan payın yüzde 34.9 ile personel giderleri olduğu görülmektedir. Sağlık Bakanlığı bütçesinde personel ödeneklerinin fazlalığı, sağlık personelinin çok fazla maaş ve özlük hakkı aldığı anlamına da gelmemektedir.

Sağlık personeline insan onuruna yaraşacak bir ücretin verilmesi elzemdir. Personel giderlerinin farklı bir düzlemde değerlendirilerek bakanlık bütçesinin hazırlanması ile ancak daha gerçekçi ve daha iyi bir sağlık sistemi tasarlamakla mümkün olacaktır.

1-Yasa teklifinin değerlendirilmesi:

Yaklaşık kırk yedi aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

Ülkemizde herkesin sağlık hakkını en etkili şekilde kullanabilmesi ve sosyal devlet ilkesinin gerçekleştirilmesi, bu çerçevede daha iyi ve kaliteli hizmet sunumunun sağlanması, uygulamada karşılaşılan mağduriyetlerin ve sorunların giderilmesi

amacıyla hazırlandığı iddia edilen “Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan ancak yaklaşık kırk yedi aylık süre boyunca uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan sistemin de sakıncalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı tablosunun özellikleri taşıyan bir kanun teklifi konumunda bulunmaktadır.

6771 sayılı Kanun ile Anayasa’da yapılan değişiklikle bütçe kanunu dışında bütün yasa önerilerini hazırlama yetkisi, TBMM’ üyelerine aittir. Ne var ki, yaklaşık kırk yedi aylık uygulama, değinilen anayasal düzenlemeye rağmen, TBMM’nin yasama yetkisini özerk bir biçimde kullanamadığını teyit etmiş bulunmaktadır. Öncelikle, genellikle TBMM’de birinci parti konumunda olan AK Partili vekillerin imzasını taşıyan yasa önerileri, aslında Saray ve/veya bakanlık bürokratları tarafından hazırlanmakta; bu durum, yasama sürecini inisiyatif aşamasında muvazaalı kılmaktadır. Kanun teklifini hazırlayıp (!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi akımının sağlanamadığı müşahade edilmektedir.

Yasama çalışmalarının mutfağı niteliğindeki komisyonlar, bir tür yasak savma süreci olarak görülmekte; Genel Kurul’da ise, müzakere süreci işletilememekte; genellikle AKP-MHP (Cumhur ittifakı) üyesi vekillerin oyu belirleyici olmaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra uygulanmaya çalışılan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi(?) ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişiklikler ve “atanmış bakan” müessesesi kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilemekte, bu durum ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.’ne, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yasa önerisi aşamasında başlayan yasama zaafı, TBMM’yi nitelikli yasa yapma hak ve yükümlülüğünden alıkoymaktadır.

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve 51 milletvekili arkadaşı tarafından hazırlanan (2/4485) esas numaralı “Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde

Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” nin T.B.M.M.’ne sunulması ve Plan ve Bütçe komisyonunda görüşmesi sırasında gözlemlenen tablo da maalesef yukarıdaki tespitlerimizi bir kez daha doğrular niteliktedir.

Söz konusu kanun teklifinde yer alan bazı düzenlemeler; daha önce TBMM Genel Kurulunda görüşülen 287 sıra sayılı İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ve 40 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’ne (2/3950) görüşmeler sırasında 01.12.2021 tarihinde eklenen bilahare tekriri müzakere ile Komisyona gönderilip orada metinden çıkarılması sağlanan maddelerle ilgili bulunmaktadır.

İstanbul Milletvekili Osman Boyraz ile 40 milletvekili arkadaşı tarafından 16/11/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte tali komisyon olarak Adalet Komisyonu, Plan ve Bütçe Komisyonu ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna; esas komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu’na havale edilen (2/3950) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 287 sıra sayısıyla TBMM Genel Kurulun 25’inci Birleşiminde madde ihdası önergelerinin kabul edilmesiyle, teklife yeni 2, 3, 4, 5, 6, 7’nci maddeler eklenmiştir.

Söz konusu düzenlemeler teknik, içerik ve kapsadığı kesimler itibarıyla eksikler içermesine karşın, maddelere ilkesel olarak olumlu yaklaşılmış ve tarafımızca da desteklenmiştir.

Bu maddelerin ihdası sırasında ilgili adı geçen komisyon eksiksiz katılımıla Genel Kurulda bulunmuş, bu maddelerin ihdası muhalefet partilerinin de olumlu görüşleri ve Genel Kurulun tasvibiyle yerine getirilmiştir. Ancak, ilgili maddelerin Genel Kurul’da tüm partilerin uzlaşısı ve oybirliği ile kabul edilmesinin ardından emekli hekimlerin vali, kaymakam, hakim gibi meslek gruplarından daha fazla maaş alacağı yönünde ortaya atılan bilgi kirliliği sonucunda, maddeler 11 Aralık 2021 tarihinde gerçekleştirilen TBMM Genel Kurulu’nda verilen tezkere ile İç Tüzük’ün 88’inci maddesi uyarınca konuyla hiçbir bağı olmayan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu’na çekilmiştir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu’nun 12 Aralık 2021 Pazar günü oturumunda iktidar bloku milletvekillerinin oyları ile söz

konusu maddeler “daha iyisi ve daha kapsamlısı yapılacağı” gerekçesi ile; (2/3950) esas numaralı olup 287 sıra sayısı TBMM’de görüşülen Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi metninden çıkartılmış, söz konusu teklif 21. Aralık 2021 tarihinde TBMM’de oylanarak kabul edilerek 7346 sayısı ile yasalaşmıştır.

7346 sayılı torba yasaya önce eklenen bilahare çıkarılan maddelerden bazıları aradan 7 aylık bir süre geçtikten sonra yine dar kapsamlı olarak sağlık çalışanlarının özlük ve emeklilik haklarında iyileştirme yapıldığı savı ile Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve 51 milletvekili arkadaşı tarafından hazırlanan (2/4485) esas numaralı “Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ile T.B.M.M.’ne sunulmuştur.

Kişi başı sağlık harcamalarına bakıldığında OECD sıralamasında 37. Sırada, bin kişiye düşen hekim sayısında OECD ortalaması 3.6 iken Türkiye için bu oranın 2, kişi başına düşen hemşire sayısına bakıldığında OECD ortalamasının 8.8, Türkiye için bu rakamın 2.4 olduğu göz önünde bulundurulduğunda Türkiye’de sağlık sektörü için atılması gerekli çok sayıda adım olduğunu görmekteyiz.

Sağlık sektöründeki sorunlar bir kısım sağlık görevlisinin aylık ücretlerinde ve emeklilik aylıklarında artış yapılarak çözülemez.

Sağlık hizmetleri doktoruyla hemşiresiyle, hasta bakıcısıyla, teknisyeniyle, eczacısıyla, diğer sağlık emekçileriyle bir bütünün ayrılmaz parçasıdır.

Sağlık sektöründe özlük ve emeklilik hakları ile bir iyileştirme yapılırken iç iş barışının da bozulmaması için hakkaniyeti göz önünde bulundurmalı; yapılacak olan iyileştirme ve ücret artışı, tüm sağlık çalışanları, sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan tüm sağlık emekçileri için yapılmalıdır. Hatta tarım ve hayvancılık sektöründe sıkıntılı durum dikkate alınarak Veteriner hekimler için de benzeri düzenlemelerin parlamentodan geçirilmesi zorunlu görülmektedir.

Teklifin komisyonda görüşülmesi sırasında görüşlerine başvuru tüm sivil toplum temsilcileri de benzeri görüşleri ifade etmişlerdir.²

² Söz konusu görüşler Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporunda yer alan Muhalefet Şerhinde özetlendiğinden burada ayrıca yer verilmemiştir.

Teklifin özüne bakıldığında, tabipleri ve dış tabiplerini kapsayacak şekilde, ağırlıklı olarak onların özlük haklarını iyileştirecek şekilde bir düzenleme yapıldığı görülmektedir.

Teklifin geneli değerlendirildiğinde, bu teklifin daha önce TBMM Genel Kurulu’nda oybirliği ile kabul edilen maddelerin bile çok gerisinde kalan bir düzenleme olduğu görülmektedir.

Aralık 2021 ayında oybirliği kabul edilip bilahare yasalaşan kanun metninden tekriri müzakere ile çıkarılan kanun maddelerinde yer alan bazı parasal göstergelerin aradan 7 ay gibi bir süre geçmesine ve % 70’leri aşan bir enflasyon yaşanmasına rağmen neden düşürüldüğü anlaşılamamaktadır.

Ayrıca bu teklifle getirilen düzenlemeler başta Sağlık Bakanlığı bütçesi olmak üzere diğer bazı kurumların bütçesinde ödenek artışı gerektirmesine karşın halen “Ek Bütçe” teklifinin halen TBMM gündemine getirilmemesi de izahtan varestedir.

Ak Parti iktidarı ve tek adam rejiminin izlemiş bulunduğu yanlış ekonomik politikalar sonucunda ülkemiz gittikçe derinleşen bir ekonomik krize girmiş bulunmaktadır. Bu ekonomik kriz, rant-sermaye kesiminin dışında kalan özellikle çalışanlar, emeğiyle geçinenler, dar gelirli, emekliler gibi kesimleri son derece derinden etkilemektedir.

TÜİK’in verilerine göre bile TÜFE oranının %73,50, ÜFE oranının ise 132,16 olarak belirlendiği, , TÜRK-İŞ tarafından 27 Mayıs 2022 tarihinde yapılan açıklamaya göre; açlık sınırının 6 bin 17 TL’ye, yoksulluk sınırının ise 19 bin 602 TL’ye çıktığı ülkemizde, diğer emekçiler, emekliler, küçük esnaf ve köylü gibi bir çok sağlık çalışanı da bu rakamların altındaki ücretlerle yaşamlarını idame ettirmeye çalışmaktadır.

Tüm sağlık çalışanları, yaptıkları çok zor ve meşakkatli işlerinin karşılığında son derece yetersiz ücretlerle çalışmaktadır. Ülkemizdeki enflasyon ortamında sağlık çalışanlarının normal yaşamlarını idame ettirebilmeleri mümkün değildir. Covid-19 sürecinin bütün yükünü üstlenen, uzun saatler boyunca nöbet tutan ve bütün bu çalışmalarını fedakarca yürüten sağlık çalışanları emeklerinin karşılığını alamamaktadır.

Doktorlarımız başta olmak üzere bütün sağlık çalışanlarımıza, yaptıkları zorlu görevin ve emeklerinin karşılığını alacakları düzeyde maaşlarında düzenleme yapılması gerekmekte iken söz konusu teklifte yer alan düzenlemeler bu ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır.

Bu teklifte birbiriyle ilişkili 8 ayrı Kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılmaktadır.

Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve 51 milletvekili arkadaşı tarafından hazırlanan söz konusu torba kanun teklifi 07.06.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, aynı tarihte esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon olarak da Sağlık, Aile ve Sosyal İşler Komisyonuna sevk edilmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 10.06.2022 günü saat 13.30'da Plan ve Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının 07.06.2022 tarih ve 13922241-130.02-1028500 sayılı yazıları ile komisyon üyelerine bildirilmiştir. Toplantının aynı gün saat 10.30'da yapılacağı üyelere bilahare bildirilmiştir.

Kanun teklifinde yer alan 6. Madde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58. maddesinde değişiklik yapmasına ve tıp fakültesi bulunan tüm üniversiteleri ilgilendirdiği halde tali komisyon sıfatıyla Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin tali komisyon sıfatıyla Sağlık, Aile ve Sosyal İşler Komisyonunda 08.06.2022 tarihinde gündeme alınıp görüşülmüş olduğu 10.06.2022 tarihinde saat 10.30'da toplanan Komisyonumuza aynı saatte dağıtılan Komisyon Raporundan öğrenilmiştir.

TBMM İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona

havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de içtüzükle uygun olacaktır.

TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır. Hatta bu düzenlemelerden bazıları bilahare Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasa'ya aykırı bulunularak iptal edilmektedir.

Kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 10.06.2022 günü saat 10.30'da başlayan toplantısında yaklaşık 8 saatlik aralıksız bir çalışma süreci sonunda kabul edilmiştir.

Söz konusu kanun teklifi düzenleyici etki analizi yapılmadan T.B.M.M'ne sunulmuş, kanun teklifinin komisyonda görüşülmesi esnasında tüm maddelerle ilgili detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

5018 sayılı Kanunun 14. maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Söz konusu kanun teklifinin sivil toplum kuruluşlarının, sektör temsilcilerinin ve ilgili kamu kuruluşlarının geniş ölçüde görüşüne başvurulmadan acele ile hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Söz konusu sivil toplum kuruluşlarının kanun teklifinin hazırlanmasına katkıda bulunmadıkları, kendilerinden söz konusu teklifle ilgili görüş alınmadığı, bu kuruluşların komisyon çalışması sırasında komisyonumuza yapmış oldukları açıklamalardan anlaşılmıştır.

Kamu personel rejimini ve sağlık sektöründe görev yapan bir kısım sağlık personelinin ücret rejimini yakından ilgilendiren bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılmamasına sebebiyet verilmektedir.

“Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” biri biriyle ilişkili 8 ayrı Kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamenin farklı maddelerinde değişiklik yapmakta olan 14 maddeden oluşmaktadır.

Teklif Maddesi	Kanun / KHK No.	Düzenleme Yaptığı Kanun / KHK
1	1	11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun 'un geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "1/1/2020" ibaresinin "1/1/2029" şeklinde değiştirilmesi.
2	2	8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu 'nun ek 84'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "(17.000)" ibaresinin "(26.000)" şeklinde, "(13.000)" ibaresinin "(20.000)" şeklinde değiştirilmesi ve maddeye fıkra eklenmesi.
3	3	4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon)

		Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun'un 5 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümle eklenmesi ve aynı fıkranın mevcut ikinci cümlesi ile maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarının değiştirilmesi ve altıncı fıkrasının yürürlükten kaldırılması.
4		209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "(altıncı fıkrası hariç)" ibaresinin yürürlükten kaldırılması, aynı cümlede yer alan "%180'i" ibaresinin "%265'i" şeklinde, "döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılır" ibaresinin "merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme yapılır" şeklinde değiştirilmesi ve ikinci cümlesinde yer alan "istihdam edilen tabipler" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile Bakanlık veya bağlı kuruluşlarının kadrosunda tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık mevzuatına göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzmanlık eğitimi veya yan dal uzmanlık eğitimi yaptırılanlar" ibaresinin eklenmesi.
5		209 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
6	4	4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58 inci maddesinin; a) (c) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "800'ünü", "500'ünü", "600'ünü" ve "300'ünü" ibarelerinin sırasıyla "950'sini", "650'sini", "750'sini" ve "375'ini" şeklinde, b) (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde sırasıyla yer alan "600'ünü", "250'sini", "200'ünü", "150'sini" ve "200'ünü" ibarelerinin sırasıyla "750'sini", "305'ini", "255'ini", "225'ini" ve "260'ını" şeklinde, c) (h) fıkrasında yer alan "800'ünü", "800" ve "1600'ünü" ibareleri sırasıyla "950'sini", "950" ve "1900'ünü" şeklinde, değiştirilmesi ve maddenin (i) fıkrasının üçüncü paragrafının değiştirilmesi.
7	5	14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin değiştirilmesi.
8	6	7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinin ve ikinci fıkrasının değiştirilmesi.
9		3359 sayılı Kanunun ek 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "veya ilgililerin talebi halinde 10.7.2003

		tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli" ibaresinin yürürlükten kaldırılması ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümle eklenmesi.
10	7	10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 'un 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "22.000'i" ibaresinin "27.000'i" şeklinde değiştirilmesi.
11	8	24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu 'nun 3'üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasının beşinci cümlesinin yürürlükten kaldırılması, altıncı cümlesinin değiştirilmesi ve fıkraya cümle eklenmesi.
12	1	27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 'nin ek 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan ", Sağlık Bakanlığının, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun" ve "Türkiye Halk Sağlığı Kurumu," ibareleri madde metninden çıkarılmış ve fıkra da yer alan "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı," ibaresi "Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı," şeklinde değiştirilmiştir.
13		Yürürlük maddesi.
14		Yürütme maddesi.

14 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu mini torba kanun teklifinin, 9 maddesi Sağlık Bakanlığını (1 maddesi Bakanlığa bağlı tüm hastane döner sermaye işletmelerini), 1 maddesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını (Sosyal Güvenlik Kurumunu), 1 maddesi Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunu, 1 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını, 1 maddesi Adli Tıp Kurumunu, 1 maddesi tıp fakültesi bulunan tüm üniversiteleri ve onların döner sermayelerini, ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

Plan ve Bütçe Komisyonunun kendi ihtisas alanı ile ilgili olmayan konularda da ilgili olarak bazı kanunlarda değişiklik veya ekleme yaparak sağlık sektöründe bir kısım personel için personel rejiminde özlük hakları ve emeklilik aylıkları açısından mevcut sistemi değiştiren söz konusu teklifin diğer tali ihtisas komisyonlarında (Örneğin Tıp Fakültesi olan tüm üniversiteleri ilgilendirdiği halde Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda) değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe Komisyonunda alt komisyonda ayrıntılı

bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan acele ile yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, yasaların Meclis İçtüzüğü'nün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracığı kanaatindeyiz.

Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

-Teklif Plan ve Bütçe Komisyonunun ihtisas konusu ile ilgisi bulunmayan bazı kanunlarda yapılan değişiklikleri ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili tüm meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır. Görüşlerini belirten sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine itibar edilmemiştir. Komisyondaki görüşmelerin seyri bu durumu teyit etmiştir.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamış veya alınan görüşler Komisyon üyelerinin tamamına dağıtılmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin bazıları ile ilgili olarak tam ve kapsamlı bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

Bir kısım sağlık personelinin özlük haklarında ve emeklilik maaşlarında kısmi ve yetersiz iyileştirmeler getiren söz konusu kanun teklifine; teknik, içerik ve kapsadığı kesimler itibarıyla eksikler içermesine karşın, ilkesel olarak olumlu yaklaşmakta ve desteklemekteyiz.

Ancak, yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörölen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle acele yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuz yönündeki kanaatimizi de saklı tutuyoruz.

2-Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

Birbiriyle ile ilişkili **8 ayrı Kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararname metninde** ayrıntılı değişiklik yapan 14 maddelik yasa teklifinin bazı maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşığıda yer verilmiştir.

2.1 Teklifin 1. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San’atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2020” ibaresi “1/1/2029” şeklinde değerştirilmektedir.

Mevcut maddede yer alan düzenleme gereği, Aile hekimliği yaparken TUS ile Aile Hekimliği Uzmanlık eğitimine başlayanlar için 1219 sayılı Kanunun Geçici 9. Maddesi ile getirilen uzmanlık eğitimi esnasında aile hekimliği yapmaya devam etmelerine ilişkin düzenlemenin süresi 1/1/2020 tarihinde sona ermiştir.

Kanun teklifi ile aile hekimi olarak çalışmakta iken uzmanlık eğitimi yapma imkânı bulamayan aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerini sağlamak için 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Geçici 9 uncu maddesinde yer alan süre, 1/1/2029 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“Ülke genelinde uygulanan aile hekimliği hizmetleri başarılı bir şekilde yürütölmekte olup aile hekimliği hizmetlerindeki kaliteyi daha da artırmak için, bu hizmetlerin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi önem arz etmektedir. 2023 yılında aile hekimi başına düşen nüfus sayısının azaltılması ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi gibi öncelikli hedeflere hem nicelik hem de nitelik olarak ulaşılabilmesi gayesiyle sürenin sona ermesi sebebiyle aile

hekimi olarak çalışmakta iken uzmanlık eğitimi yapma imkânı bulamayan aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerini teminen 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve 1/1/2020 tarihinde sona ermiş olan süre, 1/1/2029 tarihine kadar uzatılmaktadır”

şeklinde bir açıklama bulunmaktadır.

Maddenin görüşülmesi sırasında komisyona bilgi veren Aile Hekimliği ile ilgili sivil toplum temsilcileri uzmanlık eğitiminin sonuçlarının, yapıma biçiminin çok verimli olmadığı yönünde beyanlarda bulunmuşlardır.

2.2 Teklifin 2. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle; 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılarak, emekli doktor ve dış tabiplerine verilen ek ödemeler arttırılmakta, 2008 sonrası ilk defa sigortalı olan ve emekli olan doktorlara da ek ödeme verilmektedir.

Bu maddede yer alan hükümle; 2008 yılı öncesinde iştirakçi olan ve 5434 sayılı Kanuna tabi olan tabip ve dış hekim kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan tabip ve dış tabipleri ile bunlardan ilgili mevzuatına göre uzman olanların emeklilikleri halinde ödenen ek ödemede iyileştirme yapılmaktadır.

Mevcut durumda tabip ve dış tabibi emeklileri eğer makam tazminatı almıyorlarsa ve emekli olduktan sonra herhangi bir yerde çalışmıyorlarsa maaşlarına ilave aylık 13.000 gösterge (3.060,78TL) almaktadırlar Şayet bu kişiler uzman tabip/dış tabibi kadrolarında ise ilave aylık 17.000 gösterge (4.002,56TL) olmaktadır.

Teklif ile pratisyen hekimlerin aldığı ek ödeme miktarı 20.000 gösterge rakamına çıkarılmaktadır (4.708,90 TL) Bir diğer deyişle ilave 1.648,12 TL artış yapılmaktadır. Uzman hekim ve dış tabipleri için ek ödeme miktarı 26.000 gösterge rakamına çıkarılmakta ve aldıkları ödeme miktarı (6.121,57 TL) olacaktır. Bir diğer deyişle uzman tabip emeklilerine ilave ek ödeme olarak (2.119,01TL) zam yapılmaktadır.

Ayrıca 2008 sonrasında 5510 sayılı Kanuna göre emekli olan ve 2008 Ekim ayı başından sonra ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4/1 -(c) kapsamında sigortalı sayılan tabip ve dış tabiplerinin de yararlandırılması için bir düzenleme yapılmıştır.

2021 yılı Aralık ayında Genel Kurula verilen önergede bu gösterge rakamları uzman doktor ve dış tabipleri için 40.000 gösterge rakamı idi. Doktor ve dış tabipleri için 33.000 olarak önerilmişti, yani Uzman tabipler için 9.417,80 TL ve doktorlar için 7.769,69 TL. ek ödeme öngörülmüştü.

Buradaki sorun 2547 sayılı Kanuna göre Tıp Fakültelerinde çalışırken emekli olan Prof. ünvanlı emeklilerin emekli aylıkları ile olan dengenin bozulması idi. Mevcut durumda emekli bir kıdemli Prof. Dr. emeklilik maaşı 12.193,65 TL'dir. Yapılan düzenleme ile uzman doktora verilen aylık ve ek ödeme toplam (6140 +6121,57) = 12.261,57 TL. olarak yine dengesizliği devam ettirmektedir.

Buradaki sorunun giderilmesi için 2457 sayılı Kanun kapsamında çalışanlara yönelik bir ek ödeme düzenlemesi yapılması gerekir.

Söz konusu düzenlemenin daha önce kamudan istifa suretiyle ayrılan BAĞKUR emeklisi durumunda olan hekimlerin emekli aylıklarında neden iyileştirme yapmadığı yönündeki eleştirilere komisyon çalışmaları sırasında yanıt verilmemiştir.

Aralık ayında getirilen ve Meclis Genel Kurulu'nda oybirliğiyle kabul edilen ilk düzenlemenin gerisinde olduğu için emekli hekimlerin ve dış tabiplerinin mali haklarını yükseltmek için Kanun Teklifinin 2'nci maddesinde yer alan "(26.000)" ibaresinin "(40.000)" şeklinde, "(20.000)" ibaresinin ise "(33.000)" şeklinde değiştirilmesi ile emekli olduklarında aylık sınırının altında maaş alan kamu eczacılarının düzenleme kapsamına alınmasına yönelik değişiklik önergemiz komisyonda iktidar partisi milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

2.3 Teklifin 3. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle; 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5. Maddesi değiştirilmektedir.

209 sayılı Kanunun 5. Maddesinin birinci fıkrasına eklenen cümle ile her bir sağlık tesisinde ek ödeme işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetlerinin oluşturulacağına ilişkin cümle eklenmektedir.

Bu cümlelerin eklenmesinin nedeni TTB ve Türk Diş Hekimleri Birliği tarafından 2013 yılında Sağlık Bakanlığınca Ek Ödemelere ilişkin çıkarılan Yönetmeliğin bazı maddelerinin iptaline ilişkin davada 2016 yılında Danıştay 11. Dairesi tarafından verilen karar gereğidir (Danıştay 11. Dairesi; E.:2013/1812; K.: 2016/5079 sayılı Kararı). Söz konusu karar ile Yönetmelik çerçevesinde oluşturulan inceleme heyetlerinin yasal dayanağı bulunmaması gerekçesi ile iptal kararı verilmiştir.

Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Tesislerinde Görevli Personele Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 5. Maddesi çerçevesinde oluşturulan inceleme heyetlerinin ek ödemelerin dağılımındaki yetkileri oldukça geniştir (Yönetmelik Md. 16 ve 18. Maddeleri) ve bu heyetlerde yer alacak personelin kimlerden oluşacağı ve görevlendirilmeleri Başhekimlere bırakılmıştır. Dolayısıyla ilgili Karar çerçevesinde

İnceleme Heyetlerinin kuruluşu ve görevlendirilecek kişilerin objektif kriterlere göre kanunla belirlenmesi gerekirken Kanuna sadece inceleme heyetlerinin kurulacağına ilişkin ibarenin eklenmesi Danıştay kararının gereğini yerine getirmemektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişikliklerde yukarıda belirtilen Danıştay kararında ayrıca ele alınan ek ödemeden yararlanmada disiplin durumuna ilişkin başhekim ve inceleme heyetine verilen yetkinin kanuni dayanağı olmamasına ilişkin Mahkemenin tespitini gidermeye yönelik bir adımdır, ancak söz konusu düzenleme de aynı şekilde sorunludur. Disipline ilişkin düzenlemeler de 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda bu yönde bir ceza tanımlanmamıştır. Dolayısıyla, Devlet Memurları Kanunun da olmayan ve çifte ceza anlamına gelecek bir düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan üç değişiklik bulunmaktadır. Birincisi Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu mülga olduğundan ve idari sağlık müdür yardımcısı, İdarî halk sağlığı müdür yardımcısı, başhemsire unvanları da kaldırıldığından buna yönelik düzenlemeler metinden çıkarılmaktadır.

İkinci olarak sağlık personeline verilen ek ödeme tavan oranları kademeli olarak artırılmaktadır, ancak bu oran artışları sağlık çalışanlarının beklentilerinin oldukça altında kalmıştır. Üçüncü olarak, ek ödemeler merkezi yönetim bütçesine aktarılmaktadır.

Üçüncü fıkra da yapılan değişiklikle personele dağıtılabilecek ek ödeme tutarı belirlenirken, sağlık kurum ve kuruluşlarının tek tek tahakkukları ya da gelirleri yerine, Sağlık Bakanlığı döner sermaye gelirleri ile Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ve diğer nakit kaynaklarının toplamının esas alınması sağlanmaktadır.

Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatındaki personele 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yapılması gereken sabit ek ödemeler döner sermaye bütçesinden merkezi yönetim bütçesine aktarıldığından, Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarılan meblağın ek ödeme amacıyla dağıtımına yönelik düzenlemeler madde metninden çıkarılmaktadır.

Teklif metninde geçen ek ödemelerde “disiplin durumu” ifadesinin döner sermaye ödemelerinde bir ölçüt olarak ortaya konulmasını yanlış ve sorunlu bulmaktayız.

Ayrıca Danıştay Kararında da belirtildiği üzere madde metninde geçen “inceleme heyeti” ile ilgili olarak objektif kriterler belirlenmeden bu heyetin oluşum ve işleyiş esaslarını yönetmeliğe bırakmak da Anayasa’nın 7. Maddesinde tanımını bulan “Yasama yetkisinin devredilmezliği” ilkesine uygunluk açısından tartışmalı bulunmaktadır.

Maddenin görüşülmesi sırasında katsayıların artırılmasına ve kamuda görev yapan eczacıların da madde kapsamına alınması ve “disiplin durumu” ifadesinin madde metninden çıkartılmasına ilişkin olarak verdiğimiz değişiklik önergelerimiz

komisyonda iktidar partisi milletvekilleri tarafından reddedilmiştir. Ancak “disiplin durumu” ibaresinin madde metninden çıkartılıp çıkartılmayacağı konusunda teklifin genel kurulda görüşülme aşamasına gelinceye kadar çalışma yapılması kararlaştırılmıştır.

2.4 Teklifin 4. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle; 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 3. maddesinin 1. fıkrası değiştirilerek, doktor ve dış tabipleri için yapılan sabit ödeme oranı % 265’e çıkarılmaktadır.

Tabip ve dış tabipleri için bu fıkarda öngörülen ve döner sermaye bütçesinden yapılan sabit ek ödemenin merkezi yönetim bütçesinden ödenmesi yönünde düzenleme getirilmektedir.

Ayrıca tabip ve dış tabiplerine 375 sayılı KHK ile belirlenen tutar kadar sabit ek ödeme yapılabilmesi için % 180 oranı, % 265 olarak artırılmaktadır.

Ayrıca Bakanlığa bağlı sağlık tesislerinde görev yapan asistan dâhil tüm tabiplere yapılan ek ödemeden, Sağlık Bakanlığı kadrosunda bulunup üniversitelerde Bakanlık adına uzmanlık eğitimi yapanların da faydalanmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Aralık ayında verilen önerge de söz konusu oran % 450 olarak sunulmuş, eğitim görevlileri ile uzman tabip ve uzman dış tabiplerine yönelik artışlar yapılmamıştır. Teklif Aralık ayındaki önergeye göre bir geri adımdır.

Maddenin görüşülmesi sırasında katsayıların artırılmasına ve kamuda görev yapan eczacıların da madde kapsamına alınması için verdiğimiz değişiklik önergemiz komisyonda iktidar partisi milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

2.5 Teklifin 5. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle; 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanuna geçici bir madde eklenmek suretiyle; Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerince; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir sebeple ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2021 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarlarının %50’sinin bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde ilgililerce defaten veya taksitle ödenmesi hâlinde, geri kalan kısmı ferîleriyle birlikte terkin edilmesi,

alacak tutarının 10.000 Türk lirası ve altında ise tamamının resen terkin edilmesi, alacak tutarının yarısının 10.000 Türk lirasının altında olması hâlinde 10.000 Türk lirasının terkin edilerek bakiye kısım tahsil edilmesi konusunda düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında bu durumda olan 85.947 adet dosya bulunduğu ifade olunmuştur. 10.000 TL.'ye kadar 1156 dosya bulunduğu bunun yaklaşık 8 Milyon TL'ye tekabül ettiği ifade olunmuştur.

Maddenin komisyona verilmiş olduğu şeklinde yer alan 5.000 TL'lik tutar, komisyonda verilen önerge ile 10.000 TL'ye yükseltilmiştir.

Teklifin, sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilerin 31/12/2021 tarihine kadar olan borçlarının da 10 bin TL'ye kadar olan kısmının terkin edilmesini ve yine üzerinde olan kısımlarda da bazı düzenlemeler yapılmasını olumlu ancak eksik bir düzenlemedir.

Hasta garantili şehir hastaneleri ile özel sağlık sisteminin kamuya getirdiği yükler hafifletilerek, toplumun en alt kesiminde yaşayan, en dezavantajlı, en yoksul kesiminde olan vatandaşlarımızın borçlarının tamamının silinmesi gerekmektedir.

Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik koşullar göz önüne alındığında, vatandaşların sağlık hizmetlerine erişim sebebiyle borçlandırılması ve bu borç üzerinden sıkıntıya düşürülmesi vatandaşlar üzerindeki maddi ve manevi yükü daha da arttırmaktadır. Teklifin 5. Maddesinde Genel Sağlık Sigortası borçlarının kısmen değil, tamamen silinmesine yönelik verdiğimiz değişiklik önergemiz komisyonda iktidar partisi milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

2.6 Teklifin 6. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58. maddesi değiştirilerek Üniversitelerin tıp, diş hekimliği ile sağlık uygulama merkezlerinde görev alan akademik personel (öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine) ile Sözleşmeli personel ve diğer sağlık personeline yapılan ek ödeme tavan oranlarının artırılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Yine maddede yapılan değişiklikle döner sermaye bütçesinden yapılan sabit ek ödemenin merkezi yönetim bütçesinden ödenmesi yönünde düzenleme getirilmektedir.

2.7 Teklifin 7. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 7. maddesi teknik bir düzenleme vasfında olup, bu madde ile 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 30 uncu maddesi

değiştirilerek, Adli tıp kurumunda görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin de merkezi yönetim bütçesinden karşılanması sağlanmaktadır.

Bu maddenin komisyonda görüşülmesi sırasında Adli tıp Kurumu Kanununda ödemeleri gösteren tavan oranlarında değiştirilmesi konusunda çalışma yapılmasının gerekliliği tarafımızca ifade edilmiştir.

2.8 Teklifin 8. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesi ile 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 1. maddesinde yapılan değişiklikle Uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman, tabip, diş tabibi ve eczacı kadro ve pozisyonlarında çalışan personelin kura ile atanmalarına ilişkin şartların Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesi konusunda hüküm getirilmektedir.

Maddenin görüşülmesi sırasında verilen önerge ile “yer değiştirme” ifadesi teklif metninden çıkartılmıştır.

Maddenin bu bölümünün komisyondaki görüşülmesi sırasında bu değişikliğin gerekçesinin kuraya üst üste birkaç katılan adaylara kurada daha fazla şans vermek amacıyla bu değişikliğin yapıldığı ifade edilmesine rağmen bu hususa madde gerekçesinde yer verilmediği görülmüştür.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle uzmanlık eğitimlerinin doktor öğretim üyesi ve başasistanlar tarafından da verilebilmesine ilişkin düzenleme yapılmakta ve bu eğitimler için uzmanlık alanında en az 1 yıllık çalışmış olma şartı getirilmektedir.

Bu değişikliğin doktor öğretim üyesi ve başasistanların uzmanlık eğitimine daha nitelikli katkıda bulunmalarını temin etmek amacıyla yapıldığı Komisyon görüşmeleri sırasında ifade edilmiştir. Bu değişikliğin Sağlık Bakanlığı hastanelerinde görev yapmakta olan hali hazırda doktor öğretim üyesi olma hakkını alıp, kadro sıkıntısından dolayı beklemede olanları kapsadığı, onlar için süreyi bir yıla indirdiği belirtilmiştir.

2.9 Teklifin 9. maddesinin değerlendirilmesi:

Bu maddede uzman tabiplerin mecburi hizmetlerini devlet memuru olarak yapması hususu düzenlenmektedir.

Tıp eğitimini tamamlayan uzman tabipler, mecburi hizmetlerini devlet memuru olarak veya sözleşmeli doktor olarak yerine getirebilmektedir.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 3. maddesinde yapılan değişiklikle mecburi hizmetin önce devlet memuru olarak yapılması, mecburi hizmete başladıktan sonra istenirse sözleşmeli personel olarak devam edilebilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde gerekçesinde bu değişikliğin nedeni sözleşmeli personel pozisyonlarının sınırlı sayıda olması gösterilmektedir.

2.10 Teklifin 10. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklif yer alan bu madde ile sözleşmeli doktor pozisyon sayısı artırılmaktadır.

4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun birinci maddesinde Sağlık Bakanlığı bünyesinde çalıştırılabilecek sözleşmeli personel pozisyon sayısının üst sınırı olarak belirlenen 22.000 personel pozisyon sayısı 27.000'e yükseltilmektedir.

Bu değişiklik aslında; Sağlık Bakanlığında yaşanan sağlık personel sıkıntısının dışı vurumudur. Burada asıl olan sözleşmeli personel istihdamını arttırmak değil, devlet memuru kadrolarını genişletmektir. Bakanlık, sistemsal olarak a tipik istihdamı sonlandırmak yerine genişletmektedir.

2.11 Teklifin 11. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesi ile 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 3. maddesinde değişiklik yapılarak; Eğitim aile sağlığı merkezi veya eğitim aile hekimliği birimlerindeki çalışmaları sebebiyle ek ödeme yapılan personele asıl kurumlarında da döner sermayeye katkıda bulundukları dikkate alınarak Sağlık Bakanlığı veya Üniversitelerdeki döner sermaye sistemindeki esaslar doğrultusunda bunlara ayrıca ek ödeme yapılması amaçlanmaktadır.

2.12 Teklifin 12. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesinde; Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatı çalışanlarının sabit ek ödemelerinin 375 sayılı KHK'nın ek 9 uncu maddesi kapsamında merkezi yönetim bütçesinden yapılması hususu düzenlenmektedir.

Ayrıca maddede yer almakla birlikte artık mülga olan kurumlar (Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu) metinden çıkarılmakta ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının adı güncellenmektedir. Bu düzenleme teknik bir düzenlemedir.

Sonuç olarak;

Sağlık hizmetleri doktoruyla hemşiresiyle, hasta bakıcısıyla, teknisyeniyle, eczacısıyla, diğer sağlık emekçileriyle bir bütünün ayrılmaz parçasıdır.

Sağlık sektöründe özlük ve emeklilik hakları ile bir iyileştirme yapılırken sektör içi iş barışının da bozulmaması göz önünde bulundurulmalıdır.

Yapılacak olan iyileştirme ve ücret artışı, tüm sağlık çalışanları, sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan tüm sağlık emekçileri için geçerli olması gerekir.

Sağlık sektöründe tüm çalışanların aylık ve emeklilik hakları ile ilgili olarak ivedilikle gerçekçi ve kapsamlı bir düzenleme yapılarak, hekimlerin gelecek kaygısı duymaksızın çalışabilecekleri bir düzenlemenin hayata geçirilmesini zorunlu görmekteyiz.

Bir kısım sağlık personelinin özlük haklarında ve emeklilik maaşlarında kısmi ve yetersiz iyileştirmeler getiren söz konusu kanun teklifine; teknik, içerik ve kapsadığı kesimler itibarıyla eksikler içermesine karşın, ilkesel olarak olumlu yaklaşmakta ve desteklemekteyiz.

Genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM’de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 1 ve 2’nci bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de “Sağlıkla ilgili Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu yönündeki kanaatimizi de saklı tutuyoruz.

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Abdüllatif Şener
Konya

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul

Emine Gülizar Emecan
İstanbul

Cavit Arı
Antalya

Süleyman Girgin
Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

2/4485 Esas Numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Sağlıkta dönüşüm programı ile piyasalaşan; hastaya müşteri, hastanelere işletme, hekim ve sağlık emekçilerine köle gözüyle bakılan Türkiye sağlık sistemi; pandemi ve krizlerin etkisiyle gittikçe tıkanmaktadır. Sağlık sistemindeki tıkanmışlığının çözümü için ise sistemi gözden geçirip değiştirmek yerine; yaşananlardan ders alınmamışçasına, emekçilerin üzerine daha fazla yüklenilmektedir. Hekim ve sağlık emekçilerinin ücretleri her geçen ay erirken çalışma şartları daha da zorlaşmakta ve büyük çoğunluğu yoksulluk sınırının altında ücret alırken, her gün sağlık kurumlarında yaşanan kaos ortamını idare etmek zorunda kalmaktadırlar. Dayanılmaz hale gelen koşullar sonucu son iki yılda binlerce hekim kamudan istifa etmiş ve yine binlercesi yurt dışına gitmiştir. Uzun süredir nitelikli sağlık hizmeti alamayan toplum; artık hekim, sağlık emekçisi bulamamaktadır.

Öte yandan Şehir Hastaneleriyle birlikte hastalanan yurttaşlar “müşteri” kategorisinde değerlendirilmiştir. Şehir hastanelerinin yapım

sözleşmelerinde “hasta garantisi” verilmesi bunun en net kanıtıdır. Ayrıca “hasta garantileri” üzerinden yapılan sözleşmelerle kamu bütçesine büyük yük binmekte, yanlış politikalarının maliyeti halka yüklenmektedir.

AKP iktidarı sağlık alanı başta olmak üzere hemen her alanda ciddi bir yönetim kriziyle karşı karşıyadır. Türkiye ekonomisi büyük bir çöküş yaşarken, bu iktidar ne hayat pahalılığına karşı ne de sosyal hakların sağlanmasında yeterli adımları atamamaktadır. Yanı sıra Türkiye’deki temsili demokraside TBMM’nin rolü halkın sorunlarına çözüm arama yeriyeen AKP iktidar bir yandan TBMM’nin iradesini zayıflatan adımlar atmış diğere yandan TBMM’de ortak kabulle çıkarılan yasal düzenleme imkanlarını ortadan kaldırmak istemektedir.

2/4485 Esas Numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin serüveni TBMM’de ortaklaşarak toplumun bir kesimi için olumlu düzenlemeler çıkarmak yerine AKP’nin kendi başına kanun çıkarma arayışı ve toplumsal kesimlerin aleyhinde düzenleme yapma vesikasıdır. Bilindiğı üzere 1 Aralık 2021 günü TBMM görüşölmekte olan 287 sıra sayılı Kanun Teklifine bütün grupların desteğı ile 8 maddelik bir ek teklif hazırlanmıştı. Ortaklaşma zemini olmasına rağmen AKP iktidarı tarafından, ilgili toplumsal kesimleri ve kamuoyunu tatmin edecek bir açıklama dahi yapılmadan düzenleme geri çekilmişti. Bu geri çekmeyle birlikte hem sağlık emekçileri mağdur edilmiş hem AKP’nin müzakereyle kanun yapmaya ne kadar uzak olduğı açığa çıkmış hem de sağlık emekçileri arasındaki iş barışı zedelenmişti. Ortak kanun teklifinin geri çekilmesinin sebebini bu teklifte açıkça görebilmekteyiz. Örneğın Aralık 2021’de TBMM Genel Kurulunda oybirliğıyle kabul edilmesine rağmen TBMM İçtüzüğüne aykırı olarak komisyona çekilen düzenlemeden emekli pratisyen hekimlerin ilave ödeme tutarını belirleyen gösterge 13 binden 33

bine; uzman hekimlerin ise 17 binden 40 bine çıkarılacakken yeni yasa teklifi ile sırasıyla 20 bin ve 26 bine yükseltilmiştir. Başka bir ifadeyle pratisyen hekim emekli aylığında 3050, uzman hekim emekli aylığında 3400 lira iyileştirme yerine yeni yasa teklifiyle sırasıyla 1600 ve 2100 lira iyileştirme yapılmaktadır. Yani altı aydır beklenen düzenleme, hekimler ve sağlık çalışanlarında büyük ölçüde hayal kırıklığı yaratmıştır. Yetersiz de olsa olumlu ancak kapsayıcı değil diyerek eleştirilen 2021 yılının aralık ayındaki düzenlemeye göre birçok açıdan daha geride bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız. Üstelik, aralık ayındaki düzenlemede ödemeler sabit ek ödeme üzerinden artarken; mevcut yasa teklifinde ödemeler daha güvencesiz olan performans ve sözleşmeli çalışma üzerinden artırılmakta; mesai dışı çalışma teşvik edilmektedir.

Söz konusu tahribatlarla ilgili düzenleme beklenirken AKP iktidarı “Tabip, uzman tabip ve diğer sağlık personelinin malî haklarında önemli iyileştirmeler yapılması kapsamında” olduğu ifade edilen düzenlemelerin yer aldığı bu teklifi TBMM’nin ilgili komisyonlarının önüne getirmiştir. Bu düzenleme birçok sağlık personellerinin mali haklarında önemli bir değişiklik içermemekte, hemşireler ve sağlık ekibi üyelerine yönelik negatif ayrımcılık yapıldığını açıkça ortaya koymaktadır. Mali haklara yönelik düzenlemede sağlık çalışanları ayrıştırılmış, sahada ciddi rahatsızlığa yol açan ve “Tabip ve diğer sağlık personeli” ifadesi kanun teklifinde yer almış, tasarıda “diğer” ifadesiyle yer alan sağlık çalışanlarına yönelik kayda değer bir iyileştirme yapılmamıştır. Yapılan tüm iyileştirmelerden hekim, veteriner, eczacı, hemşire, laborant ayırımı yapılmadan tüm sağlık emekçilerinin faydalanması sağlanması gerekirken, emekliliğe yansıyan ücret artışı, sağlıklı çalışma şartları talepleri yine sonuçsuz bırakılmıştır.

Teklif, sağlık emekçilerinin hem kendi kategorilerinden kaynaklanan mali ve sosyal haklarında yeterli düzenlemeler içermemekte hem de farklı iş

alanlarında çalışan sağlık emekçilerini bir bütün olarak görmekten uzaktır. Benzer bir sorunlu yaklaşım emeklilik dönemi için de geçerli olmaktadır.

AKP, hükümete geldiği 2002 yılından beri siyasi pragmatizmin birçok örneğini sergilemiş olsa bile emekçilerin haklarının zayıflatılması hususunda süreklilik gösteren bir tutuma sahip oldu. Kadrolu-güvenceli çalışmanın önü kesilerek esnek ve güvencesiz çalışma örgütlenmiştir. Emekçiler arasına güvenceye dayanan çeşitli hiyerarşik farklar konarak emekçi ortaklığı bölünmeye çalışılmıştır. Bu anlayışı taşıyan kanun teklifi, “sözleşmeli çalışabilecek” kadro ihdas etmiş ve sayısını arttırmıştır. Oysa tüm sağlık emekçilerinin sözleşmeli olarak değil, kadrolu olarak istihdamı gerekmektedir, sözleşmeli olarak çalışanlar ise kadroya geçirilmelidir.

Sonuç olarak; yaşanan ekonomik kriz nedeniyle geçinemeyen hekimlerin ve sağlık emekçilerinin emekliliğe yansıyan ücret artışı, sağlıklı çalışma şartları talepleri yine sonuçsuz bırakılmıştır. Önümüzdeki dönemde de sağlık çalışanlarının geçinmekte çok zorlanacakları ortadadır.

MADDE DEĞERLENDİRMELERİ

MADDE- 1

Madde ile aile hekimliği uzmanlık eğitimi almak isteyen sözleşmeli aile hekimleri için sürenin uzatılması amaçlanmaktadır. Ülke genelinde uygulanan aile hekimliği hizmetlerindeki kaliteyi daha da artırmak, bu hizmetlerin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi, 2023 yılında aile hekimi başına düşen nüfus sayısının azaltılması ve birinci basamak sağlık hizmetlerinin aile hekimliği uzmanları eliyle verilmesi gibi öncelikli

hedeflere hem nicelik hem de nitelik olarak ulaşılabilmesi gayesiyle sürenin sona ermesi sebebiyle aile hekimi olarak çalışmakta iken uzmanlık eğitimi yapma imkânı bulamayan aile hekimlerinin uzmanlık eğitimi yapabilmelerini teminen 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun Geçici 9 uncu maddesinde yer alan ve 1/1/2020 tarihinde sona ermiş olan süre, 1/1/2029 tarihine kadar uzatılmaktadır.

Sağlıkta dönüşüm ile birlikte verilen sözlerin unutulmuş, aile sağlığı merkezleri modernize edilmek yerine kaderlerine terk edilmiştir. Birçok aile sağlığı merkezi fahiş artan elektrik ve doğal gaz faturalarını ödeyememekte verilen ödenekle artan personel giderlerini karşılayamamaktadır. Yakın zaman içerisinde Aile Sağlığı Merkezlerinde çalışan ve ücretleri aile hekimleri tarafından karşılanan 20.000'e yakın yetişmiş sağlık çalışanı işsiz kalma riski altındadır. Aile sağlığı merkezlerinde verilen birçok hizmet durma noktasına gelmiştir. Pandemi döneminde bile, negatif performansa dayalı angaryalar artırılarak aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanları değersizleştirilmiştir. Asgari ücrete yakın hak ediş alan aile sağlığı çalışanı ebe ve hemşire, yoksulluk sınırında hak ediş alan aile hekimleri bulunmaktadır.

Aile hekimleri başına düşen nüfus söz verildiği gibi 2000 kişi değil ortalama 3200 kişidir. Bakanlığın verilerine göre bazı aile hekimleri 4000 yurttaştan sorumludur.

Bütün bunların yanında yapılan mevzuat düzenlemesi ile yüzlerce aile hekiminin hayatını kaybettiği koşullarda, moral ve motivasyon yok edilmiş, sözleşme feshi baskısı altında hekimler hizmet sunmaya mahkûm edilmiştir. Aile hekimi ve aile sağlığı çalışanları uygulanan bu orantısız ceza ve baskının hiçbir haklı gerekçesi bulunmamaktadır. Birçok ilde,

anayasaya aykırı şekilde ceza yönetmeliği kullanılarak, tabiri caiz ise “cadı avı” başlatılmış, birçok aile hekiminin sözleşmesi il sağlık müdürleri tarafından yenilenmemiştir. Aile hekimleri mevzuat düzenlemesinin geldiği günden beri “Ceza yönetmeliği” istemediklerini ve yeniden düzenlenmesi gerektiğini belirtmekte ama muhatap bulamamaktadır.

Aile Hekimleri etkin bir sağlıkta şiddet yasası ve bu yasaları uygulayan adalet sistemi, 30 Haziran 2021 tarihli ödeme sözleşme yönetmeliğinin geri çekilmesini ya da önerileri doğrultusunda revize edilmesini, aile hekimleri ve aile sağlığı çalışanları olarak makul bir ödeme almayı, hak ettikleri bir emeklilik standardı, aile sağlığı merkezi gider ödemelerinin, ASM gider artışına paralel olarak artırılmasını veya ASM’lerin kamu binaları olmasını talep etmekte iken gelen bu teklif Aile hekimlerinin hiç duyulmadığının sorunlarının görmezden gelindiğinin ve önemsenmediğinin, dolayısıyla, koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerinin sağlık sistemi tarafından yok sayıldığının çok somut göstergesidir.

Kanun teklifinin 1.maddesi ile aile hekimlerinin tıpta uzmanlık sınav sonuçlarına göre merkezi yerleştirmeye tabi olmaksızın aile hekimliği uzmanlık eğitimi yapabilmeleri ile ilgili süre 01.01.2020’den 01.01.2029’a kadar uzatılmıştır. Lehte bir düzenleme olmakla birlikte aile hekimlerinin taleplerinden uzak ve yetersizdir.

MADDE- 2

Madde ile, Belirli şartları taşıyan hekim ve dış hekimlerinin emekli aylıklarında iyileştirme yapılması amaçlanmaktadır.

5434 sayılı Kanuna göre hekim ve diş hekim kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan hekim ve diş hekimleri ile bunlardan ilgili mevzuatına göre uzman olanların emeklilik maaşlarında iyileştirme yapılmaktadır. Söz konusu ödemenin 2008 Ekim ayı başından sonra ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) kapsamında sigortalı sayılan hekim ve diş hekimlerinin de yararlandırılması amaçlanmıştır.

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunun ek 84.maddesine göre ilave emekli aylığı gösterge rakamları %50 arttırılmıştır. Buna göre;

- Uzman hekim ve diş hekimlerinin 17.000 göstergesi 26.000’e yükseltilerek damga vergisi hariç 4002 TL’lik ilave emekli aylığı 6121 TL’ye yükseltilmiştir.
- Uzman olmayan hekim ve diş hekimlerinin 13.000 gösterge rakamı 20.000’e çıkarılarak 3060 TL olan ilave aylıkları 4708 TL’ye yükseltilmiştir.

Öncelikle, hekim ve diş hekimleri dışındaki sağlık emekçilerine ilave emekli aylığı düzenlenmemiştir. Sadece hekim ve diş hekimlerine yönelik yapılan düzenleme ile tüm sağlık emekçileri kapsamamaktadır. Mali haklara yönelik düzenlemede sağlık çalışanları ayrıştırılmış, sahada ciddi rahatsızlığa yol açan ve “Hekim ve diğ er sağlık personeli” ifadesi kanun teklifinde yer almış, tasarıda “diğ er” ifadesiyle yer alan sağlık çalışanlarına yönelik kayda değ er bir iyileştirme yapılmamıştır. Kanun teklifinde negatif ayrımcı bir yaklaşım bulunmaktadır ve bu yaklaşım ekip çalışması olan sağlık hizmetine ve sağlık emekçilerinin birbirleriyle olan ilişkilerine, iş barışına zarar vermektedir. Genel yaklaşımın göstergesi olan bu ayrıştırıcı ifadenin ve yaklaşımın düzeltilmesi, tüm sağlık emekçilerini kapsayacak

şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. İlave emekli aylığı düzenlemesi yapılmaması ekip işi olan sağlık hizmetine zarar vermektedir.

Öte yandan, kanun teklifi ile emekli olduktan sonra özel sektörde çalışan hekimlerin ilave aylıklarının kesintisi ile ilgili herhangi bir değişiklik yapılmamış burası muğlak bırakılmış ve kamuoyunda soru işaretleri yaratmıştır. Bu soru işaretleri cevaplandırılmamıştır.

Aralık 2021’de TBMM Genel Kurulu’nda oybirliğiyle kabul edilmesine rağmen TBMM İktüzüğü’ne aykırı olarak komisyona çekilerek metinden çıkarılan teklifte, emekli pratisyen hekimlerin ilave ödeme tutarını belirleyen gösterge 13 binden 33 bine; uzman hekimlerin ise 17 binden 40 bine çıkarılacakken yeni yasa teklifi ile sırasıyla 20 bin ve 26 bine yükseltilmiştir. Başka bir ifadeyle pratisyen hekim emekli aylığında 3.050, uzman hekim emekli aylığında 3.400 lira iyileştirme yerine yeni yasa teklifiyle sırasıyla 1.600 ve 2.100 lira iyileştirme yapılacaktır. Burada, net bir şekilde Aralık ayında teklif edilebilen ve kabul edilen şartların gerisinde, ihtiyacı ve talepleri karşılamayan, gerçeklikten uzak bir değişiklik söz konusudur.

MADDE- 3

Madde ile, sağlık tesislerinde ek ödemeye esas işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetleri kurulması ile sağlık kurum ve kuruluşlarında ek ödeme ve döner sermaye ile ilgili hususların düzenlenmesi amaçlanmıştır.

209 sayılı kanunun 5.maddesinde birçok değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliklerden en bariz olanı döner sermayeden ödenecek ek ödeme oranlarıdır. Bu durumda, her personel bir ayda alacağı aylık ek gösterge

dahil ücretinin belli yüzde dilimleri ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar ek ödeme alabilecektir:

- Profesör ve doçentlerin ek ödeme oranı %800'den %950'ye,
- Uzman hekim ve uzman diş hekimleri ile uzmanların %700'den %850'ye,
- Pratisyen hekim ile diş hekimleri ile uzman eczacıların %500'den %650'ye,
- Hastane müdürü ve hastanelerde görevli eczacıların %250'den %305'e,
- “Diğer personel”e ise %150'den %225'e yükseltilmiştir.

Özellikle tıbbi işlemler karşılığı yani riskli birimlerde çalışanlara yapılacak ek ödemelerde %950 ve %850 oranları 5 kat artırılarak uygulanacağı düzenlenmiştir.

Riskli birimlerde görev yapan personelin %225 oranı %260 olarak uygulanacağı belirtilmiştir.

Yapılan düzenleme ile “stratejik personel” olarak geçen özellikle hekim, diş hekimi ve eczacılar dışındaki tüm sağlık emekçilerinin %150 olan ek ödeme oranı %225'e çıkarılarak artırım sağlanmıştır. Başka bir ifadeyle, şu anda 2.000 TL ek ödeme alabilecek bir kişi 3.000 TL alabilecektir. Yine riskli birimde çalışanların da alabileceği oran benzer düzeyde yükseltilmiştir. Bu lehte bir düzenleme gibi görünmektedir ama yetersizdir.

Ek ödeme tavan oranları, zaten maaşlara oranlanmıştır ve sağlık emekçilerinin maaşları arasında belirli farklar halihazırda bulunmaktadır. Buna rağmen, ek ödeme oranları halihazırda daha yüksek maaşlı olanlara yüksek oranda daha düşük maaşlı olanlara ise düşük oranda öngörülmüştür. Bu ayrımcı yaklaşım bütün sağlık emekçilerinin çalışma

motivasyonunu kırdığı gibi iş barışına ve sağlık hizmetinin bütüncüllüğüne zarar vermektedir, dolayısıyla düzenlenmelidir.

375 sayılı kanunun ek 9.maddesine göre her ay aylıkla birlikte ödenen sabit ek ödeme tutarında son TİS ile birlikte uygulanan oranda herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Sabit ek ödeme oranları aynı bırakılmıştır. Sabitin dışında performans alabilecek emekçi yukarıda belirtildiği gibi kısmi bir artış sağlanmıştır. Sabit ek ödemelerin merkezi yönetim bütçesinden ödeneceği düzenlenmiştir. Böylece performans için hastanenin geliri olursa biraz daha kaynak ayrılabilir.

Sabit ek ödemeler merkezi bütçeye çekilmesine rağmen maaş ile birleştirilmemiş tek ödemeye geçilmemiştir. Sabit ek ödemelerde herhangi bir artış yaşanmadığı gibi sabit ödemelerin emekliliğe yansıtılmasına yönelik bir düzenleme bulunmamaktadır. 2021 Aralık ayındaki düzenlemede ödemeler sabit ek ödeme üzerinden artarken; mevcut yasa teklifinde ödemeler daha güvencesiz olan performans ve sözleşmeli çalışma üzerinden artırılmakta; mesai dışı çalışma teşvik edilmektedir. Sağlık emekçilerinin yıllardır savunduğu yoksulluk sınırı üzerinde emekliliğe yansıyacak temel ücret talebi yine görmezden gelinmiştir. Performansa dayalı angarya çalışmayı dayatan ek ödeme uygulamasında ısrar edilmektedir.

Maddede, “Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu mülga olduğundan ve idarî sağlık müdür yardımcısı, idarî halk sağlığı müdür yardımcısı, başhemşire unvanları da kaldırıldığından buna yönelik düzenlemeler metinden çıkarılmaktadır.” İbaresini yer almaktadır. 663 Sayılı KHK ile “sağlıkta sözleşmeli yöneticilik” uygulaması başlamıştır ve başhemşirelik unvanı şu anda kullanılmamaktadır. Ancak, Başhemşirelik unvanı hemşirelik yönetmeliğinde hala yer almaktadır.

Hemşirelerin talepleri de unvanın kalması metinden çıkartılmaması yönündedir.

Hemşirelik mesleğinin pratiğinde çeşitli sorunlar mevcuttur. Sağlık bakım hizmetleri müdürlüğü uygulaması içinde liyakatin varlığı sorgulanmakta, yapılan sözleşmelerin kimlerle, hangi duyuru, başvuru ve seçim standartlarıyla gerçekleştirildiği sorgulanmaktadır. Hemşirelik hizmetlerinin yönetiminde değil hemşire, sağlık çalışanı bile olmayan kişiler bulunabilmektedir. Bu bağlamda, başhemşirelik modeline geri dönülmesi bir çözüm oluşturabilecek potansiyele sahiptir. Dolayısıyla, yapılan düzenlemede başhemşirelik ifadelerinin kaldırılması uygun bir yaklaşım olmayacaktır.

MADDE- 4

Madde ile, hekim ve diş hekimlerine yapılan sabit ek ödemenin merkezi bütçeden yapılması ve diğer ek ödemelerden mahsup edilmemesi amaçlanmaktadır. Ayrıca hekim ve diş hekimlerine 375 sayılı KHK ile belirlenen tutar kadar sabit ek ödeme yapılabilmesi için %180 oranı, %265 olarak artırılmaktadır.

Bakanlığa bağlı sağlık tesislerinde görev yapan asistan dâhil tüm hekimlere yapılan bu ödemeden, Bakanlık kadrosunda bulunup üniversitelerde Bakanlık adına uzmanlık eğitimi yapanların da faydalanması amaçlanmaktadır.

Öncelikle, Aralık 2021'deki düzenlemede pratisyen hekim sabit ek ödeme oranları %180'den %450'ye yükseltmesini önermekte iken bu yasa teklifinde pratisyen hekimlerin sabit ek ödeme oranı %180'den %265'e

yükseltilmesi önerilmektedir. Örneğin; 3.773 lira olan pratisyen sabit ek ödemesi, Aralık 2021'deki düzenlemeyle 9.000 lira civarında olacak iken, yeni yasa teklifiyle 5.000 lira gibi bir miktarda olacaktır. Aynı zamanda, yeni teklifle 5510 sayılı yasanın 4/C maddesine tabi olanların da ek ödeme alması sağlanırken önceki teklifin aksine çalışma halinde ek ödemenin kesileceğine dair hüküm korunmuştur. Dolayısıyla, bu teklifin önceden onaylanan ilk öneriden daha geri bir teklif olduğunun altının çizilmesi gerekir.

Teklifte döner sermaye ödeme tutarlarında artış yapılması söz konusudur. Bu da performans sistemine bağlıdır. Performans sistemi sağlık hizmetinin hakkaniyetle yürütülmesinin önünde ciddi bir engel oluşturmaktadır. Performans sisteminden vazgeçilmesi hem halkın sağlık hakkına hem de sağlık emekçilerinin insan onuruna yaraşır çalışma koşullarına erişmesi için elzemdir. Tüm sağlık emekçileri için performans sisteminden, sabit ve ek ödemelerden bağımsız olacak şekilde insanca yaşayacak temel ücretin sağlanması için gerekli düzenlemelerin acilen yapılması elzemdir.

Bu düzenleme, yine sadece hekimlere dönük bir düzenlemedir. Emekli sağlık emekçilerinin tümü geçim sıkıntısı yaşamaktadır. Tüm sağlık emekçilerinin insanca bir yaşam için adil bir ücret almasını garanti edilmesi gereklidir. Madde bu haliyle diğer birçok maddede olduğu gibi tüm sağlık emekçileri bir ekip olarak ele alacak şekilde kapsayıcı ve adil değildir. Madde tüm emekli sağlık emekçilerinin kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.

MADDE- 5

Madde ile, Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerinde ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından faydalanamayan gerçek kişilerin sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2021 tarihine kadar tahsil edilemeyen alacakların ödenmesinin kolaylaştırılması ile dava ve icra takiplerinin durumunun düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu maddede gerçek kişilerden tahsil edilemeyen alacakların 5.000 TL'ye kadar olan kısmının silineceği düzenlenmiştir. Sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden tahsil edilememiş tutarlardan 5000 TL' ye kadar olan kısmı silinmiş, 5000 TL üstü tutarlar için taksitle ödeme imkanı ve yapılan icra takiplerinin durmasına karar verilmiştir.

Bakanlık verilerine göre 0-5000 TL aralığında 85.947 dosya bulunmaktadır ve bu dosyalar ile toplam 24.913.685 TL alacaktan vazgeçilmektedir. 5.000-10.000 aralığında toplam 1.156 dosya ve 10.000 TL üstünde toplam 1693 dosya bulunmaktadır. Bazı yurttaşların birden fazla dosyaları olduğu da bilgi dahilindedir. Bu madde ile Toplam 198.708.548 TL olan alacağın 113.578.302 TL'lik kısmı affedilmektedir.

Lehte bir düzenleme olmakla birlikte affedilmeyen borçların affedilmeme kriterinin sadece 5.000 TL üstünde olması teklifi getiren zihniyetin yansımasıdır. “Affedilmeyen borçların sahipleri acaba neden borçlara sahiptir?” Asıl soru bu olmalıdır. Sağlık temel insan haklarındandır ve ücretsiz olması gerekir. Sağlık Bakanlığına ve üniversitelere bağlı sağlık tesislerince; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir sebeple ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden tahsil edilememiş alacak

tutarlarının tamamı silinmeli, koruyucu önleyici, bilimsel, anadilinde, eşit, erişilebilir ücretsiz sağlık hakkı herkes için tesis edilmelidir.

MADDE 6-

Madde ile Üniversite hastanelerinde görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin de merkezi yönetim bütçesinden karşılanması amacıyla Sağlık Bakanlığı ile paralel düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Maddede Üniversite hastanelerinde çalışan sağlık emekçilerine yapılan döner sermaye ek ödeme oranları arttırılmıştır, bu lehte bir düzenlemedir. Öte yandan, Üniversite hastanelerinde çalışan personelin tayin hakkı verilmemesinden tutun, şiddetin önlenmesi, sözleşmeli parçalı istihdam modellerinin kaldırılmasına kadar çok yakıcı sorunlarına yönelik düzenlemeler bu yasa tasarısında bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu anlamda eksiktir ve ilgili emekçilerin sorunları dinlenerek talepleri ile örtüşecek şekilde haklarının teslim edilmesi garanti edilerek yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

MADDE 7-

İş bu madde Adli Tıp Kurumunda görev yapan personelin sabit ek ödemelerinin merkezi yönetim bütçesinden yapılmasını öngörmektedir.

Adli Tıp Kurumunda görev yapan personelin alacağı ödemelerle ilgili yapılacak iyileştirici bir düzenlemeyi tümüyle desteklemekle birlikte, bu noktada esas nitelikte önem arz eden hususun altını çiziyoruz.

Türkiye’de demokratik yönetim koşulları ve hukukun üstünlüğünün son derece yıprandığı mevcut süreçte, özerk, tarafsız ve tamamen güvenilir olması gereken Adli Tıp Kurumunun özerkliği ve güvenirliliği bırakılmamıştır. Verdiği kararlar, yurttaşlarımızın hukuk ve adalet arayışını temelden etkileyecek nitelikte bir kurumun siyasal iktidar güdümünde ve baskısıyla karar aldığıının düşünülmesi dahi kabul edilemez. Nitekim 2016 yılından bu yana cezaevinde tutuklu bulunan geçmiş dönem milletvekilimiz ve Eş Genel Başkan Yardımcımız Aysel Tuğluk’un demans hastalığı 2021 yılından bu yana kendisinin cezaevinde tutuklu bulunamayacağı seviyeye gelmiş ve sivil toplum örgütleri tarafından tahliye edilmesi yönünde güçlü çağrılar yapılmış olmasına rağmen, Tuğluk tahliye edilmemekte ve hala cezaevinde tutulmaktadır. İleri seviye demans hastası olan Aysel Tuğluk’un cezaevinde tutulmaya devam edilmesi, kamuoyunun gündemine oturan ve milyonlarca yurttaşın haklı tepkisiyle karşılanan bir örnek olarak Adli Tıp Kurumunun özerkliğinin sağlanmasının en elzem ihtiyaç olduğunun açık göstergesi olarak kabul edilmelidir. Bu açıdan Adli Tıp Kurumuyla ilgili sağlanması gereken öncelikli ve en elzem düzenlemenin; kurumun siyasal iktidar temsilcilerinin karar ve baskılarından tamamen özgürlüğü, özerk ve tam bağımsız niteliğinin sağlanması olduğunu savunuyoruz.

MADDE 8-

Madde ile Sağlık Bakanlığındaki atamalara ilişkin usul ve esasların Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi düzenlenmekte, ayrıca; tıp ve diş hekimliğinde eğitim verecek doktor öğretim üyesi ve başasistanların uzmanı oldukları alanda fiilen bir yıl çalışmış olmaları şartı getirilmektedir.

Akademik kadroların oluşturulmasında teamüller, gerekli ehliyetin bulunması ve liyakat önemli olmalıdır. Türkiye’de akademik ve bilimsel eğitimin niteliği ve yeterliliği sorgulanır durumdadır. Bu açıdan akademik kadrolarda yapıcı teamüllerin, gerekli ehliyetin sağlanması için nitelikli bilimsel eğitim koşullarının yaratılmasının ve liyakat esasında atamaların öneminin bir kez daha altını çizmek isteriz.

MADDE 9-

İş bu madde devlet hizmeti yükümlülüğünün, öncelikle devlet memuru statüsünde yapılamaya başlanması ve sonrasında mevcut pozisyon sayısı dikkate alınarak sözleşmeli statüye geçiş imkânı sağlayacak değişikliğin yapılmasına ilişkindir.

Sağlık hizmetlerinin, Türkiye’nin tüm bölgelerinde nitelikli verilebilmesi, hizmet alımının da eksiksiz hale gelmesi adına, sivil toplum örgütlerinin de görüşleri alınmak suretiyle kapsamlı çalışmalar yürütülmesine ihtiyaç vardır. Bu açıdan özlük haklarında yapılacak iyileştirmeyi tamamen desteklemekle birlikte, ülkenin her bir noktasının sağlık hizmeti verenler için “tercih edilir” hale getirilmesi, mevcut bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi adına geniş perspektiften, kapsayıcı bir yaklaşımın gerekliliğini hatırlatırız.

MADDE 10-

Madde ile 4924 sayılı Kanun’a tabi sözleşmeli personel istihdamında pozisyon sayısı artırılmakta, mevcut düzenlemede 22 bin olan pozisyon sayısı 27 bine çıkarılmaktadır.

Sözleşmeli personel istihdamında pozisyon sayısını artırmak mevcut eşitsizlikleri ve adaletsizlikleri ortadan kaldırmayacaktır. Bu bakımdan, tüm sözleşmeli sağlık emekçilerin kadroya geçirilmesini ve yeni personel alımlarının da kadrolu 4 C sistemi ile gerçekleştirilmesiyle mevcut ve oluşabilecek mağduriyetlerin önüne geçilmesini savunuyoruz.

MADDE 11-

Madde ile eğitim, aile sağlığı merkezi veya eğitim, aile hekimliği birimlerinde eğitici olarak görev yapanlara ek ödeme verilmesi düzenlenmektedir.

MADDE 12-

Madde ile Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatında çalışanların, döner sermaye bütçesinden ödenen sabit ek ödemelerinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 'uncu maddesi kapsamında merkezi yönetim bütçesinden yapılması düzenlenmektedir.

MADDE 13/14-

Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Necdet İpekyüz
Batman

MUHALEFET ŞERHİ

07.06.2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2 / 4485 esas numaralı Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, yürürlük ve yürütme maddeleri ile birlikte 14 maddeden oluşurken, 10.06.2022 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek 14 madde olarak kabul edilmiştir.

Usul Üzerine Değerlendirme

Teklif 'in öncelikli olarak tali komisyonda görüşülmesi doğru bir uygulamadır. Böylece konu üzerinde detaylı ve teknik bilgiye sahip milletvekilleri Teklif üzerinde tartışabilme imkanı bulabilmişlerdir. Ancak AK Parti her zamanki gibi tali komisyonda sunulan önemli ve yerinde talepleri dikkate almayarak Teklifi Plan ve Bütçe Komisyonuna getirmiştir. Tali komisyon raporunun Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelere başlanması ile neredeyse aynı zamanda olması eleştirilmesi gereken bir diğer konudur. Rapor, esas komisyon üyelerince yeteri kadar incelenememiştir. Kısacası; usule yönelik olumlu bir gelişme sağlanacakken maalesef bu yerine getirilememiştir.

Usul üzerine değinilmesi gereken bir diğer konu ise “etki analizi” hususudur. Plan ve Bütçe Komisyonu’na sunulan kanun tekliflerinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 14. maddesi uyarınca etki analizi olarak bilinen ek raporlarıyla beraber arz edilmesi gerekmektedir. Şu an görüşülmekte olan Kanun Teklifinin ne kadar bir kamu gideri yaratacağı, ekonomiye etkisinin ne olacağını içeren etki analizi olmadığından sağlıklı bir değerlendirme imkânı olmamıştır. Görüşmeler esnasında teklif sahiplerince birtakım rakamlar verilmeye çalışılsa da usulen bu bilgileri içeren raporun görüşmelerden önce sunulması gerekirdi.

Teklifin Genel Üzerine Değerlendirme

Aralık 2021’de Türkiye Büyük Millet Meclisi genel Kurulunda sağlık çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik maddeler daha fazla geliştirmek amacıyla geri çekilmiştir. Aradan geçen altı aylık süreden sonra gelen bu teklif beklentilerin çok uzağında kalmıştır. Geliştirme amacıyla geri çekilen Teklif, birçok açıdan zayıflatılmıştır. Bu süreçte sivil toplum örgütleri ile çalışanların sorunları ve talepleri hakkında görüşmeler gerçekleştirilmediği açıktır. Sağlık çalışanları hükümetin bizzat kendisi tarafından yüksek bir beklentiye sokulmuş ancak “dağ fare doğurmuştur.”

Teklif, sağlık çalışanlarının özlük haklarında birtakım iyileştirmeler içermesi açısından olumlu görülmeyle beraber hekim ve diş hekimleri dışında kalan personel açısından oldukça yetersiz görülmektedir. Özellikle emeklilik dönemlerine ilişkin yapılan iyileştirmelerde diğer sağlık çalışanları görmezden gelinmiş, sağlık sisteminin tüm çalışanlarla birlikte bir takım çalışması olduğu unutulmuştur.

Sağlık sistemimize büyük zararı olan performansa dayalı ek ödeme uygulaması anlayışı derinleşmiştir. Sağlık sisteminin performansa dayalı ek ödeme uygulamasından arındırılması ve sağlık çalışanlarının sabit maaşlarının iyileştirilmesi gerekmektedir. Sabit maaş dışındaki gelirlerden prim kesilmemesi sebebiyle çalışma hayatı ile emeklilik dönemi aylıkları arasında büyük farklar oluşmaktadır. Sağlık çalışanları iyileştirmelerin sabit maaşlarında yapılmasını istemekteyken mevcut Teklif ilave ödemelerde iyileştirme yapmaktadır.

Türkiye bugün büyük bir sağlık krizi karşı karşıya kalmak üzeredir. Uygulanan yanlış politikalar ve sağlık çalışanlarına karşı şiddet gibi önemli sorunlar sebebiyle hekimlerimiz ya da diğer sağlık çalışanlarımız istifa etmekte veya yurt dışına gitmektedir. Türk Tabipler Birliği verilerine göre geçtiğimiz yıl başka ülkelere giden doktor sayımız 1361’e ulaşmıştır. Bu sayı 10 yıl öncesine göre 25 kat artmış durumdadır. 10.000’den fazla doktorumuz ise yurt dışına göç edip mesleğini orada icra edebilmek amacıyla sınavlara hazırlanmaktadır.

Birçok hastanede hatta ilde bazı branşlarda hekim bulunamamaktadır. Muayene randevuları aylar sonrasına verilebilmekte ve tıbbi görüntüleme (MR, ultrason vb.) randevuları içince hastalar yaklaşık altı ay beklemektedir. Bir hastanın tedavi süreci en iyi ihtimalle bir yılı aşmaktadır. Diğer yandan tıp eğitiminde her geçen gün geriye gidilmektedir. Uzman hekim yetiştirecek hoca sayısı azalmakta ve eğitimin kalitesi gittikçe zayıflamaktadır. Hükümet ise konuya niceliksel olarak yaklaşmaktadır. Kaliteden ziyade sayısal verilere dayanarak analizler yapmaktadır. Önemli olan kaç hasta bakıldığı değil, sunulan sağlık hizmetinin kalitesidir.

Tüm bu nedenlerle sağlık sektörümüz için bütün sorunlarını ele alan ve optimum noktada çözümü sağlayan bir reform ihtiyacı oluşmuştur. Bu şekilde yapılacak günü kurtarmalık çalışmalar yerine geleceğe yönelik vizyon ve misyon içeren kapsamlı bir çalışmanın başlatılması gerekmektedir.

Bu teklifin doktorların yurt dışına çıkmalarını önlemek amacıyla hazırlandığı Milletvekilleri tarafından belirtilmiştir.

Teklifin bu niyeti olumlu olmakla birlikte görülüyor ki AKParti Meclis Grubunun düşünceleri doktorları yurt dışına kovan CB ve AKParti Genel Başkanı ile çelişmektedir.

Teklif, bu gerekçeler nedeniyle tarafımızca olumlu fakat kapsayıcılıktan uzak ve yetersiz olarak nitelendirilmektedir.

Madde 2

Madde ile 5434 sayılı Kanuna göre tabip ve diş hekimi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan tabip ve diş tabipleri ile bunlardan ilgili mevzuatına göre uzman olanların emeklilik maaşlarında iyileştirme yapılmaktadır. Tabip ve diş tabiplerinin emekli aylıkları için uygulanan ilave ödeme uygulamasının diğer sağlık çalışanları için de uygulanması gerekmektedir. Sağlık bütüncül olarak ele alınması gereken bir takım çalışması gerektirir.

Tabip ve diş tabipleri gibi diğer branşlarda olan sağlık çalışanları emeklileri için 1500 TL seyyanen ödeme ve bu tutarın her yıl emekli aylıkları ile aynı oranda artırılmasına yönelik sunulan önergemiz Cumhuriyet İttifakı milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

Ayrıca Aralık 2021’de TBMM Genel Kurulu’nda oybirliğiyle kabul edilmesine rağmen komisyona çekilerek metinden çıkarılan teklife göre ciddi oranda gerileme görülmektedir. Emekli pratisyen hekimlerin ilave ödeme tutarını belirleyen gösterge Aralık ayında 13 binden 33 bine; uzman hekimlerin ise 17 binden 40 bine çıkarılacakken bu teklifi ile sırasıyla 20 bin ve 26 bine yükseltilmiştir. Böylece pratisyen hekim emekli aylığında 3.050, uzman hekim emekli aylığında 3.400 lira iyileştirme yerine sırasıyla 1.600 ve 2.100 lira iyileştirme yapılacaktır.

Madde 3

Madde ile Danıştay kararı uyarınca “inceleme heyetleri” kanunla düzenlenmektedir. Danıştay içtihatları ve Anayasa’nın ikinci maddesinde düzenlenen hukuk devletinin temel ilkelerinden olan belirlilik ilkesi gereği inceleme heyetlerinin kaç kişiden oluşacağı, bu kişilerin niteliklerinin ne olacağı ve bu kişilerin kimler tarafından seçileceği kanunla düzenlenmelidir.

İnceleme heyetlerinin kimlerden oluşacağı, bu kişilerin nitelikleri ve branşlarının belirlenmesine yönelik sunduğumuz önergemiz AK Parti ve MHP grubu milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

Ayrıca madde ile her ne kadar madde ek ödemelerin merkezi yönetim bütçesinden karşılanacağını söylese de uygulanacak olan mahsuplaşma sebebiyle çalışanlar nezdinde önemli bir fayda sağlamayacaktır. Bu sebeple mahsuplaşmanın kaldırılması yerinde olacaktır.

Madde 5

Madde ile Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerinde sağlık hizmeti alan ve herhangi bir sebeple ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilerin 31/12/2021 tarihine kadar olan borçları için ödeme kolaylığı sağlanması, tahsili için yapılacak takip masraflarının asıl alacak tutarından fazla olması sebebiyle 10.000 Türk lirasına kadar olan tutarların tamamının terkin edilmesi, borç tutarının yarısının 10.000 Türk lirasının altında olması hâlinde ise 10.000 Türk lirasının terkin edilerek bakiye kısmının tahsil edilmesi amaçlanmaktadır. Düzenlemeden bu haliyle kimlerin faydalanacağı konusunda muğlaklık oluşmaktadır. Bu muğlaklığın giderilmesi amacıyla madde metnine “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları” ibaresinin eklenmesine yönelik sunduğumuz önergemiz Cumhur İttifakı milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

Madde 6

Madde ile üniversitelerde görev alan personele yapılacak ek ödeme miktarları artırılmakta ve bunların da merkezi yönetim bütçesinden sağlanması amaçlanmaktadır. Bu madde de mahsuplaşma uygulanacak olup personelin geliri açısından önemli değişiklik olmamasına neden olacaktır. Bu sebeple mahsuplaşmanın bu madde de kaldırılması faydalı görülmektedir.

Ayrıca tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde görev alıp bilimsel çalışmalara önemli katkılar sağlayan, öğrenci yetiştiren öğretim görevlilerimiz için yapılan iyileştirme miktarı artırılmalıdır. Maddenin (h) fıkrasında belirtilen

“750” ibaresinin “850” ibaresi ile değiştirilmesi yerinde olacaktır. Öte yandan madde ile ek ödemeler için yalnız tavan tutarı belirlenmektedir. Uygulamada rektörün inisiyatifine bırakılan bu durum için hiç değil “500” gösterge ile taban tutar uygulanmalıdır. Bu iki gerekçe ile sunduğumuz önergemiz de iktidar grubu milletvekilleri tarafından reddedilmiştir.

Yukarıda belirttiğimiz hususlar doğrultusunda içerdii birçok maddeye olumlu görüşümüz olmakla birlikte, Teklife, sağlık sistemimizin yapısal sorunlarını çözmekten uzak olduğu, tüm sağlık çalışanlarının sorunlarını kapsamadığı ve yapılan iyileştirmelerin de yetersiz olduğu gerekçeleriyle İYİ Parti olarak karşı oy kullanmaktayız.

Durmuş Yılmaz
Ankara

Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ İSMAİL TAMER VE
ANTALYA MİLLETVEKİLİ TUBA VURAL ÇOKAL
İLE 52 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**SAĞLIKLA İLGİLİ BAZI KANUNLARDA
VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2020” ibaresi “1/1/2029” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(17.000)” ibaresi “(26.000)” şeklinde, “(13.000)” ibaresi “(20.000)” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yukarıdaki hükümler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır.”

MADDE 3- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, aynı fıkranın mevcut ikinci cümlesi ile maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Her bir sağlık tesisinde ek ödemeye esas işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetleri oluşturulur.”

“Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri, personelin unvanı, görevi, disiplin durumu, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar dikkate alınmak suretiyle ek ödemenin oranı, usul ve esasları ile inceleme heyetlerinin yapısı, çalışma usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

**SAĞLIKLA İLGİLİ BAZI KANUNLARDA
VE 375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2020” ibaresi “1/1/2029” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 84 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(17.000)” ibaresi “(26.000)” şeklinde, “(13.000)” ibaresi “(20.000)” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yukarıdaki hükümler 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır.”

MADDE 3- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, aynı fıkranın mevcut ikinci cümlesi ile maddenin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Her bir sağlık tesisinde ek ödemeye esas işlemleri denetlemek üzere inceleme heyetleri oluşturulur.”

“Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri, personelin unvanı, görevi, disiplin durumu, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, tetkik, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar dikkate alınmak suretiyle ek ödemenin oranı, usul ve esasları ile inceleme heyetlerinin yapısı, çalışma usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

(Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve
Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile
52 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“Bakanlık merkez teşkilatında (laboratuvarlar hariç) görev yapanlar dışındaki personele, döner sermaye gelirlerinden, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri ile teknik hizmetler sınıfı kadrolarına atanmış olup Kurumun analiz ve kontrol laboratuvarlarında fiilen görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden dördüncü fıkra uyarınca Bakanlık döner sermaye hesabına aktarılan tutardan birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; eğitim görevlisi ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 950’sini, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman dış tabiplerinde yüzde 850’sini, pratisyen tabip ve dış tabipleri ile uzman eczacılarda yüzde 650’sini, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350’sini, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 305’ini, diğer personelde ise yüzde 225’ini geçemez. Sağlık Bakanlığı tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, yüzde 950 ve yüzde 850 oranları beş kat artırılarak uygulanır. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 225 oranı, yüzde 260 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak profesör, doçent ve eğitim görevlilerine bu fıkradaki oranların yüzde 50’sini, tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30’unu, diğer personele yüzde 20’sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme

“Bakanlık merkez teşkilatında (laboratuvarlar hariç) görev yapanlar dışındaki personele, döner sermaye gelirlerinden, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun tabip ve eczacı unvanlı kadrolarında çalışanlar ile sağlık ve yardımcı sağlık hizmetleri ile teknik hizmetler sınıfı kadrolarına atanmış olup Kurumun analiz ve kontrol laboratuvarlarında fiilen görev yapan personele döner sermaye gelirlerinden dördüncü fıkra uyarınca Bakanlık döner sermaye hesabına aktarılan tutardan birinci fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; eğitim görevlisi ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 950’sini, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman dış tabiplerinde yüzde 850’sini, pratisyen tabip ve dış tabipleri ile uzman eczacılarda yüzde 650’sini, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunda görev yapan eczacılara yüzde 350’sini, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 305’ini, diğer personelde ise yüzde 225’ini geçemez. Sağlık Bakanlığı tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, yüzde 950 ve yüzde 850 oranları beş kat artırılarak uygulanır. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yenidoğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 225 oranı, yüzde 260 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak profesör, doçent ve eğitim görevlilerine bu fıkradaki oranların yüzde 50’sini, tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30’unu, diğer personele yüzde 20’sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme

(Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve
Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile
52 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkra uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödmeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır. Bu madde uyarınca yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz.

Bakanlık bağış, faiz ve kira gelirleri dışındaki döner sermaye gelirleri, Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ile diğer nakit kaynaklarını personele ek ödeme dağıtımında kullanabilir. Bu maddenin ikinci fıkrasının altıncı cümlesi ile ek 3 üncü madde kapsamında yapılacak ödemeler dışında dağıtılacak ek ödemenin yıllık toplamı, dağıtımda kullanılabilecek toplam tutarın yüzde ellisini aşamaz.”

Bakanlık döner sermaye işletmeleri, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkânlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, Bakanlık taşra teşkilatının desteklenmesi amacıyla yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafi hasılatı aylık tahsil edilen tutarın yüzde 6’sını geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarılır.

Bu hesaplarda toplanacak tutarların dağılım ve harcanmasına ilişkin kriterler Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkra uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödmeden mahsup edilmek üzere merkezî yönetim bütçesinden karşılanır. Bu madde uyarınca yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz.

Bakanlık bağış, faiz ve kira gelirleri dışındaki döner sermaye gelirleri, Sosyal Güvenlik Kurumundan elde edilen tüm kaynaklar ile diğer nakit kaynaklarını personele ek ödeme dağıtımında kullanabilir. Bu maddenin ikinci fıkrasının altıncı cümlesi ile ek 3 üncü madde kapsamında yapılacak ödemeler dışında dağıtılacak ek ödemenin yıllık toplamı, dağıtımda kullanılabilecek toplam tutarın yüzde 50’sini aşamaz.

Bakanlık döner sermaye işletmeleri, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkânlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, Bakanlık taşra teşkilatının desteklenmesi amacıyla yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafi hasılatı aylık tahsil edilen tutarın yüzde 6’sını geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarır.

Bu hesaplarda toplanacak tutarların dağılım ve harcanmasına ilişkin kriterler Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir.”

(Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve
Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile
52 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “(altıncı fıkrası hariç)” ibaresi yürürlükten kaldırılmış, aynı cümlede yer alan “% 180’i” ibaresi “% 265’i” şeklinde, “döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılır” ibaresi “merkezi yönetim bütçesinden ek ödeme yapılır” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci cümlesinde yer alan “istihdam edilen tabipler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile Bakanlık veya bağlı kuruluşlarının kadrosunda tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık mevzuatına göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzmanlık eğitimi veya yan dal uzmanlık eğitimi yaptırılanlar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 209 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerince; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir sebeple ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2021 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarlarının %50’ sinin bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde ilgililerce defaten veya taksitle ödenmesi hâlinde, geri kalan kısmı ferîleriyle birlikte terkin edilir. Şu kadar ki, alacak tutarı 5.000 Türk lirası ve altında ise tamamı resen terkin edilir; alacak tutarının yarısının 5.000 Türk lirasının altında olması hâlinde 5.000 Türk lirası terkin edilerek bakiye kısım tahsil edilir.

Bu alacakların tahsili için açılmış davalar ile yürütülen icra takiplerinde;

a) Derdest davalar bakımından, defaten ödeme ve terkin hâlinde karar verilmesine yer olmadığına, icra takipleri bakımından takibin iptaline;

b) Taksitle ödeme hâlinde, taksit ödeme süresince davanın durdurulmasına, icra takiplerinde takibin geri bırakılmasına; taksitlerin

MADDE 4- 209 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “(altıncı fıkrası hariç)” ibaresi madde metninden çıkarılmış, aynı cümlede yer alan “% 180’i” ibaresi “% 265’i” şeklinde, “döner sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılır” ibaresi “merkezî yönetim bütçesinden ek ödeme yapılır” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci cümlesinde yer alan “istihdam edilen tabipler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile Bakanlık veya bağlı kuruluşlarının kadrosunda tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık mevzuatına göre diğer kamu kurum ve kuruluşlarında uzmanlık eğitimi veya yan dal uzmanlık eğitimi yaptırılanlar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 209 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık tesislerince; sağlık hizmeti verildiği dönemde herhangi bir sebeple ilgili mevzuatı kapsamında sağlık sigortasından yararlanamayan gerçek kişilere sunulan sağlık hizmet bedellerinden 31/12/2021 tarihine kadar tahsil edilememiş alacak tutarlarının %50’sinin bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde ilgililerce defaten veya taksitle ödenmesi hâlinde, geri kalan kısmı ferîleriyle birlikte terkin edilir. Şu kadar ki, alacak tutarı 10.000 Türk lirası ve altında ise tamamı resen terkin edilir; alacak tutarının yarısının 10.000 Türk lirasının altında olması hâlinde 10.000 Türk lirası terkin edilerek bakiye kısım tahsil edilir.

Bu alacakların tahsili için açılmış davalar ile yürütülen icra takiplerinde;

a) Derdest davalar bakımından, defaten ödeme ve terkin hâlinde karar verilmesine yer olmadığına, icra takipleri bakımından takibin iptaline,

b) Taksitle ödeme hâlinde, taksit ödeme süresince davanın durdurulmasına, icra takiplerinde takibin geri bırakılmasına; taksitlerin

(Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve
Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile
52 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ödenmemesi hâlinde davanın ve takibin devamına; ödeme tamam olduğunda davalarda karar verilmesine yer olmadığına, takiplerde takibin iptaline,

karar verilir.

Karar verilmesine yer olmadığına veya takibin iptaline karar verilen hâllerde yapılan masraflar taraflar üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretine hükmolunmaz.

Davanın durdurulması veya takibin geri bırakılması hâllerinde zamanaşımı süreleri durur.”

MADDE 6- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin;

a) (c) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “800’ünü”, “500’ünü”, “600’ünü” ve “300’ünü” ibareleri sırasıyla “950’sini”, “650’sini”, “750’sini” ve “375’ini” şeklinde,

b) (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde sırasıyla yer alan “600’ünü”, “250’sini”, “200’ünü”, “150’sini” ve “200’ünü” ibareleri sırasıyla “750’sini”, “305’ini”, “255’ini”, “225’ini” ve “260’ını” şeklinde,

c) (h) fıkrasında yer alan “800’ünü”, “800” ve “1600’ünü” ibareleri sırasıyla “950’sini”, “950” ve “1900’ünü” şeklinde,

değiştirilmiş ve maddenin (i) fıkrasının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Üniversitelerin (c) ve (f) fıkraları kapsamındaki personeline bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır.”

ödenmemesi hâlinde davanın ve takibin devamına; ödeme tamam olduğunda davalarda karar verilmesine yer olmadığına, takiplerde takibin iptaline,

karar verilir.

Karar verilmesine yer olmadığına veya takibin iptaline karar verilen hâllerde yapılan masraflar taraflar üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretine hükmolunmaz.

Davanın durdurulması veya takibin geri bırakılması hâllerinde zamanaşımı süreleri durur.”

MADDE 6- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin;

a) (c) fıkrasının (1) numaralı bendinde sırasıyla yer alan “800’ünü”, “500’ünü”, “600’ünü” ve “300’ünü” ibareleri sırasıyla “950’sini”, “650’sini”, “750’sini” ve “375’ini” şeklinde,

b) (c) fıkrasının (2) numaralı bendinde sırasıyla yer alan “600’ünü”, “250’sini”, “200’ünü”, “150’sini” ve “200’ünü” ibareleri sırasıyla “750’sini”, “305’ini”, “255’ini”, “225’ini” ve “260’ını” şeklinde,

c) (h) fıkrasında sırasıyla yer alan “800’ünü”, “800” ve “1600’ünü” ibareleri sırasıyla “950’sini”, “950” ve “1900’ünü” şeklinde,

değiştirilmiş ve maddenin (i) fıkrasının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Üniversitelerin (c) ve (f) fıkraları kapsamındaki personeline bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır.”

(Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve
Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile
52 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7- 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemedan mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır.”

MADDE 8- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Kuraya ilişkin usul ve esaslar ile bunların Sağlık Bakanlığındaki atama ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

“Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık eğitimi, ilgili dalda tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan profesör, doçent, doktor öğretim üyesi, eğitim görevlisi ve başasistanlar tarafından verilir. Doktor öğretim üyesi ve başasistanların tıpta uzmanlık eğitim verebilmeleri için uzmanı oldukları alanda fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şarttır.”

MADDE 9- 3359 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “veya ilgililerin talebi halinde 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Devlet hizmeti yükümlülüğünü yapmakta olan personel, bulundukları ilde 4924 sayılı Kanuna tabi sözleşmeli sağlık personeli olarak çalışabilirler.”

MADDE 7- 14/4/1982 tarihli ve 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra uyarınca personele her ay yapılacak ek ödeme net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödeme net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemedan mahsup edilmek üzere merkezi yönetim bütçesinden karşılanır.”

MADDE 8- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Kuraya ilişkin usul ve esaslar ile bunların Sağlık Bakanlığındaki atamalarına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

“Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık eğitimi, ilgili dalda tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan profesör, doçent, doktor öğretim üyesi, eğitim görevlisi ve başasistanlar tarafından verilir. Doktor öğretim üyesi ve başasistanların tıpta uzmanlık eğitimi verebilmeleri için uzmanı oldukları alanda fiilen en az bir yıl çalışmış olmaları şarttır.”

MADDE 9- 3359 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “veya ilgililerin talebi halinde 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Devlet hizmeti yükümlülüğünü yapmakta olan personel, bulundukları ilde 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli

(Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve
Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile
52 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 10- 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “22000’i” ibaresi “27.000’i” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasının beşinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, altıncı cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu ödemelerden yararlanan personele, çalışmaları sebebiyle 209 sayılı Kanunun 5 inci ve ek 3 üncü maddeleri ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi uyarınca hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle ödeme yapılır.”

“Bu ödemeler toplamı ilgisine göre 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinde belirlenmiş olan tavanları geçemez.”

MADDE 12- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “, Sağlık Bakanlığının, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun” ve “Türkiye Halk Sağlığı Kurumu,” ibareleri madde metninden çıkarılmış ve fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna tabi sözleşmeli sağlık personeli olarak çalışabilir.”

MADDE 10- 10/7/2003 tarihli ve 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “22000’i” ibaresi “27.000’i” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrasının beşinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, altıncı cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu ödemelerden yararlanan personele, çalışmaları sebebiyle 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci ve ek 3 üncü maddeleri ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi uyarınca hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle ödeme yapılır.”

“Bu ödemeler toplamı ilgisine göre 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesinde belirlenmiş olan tavanları geçemez.”

MADDE 12- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “, Sağlık Bakanlığının, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun” ve “Türkiye Halk Sağlığı Kurumu,” ibareleri madde metninden çıkarılmış ve fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve
Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile
52 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 13- Bu Kanunun;

a) 2 nci, 3 üncü, 11 inci maddeleri ve
6 ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci
maddesinin (c) fıkrasının (1) ve (2) numaralı
bentleri ile (h) fıkrasında yapılan değişiklik
yayımını takip eden ayın birinde,

b) 4 üncü, 7 nci, 12 nci maddeleri ve
6 ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci
maddesinin (i) fıkrasında yapılan değişiklik bu
Kanunun yayımını takip eden aybaşında,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 14- Bu Kanun hükümlerini
Cumhurbaşkanı yürütür.

MADDE 13- Bu Kanunun;

a) 2 nci, 3 üncü, 11 inci maddeleri ve
6 ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci
maddesinin (c) fıkrasının (1) ve (2) numaralı
bentleri ile (h) fıkrasında yapılan değişiklik
yayımını takip eden ayın birinde,

b) 4 üncü, 7 nci, 12 nci maddeleri ve
6 ncı maddesi ile 2547 sayılı Kanunun 58 inci
maddesinin (i) fıkrasında yapılan değişiklik
yayımını takip eden ayın onbeşinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 14- Bu Kanun hükümlerini
Cumhurbaşkanı yürütür.